

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

**MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT,
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, NADİR ESERLER KÜTÜPHANESİ,
NUMARA: NEKTY 03990 (1B-28A) (İNCELEME- MESTAP
TABLOSU- KARŞILAŞTIRMALI METİN)**

Ash KIRATLI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Prof.Dr. Bayram Ali KAYA

OCAK - 2023

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT, İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ NADİR ESERLER KÜTÜPHANESİ,
NUMARA: NEKTY 03990 (1b-28a) (İNCELEME, MESTAP
TABLOSU, KARŞILAŞTIRMALI METİN)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Aslı KIRATLI

Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Eski Türk Edebiyatı

**“Bu tez 13/01/2023 tarihinde online olarak savunulmuş olup aşağıdaki isimleri bulunan jüri
üyeleri tarafından Oybirliği ile kabul edilmiştir.”**

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ
Prof. Dr. Bayram Ali KAYA	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi Orhan KAPLAN	Başarılı
Dr. Öğr. Üyesi Zafer TOPAK	Başarılı

ETİK BEYAN FORMU

Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve Etik Kurul Onayı gerektiği takdirde onay belgesini aldığımı beyan ederim.

Etik kurul onay belgesine ihtiyaç var mıdır?

Evet ☐

Hayır ☒

(Etik Kurul izni gerektiren araştırmalar aşağıdaki gibidir:

- Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen her türlü araştırmalar,
- İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,
- Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmalar.)

Ash KIRATLI

13/01/2023

ÖNSÖZ

Mecmûalar Klasik Türk edebiyatı araştırmalarına katkı sağlayan önemli eserlerdendir. Anlam olarak “Bir araya getirmek, toplamak” olan mecmûalar, Arapça “cem” masdarından türemiştir. Birden fazla şâirin farklı nazım şekilleriyle yazmış olduğu şiirlerin bir araya getirilmesidir. Dîvânı bulunmayan, kimliği tespit edilememiş birçok şâiri bir araya getiren mecmûalar, edebiyatımıza ışık tutması açısından önemli kaynaklardır.

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY 03990 numarada kayıtlı olan Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı Gazeliyât adlı eserin 1b-28a varakları arası çalışmamızın konusunu oluşturmaktadır. Çalışmamız metinlerin incelenmesi, metnin transkripsiyonu ve karşılaştırmasının yapılmasını esas almıştır. Çalışmamızın devamı olan 28b-55a arası varakları Sakarya Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı bilim dalı yüksek lisans öğrencilerinden Esmâ GÜNGÖR, 55b-82a varakları arasını yine Sakarya Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı bilim dalı yüksek lisans öğrencisi Aslı DOĞAN tarafından çalışılmaktadır. Mecmûa içerisinde yer alan beyitlerin tasnifi, Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)’ne uygun olarak hazırlanmıştır. Tezin yazım kurallarında SAÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım klavuzu esas alınmıştır.

Çalışmamın hazırlanmasında desteğini ve ilgisini esirgemeyen, her soruma yeterli cevapları vererek ilerlememi sağlayan, her zaman anlayışlı, samimi ve hoşgörülü davranan, tecrübeleriyle bana yol gösteren sevgili danışman hocam Prof. Dr. Bayram Ali KAYA’ya çok teşekkür ediyorum.

Daimaengin bilgilerinden yararlandığım ve bana kendimi şanslı hissettiren gerek lisans gerek yüksek lisans sürecinde de destek olan sevgili hocalarım Prof. Dr. Ozan YILMAZ’a, Prof. Dr. Vildan COŞKUN’a, Dr.Öğretim Üyesi Orhan KAPLAN’a tüm içtenliğimle teşekkür ediyorum.

Son olarak her zaman arkamda duran, beni maddi ve manevi destekleyen aileme, sevgili eşime teşekkürü borç bilirim.

Aslı KIRATLI

13/01/2023

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	ii
TABLO LİSTESİ.....	v
ŞEKİL LİSTESİ	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT	viii
GİRİŞ.....	1
BÖLÜM 1: MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT'IN TANITIMI VE İNCELENMESİ.....	4
1.1. Mecmûanın Dış Özellikleri	4
1.2. Mecmûanın Muhteva, Dil ve Yazım Özellikleri	6
1.3. Mecmûada Yer Alan Şâirler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı.....	7
1.4. Mecmûada Yer Alan Şâirlerin Biyografileri	12
BÖLÜM 2: MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT'IN KARŞILAŞTIRMALI METNİ	126
2.1. Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol	126
2.2. Metnin Transkripsiyon ve İmlâsında İzlenen Yol	128
2.3. Metnin İşaretler Sistemi	130
2.4. Karşılaştırmalı Metin.....	130
SONUÇ	450
KAYNAKÇA.....	451
EK	465
ÖZGEÇMİŞ	495

KISALTMALAR

‘Abdî D.	: Urfalı Şâir Abdî, Mehmet Emin Ertan, Şanlıurfa 1997.
Adnî D. Adnî D.	: Adnî Dîvânı ve Adnî Dîvâanında Benzetmeler, Osman Kufacı, İstanbul 2006.
Atâyî D.	: Nev’izâde Atâyî, Saadet Karaköse, Ankara 2017.
B.	: Beyit
Bkz.	: Bakınız
Bâkî D.	: Bâkî Dîvânı, Sabahattin Küçük, Ankara 2015.
Behiştî D.	: Behiştî Dîvânı, Yaşar Aydemir, Ankara 2007.
BT.	: Beyânî Tezkiretü’ş-Şuarâ, Aysun Sungurhan, Ankara 2017.
C.	: Cilt
Cevrî D.	: Cevrî Dîvânı, Hüseyin Ayan, Erzurum 1981.
D.	: Dîvân / Dîvânçe
DİA.	: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
DT.	: Doktora Tezi
Emrî D.	: Emrî Dîvânı, M.A. Yekta Saraç, İstanbul 2002.
Esad-ı B. D.	: Esad-ı Bağdâdî Dîvânı, İdris Kadioğlu, Malatya 1997.
Esad D.	: Şeyhülislam Esad Dîvânı, Muhammet Nur Doğan, İstanbul, 1997.
Fâsîh D.	: Ahmet Fâsîh Dede ve Tenkidli Metni, Mustafa Çıpan, Konya 1991.
Fehîm D.	: Fehîm-i Kadîm Dîvânı, Tahir Üzgör, Ankara 1991.
Fuzûlî D.	: Fuzûlî Dîvânı, Kenan Akyüz vd., Ankara 1990.
G.	: Gazel
Hâletî D.	: Azmi-zâde Hâletî, Bayram Ali Kaya, Ankara 2017.
Hamdî D.	: Ahmet Hamdî Dîvânı, Alim Yıldız, Sivas 2011.
Hayâlî D.	: Hayâlî Dîvânı, Ali Nihat Tarlan, İstanbul 1945.
Haz.	: Hazırlayan
Hâzık D.	: Hâzık Dîvânı, Hüseyin Güfta, Erzurum 1992.
Hüdâyî D.	: Seyyid Aziz Mahmud Hüdâyî Dîvânı, Ziver Tezeren, İstanbul 1987.
İA.	: İslam Ansiklopedisi

İhyâ D.	: İhyâ Dîvânı, Mehmet Halil Erzen, Van 2012.
İshak Çelebi D.	: Üsküplü İshak Çelebi Dîvânı, Murat Keklik, Bişkek 2014.
İsmetî D.	: İsmetî Dîvânı, Elif Günaydın, Bursa 2020.
İzzet Molla D.	: Keçecizâde İzzet Molla Dîvânları: Bahâr-ı Efkâr ve Hâzân-ı Âsâr, Ebubekir Sıddık Şahin, Ankara 2004.
K.	: Kaside
KB.	: Kültür Bakanlığı
Kt.	: Kıt'a
Kânî D.	: Kânî Dîvânı, İlyas Yazar, Ankara 2017.
Kâmî D.	: Edirneli Kâmî ve Dîvânı, Gülgün Erişen Yazıcı, Ankara 2017.
M.	: Mecmûa (Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât)
Mrs.	: Mersiye
Mat.	: Matla
MEB.	: Milli Eğitim Bakanlığı
Mesîhî D.	: Mesîhî Dîvânı, Mine Mengi, Ankara 2020.
MŞ.	: Âşık Çelebi, Meşâirü'ş-Şuarâ I, Filiz Kılıç, İstanbul 2020.
Muh.	: Muhammmes
Müf.	: Müfred
N.	: Nazım
Nr./ nu.	: Numara
Nâbî D.	: Nâbî Dîvânı, Ali Fuat Bilkan, Ankara 2011.
Nahîfî D.	: Nahîfî Dîvânı, İrfan Aypay, Konya 1992.
Nâilî-i Kadîm D.	: Nâilî-i Kadîm Dîvânı, Haluk İpekten, Ankara 2019.
Nef'î D.	: Nef'î Dîvânı, Metin Akkuş, Ankara 2018.
Necâtî D.	: Necâtî Bey Dîvânı, Ali Nihat Tarlan, İstanbul 1997.
Neşâtî D.	: Neşâtî Dîvânı, Mahmut Kaplan, Ankara 2019.
Nev'î D.	: Nev'î Dîvânı, Mertol Tulum, Ali Tanyeri, 1977.
Nûri Bey D.	: Halil Nuri Dîvânı, Mehmet Güler, Sivas 2009.
ö.	: ölüm tarihi
R.	: Rubâi
Râşid D.	: Râşid Dîvânı, Fatih Günay, Edirne 2001.

Râgıb D.	: Koca Râgıb Paşa ve Dîvân-ı Râgıb, Ömer Demirbağ, Van 1999.
Rüşdî D.	: Sahhaf Rüşdî ve Dîvânının Tenkitli Metni, Hatice Ekici, Balıkesir 2006.
RT.	: Riyâzü’ş-Şuarâ, Riyâzî Muhammed Efendi, Namık Açıkgoz, Ankara 2017.
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
Sâbit D.	: Bosnalı Alaeddin Sâbit Dîvânı, Turgut Karabey, Sivas 1991.
ST.	: Tezkire-i Safâyî, Pervin Çıpan, Ankara 2005.
SAÜ.	: Sakarya Üniversitesi
SBE.	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sermed D.	: Sermed (Feyzullah) Dîvânı, Emel Ergün, Sivas 2004.
T.	: Tezkire
Tb.	: Tıpkıbasım
TŞM.	: Esrar Dede, Tezkire-i Şuarâ-yı Mevleviyye, İlhan Genç, Ankara 2000.
TEİS.	: Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü
Usûlî D.	: Usulî Dîvânı, Mustafa İsen, Ankara 1990.
vb.	: ve benzeri
Vecdî D.	: Vecdî ve Dîvânçesi, Ahmet Mermer, Ankara 2002.
Veysî D.	: Veysî Dîvânı, Zehra Toska, İstanbul 1985.
Vehbî D.	: Sünbül-zâde Vehbî Dîvânı, Ahmet Yenikale, Ankara 2017.
YLT.	: Yüksek Lisans Tezi
Yahyâ Bey D.	: Yahyâ Bey Dîvânı, Mehmed Çavuşoğlu, İstanbul 1997.
Yahyâ D.	: Şeyhülislam Yahyâ Dîvânı, Hasan Kavruk, Ankara 2001.
Yay.	: Yayınevi / Yayınları
Yüsri D.	: Yüsri Ahmed Nazif Dede Dîvânı, Mustafa Atak, İzmir 2016.
ZE.	: Kâf-zâde Fâizî’nin Zübdetü’l Eş’âr’ı, Bekir Kayabaşı Malatya 1997.

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Mecmûada Yer Alan Şâirler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı	8
Tablo 2: Mecmûada Yer Alan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı	12
Tablo 3: Mecmûanın (1b-28a) MESTAP'a Göre Sistematik Tasnifi	50
Tablo 4: Transkripsiyon Tablosu.....	130

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: En Fazla Şiiri Bulunan Şâirler ve Sayıları	8

ÖZET	
Başlık: Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât, İstanbul Üniversitesi, Nadir Eserler Kütüphanesi, Numara: NEKTY 03990 (1b-28a) (İnceleme- Mestap Tablosu- Karşılaştırmalı Metin)	
Yazar: Aslı KIRATLI	
Danışman: Prof. Dr. Bayram Ali KAYA	
Kabul Tarihi: 13/01/2023	Sayfa Sayısı: viii (ön kısım) + 465 (tez) + 30(ek)
Bu çalışma, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY 03990 numarada kayıtlı olan Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı Gazeliyât adlı şiir mecmûasının 1b-28a varakları arasının incelenmesi ve transkripsiyonu yapılmış karşılaştırmalı metin çalışmasından oluşmaktadır. Çalışmada öncelikle mecmûanın 1b-28a varaklarının tanıtımı yapılmış, ardından da metnin transkripsiyonu yapılarak dîvânlar ya da ilgili akademik çalışmalarla karşılaştırmalı metni oluşturulmuştur. Mevcut farklar ise dipnot alanında gösterilmiştir. Ayrıca, kimliklerini tespit edebildiğimiz şâirlerin kısa biyografilerine yer verilmiştir. 19.yüzyılda derlendiği düşünülen mecmûa, 82 varaktan oluşmaktadır. Çalışmamızın konusunu oluşturan kısımlarda 15-19. yy arasında yaşamış 135 şâir yer almaktadır. Bu şâirlerin 6 farklı nazım şekliyle kaleme aldığı 1172 şiir bulunmaktadır. Bu şâirler ve şiirlerinde kullandıkları nazım şekilleri ile şiirlerinin bahir ve kalıpları tablolar halinde verilmiştir. Mecmûanın 28a-55b varakları arasını Sakarya Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı yüksek lisans öğrencisi Esma Güngör, 55b-82a varakları arasını ise yine Sakarya Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı yüksek lisans öğrencisi Aslı Doğan tarafından çalışılmaktadır. Çalışmada yer alan muhteva tablosu, başta şiir mecmûaları olmak üzere cönkler de dahil tüm mecmûaların ayrıntılı tasnifinin yapılmasını amaçlayan Mecmûaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)’ne uygun olarak hazırlanmıştır.	
Anahtar Kelimeler: İÜ Nadir Eserler Kütüphanesi, mecmua, şiir mecmuası, dîvân şiiri, MESTAP	

ABSTRACT	
Title of Thesis: Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı Gazeliyât, Istanbul University Rare Works Library Number: NEKTY 03990 (1b-28a) (Creview- Mestap Table-Comparative Text)	
Author of Thesis: Aslı KIRATLI	
Supervisor: Prof. Dr. Bayram Ali KAYA	
Accepted Date: 13/01/2023	Number of Pages: viii (pre text) + 465 (main body) + 30 (app)
This study consists of texts consisting of text boks that are analyzed and transcribed between 1b -28a leaves of the poetry journal named Mecmûa-i Ebyât and Şarkı, Gazeliyât, registered in İstanbul University Rare Works Library T3990. In the study, firstly, the 1b-28a pages of the journal were introduced and then the transcription. Structural divan sor comparative criteria with the relevant academic examination. Existing differences are in the footnote area. In addition, short biographies of the poets whose identities we can identify are included. The journal compiled in 19. consists of 82 leaves. 15-19 in the work. There are 135 poets who lived between the 19 th century. There are 1172 poems written by these poets in 6 different verse forms. These poets and their poems are given in the tables verse global and the springs and hearts of their poems. The pages 28a-55b of the journal are studied by Sakarya University Old Turkish Literature graduate student Esma Güngör and the pages 55b-82a are studied by Sakarya University Old Turkish Literature graduate student Aslı Doğan. The content table in the study has been prepared in accordance with the Systematic Classification of Journals Project (MESTAP), which aims to implement a detailed classification of all journals including conks, especially poetry journals	
Keywords: Journal, Poetry Journal, Classical Turkish Literature, Mestap	

GİRİŞ

Çalışmanın Amacı

Çalışmamızın amacı, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Kataloğu'nda NEKTY 03990 numarada *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı Gazeliyât* adıyla kayıtlı olan şiir mecmûasının 1b-28a varakları arasında yer alan şâirlerin şiirlerini tespit etmek ve bu şiirleri başta yayımlanmış dîvânlar olmak üzere, ilgili akademik çalışmalarla karşılaştırarak bulunan farkları ortaya koymaktır. Ayrıca kimliğini tespit edemediğimiz şâirleri araştırmacıların dikkatine sunmak ve mecmûa derleyicisinin tercih vb.tasarruflarını ortaya koymaktır.

Şiir mecmûaları farklı dönemlerde yaşamış olan ünlü şâirler ve şiirleri hakkında bilgi edinebilmemize aracı olduğu gibi, çeşitli sebeplerle şuarâ tezkirelerine veya diğer kaynaklarda bulunmayan şâirler ve onların şiirleri hakkında da bilgi sahibi olabilmemize olanak sağlamıştır. Çalışmamızda yer alan, hakkında fazla bilgi bulunmayıp birkaç şiiriyle tanınan şâirlerin yeni şiirlerinin ortaya çıkarılmasına ve dîvân neşirlerinde bulunmayan kısımların mecmûa çalışmamız aracılığıyla katkıda bulunmaktır.

Çalışmanın Önemi

Çalışmamız içerisinde bulunan şiirlerin karşılaştırmalı metnini oluşturarak eserde kayıtlı olan şiirleri ortaya çıkarmak, dîvân neşirlerinde yer almayan şiirlere dikkat çekmek, 15-19.yy.arası geniş bir dönemin şiir metinlerine yer veren çalışmamızda, yapısal ve anlamsal açıdan şiirlerde bulunan farkları ortaya koymak ve bu doğrultuda dîvânı tespit edilemeyen ya da hakkında herhangi bir bilgi sahibi olamadığımız şâir veya şiirlerini edebiyat sahasına kazandırmaktır.

Çalışmanın Yöntemi

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Koleksiyonu'nda NEKTY 03990 numarada *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* adıyla kayıtlı olan mecmûanın inceleme ve karşılaştırmalı metnini oluştururken daha önce çalışılmış olan mecmûa, tez örneklerini ve ilgili çalışmaları da inceleyerek çalıştığımız şiir mecmûası doğrultusunda kendi çalışma yöntemimizi oluşturmaya çaba gösterdik. Mecmûada bulunan şiirlerin sistematik tasnifini, Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)'ne uygun olarak hazırlamaya çalıştık.

Çalışmamızda bulunan nazım şekilleri ile vezinleri ve sayılarını tabloda gösterirken Selman Karadağ tarafından hazırlanan yüksek lisans tez çalışmasından faydalandık. (Bkz. Milli Kütüphane 2860 Numaralı Şiir Mecmûası, Selçuk Üniversitesi SBE, Konya 2011).

Çalışmamız bir giriş iki ana bölümden oluşmaktadır. Çalışmamızın giriş bölümünde çalışmamızın amacı, önemi, yöntemi, konusu gibi konuları ele aldık.

Çalışmamızın birinci bölümünde NEKTY 03990 numaralı mecmûanın dış özellikleri, muhtevası, dil ve yazım özellikleri bakımından tanıtımını yaptık. Daha sonra mecmûada yer alan şâirler ve şiirlerinin nazım şeklini ve sayısını içeren tablo hazırladık. Ardından şiir ya da şiirleri ile mecmûada yer alan şâirlerden kimliğini tespit edebildiklerimizin kısaca biyografilerine yer verdik. Mecmûada yer alan şâirlerin ve şiirlerinin sistematik bir tasnif tablosunu hazırladık.

Mecmûada Yer Alan Şâirler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı başlıklı tablomuzda şâir isimlerini alfabetik olarak verdik. *Sistematik Tasnif Tablosu* 'nda ise şiirleri varak numarasına göre belirttik. Mecmûadaki şiirleri karşılaştırmak amacıyla kısaltmaları ile çalışmamızda yararlandığımız eserleri, *Karşılaştırmada Kullanılan Eserlere Âit Kısaltmalar* başlığı altında belirttik.

Çalışmamızın ikinci bölümünde ise *Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol* başlığı altında çalışmamızda izlediğimiz yola yer verdik. Ardından metnin transkripsiyon ve imlâsında izlediğimiz yolu belirtip metnin işaretler sistemine yer verdik (Transkripsiyon Tablosu). Çalışmamızın ikinci bölümünün sonunda ise NEKTY 03990 numaralı şiir mecmûasının 1b-28a varakları arasında yer alan şiirlerin transkripsiyonlu metnini oluşturduk ve mecmûa içerisindeki şiirleri başta dîvânlar olmak üzere daha önce çalışılmış ilgili akademik çalışmalarla karşılaştırarak belirlediğimiz farklılıkları dipnot kısmında gösterdik.

Çalışmamızın son kısmında ise sonuç bölümüne, kaynakçaya, mecmûanın (1b-28a) tıpkıbasımına ve özgeçmişe yer verdik.

Çalışmanın Konusu

Mecmûa, Arapça'da lugat mânâsıyla “*dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak* anlamındaki “*cem*” masdarından türeyen kelimedir (Uzun 2003:265).

Şiir mecmûaları, dîvânı bulunmayan ya da kaynaklarda adı geçmeyen şâirlerin şiirlerini içermelerinden ve derlendikleri dönemin sanat anlayışını yansıtmalarından dolayı Klasik edebiyat için önemli kaynaklardır. Tezkirelerde bile bulunmayan birçok şâir ve şiir mecmûalar vasıtasıyla gün yüzüne çıkarılır. (Aydemir, 2007: 123)

Zaman zaman tek bir konuyu ele alan yazıları toplayan mecmûalar, farklı konulardaki yazıları da içine alabilir. Günay Kut, mecmûaları kendi aralarında şu şekilde sınıflandırmıştır:

1. *Nazire mecmûaları,*
2. *Seçme şiir mecmûaları (mecnûa-i eş'âr, mecnûa-i devâvin),*
3. *Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmûalar (Mecnûa-i edviye, mecnûa-i ed'îye, mecnûa-i muammeyât gibi),*
4. *Karışık mecmûalar (nazım-nesir karışık olabileceği gibi değişik dillerde de yazılmış olabilir),*
5. *Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmûalar (Edirneli Nazmî) gibi (Kut,1986: 170-171).*

Bu doğrultuda çalışmamızın konusunu, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi'nde kayıtlı olan NEKTY 03990 numaralı *Mecnûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* adlı seçme şiir mecmûasının 1b-28a varakları arasının incelenmesi, Mestap tablosunun hazırlanması ve transkripsiyonunun yapılarak karşılaştırmalı metninin ortaya konulması oluşturmaktadır. Bu çalışma ile ayrıca elimizde dîvânı bulunmayan veya adı tezkire metinlerinde dahi geçmeyen unutulmaya yüz tutmuş şâir ve şiirlerini araştırmacılara sunmak amaçlanmaktadır.

BÖLÜM 1: MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT'IN TANITIMI VE İNCELENMESİ

1.1. Mecmûanın Dış Özellikleri¹

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY 03990 numarada *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* adıyla kayıtlı olan şiir mecmûasının mürettibi Şeyhülislâm Atâullah Efendi-zâde Şerif Molla Efendi'dir. 19. yüzyılda yaşamış şairlerin şiirlerini de ihtiva etmesinden dolayı mecmûanın 19. yüzyılda derlendiğini düşünmekteyiz.

Mürettip mukaddimede de belirttiği üzere eserine *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* adını vermiştir. Mecmûa geleneğine bakıldığında mecmûaların türüne, konularına ya da derleyecinin kendi isimlerine göre çeşitli adlandırmalar yapıldığı görülür (Örn: Livâyî Bey Mecmûası). Bu adlandırmalardan da anlaşılabileceği üzere mecmûalara *cem* kökünden türeyen *mecmûa*, *câmî*, *cemiyyet* gibi isimlerle mecmûaların birer derleme eser olduğunu göstermektedir. Mecmûanın mürettibi de farklı şâirleri ve şiirlerini bir araya toplamıştır.

Mecmûa, 220 x 135 mm ölçülerindedir. Siyah meşin bir cilde sahiptir. Mecmûanın her varağı eski rakamlarla numaralandırılmıştır. Eser toplam 82 varaktan oluşmaktadır. 1b-28a sayfa aralığı çalışmamızın konusunu oluşturmaktadır.²

Şiirlere geçmeden önceki varakta *Şeyhülislâm 'Atâullah Efendî-zâde Şerif Molla Efendi merhûmun hattıdır*³ şeklinde kayıt bulunmaktadır. Hemen altında “*Halis 8623*” notu düşülmüştür. Yine aynı varakta İstanbul Üniversitesi'nin mührü bulunmaktadır. Mührün altında bulunan temellüd kaydı ise bize mecmûanın mürettibi hakkında bilgi vermektedir. Temellüd kaydından mecmûanın Vezir-i Âzam Âli Paşa'ya sunulduğu anlaşılmaktadır. Bütün bunlara baktığımızda mecmûanın şeyhülislam bir ailede yetişmiş olan Şerif Molla Efendi'nin tertip edildiğini ve Halis Efendi Koleksiyonu'nda bulunduğunu düşünmekteyiz.

¹ Mecmûanın dış özelliklerinin tanıtımında İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Kataloğu'nda yer alan bilgilerden yararlanılmıştır. Katalog bilgisi için bkz.

http://katalog.istanbul.edu.tr/client/tr_TR/default_tr/search/results?qu=mecmua-i+ebyat&te=

² Mecmûanın bizden sonraki kısımları (28b-55a) Esma Güngör, 55b-82a Aslı Doğan Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eski Türk Edebiyatı yüksek lisans öğrencileri tarafından çalışılmaktadır.

³ Bu kayıt mecmûanın mürettibi hakkında bilgi vermektedir.

Mürettibin hayatı hakkında fazla bilgi bulunmamaktadır. Eğitimci bir ailede yetişmiştir. Encümen-i Dâniş topluluğunun kurucularındandır. Bu bilgilerden hareketle Şerif Molla Efendi'nin şair bir kimliğinin olduğu söylenebilir.

Mecmûanın 1a sayfasında yalnızca çalışmamızın başlığı olan *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* kayıtlıdır. Şiirler 1b sayfasından itibaren yer almaktadır.

Tez konumuz olan 1b-28a sayfaları arasında gazeller, kıtalar, müstakil beyitler, matlalar ve müfredler ve mısralar yer almaktadır. Mecmûada her şiirde başlık yoktur. Özellikle müfredlerde, beyitlerde ve mısralarda başlık bulunmamaktadır. Bazı başlıklar altında verilen şiirlerin o başlıktaki şâire ait olmadığını tespit ettik. Mecmûada yazılan başlıklarda ise genellikle şâirin ismi verilmiştir. Şiir başlıkları mecmûada kırmızı mürekkeple yazılmakla birlikte bazı şâirlerin isimleri siyah mürekkeple yazılmıştır (Nâbî, Bâkî vs.). Mecmûadaki bazı beyitler belirli bir sütunda değil yan yazılmış bir şekilde sütunların arasında verilmiştir. Bazı beyitlerin birinci yahut ikinci mısraları sütunda düz bir şekilde yazılmışken, birinci ya da ikinci mısrası “ evveli ya da sânisî” ibareleriyle sütunların arasına kırmızı bazen de siyah mürekkeple yazılmıştır.

Şiirlerin başında “lehû, velehû”⁴ gibi ibareler bulunmaktadır. Bazılarının başlığında da “beyit” ibaresi yer almaktadır. Bu tür ibâreler, şâir adları ve diğer başlıklar mecmûada kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Bu da şiirleri kolay bir şekilde ayırt etmemizi sağlamıştır. Mecmûadaki bazı beyit ve mısralar ise silik yazılmıştır (Necâti'nin beyiti vs). Başka bir beyit de Taẓmîn-i Ziyâ başlığında kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

Okunmaya engel olmamakla beraber mecmûada var olan mürekkep lekelerinin yanındaki bazı kelimelerde yanlış yerlere nokta koyulduğunu tespit ettik (Örn: Firkat kelimesinin ferfet şeklinde yazılması gibi).

Mecmûa harekesiz tâlik hattıyla yazılmıştır. Satır sayısı 14 ile 20 satırdan oluşmakta ve her varakta üç sütun bulunmaktadır. Sayfalardaki sütunlar 3 tanedir. Varağın a ve b yüzü olmak üzere toplam 6 sütun yer almaktadır. Mecmûanın genel sayfa düzeni içerisinde genellikle beyitler yer almaktadır. Bazı varaklar sadece mısralardan oluşmaktadır. Bazı yerlerde beyitlerdeki son kelimelerin sayfaların yanına sıkışık bir biçimde yazıldığı bazen

---

⁴ Çoğunlukla velehû, lehû, beyit gibi ibâreler, şâir adları, başlıklar mecmûada kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Bu ibârelerin yazıldığı yerlerde bazen şiir aynı şâire ait devam etmekte bazen de yazılan şiir o şâire ait olmamaktadır.

de kelimedeki son harflerin sayfaya sığmadığını ve yazılamadığını gözlemledik. Mecmûa muhtelif şâirlerin şiirlerine yer vermesinden dolayı antoloji niteliği taşıyan bir şiir mecmûası durumundadır.

1.2. Mecmûanın Muhteva, Dil ve Yazım Özellikleri

Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât'ın çalışmamızın konusu olan varaklarına baktığımızda 15-19. yüzyıl şâirleri yer almaktadır. Şâir ve şiir sayısını dikkate alırsak 18. yüzyıl şâirlerinin sayısı diğer yüzyıllara nispeten daha fazladır. Arapça ve Farsça yazılan kıt'alar, beyitler, mısralar da oldukça fazladır. Bu şiirlerin genellikle başlığı bulunmamaktadır. Birkaç şiirin başında ise sadece şâirin adı verilmiştir. (Cemîl, Ahmed Faruk vs.)

Mecmûada Bâkî, Nâbi, Nev'î, Koca Râgıb Paşa, Keçeci-zâde İzzet Molla, Şeyhülislâm Yahyâ gibi bilindik şâirlerin yanı sıra; Abdullatif, Kiramî, Müslimî, Fevrî gibi daha az bilindik şâirlerin şiirleri de yer almaktadır. İsimleri daha az bilinen şâirlerin genellikle birer beyti ya da mısrası verilmiştir.

Mürettip, şiirleri mecmûaya harf sırasına göre değil de karışık bir şekilde kaydetmiştir. Dîvân sahibi olmayan ve dîvânı elimizde bulunmayan şâirlerin şiirlerine de yer vermesinden dolayı mürettibin dîvânlar dışında çeşitli mecmûaları ve tezkire metinlerini de görmüş olma ihtimali yüksektir.

Çalışmamızın konusu olan 1b-28a varakları arasındaki toplam şiir sayısı 1172, toplam şâir sayısı ise 135'tir. Çalışmamızın başlığından da anlaşılacağı üzere mecmûanın konusu büyük oranda beyitlerden ve gazellerden oluşmaktadır. Gazel ve diğer nazım şekilleri yer almakla birlikte çoğunlukla müstakil beyit ve mısra bulunmaktadır. Bu beyitler içerisinde müfredler de vardır fakat çoğunlukla bir gazelden alınmışlardır. Bu beyit ve mısraların çoğunda başlık verilmediğinden ulaşabildiklerimizin dışında hangi şâire ait olduğunu tespit edemediklerimiz de mevcuttur.

Çalışmamızda yer alan bazı şiirlerin başlıktaki şâire âit olmadığını tespit ettik. Bu şiirlerden şâirlerini tespit edebildiklerimizin dışında tespit edemediklerimiz de bulunmaktadır. Yazılan her gazelde mahlas beyiti yer almamaktadır. Bazı gazelerde tüm beyitler yazılmışken, çoğu şiirlerde de gazelin içerisinden sadece bir ya da birkaç beyitin kaydedildiğini tespit ettik.

Çalışmamızda yer alan şiirlerin çoğunluğunun hikemi beyitler ve vecizelerin oluşturduğunu tespit ettik. Bu şiirlerin mürettibin ilgisine göre derlenip yazılabileceğini düşündük.

Çalışmamızın konusunu oluşturan 1b-28a varakları arasında 15 - 19. yüzyılda yaşamış şâirlerin şiirleri yer aldığından Eski Anadolu Türkçesi'nin dil özellikleri mümkün olduğunca korunmuştur.

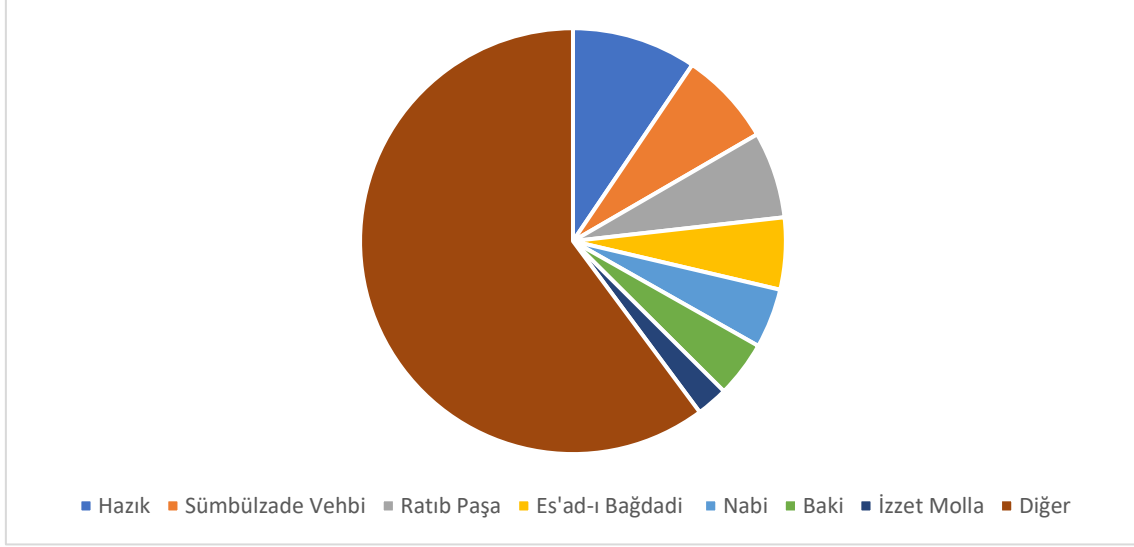
1.3. Mecmûada Yer Alan Şâirler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı

Mecmûada konumuzu oluşturan 1b-28a varakları toplam 135 şâire ait farklı nazım şekilleriyle yazılmış 1172 adet şiir kayıtlıdır. Mahlası bulunmayan beyit ve müfred gibi şiirlerde ayrıca başlıkta isim de yazmadığından, araştırmamız sonucunda şâirini tespit edemediğimiz şiir sayısı toplam 204'tür. Diğer nazım şekilleri de görülmekle birlikte en fazla gazellerin içerisinde alınmış beyitler mevcuttur.

Râtıb, Hâzık, Es'ad Bağdâdî, Sünbül-zâde Vehbî, Nâbî, Bâkî gibi farklı nazım şekilleriyle mecmûada birçok şiiri bulunan şâirlerin yanı sıra , tek bir şiiriyle yer alan şâirlerin sayısı da oldukça fazladır. Örneğin, Abdullatif, Adnî gibi şâirlerin tek bir şiiri yer almaktadır.

Ahmed Faruk, Amidî, Behcetî, Cemîl, Nedim, Vehbî, Tâlib gibi şâirlerin ilgili araştırmalarımız sonucunda kimliğini tespit edemedik.

Çalışmamızda en çok şiiri bulunan şâirler, Hâzık (114), Sünbül-zâde Vehbi (91), Râtıb Paşa (81), Es'ad-ı Bağdâdî (62), Nâbî (53), Bâkî (50), İzzet Molla (28)'dir. Bunların yanı sıra farklı nazım şekilleriyle yazılmış birçok şâire ait şiir varken, Selîmî, Akçahisarlı Hulûsi, Sinânî, Sûzî gibi pek çok şâirin birer beyit ya mısrası bulunmaktadır.

Şekil 1: En Fazla Şiiri Bulunan Şâirler ve Sayıları

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Grafikte de görüldüğü üzere şiir sayısı bakımından Hâzık, Sümbül-zâde Vehbî, Râtıb Paşa, Es'ad Bağdâdî, Nâbî, Bâkî, İzzet Molla gibi 18. ve 19. yüzyıl şâirlerinin şiirleri çoğunluktadır. Çalışmamızda 16 ve 17. yüzyıl şâirlerinin sayısı da oldukça fazladır. Mecmûada ayrıca kimliği tespit edilemeyen, dîvânlarına ulaşamayan ve kime ait olduğu bilinmeyen çok sayıda şiir bulunmaktadır.

Tablo 1: Mecmûada Yer Alan Şâirler İle Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı

Nr.	Şâir Adı	Nazım Şekli ve Sayısı
1	Abdî	1 beyit
2	Abdullah Efendi	1 beyit
3	Abdullah Efendi (Îrânî)	1 beyit
4	Abdullah Çelebi (Lâmi'î-zâde)	1 beyit
5	Abdullatif	1 beyit
6	Adnî	1 beyit
7	Ahmed Faruk (?)	Arapça
8	Ahmed Paşa	1 mısra
9	Âlî (Şeyh Pir Ali)	2 beyit
10	Ali (Kınalı-zâde)	1 beyit
11	Âlî (Gelibolulu)	1 mısra
12	Âmidî (Vâli-i)	1 beyit
13	Âmidî (?)	1 kıt'a (Arapça)
14	Ârif Efendi	2 beyit
15	Arzî (Arzî Mehmed Efendi)	1 mısra
16	Atâyî	12 beyit, 1 mısra
17	Âtîf	1 beyit

18	Âzerî	1 beyit
19	Azmî (Pîr Mehmed)	1 beyit
20	Azm-i Vâlid-i Hâletî	1 beyit
21	Bâkî	1 gazel,30 beyit, 1 matla, 18 mısra
22	Behcet Efendi	1 beyit
23	Behcetî	3 beyit
24	Behiştî	5 beyit,1 matla
25	Cemîl (?)	1 beyit (Arapça)
26	Cevrî	1 mısra
27	Cinânî	1 beyit
28	Dervîş Çelebi	2 beyit
29	Edîbî	4 beyit
30	Ehlî	1 beyit, 1 mısra
31	Emrî	1 mısra
32	Es' ad (Şehremini-zâde)	1 beyit
33	Es' ad (Bağdadî)	62 beyit
34	Es' ad (Şeyhülislâm)	21 beyit
35	Eyüp Sabri Paşa	1 beyit
36	Fâsih Ahmed	1 mısra
37	Fâizî (Kaf-zâde)	4 beyit
38	Fehîm-i Kadîm	1 kıt'a, 1 beyit
39	Fehmî (Kınalı-zâde)	1 beyit
40	Fevrî (Ahmed)	1 mısra
41	Feyzî (Dursun-zâde)	1 beyit
42	Feyzî (?)	1 beyit
43	Feyzullah (Kâf-zâde)	1 beyit
44	Fuzûlî	6 beyit, 2 mısra
45	Hâletî (Azmî-zâde)	9 beyit 1 müfred
46	Halîmî (Ahi-zâde)	2 beyit
47	Halîmî (Mustafa)	1 beyit
48	Hamdî (Ahmed Çelebi)	1 beyit Arapça
49	Hamdî (Sivâsî)	27 beyit, 1 gazel
50	Hasîbî	2 beyit
51	Hayâlî	1 mısra
52	Hâzık	114 beyit, 1 gazel, 3 müfred
53	Hazânî	1 beyit
54	Hibrî	4 beyit
55	Hilâlî	1 beyit
56	Hulûsî	1 beyit
57	Hüdâyî (Okcu-zâde)	1 beyit
58	Hüdâyî (Aziz Mahmud)	1 mısra
59	Hüseyin Paşa	1 beyit
60	Hüsrev	1 beyit
61	İbn-i Kemâl (Kemâlpaşa-zâde)	4 beyit, 1 kıt'a
62	İhyâ	1 beyit

63	İlmî (Remzi-zâde Mehmed)	1 beyit
64	İmâdî	1 beyit
65	İshak Çelebi	1 beyit, 1 mısra
66	İsmetî	2 beyit, 2 mısra
67	İzzet Molla (Keçeci-zâde)	28 beyit
68	Kadı Hâfız Alî	1 beyit
69	Kânî	1 mısra
70	Kâmî (Seyyid Mehmed)	2 beyit
71	Kâmî (Edirneli)	1 beyit
72	Kerîmî	1 beyit
73	Kirâmî (Kıvalı-zâde)	3 beyit
74	Lebib Mehmed Efendi	1 beyit
75	Lisânî	1 beyit
76	Mehmed Emin (Kastamoni-zâde)	1 kıt'a
77	Makâlî	1 beyit, 1 mısra
78	Mesîhî	1 beyit
79	Münîrî	1 mısra
80	Müslimî (Kıvalı-zâde)	1 beyit
81	Nâbî	53 beyit, 1 kıt'a, 1 müfred, 1 matla, 3 mısra
82	Nahîfî	1 beyit
83	Nâilî-i Kadîm	2 beyit, 2 mısra
84	Nazîf	1 beyit
85	Necâtî	1 beyit, 3 mısra
86	Nedîm (?)	1 beyit
87	Nef'î	3 beyit, 1 müfred, 1 mısra
88	Neşâtî	1 kıt'a, 1 mısra
89	Nev'î	1 gazel, 22 beyit, 4 mısra
90	Niyâz	1 beyit
91	Nurî Bey (Vak' anüvis)	1 beyit
92	Nevres-i Kadîm	1 beyit
93	Râfî	2 beyit
94	Râgıb Paşa	1 gazel, 25 beyit
95	Rahmî (Kırımlı)	1 mısra
96	Râmî	1 mısra
97	Râmiz (Mehmed)	1 beyit
98	Râşid	4 beyit, 2 müfred, 3 mısra
99	Râtıb	81 beyit, 2 gazel
100	Râzi (Yazıcı-zâde)	2 beyit
101	Revnak	1 beyit
102	Rızâyî	1 beyit
103	Rûhî-i Bağdâdî	1 beyit, 2 mısra
104	Rüşdî	1 mısra
105	Sâbit	34 beyit, 1 mısra
106	Sadrî	1 beyit
107	Sâhib Efendi (Pîrî-zâde)	1 beyit
108	Sânî (Can Memi)	1 beyit

109	Sermed	28 beyit
110	Sırrî (Ali Sırrî Efendi)	1 beyit, 1 mısra
111	Sinânî	1 beyit
112	Sûzî	1 beyit
113	Şâhî	2 beyit
114	Şâmî	1 mısra
115	Şânî (Kastamonulu)	1 beyit
116	Şehrî	1 mısra
117	Şemsî (Şemseddin Efendi)	1 kıt'a
118	Şerîfî	1 beyit
119	Şeyhî	1 beyit
120	Şeyhülislâm Yahyâ	12 beyit, 5 mısra
121	Tâlib (Ömer Tâlib Efendi)	1 beyit
122	Tâlib (?)	1 gazel
123	Taşlıcalı Yahyâ	2 beyit
124	Usûlî	1 beyit
125	Ülfetî-i Nâ-Murâd	1 beyit
126	Vecdî	9 beyit, 1 mısra
127	Vehbî (Sünbül-zâde)	1 gazel, 91 beyit
128	Vehbî (Seyyid)	1 beyit
129	Vehbî (?)	1 beyit
130	Veled Çelebi	1 mısra (Arapça)
131	Veysî	13 beyit, 1 müfred
132	Yahyâ Efendi	1 mısra
133	Yüsrî	2 beyit
134	Zamirî	1 beyit
135	Zuhûrî (Karaçelebi-zâde)	2 beyit

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Çalışmamızda remel, hezec, muzâri‘, müctes, ahreb kalıpları olmak üzere 8 farklı bahirle yazılmış 1172 şiir yer almaktadır. En fazla şiir ise remel bahri kalıpları ile yazılmıştır. Şiirlerde kullanılan toplam aruz kalıbı sayısı ise 19’dur. Hece ölçüsüyle yazılmış herhangi bir şiir ise bulunmamaktadır.

Tablo 2: Mecmûada Yer Alan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı

Nr.	Kullanılan Vezin	Sayı
1	Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün (Remel)	169
2	Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün (Remel)	204
3	Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün (Remel)	10
4	Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün (Remel)	9
5	Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün (Hezec)	196
6	Me'f' ülü Fâ' ilâtün Mefâ' ilü Fâ' ilâtün (Muzâri')	2
7	Me'f' ülü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün (Muzâri')	170
8	Me'f' ülü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün (Hezec)	75
9	Me'f' ülü Mefâ' ilün Me'f' ülü Mefâ' ilün (Hezec)	1
10	Me'f' ülü Mefâ' ilün Fe' ülün (Hezec)	1
11	Mefâ' ilün Fe' ilün Mefâ' ilün Fe' ilün (Müctes)	1
12	Mefâ' ilün Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün (Müctes)	93
13	Mefâ' ilün Mefâ' ilün Fe' ülün (Hezec)	9
14	Me'f' ülü Fâ' ilâtün Me'f' ülü Fâ' ilâtün (Muzâri')	2
15	Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün (Cedid)	13
16	Müstef' ilün Müstef' ilün (Recez)	1
17	Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün (Recez)	3
18	Mütefâ' ilün Fe' ülün Mütefâ' ilün Fe' ülün (Kâmil)	1
19	Fe' ülün Fe' ülün Fe' ülün Fe' ülün (Mütekârib)	1

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

1.4. Mecmûada Yer Alan Şâirlerin Biyografileri

Abdî (1857/1941)⁵: Asıl adı Seyyid Mustafa olan şâir, 1857 yılında Urfa'da doğmuştur. Hacıabdi-zâde Emin Efendi'nin oğludur. 1870 yılında Dabakhâne Medresesi'ne giren Abdî, 1872 yılında buradan ayrılarak Rüşdiye'ye kaydolmuştur. Burayı bitirdikten sonra Urfa Tahrirat Kalemi mübeyyizliği yapan şâir, müdür vekilliği, başkâtiplik gibi görevlerde bulunmuştur. 1893-94 yıllarında Halep'te Halep Vilâyet Gazetesi'ni idare etmiştir. Oğlunun vefatıyla derin üzüntü duyan şâir emekli olarak Urfa'ya gelmiş, 1941 yılında ise vefat etmiştir.

Abdullah Efendi (1552/ 1617)⁶: Asıl adı Abdullah olan şâir 1552 yılında Balıkesir Bergama'da doğdu. Kızılca Hayreddin adlı kişinin oğlu olduğundan Kızılca Hayreddinoğlu lakabıyla tanındı. İsa Bey Medresesi'nde öğrenim görmüştür. Bir ara tasavvufila ilgilenmiştir. Kaynaklarda eserleri hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. 14 Ocak 1617 yılında vefat etmiştir.

⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Hakan Yekbaş "Abdî". TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdi-mahmud> (E.T.01.12.2020)

⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Volkan Karagözlü, "Abdullah". TEİS <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdullah-kizilca-hayreddinoglu> (E.T. 04.12.2020).

Abdullah Efendi (Îrânî) (1662-1760)⁷: Asıl adı Abdullah Vassaf Efendi'dir. Akhisar'da doğmuştur. Eğitimini Akhisar'da tamamladıktan sonra Kara Halil Efendi'ye intisap etmiştir. Aklî ve naklî ilimleri öğrenmiştir. Mollalık, fetva eminliği ve kadılık, kazaskerlik görevlerinde bulunmuştur. Daha sonra fetvâ eminliğine getirildi. Ömrünün son günlerini Bursa'da geçirmiştir. İyi bir hattattır. Şiirlerini didaktik bir şekilde yazmıştır. Türkçe, Arapça, Farsça şiirler yazmıştır. *Dîvânçe*'si tespit edilememiştir. *Hayâl-i Behçet-Âbâd*, *Zemzeme*, *Îrşad-ı Ezkiyâ*, *Fetevâ-yı Vassâf* adlı eserleri bulunmaktadır.

Lâmi'î-zâde Abdullah Çelebi (1473-?)⁸: Asıl adı Mahmud olan şâir 1473 yılında Bursa'da doğdu. Dedesi Nakkaş Ali b. İlyas Ali'dir. Bursa Muradiye Medresesi'nin hocalarından Molla Ahaveyn ve Hasanzade Molla Mehmed'ten dersler aldı. İstanbul ve çevresinde tanındı. Dîvân edebiyatının en çok eser veren şâirlerindendir. İyi derecede Arapça ve Farsça bilgisine sahiptir. Sanatlı yazma düşüncesine sahip değildir. İlmiye ve sanat ortamında başarı göstermiştir. Tasavvufî çevrede de tanınmıştır. Çok sayıda manzum ve mensur eser veren şâirin en önemli eserlerinden biri *Letâîfnâme*'sidir.

Abdullatif (?-1622)⁹: Şâirin doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Hayatı hakkında kaynaklarda fazla bilgi bulunmaz. Bütün ömrünü dinî ilimlerle uğraşarak geçirmiştir. II. Sultan Mustafa devri âlimlerindendir. "Tarsusî Damadı" olarak tanınır. 1605 yılında Merdûmiye Medresesi'ne müderris olarak atanmıştır. Daha sonra 1615 yılında Beşiktaş'taki Sinan Paşa Medresesi'nde, 1616 yılında Fatma Sultan Medresesi'nde, akabinde de 1619 yılında Hâfız Ahmet Paşa Medresesi'nde görev yapmıştır. Şâirin 1622 yılında öldüğü bilinmektedir.

Adnî (?-1474)¹⁰: Asıl adı Mahmud'dur. Adnî mahlasını kullanmıştır. Osmanlı döneminin devlet adamı ve nesir yazarlarından olduğu bilinmektedir. Edirne Sarayı'nda Mehmed Ağa'nın himayesinde iyi bir eğitim almıştır. Vezirlik, sadrazamlık gibi çeşitli görevler yapmıştır. Fatih Sultan Mehmed'in oğlu Şehzâde Mustafa ile aralarında düşmanlık bulunduğu ve şehzâdenin ölümünde parmağının bulunduğu gibi çeşitli

⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İbrahim Halil Tuğuk "Abdî". TEİS.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdi-vassaf-abdullah-efendi> (E.T.22.11.2020).

⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Günay Kut "Lâmiî Çelebi", DİA., C.27, s.96.

⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Gözde Tekin "Abdüllatif". TEİS

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdullatif-tarsusi-damadi> (E.T. 05.12.2020).

¹⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Leyla Alptekin Sarıoğlu "Adnî". TEİS.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/adni-mahmud-pasa> (E.T. 13.12.202)

söylentilerden dolayı idam edilmiştir. 4 nüshası tespit edilen, içerisinde 1 kaside ve 94 gazelinin yer aldığı *Türkçe Dîvân*'ı bulunmaktadır. Ayrıca şâirin *Farsça Dîvân*'ı da bulunmaktadır. Şiirlerinde sade ve samimi bir dil kullanan şâir 1474 yılında vefat etmiştir.

Ahmed Paşa (?-1496-97)¹¹: Edirne'de doğduğu düşünülmektedir. Babası Veliyyüddin Efendi II. Murad'ın kazaskerlerindendir. Bursalı olarak tanınmıştır. Başarılı bir devlet adamıdır. Vezirlik makamında bulunmuştur. Fatih Sultan Mehmed'in Ahmed Paşa'yı yanından ayırmayı kiskançlığa sebep olmuştur. Şair saraydan uzaklaştırılmıştır. Bu olaydan sonra Fatih Sultan Mehmed'e "Kerem Kasidesi"ni sunmuştur. Bursa'da Orhan ve Muradiye Medreselerinde mütevelilik görevinde bulunmuştur. II.Bayezid'in isteğiyle *Dîvânı*'nı oluşturmuştur.Bayezid için sekiz methiye yazmıştır. Kaynaklarda zeki ve nüktedân bir kişiliğe sahip olduğundan bahsedilir. Devrinde "sultânü's-suarâ olarak bilinmektedir. Şiirleri Anadolu ve Rumeli'ye yayılan şâirin Türkçe şiirlerinin dışında Arapça ve Farsça şiirleri de mevcuttur. Bunların içinde bir de Rumca müfredi bulunmaktadır. *Dîvânı*'nda 352 gazel, bir murabba, dokuz Arapça manzume, 16 Farsça gazel ve on iki tamamlanmamış şiir ve müfred mevcuttur. Arapça, Farsça ve Türkçe toplam yirmi yedi tarihi, sekiz mukattaatı ve kırk yedi müfredi bulunmaktadır. Bursa'da vefat etmiştir. Mezarı Muradiye Medresesi yakınındaki türbededir.

Alî (?-1545/46)¹²: Şeyh Pîr Ali Efendi olarak tanınmıştır. Nasuh Efendi'nin oğlu, Nev'izâde Atâyî'nin büyük babasıdır. Rusçuk'ta doğmuştur. Moğol istilas zamanında İran'dan Anadolu'ya gelmiş, Rusçuk yakınlarında bulunan İvaz Fakih köyüne yerleşmişlerdir. Eğitimini tamamladıktan sonra Halvetî tarikatı şeyhlerinden Şeyh Bâyezid-i Rûmî'ye intisab etmiştir. Şeyh Bâyezid-ı Rûmî'nin vefatına kadar onun hizmetinde bulunmuştur. Onun vefatıyla memleketi Malkara'ya dönmüştür. Turhan Camii'nde imam ve hatiplik yapmıştır.1545/46 yıllarında vefat ettiği bilinen şâirin mezarı Malkara Turhan Mektebi'nde yer almaktadır.

Alî (1510-1572)¹³: Asıl adı Ali'dir. Isparta'da doğdu. Babası Emrullah Efendi, dedesi Abdülkadir Hâmidî'dir. İlk tahsilini Isparta'da yapan şâir daha sonra İstanbul'a gelmiştir. Kazasker Kadri Efendi'nin himayesinde eğitimini sürdüren şâir, Mâlûl Emîr Efendi,

¹¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Günay Kut "Ahmed Paşa", DİA., C.2, s.111.

¹² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Tuncay Bülbül "Alî", TEİS.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ali-seyh-pir-ali-efendi> (E.T. 22.08.2021).

¹³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İbrahim Halil Tuğuk "Ali Çelebi", TEİS
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ali-celebi-kinalizade> (E.T. 14.12.202)

Sinân Efendi, Merhaba Efendi, Kara Salih Efendi ve Çivi-zâde Muhyiddin Efendi gibi dönemin ünlü âlimlerinden ders almıştır. Çeşitli medreselerde görev yapmıştır. 1572 yılında vefat etmiştir. Türkçe ve Arapça pek çok eser yazan şâirin, Dîvân'ının mürettep olduğu bilinse de bulunamamıştır.

Âlî (Gelibolulu)¹⁴: 1541 yılında Gelibolu'da doğdu. Medrese eğitimi aldıktan sonra yazdığı şiirlerle dikkat çekmiştir. Şâir ilk eseri olan *Mihr ü Mâh* 'ı Şehzâde Selim'e (II. Selim) sunarak divan kâtibi olmuştur. Saraydan ayrıldıktan sonra çeşitli görevlerde bulunan şâir 6 ay gibi kısa bir süre Erzurum defterdarlığında bulundu. Yeni padişah III. Mehmed'den telifine başladığı *Künhü'l-Ahbâr* için çok sayıda kitap bulacağını umarak Mısır'a tayinini istedi fakat haremın nüfuzlu ağaları tarafından buna engel olununca Amasya sancakbeyliği ve Rum defterdarlığı ile yetinmek durumunda kalmıştır. Şâir son eseri olan *Mevâidü'n-Nefâis* 'i padişahın Mısır beylerbeyliğini istemek üzere tamamladı. Burada vefat ettiği düşünülmektedir. Çeşitli görevlerde bulunan fakat pek de dikkat çekmeyen şâir, edebî faaliyetleriyle özellikle tarihçiliğiyle büyük şöhret kazanmıştır.

Âmidî (?-?)¹⁵: Doğum ve ölüm tarihi kesin olarak bilinmeyen şâirin hakkındaki bilgilere Ali Emiri'nin *Tezkire-i Şuarâ-yı Amîd* adlı eseri dışında rastlanılmamaktadır. Diyarbakırlı'dır. Ali Emiri şâirin, Feriştioğlu'nun lûgatini tercüme ederek manzum bir lûgat hazırladığını ve bu eseri gördüğünü belirtir.

Arzî (?-1664)¹⁶: Asıl adı Muhammed'dir. Antep'te doğdu. Babası Mevlevî şeyhi olan Şabanzâde İbrahim Efendi'dir. Babasının Mevlevî şeyhi olmasının etkisiyle küçük yaşlardan itibaren tasavvufî ilgilendi. Gençlik yıllarında İstanbul'a giderek Kara Mustafa Efendi'nin hizmetine girmiştir. Sivaslı Şeyh Efendi Abdülmecid'den el alarak Mevlevîliğe yönelmiştir. Galata Mevlevîhânesi şeyhi Âdem Dede'ye intisap ederek onun vefatından sonra Galata Mevlevîhânesi'ne şeyh olmuştur. Arzî Mehmet Dede, lirik gazel ve rubâiler kaleme almıştır. Kaynaklarda *Dîvân*'ı olduğu belirtilmiştir fakat ele geçirilen herhangi bir nüshası bulunmamaktadır. Arzî Mehmed Dede 1664 yılında vefat etmiştir.

¹⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Bekir Kütükoğlu "Âli Mustafa Efendi", DİA., C.2, s.414.

¹⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İbrahim Halil Tuğuk "Âmidî", TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/amidi> (E.T. 22.11.2020).

¹⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İbrahim Halil Tuğuk "Arzî", TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/arzi-mehmed-efendi> (E.T. 23.11.2020).

Atâyî (?- 1635)¹⁷: 1583 yılında İstanbul'da doğdu. III. Mehmed zamanının tanınmış şâirlerinden Nev'i Yahya Efendi'nin oğludur. Önce babasından daha sonra Kaf-zâde Feyzullah Efendi'den ders almıştır.1601 yılında Ahi-zâde Abdülhalim Efendi'den mülazım alarak müderrislik görevine başladı. Müderrislik, kadılık görevlerinde bulunmuştur. Kaynaklarda güzel konuşan, nükteli bir kişiliğe sahip olduğundan bahsedilmiştir. Celvetiyye tarikatının kurucusu olan Aziz Mahmud Hüdâyî Hazretleri'nin müridi olmuştur. Manzum ve mensur olmak üzere pek çok eser vermiştir. Orta hacimli bir *Dîvân*'ı mevcuttur. Şeyhülislam Yahya Efendi'ye ithaf etmiştir. *Alemnümâ, Nefhatü'l Ezhâr, Sohbetü'l-Ebkâr, Heft Hân, Hilyetü'l Efkâr* ise şâirin hamsesini oluşturan mesnevileridir. Ayrıca şâirin *Hadâiku'l-Hakâik fi Tekmileti's-Şekâik (Zeyl-i Şekâik)* adlı mensur eseri, devrinde yaşayan bazı kişiler hakkında yazılmış içerisinde 100 kadar beyit bulunan *Hezliyyât*'ı, yarım kalmış bir *Siyer-i Veysî Zeyli*, sekiz mektuptan oluşan *Münşeât*'ı, ayrıca bazı görüşleri tenkit etmek üzere hazırladığı *el-Kavlü'l-Hasen fi Cevâbi'l-Kavli li-Men* adlı Arapça fıkıh kitabı bulunmaktadır. 1635 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Âtîf (?- 1742)¹⁸: Babasının adı Mustafa olduğundan, Âtîf Mustafa Efendi olarak da bilinir. İstanbul'un Soğanağa Mahallesi'nde doğmuştur. Maliye görevinde bulundu. Başarılı olmasından dolayı İzzet Ali Paşa'nın dikkatini çekti ve defterdar mektupçusu oldu. Osmanlı maliyesinde oldukça önemlidir. Genellikle didaktik şiirler kaleme almıştır. Türkçe, Arapça, Farsça manzumeler yazmıştır. *Türkçe Dîvân*'ı mevcuttur. Hat sanatında oldukça başarılıdır. En büyük hayratı kendi adını taşıyan kütüphanesi olan Âtîf Efendi, çeşitli görevlerde bulunduktan sonra 1783 yılında vefat etmiştir.

Âzerî (?-1585)¹⁹: Asıl adı İbrahim'dir. Âzerî mahlasını kullanmıştır. Doğum yeriyle ilgili bilgiler bulunmamakla birlikte, babası aslen Manisalıdır. Âlim bir babanın oğludur. İyi bir eğitim görmüştür. Müteferrika, kadılık gibi görevlerde bulunmuştur. Şiir mecmualarında yer alan ve bir divançe oluşturabilecek sayıda şiirleri dışında *Nakş-ı Hayâl, Husrev ü Şîrîn* adlı eserleri mevcuttur. *Nakş-ı Hayâl* ile şöhret bulan şâir, 1585 yılında Hama kadısı iken sıtma hastalığından vefat etmiştir.

¹⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Haluk İpekten "Atâyî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/atai-nevizade> (E.T. 08.12.2020).

¹⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Abdülkadir Balgalmış "Âtîf Efendi", *DİA.*, C.4, s.549-60.

¹⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Ülkü Çetinkaya "Âzerî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/azeri-ibrahim-celebi> (E.T. 14.12.2020)

Azmî (?-1582)²⁰: Asıl adı Mehmed'dir. İstanbul'da doğdu. Pîr Ahmed Çelebi'nin oğlu, ünlü şâir Azmi-zâde Hâletî'nin babasıdır. Rodoscuk Rüstem Paşa Medresesi'nde, İstanbul Rüstem Paşa Medresesi'nde, Fatih'te bulunan Eftaliyye Medresesi'nde, Beşiktaş Sinan Paşa Medresesi'nde, Edirne Darülhadis ve Sahn-ı Semân Medresesi'nde müderrislik görevinde bulundu. Bir nüshası bulunan *Dîvân*'ının yanı sıra *Enîsü'l-Ârifîn*, *Mev'iza-i Manzume*, *Tercüme-i Manzume*, *Tercüme-i Manzume-i Ehâdis-i Erbaîn*, *Mihr ü Müşteri Tercümesi* gibi eserleri mevcuttur.

Bâkî (1526-1600)²¹: Asıl adı Mahmud Abdalbâkî'dir. İstanbul'da doğdu. Babası Fatih Camii müezzinlerinden Mehmed Efendi'dir. Karamanîzâde Mehmed Efendi'den medrese eğitimi almıştır. Hocası Karamanîzâde Mehmed Efendi'ye yazdığı “sünbül” redifli kasidesiyle şiirdeki başarısını kabul ettirmiştir. 1556 yılında Halep'e tayin edilen hocasıyla birlikte giderek kadı naipliği görevinde bulundu. Hocasına “râiyye”, Halep'in beylerbeyi olan Kubad Paşa'ya “hilâl”, Şeyhülislam Ebussuûd Efendi'nin oğlu Mehmed Çelebi'ye “nûniyye” ve İstanbul'a dönüşünde kendisi için “lâmiyye” kasidesini yazdı. “Lâmiyye” kasidesini Ebussuûd Efendi'ye sunarak onun çevresine girme imkânı buldu. Onun kabiliyetini gören Kanuni Sultan Süleyman kendisine “Keşşâf, Hidâye, Ekmel gibi değerli kitapların nüshalarını hediye etti. *Dîvân*'ını padişaha sundu. Kanuni Sultan Süleyman'ın vefatı üzerine mersiye yazdı. Kanuni devrinde çağının en büyük şâiri sayılmıştır. “ Sultânü's-Şuarâ unvanına lââyık görülmüştür. Sanat ve söyleyişte birçok yenilik yapmıştır. Gazelleriyle ünlenmiştir. Gazellerinde hayatın zevklerinden, içki, eğlence ve aşktan bahsetmiştir. *Divan*, *Fezâilü'l-Cihad*, *Meâlimü'l-yakîn fî sîreti seyyidi'l-mürselîn*, *Fezâil-i Mekke* gibi kıymetli eserleri bulunan şâir 1600 yılında vefat etmiştir.

Behcet Efendi (?-1755)²²: Asıl adı Mehmed'dir. Seyfî mahlasıyla şiirler söyleyen Acem Kılıcı Seyfî Mustafa Efendi'nin oğludur. *Dîvân-ı Hümayun*'a girerek İzzet Ali Paşa'nın kâtipliğini yaptı. Sonrasında çeşitli yerlerde defterdar mektupçuluğu, defterdarlık, tersane emini, mutasarrıflık, Siroz'da Siroz muhafızı, ruznamçecilik gibi görevlerde bulundu. Muamma ve lugazlarıyla benzeri olmayan şâir, bilgili, cömert, şiir ve inşâda da ustadır.

²⁰Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Adem Ceyhan “Azmî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/azmi-pir-mehmed> (E.T.14.12.2020).

²¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehmed Çavuşoğlu “Bâkî”, **DİA.**, C.4, s.537.

²² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Beyhan Kesik “Behcet”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/behcet-acem-kilici-seyfi-mustafa> (E.T. 09.12.2020).

Behiştî (?- 1571-72)²³: Asıl adı Ramazan’dır. Vize’de doğdu. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Babasının adı Abdulmuhsin’dır. Kimi zaman kendisinden önce yaşamış olan Süleyman Beyoğlu Sinan Behiştî ile karıştırılmıştır. Bu karışıklığı önlemek maksadıyla kendisine “ Vizeli Behiştî”, “ Behiştî-i Sâni”, ”Behiştî Ramazan bin Abdulmuhsin“ gibi isimler verilmiştir. İstanbul’da medrese öğrenimi görmüş, Merhabâ Efendi’den ders almıştır. Arapça’da oldukça iyidir. Muhaşşî Sadi Efendi’ye dânişmend olmuştur. Devrin ünlü mutasavvıfı Merkez Efendi’ye intisab ederek tasavvuf yoluna girmiştir. Şiirlerinde sade bir dil kullanmıştır. Atasözleri ve deyimlerden sıkça yararlanmıştır. *Heşt Behişt* adlı nasihatname türünde mesnevisi vardır.Yaşar Aydemir tarafından çalışılmış bir de *Dîvân*’ı bulunur. Türk şâirlerinden Ahmed Paşa, Necâtî, Hayretî, Usûlî, Hayâlî Bey, Fuzûlî gibi şâirleri okuyup etkilenen Behiştî, birçok şâiri de etkilemiştir.1571-72’de Çorlu’da vefat etmiştir.

Cevrî (1595 ?- 1654)²⁴: Asıl adı İbrahim’dır. Cevrî Dede veya Cevrî Çelebi olarak da tanınır.1595 yılında doğduğu bilinmektedir. İyi bir eğitim görmüştür. Galata Mevlevîhanesi şeyhi İsmail Ankaravî’nin sohbetlerine katılan şâir, daha sonra Yenikapı ve Beşiktaş mevlevihânelerine devam etmiştir.Usta bir hattattır. Bir süre Dîvân-ı Hümayun kâtipliği yaptı. Daha sonra devlet adamları için istinsah ettiği eserlerin geliriyle yaşamına devam etti. Hattıyla yazılan eserler devletin ileri gelenleri tarafından çok rağbet görmüş hatta bu eserler hediye olarak takdim edilmiştir. Hüseyin Ayan tarafından çalışılmış bir *Dîvân*’ının yanı sıra *Selimnâme*, *Hilye-i Çihâryâr-ı Güzîn*, *Hall-i Tahkîkât*, *Ayn’ül Füyuz*, *Melhame*, *Nazm-ı Niyâz* adlı eserleri de mevcuttur. 1654 yılında vefat etmiştir.

Cinânî (?-1595)²⁵: Asıl adı Mustafa’dır. Doğum tarihi tam olarak bilinmez. Bursa Muradiye’de doğdu. 16. yüzyılın önde gelen şâirlerindendir. Künyesinden Mehmed adında bir zâtın oğlu olduğu anlaşılmaktadır. Cinânî mahlasını kullandı. Küçük yaşta eğitimine başladı. Mülâzımzâde’nin yanında mülâzım olmuştur. Daha sonra kalem kâtipliği ve kassamlık görevlerinde bulunmuştur. Köseler Medresesi’ne Çivizâde tarafından tayin edilen şâir aynı yıllarda İvâz Paşa Medresesi’nde müderrislik yapmıştır.

²³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Yaşar Aydemir “Behiştî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/behisti-ramazan-abdulmuhsin> (E.T. 16.12.2020).

²⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Hüseyin Ayan “Cevrî İbrâhim Çelebi”, **DİA.**, C.7, s.460.

²⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Osman Ünlü “Cinânî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/cinani-mustafa> (E.T. 05.12.2020)

Cinânî nüktedân bir kişiliğe sahiptir. Okuyucuyu tebessüm ettiren bir özelliğe sahiptir. *Divan*’ı Cihan Okuyucu tarafından doktora tezi olarak hazırlanmıştır. *Riyâz ’ül-Cinân*, *Cilâü ’l-Kulub*, *Bedâyi ’ül Asâr* adlı eserleri de mevcuttur. Şâir, 1595 yılında vefât etmiş, Bursa’da Hamza Bey Câmii yakınındaki mezarlığa defnedilmiştir.

Dervîş Çelebî (?- 1672)²⁶: Konya’da doğdu. Doğum tarihi pek çok şâirde olduğu gibi bilinmemektedir. Hz. Mevlânâ’nın soyundan gelmektedir. Pirizâde lakabıyla bilinmektedir. Konya dergâhına postnîşîn olmak için çok çabalamasına rağmen bu isteğine ulaşamamıştır. Hz. Mevlânâ’nın soyundan gelmesinden dolayı Galata Mevlevîhânesi’ne tayin edildi. Kısa süre bu görevde bulunduktan sonra IV. Mehmed’in Kamanîçe Kalesi’nin fethi için çıktığı sefere katıldı. Bu sefer esnasında yolda hastalandı ve Silistre’ye bağlı Hacıoğlu’nda vefat etti. Şâirin az sayıda şiiri günümüze ulaşmıştır.

Edîbî (?-1617)²⁷: Asıl adı Ali olan şâir Bakkal-zâde unvanıyla tanınmaktadır. Edîbî mahlasını kullanmıştır. Nerede ve kaç yılında doğduğu tam olarak bilinmez. Hayatı hakkında çok fazla bilgi mevcut değildir. Tab’î ve Mustafa Efendi’nin babasıdır. Hoca Saadeddin Efendi’den mülazım olan Edîbî, İstanbul’un çeşitli yerlerinde müderrislik görevinde bulunmuştur. Kaynaklarda şâirin iç açıcı ve nükteli şiirler yazdığı bilinir. Devrinin ileri gelen âlim ve usta şâirlerindendir. Veba hastalığına yakalanan şâir, 1617 yılında İstanbul’da vefat etmiştir.

Ehlî (?- 1600)²⁸: Asıl adı Mehmed’dir. İstanbul’da doğdu. Tayyib-zâde adıyla ünlenen şâirin dedesi Galata kadısı Remzî Çelebî, babası Edirneli kadı Tayyib Efendi’dir. Âşık Çelebi’nin akrabasıdır. Öğrenimini tamamladıktan sonra Edirne Sultaniye Medresesi’nde müderrisliğe başladı. Daha sonra Vardar Yenicesi ve Serez’de kadılık görevinde bulunan şâir, 1600 yılında Rodos kadılığı esnasında vefat etmiştir. Kaynaklar şâirliğinden övgüyle bahseder. Bir *Dîvân*’ı bulunan Ehlî’nin, *Hüsn ü Dil* adında bir de mesnevisi mevcuttur.

Emrî (?-1575)²⁹: Asıl adı Emrullah’tır. Edirne’de doğmuştur. Hayatını kanaat içinde geçirmiştir. Kimsenin kullanmadığı mazmunları kullanmıştır. Muammalarla çok fazla

²⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Emine Yeniterzi “Dervîş Çelebi”, **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/dervis-celebi-pirizade> (E.T. 25.11.2020).

²⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Şerife Ördek “Edîbî”, **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/edibi-bakkalzade-ali-edib-efendi> (E.T. 09.12.2020).

²⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yunus Kaplan “Ehlî”, **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ehli-tayyibzade-ehli-efendi> (E.T. 09.12.2020).

²⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yekta Saraç “Emrî”, **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/emri-emrullah> (E.T. 15.12.2020).

meşgul olmuştur. Gazellerini de muamma gibi yazmıştır. Kaynaklar onun muammada birçok İranlı şâiri geçmiş olduğundan bahseder. Tarih düşürmede de eşsiz olduğu bilinmektedir. Elimize ulaşan tek eseri ölümünden sonra tertip edilen *Dîvânı*'dır. Türkiye'de ve Türkiye dışında pek çok nüshası bulunan eserin tenkidli metnini hazırlayan Yekta Saraç (1991), içinde iki kaside, 581 gazel, iki tahmis, birer müstezad, murabba, muhammes, müsemmen ve 530'dan fazla mukattainı tespit etmiştir. Hayatının sonlarına doğru şuurunu kaybeden Emrî, Edirne'de vefat etmiştir.

Es'ad (?-?)³⁰: Şâirin hayatına dair bilgiler Tayyar-zâde Atâ'nın anlattıklarından yola çıkılarak elde edilmiştir. Bu bilgilere göre asıl adı Es'ad'dır. Sultan III. Selim zamanındaki şâirlerdendir. Enderûn'da yetişmiştir. Eserleri hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Şehreminî-zâde Hazineli Hâfız Es'ad Bey olarak tanınan şâirin doğum ve ölüm tarihleri de bilinmemektedir.

Es'ad Bağdâdî (?-?)³¹: Tezkirelerde doğum ve ölüm tarihi bulunmamaktadır. Şefkat ve Silahdar-zâde tezkirelerinde "Seyyid Abdullah Efendi'nin oğludur." denilmektedir. İlgili çalışmalarda kendisinden çok az bahsedilmiştir. Tuhfe-i Nâilî'de padişah III. Selim devri şâirlerden olduğu belirtilmiştir. Ömer Paşa'ya sunduğu iki kaside, iki tarih manzumesi ve bir gazel-i müzeyyelinden onun 18.yüzyıl şâiri olduğunu anlıyoruz. Tezkireler Es'adın peygamber soyundan geldiğinden bahsetmiştir. Tuhfe-i Nâilî ve Silahdâr-zâde tezkirelerinde Seyyid Muhammed Es'ad Efendi şeklinde geçmektedir. Yine Silahdar-zâde tezkiresinde on gazeli , Şefkat tezkiresinde dört gazeli ve Tuhfe-i Nâilî'de üç gazelinin matla beyiti kayıtlıdır. Elimizde bulunan tek eseri *Dîvânı*'dır. Şâir, diğer şâirler gibi kaside, gazel, terkib-i bend, tarih ve murabba şeklinde manzumeler yazmıştır. *Dîvânı*'nın tenkidli metni İdris Kadioğlu (1997) tarafından yüksek lisans tezi olarak çalışılmıştır.

Esad, Şeyhülislam(?-1625)³²: Asıl adı Mehmed Esad'dır. İstanbul'da doğmuştur. Hoca Sa'deddin Efendi'nin ikinci oğludur. Öğrenimini babasından sonra Molla Tevfik Gilânî'den aldığı derslerle tamamlamıştır. Kadılık ve kazaskerlik görevlerinde

---

³⁰Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Beyhan Kesik "Esad", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/esad-sehreminezade-hafiz-esad-bey> (E.T. 09.12.2020).

³¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Beyhan Kesik –Yunus Kaplan "Es'ad, Seyyid Mehmed Es'ad Efendi", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/esad-seyyid-mehmed-esad-efendi> (E.T. 03.12.2020)

³² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.M.Münir Aktepe "Es'ad Efendi", **DİA.**, C.11, s.340.

bulunmuştur. Ağabeyinin vefatı üzerine şeyhülislamlık görevine getirilmiştir. Kendisinden önce amcasının tahta çıkması , II. Osmanın düşmanlığını kazanmasına sebep olmuştur. Kızı Âkile Hanımla II. Osman'ın evliliğini pek istememiştir fakat yakın akrabalık kurulmasına rağmen Esad Efendi damadı olan II. Osmanla arasındaki soğukluk devam etmiştir. Kaynaklarda dürüst, takva sahibi bir kişi olarak bahsedilen Şeyhülislam Esad Efendi, Aziz Mahmud Hüdâyî Hazretlerine intisap ederek Celvetiyye tarikatına girdiği belirtilmektedir. Türkçe, Arapça ve Farsça şiirler yazmıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra Gülistân tercümesi olan *Gül-i Handân*, Kasidetü'l-Bürde'ye yazmış olduğu tahmis, *Fezâil-i Cuma* ve manzum *Şemâil Tercümesi* adlı eserleri de bulunmaktadır.

Eyüp Sabri Paşa (?-1890)³³: Eyüp Sabri Paşa Rumeli'nin Yenişehir Ermiye köyünde doğdu. Babası Seyyid Şerîfî'l-Hac b. Ahmed'dir. Tersânenen yetiştiği bilinen Sabri Paşa kaymakam, miralay, mirliva Mekteb-i Rüştîyye-i Bahrî'de müdürlük, ve Mekteb-i Fünûn'da hocalık gibi görevlerde bulunmuştur. Yoğun askerlik ve memuriyet görevlerine rağmen fazla sayıda eser kaleme alan Eyüp Sabri Paşa'nın, Mir'âtü'l-Hameyn, Mahmûdü's-Siyer, Azîzü'l Âsâr Şerh-i Kasîde-i Bânet-Süâd, Tekmiletü'l Menâsik, Târîh-i Vehhâbiyyân, *Riyâzü'l-mûkinîn*, *Tercemetü's-Şemâil*, *Vak'a-i Ashâb-ı Fîl*, *Esbâbü'l-inâye fî tercemeti Bidâyeti'n-nihâye* adlı eserleri mevcuttur.

Fasih Ahmed Dede (?-1699)³⁴: Asıl adı Ahmed'dir. İstanbul'da doğmuştur. Babası Mehmed Efendi, büyük dedesi de Dukaginzâde Mehmed Bey olarak bilinmektedir. Klasik edebiyatımızın Mevlevî şâirlerindendir. Açık ve anlaşılır bir şekilde şiirlerini yazdığından Fâsih mahlasını seçmiştir. Fatih Sultan Mehmed'in Arnavutluk'u fethetmesiyle Müslüman olan Dukaginzâde ailesine mensup olduğu bilinmektedir. Türkçe, Arapça ve Farsça'yı çok iyi kullanır. İyi bir eğitim almıştır. Hat ve resim sanatlarında oldukça başarılıdır. Dîvân ve hazine kâtipliği görevinde bulunmuştur. Gavsî Dede'nin yanında Mevlevî kültürüyle yetişen şair, "Dede" unvanına sahip olmuştur. Kendisine özgü bir anlatımı vardır. Gazelleriyle ön plana çıkmıştır. Hayatının son otuz yılını Galata Mevlevîhanesi'nde rintçe bir yaşam sürerek geçirmiştir. 1699 yılında vefat etmiştir. Şâir, *Dîvân*, *Farsça Dîvânçe*, *Münşeat*, *Münâzara-i Gül ü Mül*, *Münâzara-i Ruz*

³³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Azmi Özcan "Eyüp Sabri Paşa", **DİA.**, C.12, s.8.

³⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Mehmet Ünal "Fasih", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fasih-ahmed-fasih-dede> (E.T. 06.12.2020).

u Şeb, Tenbâkunâme, Kalem Makalesi, Hüsrev ü Şirin, Mahmud u Ayas, Behişt-Âbâd adlı eserlere sahiptir.

Fâizî (1590/1572-1622)³⁵: Asıl adı Abdülhay’dır. İstanbul’da doğdu. Doğum tarihi kaynaklarda 1590 ve 1572 şeklinde geçmektedir. Mustafa Feyzullah Efendi’nin oğludur. Dedesi Kaf Ahmed Efendi’dir. Bu sebeple “ Kaf-zâde olarak bilinir. Fâizî şâirin mahlasıdır. İlk eğitimini babasından almıştır. Ekmekçizâde Ahmed Paşa Medresesi, Gevher Han Sultan Medresesi, Semaniye Medresesi, Üsküdar Vâlîde Sultan ve Sultan Selim Medrese’lerinde müderrislik görevinde bulundu. Selanik’te kadılık görevinde de bulunan şâir Celvetiyye tarikatının kurucusu Aziz Mahmud Hüdâyî Hazretleri’ne intisap etti. Devrinin önemli şâir ve münşilerindendir. Onun şiirlerinde mana önemlidir. Gazellerinde oldukça samimi ve liriktir. *Dîvân*’ının yanı sıra *Zübdetü’l Eş’ar* adlı tezkiresi, *Leylâ vü Mecnun* ve *Sâkinâme* adlı mesnevileri mevcuttur. Aynı zamanda *Hasenât-ı Hasan* adlı bir eserin de müellifi olarak bilinmektedir. 1622 yılında vefat etmiştir.

Fehîm-i Kadîm (?-1647)³⁶: Asıl adı Mustafa’dır. Halep asıllı olduğu bilinmektedir. Süleyman Fehîm Efendi’yle karıştırılmaması için “Kadîm” denilmektedir. Kaynaklarda doğum tarihi 1627 olarak gösterilmektedir. IV. Murat için kaside yazan Fehîm, 1631 yılında Şehrengîz’i yazmıştır. Arapça’yı anadili olarak bilir. Bir süre kâtiplik yapmıştır. Daha sonra Bosnalı Mezâkî Süleyman Efendi’nin teşvikiyle Mısır’a Eyüp Paşa’nın yanına vali olarak gitmiştir. İstanbul’a özlem duyan şâir, Mısır’ı bir zindan olarak görür. Bohem bir yaşam sürmüştür. En büyük özelliği kendisine ait bir söyleyişe sahip olmasıdır. Sebk-i Hindî akımının en önemli temsilcilerindendir. İranlı şâir Örfî’nin etkisinde kalmıştır. *Dîvân*’ı bulunmaktadır. Bunun yanında *Şehrengîz*, *Bahr-i Tahvîl*, *Tercüme-i Letâif-i Kümmelîn*, *Durub-ı Emsâl-i Türkî* gibi eserleri vardır. Fehîm-i Kadîm, 1647 yılında Konya Ilgın’da vefat etmiştir.

Fehmî (1564-1595)³⁷: 1564 yılında Şam’da doğdu. Babası Kınalı-zâde Ali Efendi, dedesi Mîrî mahlasıyla tanınan Emrullah Efendi, ağabeyi Kınalı-zâde Hasan Çelebi’dir. İyi bir eğitim görmüştür. Çeşitli yerlerde müderrislik görevinde bulundu. Döneminin

³⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Sabahattin Küçük “Kâf-zâde Fâizî”, **DİA.**, C.24, s.162.

³⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Tahir Üzgör “Fehîm-i Kadîm”. **DİA.**, C.12, s.295.

³⁷ Şâir detaylı bilgi için bkz. Şerife Ördem “Kınalı-zâde Mehmed Fehmî Efendi”, **TEİS.** <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kinalizade-mehmed-fehmi-efendi> (E.T. 10.12.2020).

bilginlerinden olan şâir zeki bir kişiliğe sahiptir. Güzel şiirleri ve muammalarıyla ünlenmiştir. 1595 yılında İstanbul’da vefat etmiştir.

Fevrî Ahmed (?-1571)³⁸: Asıl adı Ahmed’dir. Arnavutluk Draç’ta doğdu. “Fevrî”yi mahlas olarak kullandı. Küçük yaşlarda İstanbul’a getirilmiştir. Hristiyan bir aileye mensup olan Fevrî çocuk yaşlarda Muhyiddin İbn’ül-Arabî’yi rüyasında görüp Müslüman olmuştur. Dönemin tanınmış bilginlerinden eğitim gördü. Kadılık, müderrislik gibi görevlerde bulunmuştur. Şehzade Selim’e intisap etti. Kanuni zamanında sunduğu kasidelerle şöhreti arttı. Türkçe, Arapça ve Farsça şiirleri bulunmaktadır. Atasözlerini ve halk deyimlerini kullanmıştır. Dili oldukça sadedir. Aynı zamanda devrinin tanınmış hattatlarından. Şükrullah Halife’den sülüs ve nesih öğrenmiştir. Hacimli bir *Dîvân*’ı vardır. Bunun yanı sıra *Risâle fî ilm’il-Hutût*, *Kühl-i Dîde-i Ayân*, *Ahlak-ı Süleymânî*, *Ahlak-ı Mehmed Paşa*, *Hac Seyahatnâmesi*, *Tefsiru Suret’il-Mülk*, *Risâle-i Kalemiyye* ve *Risâle-i Seyfiyye* adlı eserleri de mevcuttur. 1571 yılında vefat etmiştir.

Feyzî (?-1610)³⁹: İstanbullu olan şâirin babası müderris Dursun Efendi’dir. Taşköprülü Hacı Murad Efendi dedesi, Dursun-zâde Bekâî ise ağabeyidir. İyi bir eğitim görmüştür. Kudüs, Bağdat, Eyüp, Üsküdar’da kadılık görevinde bulunmuştur. Muammada usta olduğu bilinir. Üç dilde yazılmış eserleri vardır. Yusuf Efendi’den hüsn ü hat öğrenmiştir. Celî, sülüs, nesih, rika ve talik yazılarında da oldukça yeteneklidir. *Dîvân*’ının yanı sıra pek çok sayıda eser kaleme almıştır. Şâir, 1610 yılında vefat etmiştir.

Fuzûlî (1483-1556)⁴⁰: Asıl adı Mehmed’dir. “Fuzûlî” mahlasını seçmiştir. Babası Hüseyin adında bir zâttır. Türkmenlerin Bayat boyundandır. Doğum tarihi ve doğum yeri tam olarak bilinmese de *Türkçe Dîvânı*’nın mukaddimesinde geçen “menşe ve mevlidim ırak” ibaresi ebced değer olan 1483 yılını göstermektedir. İlk eğitimini babasından aldığı düşünülen şâir, daha sonra Rahmetullah adında bir hocadan da ders almıştır. 1537 yılında Kanunî’nin Bağdat’ı fethetmesinden sonra padişaha bir kaside sunmuştur. Usta bir nesir yazarıdır. *Farsça Dîvânı*’nda 410 gazel, *Türkçe Dîvânı*’nda 302 gazeli bulunan şâir, 712 gazeliyle Türk edebiyatının en çok gazel söyleyen şâirlerindendir. Mesnevî tarzında

³⁸ Şâir detaylı bilgi için bkz. Mehmet Kalpaklı “Fevrî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fevri-ahmed> (E.T. 25.12.2020).

³⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Şerife Ördök “Feyzî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/feyzi-dursunzade-abdullah-feyzi> (E.T. 09.12.2020).

⁴⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Muhsin Macit “Fuzûlî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fuzuli-mdbir> (E.T. 05.12.2020).

Genceli Nizâmî, gazel tarzında ise Şirazlı Hâfız'ı örnek almıştır. Arapça, Farsça, Türkçe olmak üzere üç dilde de manzum ve mensur eserler meydana getirmiştir. *Türkçe Dîvân*'ının yanı sıra, *Leylâ ve Mecnûn*, *Beng ü Bâde*, *Hadîs-i Erbain Tercümesi*, *Sohbetü'l- Esmâr*, *Hadikatü's- Süedâ*, *Mektuplar* adlı Türkçe eserleri, *Farsça Dîvân*, *Heft-Câm*, *Risâle-i Muamma*, *Rind ü Zâhid*, *Sihhat u Maraz* adlı Farsça eserleri ve *Arapça Dîvân*'ı mevcuttur.

Hâletî, Azmi-zâde (1570-1631)⁴¹: Asıl adı Mustafa'dır. Hâletî mahlasıyla bilinir. Azmi-zâde olarak tanınmaktadır. 1570 yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası Pîr Mehmed Azmî Efendi, dedesi Pîr Ahmed Çelebi, amcası Mehmed Nâmi Paşa'dır. Çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulunan şâir kadılık, kazaskerlik gibi görevler de yapmıştır. *Dîvân*'ının tenkidli metni Bayram Ali Kaya (1996) tarafından doktora tezi olarak hazırlanmış ve yayımlanmıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra şâirin, *Rubâiyyât*, *Sâkinâme*, *Münşeat*, *Hadd-i Mestân*, gibi eserleri de mevcuttur. Başta hükümdarlar olmak üzere devrin ileri gelenlerine kasideler sunmuştur. Gazellerinde kullandığı dil ve konu bakımından Nef'î'den geri planda kalmıştır. *Dîvân*'nda Türkçe kelime, deyim ve atasözlerini çok kullanmıştır. Yakın dostu olan Gani-zâde Nâdirî'nin Hâletî'nin, Hâletî'nin de Nâdirî'nin bazı şiirlerine nazire yazmıştır. 1631 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Halîmî (1555-1604)⁴²: Asıl adı Abdülhalim Efendi'dir. 1555 yılında İstanbul'da doğdu. Babası Ahi-zâde Mehmed Efendi, kardeşi Ahi-zâde Hüseyin Efendi'dir. Halîmî mahlasıyla tanınmıştır. Nakşibendi tarikatına mensuptur. Eğitimine Ebu's-suûd Efendi'nin yanında başlamıştır. Çeşitli medreselerde görev yaptıktan sonra İstanbul'a kadı olmuştur. Aynı zamanda kazaskerlik görevi de yapan şâir 1604 yılında Kan çıbanı (Şîr-i Pençe) hastalığına yakalanarak vefat etmiştir. *Şevâhidü'n-Nübüvve Tercümesi*, *Muhtasarü'd-dürer ve'l-gurer*, *Ta'lika 'Ale'l-hidâye ve ba'zı şürûhiha* adlı eserlerinin yanında fıkıh ve tefsir alanlarında da eserler ortaya koymuştur.

Halîmî (?-1759-60)⁴³: İstanbul'da doğdu. Asıl adı Mustafa'dır. Halîmî Paşa ya da Halîmî Mustafa şeklinde tanınmaktadır. Müezzîn Ali Efendi'nin oğludur. Rûznâmçe-i evvel

⁴¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Bayram Ali Kaya "Hâletî", TEİS.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/haleti-azmizade> (E.T. 21.08.2021).

⁴² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak-Erdem Can Öztürk "Halîmî", TEİS.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/halimi-ahizade-abdulhalim-efendi> (E.T. 21.08.2021).

⁴³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak "Halîmî", TEİS.

kaleminde yetişen Halîmî 23 yıl bu görevi yaptıktan sonra kîsedârlığa yükselmiştir. Çeşitli yerlerde defterdâr, başdefterdâr, valilik , hocalık, muhasebe-i evvelik gibi görevlerde bulunmuştur. Tezkireler şâirin iyi huylu, cömert bir insan olduğundan bahseder. Bilinen tek eseri *Dîvân*'ıdır.

Hamdî (1620-21-1703-04)⁴⁴: Asıl adı Ahmed Çelebi'dir. Hakkında çok fazla bilgi bulunmamaktadır. 1620-21 Diyarbakır doğumludur. Memleketin önemli tüccarlarından. Hamdî mahlasıyla şiirler yazmıştır. Tarih düşürmekte maharetli olan şâir, Halep kadısı Kevâkibzâde'nin vefatına da tarih düşürmüştür. 1703-04 yılında vefat etmiştir.

Hamdî-i Sivâsî (?-?)⁴⁵: Doğum tarihi hakkında kesin bir bilgi bulunmayan Hamdî, Abdullah Efendi ve Ümmü Kadın'ın oğludur. Sarihatip-zâde ailesindendir. İlimle uğraşan bir aileye mensuptur. Sivas'ta eğitim gördüğü anlaşılmaktadır. Kendisi de Sivas'taki medreselerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Mezarının tam olarak nerede olduğu bilinmeyen şâirin Numan ve Fâik adlarında iki oğlu vardır. *Dîvân*'ı Alim Yıldız tarafından çalışılmıştır. *Menkıbe-i Abdülvehhâb* ve *Fihrist-i Ali Osman* adında iki eseri daha mevcuttur.

Hasîbî (?-1614-15)⁴⁶: Asıl adı Hüseyin'dir. Künyesi tam olarak Güzelce Rüstem Paşa-zâde Hüseyin Efendi'dir. Nerede doğduğu kesin olarak bilinmemektedir. Mahlası kaynaklarda “ Hasîbî” veya “Hasbî” şeklinde geçmektedir. Bostan-zâde ve Ebussuud Efendî'nin hizmetinde bulunmuştur. 1579 yılında Koca Mustafa Paşa Medresesi'nde, 1584 yılında Zâl Paşa Sultânî Medresesi'nde, 1588 yılında Sahn-ı Semân Medreselerinden birinde, 1590 yılında Sultan Selîm Medresesi'ne müderris olarak atanmıştır. Çeşitli görevlerde bulunan şâir, 1614-15 yılında Mısır'da vefat etmiştir.

Hayâlî (1497-1499?-1557)⁴⁷: Asıl adı Mehmed'dir. Lakabı “Bekâr Memî”dir. Doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Vardar Yenice'sinde doğmuştur. Belli bir medrese

---

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/halimi-mustafa> (E.T. 18.11.2020).

⁴⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak “Hamdî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hamdi-ahmed-hamdi-celebi> (E.T. 28.11.2021).

⁴⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.”Alim Yıldız “Hamdî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hamdi-sarihatipzade-ahmed> (E.T. 10.12.2020).

⁴⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehmet Gürbüz “Hasîbî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hasibi-guzelce-rustem-pasazade> (E.T. 22.02.2022).

⁴⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Volkan Karagözlü “Hayâlî Bey”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hayali-bey-hayali-mehmed-hayali> (E.T. 03.11.2020).

eğitimi görmemiştir. Kalenderî şeyhi Baba Ali Mest-i Acemî ve onun müritlerinden etkilenmiştir. Genç yaşta şâirlik yeteneği ortaya çıkmıştır. 16. yüzyılın önde gelen şâirlerindendir. Şâirin tek eseri *Dîvân*'ıdır. Gazellerinde tasavvufî kavramlara ve telmihlere çok sık yer vermiştir. Şiirlerinde tasavvuf etkisi görülmektedir. Gazellerinde ayrıca Rumeli Türkçesi'nin özellikleri görülen şâir, akıcı ve anlaşılır bir söyleyişe sahiptir. 1557 yılında Edirne'de vefat etmiştir.

Hâzık (?-1764)⁴⁸: Asıl adı Seyyid Mehmed'dir. Erzurum'da doğmuştur. Hâzık onun mahlasıdır. İlk eğitimini babasından almıştır. Daha sonra Müftü Ömer Efendi ve Kazâbâdi Ahmed Efendi'den dersler almıştır. Çeşitli yerlerde müderrislik görevinde bulunan şâir, birçok öğrenci yetiştirmiştir. Gazellerinde Nâbî etkisinde kalmıştır. Yazdığı kasidelerinin birçoğu ise Nef'î'ye naziredir. Şiirlerinde mana ön plandadır. Mahalli unsurları ustaca kullanmıştır. Şiirlerinin konusunu tasavvufî ve beşerî aşk oluşturmaktadır. Şiirleri *Divan-ı Hâzık Efendi* adıyla, kendisi de Erzurumlu olan Abdürrezzâk İlmî Efendi tarafından yayımlanmıştır. Şâir 1764 yılında vefat etmiştir.

Hazânî (?- 1571)⁴⁹: Asıl adı Mustafa'dır. Sofya'da doğdu. Karaçelebi-zâde'ye kâtiplik yapmıştır. İpek Medresesi, Gelibolu Balaban Paşa Medresesi, Maktul İbrahim Paşa Medresesi, Evranos Gazi Medresesi gibi çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulundu. Çeşitli mecmûalarda ve tezkirelerde şâirin bazı şiirleri bulunmakla birlikte, herhangi bir eserinin olup olmadığı hakkında kaynaklarda bilgi bulunmamaktadır. Hazânî, 1571 yılında Vardar Yenicesi'nde vefat etmiştir.

Hıbrî (?-1616)⁵⁰: Asıl adı Hayreddin'dir. Bursa'da doğan şâirin doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Hıbrî mahlasıyla tanınmaktadır. Hoca Sa'deddin Efendi'den mülazım olmuştur. 1610 yılında Sekban Ali Medresesi, Topkapı'daki Ahmed Paşa Medresesi ve Topkapı'daki Sinan Paşa Medresesi gibi çeşitli yerlerde müderrislik görevlerinde bulundu. *Miftah* adlı esere şerh yapan şâir, 1616 yılında vebadan vefat etmiştir.

---

⁴⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Naci Okçu "Hâzık", **DİA.**, C.17, s.122.

⁴⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yunus Kaplan "Hazânî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hazani-mustafa-hazani-efendi> (E.T. 03.11.2020).

⁵⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak "Hıbrî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hibri-hayreddin-efendi> (E.T. 03.11.2020).

Hilâlî (?- 1543)⁵¹: Asıl adı bilinmez. İstanbul’da doğdu. Eğitimi hakkında bir bilgi bulunmamaktadır. Çeşitli kaynaklarda Hilâlî’nin takyeci (take-duz) olduğu belirtilmiştir. Nazım ve nesirde usta bir şâirdir. Hilâlî’yi mahlas olarak kullanmıştır. Gazellerinde atasözleri ve deyimleri sık kullanmıştır. Şiir dilini konuşma diline yaklaştırmıştır. Sade bir dil kullanmıştır. Açık bir İstanbul Türkçesi kullanmıştır. Eğlenceyi seven ve rind-meşrep bir kişiliğe sahiptir. Dönemin şâirlerine göre geri planda kalmıştır. Elde bulunan tek eseri mürettep *Divan*’ıdır. Kendisiyle ilgili iki yüksek lisans tezi bir de makale yayımlanan şâir, 1543 yılında vefat etmiştir.

Hulûsî (1775-1833)⁵²: Asıl adı Şa‘ban Hulûsî Bey’dir. 1775 yılında İşkodra’ya bağlı Akçahisar’da doğdu. Hulûsî mahlasını kullandı. Toptan-zâde ailesindendir. Eğitimi memleketinde tamamlayan Hulûsî Bey, resmi işlerde görev yapmamıştır. Güzel ahlak sahibi olan Hulûsî, Farsça şiirleri de bulunan iyi bir şâirdir. İstanbul şâirlerine nazireler yazmıştır. Babasından kalan gelirlerle rahatlık içinde yaşayan şâir , 1833 yılında vefat etmiştir.

Hüdâyî (?-1571-72)⁵³: Asıl adı Mustafa’dır. İstanbul’da dünyaya gelmiştir. Devşirmedir. Hayatı hakkında bilgiler sınırlıdır. Kanuni Sultan Süleyman’a sunduğu Meşâirü’ş-Şuarâda da kayıtlı olan arzuhâlinde hayatı hakkında bilgiler mevcuttur. Şâir burada Acemî Oğlanlar Ocağı’nda görev yaptıktan sonra yeniçeri olduğunu, 1532 yılında Kanuni’nin düzenlediği Alman Seferi’ne katıldığını, bu seferden döndükten sonra da sekban kulu olarak görev yaptığını ilerleyen zamanlarda da önce yayabaşı ardından yeniçeri kâtibi olarak görev yaptığını kaydetmiştir. Bilinen tek eseri *Dîvân*’ıdır. *Dîvânı*’nda iki kaside, dört murabba, bir tahmis, yirmi dört rubai, on dört muamma, iki matla, iki yüz altı gazel mevcuttur.

Hüdâyî, Aziz Mahmud (1541-1628)⁵⁴: Asıl adı Mahmud’dur. Şereflikoçhisar’da dünyaya gelmiştir. Babası Fazlullah b. Mahmud’dur. Celvetî tarikatının kurucusu olarak kabul edilmiştir.“Hüdâyî” mahlasını kullanmıştır. Hocalarından Nâzır-zâde Ramazan

---

⁵¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İsmet Şanlı “Hilâlî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hilali-takyeci-takkeci> (E.T. 03.11.2020).

⁵² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Mehmet Arslan “Hulûsî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hulusi-toptanzade-saban-hulusi> (E.T. 10.12.2020).

⁵³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Yunus Kaplan “Hüdâyî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hudayi-okcuzade-hudayi> (E.T. 10.12.2020).

⁵⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Hulusi Eren “Hüdâyî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hudayi-aziz-mahmud> (E.T. 24.11.2020).

Efendi'nin dikkatini çekmiş onun müridi olmuştur. Tefsir, hadis, fıkıh ve fen bilimleri dersleri almıştır. Edirne Selimiye Medresesi'nde müderrislik yapmıştır. Ardından Ramazan Efendi'nin Mısır ve Şam'a tayininin çıkmasıyla onunla beraber gitmiştir. Kısa süreliğine Bursa kadılığında görev yapan Hüdâyî, Celvetî tarikatı şeyhi Üftâde'ye intisap etmiştir. Devrin padişahları tarafından da büyük bir saygı görmüştür. Şeyhi Üftâde'nin vefat etmeden önce söylediği “padişahlar ardınca yürüsün sözü de” I. Ahmed'in Hüdâyî'ye duyduğu saygıyla Üsküdar çarşısında onu atına bindirip kısa bir süre arkası sıra seyis gibi yürümesiyle gerçekleşmiştir. 1628 yılında vefat eden Aziz Mahmud Hüdâyî'nin Üsküdar'da türbesi bulunmaktadır.

Hüseyin Paşa (Amca-zâde)⁵⁵: Hasan Ağa'nın oğlu, Köprülü Mehmed Paşa'nın küçük kardeşidir. Amca-zâde olarak tanınmıştır. IV. Mehmed ve Haseki Sultan'a çeşitli hediyeler sunan Hüseyin Paşa, Haseki Sultan'a intisap etmiştir. Kastamonu sancağı ile Gelibolu civarındaki Çardak muhafızlığına daha sonra Boğazhisar muhafızlığına getirilmiştir. Daha sonra sadaret kaymakamı ve kaptan-ı deryâlık görevlerinde bulunmuştur. Devletin içinde bulunduğu her türlü durumdan haberdar olan Hüseyin Paşa, öngörü sahibi ve yenilikçi bir devlet adamıydı. Mevlevî tarikatına mensup olan Paşa, medrese, mescid, mektep, kütüphane, sebil gibi birçok hayrat bırakmıştır. Hüseyin Paşa, 1702 yılında vefat etmiştir.

Hüsrev (?-1544)⁵⁶: 1495 tarihinden önce doğduğu düşünülmektedir. Lala Mustafa Paşa'nın büyük kardeşidir. Enderun'da yetişmiştir. Boşnak asıllı bir devşirmedir. Yavuz Sultan Selim döneminde yapılan Çaldıran Seferi'ne katılmıştır. 1514 yılında Karaman beylerbeyliğine getirilmiştir. Osmanlı beylerbeyi ve veziridir. Devlette çeşitli yerlerde görev yapmıştır. Deli Hüsrev olarak da bilinmektedir. 1544 yılında vefat eden Hüsrev Paşa'nın Fatih Yenibahçe'deki türbesinin yakınında mektebi, çeşmesi ve çarşısı bulunmaktadır. Ayrıca Kahire'de geçit, sarnıç, çeşme, mektep, Diyarbakır'da câmi, medrese ve hanlar yaptırdığı bilinmektedir.

İbn-i Kemâl (1469-1534)⁵⁷: Asıl adı Şemseddin Ahmed'dir. Dedesi Kemâl Paşa'dan dolayı “İbn-i Kemâl” veya “Kemâlpaşa-zâde olarak tanınmaktadır. 1469 yılında Tokat ya

⁵⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. M. Münir Aktepe “Amca-zâde Hüseyin Paşa”, **DİA.**, C.3, s.8.

⁵⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Abdülkadir Özcan “Hüsrev Paşa”, **DİA.**, C.19, s.40.

⁵⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yekta Saraç “İbn-i Kemâl”, **TEİS.**

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ibn-kemal> (E.T. 11.11.2020).

da Amasya’da doğduğu bilinmektedir. İlk tahsilini Tokat ve Amasya’dan alan şâir, temel eserleri okumuş Kur’an-ı Kerim’i ezberlemiştir. Kur’an-ı Kerim’in çeşitli okunuş biçimleriyle birlikte Farsça’da öğrenmiştir. Çeşitli yerlerde askerlik, müderrislik, kadılık, Anadolu kazaskerliği, şeyhülislamlık gibi görevlerde bulunmuştur. Kaynaklarda zarif, tevâzu sahibi, güçlü hafızaya sahip, takva sahibi olduğundan bahsetmektedir. İlmî açıdan da çok yönlü bir kişiliğe sahiptir. Tefsir, felsefe, dil, tarih gibi alanlarda eserler kaleme almıştır. Yavuz Sultan Selim’in vefatı üzerine mersiye söylemiştir. Birçok eser meydana getiren şâir, 1534 yılında vefat etmiştir.

İhyâ (?-1813)⁵⁸: Bursa’da doğmuştur. Asıl adı Yahya’dır. Arap Câmii imamı Mehmed Efendi’nin oğludur. Şeyhülislâm Salih-zâde Es’ad Efendi’nin mektupçuluğunu yapan şâir, Sultan III.Selime’e sunduğu gazel ve kasideleriyle müderrisliğe getirildi.Süleymaniye Medresesi’nde görev yapan İhyâ, 1813 yılında vefat etmiştir. Şâirin bilien tek eseri *Dîvân*’ıdır. *Dîvân*’ında 1 münacat, üç na’t, üç kaside, 143 tarih, 1 manzume, 219 gazel, 5 tahmis, 5 terci-i bend, 7 müseddes, 13 müfred, 2 manzum teşekkürnâme, 2 muhammes, 4 murabba, 1 takriz, 21 kıt’a, 1’i Farsça 3 tesdis bulunmaktadır.

İlmî (?-1597-98)⁵⁹: Asıl adı Mehmed’dir. Edirne’de doğmuştur. Bursalı Kadı Remzî Mustafa Efendi’nin oğlu olan şâir, Remzi-zâde olarak tanınmaktadır. İlmî mahlasını kullanmıştır. Eğitimini Edirne’de tamamlamıştır. Eğitimini tamamladıktan sonra Edirne Selimiye Medresesi’ne müderris olarak görevlendirilmiştir. Daha sonra Haydar Paşa Medresesi, Sahn-ı Semân Medresesi, Ayasofya Medresesi gibi çeşitli medreselerde müderrislik yapmıştır. Süleymaniye Medreselerinden birinde, Edirne Selimiye Câmii’nde görevlendirildikten sonra, Halep, Kudüs ve Bursa’da kadı olarak görev yapmıştır. Arapçayı bilmektedir. İyi bir eğitim görmüştür. Kaynaklarda eserleri hakkında herhangi bir bilgi mevcut değildir.

İmâdî (?-1594-95)⁶⁰: İmam-zâde Veli Çelebi olarak tanınan şâir İskilip’te doğdu. Dayısı Köse Bozan Efendi’den mülâzım olan şâir hakkında çok bilgi bulunamamıştır. Herhangi

⁵⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Beyhan Kesik “İhyâ, Seyyid Şerif Yahya Efendi”, **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ihya-seyyid-serif-yahya-efendi> (E.T. 11.11.2020).

⁵⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İsmail Hakkı Aksoyak “İlmî”, **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ilm-i-remzizade-mehmed-celebi> (E.T. 10.12.2020).

⁶⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Yunus Kaplan “İmâdî”, **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/imadi-imadzade-veli-celebi> (E.T. 31.10.2020).

bir eserinin olup olmadığı bilinmemektedir. Serfice’de kadılık görevindeyken vefat etmiştir.

İshâk Çelebi (?-1538)⁶¹: Üsküp’te doğdu. Babası kılıç yaparak geçimini sağlayan İbrahim adlı bir kişidir. Öğrenimine Üsküp’te başlayan şâir, İstanbul’da tamamlamıştır. Birçok yerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Rindâne tavrın en önemli ismi İshak Çelebi’dir. Devrinin önde gelen şâirlerindendir. Hoşsohbet, zeki ve şakacı bir mizaca sahiptir. *Dîvân*’ının yanı sıra *Selimnâme*si de bulunmaktadır. 1538 yılında vefat etmiştir.

İsmetî (1611/1613-1665)⁶²: İstanbul’da doğdu. Babası Şeyh Fazlullah Efendi, dedesi Birgivî Mehmed Efendi’dir. Köklü bir aileye mensuptur. Müderrislik, kadılık, kazaskerlik gibi görevlerde bulunmuştur. İsmetî mahlasıyla şiirler söylemiştir. Yenikapı Mevlevihanesi şeyhlerinden Ahmed Doğanî Dede’ye intisap etti. Kaynaklara göre İsmetî, olumlu bir kişiliğe sahip, iyi huylu bir şâirdir. Yüksek makamlara ulaşmasına rağmen kibre kapılmamıştır. Hitabet ve iknada oldukça iyidir. Mürettep bir *Dîvânçe*’si bulunan şâir, dedesinin yazdığı *et-Tarîkatü’l-Muhammediyye* adlı eseri tercüme etmiştir. 1665 yılında vefat etmiştir.

İzzet Molla, Keçeci-zâde (1786-1829)⁶³: İstanbul’da doğan şâir, aslen Konyalıdır. Babası Keçeci-zâde Mehmed Salih Efendi’dir. Babasından ve aile çevresinden dersler almıştır. Mevlevî muhibbi Halet Efendi’yle tanıştıktan kısa bir süre sonra üst düzey devlet yöneticileri tarafından tanınmıştır. Çeşitli görevlerde bulunmuştur. *Dîvân* şiirinin son büyük temsilcisi olarak kabul edilmiştir. *Gülşen-i Aşk* adlı mesnevisi olan şâir, mesnevideki asıl şöhretini Keşan sürgününde başından geçenleri mizahi bir şekilde anlattığı *Mihnet-Keşân* adlı eseriyle yakalamıştır. Gazellerinde Sâbit, Nedim ve Vâsıf çizgisinde olan şâir, Nâbî ve Ragıp Paşa’yla özdeşleşen Sâibâne Hind üslubundan da izleri görülmektedir. *Bahar-ı Efkâr ve Hâzân-ı Asâr* adlı dîvânlarının yanı sıra babası için yazdığı *Devhatü’l-mehâmid fî-tercemeti’l-vâlid* adlı biyografisi, *Gülşen-i Aşk*, *Mihnet-Keşân*, *Nâz u Niyâz* adlı mesnevileri mevcuttur. 1829 yılında vefat etmiştir.

⁶¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Tuba Durmuş “İshâk Çelebi”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ishak-celebi> (E.T. 05.12.2020).

⁶² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mustafa Kılıç “İsmetî”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ismet-mehmed-ismet-celebi-mdbir> (E.T. 25.11.2020).

⁶³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Ali Emre Özyıldırım “İzzet Molla”, **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/izzet-molla-kececizade-mehmed-izzet> (E.T. 10.12.2020).

Kânî (1712-1791)⁶⁴: Asıl adı Ebubekir'dir. Tokat'ta doğdu. 18. yüzyılın nesir ve nazım alanında önde gelen kişilerindendir. Gençlik yıllarında Mevlevî şeyhi Abdülahad Dede'ye intisap etti. Dîvân-ı Hümâyûn kaleminde eğitime başlayan şâir, kısa sürede Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn payesine sahip olmuştur. Tokat'ta bulunduğu yıllarda Mevlevîliğe yönelen şâir, İstanbul'a geldikten sonra Mevlevîlikten tamamen uzaklaşmıştır. Mizah ve hiciv konusunda ünlüdür. Türkçe, Arapça ve Farsça şiirlerini bir ara getirdiği *Dîvân*'ının yanı sıra *Münşeât*, *Letâifnâme*, *Be-nâm-ı Havâriyyûn-ı Bürûc-ı Fünûn* adlı eserleri de mevcuttur. *Letâifnâmesi* tamamen mizah ürünü, *Dîvân*'ı ise klasik şiirin izlerini taşımaktadır. Gazellerinde hâkimâne bir söyleyişi vardır. Kasidelerinde ciddi gözlemler ve eleştiriler vardır. Mizahi üslubundan dolayı zaman zaman argo kelimeler kullanmıştır. Şâir 1791 yılında vefat etmiştir.

Kâmî (?-1545-46)⁶⁵: Asıl adı Mehmed'dir. Karaman'da doğmuştur. Şeyh Cemâl-i Halvetî'nin kardeşi olan Kâmî, eğitimini tamamladıktan sonra Rumeli Arkadiye'de kadılık görevinde bulundu. Dîvânı'nın olup olmadığı bilinmemektedir. Câmî'nin *Yusuf u Züleyhâ*, Nizâmî'nin *Üveyse vü Ramîn*, Cürcânî'nin *Vâmık u Azrâ*'sından alıntılar yaparak Türkçe'ye tercüme etmiştir. Şâirin 1545/46 yıllarında vefat ettiği bilinmektedir.

Kâmî (?-1579)⁶⁶: Asıl adı kaynaklarda Ahmed olarak geçmektedir. Kınalı-zâde'ye göre Mehmed'dir. Edirne'de doğdu. Babası Edirne Muradiye Mevlevîhânesi'nde Mesnevî okuttuğu için "Mesnevîhan-zâde" ya da "Mesnevîhanoğlu" olarak da tanınmaktadır. Çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Kanuni Sultan Süleyman'a gazel sunmuştur ve onun övgüsünü almıştır. Kanuni tarafından "*Kimyâ-yı Saadet* adlı eseri çevirmekle görevlendirildi. Edirne ve Kıbrıs'ta kadılık görevlerinde bulundu. Gazâli'nin *Kimyâ-yı Saadet*'inin ve *Hümâyûn-nâme* adlı *Kelile Dimne* tercümesinin de kaynaklar arasında bulunduğunu fakat bunların hiçbirini tamamlamamışından Atâyî Zeyli'nde bahsetmiştir. Âşık Çelebi ise tezkiresinde şâirin Kâtibî'nin "*Şüttür ve Hücre*"sine her mısraında "*Gül ve Har'ı*" ifade eden bir naziresini de bildirmiştir. Kâmî 1579 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

⁶⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İlyas Yazar "Kânî", TEİS.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kani-ebu-bekir> (E.T. 12.11.2020).

⁶⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yunus Kaplan "Kâmî", TEİS.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kami-seyyid-kami-mehmed-efendi> (E.T. 31.10.2020).

⁶⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehmet Fatih Köksal "Kâmî", TEİS.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kami-edirneli> (E.T. 31.10.2020).

Kerîmî (?-1634-35)⁶⁷: Asıl adı Abdülkerim'dir. İstanbul'da doğmuştur. Kerîmî mahlasını kullanmıştır. Koca Mustafa Paşa Zâviyesi şeyhi Yusuf Sinan Efendi'nin oğludur. Dedesi Şeyh Yakup Efendi'dir. Yusuf Sinan Efendi Koca Mustafa Paşa Zâviyesi'nde altı yıl görev yaptıktan sonra Medine'ye gitmiştir. Bu sebeple Kerîmî Şeyhülharam-zâde olarak tanınmıştır. Bostan-zâde Mehmed Efendi'den dersler alarak eğitimini tamamlamıştır. Çeşitli yerlerde kadılık görevinde bulunmuştur. İyi bir âlim, şâir ve hattat olan Kerîmî, sülûs, nesih ve talik hat çeşitlerinde ustaydı. Kaynaklarda eserleri hakkında herhangi bir bilgi bulunmayan şâir 1534-35 yılında vefat etmiştir.

Kirâmî (?-1574/75)⁶⁸: Asıl adı Abdurrahim'dir. Adı *Osmanlı Müellifleri* adlı eserde Abdülkerîm olarak geçmektedir. Kirâmî mahlasını kullanmıştır. Kınalı-zâde Hasan Çelebi'nin yakın akrabası olarak bilinir. Kınalı-zâde Ali Çelebi'nin kardeşi, Hasan Çelebi'nin amcasıdır. İlk eğitimini babasından almıştır. Eğitimini tamamlayan şâir, çeşitli yerlerde müderrislik, kadılık gibi görevlerde bulunmuştur. Keşfü'z-zünûn ve Osmanlı müelliflerinde varlığından bahsedilen *Dîvân*'ının nüshası bilinmemektedir. Hasan Çelebi, Kirâmî'nin cömert, âlim, açık şiirler yazan bir şâir olduğundan söz etmektedir. Kirâmî, 1574/75 yıllarında vefat ettiği bilinmektedir.

Lebîb Mehmed Efendi (1789-1867)⁶⁹: İstanbul'da doğdu. Asıl adı Mehmed Lebîb Efendi'dir. Tophâne-i Âmire rûznameçisi Mustafa Efendi'nin oğludur. Babasının vefatı üzerine bu mesleğe 13 yıl devam etmiştir. Hayatının ilerleyen zamanlarında Sırbistan, Arnavutluk ve Bosna'ya geçici memuriyetliğe gönderildi. Lebîb'e asıl şöhretini kazandıran *Dîvân*'ı olmuştur. İçerisinde hemen hemen her nazım şekli ve türünden manzumeler bulunmaktadır. Şiirlerinde farklı mazmunlar ve farklı kelimeler kullanan şâir, yenilikçi bir şâir olarak bilinmektedir. Fazla sayıda şiir yazmasından dolayı zaman zaman anlam tekrarlarına düşmüştür ve bazı şiirleri zayıf yazılmıştır. 1867 yılında vefat etmiştir.

Lisânî (?-1609)⁷⁰: Asıl adı Yahya'dır. İstanbul'da doğdu. Öğrenimini tamamlamayan şâir, kâtiplik, defter emini ve defterdarlık gibi görevlerde yer almıştır. Lisânî'nin herhangi

---

⁶⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yunus Kaplan "Kerîmî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kerimi-seyhulharemzade-abdulkerim> (E.T. 21.11.2020).

⁶⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehmet Fatih Köksal "Kirâmî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kirami> (E.T. 30.10.2020).

⁶⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehmet Arslan "Lebîb", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/lebib-mehmed-lebib-efendi-istanbullu> (E.T. 01.12.2020).

⁷⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yunus Kaplan "Lisânî", **TEİS**.

bir eserinin olup olmadığı konusunda kaynaklarda bir bilgi yoktur. Tezkirelerde şâire âit birkaç şiire rastlanılmaktadır. Âşık Çelebi, Lisâni'nin şiir ve inşaya rağbet gösterdiğini belirtmektedir. Lisâni 1609 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Makâlî (?-1589)⁷¹ Asıl adı Mustafa'dır. "Kör Makâlî" olarak da bilinmektedir. Aydın'ın Alaşehir kasabasındandır. Döneminde "Makâlî" mahlasını kullanan iki şâirden biridir. Hasan Çelebi tezkiresinde Güzelhisarlı, Gelibolulu Alî ise şâirin Akşehirli olduğundan bahsetmiştir. *Dîvân* sahibi olduğu kaynaklarda belirtilmesine karşın, nerede olduğu bilinmemektedir. Kasideciliğiyle dikkat çeken şâir, Kanuni Sultan Süleyman'a ve Hoca Saadeddin'e kaside yazmıştır. Kabri Edirne'de bulunan Makâlî Mustafa Bey, 1589 yılında vefat etmiştir.

Mesîhî (?-1512)⁷²: Asıl adı Sehi Bey tezkiresinde Mesih, diğer kaynaklarda ise İsâ olarak geçmektedir. Üsküp yakınlarındaki Priştine'de doğdu. İsmi'nin İsâ olmasından dolayı "Mesîhî" mahlasını kullanmıştır. Medrese eğitimi görmükten sonra hat sanatına ilgi duymuştur. Devrin önemli hattatlarından. Güzel yazı yazmasından dolayı Sadrazam Hadım Paşa'nın dîvân kâtipliği görevine atanmıştır. Şiirlerinin önemli bir kısmı lirik ve orijinal bir söyleyişe sahiptir. Çok iyi Arapça ve Farsça bilmesine rağmen sade bir dil kullanmıştır. Kaside yazmada hünerlidir. Şâirin *Dîvân*'ının yanı sıra *Edirne Şehrengîzi*, *Gül-i Sad-berg* adlı eserleri de mevcuttur. Mesîhî, 1512 yılında vefat etmiştir.

Münîrî (?-1521?)⁷³: Mihr ü Müşterî adlı mesnevisinde kendi el yazısıyla Münîrî bin Mehmed olarak kayıtlıdır. Yine buradan babasının adının da Mehmed olduğu bilinmektedir. Amasya'da doğdu. Belirli dönemlerde devlet erkânında nişancılık yapmıştır. Hattın bütün türlerinde yazdığını söyleyen şâir, (Mihr ü Müşterî 431.beyit) Osmanlı hat ekolü kurucusu Amasyalı Şeyh Hamdullah'ın da öğrencileri arasında bulunduğu tahmin edilmektedir. Devrin önemli kişilerindendir. İslam tarihine çok hakimdir. En kapsamlı siyeri yazmıştır. Türkçe'yi ve Farsça'yı çok iyi bilmektedir. Türkçe-Farsça şiirlerinden oluşan *Dîvân*'ı, *Mihr ü Müşterî* adlı mesnevisi ve yazmış olduğu *Siyer-i Nebi* adlı eseriyle sadece döneminin değil, sonraki zamanların da en önemli

---

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/lisani-yahya-celebi> (E.T. 30.10.2020).

⁷¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Fatih Koyuncu "Makâlî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/makali-mustafa-bey> (E.T. 31.10.2020).

⁷² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Ahmet Kartal "Mesîhî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/mesihi-isa> (E.T. 04.11.2020).

⁷³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Ümran Ay "Münîrî", **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/muniri-mdbir> (E.T. 31.10.2020).

şâirleri arasında olmuştur. Atasözleri ve deyimleri de oldukça başarılı bir şekilde kullanmıştır. Belgradlı Münîrî olarak bilinen şâirle karıştırıldığından ölüm tarihi ve mezar yeriyle ilgili de herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Müslimî (?-1585)⁷⁴: Kınalı-zâde Ali Çelebi'nin kardeşidir. Emrullah Efendi'nin oğludur. Ispartalı'dır. İstanbul İbrahim Paşa Medresesi'nde müderrislik, Rodos ve Amasya'da kadılık görevlerinde bulunmuştur. İyi derecede Farsça bilmektedir. Şiir ve inşâda başarılı olan şâirin mürettep *Dîvân*'ının yanı sıra *Behcet'ül-Esrâr* adlı ünlü bir kasidesi mevcuttur. Müslimî 1585 yılında vefat etmiştir.

Nâbî (1642-1712)⁷⁵: Asıl adı Yusuf'tur. Urfa'da doğmuştur. Nâbî mahlasını kullanmıştır. Babası Seyyid Mustafa, dedesi Seyyid Mahmud, kardeşi Seyyid Ahmed'dir. İyi bir eğitim almıştır. Yusuf Kalfa adında bir Kadirî şeyhine bağlı olduğu söylenmektedir. Mustafa Paşa tarafından dîvân kâtibi olarak görevlendirilmiştir. IV. Mehmed'in Lehistan'ı fethi sırasında Kamaniçe'yi fethetmesi üzerine *Fetihnâme-i Kamaniçe* adlı eseri yazmıştır. Hacca gidip döndükten sonra Mustafa Paşa'ya kethüda olmuştur. Hac dönüşünde *Tuhfetü'l-Harameyn* adlı eseri yazmıştır. Halep'te doğan oğlu Ebulhayr için *Hayriyye* adlı eseri kaleme almıştır. Nazım ve nesirde oldukça başarılıdır. Şiirlerini kolay bir şekilde yazmış olması dikkat çekmiştir. Kasidelerinde abartmalara çok yer vermiştir. Gazellerinde çeşitlilik görülmektedir. Kendisine özgü bir üslubu vardır. Bu üslup hikemî tarzıdır. Atasözü ve deyimlere sık sık yer vermiştir. Berceste adını verdiğimiz az sözle çok şey anlatmak onun şiirlerinin yoğun olmasını sağlamıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra *Farsça Dîvânçe*, *Hayriyye*, *Hayrâbâd*, *Surnâme*, *Tercüme-i Hadîs-i Erba'în*, *Tuhfetü'l-Harameyn*, *Münşeât*, *Zeyl-i Siyer-i Veysî*, *Fetihnâme-i Kamaniçe*, adlı eserleri mevcuttur. Dîvân şiirinde önemli bir yeri olan Nâbî, 1712 yılında vefat etmiştir.

Nahîfî (1565/66-1738)⁷⁶: Asıl adı Süleyman'dır. Babası Abdurrahman b. Muhyî, dedesi Abdurrahman b. Salih'tir. Hâfız Osman'dan sülûs ve nesih öğrenmiştir. Hat yazısıyla uğraşmıştır. Çeşitli yerlerde kâtiplik, divan efendisi, başmukataacılık, defterdarlık gibi görevlerde bulunmuştur. Yaşlılığında III. Ahmed'in özellikle de Damad İbrahim Paşa'nın

⁷⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Filiz Kılıç “Müslimî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/muslimi-miri-kadizade-muslimi-efendi> (E.T. 10.12.2020).

⁷⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Abdulkadir Erkal “Nâbî, Yûsuf Nâbî Efendi”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nabi-yusuf-nabi-efendi> (E.T. 17.05.2021).

⁷⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Murat Ali Karavelioğlu “Nahîfî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nahifi-suleyman> (E.T. 14.11.2020).

büyük yardımını görmüştür. Gazellerinde sıkça halk söyleyişine yakın beyitler bulunmaktadır. Sade bir dili vardır. Rubailerinde vahdet-i vücûd anlayışı görülmektedir. Sebk-i Hindî akımının etkisinde olmasına rağmen, hikemî üslupla da güzel şiirler söylemiştir. Oldukça hacimli bir *Dîvân*'ının yanı sıra *Tercüme-i Mesnevi-i Şerîf*, *Mevlidü'n-Nebî*, *Hicretü'n-Nebî*, *Hilyet'ül-Envâr*, *Risâle-i Hızriyye*, *Nasîhat'ül Vüzerâ* adlı eserleri bulunmaktadır. Bazı şiirleri bestelenmiştir. 1738 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Nâîlî-i Kadîm (?-1666)⁷⁷: Asıl adı Mustafa'dır. Manastırlı Nâîlî'yle karıştırılmaması için "Nâîlî-i Kadîm" olarak anılmaktadır. Pîrî Halîfe adlı maden kalemi kâtiplerinden bir zâtın oğludur. Öğrenimi hakkında bir bilgi bulunmamaktadır. Sebk-i Hindî akımının öncülerindendir. Şiirlerini Farsçadan oluşan ağır terkiplere de yer vererek süslü bir dille yazmıştır. Yaşadığı dönemin padişahlarına ve ileri gelenlerine çeşitli kasideler sunmuştur."Halvetîleriz" redifli şiirinden onun Halvetî tarikatına mensup olduğu bilinmektedir. Ayrıca gazellerinde, özellikle müseddeslerinde tasavvufî etki görülmektedir. Fehîm-i Kadîm'den etkilenen Nâîlî, İzzetî Mehmed Efendi, Mustafa Sâmi Bey gibi çeşitli şâirleri de etkilemiştir. Mübalağa, telmih ve tezat şiirlerinde en çok görülen sanatlardır. İçinde fazla sayıda nazım biçimini barındıran *Dîvân*'ını bizzat kendisi tertip etmiştir. Şâir, 1666 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

Nazîf (?-1836)⁷⁸: Asıl adı Mustafa Nazîf'tir. Kâmilî-zâde olarak tanınan şâir, Kâmilî Efendi'nin oğludur. Bir süre kiler kethüdası görevi yaptıktan sonra, esham muhasebecisi vekili, arpa emini, Haremeyn muhasebecisi, kapı kethüdası gibi çeşitli görevlerde bulunmuştur. II. Mahmud dönemi şâirlerinden olan Nazîf'in şiir örnekleri *Atâ Tarihi*'ndedir. Nâîf Mehmed ve Müfid adlı iki oğlu bulunan şâir, 1836 yılında vefat etmiştir.

Necâtî (1443/1446-1509)⁷⁹: Kaynakların çoğuna göre asıl adı İsâ olan şâir, Beyânî'de Nuh olarak geçmektedir. Edirne'de doğdu. Yoksul bir aileye sahip olan Necâtî, Edirneli köle bir kadın tarafından evlat edinildiği bilinmektedir."Döne döne" redifli gazeliyle tanınan şâirin son derece güzel gazeller kaleme almıştır. Çeşitli yerlerde divan kâtipliği

⁷⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Ayşegül Mine Yeşiloğlu "Nâîlî", DİA., C.32, s.315.

⁷⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehtap Erdoğan "Nazîf", TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nazif-kamilizade-seyyid-mustafa> (E.T. 29.11.2020).

⁷⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Bayram Ali Kaya "Necâtî", TEİS. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/necati-bey-isa> (E.T. 30.05.2021).

yapmıştır. Devrin ileri gelenlerine kasideler sunmuştur. II. Bayezid'in oğlu Şehzâde Abdullah'ın ölümü için mersiye yazmıştır. Hat sanatıyla ilgilenmiştir. Ömrünün kalan kısmını kendisine bağlanan bin akçeyle evinde ilim sohbetleriyle geçirmiştir. Sehi Bey'in bahsettiğine göre şiirleri temiz, inceliklidir. Rindâne bir söyleyişe sahiptir. Şiirlerinde atasözleri ve deyimleri kullanmıştır. Seçtiği redifler çoğunlukla Türkçe'dir. Aruzu başarılı bir şekilde kullanmıştır. *Dîvân*'ı dışında herhangi bir esere ulaşamayan şâir, 1509 yılında vefat etmiştir.

Nef'î (?-1635)⁸⁰: Asıl adı Ömer'dir. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte Âlî Mustafa Efendi'nin yazdığı *Mecmau'l-Bahreyn* adlı eserinde bulunan kasidesinde düştüğü tarihte 1572 yılında doğduğu tahmin edilmektedir. Erzurum Pasinler'den olan şâir, Mirza Ali'nin torunu, Mıcingerd (Sarıkamış) sancakbeyi Mehmed Bey'in oğludur. Genç yaşta şiirle ilgilenmiştir. Farsça öğrenmiştir. İlk zamanlar zararlı manasına gelen "Darrî" mahlasını kullanan şâire Gelibolulu Mustafa Âlî faydalı manasına gelen "Nef'î" mahlasını vermiştir. Sunduğu kasidelerle kısa sürede I. Ahmed'in iltifatını kazanmıştır. *Dîvân-ı Hümâyûn*'da madem mukaatacılığı görevine getirilmiştir. Daha sonra Edirne Muradiye mütevelliliği, İstanbul cizye muhasebeciliği yapmıştır. Hırçın, bildiğini söylemekten çekinmeyen bir kişiliğe sahiptir. İnsanları incitecek derecede hicivler yazan şâir gözden düşmüştür öyle ki hicivlerine devam eden şâir kendi ölümünü hazırlamıştır. Şiirlerinde mübalağa sanatını çok kullanmıştır. Şiirlerinde mana üzerinde yoğunlaşmıştır. Sebk-i Hindî akımının şâirleri arasında sayılmamakla birlikte, Sebk-i Hindî akımı şiirlerinde görülmektedir. *Türkçe Dîvân*'ının yanı sıra, *Farsça Dîvân*, *Tuhfetü'l-Uşşâk*, *Sihâm-ı Kazâ* adlı eserleri mevcuttur.

Neşâtî (?-1674)⁸¹: Neşâtî'den bahseden kaynaklar asıl adının Ahmed olduğunu belirtirken ; Sâkıb Dede adının Süleyman olduğunu kaydetmiştir. 17.yüzyılın büyük şâirlerinden olan Neşâtî, Edirnelidir. Devrin ilimlerini öğrendikten sonra Gelibolu Mevlevihanesi'nde Ağa-zâde Şeyh Mehmed Dede'ye intisap etmiştir. Neşâtî'nin şiirlerinde Nef'î etkisi altında kaldığı bilirse de kasidelerinde onun derecesine çıkamamıştır. Gazellerinde kullandığı dil kasidelerine göre daha sadedir. Kasidelerinde zincirleme terkipler kullanması dikkat çekmektedir. Bâkî, Fehîm, Sabrî, Nef'î, Bahâyî,

⁸⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Metin Akkuş "Nef'î", *DİA.*, C.32, s.523.

⁸¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mahmut Kaplan "Neşâtî", *TEİS*.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nesati-ahmed-dede> (E.T. 27.11.2020).

İsmetî gibi şâirlere nazireler yazmıştır. Şâirin *Dîvân*'ının yanı sıra, *Şehrengiz*, *Hilye-i Enbiyâ*, *Şerh-i Müşkilât-ı Örfî*, *Kavâid-i Deriyye*, *Tuhfet'ül-Uşşâk*, mektup adlı eserleri mevcuttur.

Nev'î (1533/34-1599)⁸²: Asıl adı Yahyâ'dır. Malkara'da doğdu. Babası Nasuh Halîfe'nin oğlu Pîr Ali adında bir zât, annesi Yazıcıoğlu Mehmed'in soyundan gelen bir kişidir. İlk eğitimini babasından almıştır. Nev'î, çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Küçük yaşta babasının yönlendirmesiyle zikre başlamıştır. Önce Sarhoş Bali Efendi'ye intisab eden Nev'î daha sonra Kurt Mehmed Efendi'ye mürit olmuş, Şeyh Şaban Efendi'den feyz almıştır. Şiirlerinde tasavvuf etkisi görülür. Arapça, Farsça ve Türkçe'ye hâkimdir. Hem beşerî aşk hem de ilahî aşkı güzel bir şekilde anlatmasına rağmen mutasavvıf değildir. *Türkçe Divan*, *Tercüme-i Hadîs-i Erbaîn*, *Hasb-i Hâl* adlı eserleri elimize geçen manzum eserleridir. Ayrıca *Dîvân*'ın içinde *Gül-i Sad-berg* adında hikemî özellikler taşıyan bir kasidesi vardır. Kaynaklarda Nev'î'nin *Gevher-i Râz*, *Leylâ vü Mecnûn*, *Tercüme-i Kısâ-i Mûsâ ve Hızır*, *Münâzara-i Tûtî vü Zâg* adlı mesnevîlerinden de söz edilmektedir. *Münâzara-i Tûtî vü Zâg*, e-kitap olarak yayınlandı. Mensur eserleri ise, *eşfü'i-hicâb min vechi'l-kitâb*, *Netâyicü'i-fünûn ve mehâsinü'l-mütûn*, *Nevâ-yı uşşâk*, *Faslun fî fazîleti'l-ışk*, *Fezâilü'l-vüzerâ ve hasâilü'i-ümerâ*, *Risâle-i şikâyet-i rûzigâr*, *Sinan Paşa'ya Mektup*, *Tercüme-i münşeât-ı Hâce-i Cihân*'dır. Bir de *Netâyicü'i-fünûn ve mehâsinü'l-mütûn*, Nev'î'nin içerisinde on iki fenni bulunduran ansiklopedik bir eseri bulunan şâir, 1599 yılında vefat etmiştir.

Nevres-i Kadîm (?-ö.1762)⁸³: Asıl adı Abdürrazzâk olan şâir, Osman Nevres'le karıştırılmaması için Nevres-i Kadîm olarak tanınmıştır. Kerkük'te doğmuştur. Nerede eğitim gördüğü hakkında kaynaklarda bir bilgi yer almaz. Arapça ve Farsça'yı iyi derecede bilir. Sadrazama olan yakınlığından dolayı İstanbul'da geniş bir çevre edinmiştir. *Dîvân* şiirinin âşık- mâşuk- rakip ilişkisi, bahar ve şarap neşesi gibi konuların yanı sıra şiirlerine farklı temalar da eklemiştir. Şiirlerinde sade ve anlaşılır bir dil kullanmasının yanında uzun tamlamalarla dolu anlaşılması zor bir dil de zaman zaman kullanmıştır. Şiirlerinde Sa'dî, 'Urfî, Şevket, Hâkânî ve Sâ'ib'in etkisi görülmektedir. Nazireciliğin yaygın olduğu dönemde yaşayan şâir pek çok şâire nazire yazmıştır. *Türkçe*

⁸² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mustafa Nejat Sefercioğlu "Nev'î", **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nevi-yahya> (E.T. 06.04.2021).

⁸³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Hüseyin Akkaya "Nevres-i Kadîm", **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nevresi-kadim-abdurrazzak> (E.T. 14.11.2020).

ve *Farsça Dîvân* 'larının yanı sıra *Gazve-i Bedr*, *Târihçe-i Nevres*, *Münşe'ât*, *Mebâligü'l-Hikem*, *Tercüme-i Târih-i Cihângîr Şâh* gibi eserleri de vardır. Koca Ragıb Paşa gibi döneminin önemli şâirlerinden olan Nevres, 1762 yılında vefat etmiştir.

Nûrî (?-1799)⁸⁴: Tanınmış bir aileye mensup olan Nûrî Bey, İstanbul'da doğmuştur. Doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Babası kalem erbâbından Feyzullah Şâkir Bey, dedesi sadrazam Nâilî Abdullah Paşa'dır. Tanınmış kadın şâirlerden olan Şeref Hanım, Nûrî Bey'in torunudur. Arapça ve Farsça'ya hâkimdir. Eğitimi tamamlandıktan sonra genç yaşta kâtip olmuştur. Daha sonra hâcegânlık, amedî halifesi, maliye tezkirecisi, ruznâmçecilik, vakanüvislik gibi görevlerde bulunmuştur. Halil Nûrî Bey, şarkıları , gazelleri ve içten söyleyişiyle devrinin önde gelen şâirlerindendir. *Dîvân*'ını tertip ederek III. Selim'e sunmuştur. Deyimleri sıkça kullanmıştır. *Dîvân*'ında Nedîm'e yazılmış bir nazire mevcuttur. Şiirlerini dini tasavvufî motiflerin yanı sıra hemen her konuda yazmıştır. Nûrî Bey'in *Dîvân*'ının yanı sıra, *Matlau'n-Nûr*, *Târih-i Osmânî*, *Kanun Mecmuası* adlı eserleri de mevcuttur.

Râgıb Paşa (1698/99-1763)⁸⁵: Asıl adı Mehmed'dir. 1698/99 yıllarında İstanbul'da doğdu. Râgıb mahlasını kullanmıştır. Koca Râgıb Paşa olarak tanınmıştır. Babası Şevki Mehmed Efendi'dir. Ayasofya-i Kebir Medresesi'nde bulunan Yusuf Efendi'den sülûs ve nesih öğrenmiştir. Defterhâne usullerini de öğrenmiştir. Hayatı boyunca çeşitli yerlerde ve görevlerde bulunmuştur. 18. yüzyılda Nedim ve Şeyh Galib'ten sonra akla gelen ilk isimlerden olmuştur. Nâbî tarzı olarak da bilinen hikemî tarzın 18.yüzyıldaki en önemli temsilcisidir. Nâbî'den etkilenen şâirler arasında en başarılı kabul edilen şâir, az sayıda yazmış olduğu kasidelerinde de Nef'i etkisinde kalmıştır. Gözlemlerini şiire aktarmıştır. Şiirlerinde atasözleri ve deyimleri kullanmıştır. Sebk-i Hindî akımının bazı özellikleri şiirlerinde görülür fakat Sebkî Hindî şâirleri arasında yer alacak kadar akımın izleri görülmemektedir. *Dîvân*'ının yanı sıra *Münşeât-ı Râgıb*, *Fethiyye-i Belgrad*, *Huneyniye ve Tâîfiyye*, *Tahkîk ve Tevfîk*, *Mecmûa-i Râgıb Paşa*, *Sefînetü'r-Râgıb ve Defînetü'l-Metâlib*, *Aruz Risâlesi*, *Tercüme-i Matla-ı Sa'deyn*, *Tercüme-i Ravzatü's-Safâ* adlı eserleri mevcuttur. 1763 yılında vefat etmiştir.

⁸⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mehmet Güler "Nurî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nuri-halil-nuri-bey> (E.T. 14.11.2020).

⁸⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Beyhan Kesik "Koca Râgıb Paşa", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/koca-ragib-pasa> (E.T. 12.11.2020).

Rahmî (1165-1752)⁸⁶: Asıl Adı Mustafa Rahmî'dir. Kırım Bahçesaraylı'dır. Şâir ve vakanüvîs'tir. Kırımî Rahmî Efendi adıyla bilinmektedir. Devrin veziri İbrahim Paşa'nın dairelerinde bulunan şâir, daha sonra İbrahim Paşa'nın oğlu Mehmed Paşa'nın mühürdârlık görevinde bulundu. Sonrasında tersâne kâtibi, mektupçuluk gibi görevlerde bulunmuştur. İran'a gidişinde kaydettiği bazı olayları anlatmak amacıyla *Sefâret-nâme-i İran* adlı eseri kaleme almıştır. Bilgili bir şâir olan Rahmî, tarih düşürmede de oldukça hünerlidir. *Sefâret-nâmesinin* yanı sıra bir de *Dîvân*'ı bulunmaktadır. 1752 yılında vefat etmiştir.

Râmî (1654-1707)⁸⁷: Asıl adı Mehmed'dir. İstanbul'da doğdu. Babası "Merâmî" mahlasıyla şiirler yazmıştır. Şiir ve inşâya olan yeteneğinden dolayı kâtipliğe kadar yükselmiştir. Yusuf Nâbi Efendi, Sâmî Bey gibi devrin tanınmış simalarının çevresine girmiştir. Divan kâtipliği, Boğaz Hisarı muhafızlığı, kîsedarlık, Reisü'l-küttâplık gibi çeşitli görevlerde bulunmuştur. Tek nüshası bulunan *Dîvân*'ının yanı sıra, *Münşeât*, *Karlofça Sulhnâmesi*, *Hülâsa-i İnşâ* gibi eserleri vardır. Bulunduğu her görevde şâirleri desteklemiştir. Şiirlerinde genel olarak hikemî bir söyleyiş hâkimdir. Aşıkâne gazel tarzında daha iyi olduğu bilinmektedir. Hikemi tarzda yazdığı şiirlerinde devrin yozlaşan değerlerini, sosyal ve siyasî çevresini ele almıştır. Şâirliğinin yanı sıra hesap ilminde ve hat yazısında oldukça başarılı olan Râmî Paşa, 1707 yılında vefat etmiştir.

Râmiz (?- 1758)⁸⁸: Asıl adı Mehmed olan şâirin mahlası Râmiz'dir. Vardar Yenicesi yakınlarında Karaferye'de doğdu. Edirne'de müderrislik görevinde bulunan şâirin *Dîvân*'ının yanı sıra "*Esâmî-yi Hânkâh-ı Mahmiyye-i Edrene*" adlı Edirne şehrinde görev yaptığı sıralarda burada bulunan takke ve zâviyeleri birer beyitle anlattığı mesnevisi bulunmaktadır. Şâir, Râmiz'e göre 1172/1858, Şefkat'e göre ise 1173/1859'da vefat etmiştir.

Râşid (1669/70-1735)⁸⁹: Asıl adı Mehmed Râşid'dir. 18.yüzyılın önemli şiir ve nesir yazarlarından. Kaynaklara göre İstanbul'da doğdu. Babası Malatyalı Mustafa

⁸⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İsmail Hakkı Aksoyak "Rahmî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rahmi-mustafa-rahmi-efendi> (E.T. 23.09.2021).

⁸⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Abdulkadir Erkal "Râmî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rami-rami-mehmet-pasa> (E.T. 06.01.2021).

⁸⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İsmail Hakkı Aksoyak "Râmiz", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ramiz-seyyid-mehmed-ramiz-efendi> (E.T. 03.05.2021).

⁸⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Halit Biltekin "Râşid", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rasid-mehmed-rasid-efendi-mdbir> (E.T. 17.11.2020).

Efendi'dir. Sadî mahlasıyla şiirler yazan Abdullah Efendi adında ağabeyi vardır. Önce babası sonra devrin alimleri tarafından yetiştirilmiştir. Abdalbâkî Arif Efendi'den hat dersi almıştır. Damat İbrahim Paşa'nın zamanında en rahat dönemini geçirmiştir. Çeşitli yerlerde müderrislik, kadılık gibi çeşitli görevlerde bulunmuştur. Bugün elimizde mevcut olan *Dîvân'ı*, *Târîh-i Râşid* adlı Tarih'i, *Sıhhat-âbâd* adlı mesnevîsi ve kitaplarını toplamış olduğu *Münşeât'ı Fetih-nâmeler ve Vakfiyeler* adlı içerisinde elliye yakın fetihnâmenin yer aldığı eseri bulunmaktadır. Râşid vak'anüvis olarak hazırladığı *Tarih*'iyle nesir alanında yerini almıştır. Râşid denilince akla ilk gelen onun tarihçiliğidir. *Tarih-i Râşid* adlı eserinde devlet adamlarının biyografilerine yer vermiştir. 1735 yılında vefat etmiştir.

Râtıb (1711/22-1762)⁹⁰: Kaynaklarda belirtildiğine göre 1711 veya 1722 yıllarında Mora Yenişehir'de doğdu. Babası Moralı Topal Osman Paşa, I. Mahmud zamanında sadrazamlık ve ordu komutanlığı görevlerinde bulunmuştur. Arapça ve Farsça'yı iyi derecede bilir. Şiir ve inşâda kendisini geliştirmiştir. Hattat Mehmed Râsim Efendi'den hat sanatını öğrenmiştir. Paşalık rütbesine sahip olan Râtıb, Haniye, Eğriboz, Rumeli, Aydın Turhal, Vidin , Yanya vilâyetlerinde valilik görevlerinde bulunmuştur. Şiirlerinde "Râtıb " mahlasını kullanmıştır. Şiirlerinde hikemî tarzın yanı sıra Sebk-i Hindî ve Mahallileşme akımının da izleri görülmektedir. Mana derinliğine önem vermiştir. Bazı şiirlerinde tasavvuf etkisi görülmektedir. Nâbî, Akovalı-zâde Şeyh Hatem Efendi, Nâilî-i Kadim, Nedim gibi bazı şâirlerin şiirlerine nazireler yazmıştır. 1762 yılında Mora vâlisi iken kırk yaşlarında vefat etmiştir.

Râzî (?-1733/34)⁹¹: Asıl adı Abdüllatîf'tir. İstanbul'da doğmuştur. Yusuf Ağa'nın yazıcısı Abdullah Efendi'nin oğludur. Medrese eğitimini tamamladıktan sonra Damad Efendi, Odabaşı Mahmud Ağa, Hüsrev Kethüda, Sahn, Fethiye Sinan Paşa, Sinan Paşa Darülhadis, Musıla-i Süleymaniye, Kara Mustafa Paşa ve Sultan Selim gibi çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Daha sonra naiblik, müfettişlik, kadılık gibi görevler de yapan şâir, Damad İbrahim Paşa'nın *Aynî* adlı eserini tercüme etmek maksadıyla ilmi heyette görev yapmıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra *Terceme-i İkdü'l Cümân*,

⁹⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Yasin Kılıç "Râtıb", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ratib-ahmed-pasa> (E.T. 17.11.2020).

⁹¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Beyhan Kesik "Râzî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/razi-yazici-abdullah-efendizade> (E.T. 17.11.2020).

Ehlü'l-Haber Min Kelâm-ı Seyyid'il Beşer, El-Fülkü'l Meşhun Bi'l Lülü'l- Mekkun, Câmiu'l-Hikâyât adlı eserleri de mevcuttur. 1733/34 yıllarında vefat etmiştir.

Revnâk (?-1562/1563/1568)⁹²: Asıl adı Mehmed'dir. Filibelilidir. Revnâk-zâde Mehmed olarak bilinmektedir. Filibe Şihâbüddin Paşa Camii imamı olan babasının adı bazı kaynaklarda Revnâk, bazı kaynaklarda Revnâkî olarak belirtilmiştir. Şiirlerinin konusu genellikle bu dünyanın geçiciliğidir. Dukakin, Badracık, Pornevar'da kadılık görevinde bulunmuştur. Bir nasihatnâmesi bulunan şâirin vefat tarihi tam olarak bilinmemektedir.

Rûhî-i Bağdâdi (1534-35/1605/1606)⁹³: Asıl adı Osman'dır. "Ruhî" mahlasını kullanmıştır. Bağdat'ta doğup büyüdüğü için Ruhi-i Bağdâdî olarak tanınmaktadır. Eğitimini Bağdat ve civarında tamamladığı düşünülmektedir. Kaynaklar onun gezmeyi sevdiğinden Necef, Kerbelâ gibi Bağdat yakınındaki yerler haricinde Şam, Erzurum, Hicaz, İstanbul ve Konya'da bulunduğu bahsetmiştir. Esrar Dede, tezkiresinde onun Mevlevî olduğundan bahsetmiştir. Galata Mevlevîhânesinde'de bulunan şâir, burada ilimle uğraşarak şiirler söylemiştir. Zâtî ve Muhibbî gibi klasik Türk edebiyatının en çok gazel yazan şâirlerindendir. Gazellerinde lirik bir söyleyiş tarzı hâkimdir. Gazel türünde öncelikli olarak âşıkânelik bulunur. Bazı âşıkâne gazelleri na't ve şefaatinâme türündedir. Ruhî asıl şöhesini terkeb-i bendiyle yakalamıştır. Hiciv türünün şaheserlerinden sayılan bu eserde sosyal hayatın insan üzerindeki etkisi, şahsiyetsizlik kişilerin durumu, adaletsizlik gibi konular işlenmiştir. Bilinen tek eseri Türkçe *Dîvân*'ı olan şâir 1605/06 tarihlerinde vefat etmiştir.

Rüşdî (1637/38-1700)⁹⁴: Asıl adı Ahmed'dir. Bosna'ya bağlı Mostar'da doğdu. 1645/46 yıllarında Galata Sarayı'na alınan şâir, burada yetiştirilerek padişahın yeni sarayına nakledilmiştir. Müderris olan Mirza Mehmed Efendi'yle yakın dostluk kurarak padişahın musahibi olan Mustafa Paşa âsitânesine intisab etmiştir. Sahhaflık yaptığından Sahhaf Rüşdî olarak da tanınan şâirin bilinen tek eseri mürettep *Dîvân*'ıdır. Tarih düşürme konusunda maharetli olan Rüşdî, 1700 yılında vefat etmiştir.

⁹² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Filiz Kılıç "Revnâk", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/revnak-revnakzade-mehmed> (E.T. 10.12.2020).

⁹³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Nihat Öztoprak "Rûhî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ruhi-bagdatli> (E.T. 29.10.2020).

⁹⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak "Rüşdî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rusdi-sahaf-eburresid-ahmed-rusdi> (E.T. 26.11.2020).

Sâbit (?-1712)⁹⁵: Asıl adı Alâaddin olan şâirin adı Safvet tezkiresinde Ali olarak geçmektedir. Kesin olarak bilinmemekle birlikte 1712 yılında Bosna Öziçe kasabasında doğmuştur. İlk eğitimini Halil Efendi'den almıştır. Kapdân-ı Deryâ Seydî-zâde Mehmed Paşa'ya kasideler sunarak ona intisap etmiştir. Çeşitli yerlerde imamlık, kadılık, müftülük ve müderrislik görevlerinde bulunmuştur. Devlet adamlarına yazdığı kasidelerle mevleviyet görevlerinde bulunmuştur. Pek çok şiirlerinde hayal kırıklıklarını ve yaşadığı sıkıntıları anlatmıştır. Hem gazel ve kasideleriyle hem de mesnevileriyle dönemin önde gelen şâirlerinden olmuştur. Şâir diğer büyük şâirler gibi şiirlerini zekâsı, yeteneği ve hayat algısıyla sentezlemiştir. Kendine has özgün bir üslup ortaya koymuştur. Deyim ve atasözlerini kullanmıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra *Zafer-nâme*, *Dere-nâme*, *Berber-nâme*, *Amrû'l-leys*, *Edhem ü Hü mâ* adlı eserleri de bulunmaktadır. Şâir, 1712 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. Mezarı Topkapı Maltepe Kabristanı'ndadır.

Sadrî (?-1585)⁹⁶: Asıl adı Hüseyin'dir. Makedonya sınırları içerisinde yer alan İştib'de doğmuştur. Medrese eğitimini tamamladıktan sonra Şeyhülislam Şeyhi Efendi'den mülazım olmuştur. Şiir mecmûalarında, cönklerde gazel, kaside, rubai, tahmis, müseddes gibi türlerde Sadrî mahlaslı pek çok şiir yer almaktadır. 16.yüzyıl kaynaklarında Sadrî için sürekli okuyan, zekası yüksek, hoşsohbet bir kişi olarak bahsedilmektedir. Şâir, 1585 yılında vefat etmiştir.

Sâhib Efendi (1674-1749)⁹⁷: Asıl adı Mehmed Sâhib'dir. 1674 yılında İstanbul'da doğdu. Babası Yeniçeri Pîrî Ağa'dır. Bu sebeple Pîrî-zâde olarak tanınmıştır. Devrin önemli alimlerinden iyi bir eğitim almıştır. Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin kitapçılık hizmetinde bulunmuştur. Daltapan Mustafa Paşa'ya ve Râmî Paşa'ya intisap etmiştir. İbrahim Ağa Medresesi Dârülhadişi, Halil Paşa Medresesi, Abdullah Ağa Medresesi, Hafız ve Koca Mustafa Paşa Medreseleri, Haydar Paşa, Kılıç Ali Paşa, Kalenderhane ve Şehzâde Medreselerinde müderrislik görevinde bulunmuştur. Daha sonra çeşitli yerlerde kadılık, imamlık gibi birçok görevde bulunmuştur. Hakkında bilgi bulunan kaynaklarda

⁹⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Ali Emre Özyıldırım "Sâbit", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sabit-alaaddin-ali> (E.T. 26.11.2020).

⁹⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Suat Donuk "Sadrî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sadri> (E.T. 29.10.2020).

⁹⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İbrahim Halil Tuğluk, "Pîrî-zâde, Mehmed Sâhib Efendi", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/pirizade-mehmed-sahib-efendi> (E.T. 17.05.2021).

onun bilgili ve faziletli bir kişi olduğu belirtilmektedir. Yeni icatlara meraklı olan şâir hitâbette oldukça iyidir. 1749 yılında vefat etmiştir.

Sânî (?-1586-87)⁹⁸: Asıl adı Mehmed olan şâir “Can Memî” mahlasıyla tanınmıştır. İstanbulludur. Kuloğullarından olan şâir, gençlik dönemlerinde Şeyh Karamânî’ye intisap etmiştir. Yeniçerilik, sekban, zağarcı ve sipahilik görevlerinde bulunmuştur. Döneminde dikkat çekmiştir. Birçok şâir şiirlerini tanzir etmiştir. Aşıkâne ve rindâne şiirleri vardır. Bazı şiirlerini Farsça yazmıştır. Kaynaklara göre bir *Dîvân*’ı bulunan şâirin, Nakkaş Sâ’î hakkında *Çehre-nâme* adlı eseri bulunmaktadır. 1586/87 tarihlerinde vefat etmiştir.

Şâmî⁹⁹: Şamlıoğlu Mustafa Bey olarak tanınmıştır. Padişah Sultan Bayezid zamanında mirlivâ olmuştur. Hayatı hakkında pek fazla bilgi bulunmamaktadır.

Sermed (?-1787)¹⁰⁰: Asıl adı Feyzullah’tır. İstanbul’da doğmuştur. Babası nesih ve sülûste devrinin en büyük hattatlarından Şekerci-zâde Mehmed Efendi’dir. İlk eğitiminin babasından alan şâir, döneminin tanınan şahıslarından çeşitli ilimler almıştır. Kendisi de babası gibi devrinde ünlü bir hattat olmuştur. Şiir ve inşada hünerli olan Sermed, matematik, edebiyat, astronomik, müzik alanlarında da söz sahibi olmuştur. *Dîvân*’ının yanı sıra matematik alanında yazdığı *Maksadeyn fî halli’n-Nisbeteyn* adlı eseri vardır. 1787 yılında vefat etmiştir.

Sırrî (?-1654/55)¹⁰¹: Asıl adı kaynaklarda Seyyid Sırrî Ali Efendi olarak geçmektedir. Babası Hamdi Efendi, dedesi Şeyh Abdurrahim Tırsî Efendi’dir. Kaynaklarda şâirin herhangi bir eserinden bahsedilmez. İznik’te cedit Eşrefoğlu’nun türbesinde babasının yanına defnedilen şâir, 1654/55 tarihlerinde vefat etmiştir.

Sinânî (?-?)¹⁰²: Asıl adı Sinan’dır. Kimi kaynaklarda Edirne Ergene’de kimi kaynaklarda Uzunköprü’de doğduğu belirtilmektedir. Çeşitli yerlerde müderrislik görevlerinde bulunmuştur. Şeyh Muhammed Kırımî hazretlerine intisap etmiştir. Tefsir ve hadis

⁹⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İncinur Atik Gürbüz “Sânî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sani-can-memi> (E.T. 17.04.2021).

⁹⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. RT., s. 190.

<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/54137,540229-riyazu39s-suarapdfpdf.pdf?0>

¹⁰⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Müberra Gürgendereli “Sermed”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sermed-seyyid-feyzullah-efendi> (E.T. 12.11.2020).

¹⁰¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak “Sırrî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sirri-seyh-seyyid-sirri-ali-efendi> (E.T. 24.11.2020).

¹⁰² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak “Sinânî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sinani-seyh-sinan-efendi> (E.T.25.11.2020).

dersleri vermiştir. Şiirleri hakkında fazla bilgi bulunmayan şairin bugün elimize ulaşan tek bir beyiti vardır. 1629 yılında vefat eden şâirin mezarı Hacı Yusuf Efendi Zaviyesi'ndedir.

Sûzî (1455/1465-1524)¹⁰³: Sırp tarihçisi Olesnicki'nin Sûzî Çelebi'ye ait türbe kitabesine dayanarak verdiği bilgiden asıl adının Mehmed olduğu anlaşılmaktadır. Prizren'de doğmuştur. Olesnicki Sûzî'nin Sırp asıllı, devşirme olabileceği kanaatindedir. İlk öğrenimini Prizren'de görmüştür. Bir ara öğrenimini yarım bırakarak Nakşibendî tarikatına girmiştir. Nakşibendî Sûzî adıyla tanınmıştır. Dîvânının olup olmadığı bilinmeyen şâirin, 1795 beyitlik Gazâvat-nâme-i Mihaloğlu Ali Beğ adlı mesnevisi mevcuttur. Tevhid ve münacaatla başlayan bu gazâvat-nâme, Mihaloğlu Ali Bey'in akınları ve hayatındaki diğer olaylar anlatılmıştır. Devrine göre sade bir dille alınmış olan bu eser, Balkan fetihleri açısından ayrı bir öneme sahiptir. Şâir 1524 yılında vefat etmiştir.

Şânî (?- 1534/35?)¹⁰⁴: Güzel sesiyle söylediği şarkılarla tanınan Şânî, Kastamonulu bilgin şâirlere dendir. Doğum ve ölüm tarihleri kesin olarak bilinmemektedir. Kemalpaşazâdeden mülâzım olmuştur. Yetenekli bir şâirdir. Kaynaklarda Bağdat Seferi sırasında vefat ettiği belirtilen şâirin ölüm tarihinin kesin olmamakla beraber 1534/35 yılları olabileceği düşünülmektedir.

Şehrî (?-1660)¹⁰⁵: Asıl adı Ali'dir. Şehrî'yi mahlas olarak kullanmıştır. 17. ve 18. yüzyıl tezkirelerinden Malatya'dan İstanbul'a gelerek eğitimini İstanbul'da tamamladığını öğreniyoruz. Yazısının güzelliği, şiir ve inşadaki yeteneğinden dolayı Dîvân-ı Sultânî kâtipleri arasında kâtiplik görevinden bulunmuştur. Na't türünde yazdığı kasidelerinden birinde peygamberden yardım istemektedir. Bulunduğu görevler gereği Osmanlının pek çok köşesini gezme fırsatı bulan şâir, gezip gördüğü yerleri başarılı bir şekilde tasvir etmiştir. Kasidelerinde Arapça ve Farsça ağırlıklı bir anlatımın yanında gazellerinde daha sade bir dil kullanmıştır. Şiirlerinde devrik bir cümle yapısı vardır. Hemen hemen her şiirinde tasavvufi özellikler de görülmektedir. Mutasavvıf olmamasına rağmen, şâir

¹⁰³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mustafa İsen "Sûzî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/suzi-mdbir> (E.T. 03.11.2020).

¹⁰⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Filiz Kılıç "Şânî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sani> (E.T. 29.10.2020).

¹⁰⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Şener Demirel "Şehrî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sehri-malatyalı-ali-celebi> (E.T. 25.11.2020).

şairlerinde tasavvufî özellikleri başarılı bir şekilde işlemiştir. Bilinen tek eseri *Dîvân*'ı olan şâir, 1660 yılında vefat etmiştir.

Şemsî (?-1812/13)¹⁰⁶: Asıl adı Mehmed Şemseddîn'dir. Kayserili olan şâirin peygamber soyundan geldiği bilinmektedir. Kadîrî tarikatı şeyhi Şeyh Seyyid Mustafa Resmî Ahî Efendi'nin halifelerindendir. Gençliğinde iyi bir eğitim almıştır. *Osmanlı Müellifleri*'nde Şemsî'nin bir *Dîvân*'ının bulunduğu ve yetenekli bir şâir olduğundan bahsedilmektedir. Tamamı dini-tasavvuf muhtevalı 73 şiirinin bulunduğu aslında bir divânçe özelliği gösteren *Dîvân*'ının üç nüshasından müellif hattıyla yazılanı Rıfat Kütük'ün kütüphanesinde bulunmaktadır. *Dîvân*'da 30 gazel, 15 koşma, 10 müfred, 7 kıta, 4 tarih manzumesi, 2 muhammes, 2 tahmis, 1 mesnevi, 1 naat ve 1 tesdis yer almaktadır. Şiirlerinde genellikle aruz veznini tercih etmekle birlikte, hece ölçüsüyle de şiirler yazan şâir, 1812/13 yıllarında vefat etmiştir.

Şerîfî (?-1630)¹⁰⁷: Asıl adı Mehmed'dir. Seyyid Mehmed Efendi olarak tanınan şâir, Eğirdirlidir. Doğum tarihi kesin olarak bilinmez. Babası Şeyh Burhaneddin'dir. Kaynaklarda eğitimiyle ilgili herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Anadolu'nun çeşitli yerlerinde müderrislik ve kadılık görevlerinde bulunmuştur. Elde mevcut olan *Dîvân*, III. Murad'a yazılmış kaside ve gazellerden oluşmaktadır. Şâirin *Dîvân*'ının yanı sıra, *Fetihnâme-i Kıbrıs* ve *Hilye* adlı eserleri de mevcuttur. Şerîfî 1630 yılında vefat etmiştir.

Şeyhî (?-1591)¹⁰⁸: Asıl adı Mehmed'dir. Tayyib Efendi'nin oğlu olduğundan Tayyib-zâde adıyla bilinmektedir. Ehlî'nin küçük kardeşidir. Çeşitli medreselerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Hasan Çelebi onun fesahat ve belagat sahibi bir kişi olduğundan bahsetmiştir. Vefat ettiği tarih bazı kaynaklarda 1592 bazı kaynaklarda ise 1585 olarak bahsedilmektedir.

Şeyhülislâm Yahyâ (1561-1644)¹⁰⁹: Doğum tarihi bazı kaynaklarda 1552, bazı kaynaklarda 1561 olarak geçmektedir. Babası Ankaralı Şeyhülislâm Bayram-zâde Zekeriya Efendi, annesi Rukiye adlı bir hanımdır. İstanbul'da doğmuştur. İlk eğitimini

---

¹⁰⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İncinur Atik Gürbüz “Şemsî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/semsi-seyyid-mehmed-semseddin-efendi> (E.T. 11.12.2020).

¹⁰⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Şerife Ördek “Şerîfî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/serifi-serifizade-seyyid-mehmed> (E.T. 10.12.2020).

¹⁰⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Şerife Ördek “Şeyhî”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seyyid-tayyibzade-mehmed-efendi> (E.T. 28.12.2020).

¹⁰⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Hasan Kavruk “Şeyhülislâm Yahyâ”, **TEİS**.

<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seyhulislam-yahya> (E.T. 25.11.2020).

babasından alan Yahyâ Efendi, devrin önemli âlimlerinden dersler almıştır. Çeşitli yerlerde müderrislik, kadılık, kazaskerlik, şeyhülislamlik gibi görevlerde bulunmuştur. Yahyâ Efendi, şeyhülislamlik yıllarında ve öncesinde çevresindekilerden daima sevgi ve saygı görmüştür. Doğru yoldan ayrılmayan, adaleti gözetten bir kişiliğe sahiptir. Her zaman dürüstlüğü yanında olmuştur. En büyük kaside ustası olarak kabul edilen Nefî, Yahyâ'ya büyük saygı duymuştur. Bir gazel şâiri olan Yahyâ Efendi rindâne ve âşıkâne gazeller yazmıştır. Şiirlerinde gam, keder ve sıkıntıya mümkün olduğunca yer vermemiştir. Sanatlara çok düşkün bir şâir değildir. *Dîvân*'ında çok sayıda bahar, kış, hazan ,nevruzu konu edinen şiirleri mevcuttur. Şiirlerinde sade ve İstanbul Türkçesi'ni esas alan bir dil kullanan Yahyâ Efendi, Arapça Farsça tamlamalara fazla yer vermemiştir. 1644 yılında vefat etmiştir.

Tâlib (?-1664/65)¹¹⁰: Hakkında çok fazla bilgi bulunmayan şâirin adı Ömer Tâlib'dir. Ömer Tâlib Efendi kadılık görevinde bulunmuştur. Şiirleri Saraybosnalı Ahmed Tâlibî'yle karıştırılmıştır.1664/65 yıllarında vefat etmiştir. Safayi Tezkiresi'nde şiirlerindeki bazı beyitler mevcuttur.

Taşlıcalı Yahyâ (?-1582)¹¹¹: Bizzat kendisinin belirttiğine göre Arnavut asıllı olan şâir , Dukagin ailesindendir. Kuzey Arnavutluktan devşirilerek İstanbul'a getirilmiştir. Döneminin önde gelen bilginlerinin meclislerinde bulunmuştur. Kemalpaşa-zâdeye sunduğu kaside çadırında okunmuş, orada bulunan devlet adamlarının ve şâirlerin Yahya Bey'in okunan bu şiirinin beğenilmesine karşılık, orada bulunan Hayâlî şiire karşı bazı eleştirilerde bulunmuştur. Bu sebeple bu iki şâir arasında düşmanlık başlamıştır. İlerleyen zamanlarda Kanunî'ye 2. Irakeyn seferi vesilesiyle sunduğu şiirinde Hayâlî Bey'e hakaretlerde bulunmuştur. Hayâlî Bey'e gösterilen ilginin kendisine gösterilmediğini düşünerek padişaha tarîzde bulunmuştur.Yahyâ Bey döneminin güçlü gazel ve mesnevi yazarları arasında yer almaktadır. Edebiyatımızın hamse şâirlerindendir. Mesnevileri mahalli bir üslupla ve sade bir dille yazılmıştır. Şiirlerinde çok sayıda atasözü, deyim kullanmıştır. Şiir yazmaktan ziyâde hissettiklerini anlatmayı amaçlamaktadır.Şiirlerinde

¹¹⁰ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.İsmail Hakkı Aksoyak "Tâlib", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/talib-omer-talib-efendi> (E.T. 23.11.2020).

¹¹¹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Bayram Ali Kaya,"Yahyâ Bey, Taşlıcalı, Dukagin-zâde", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/yahya-bey-dukaginzade> (E.T. 27.12.2021).

sözü uzatmanın ve kapalı söylemenin anlaşılmayı güçleştireceğini dile getirmiştir. 1582 yılında vefat etmiştir.

Usûlî (?-1538)¹¹²: Vardar Yenicesi'nde doğmuştur. Eğitimi hakkında kaynaklarda kesin bilgi bulunmamaktadır. Pek çok şâir yetiştirmiştir. Doğduğu çevrede burayı âdeta bilim ve kültür merkezi haline getiren Evrenosoğulları ailesi ve vahdet-i vücûd anlayışını Anadolu'ya getirenlerden biri olan Abdullah-ı İlâhi vardır. Usûlî böyle bir ortamda doğmuştur. Medrese eğitimi yerine tekke kültüründen beslendiği düşünülmektedir. İbrahim Gülşenî'nin etkisinde kalarak Mısır'a gitmiştir. Tasavvufi eğitimine burada devam etmiştir. Konularını genellikle ilahi aşktan almıştır. Şiirlerinde sade bir dil kullanmıştır. Musammatlarda Nesîmî'nin şiirlerine yazmış olduğu tanzirlere yer vermiştir. İbrahim Gülşenî'nin vefatı üzerine mersiye yazmıştır. *Dîvân*'ının yanı sıra *Kırk Hadis Derleme ve Tercümesi*, *Mirâciyyesi*, *Şehrengîz*'i bulunmaktadır. 1538 yılında vefat etmiştir.

Vecdî (?-1661)¹¹³: Asıl adı Abdülbâkî'dir. İstanbul'da doğmuştur. Vecdî mahlasını kullanmıştır. Boğuk-zâde lakabıyla tanınan şâirin babası Boğuk Mustafa adlı bir kişidir. Eğitimi tamamladıktan sonra *Dîvân-ı Hümayun*'da çalışmıştır. Hattatlık dersleri almıştır. Çeşitli görevlerde bulunan şâirin bilinen tek eseri 550 beyittem oluşan *divânçe* özelliği taşıyan *Dîvân*'ıdır. Vecdî şiirleri beğenilen şâirler arasında yer almayı başarmıştır. Şiirlerinde genellikle aşk, rindlik, ıstırap gibi konuları işlemiştir. Bazı şiirlerinde Sebk-i Hindî akımının izleri vardır. Gazellerinde sade bir söyleyiş görülür. Şiirleriyle hem kendi zamanında hem de sonraki zamanlarda çok sevilmiş ve ilgi görmüştür. 1661 yılında vefat etmiştir.

Vehbî, Sünbül-zâde (1720-21-1809)¹¹⁴: Asıl adı Mehmed'dir. Maraş'ta doğmuştur. Maraş'ın tanınmış ailelerinden olan Sünbül-zâdelerden olan şâirin babası Reşid Efendi, dedesi müftü ve âlim olan Mehmed Efendi'dir. Çocukluğunu ve gençliğini Maraş'ta geçirmiştir. Medrese tahsilinden sonra İstanbul'a gelmiştir. Seyyid Vehbî'nin ona Vehbî ismini vermesiyle artık Vehbî ismini kullanmıştır. I. Mahmud ve II. Selim zamanında

¹¹² Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Mustafa İsen "Usûlî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/usuli> (E.T. 02.03.2020).

¹¹³ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Hakan Yekbaş "Vecdî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/vecdi-abdulgazi> (E.T. 23.11.2020)

¹¹⁴ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. Müberrâ Gürgendereli "Sünbülzâde", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sunbulzade-vehbi-mehmed-efendi> (E.T. 10.12.2020).

yetişmiş bir şâirdir. Devrinin önde gelen şâirleri arasında olmuştur. Nedîm hayranı olmasından dolayı İstanbul'un güzellerini ve güzelliklerini anlatmıştır. Döneminde para karşılığında şiir söyleyen şâirleri eleştirmiş bunları kabiliyetsiz bulmuştur. *Dîvân*'ının yanı sıra oğlu Lutfullah'a öğüt vermek amacıyla *Lutfiyye*, *Tuhfe-i Vehbî*, *Nuhfe-i Vehbî*, *Şevk-engîz*, *Münşeât* adlı eserleri mevcuttur.

Vehbî, Seyyid (1674?-1736)¹¹⁵: Asıl adı Hüseyin'dir. İstanbul'da doğmuştur. Babası Hacı Ahmed Efendi'dir. Mirza-zâde Şeyh Mehmed Efendi gibi dönemin önemli âlimlerinden ders almıştır. Abdalbâkî Arif Efendi'den hat dersleri almıştır. Şâirlik yeteneğiyile genç yaşta tanınmıştır. Birçok görevde bulunan şâirin ecdâdı ehl-i beytten Hüsâmeddin Efendi'ye dayanmasından dolayı önceleri "Hüsâmî" mahlasını almış daha sonra hocası Mirza-zâde Ahmed Neylî ona "Vehbî" mahlasını uygun görmüştür. Önceleri Nâbî'den etkilenen şâir, sonraki zamanlarda Nedîm etkisinde kalmıştır. Çok güzel gazel ve kasideler yazan Vehbî, tarih manzumelerinde de oldukça başarılıdır. *Dîvân*'ının yanı sıra *Surnâme*, *Hadis-i Erbaîn Tercümesi*, *Sulhiyye*, *Leyla vü Mecnun* adlı eserleri de mevcuttur. 1736 yılında vefat etmiştir.

Veysî (1561-1628)¹¹⁶: Asıl adı Üveys'tir. Üveys Çelebi, Üveys b. Mehmed olarak da tanınır. 1561 yılında Manisa Alaşehir'de doğmuştur. Bazı kaynaklarda Veysî-i Üskübî olarak geçmesinin sebebi uzun yıllar Üsküp'ye çalışması ve burada vefat etmesinden kaynaklıdır. Aynı zamanda Alaşehirli Makâlî Mustafa Bey'in yeğenidir. Şiirlerinden çok mensur eserleriyle tanınmıştır. Belagat kitaplarında üslûb-ı müzeyyen olarak tanımlanmaktadır. Veysî'nin duygu ve düşünceyi estetik bir biçimde ortaya koyma şekli, bu alandaki en usta şâir olan Nergisî'ye de örnek olması bakımından önemlidir. Sade bir dille nesir yazmıştır. Arapça ve Farsça kökenli sözcüklere hakimdir. Daha çok münşî ve nâsir olarak tanınan şâir , tüm tezkirelerde kendisinden söz ettirmeyi başarmıştır. Genellikle aşk ve güzellik temalarını işlemiştir. Atasözü ve deyimleri kullanmıştır. Hikemî tarzdan etkilenmiştir.Şiiri nesrinden daha sade bir üslupla yazılmıştır. Veysî 1628 yılında vefat etmiştir.

¹¹⁵ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Mehmet Arslan "Seyyid Vehbi", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seyyid-vehbi-huseyin> (E.T. 12.11.2020).

¹¹⁶ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz.Süleyman Çaldak "Veysî", **TEİS**.
<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/veysi-uveys-celebi-uveys-mehmed> (E.T. 23.11.2020).

Yüsri (1636/37-1694)¹¹⁷: 1636/37 İstanbul'da doğmuştur. Bosna ocak ağalarından Mustafa Ağa'nın oğludur. Kürt Abdullah ve dersiâm Salih Efendi'den dersler almıştır. Eğitimini tamamladıktan sonra 1671 yılında Hasan Paşa Medresesi'nde, 1675/76'da Hamamiye Medresesi'nde, 1678'de Hüsrev Kethüda Medresesi'ne görevlendirildi. Sonraki yıllarda da çeşitli medreselerde görev yapan şâirin *Dîvân*'ının yanı sıra *Münşeat*'ı, *Sadrü's-Şerî'a Ta'likât* adlı eserleri bulunmaktadır. Bursalı Mehmed Tâhir'e göre *Mükeyyifât-ı Hamse-Esmâru'l-Eshâr* başlıklı risalesi ile manzum *Nasihatnâmesi* de bulunmaktadır. 1694 yılında vefat etmiştir.

Zamirî (?- 1647/48)¹¹⁸: Asıl adı Ahmed'dir. İstanbul'da doğmuştur. Hacı Yûsuf-zâde adıyla tanınmıştır. Arapça, Farsça ve inşâ ilmiyle ilgili özel hocalardan ders almıştır. Zengin bir ailenin çocuğu olduğu bilinmektedir. Eğitimini tamamladıktan sonra mülâzım ve müderris olmuştur. Kürkçübaşı Medresesi, Gazanfer Ağa Medresesi, Medrese-i Cedîd, Sahn-ı Semân Medresesi, Zâl Paşa Sultânî medresesi, Eyüp Medresesi gibi medreselerde müderrislik görevlerinde bulunmuştur. Mürettep *Dîvân*'ı ve *Şerh-i/Haşiye-i Akâyid-i Celâl* adlı eserleri bulunan şâir, 1647/48 yıllarında vebadan vefat etmiştir.

Zuhûrî (1562/63-1633)¹¹⁹: Asıl adı Mehmed'dir. İstanbul'da doğmuştur. Babası Hüsameddin Efendi'dir. Dedesi Muhyiddin Mehmed Efendi'dir. Karaçelebi-zâde Abdülaziz Efendi'nin kardeşidir. Oğlu Rumeli Kazaskeri Mahmud Efendi'dir. Eğitimini tamamlayan şâir, Halep, Kudüs, Şam, Mısır gibi çeşitli yerlerde müderrislik görevinde bulunmuştur. Sonraki yıllarda kadılık ve kazaskerlik görevleri de yapmıştır. Mürettep bir *Dîvân*'a sahip olan şâir, 1633 yılında vefat etmiştir. Türbesi Eyüp civarındadır.

---

¹¹⁷ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak "Yüsri", **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/yusri-ahmed-yusri-efendi> (E.T. 21.11.2020).

¹¹⁸ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak "Zamirî", **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zamiri-haci-yusuf-agazade-ahmed> (E.T. 22.08.2021).

¹¹⁹ Şâir hakkında detaylı bilgi için bkz. İsmail Hakkı Aksoyak "Zuhûrî", **TEİS**. <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zuhuri-kara-celebizade-mehmed-zuhuri> (E.T. 10.12.2020).

Nüsha Tavsifi:

Tablo 3: Mecmûanın (1b-28a) MESTAP’a Göre Sistematiik Tasnifi¹²⁰

Yer Nu.: İstanbul Üniversitesi, Nadir Eserler Kütüphanesi, Mecmûa-i Ebyât ve Gazeliyât ve Şerhi, Numara: T3990.							
Varak Nu	Mahlas	Matla’ beyti / bendi	Makta’ beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Nazım	Vezin	Açıklamalar
1b	Nev’î	Başı irişdi göge rif’at ile her dünüñ Hağ budur kim katı alçaklığı var gerdünüñ		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
1b		‘Ulüvv-i himmet izhâr it tenezzül itme her dūna Bu gerdūna sūvâr ol itme minnet çarğ-ı gerdūna		Matla		.../.../.../...	
1b	Nâ’ilî	Mest eyledi sâkî seni mey kaldı kadehde Bî-çâre gönül sen de kadeh-kârda kaldıñ		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
1b	Bâkî		Şanma kim kocalığı бүkdi belin Bâkî nüñ Nağd-i ‘ömrini yitürmiş egilüp anı arar	Makta		.../.../.../...-	
1b		Şikest it âşnâdan rişte-i ümmîdini zîrâ Cefâyı âşnâdan luğfi hep bî-gânedan gördüñ		Müfred		.../.../.../...	
1b	Râğib	Bağt olmayınca hüsn-i tabî‘at çe fâide Şâ‘ib de olsa halk hağāsın arar bulur		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
1b	Râğib		Sû-be-sû sevğ eyleyen hep sâ‘iğ-ı tağdirdür Kimsenüñ destinde yok Râğib zimâm-ı ihtiyâr	Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
1b	Râğib	Bu bir meşhûr meşeldür ki efendi gün döner dirler Benüm âlûde-i ğam olduğum eyyâm dönmez mi		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 4 beyitlik gazeldir.

¹²⁰ Bu Tablo Prof. Dr. Mehmet Fatih Köksal tarafından hazırlanan Mecmûaların Sistematiik Tasnifi Projesi (MESTAP)’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

1b	Fehīm-i Qadīm	Sa‘ y ile rūh dağı icād ider isen farazā Bahtı vārūn olanuñ sa‘ yi de meşķūr olmaz		Kıt’a/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 20 beyitlik kıt’adır.
1b		Zuhūr-ı haţţ-ı ma‘ mül eylemezdün erdi sulţānum Siyeħ-kārī-i bahtum bunda da uç virdi sulţānum		Matla		.---/..--/..--/..-	
1b	Kerīmī	Ġayra dil vormeyüp eylerse n’ola saña nażar Sendedür gönli gözi ‘aşıkun ey nūr-ı başar		Matla		-.--/..--/..--/..-	
1b	Sinānī	Egerçi dāğ-ı sīnem yāre ‘arz itmek murādumdur Velikin za‘ fdan tākat mı var cāk-i ġirībāna		Müfred		.---/..--/..--/..-	
1b	‘A.Hāletī	Dil-i şeydā olup naţ‘ -ı fenānuñ vāķıf-ı rāzı Toķuz kattan görür bāzīçe-i cārġ-i dağalbāzı		Gazel/1		.---/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
1b	Ş.Yaḡyā	Başı kabaķ yalın ayaķ abdālun olmışdur güneş Bir yerde ārām eylemez ne şevķunla dünyāyı gezer		Gazel/1		--./..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
1b	Nābī	Devrān virür mi kimseye şīrāze-i nīzām Tā şıķmayınca mengene-i ıztırābda		Gazel/1		--./..--/..--/..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
1b	Sānī	Ĥūmlar şikeste cām tehī yok vücūd-ı mey İtdün esir-i ķahve bizi hey zamāne hey		Matla		--./..--/..--/..-	
1b	Mesihī		Mesihī medḡi bu deḡlü becerdi Begenmezseñ yūri var sen de eyle	Gazel/1		.---/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
1b	‘Abdullatīf	‘Āleminde bu dağı böylece bir ādem idi Kimisinden kem ise kimi de bundan kem idi		Kıt’a		..--/..--/..--/..-	
1b		Ķalem ķādir midür medḡin beyāna Şıġar mı baḡr-i Ķulzüm nāvdāna		Matla		.---/..--/..--	
1b		Şoḡbeti mecma‘ -ı ekārim idi Meclisi ḡırmen-i mekārim idi		Matla		..--/..--/..--	
2a		Muķadderse zuhūr eyler emel bir gün ķo ta‘ cīli Gözet ey dil hemān sen ķār-ı taķdire rızā semtin		Müfred		.---/..--/..--/..-	
2a	Rāġib	Cihān ālāyişinden dest-şūy ol rāḡat istersen Ķanā‘ at dāmenün elden bırakma ni‘ met istersen		Gazel/1		.---/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.

2a	Şemsî	Melce'-i baħr-ı emel her cāhile gird-ābdur ‘ Ārife ālāyiş-i dünyā ħayāl-i ħ’ābdur	Bir ħapuyı bend iderse biñ ħapu eyler güşād Ĥazret-i Allah efendi fātiħū'l ebvābdur	Kıt’a/1		-.--/-.--/-.--/-.--	
2a	Yüsri	Her hevādan mużtarib olma ħabāb-ı bādeveş Baħr-i istiğnāda mānend-i cezire ağır ol		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
2a	Rāgıb	Zamān olmaz müsā‘id ya mekān ya sākī-i devrān Bu ‘ işretgehde dil-ħ’āħ üzre Rāgıb ‘ayş u nüş olmaz		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2a		Şaruldum rişte-i gisūña sevdā-yı vişālünle Şeĥā ħať şādır olsa ħať‘-ı ümmid eylemem senden		Müfred		..--/..--/..--/..--	
2a	Fehim-i Qadim	Sebeb-i rif‘at olur ġam yeme üftāde iseñ Bir binā tā ki ħarāb olmaya ma‘mūr olmaz		Kıt’a/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 20 beyitlik kıt’adır.
2a	Vecdî	Eyledüm müjgānuma taşvîr-i ‘aks-i rüyını Kim ruĥından ġayrı dîdem mihr-i raĥşān görmesün		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
2a	Vecdî	Mestāne iken zülf-i girih-gire şarılsam Ser-rişte-i zevħ-i dil-i maĥzūn ele girse		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2a	Vecdî	Ĥaşdı cān almakdur ol zālīm eger dād itse de Şād-merg itmek murād eyler beni şād itse de		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2a		Dili ma‘mūr idemem ħālî ħarāb eylemesem Ĥātırım şād idemem nüş-ı şarāb eylemesem		Matla		..--/..--/..--/..--	
2a	Vecdî	Feryād-ı dil-i zāruma dem-sāz mı ħaldı Ya keşf idecek derdümü hem-rāz mı ħaldı		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2b	Vecdî	Degül bahār u gülistān kendümi göremem O gül-ruĥ olmasa āyinevār ħarşumda		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 3 beyitlik gazeldir.
2b	‘Adnî	Rüyına ħā’il olan dîde-i ĥünābumdur Baña düşmenlik idenler yine aĥbābumdur		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	

2b	Ş.Yahyā	Cefā taşıyla mir'āt-ı dili şad pāre eylersen Ne mümkündür yine hātır perīşān olmasun dirsən		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
2b	Nābī	Bir mey ki neş'esinde ola bûy-ı imtinān Seng-i kaçā toqunması yegdür sebûsına	Bir matlābuñ huşûlüne la'net ki tālîbi Lāzım gele mürāca'at itmek 'adûsına	Kıt'a		--./-./-./-./-	
2b		Żiyā yok çarḥ-ı 'ayşuñ mihr ü māhında nücûmında Şafādan yok eser halkuñ huşûsında 'umûmında		Matla		.---/.---/.---/.---	
2b		Midād kılmağı ahvālûmi beyāna meded Sözün muhaşşalı bu iştîyāk fevka'l-hād		Matla		.---/..--/.---/..-	
2b		İhtiyār-ı gama düşmekden ise İztırār-ı sefer itmek yegdür		Müfred		-.-/-.-/-.-/-.-	
2b	Nef'î	Geçdi bu felegün peh diyecek bir rûzı Böyle eyyām-ı gamuñ böyle olur Nev-rüz'ı		Matla		..--/..--/..--/..-	Müfred olarak kayıtlıdır .
2b		Kārye-i cismümde çeşmüm bir güzel şubaşıdır Neyleyüm ammā ki taḥşîl itdiği gōzyaşdır		Matla		-.-/-.-/-.-/-.-	
2b		Rub'ı meskûnda ne tedbîr dil-i bî-çāremüz Çār-ebrûya dū-çār olmamağa çāre mi var		Matla		-.-/-.-/-.-/-.-	
2b	Yüsri	Mey-keş olursa kadeḥ nefsine eyler zulmi Kāhve fîncāmı gibi elleri yakmaz bârî		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
2b	Rāğib	Ey hayāl-i yār başmazsun kadem rûy-ı dile Seyr-i deryā şüretinde dîde-i giryāna baş		Gazel/1		-.-/-.-/-.-/-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2b	Rāğib	Hezār-aḥbāb olan ehl-i televvünden vefā gelmez Bu gülşende meşāmm-ı şevka bûy-ı āšnā gelmez		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2b	Rāğib	Muzaffer vakt-i fırsatda 'adûdan intikām almaz Mürüvvetmend olan nā-kāmî-i düşmenle kām almaz		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

2b	Rāşid	Ta‘ bir idemem çekdigüm âlâmı felekden Zirā ki anuñ zikri de bir gūne elemdür		Müfred		--./--./--./--	
2b	Rāğib	Zehr-i ‘ıfābuñ eyler ise şimdi telh-kām Güftār-ı dil-nüvāzını da az işitmedük		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
2b	Rāğib	İlāl-ı tıynetümdür tab‘ -ı aḥbāba keder virmek Degüldür meşrebüm mānend-i şaḥbā derd-i ser virmek		Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
2b	Rāğib	Ne kaşr-ı dil-keş-i gülşen ne şaḥn-ı bağ araruz Henüz şemīm-i gül-i kāma biz dimāğ araruz		Gazel/1		.-./..-./.-./..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
2b	Rāğib	Şikāyet itmez idük cevri-ı çarḥ u aḥterden Şemātet eylemese şād olup ‘adūlarumuz		Gazel/1		.-./..-./.-./..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3a	Rāğib		İlūs olmaz mü‘eddā şimdi Rāğib vuşlat-ı yāre Müyesserdür murāduñ mümkün olsa sım ü zer virmek	Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3a	Tālib	Ol ḡonce-femūñ būy-ı vişālinden eşer yok Ey bād-ı şabā sende daḥı tāze ḥaber yok	Hoş zevk idi dünyāda ḡoñül ‘ālem-i tecrīd Ey Tālib -i şūrīde-dil ol zevke zafer yok	Gazel/5		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
3a	Vecdī	Nice feryād idüp çāk-i girībān itmeyem ben kim Yanumda sākī-i gül-ruḥ elümde sāğarum yokdur		Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3a	Vecdī	Dilūñ şabr u sūkūnın nāle vü feryāda virdüm hep Bu cism-i āteşinūñ āb u ḥākin bāda virdüm hep		Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
3a	Rāğib	Kimse cem‘ iyyet-i esbābı ser-ā-ser bulamaz Cām-ı billūr bulursa mey-i aḥmer bulamaz	Sen bulursun yine Rāğib gibi şeydā ammā O senūñ gibi cefā-pişe sitemger bulamaz	Gazel/7		..-./..-./..-./..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3a	Nābī	Her nālede bir naḥl-i ḡüle ḡondı şāfādan Her nağmede tebdil-i maḡām eyledi bülbul		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.

3a		Nigeh-endāz-ı sitem olma göñül kesr itme İtme mir'atı şikest kim seni şad şürete kor		Müfred		..--/..--/..--/..-	
3a		Mey olsa dil-ber olsa bezm-i āsāyiş-i 'aşk olsa Sen inşāf eyle ey zāhid olur mı hiç fedā lāyık		Müfred		..--/..--/..--/..-	
3a		Varalum meykedeye sāğar-ı memlū çekelüm Dönelüm şum' aya şevkle yā Hū çekelüm		Matla		..--/..--/..--/..-	
3a		Gül ruḥuñ seyr eyleyen 'ālemde gülzār istemez 'Andelībi gör ki gülden gayrı bir yār istemez		Matla		..--/..--/..--/..-	
3a	Nābī	Bilen ḥāk-i Sitanbūldur rūsūm-ı şīve vū nāzı Kenāruñ dilberi nāzik de olsa nāzenin olmaz		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
3b		Cenāb-ı şūḥ-meşreb şeyḥ efendi keşf-i rāz itdi Sebū-yı mey içildi çıkdı zīr-i zeyl-i dāmeden		Müfred		..--/..--/..--/..-	
3b		Hüsünü ḥattıyla bulduḡ bilmezüz evvellerüñ Hüsni ḥālin söylerüz biz şorşalar cānānenüñ		Matla		..--/..--/..--/..-	
3b	K. Meḥmed Emin	Hemişe nā-fezā olur sernüvist-i ḥükm-i ḳazā Dime ki ṭālib olan sa' yde ḳuşūr eyler	Nihāde ḳıl seri teslimi levḥ-i taḳdīre Muḳadderāt-ı ilāhī gelür zuḥūr eyler	Kıt'a/1		..--/..--/..--/..-	
3b	Behcetī	Ġavğa imiş cihānda bu devlet didikleri Müşkil belā imiş hele ḥaşmet didikleri		Gazel/3		..--/..--/..--/..-	Dīvānda 3 beyittir.
3b		Cemāl-i rüy-ı büttān sāde şafḥadur bī-mū 'Umād ḳıṭ'asıdur ḥüsni ḥatt-ı cār-ebrū		Matla		..--/..--/..--/..-	
3b	Ṭālib	Dem-i vişāli geçer neş'e-i şarāb gibi Ḳalur gözümde o demler ḥayāl-i ḥ'āb gibi		Matla		..--/..--/..--/..-	
3b	Rāğīb	Tā olmaya zehr-ābe-çeş[i] firḳatūñ 'āşık Derk eyleyemez lezzet-i vuşlat neye dirler		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3b	'İsmeṭī	Fāriğ olmam āhdan dildāra kār itmezse de Sūziş-i dildür gāraḡ-ı yār 'itibār itmezse de		Gazel/2		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
3b	Rāğīb	Felek tek eylemesün ṭa' n-ı düşmānāna hedef Ḳazā iderse siḥām-ı ḥavādişe āmāc		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3b		Āḥ kim olmuş şeb-i baḥt-ı siyehkārūm 'aḳīm Ṭoğmaz andan ṭıfl-ı ümmidüm ki olam şād-kām		Matla		..--/..--/..--/..-	

3b	Bâkî	Mübtelâ oldı gönül cām-ı şarâb-ı nâba Âh kim zevrağ-ı dil düşdi yine gird-âba		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
3b		Nesîm-i vuşlatıyla tünd-bâd-ı hicri tev’emdür Hevâsında diyâr-ı ehl-i ‘aşkuñ i’tidâl olmaz		Matla		.../.../.../...-	
3b		Nağd-i cân yandurmayınca şem’a vâşıl olmadı Bezm-i ‘aşk âdâbını pervâne bilmez kim bilür		Müfred		.../.../.../...-	
3b	Hüdâyî	Kıl nazar hâline eşkini revân eyleyenün Dem gelür ‘afv olunur suçları kan eyleyenün		Matla		.../.../.../...-	
3b	Râgıb	Şuyunda kullanagör sâkî keşti-i tarabı Hudâ çün itdi seni nâhudâ-yı ‘âlem-i âb		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3b	Râgıb	Elinden çekdigüm sâkî-i dehrün niş ü semdür hep Benüm şahbâ diyü nüş itdigüm zehr-âb-ı ğamdur hep		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
3b	Râgıb	Diyârumuzda açılmaz metâ’ ı kâm-ı ümmîd Küşâde râyic olan bunda bâr-ı hasretdür		Gazel/1		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
4a		Bir kebüter olsa yâre nâme göndersem didüm Murğ-ı cânım âşiyânında didi gönder beni		Müfred		.../.../.../...-	
4a	İhyâ	Esb-i tâhüne döner hiç yürimez şâma karîb Yere çalmağı kurar sâ’atün oldum inân		Kaside/1		.../.../.../...-	Aslı 75 beyitlik kasidedir .
4a		Ne ‘aceb tîz geçer zevk u şafâ eyyâmı İrmeden nişf-ı nehârı irişür aḥşâmı		Matla		.../.../.../...-	
4a		İcrâ-yı ḥaḳka kıl himem Rızkuñ içün çekme elem	Allah kâfi ‘abde Ḥaḳ söz budur ceffe’ l-ḳalem	Kıt’a		.../...-	
4a	Kemâlpâşa -zâde	Güş olmasa nânı hoş görelüm Ne virürlerse anı hoş görelüm	Hâlî müstakbeli bilür yok hiç Mâzî ḥor geçdi hâlî hoş görelüm	Kıt’a		.../.../...-	
4a		Cenâb-ı veche taḥrîr-i ḥurûfî dâ’im itsün Ḥaḳ Velî ni’metümdür Mâlik-i Dînâr olursam da		Müfred		.../.../.../...-	
4a	Nâbî	Erzân-ı metâ’-ı fâzl-ı hüner o deḡlü kim Biñ ma’rifet zamânede bir âferînedür	İḥsân yerine ehl-i kerem âferîn virür	Kıta		.../.../.../...-	

			Yā Rab bu āferīn ne büyük bir hazīnedür				
4a	Vecdī	Şad āferīn sehā-yı ğalaṭ-baḥş-ı dehre kim Ağyāra luṭfı cevri baṇa bī-ḥisāb ider		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
4a	Lebīb	Böyledür Yūsufa hem pend-i cenāb-ı pederi Rāz-ı pinhānuṇı iḥvānına da eyleme fāş		Müfred		..--/..--/..--/..-	
4a	Vehbī	Hüner iḥsānile aḥrārı kıl itmek yoḥsa Bende olmaz keremün görmese ‘abd-i memlūk		Müfred		..--/..--/..--/..-	
4a		Sūrī nā-sūrī ḥesāb itme hemān saḡlıġa baġ Bī-kesin oṇmadıġı ölmedigine şayılır		Müfred		..--/..--/..--/..-	
4a		Rızka rızā nüktesi <i>naḥnū ḳasemnād</i> adur <i>Ḳānī</i> ‘ olan kısmet[in]e çekmeye hiç ıztırāb		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	
4a	Kāmī	Dil-rubālar sebāḳ-ı cevri iderler ezber Varāḳ-ı mīhr ü vefāyı kim okur kim dīṇler		Matla		...--/..--/..--/..-	
4a	Maḳālī		Maḳālī ṭa‘n-ı cāhilden ne ğam erbāb-ı ‘irfāna Atarlar ṭaşı elbette dīraḡt-ı mīve-dār üzre	Matla		.---/.---/.---/.---	
4a		Ḳaldum ayakda diyü ğam yime dūnyādur bu Bulınur manşib u cāh elde hüner saġ olsun		Müfred		..--/..--/..--/..-	
4a	Nābī		Ġubār-ı ḡaṭṭ araya Nābiyā bıraḳdı nifāḳ Mūnāsebetle olan iftirā ne mūşķil imiş	Müfred		.-./..--/..--/..-	
4a		Sīnede pertev-i ‘aşḳ-ı ruḡ-ı cānānum var Āh-ı dilde yine bir āteş-i sūzānum var		Matla		..--/..--/..--/..-	
4a	Yazıcı-zāde Rāzī	Nedīm-i bezm-i ḡāşşül’l-ḡāş idi eyyām-ı Ḥātemde Kerem didikleri bī-kes ‘aceb şimdi ne ‘ālemde		Matla		.---/.---/.---/.---	
4b		Dest-şüy-ı ‘ayş olup mey-ḡāneden çekdüm ayāġ Eyledüm būs-ı lebi sāķī vü dil-berden ferāġ		Matla		.-./-.--/..--/..-	
4b		Devr-i felekde rāḡat u ārāmı görmedük Ber-vefḳ-i kām gerdiş-i eyyāmı görmedük		Matla		.-./-.--/..--/..-	

4b		İtmez kerîm olanlar ehl-i niyâzı merdûd Kılmaz raḥîm olanlar bâb-ı recâyı mesdûd		Matla		--./--./--./--	
4b		Bir gün iḳbâl eyler ise der-‘aḳab idbâr ider İtmesûn iḳbâl-i dünyâ ile kimse iftiḥâr		Matla		--./--./--./--	
4b	Lisânî	Degüldür naḳş-ı kemhâ dâmenün̄de pençe şeklinde Benüm dest-i ümmîdümdür ki dāmānuḡda ḳalmışdur		Müfred		---./---./---./---	
4b		Âyâ sürer mi şâhid-i kâmuḡ şafâsını Vâfir-dem oldu çekmededür dil-cefâsını		Matla		--./--./--./--	
4b	Bâḳî	Ehl-i dil cānlara meyl it şeref ü ‘izzet bul Nazaruḡ k’anlara ḳıl gevher-i zî-ḳıymet bul	Mey içüp mest-i müdām olsa ‘aceb mi Bâḳî Derd ü ğamsuz güzārān eyleye bir sa‘ât bul	Gazel/7		..--./..--./..--./..	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
4b		Ḥaṭdan zarar ne ḥüsniḡe yāruḡ çü mürdan Olmaz nizām-ı mülk-i Süleymān ḥalel-pezir		Gazel/1		--./--./---./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
4b	Sûzî	Lebûḡ şun kim ḥaṭum geldi demek cānâ cevâb olmaz Ki Hızra âb-ı ḥayvān içmege zûlmet ḥicâb olmaz		Matla		---./---./---./---	“Âtîf” başlıklısı r.
4b	‘Âtîf	Bulmaz yimezdür ‘illeti erbâb-ı ‘iffetüḡ Gördük bu ‘âlemüḡ nice pür-hünerkârını		Müfred		--./--./---./--	
4b	Râġib	Muvâfiḳdur mizâc-ı ḥalkâ eṭvâr-ı ḥakîmāne Meddâḥın olmayan şahşı görenler şıḳletün söyler		Gazel/2		---./---./---./---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
4b		Ḥaseb ancaḳ kibâr-ı ‘aşra ‘unvân-ı neşebdür hep Sebaḳdan ebced-i ‘irfânı ṭavr-ı cedd ü ebdür hep		Matla		---./---./---./---	
4b	Nâbî	Tek hemān eyleme şermende nihâl-i emelüm Geçdüm ey ebr-i sitem neşv ü nümādan geçdüm		Matla		..--./..--./..--./..	
5a	Nâbî	Germine serdine şabr eyleyerek dünyānuḡ Alınur naḥl-i emelden şemer inşâ‘allah		Gazel/1		..--./..--./..--./..	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

5a	Nābī	Saḡa ḡayret-keş olmak oldu bāiṣ kīn-i aḡyāra Baḡa pūr-ḡıṣm u kīn olmak ‘adūlar hep senūḡcūndūr		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
5a	Nābī	Olıruz nā’il-i būs-ı lebi hem sen hem ben Olsun ey ‘āşık-ı giryān hele çeşmūḡ rūşen		Matla		..---/..---/..---/..-	
5a		Belā tūfanına şabr eyleyen mānend-i Nūḡ āḡır Çıkar deryā-yı ḡamdan bir kenāra rūzgār ile		Müfred		.---/.---/.---/.---	
5a	Nābī	Şikeste-pāy u siyeh-rūy u ser-nigūn olsun Olan mişāl-i kalem kec-derūn u rāst nūmā		Müfred		.---/.---/.---/.---	
5a	Nābī	Bir tāze çerāḡı ki fūrūzān ide Mevlā İtfāya ne kādir nefes-i serdile a‘ dā		Matla		--./--./--./--	
5a	Nābī	Bezm-i aḡbābda cūn ḡalmadı esbāb-ı ḡuzūr Çāre-i kār hemān terk-i diyār itmekdür		Matla		..---/..---/..---/..-	
5a	Nābī	Kime açsam ḡamum ol māh-ruḡuḡ ‘aşkından Benden efzūn anı da mest-i muḡabbet bulurum		Müfred		..---/..---/..---/..-	
5a	Rāḡıb		Düşmenden intikām gibi var mı bir şafā Rāḡıb bu zevḡe āḡ mūrūvvet ḡomaz seni	Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
5a	Hāfiz ‘Alī	Şarāb-ı ‘azli içmekden döner şanma bizi sākī Degūldūr manşıb-ı dūnyā cihānda kimseye bākī		Matla		.---/.---/.---/.---	
5a	Hāfiz Es‘ad	Nūmāyān olmaduḡça şubḡ-ı vuşlat sönmesūn yansun Fetīl-i dāḡ-ı fırkat sīnede ey dil çerāḡuḡdur		Müfred		.---/.---/.---/.---	
5a	‘İzzet	Mir‘āt-ı devletūḡ bu da bir sır-ı mūbhemi Manşıbdā āşnāları bī-gāne ḡösterūr		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
5a	‘Abdullah Efendi	ḡaber alduḡ o ḡarafdan bize ādem geldi Mey ü maḡbūb iledūr zevḡi behiştūḡ de daḡı		Müfred		..---/..---/..---/..-	
5a		ḡayālūḡ dīdeden naḡşuḡ dil-i bī-kīneden çıkmaḡ O bir mu‘ciz-nūmā tasvīrdūr āyīneden çıkmaḡ		Matla		.---/.---/.---/.---	
5a	Nūrī Beg	Vesīle-cūy-ı vuşlat olduḡum yāre duyurmuşlar Nifāk itmışler ammā ma‘nīde himmet buyurmuşlar		Matla		.---/.---/.---/.---	

5a	Nedīm	Zāhid bu burūdetle eger dūzaḥa varsan Bir lūle duḥān içmege āteş bulamazsun		Matla		--./--./--./--	
5a	Sünbül- zāde Vehbī	Sende bir söyle iki diñle bilüp ḥikmetini Çünkü ādemde zebān birdür iki olmuş gūş		Müfred		..--/..--/..--/..-	
5a	Sünbül- zāde Vehbī	Devr-i ebvāb eyleyüp olma cihānda der-be-der Dergeh-i Bārī тұrurken ğayra itme intisāb		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.-	
5a	Naḥīfī	Görmedüm bezm-i cihānda bī-edeb hīç ğam gibi Bī-tekellūf meclise dāḥil olur maḥrem gibi		Matla		-.--/-.--/-.--/-.-	
5a	Nev'ī	Ger kâmer māder olsa şems peder Toğmaya bir senün gibi aḥter		Gazel/1		..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
5a	Hāletī	Her kaçan devr okusa maḥfilde cānānum benüm İster ol devrün teselsül buldığun cānum benüm		Matla		-.--/-.--/-.--/-.-	
5b		Mülk-i 'ālemde Süleymānlık ise ancak olur Kendi geçmişine aḥkāmın iderler icrā		Müfred		..--/..--/..--/..-	
5b		Ṭoptolı içi ḥankāhiler Ḥaqqı zıkr idici ilāhiler		Beyit		..--/..--/..-	
5b	Veysī	Çürüdüp naqd-i sirīşküm o cefākārı görün Āşıkumdur dimege şimdi bana ār eyler		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
5b	Ş.Yahyā	Ey kūy-ı ḥarābātı gezen ḥāne-be-ḥāne Ey der-be-der itmiş seni evzā-ı zamāne		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
5b	A.Hulūsī Bey	N'ola murgān-ı ma'ānī ile itse bāzī Arnavūd aşlıdur ol taşlı yerün şehbāzı		Matla		..--/..--/..--/..-	
5b	'Aṭāyī	Geçürmez ehl-i sūḥan sözde hīç kāfiyeyi Olur çü ḥabbe-i tesbīḥ fıkra-i inşā		Kaside/2		.-./.-./.-./.-	Aslı 126 beyitlik kasidedir.
5b	'Aṭāyī	Medḥ idüp nāmına kaside diyen Sonra hicv ile oldu nādire-i fen		Beyit		..--/..--/..-	
5b	Veysī	Zülāl-i naẓm-ı rāḥat-baḥşuma aldanmasun düşmen Mezāk-ı cānına telḥ-āb-ı şer ü şūr olur bir gün		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

5b	Veysî	Bi-sütün-ı gamı ben ahile itdüm berbād Varsun tişesini başına çalsun Ferhād		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
5b	Veysî	Sağa Ferhād olalı ey şeh-i şîrîn-güftār Âh dir âh işidür küh-ı belâda dil-i zār		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
5b	Veysî	Murg-ı dil pervâz iderken bir gözi şebâzla Düşmedi gitdi konuşmak sen hümâ-pervâzla		Gazel/1		.../.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
5b		‘Âlim ü cāhili bir görmese bārî dir idüm Merdüm-i dide-i bedbîn sipihre aḥvel		Müfred		.../.../.../..-	
5b		Ḥaṭṭ-ı la‘lünle dehānuḡ ḥāleti dünyāda yok Adı var mihr-i Süleymānuḡ hemān ey ḡonçe- fem		Müfred		.../.../.../..-	
5b		Ben nice baş kaldıram cām-ı şarāb-ı nābdan Üstüme tırmaz çeker cellād-ı devrān tîḡ-ı ḡam		Müfred		.../.../.../..-	
6a	Veysî	Şi‘rūḡ gören işār-ı cevāhir ider ey dil Dürler dökilür kîlk-i dürr-efşānuḡ ucından		Gazel/1		--./.../.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
6a	Veysî	Gider ḡāb-ı tegāfûl dīdelerden devr olur bir gün Bu meclisün böyle qalmaz mestleri maḡmūr olur bir gün		Gazel/2		.../.../.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
6a	Veysî	Seyr itmege olduḡ yine aḡyār ile sālîk Gitmeme dimiş idüḡ baḡa cānā ma‘zālîk		Gazel/1		--./.../.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
6a	Veysî	Ne zibā beḡzer ol naḡl-i revānum şaḡn-ı ‘ālemde Otursa şem‘a ṡursa serve gitse māh-ı tābāna		Kaside/1		.../.../.../...-	Aslı 16 beyitlik kasidedir .
6a	Veysî	Deryā-yı rahmeti ṡaşırrur mevc-hîz ider Seyl-āb-ı eşk-i nīm-şeb ü āh-ı şubḡḡāh		Gazel/1		--./.../.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
6a		Reftāra gelse ol saçı sūnbül boyı sehî Āhū-yı müşk-bū-yı Ḥotendür bi-‘ayniḡ		Matla		--./.../.../..-	

6a		Üftâdegân-ı rāh-ı talebden bu derdmend Gördiyse düşde gördi cemāl-i metālîbi		Müfred		--./-./.-./-.-	
6a	Rızâyî	Bî-naşîbüz kısmet-i rûz-ı ezelden güyîyâ Hep serâb u hırmen-i mihendür âb u dānemüz		Müfred		-.--/-.-/-.-/-.-	
6a	Kemālpaşa -zāde Ahmed	Bir serv besledüm niçe yıl bağbān olup Ser-keşlik itdi ol dağı dāmen-keşān olup		Matla		--./-./.-./-.-	
6a	O.Şāhî	Maqbûl olur egerçi güzellerde hûsn ü ān Ammā ne ān ki bā' iş-i cevri ola her zamān		Matla		--./-./.-./-.-	
6a	‘A.Hāletî	İraqlardan gelen âb-ı revân-ı hüsrevānasā Felek cāy-ı qarārum gāh pest eyler gehî ‘ālî		Gazel/1		.---/-.-/-.-/-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
6a	‘A.Hāletî	Hayli geç virdi bu yıl hükmini eyyām-ı bahār Dinleni dinleni gelmekle nesim-i eşcār		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
6a	‘A.Hāletî	Pençe-i mihr ile nā-būd oldı göklerden nücüm Sebzezarun nergisin devşürdi güyâ bağbān		Kaside/2		-.--/-.-/-.-/-.-	Aslı 43 beyitlik kasidedir .
6a	‘A.Hāletî	Ele cām alsa dünyâyı ser-ā-ser seyr idermiş Cem Ben alsam destüme ammā görünmez çeşmüme ‘ālem		Gazel/1		.---/-.-/-.-/-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
6a	Şerîfî	Gerçi dirler va‘ deye eyler vefā ol nāzenin Bağa ammā çekmeyince sineye gelmez yakîn		Matla		-.--/-.-/-.-/-.-	
6a	Zuhûrî	Bir parmağını ol şanem-i mäh-liķānuñ Şad-pençe-i hurşid-i rahşāna degişmem		Müfred		--./-./.-./-.-	
6a	Zuhûrî	Murg-ı dil bağ-ı İrem zevkîni vaşluñda bulu[r] Uçmak ister mi senün gibi meleklerle konuş[ur]		Matla		..--/..--/..--/..--	
6b	Kāmî	Bir heftedür o mäh-ı dü-hefte görünmedi Çarh-ı felek murādumuz üstine dönmedi		Matla		--./-./.-./-.-	
6b		Niçün taqaddüm ider fā‘ il üstine mef‘ ül Hilāf-ı zāhire bî-nükte hiç olur mı mecāl		Matla		-.--/-.-/-.-/-.-	
6b	Şadrî	Gerek derviş ü dil-rîş ü gerek şāh-ı cihān olsun Sağa ‘aşık geçen evvel benümle imtiḥān olsun		Matla		.---/-.-/-.-/-.-	

6b	Bākī	Māverā-yı perde-i esrāra bulmaz kimse rāh Ḥazreti Ḥaḫdur bilen ancak ḥaḫīkat neydidün		Gazel/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
6b	Bākī	Kimse ḥall idemedi müşkil-i rāz-ı felegi Var ise ‘ıkd-ı Şüreyyādur aḫa noḫṭa-i şek		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
6b	‘Azerī İbrāhīm	Şi‘ rüme ḳāfiye itsem n’ola māhı gāhı Bir bahāne ararum aḫmaḡa ‘Abdullāhı		Matla		..--/..--/..--/..--	
6b	‘A.Vālid-i Hāletī	O Rūmī dilberün ey dil dilinde şanma var lūknet Murādınca dili dönmez dehānı tengīdür gāyet		Matla		..--/..--/..--/..--	
6b	Ḳınalı- zāde Kirāmī	Ġamz iderlermiş benı çeşmümden aḫan yaşla Pādişāhum baḡa cevır itmemişiyle yaşla		Matla		..--/..--/..--/..--	
6b	‘İmādī	Mey-ḡāne ḳapısındaki çārüb-ı ser-firāz İşrāb ider süpürmege dilden ḡubārumuz		Matla		--./-.--/..--/..--	
6b	Ḳınalı- zāde Kirāmī	Dām-ı nazara düşdi egerçi nice dil-ber Gözüm seni tıtdı benüm ey rūḫ-ı muşavver		Matla		--./-.--/..--/..--	
6b	Ḳınalı- zāde Kirāmī	Çarḡa ṭayanma her ne kadar üstüvār ise Yerin efendi altı da var üsti var ise		Matla		--./-.--/..--/..--	
6b	Ḳınalı- zāde Müslimī	Büy-ı zülfün getürürsün bize ol sim-berün Ey nesīm-i seherī şoluma alduḡ ḡaberün		Matla		..--/..--/..--/..--	
6b	Bākī	Ne ḡaṭā eyledün ey tır-i kec-endāz-ı felek Merdüm-i dīde-i a‘ yāna ṭokındı peykān		Mersiye/ 1		..--/..--/..--/..--	Aslı 8 beyitlik mersiyed ir.
6b	Ḳınalı- zāde Fehmī	Gelmezse gönḡine n’ola ‘uşşāḡ-ı ḡāksār Tek zerre deḡlū ḡāṭırūḡa gelmesün ḡubār		Matla		--./-.--/..--/..--	
6b	Nev‘ī		Nev‘iyā lāzım deḡül olmaḡ fūlān ibni fūlān Ma‘ rifet kesbiyle tek bir ādem ol ādem gibi	Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

6b	Nev'î	Luṭf-ı ṭab' umla şeref buldum Mesîhâ gibi ben Âdeme lâzım degül olmak fülân ibni fülân		Kaside/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 39 beyitlik kasidedir.
6b	Nev'î	Māye-i naḳd-i ḥayât olsa eger dîdârı Ölümümdür benüm aḡyâr ile görmek yârı		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
6b	Nev'î	Görelî rûyın şûretleri büt-ḥânelerün Oldılar her birisi yazılı dîvânelerün		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
6b	Nev'î	Gelenler bizden evvel meclis-i 'aşkı tamâm itmiş Bize ol bezm-i 'âliden bu câm-ı ser-nigün kaldı		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î		Bu sâde nazmı ehl-i şanâyî begenmese Nev'î ne ḡam bizüm sözümüz 'âşıkânédür	Gazel/1		--/-.--/..--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Yemm-i aḡzâr gibi mevc urdı çemen geldi bahâr Zevraḡ-ı câmla demdür idelüm 'azm-i kenâr		Kaside/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 32 beyitlik kasidedir.
7a	Nev'î	'Arz-ı ḥâle yok meded kūyına ḥod varmak muḥâl Mest-i 'aşkum şöyle kim ḡüftâr ḡüç reftâr ḡüç		Gazel/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Çün sırr-ı Ḥaḡḡ vücûh-ı mezâhirde müstetir Bir veche nâzırız görelüm Ḥaḡ ne gösterür		Gazel/2		--/-.--/..--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Cânâ cemâlün seyrine cân u göñülde mâ'ilüz Cân ise la'liḡe bahâ ol seyre biz de ḡâ'ilüz		Gazel/1		--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Zaḡm-ı seng ü eṣer-i nâḡunla hicründe Şöyledür çihre-i 'âşık ki ne göz belli ne ḡaş		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Belâ-ı dildendür ol dildâr elinden dâdumuz yokdur		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

		Göñüldendür şikâyet kimseden feryâdumuz yokdur					
7a	Nev'î	Çanda bir ğâm yârsuz çalsa benümle yâr olur Bir belâ kim şâhibin bulmaz baña ğam-ı'âr olur		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Nev'î	Bakma cemâl-i yâre hat-ı müşğbârsuz Çıkamaz kitâb-ı mihr ü muhabbet kenârsuz	Nev'î kanı zamânede bir ehl-i 'itibâr Olsa 'aceb mi sözlerimiz 'itibârsuz	Gazel/5		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Revnağ	Lükneti var dime şağın bî-vukûf Ayrılamaz tatlu dilinden hurûf		Matla		-.--/-.--/-.--	
7a		Her biri bir pâre âteşdür sevâd-ı şî'rinün Yoğsa kalbünde senün bir muhterik sevdâ mı var		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	
7a	Şaşılcalı Yahyâ	Derûnî âsnâ ol taşradan bî-gâne semtin tût 'Âceb zibâ revîşdür 'âkil ol dîvâne semtin tût		Gazel /1		--./--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7a	Pir 'Ali b. Naşûh	Gerek sen zühde meşğûl ol gerekse elde tût bâde Virür bu rûzgâr elbette ömrün hırmenin bâde		Matla		.---/.---/.---/.---	
7a	Bâkî	Şahra vü kühi geşt ü güzâr itdigüm bu kim Divâne gönlüm eglিয়েcek bir yer isterüm		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
7a	Pir 'Ali b. Naşûh	Dirler belâlî 'âşîka ya şabr u ya sefer Şabrum dükendi lâzım olubdur baña sefer		Matla		--./-.--/-.--/-.--	
7a		Ceyb-i ğayra el iden şâhib-i keff-i kâfî Bağa mı 'ilm-i keffe göre mi fenn-i kâfî		Matla		--./-.--/-.--/-.--	
7a		Ger dirahşan şubha zulmet şaldı tığun şâme-i nûr Heybetinden birbirine girdi gûyâ saç u şâm		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	
7b	Râgîb	Bârını gerden-i aħbâba idenler taħmîl Ne kadar olsa sebük-rûh olur elbette şağîl		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
7b	Ş.Yahyâ	'Âşîk odur ki yâri eşiginde cân vire Mecnûn-ı ğâfilün harekâtı yabânedür		Gazel/1		--./-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

7b		Felekde şanki melek cem' olub ider tesbih Kaçan ki kubbesi altında germ olur güftâr		Müfred		.-./.-./.-./.-	
7b		Çekilür her gice mihmânlar yine h'ân-ı ni'âm Kendüsi itmiş iken 'azm-i na'im-i uqbâ		Müfred		..-./.-./.-./.-	
7b	Ş.Yahyâ	Hânümân-ı zühdi virân eylesün seyl-âb-ı mey Bâde aqsun gelsün ey saķi bu Cem vâdisidür		Gazel/1		.-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b		Tekellüf çekme billâh gel ey gussa sen özsün Ferahşâdî gelür gider benümle kalacak sensün		Matla		.-./.-./.-./.-	
7b	Behiştî	Hünkâr şehre geldi diyü seyre çıkdılar Her kûşe dil-rubâ tolı hünkâra kim baķar		Gazel/1		.-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b	Behiştî	Bülbül-i gülşen-i kudsum bu cihân dāmumdur Beni bunda tutan ol serv-i gül-endāmumdur		Matla		..-./.-./.-./.-	
7b	Behiştî	Yine gülşende bugün bülbüle bir hâl olmuş Güli hâr ile görüb münkesir'ül- bâl olmuş		Gazel/1		..-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b	Behiştî	Az mıdur yoķsa bahâ-yı leb-i la'lün çok mı Behey âfet biricek söyleye aķzuķ yoķ mı		Gazel/1		..-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b	Behiştî	Ya şabr u ya sefer diyü ne Rüm u ne 'Acem ķaldı Tolandum rub'-ı meskünü hemân mülk-i 'adem ķaldı		Gazel/1		.-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b	Hâzânî	Bu misâfir-hânenen göçsek gerek likin henüz Naḥsdur eyyāmumuz bir sa'd sâ'at beklerüz		Matla		.-./.-./.-./.-	
7b	Kınalı- zâde 'Alî E.	Eḡsesinden bilirüz ḡaḡtı gelen maḡbûbı 'Ârif olan begüm ardından oķur mektûbı		Matla		..-./.-./.-./.-	
7b	Nev'î	Dilâ şimden girü sevdâ-yı 'uzlet kılsaḡ olmaz mı Olur olmaz hevâlardan ferâḡat kılsaḡ olmaz mı		Trcb./2		.-./.-./.-./.-	Aslı 6 bendlik terci-i benddir.
7b	Bâķî	Ėarķ ider 'âlemleri bir kaḡre âb-ı maḡfîret Var kıyâs it vüs'at-ı deryâ-yı raḡmet neydidüğün		Gazel/1		.-./.-./.-./.-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.

7b	Bākī	Ġaraż yār ile ‘ıřretdür bu nüzhetġāh-ı hurremden Mey ü maġbūbdan ġayrı nedür maġsūd ‘ālemden		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b	Ş.Yahyā	Nice elden düşürür cām-ı şafā-encāmı Ġuş iden nām-ı Cem’i şıyt u şadā-yı cāmı		Gazel/1		..---/..---/..---/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b		Sanmaġ mezār-ı köhne tūran tūde tūde ħāk Yer yer ‘adem diyārına rıġlet nişānıdır		Müfred		--./-./-./-./-.-	
7b		‘Alem mişāl ser-efrāz u müştākīm’ül-ġāl Sinān-ı nīze gibi yek zebān ü şāf ġüher		Müfred		.-./-./-./-./-.-	
7b	Bākī	Bir kalem su ile selsāl-i suţūrın seyr it Eyledi kâ‘ide-i āb-ı ġayātı icrā		Gazel/1		..---/..---/..---/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
7b		Cemāl-i dil-keş-i māh-ı dü-hefte gibi dil-cūdur Bir elmanuġ hemānā yarısı o yarısı budur		Matla		.---/.---/.---/.---	
8a	Usūlī	Şu servler ki taġlar gibi baş egmezdi eflāķa Yaturlar şimdi pest olmış ne tāt u ne kemer peydā		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
8a	Hilālī	Şikest olsa şürāġī cām-ı meclis ber-ķarār olmaz Meseldür sākiyā baş gitse ayak pāydār olmaz		Matla		.---/.---/.---/.---	
8a	Nev‘ī	Dildār tünd ü ser-keş aġyār ise cefā-cū N’etsün ya bülbul-i dil ġül böyle ġār böyle		Gazel/1		--./-./-./-./-.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
8a	Kemālpaşa -zāde Aġmed		İnsāndur memerr-i vuķu‘āt-ı nīk ü bed Şabr it Kemāl miġnete in-nīz be ġüzered	Makta		--./-./-./-./-.-	
8a	Necātī	Necātī’nün dirisinden ölüsi Aġmed’ün yegdür Ki İśā göklere aġsa yine dem urur Aġmed’den		Müfred		.---/.---/.---/.---	
8a	Bākī	Nādān elinden alma eger irse destüġe Şehbāz-ı āşiyāne-i devlet yeden be-yed		Gazel/1		--./-./-./-./-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8a	Bākī		Kimi ayaġuġ öpmege sarķar kimi lebūġ	Gazel/1		--./-./-./-./-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

			Bākī 'ye besdür ey gül-i handân güler yüzün				
8a	Bākī	Dil-rübâlarla 'aceb keşreti var her yolun Geçemez hûblarından gönül İştanbûlun		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8a	Bākī	Hergiz ne qadr u cāh ne sîm ü zer isterem Bir serv boylı dil-ber-i sîmîn-ber isterem		Gazel/2		--./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
8a	Bākī	Hayâl-i 'âlem-i vuslat halâş eyler dili ğamdan Ki 'aşk ehline vaşl-ı yârdur maqşûd 'âlemden		Gazel/1		.---/..---/..---/..---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8a	Ş.Yahyâ	'Aşkun şafâsı degme cefâyı tıyurmadı Keyfiyyet-i şarâb şitâyı tıyurmadı		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
8a	Ehlî	Yolda eyler beni görmezlenüb eflâke nazar Gitdi ol rûh-ı revân eylemedi hâke nazar		Matla		..--/..--/..--/..-	
8a		Âhir didigün idüp zamâne Kaşd itdi o tâc-ı 'ârifâne		Matla		--./-./-./-.	
	Bākī	Ben kemend-endâz-ı meydân-ı muhabbet olalı Halka-i teslîme geçmişdür ser-i gerden-keşân		Kaside/1		-./-./-./-./-./-.	Aslı 35 beyitlik
8a		Kıyâmet kopdı haşr oldı sırât-ı tîğ olub zâhir Kılıçdan geçmedük rûy-ı zemînde kalmadı kâfir		Matla		.---/..---/..---/..---	
8a	Qastamonu lu Şanî	Ey felek meylün eger cāhil ü nādāna ise Ben dahı tâ o kadar 'âkil ü dānâ degülüm		Müfred		-./-./-./-./-./-.	
8a		Gelür mi şürete hergiz Süheyl öñünde Sühâ Muhîte reşha-i bârân ider mi tuğyânı		Müfred		-./-./-./-./-./-.	
8a	Bākī	Atmañ gedâ-yı kûy-ı harâbâta seng-i ta' n Qoñ anı kendü hâline Rabb-i Raḥimle		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
8a	'Aṭâyî	Bilüb qadrün mişâl-i dürr-i şehvâr El üstinde tutarlardı şadefvâr		Matla		.---/..---/..---	
8a	'Aṭâyî	Bulmaduñ hiç ucını ortasını 'âlemde Gerçi tutduñ emelün tār-ı firāvânı ucın		Kaside/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 10 beyitlik kasidedir

8a	‘Aṭāyī	Ṭarīḳ-ı ‘ilme ḳadem baṣdı bir nice rācıl İrişdi pāyeye her birisi ayaklandı		Müfred		.-./..--/..-/..-	
8b	Bāḳī	Urmadı kimse bu bāḡ içre daḡı böyle ḳalem		Mısra		..--/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
8b	Bāḳī	Degmez bu ḳadar raḡbete bu ‘ālem-i fānī		Mısra		--./..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b	Fevrī Aḥmed	Demler o demler idi zamān ol zamān idi		Mısra		--./-./..--/..-	
8b	Bāḳī	Cem‘ ider deryā-yı ‘ummān ebr-i bārān ḥarcandır		Mısra		-./..--/..--/..-	
8b	Necātī	Şehr-i Şāmuḡ bāḡ-ı ḥuld altında ya üstindedür		Mısra		-./..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
8b	Bāḳī	Efendi keştīyi kāḡıdda suyu bardaḳda		Mısra		.-./..--/..-/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b	Ṭayyib- zāde Ehlī	Muḥālif rūzgār olursa olsun her çe bād-ā-bād		Mısra		..--/..--/..--/..--	
8b		Divān-ı Ḥaḳḳa ḥüccet ü bürhānla gitdi		Mısra		--./-./..--/..-	
8b		Bu ḳadar fitne vü āşūba ol oldu bādī		Mısra		..--/..--/..--/..-	
8b		Şeri‘ at kesdiği parmaḳ ağrımaz		Mısra		..--/..--/..-	
8b		Ṭolaşma zülf-i yāre yılan soḳmasun seni		Mısra		--./-./..--/..-	
8b	Bāḳī	Güzel söz güherdür güher az olur		Mısra		-./..--/..-/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b	Gelibolulu M. ‘Ālī	Meleksün nürdan bāl aç da pervāz eyle bī-pervā		Mısra		..--/..--/..--/..--	
8b		Teşnelikten dilini taşra çıkardı ummān		Mısra		-./..--/..-/..-	
8b		Kimse karşı tıramaz aḳsaydı deryā bir yaḡa		Mısra		-./..--/..-/..-	
8b		Ḥüb avlamada ḥātır-ı yārāna bakılmaz		Mısra		--./..--/..--/..-	
8b	Bāḳī	Bir baḡrı yanuḳ ‘āşıḳuḡ uğrar nefesine		Mısra		--./..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b		Hep bu fitne iki şahşuḡ başı altındandır		Mısra		-./..--/..-/..-	

8b	Nev'î	Ṭıfla beñzer kim ağaçdan ata olmışdur süvâr		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	Aslı 27 beyitlik kasidedir.
8b		Bir evde 'ayş u şādī bir evde yās u mātem		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	
8b		'Aşıkun bir bilinmedük nesi var		Mısra		-.--/-.-/-.-	
8b	Bākī	Behey ḥarāb olası 'ālemi ḥarāb itdün		Mısra		-.--/...-/...-/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b	Maḳālī	Şarrāf-ı dehr bir qurı dükkān açar qapar		Mısra		--./-.-./...-/..-	
8b	Bākī	Āb-ı zülāl içinde yatur la'l-pāredür		Mısra		--./-.-./...-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
8b		Āb-ı revān içinde yatur la'l-pārevār		Mısra		--./-.-./...-/..-	
8b		Kendi şāhid evde vāhid o da zor		Mısra		-.--/-.-/-.-	
8b		Her kişiye kendi şehri yeg gelür Bağdāddan		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	
8b	Bākī		İrdi söz gayete Bākī ne demek lāzımdur	Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	
8b		Yazıcı kendüsine kem yazmaz		Mısra		.../...-/..-	
8b	Ḥayālī	Cüylar çün irdiler deryāya ḥāmūş oldılar		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b	Ş.Yahyā	Söyleyenler kendüsin bilmez bilenler söylemez		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
8b		Şehirler ḥazīnesinde gerek dürr-i şāhvār		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	
8b	Ş.Yahyā	Şem' i yakmaz mı ol āteş kim yakar pervāneyi		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a		Temāşā eylesün ḥazz eyleyen endām seyrinden		Mısra		...-/...-/...-/...	
9a	Bākī	Mestlik pāyāne irse irişür elbette ḥ'āb		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
9a		Hengāmenün a' lāsı dilā irteye kaldı		Mısra		--./...-/...-/..-	
9a		Na' mā-yı şehenşāhī-i yağmādur alan alsun		Mısra		--./...-/...-/...	

9a	Fuzûlî	Allâh Allâh kām alan kimdür çeken kimdür ta'ab		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9a	Bākî	Metâ' -ı ma' rifet geldi revâcun buldığı demler		Mısra		.---/.---/.---/.---	Aslı 39 beyitlik kasidedir .
9a	Emrî	Erenler nakde kılmışdur du'âyı		Mısra		.---/.---/..--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
9a	Cevrî	Târ u pūd-ı emelüm kaldı bu minvâl üzre		Mısra		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a		Gitdi Tübâ bir yaña serv-i dil-ârâ bir yaña		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	
9a		Ĥudâ onda olur râci' şikâyet ketĤudâsından		Mısra		.---/.---/.---/.---	
9a	Rahmî	Gün toğmadan meşîme-i şebden neler toğar		Mısra		--./-.--/..--/..--	
9a		Ĥayfâ ki kaldı kâfir elinde esîrümüz		Mısra		--./-.--/..--/..--	
9a	Şehrî	Yıkılmış kendü bir yerde yañur destâr bir yerde		Mısra		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a	Bākî	Meydân-ı muĤabbetde ne başlar yuvalandı		Mısra		--./-.--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a	Vecdî	Hevâ hoş her tarâf gülzâr u bûlbûl zâr u gül Ĥandân		Mısra		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9a	İşmetî	Ağlama ey Ĥâce ki ümmîd-i dünyâ böyledür		Mısra		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a	Atâyî	Merd isen sen de qarış yârâna		Mısra		-.--/-.--/..--	
9a		Ĥaşarruf şeh-i kişver-küşâ sipâh iledür		Mısra		..--/..--/..--/..--	
9a	Necâtî	Gözi âhûların alayına yâhû begler		Mısra		..--/..--/..--/..--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
9a	Arzî	Alur 'âşıkların gönlin ele ammâ neden sonra		Mısra		.---/.---/.---/.---	

9a	Nef'î	Bir su'âle yer kımaz ol ğamze-i ħâzır-cevâb		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	Aslı 53 beyitlik kasidedir.
9a		El-kışsa ħazer tiğ-ı każāya siper olmaz		Mısra		--./.-.-./.-.-./.-	
9a		Çokdan isterdüm götürmek dest-i maķşûda seni		Mısra		..--/..--/..--/..-	
9a	R.Bağdādî	Cennet altında ya üstinde dimişler Şamun		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	
9a	‘İşmetî	Kenâre ‘azm idelüm böyle bir hevâ düşmez		Mısra		.-./..--/-.-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9a	Şâbit	Eşegünden çulı yeg eski meşeldür ħakķā		Mısra		..--/..--/..--/..-	
9a		Varsun ey Yūsuf-cemālüm söylesün ay gördiğün		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	
9a		Teklîfe ne ħâcet varırız ħâne bizümdür		Mısra		--./.-.-./.-.-./.-	
9a		Bî-gâne çıkdı ħayf benüm yâr şandığum		Mısra		--./.-.-./.-.-/-.-	
9b		Ne koz kırdı varup Fındıklı’ya ol beste-lebsüz biz		Mısra		..--/..--/..--/..--	
9b	Rüşdî	Ayağından bu bezmün el çeküp dūr olmamız yegdür		Mısra		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
9b		Çâre yok böyle imiş ħükm-i każā		Mısra		..--/..--/..-	
9b		Her zamân dest-i dile dâmen-i fırsat girmez		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	
9b		Şükr imiş ey dil-i miĥnet-zede nâ-çârın işi		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	
9b	R.Bağdādî	Dünyâ aña degmez ki cefâsın çeke âdem		Mısra		--./.-.-./.-.-./.-	
9b	Râşid	Kâr-ı taķdîre nedür çâre rızâdan ğayrı		Mısra		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9b	Nâbî	Çok görmüşüz zevâlini ğaddâr olanların		Mısra		--./.-.-./.-.-/-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9b	Bâķî	Görelüm âyîne-i devrân ne şüret gösterür		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
9b		‘Âķıbet eyledi celâ-yı vaţan		Mısra		..--/..--/..-	
9b		Ķankısın zıkr eylesün râvî ĥikâyet bir degül		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	
9b		Vaż’-ı zamâne şüret-i bî-cânı güldürür		Mısra		-.--/-.-/-.-/-.-	

9b	Ahmed Paşa	Ger günāh eylese kul ‘afv-ı şehenşāh xanı		Mısra		.../.../.../..	Aslı 35 beyitlik kasidedir.
9b	Nev‘î	Bu meşeldür şu ağıdığı yere yine ahar		Mısra		.../.../.../..	Aslı 13 beyitlik kasidedir.
9b		Vefāsuz yāre bağlanma gönül senden geçenden geç		Mısra		.../.../.../...	
9b	Kānî	Gördüğ zamāne uymadı sen uy zamāneye		Mısra		.../.../.../..	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9b	Nābî	Hengām-ı fırsatında dil-āzār olanların		Mısra		.../.../.../..	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
9b		‘Ārife mecmū‘ ā-i ‘ālem aceb eglencedür		Mısra		.../.../.../..	
9b	Bākî	Bākî ne diyem k’olmaya ma‘lūm şerîfün		Mısra		.../.../.../..	
9b		Cefā-keş andelîbem ruşşat-ı feryād-ı meyḥānem		Mısra		.../.../.../...	
9b		Bārîye şükürler ki sebûkbār olduk		Mısra		.../.../.../..	
10a	Ş.Yahyâ	Olmaz mı bir laṭîfe-i gaybiyye âşikār		Mısra		.../.../.../..	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
10a	Yahyâ Efendi	Hilāl-i ‘ıydı şehir içre ne görmüş var ne tutmuş var		Mısra		.../.../.../...	
10a		Bir hāl ile kim ne‘üzü billāh		Mısra		.../.../.../..	
10a	Münîrî	Ṭoḳınur bir ucı Necâtî Bege		Mısra		.../.../.../..	
10a	Nef‘î	O deḡlü luṭf u kerem rûzgārdan gelmez		Mısra		.../.../.../..	
10a	Bākî	Fermān-ı şāha canladur inḳıyādumuz		Mısra		.../.../.../..	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
10a	Bākî	Nāgehān bir toz ḳopardı bād-ı pāy-ı himmeti		Mısra		.../.../.../..	Aslı 8 bendlik terci-i benddir.

10b	Rāmī Paşa	Mükeddderdür ser-ā-ser meşreb-i eczā-yı ‘ālem hep		Mısra		.---/.---/.---/.---	
10b		Dimişlerdür ki fî‘tte’ hîr-i âfet		Mısra		.---/.---/.---	
10b		Kār-ı evvelde kişi ‘ākıbet-endiş gerek		Mısra		-.--/.--/.--/.--	
10b	Ş.Yahyâ	Seyr-i gülzârede bir hâtır-ı âzâd ister		Mısra		..--/.--/.--/.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
10b		Tâli‘ ki saña yâr ola devlet de yâr olur		Mısra		--/.--/.--/.--	
10b		Âh-ı mazlûmân su’âl olmaz mı maşşer yok mıdur		Mısra		-.--/.--/.--/.--	
10b	Fuzûlî	Her ne kim takdîrdür tağyîr bulmaz ey gönül		Mısra		-.--/.--/.--/.--	
10b	Nef’î	Bir güherdür söz aña himmet-i şehdûr kıymet		Mısra		-.--/.--/.--/.--	Aslı 60 beyitlik kasidedir .
10b	Ş.Yahyâ	Yahyâ burada hâtır-ı yârâna bakılmaz		Mısra		--/.--/.--/.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
10b	N.Çadīm	Yansa cihân içinde haşırın bulunmaya		Mısra		--/.--/.--/.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
10b		Şavduñ bir iki hamleyi nevbet saña geldi		Mısra		--/.--/.--/.--	
10b	Nâbî	Fırşat-ı güftâr bulmuş gibi bed-gûlar yine		Mısra		-.--/.--/.--/.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
10b	Fâsîh A.Dede	Bir tarîk ile kabûl itmez muhabbet şirketi		Mısra		-.--/.--/.--/.--	
10b		Bugün baña ise yarın sañadur		Mısra		..--/.--/.--	
10b		İtdüm seni ben Hażret-i Allāha emānet		Mısra		--/.--/.--/.--	
10b	Şāmî	Ey ‘aşık-ı miñnet-zede buldukça bunarsuñ		Mısra		--/.--/.--/.--	
10b	N.Çadīm	Verā-yı perdede esrār var zühûr idicek		Mısra		-.--/.--/.--/.--	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
10b	Râşîd	‘Afv rāciħdûr berā-yı terbiyet ta‘zîrden		Mısra		-.--/.--/.--/.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

10b		Yā reh-güzārına varsaḵ selām almaz mı		Mısra		--./-./-./-./-.	
10b	Nev'î	Eşigünde ḵul olmak dehre sulṭān olmaḵdan yegdūr		Mısra		.---./---./---./---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
10b		Her ne şanursan eşüñe hep başıña gelse gerek		Mısra		-.--./---./-./-.	
10b		Gerekdūr kendüsin bilmezlere kendüyi bildürmek		Mısra		.---./---./---./---	
11a		Birbirini başup gelūr mevc-i yemm-i belā mıdur		Mısra		.---./---./---./---	
11a		Güft-gū ile pūr oldu yine şehir ü bāzār		Mısra		--./-./-./-./-.	
11a		Şehbāz-ı dest-i himmetüm aldum şikārumı		Mısra		--./-./-./-./-.	
11a	Neşātî	Zerreler ṭursun mı mihr-i ālem-ārādūr gelen		Mısra		-.--./---./-./-.	Aslı 35 beyitlik kasidedir .
11a	‘Ali Sırrî Efendi	Pādişāh ḵanda ise bendeleri anda olur		Mısra		..--./..--./..--./..-	
11a		Āfitāba yā toḡ yā toḡdum dir		Mısra		-.--./-./-./-./-.	
11a	Nev'î	‘Ādet budur āḥirde gelūr bezme ekābir		Mısra		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11a		A sevdiğüm hele pek bî-vefā imişsün sen		Mısra		-.--./-./-./-./-.	
11a		Sükūt cāhile ḵaṭ'î cevābdur dirler		Mısra		--./-./-./-./-.	
11a	Rāşid	Cedel-kārāna ḥāmūşî ḵadar rengin cevāb olmaz		Mısra		.---./---./---./---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11a		Yemm ‘av‘ave-i kilāb ile murdār olur mı hîç		Mısra		.---./---./---./---	
11a	Nef'î	O gūne ḵāfirün ḵatli nice muḥtāc-ı fetvādur		Mısra		.---./---./---./---	Aslı 70 beyitlik kasidedir .
11a		Köstegi ḵırdı boşandı süpürî tutdı hemān		Mısra		..--./..--./..--./..-	
11a	İşhāk Çelebî	Bilmezem kendüm bilelden böyle ḥandān oldıgum		Mısra		-.--./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

11a	Bākī	Bākī kalan bu kubbeye bir hoş şadā imiş		Mısra		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11a		Geçmiş zamān olur ki hayālī cihān değer		Mısra		--./-./-./-./-.	
11a		Buharādan gelür diğler hadīsın tālībī ma' nī		Mısra		.---./---./---./---	
11a	Bākī	Yılduzı düşkün olur pādīşehüm ma' zülün		Mısra		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11a		Ḥudā kādirdür eyler seng-i hārādan güher peydā		Mısra		.---./---./---./---	
11b		Ömr-i nihāl-i nevres-i maḥdüm-ı zül-kadr Olsun beḳā-yı vālid ile sāl-i şad hezār		Matla		--./-./-./-./-.	
11b		Ḳo ta' cīlī ki ol şeytān işidür Te'ennī şabr ile Raḥmān işidür		Matla		.---./---./---	
11b		Bir gün bir sīm-ten dil-ber münevver kıldı ḥammāmı ‘Araḳ-rīz oldı mermerler görünce ol gül-endāmı		Matla		.---./---./---./---	
11b		Hem-dem bulunur yār-ı vefādār ele girmez Bīn gün arasan ‘ālemi bir yār ele girmez		Matla		--./-./-./-./-.	
11b		Hoşā ‘ālemi hayāt-ı tāze buldı Cihān āvāze-i şevḳ ile tōldı		Matla		--./-./-./-./-.	
11b		Her du' ā ki bula iḥlās-ı dil-zāre vuşul Va' d-i mevşūk-ı Ḥudādūr ki ider anı ḳabul		Matla		..--/..--/..--/..-	
11b	Rāmiz	Siper it sīneḳi ḥançer-i āzāra göñül Böyledür de' b-i muḥabbet buḳa yok çāre göñül		Matla		..--/..--/..--/..-	
11b	Rāfī	Yıkılmaz top ve ‘ askerle olur bir söz ile vīrān Binā-yı ḳalb-i ādem gibi nāzik hem metin olmaz		Müfred		.---./---./---./---	
11b	Rāşīd	Cezm-i istiḥḳākını devlet aḳa kim el virür Feyz-i isti' ādādı Ḥaḳ iḳbālden evvel virür		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	
11b	Rāşīd	Zebān-ı şīvesinden ḥānde vū güftār beyninde Çıḳar va' d-i vişāl iḳrār ile inkār beyninde		Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
11b		Yapılması yıkıldığı yerdendür ‘ālemün Mey-ḥānede yıkılduḳ ise tırma var yapıl		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	

11b	Nābī	Ol şūh dirîğ itmez idi naqd-i vişâlin H'âhişger-i ihsânı hemân bir ben olaydum		Gazel/2		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11b	Râgıb	Şanma ebnâ-yı zamâne baña bir iş itdi Neler itdiyse baña baht-ı sitem-kîş itdi		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
11b	Râgıb	Maflâbuñ züill ile maflûka müdârâ virmez Viren Allâhdur ey dil beg ü paşa virmez		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
11b	Şābit	Şakın hediye-i 'ūd eylemeñ edeble taleb Zamâne hacılarında ne 'ūd var ne edeb		Matla		-.--/..--/-.--/..-	
11b	Şābit	Nüşaḡ marāz-ı 'aşka 'ilâc eylemedi hîç Ey şeyḡ-i kerāmât-fürüş ez de şuyun iç		Matla		--./-.--/..--/..-	
11b	Şābit	Perî nazarları teşhîrde tekellûf ider Cenâb-ı şeyḡe sözüm yok güzel taşarruf ider		Gazel /1		-.--/..--/-.--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
11b	Şābit	Şahn-ı güftârda reftâr idemez lâğardur Edhem-i ḡamemizün bir ayağı akşardur		Matla		-.--/-.--/-.--/..-	
11b	Şābit	Nişân-ı pâyini görmiş derinde 'âşık-ı zâr Ne semte gitdi o hercâyî bunda bir iz var		Matla		--./-.--/..--/..-	
11b	Şābit	Çözdi şalvâr-ı bendini dildâr Köstegi kırdı raḡş-ı şabr u karar		Matla		..--/..--/..--/..-	
11b	Şābit	Hemîşe dil-ber ile fikr-i ittiḡād eyler Raḡib-i rû-siyeh eñ sonra bir fesâd eyler		Matla		-.--/..--/-.--/..-	
11b	Şābit	Riyâ metâ' ını paştav idüp de şatmasalar O kışşâ gelmiyor endâzeze uzatmasalar		Matla		-.--/..--/-.--/..-	
11b	Şābit	Seyr-i 'ide çıkarup hem-dem-i aḡbâb iderüz 'İdi ol servi şalındurmaḡa dölâb iderüz		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit		Hezâr-bâr-ı emel gelse behre- yâb olamam Bu bâr-ḡanede Şābit ol yükde bâcum yok	Gazel/1		-.--/..--/-.--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Tuḡrâ-yı âh çekmege müştâḡ idün gönül Sulṡân-ı 'aşḡdan saña izin oldı var çek		Gazel/1		--./-.--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

12a	Şābit	Şabā şikencin açup tār-ı zūlf-i cānānuḡ Toḡınmasun teline ‘āşık-ı perişānuḡ		Gazel/1		.-./..-./.-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Kökeninde büyümiş gül gibi nāzıklük ile Germ ü serdin ne bilür gönca daḡı bu çemenüḡ		Gazel/1		..-./..-./..-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Ne ḡidmet olsa gider ber-sebīl-i isti‘ cāl Efendi tīr-keş okıdur o ḡamze-i ḡatṭāl		Gazel/3		.-./..-./.-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Na‘īm-i vuşlaṭuḡdan ḡat‘-ı ümmīd-i ma‘āş itdüm Şorarsan şüret-i ḡırmānı rīşinḡen tırāş itdüm		Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-./.-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Ṭaleb-i ḡavzında ṭurmuş varup ol serv-i revān Varsam ardından uşūlüyle doḡunsam itsem	Bu ḡarābātda Şābit olamam sulṭānum Dil-i vīrānumı yapsaḡ da yıkılsam ḡitsem	Gazel/2		..-./..-./..-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Şaḡn-ı çemende bülbulzārı alındurur Bād-ı nesīm bir gül-i rā‘ nā şalındurur		Matla		.-./..-./.-./..-	
12a		Sen şimdi beni ok gibi yabāna atarsun Ammā ki eyā ḡaşı kemānum çok ararsun		Matla		--./.-./.-.-./.-.	
12a		Bir şevḡ var idi gice Şeyḡ-i Cemīlde Vāfir terennüm itdi uşūl-i şaḡilde		Matla		--./.-./.-.-./.-.	
12a		Vücūdum zevraḡın bād-ı fenāya virdi bir āfet Varup baḡr-i belāda fülk-i dil bir yāre çarpıldı		Müfred		.-.-./.-.-./.-.-./.-.-	
12a		Ben ḡorḡarum raḡīb-i ḡirān-cān alur seni Bi’llāh varma yanına şeyṭān alur seni		Matla		--./.-./.-.-./.-.	
12a	Şābit	Bir yerde yaṭalum diyicek nāzı uzatdı Yatamam didi bir ḡayli ‘inād eyledi yatdı		Matla		.-.-./.-.-./.-.-./.-.	
12a	Şābit	ḡamuḡla maḡv-ı vücūd itdigün şeb-i fırḡat Lisān-ı şem‘ gibi yana yana söylerdi		Gazel/1		.-./..-./.-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	O bī-vefā dem urup merḡamet hevāsından Uçurdı murḡ-ı dili āferīn ḡıyısından		Matla		.-./..-./.-./..-	
12a	Şābit	Mürīdi söyledi şeyḡüḡ riyā-fürüş idigün Uzun ḡulaḡdan işitdüm dırāz-ḡüş idigün		Gazel/1		.-./..-./.-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

12a	Şābit	Görmege gelmiş idi hāl-i dil-i bīmārı Aldı göz habsine cāsūs-ı hayāl yārı		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	
12a	Şābit	Zir-i zeylinde nihān maşrāba-ı vişn-ābı Vā' izūn bāde-i gülfāmede vardır kabı		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Şābit	Vezn idüp sīb-i behişt ü zeķān-ı dil-cūyı Göz terāzusına aldum yine şeftālūyı		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	‘Abdī	Her dil-ber için sīnede bir yāre mi olsun N’etsün dil-i miḥnet-zede biḡ pāre mi olsun		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12a	Feyzī	Gülşen-i dilde vezān olsa hevā-yı tāze Gülbün-i ṭab’ bulur neşv ü nemā-yı tāze		Matla		--./--./--./--	
12b	Rāşid	Hased-i ḳalb ‘adū luṭfuyla zā’il olmaz Sengde mużmir olan āteşe āb itmez eser		Müfred		..--/..--/..--/..--	
12b	Nābī		Felekde kāmver olmak hūner degül Nābī Hūner bir ehl-i dile şarf-ı himmet itmekdür	Gazel/1		.-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12b		Bu vaz’-ı nā-bihān cāruḡ felek eyler mükāfātıḡ Sipihruḡ itdiḡ küstāhlık ma’ zūr olur bir gün		Matla		..--/..--/..--/..--	
12b	Vecdī		Siṭānbūla şu deḡlū ārzū var dilde ey Vecdī Uçardum bulsam ammā neyleyüm bāl u perüm yokdur	Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
12b	Żamirī	Bu nevbahārda ancaḡ açıldı lāle-i dāḡ Küşād-ı ḡonçe-i dil ḳaldı bir bahāra daḡı		Müfred		.-./.-./.-./.-	
12b		Miyān-ı lücce-i ḡayretde ḳaldı keştī-i dil Bu rüzḡār ise çekmez kenāra neyleyelüm		Müfred		.-./.-./.-./.-	
12b	Şeyḡī	Gerek seng-i siyāh olsun gerekse aṭlas u ḡārā ḡaraż bir bālīş-i rāḡat bulunmaḡdur ser altında		Matla		.-./.-./.-./.-	
12b	Nazif	Neler çeker güzelüm nerdübān-ı ‘aşḡuḡda Çıkınca ḡaşr-ı vişāle ḡadem ḡadem ‘āşık		Müfred		.-./.-./.-./.-	
12b		Bil ḡadrini vaḡt-i ḡoş ḡüzārūḡ Vir ḡükmini faşl-ı nev-bahārun		Matla		--./--./--	

12b	Şābit	Saḡa her meclisün̄de söylesek sen mülzem olmazsun Degül kürsiye vā‘ iz ‘arşa çıksaḡ ādem olmazsun		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12b	Nābī	Verā-yı perdede yaqdı çerāḡ-ı ḡurşidin Ḥayālbāz-ı zamāne ne gösterür görelüm		Müfred		.-./...-./.-./.-	
12b		Tuṭalum ḡāmetüḡi serv-i ser-efrāz olmuş Ey nihāl-i çemenistān-ı cefā mā ‘s-semere		Müfred		..--/...-./..---/..-	
12b		Baḡt-ı ser-keş zimām-ı ḡükmine rām Gicesi ḡadr ü gündüzi bayrām		Matla		..--/..-./..-	Müfred olarak kayıtlıdır.
12b	‘A.Ḥāletī	Defterinde nāmumuz bulduḡ bugün cānānenün Ölmeden gördük hele ḡaydın dil-i dīvānenün		Gazel/1		.-.-/-.-.-/-.-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12b	Aḡī-zāde Ḥalīmī	Biricek söylemedi yār niyāz itdüm çok Ḥatı sengin-dil imiş ḡaḡ bu ki aşla söz yok		Matla		..--/...-./...-./.-	
12b	Aḡī-zāde Ḥalīmī	Cām-ı mey-nābumuz itdi şikest Meclisümüz başdı ayak nā ‘ibī		Müfred		.-.-/-.-.-/-.-	
12b	Ḥāf-zāde Fā‘izī	Hiç cem‘ iyyet-i ḡāṭırdan eşer gördün mü Bu ḡadar meclise uğrar yolun ey bād-ı şabā		Müfred		..--/...-./...-./.-	
12b	Nev‘ ī		Āşnāsından Sıtanbulun kesildün Nev‘ iyā Tiḡ-ı bürrān oldı bu deryā-yı ‘ummān arada	Gazel/1		.-.-/-.-.-/-.-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
12b	Veysī	Ḥalḡa-i çeşümü şayyād-ı felek ideli dām Ḥūblarda seni tıtdı gözüm ey kebk-i ḡıṛām		Müfred		..--/...-./...-./.-	
12b	‘İlmī	Seng-i cefāya her kişi tıtmak olurdı baş Bir demde biḡ cefā olıcak ḡande baş tutar		Müfred		--./.-./...-./.-	
13a	Bāḡī	Dehr-i bī-bünyād içün renc-i talebden fāriḡ ol Bārī birkaç gün ḡuzūr-ı ḡalble dünyāya baḡ		Gazel/1		.-.-/-.-.-/-.-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13a		Ḡuş itdi meger kim ḡaberin bād-ı ḡazānuḡ Ūrperdi tüyi murḡ-ı çemenzār-ı şafānuḡ		Matla		--./...-./...-./.-	
13a	‘Abdullah Feyṣī	Geçince reh-güzerinden o şāḡ-ı ḡubānum Deriçe-i lebüme geldi seyr içün cānum		Matla		.-.-/...-./.-./.-	

13a	Ş.Yahyâ	Câme-i gülğün ile olmuş o şeh eşheb-süvâr Şan nesim-i şubhla gül-berg-i ra' nâdur gider		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13a	Kâf-zâde Feyzullah	Güzergâh-ı cihân cây-ı karar olmadığın bildük Anuğun her gice bir tekyenün mihmâniyuz câna		Müfred		.---/.---/.---/.---	
13a	Mustafâ Halîmî	Halka içre nağmeler itse o yâr-ı hoş-nevâ Karşusunda bir bahâne olsa giryân olmağa		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	
13a	Bâkî	Koyup tesbih-i mercânı seni kim diğler ey vâ' iz Mufaşşal kışsa başlarsun garîb efsâne söylersün		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13a		Dile ta' n itmeyelüm olsa esir-i ğam-ı ' aşk Gelün anı kıyalum hâline Mevlâsı ile		Müfred		..--/..--/..--/..--	
13a	Hasibî	Lâyık degül ol dâmen-i pâka ola vâşıl Kütek gerek el-kışsa begüm dest-i erâzil		Matla		--./--./--./--	
13a		' Âşık aña dir mi ki gördüm diyü yârını Cânı çıkınca bekleye küy-ı nigârını		Matla		--./--./--./--	
13a	Hibri	Heves-i müy-ı miyânunla olup zâr u nizâr Kaçı inceldi revâdur üzülürse ağıyâr		Matla		..--/..--/..--/..--	
13a	Hibri	Nâmun ağıyâr ile yâd olsa şehâ dūr olmaz Sifleye mâ'il olan hayr ile mezkûr olmaz		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	
13a	Hibri	Reh-i ' aşkun da kodum başımı cânım kaldı Luft it ğamze-i dil-ber anı da bir yola kıo		Müfred		..--/..--/..--/..--	
13a	Hibri	Hâneme gel diyü tutdum dâmen-i yârı hele Ey dil-i bî-çâre sa' y it tutdığın âsân gele		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	
13a	Hudâyî	A' dâ-yı kîne h' âhla seyrâna gitme hîç Gel gör ne oldu Yûsufa yabâna gitme hîç		Matla		--./--./--./--	
13a	Bâkî	Dünyâ evinde olmayacak bir huzûr-ı kalb Fânî cihânı neyleyeyüm câvidân tutun		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
13a	Râzî Efendi	Ġarîk-i baħr-ı celâl itme dil sefinesini Be Rûm ilî güzeli yelkenün biraz indür		Müfred		-.--/..--/-.--/..--	
13a	' A.Hâletî	Zevrağ-ı mey çekerüz dem-be-dem ey Rabb-i Ġafûr Mücrimüz eyleme baħr-i keremünden bizi dūr		Matla		..--/..--/..--/..--	Müfred olarak kayıtlıdır .

13a	Bâkî	Şûfî şafâya başla ne bu kîne-i şütür Gir bezm-i ‘ayş u ‘ışrete sen de kıtâre gel		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13a	Edîbî	Koyup şalâhı gönül oldu ‘âşık-ı rüsvâ Hevâya münkalib oldu bu dehlü zühd ü riyâ		Matla		.-./-./-./-./-	
13a	Edîbî	Açup gögsini başa öpmege ol sim-ber virmez Açılmaz dîde-i bahtum murâdum naqli el virmez		Matla		.-./-./-./-./-	
13a	Edîbî	Hîçe şatılur vaşlum umanlar dimiş ol yâr Ey ‘âşık-ı dîdâr seyirci zarar itmez		Müfred		--./-./-./-./-	
13a	Edîbî	Rahm ider düşmen başa itmez o şüh-ı seng-dil Kâ’il oldu müdde‘î şâhid velî kâ’il degül		Matla		.-./-./-./-./-	
13b		Seyl-âb-ı sirişküm n’ola garķ itse cihânı Taşdı yüregüm yâd idüp ol serv-i revânı		Matla		--./-./-./-./-	
13b		Ķandil-i mescidi getürüp bezme eyle cām Zirā ki evde lâzım iken mescide Ķarām		Matla		--./-./-./-./-	
13b	Hâce-zāde Es‘ad E.	Hevā-yı sünbülîde seyr-i sünbülzār a‘lādur Zemîni āsumānı gösterür özge temāşādur		Matla		.-./-./-./-./-	
13b	Cinānî	İzün tozunı dîde-i ter Ķapdı şabādan Girdi eline kühl-i cilā bād-ı hevādan		Matla		--./-./-./-./-	“Mehme d Efendi” başlıklıdır.
13b	Ķaf-zāde Fā’izî	Dil reh-i Ķamda gidüp Ķalmış idi bir cānum O da anuñ yolına gitdi benüm sultānum		Matla		.-./-./-./-./-	
13b	Ķüsrev	Nereden bir Ķaşı miĶrāb ola Ķün Ķibi ‘ayān Ķözüm ol yana döner Ķible-nümā Ķibi hemān		Matla		.-./-./-./-./-	
13b		BaĶār āĶirinde Ķemen tāĶir oldu Bu lû‘buñda ya‘ni ki bitdi şaĶalı		Matla			
13b	Bâkî	Ķoş ‘ādil idi sâķî-i devr ü zamān eger Cām-ı şarāb-ı vaşlını almasa Ķanmadın		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13b	Veysî		Yanında nādire-i Ķüyān-ı dehr olur Ķāmūş MedāyiĶiñ okusa Veysî -i sūĶan-perver	Kaside/1		.-./-./-./-./-	Aslı 34 beyitlik kasidedir.

13b	Ḥasibî	Qadîmî âşnâlardan görüp bî-gânelik resmin Vefâ ümmîdine bî-gânelikle âşnâ oldum		Müfred		.---/.---/.---/.---	
13b	Nâbî	Tek olmasun kavâid-i ihlâs ber-ṭaraf Mâni‘ degül merâsime dâir kuşûrumuz		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
13b	Bâkî	Cânâne cefâ kılsa n’ola câna şafâdur Ağyâr elemin çekdiğümüz ya ne belâdur		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
13b	Nâbî	Benden şoruḡ ḥaḳâyık-ı esrâr-ı ‘âlemi Te’lîf-i râz-nâme-i dehr ezberümdedür		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13b	Bâkî	Pây-mâl olmada âḫir sitem-i gerdüna Pâdişâhıyla gedâsı hele yeksân ancak		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
13b		Gelicek ḥaṭṭ-ı ruḡuḡ sen de çıkarsın turreye Ey kızıl gül hele bal mumı yapışdur buraya		Matla		..--/..--/..--/..-	
13b	Kemâlpaşa -zâde Aḥmed	‘Ayš-ı nûş eyle bugün aḡma ḡâm-ı ferdâyı Saḡa ısmarlamadılar mı bu yalan dünyâyı		Matla		..--/..--/..--/..-	
13b	Vâlî-i Âmidî	Ne kadar şu‘le füzûn olsa da şem‘-i zâlim Âḫ-ı mazlûm ile elbette söner çok sürmez		Müfred		..--/..--/..--/..-	
13b		‘Arz-ı ḥâl eylesem zebân tutuşur Dimesem cismüm içre cân tutuşur		Matla		..--/..--/..--/..-	
13b		Çün bahâr oldu dehr buḳalemün Kıldı ebdâ‘-ı renk gûn-â-gûn		Matla		..--/..--/..--/..-	
13b		Nağme-i büselik biraz tursun Cenk ḥarbi uşûline girelüm		Müfred		--./-./-./-./-.	
13b		Yazdı vaşf-ı güli çün güliḡ hezârân destân N’ola kılsa varaḳ-ı dîgere tebdîl-i maḳâm		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	
13b		Ḥad yok iḥsânına hem şükri degüldür ḥaddüm Geçüp ol râ‘iyeden ‘arz ideyüm aḫvâlüm		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	
13b	Şâbit	Bu ‘işretgehde sâkî herkese meşrebçe luṭf eyle Cenâb-ı rinde tavşan kanı mey şun zâhide sa‘leb		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

14a	Şābit	Şāhib-sülūk bilmese resm-i fütüvveti Sükker virür mi şanına teşne ‘adūsına		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
14a		Çekelüm maḥşını her ne ise gerdünün Tek hemān çekelüm minnetini her dünün		Matla		..--/..--/..--/..-	
14a		Ġanimet bil huzūr-ı dōstānı Vefāsuzdur vefāsuz bil cihānı		Matla		.---/..--/..--	
14a		Ġulām-ı ḥalka-be-güşem derinde ben bende Kapuḡda nice kuluḡ var birisiyüm ben de		Matla		.---/..--/..-	
14a	Fuzūlî	Gülşen-i ümmîd ebr-i şabr ile sır-âb olur Şabr kılsaḡ âb-ı gevher seng-i la‘l-i nâb olur		Mersiye/ 2		-.--/-.--/-.--/-.-	Mersiyed en alınmıştı r. ¹²¹
14a	Sāhib Efendi Pîri-zāde	Çekince sîneye ol kaşı yāyı ben neler çekdüm Alınca kabza-ı teşhîre ḡayli çileler çekdüm		Matla		.---/..--/..--/..--	
14a	Fuzūlî	Kayd-ı cem‘iyyet-i esbāb-ı giriftarı olan Seyr-i gülzār-ı cinān itmege fırsat bulamaz		Mersiye/ 2		..--/..--/..--/..-	Mersiyed en alınmıştı r.
14a	Fuzūlî	Ne işdür ey felek dildārı dildārından ayurmak Cefā-keş ‘āşıkı yār-ı vefādārından ayurmak		Mersiye/ 1		.---/..--/..--/..--	Mersiyed en alınmıştı r.
14a	Fuzūlî	Çün demi şād olmazam devr-i cefā encāmıdan Kāşki hergiz toḡmayaydum māder-i eyyāmıdan		Mersiye/ 1		-.--/-.--/-.--/-.-	Mersiyed en alınmıştı r.
14b	Bāķî	‘Arşa-i medḡ ü şenānun bulamaz pâyânın Peyk-i endîşe eger biḡ yıl olursa püyân		Kaside/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 60 beyitlik kasidedir

¹²¹ Hadikatü’s Süedâ adlı eserde farklı nazım şekilleri açıklamalarıyla birlikte bir arada bulunduğu mersiye'nin kaç beyit olduğu tespit edilememiştir. Bu sebeple tespit edilemeyenler tabloda mersiyeden alınmıştır şeklinde belirtilmiştir.

14b		Mümkin midür ki pençe ura şîr ile gazâl Kâbil midür ki muķâbil ola beyr ile şağâl		Matla		--./-./.-./-.-	
14b	Bâķî	Eflâke çıkdı velvele-i ‘arşa-i zemîn İndi zemîne gulğule-i âsmâniyân		Kaside/1		--./-./.-./-.-	Aslı 42 beyitlik kasidedir .
15a		Kaçdılar mevc-i bî-ķarâr gibi Târ u mâr oldılar şerâr gibi		Matla		-.--/-.--/-.--	
15a	Bâķî	Tiğun ‘adem diyârına rûşen-i tarîķdur A‘dâ-yı dîni tırma kılıçdan geçür hemân		Kaside/1		--./-./.-./-.-	Aslı 42 beyitlik kasidedir .
15a	İşhâķ Çelebî	Fülk-i dil çıķmadan kenâra daķı Rûzgâr atdı bir diyâra daķı		Gazel/1		-.--/-.--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
15a	Ş.Yahyâ	Gice pervânelerle bezmi ger-mâ-germ idi şem‘üñ Seher baķduķ ne şem‘-i meclis-ârâ var ne pervâne		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15a		Bir iki söz ile süz-ı dili izhâr idelüm Kayddan fâriğ olup semt-i merâma gidelüm		Matla		..--/..--/..-/..-	
15a		Çeşm-i ümîd hâzret-i hâcet-revâyadur Dâ‘im teveccühüm taraf-ı Kibriyâdadur		Matla		--./-./.-./-.-	
15a	Oķcı-zâde	Dil-i câhilde olmaz nûr-ı ‘irfân Ki nâdânun olur ķalbi de nâdân		Matla		.---/.---/..-	
15a	Kemâlpaşa -zâde Ahmed	Nice toyunca görem sen gül-i nâzûk bedeni Kendi kirpigüm olubdur baķa gözüm degeni		Matla		..--/..--/..-/..-	
15a	Rafî‘	Kimi gözden kimi olmış ķulaķdan ‘âşık-ı hûsni Görenler işidenler anı hep hayrân u giryândur		Müfred		.---/.---/.---/.---	
15a	Dervîş Çelebî	Gördigün şanma hâldür ey dil Leb-i gevher-nişâr-ı dil-berde				-.--/..--/--	
15a	Nâbî	Ser-â-pâ çeşm-i ‘ibretten geçirdüm nüşha-i dehri İçinde ma‘nî-i ârâma dâ‘ir bir ‘ibâret yok		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.

15a	Nābī	Maḳşūda nā'il oldığı sā'at rüçü' ider Raḳḳāş-ı sā'at olsa sezādur mizācumuz		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15a	‘Ārif Efendi	Bize dirlerdi vaḳt-i māzide Senden ednāya baḳ da şükr eyle				..--./-./-./-.	
15a	Nā'il-i Ḳadīm	Hikmetinde bende ḥayrānum ki yok cem' eylemiş Meşreb-i 'irfānla 'aḳl-ı ma'āşı bir yere		Gazel/1		-./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15a	Şābit	Emr itdi la' lün öpmege ol lebleri şeker Emdüm dehān-ı ḳand-feşānun kim imer		Matla		--./-./-./-./-.	
15a	Nevres-i Ḳadīm	Öñün ardun gözet fikrün daḳıḳ it onda bir söyle Öğütme ağzuḡa her ne gelürse āsiyābāsā		Müfred		.-./-./-./-./-.	
15a		Güneşün zerre ḳadar şānına noḳşān gelmez Pertev-endāz olıcaḳ ḥāne-i dervīşāna		Müfred		..--./-./-./-.	
15a	Nābī	Taḥammül eylemeden ḡayrı vaż' -ı nādāna Kitāb-ı fenn-i ḥıredde 'ilācumuz yokdur		Gazel/1		.-./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15a	Seyyid Vehbī	Ricāl-i devlet-i dünyānuḡ i' tiḳādında Hünervērāna meveddet günāhdur ḡüyā		Gazel/1		.-./-./-./-./-.	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
15a	Nābī	Ġarīb himmeti var ağniyā-yı devrānuḡ Lisānla toyrur āb u nāna yer ḳalmaz		Gazel/1		.-./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
15a	Nābī	Żımnında olmasa eger ümmīd-i 'āfiyet Hażm eylemezdi vaż' -ı eṭibbāyı ḥasteler		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
15a	Nābī	'Arż eyleme bī-hüde yere zaḥmuḡı ey dil Yok hoḳḳa-i eyyāmda merhem ne virürler		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
15a	Nābī	Tefevvuḳ itse ne ḡam rinde cāhil ḥodbīn Gehi tefevvuḳ ider baḡre keştī-i serḡin		Gazel/1		.-./-./-./-./-.	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
15a	Nābī	Huşūle geldigi yok müşkilāt-ı āmāli Tevekkülü bıraḡup 'aḳlı çāre-ḡāḥ idenün		Gazel/1		.-./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

15b	Neşatî	El virmedi mekkâre-i dünyâ diyü ey dil Avâre olup eyleme izhâr-ı telâş	Cem' eylememiş meclis-i 'âlem kurulaldan 'İrfân ile bir yerde Hudâ 'aql-ı ma' âş	Kıt'a		--./--./--./--	
15b	Sırrî	O nihâl-i nâz u ' işve sağa da ider temâyül A göñül ne âh idersün buña rûzgâr dirler		Gazel/1		..-./---/..-./---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
15b	Lâmi'î- zâde 'Abdullah Çelebî	Budur dehre ' âdet ki her kâmile İder nâkış olan hezâr iftirâ		Müfred		-.--/-.--/-.-	
15b	Râşid Efendi	Qalem keç-dil mürekkeb rû-siyeh kâğıd dü dilim Kimi itsem o yâre iştiyâkum ' arza mahzarum		Matla		.---/.---/.---/.---	
15b		Qorqarum derd-i dili nâmeye şerh itmege Olur olmaz kişiye açıla şâyed râz		Müfred		..--/..--/..--/..-	
15b	Bağdatlı Rûhî	Ehl-i ' irfân ile külhânda geçinmek yegdür Cühelâ ile şafâ eylemeden gülşende		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15b		Hamîde eyleyüp qaddini cümle ehl-i ' irfânun Esir iden cihânı hûsn-i hulk-ı lâ nazîründür		Müfred		.---/.---/.---/.---	
15b	Râgıb Paşa	Bizâ' a qalmaz idi iftihâr-ı maḥdûma Fürû-nihâde olunsa efendi-zâdeligi		Gazel/1		.-./..--/..-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15b		Ne yerler kim qadem başduñ yüzüm ol yerde ferş olsun Ne yol kim sâye şaldun ḥâq olam ol reh-nizâr üzre		Müfred		.---/.---/.---/.---	
15b	Ş.Yahyâ	Hudâ kerîmdür elbette eylemez mahrûm Murâdına irişür her kişi Hudâ diyerek		Gazel/1		.-./..--/..-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
15b		Var mıdur meydân-ı ' aşkun bir dilâver-i serveri İşte meydân işte er merdüm diyen gelsün beri		Matla		-.--/-.--/-.--/..-	
15b		Şive pâ-mâl olarak ḥabeş reftârından Nâz-ı şerm eyleyerek şühî etvârından		Matla		-.--/-.--/-.--/..-	

15b		Tāzeler bilmez anuñ qadrini her an inler Başka bir zevk virür neş'e-i ma' cūn ' ayşa		Müfred		.../.../.../..-	
15b	Niyāzī	Nāzm-ı umūr-ı dilini sultān olan bilür Ahvāl-i hükm-i hikmeti Loqmān olan bilür		Matla		--./-./-./-./-.	
15b	Nābī	Murād idince müsebbib bir ādemün kārın Yed-i teşebbüsini cüst ü cū ider esbāb		Müfred		.-./...-/.../..-	
15b		Umūrunda ider elbette icrā-ı hükmini taqdır Sen istersen rızā göster gerek kıl şarfına tedbır		Matla		...-/...-/...-/...	
16a		Eyledi çarh yine Tūr-ı mükāfāta kıyām Düşdi zevrakçe-i ümmide muvāfık-ı eyyām		Matla		.../...-/.../..-	
16a		Gördüm çemende kana boyanmış yatur varağ Benzer ki tabānca yemiş rüzgārdan		Müfred		--./-./-./-./-.	
16a		Gönül tedbır eḥāzā intikām it in ü ān itme Mūsā' idken felek taẓyī' -i evkāt u zamān itme		Matla		...-/...-/...-/...	
16a	Behcet Efendi	Kimi gördük garaż icrāsına düşmüşlerden Kārınun evveli sa' d āhiri firūz oldu		Müfred		.../...-/.../..-	
16a		Ne söylemekde selāmet ne gitme [de] kudret var Derūn-ı ' aşık-ı şeydāda böyle hayret var		Matla		.-./...-/.../..-	
16a		Yüri deryā-dil olup eyle taḥammül zirā Rüzgārın önine düşmeyen ādem yorılır		Müfred		.../...-/.../..-	
16a		Pek āteşpāre kopdı tıfl-ı dil benden ırāğ olsun Serā-yı şehriyār-ı ' aşka virdüm bir çerāğ olsun		Matla		...-/...-/...-/...	
16a	Ḥamdī	Nev-bahārın gerçi seyr-i gülşen ü şahrāsı var Faşl-ı sermānın velikin şöḥbet-i ḥalvāsı var		Matla		.-./...-/...-/..-	
16b		Saḡa ḥasūd olanın çekdiği ' azāba göre Ḥuzūr-ı bağ-ı cināndur cahīm içinde ' azāb		Müfred		.../...-/.../..-	
16b	Bākī	Hep senünçündür benüm dünyā cefāsın çekdiğüm Yoḡsa ' ömrüm varı sensüz neylerüm dünyāyı ben		Gazel/1		.-./...-/...-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
16b		Rızā-yı yār ile külhān çemenistān görünür Olur çemen teh-i dūzāḥ ḫılāf-ı ḫ' ahiş-i yār		Müfred		.-./...-/.../..-	
16b		Fikr-i neşāt u neş'e ü bīm-i ḥumār ile Her terk-i bāde müşkil ü hem ihtiyār güç		Müfred		--./-./-./-./-.	

16b	Eyüp Şabri Paşa	Ne denlü olsa kavî hem esâs ü hem erkân Binâ-yı hâtır olur rāh-ı gūşdan virân		Matla		.-./.-./.-./.-	
16b	K.Hüseyin Paşa	Mūmyâ-yı teslîl hergiz müfîd olmaz baña Çâr-tāk-ı iltifât-ı yârdan üftâdeyüm		Müfred		--./.-./.-./.-	
16b		Ṭa'ne-i ağıyâr müşkil vaż'-ı nāz-ı yār güç Derd ise bir derd kim ikrâr güç inkâr güç		Matla		.-./.-./.-./.-	
16b	Nābî	Kesmem ümmîdümü ihsân-ı Hudâdan zîrâ Kerem ü luṭfî füzündür benüm 'isyânumdan		Müfred		..--/..--/..--/..-	
16b	Nābî	Hemân nicesi de firât olsun yoḥsa Visâlî der pes olan intizâr mümkündür		Gazel/ 1		.-./.-./.-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
16b		Âbuḡ ey ebr-i belâ istemez zâtuma nişâr Olma tek mezra'ı ümmîdümüze şâ'ikâbâr		Matla		..--/..--/..--/..-	
16b		Fevvâre-şîfat tâcını eflâke atarduḡ Bilseḡ cereyânını eger cüy-ı murâduḡ		Matla		--./.-./.-./.-	
16b		Eylerse yek nigâh baña dōstum benüm Ġam yok olursa cümle cihân ḡalkı düşmenüm		Matla		--./.-./.-./.-	
16b		Piçide olur sözün dendân-ı ḡasûda Aġzun açamaz dâhime-i muşt-i każâdan		Müfred		--./.-./.-./.-	
16b		İki cihânda ister iseḡ zevk ü rāḡatı Dāmân-ı şer'ine ura gör dest-i raġbeti		Matla		--./.-./.-./.-	
16b	Nābî	Eyler beyâz nâme-i 'isyânı nūr-ı 'afv Kalmaz siyâh-ı mihre muḡâbil cebîn-i mâh		Gazel/1		--./.-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
16b		Ey reh-rev ol o reh-güzârdan keşide-pây Cem' oldu kühsâre pelinkân birer birer		Müfred		--./.-./.-./.-	
16b		Gel bâġa seyr kıl diyü âşâr-ı raḡmeti Neşr itdi bād berg-i bahârı ṭaraf ṭaraf		Müfred		--./.-./.-./.-	
16b		Olmaz ḡuzûr-ı ḡazreti Mevlâda ser-firâz Ġayruḡ öniḡde mürtekib secde-i niyâz		Müfred		--./.-./.-./.-	
16b	Nābî	Oldı vîrân diseḡe memleket-i şabr u ḡired Didigūḡ gibi ise kevkebe-i leşker-i ḡüsn		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
16b		İder gāv-ı zemîn taḡte's-şerâda nâleger rindi Raḡl-ı bām-ı felekde dest-i tîġından amân ister		Müfred		.-./.-./.-./.-	

16b		Şad kula merd-i ħudā eylese şarf-ı himmed Kāğid-ı bād gibi āhını perrān eyler		Müfred		..--/..--/..--/..--	
16b		Gerekse ma'nevî olsun gerekse kuvvet-i şūrî Hele ħayli şerefdür maşdar olmak böyle ħālāta		Müfred		..--/..--/..--/..--	
16b	Nābî	Rûy-ı çeşmünde nümüdâr-ı beşâset eşeri Sendedür var ise ger kûy-ı murâduñ ħaberi		Matla		..--/..--/..--/..--	
16b		Şām geçdi daĥı siz ħ'āhiş-i mehtābdasuz Şubĥ geldi daĥı siz ħafletde ħ'ābdasuz		Matla		..--/..--/..--/..--	
16b		Nedür telāşeñe bā'ış bu biĥ ü tīb nedür Getür diyenün ne ħaberdür bu ıztırāb nedür		Matla		..--/..--/..--/..--	
16b	Nābî	Tamām sen de görürsün ħurūş-ı baĥr-ı ħamı Sen eyle şimdi baña kādîr oldıĥun sitemi		Matla		..--/..--/..--/..--	
16b	Bāķî	Bāķıl hemîşe bāķıl-ı bî-ĥüdedür velî Müşkil budur ki şüret-i ħaĥdan zuhûr ide		Gazel/1		--/..--/..--/..--	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
17a	Nābî	Ĥarîm-i 'izzinedür intihā-yı niyyetümüz Tavāf-ı beyt-i ilāĥiyedür ĥayretümüz		Matla		..--/..--/..--/..--	
17a	Nābî	Eylesün rıĥtını berçide gönülden endüh Ki ziyāfetkede-i 'ayş ü şafā olsa gerek				..--/..--/..--/..--	
17a	Nābî	Gel ey nesîm-i şabā kûy-ı yârdan ne ħaber Gelür mi kâfile-i nev-bahârdan ne ħaber		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a		Çend rûz eylese de sū-yı ĥilāfe cereyān Yine mecrā-yı kādîmün bulur āb-ı iĥsān		Matla		..--/..--/..--/..--	
17a	Ş.Yahyā	Umar gönül nice gündür o yâr-ı ĥam-ĥarın Olursa lutf-ı ilāĥî görür bugün yârın		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a		Pür itdi ĥüft ü şenîd-i beşâret āfāķı Cihān bu şevķle hep kûhsāra dolmışdur		Müfred		--/..--/..--/..--	
17a		Cihānı eyledi kālā-yı ârzü tezyîn Kurıldı çârşü-yı 'ālem içre şehr-i āvîn		Matla		..--/..--/..--/..--	
17a		'Alāmet-i eşer oldı nişānesinde bedîd Teĥallûf eylemedi tîr-i kabzā-i ümmîd		Matla		..--/..--/..--/..--	
17a		Virmez ne tûrur ma'rifet-i erbābumuza da Kālā-yı hûner şimdi ĥarîdârını buldı		Müfred		--/..--/..--/..--	

17a	Nef'î	Armağân gitse olur Çine hele taşvîrî Bu kadar ancağ olur Hâk bu ki hûsn-i sîmâ		Kaside/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 83 beyitlik kasidedir .
17a	Nef'î	Beşer meftûn-ı eṭvârî melek hayrân-ı reftârî N'ola düşse hırâm ittikçe hayret zîr ü bâlâyâ		Kaside/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 46 beyitlik kasidedir .
17a		Gördün keşâyiş-i gül-i maḫsûd-ı şolmadan Ser menzîl-i murâda irişdün yorulmadan		Matla		--./-./-./-./-.	
17a		İtdi eşer-i göñüldeki sûz ü güdâzumuz Şad şükür geçdi naḫd-i sirişk-i niyâzumuz		Matla		-./-./-./-./-.	
17a	Ḳâf-zâde Fâ'izî	Olmuş tûtalum mîve-i ümmîd-i resîde Murğân-ı belâ kor mı anı itmege çîde		Matla		--./-./-./-./-.	
17a	Ülfeti-i Nâ-Murâd	Felek bir ehl-i kemâlün kebâb ider cigerin Bir iki câhili bulsa ziyâfet eyleyicek		Müfred		.-./..--/..--/..-	
17a	Fâ'izî	Daḫı ben şimdi bildüm rûzgârın neydüğün ey dil Bilinmezmiş şafâ-yı vaşl-ı yâr ile geçen demler		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a	Nâbî	Bakılsa yok yine mektûb-ı yârdan ğayrı Şemîm-i pirehen-i Yûsufun viren haberin		Gazel/1		.-./..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a	Nâbî	Be-haḫḫ-ı sîdḫ-ı nefes râst söyle ey dem-i şubḫ Ne gün gelür haberün var mı âfitâbumdan		Gazel/1		.-./..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a	Nâbî	Ne sendendür ne bendendür ne çarḫ-ı kîneverdendür Bu derd-i ser ḫumâr-ı neş'e-i câm-ı kaderdendür		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17a		Gelmedi bir dem-i ḳanâ' at bakmadan ruḫsârûḡa Hâşılı dünyâyâ toyduk toymaduk didârûḡa		Matla		-./-./-./-./-.	
17a	Nâbî		Şevḳümüz ḫavsâle-i ḫâmeye şığmaz Nâbî Anı vâbeste-i hengâm-ı mülâkât idelüm	Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

17a		‘Āķil ne şād olur cihānda ne ġām çeker Cāhil hemişe şād olayum dir elem çeker		Matla		--./-./-./-./-	
17a		Bilindi merhemüñ keyfiyyeti ey yār-ı bî-vefā Bu merhemden yine ol zaḥma ḳā’ildür dil-i şeydā		Matla		.---./---./---./---	
17a	Rāṭıb	Dil-i mecmū‘ ası şad pāredür ehl-i hūnerüñ Bî-rehā serzeniş-i dehr ile misvāḳ gibi		Gazel/1		..-/..-/..-/..-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
17a	Rāṭıb	Nāḥun-ı tîz-i emel ḥall idemezdi bî-şek Bend-i şalvār-ı nigār olmasa böyle gevşek		Gazel/1		..-/..-/..-/..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
17b	Rāṭıb	Nüşa-i kevnüñ me’ālin eylemek iz‘ān devrüñ Herkesüñ mevḳūfdur miḳdār-ı isti‘dādına		Gazel/2		-.-/-.-/-.-/-.-	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
17b	Rāṭıb	Virdükçe gülşen-i emele nev-bahār mevc Dilden ġubār-ı hemmi ider ṭār u mār mevc		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
17b	İrānī ‘Abdullah	Ümîd-i bezl-i himmet ‘ālemüñ nev devletānından Niyāz-ı sāyedür soruñ hemān naḥl-ı revānından		Matla		.---./---./---./---	
17b	Nābî	Sözde ḍarbü’l meşel irādına söz yok ammā Söz odur ‘āleme senden ḳala bir ḍarb-ı meşel		Müfred		..-/..-/..-/..-	
17b	Nābî	Rū zerd ü mü sefid ü beden ḥasta cān za‘îf Geçmez dil-i siyāh yine ihtişāmdan		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
17b	Nābî	Rüy-ı ḥübāna teşebbühe heves itse de meh Bulamaz bedr-i tamām olmayıcaḳ vech-i şebah		Gazel/2		..-/..-/..-/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Nābî	Rindüñ nigāhı gerdiş-i cām-ı billürda Şeyḥüñ nezāresi şadaḳāt-ı nüzürda		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Nābî	Retḳ itmededür fetḳ-ı giribān-ı günāhı Envārdan ibrişim ile süzen-i raḥmet		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Nābî	Ref‘ eyle du‘ā niyyetine destüñi ammā Taḳşîr-i ‘ibādetde ruḥ-ı şerme niḳāb it		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

17b	Nābī	Ri'āyet-i cühelā mezhebinde vācib iken Nevāzī-i 'urefā çarḥdan ümīd midür		Gazel/1		.-./..-./.-./..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
17b	Nābī	Reh-i kūyunda özge rāh görmez çeşm-i hun- pāşum Dü-çar olmak o mest-i nāza nā-çar oldıgumdandır		Gazel/1		.-./..-./.-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b		Raḳībe oldı müyesser-i ilāhi zehr olsun 'Itāb-ı telḥī lebūn gibi bir şarāb-ı lezīz		Müfred		.-./..-./.-./..-	
17b	Şābit	Ruḥuḥ ḥaṭṭ-ı hümāyūn diyü zabṭ-ı kisver-i ḥüsne Çıkarmış bir müzevver kıṭ' a-i menşūr göstermiş		Gazel/1		.-./..-./.-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b		Reng aldı gibi 'arız u ruḥsār-ı yārdan Verd-i sefid ü surḥ kızarup bozarıyor		Müfred		--./.-./.-./.-.	
17b		Derd-i dile bulunmadı bir çāre sāz-ı cīf Hengām-ı 'azze vü nāza düşürdüm zamānumı		Müfred		.-./..-./.-./.-.	
17b	Bāḳī	Ey çarḥ gerçi cānuma geçdi cefān okı Ammā hadeng-i āhuma sen de nişānesün		Gazel/1		--./.-./.-./.-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
17b		Devrān müsā'id olmağa muḥtāc 'işmeti Şāḥn-ı çemende nūş-ı meyinde renānı var		Müfred		--./.-./.-./.-.	
17b	Taşlıcalı Yaḥyā	Kāşki sevdiğümi sevse cihān ḥalkı kāmū Ḥāşılı her sözüümüz kışsa-i cānān olsa		Gazel/1		..-./..-./.-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Ş.Yaḥyā	Fāriğ olamam dest-i talebde tek ü pūdan Ol gözleri āhūyı şikār eylemeyince		Gazel/1		--./.-./.-./.-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Es'ad-ı Bağdādī	Ne şuda olduğun bilseydüm ol serv ü ḥirāmānı Aķıtmazdum dem-ā-dem seyl-i eşk-i çeşm-i giryānı		Kaside/1		.-./..-./.-./..-	Aslı 62 beyitlik kasidedir .
17b	Es'ad-ı Bağdādī	Dest-i ümmidüme girmezse eger dāmānuḥ Neyleyüm menşubını devletini dünyānuḥ		Gazel/1		..-./..-./.-./..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

17b	Es'ad-1 Bağdādī	Bu mıdur şart-ı muhabbet-i çilem sultānum Saḡa lāyık mı vefāsuzluḡ efendüm cānum		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Es'ad-1 Bağdādī	Naḡd-i cān u dili biz itmişiken yāra fedā Bī-vefā yār bizi eyledi aḡyāra fedā		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
17b	Es'ad-1 Bağdādī	Pervā mı ider ḡayrı göñül şāh u gedādan Olmuş olıcaḡ 'āleme rüsvā-yı muhabbet		Gazel/1		--./...-/.../..-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Senūñ nireng-i reşk-i reng ü bü-yı 'arızundandır Gül-i ra'nāda çāk-i zaḡm-ı ḡasret lālede firḡat		Gazel/1		...-/...-/...-/...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Sünbül zülfini yāruñ ne güzel desteledüñ Ḳuvvet-i pençe-i iḡbālünje ey şāne ḡased		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Ḳadd-i ḡamīde ile beni her gören didi Bir serv-i ser-bülende 'aceb mübtelā mıdur		Gazel/1		--./...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Destān-ı ḡam ki ardı kesilmez ḡikāyedür Ṭūfān-ı eşk-i çeşm-i terüm mācerāsıdur		Gazel/1		--./...-/.../..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Ḥüsnünje ḡāze ile tā bu ḡadar virme fūrūḡ Ḳorḡarum şem' şanur meclise pervāne gelür		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Dāḡ-ı 'aşḡun senün ey şem' i nigh-süz-ı cemāl Yalnız bende degül lāle-i ḡamrāda da var		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī		Sipihrūñ ḡükmi yoḡ te'sīr-i Ḥaḡdandır ḡaḡīḡatde Velī ḡaḡḡa baḡılsa Es'adā tākşīr sendendür	Gazel/1		...-/...-/...-/...-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Öpmege küşe-i dāmānın o şāh-ı ḡüsnün Cüş-ı bī-ḡāneden üftādeye nevbet mi gelür		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Rumüz-ı ḡikmete bir kimse olmamış vāḡıf Eḡerçi felsefede çok kitāb yazmışlar		Gazel/1		.-./...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

18a	Es'ad-1 Bağdādī	Qayırmam başa cevri ü gayra lutfun fark ideydün tek Seni cân u gönülden sevmeyen kimdür seven kimdür		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	İbrām ile hicāba boğup öpdüm ağzını Ol nev-nihāl-i bāğ-ı hayā ister istemez		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Bir feyz bulmaduk ne hāzān ne bahārdan Bī-hūde geçdi cümle geçen rüzgār hayf		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Olma hār-ı rāh-ı gülşen nālesinden kıl hāzer Eylemez zirā haṭā tīr-i du'āsı bülbulün		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Bu deñlü māye-i sāmān-ı hüsne cânā Bu müstendi n'olur nā'il-i merām itseñ		Gazel/1		.-./-.-./-.-./-.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Harāb-ı aşkıñam ben sen kimün mi' mārısun bilsem Kimün ta' mīr-i perdāz-ı kühen dīvārısun bilsem		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī		Tūṭī-i şīrīn-edāyum āh amma neyleyüm Şimdi Es'ad ṭāḳat-i güftārdan üftādeyüm	Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī		Şimdi kem-yābdur Es'ad girmez yoḡsa Eylerem varımı hep yār-ı vefādāra fedā	Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī		Elden ḳoma Es'ad o mehün dāmen-i nāzın Kim az bulunur böyle vefādār ḫaḳīḳat	Gazel/1		--./-.-./-.-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Nā-sezādur ādetā nā-sāzkāri ḫulḳa līk Bir ālāy nā-sāzkāra sāzkār olmak da güç		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 9 beyitlik gazeldir.

18a	Es'ad-1 Bağdādī	Añılsun cām-ı la' l-i dil-beri nüş itdigüm demler Şafādan mey gibi ser-germ olup cūş [itdigüm demler]		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī		Libās-ı lafzıdır manzūr olan şüret-perestāna Bu 'ālem içre Es'ad kim oğur ma' nā-yı kim diñler	Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Güş tıtmazsun nevā-yı 'andelib-i zāra da Hey mürüvvetsüz bu da feryād u efgānum mıdır		Gazel/1		-.--/.--/.--/.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Elden gelürse lıtf u vefā eyle yoğsa kim 'Uşşāk-ı cān-fedāya cefā bir hüner midür		Gazel/1		--/.--/.--/.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Şerm ü hicāb māni' olur öpmege lebün Yoğsa şumār-ı hātır-ı yārāna kim baçar		Gazel/1		--/.--/.--/.--	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Şahn-ı gülşende şeker-ğand oldığı bī-cā degül Gonce-i dem-besteye la' lün tebessüm meşķ ider		Gazel/1		-.--/.--/.--/.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Zebān-ı kāl ile hāl-i dili ta' bīr kābil mi Nigāh-ı ḥasret ancaķ ehl-i derdün tercümānıdır		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Müselmānum diyen böyle kıyar mı ehl-i imāna Ne milletsün ne 'āyinün pür-perestişkārısun kāfir		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī		Qırı bir āferine kāni' ol ehl-i ma' ārifden Metā' -ı nazma Es'ad yoğsa kimse sīm ü zer virmez	Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Memdūḥdur erbāb-ı şudūra göre ğāyet Yoğsa ne çıkar itse ferūmāye tevāzu'		Gazel/1		--/.--/.--/.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Vābestedür qabūl-i 'amel şıdķa zāhidā Bī-hüde itme naķd-i riyāyı namāza şarf		Gazel/1		--/.--/.--/.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

18a	Es'ad-1 Bağdādī	İşün gayre nihānī luṭf 'uṣṣāka sitemdür hep Bilindi gayri ey ḥāṭır-şiken āzār u bāzārūḡ		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Zāhirde gerçi böyle perîşānsun ey göñül Ammā ġarib nüṣṣa-i 'irfānsun ey göñül		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Hem ehl-i 'aşka nā-maḥrem hem aġyār ile bī- gāne Nesün kimsün kimiñsün sen kimün dildārısun bilsem		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Ġam-ı sevdā-yı 'aşk ile benî cāndan uşandurdı Dil-i ḥodkām ile müşkildeyüm bilmem ne ḥāl itsem	O şehbāz-ı melāḥat nāzdan bilmezlenür Es'ad 'Aceb murğ-ı dil-i şikestemi kimden suāl itsem	Gazel/2		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Yārdan kaṭ' ı nazar eylerüm ey dil dir isem Pek inanma sözüme söylerüm ammā idemem		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	'Uṣṣāka eski eyledigün nāz u ṭafraya Söyle utanma şimdi peşimān degül misün		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Girye vü āh ehl-i derde māye-i tenfisdür 'Uhde-i ġamdan çıkılmaz girye vü āh olmasa		Gazel/1		-.-/-.-/-.-/-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18a	Es'ad-1 Bağdādī	Nedür aġyāra bu gizli nevāziş ṭatlu süzişler Hemān ey bī-mürüvvet ben mi oldum saña bī- gāne	Pür aḡdurdum kümeýt-i kil-k-i ḥoş reftārı ben Es'ad Ḳoşar var ise esb-i ṭab'-ı çıksun işte meydāna	Gazel/2		-.-/-.-/-.-/-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18b	Es'ad-1 Bağdādī	Su'ālüm var saña cānum şıkılma ṭoġrısun söyle Saña hiçbir dimiş var mı kim 'uṣṣāka vefā itme		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18b	Es'ad-1 Bağdādī	Olahı çeşm-āšnā ol nergis-i mestāneye Āšnā oldum hezārān ma'nī-i bī-gāneye		Gazel/1		-.-/-.-/-.-/-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
18b	Es'ad-1 Bağdādī	Şoḡbetün eñsesin aldum dir iken yār yine Mā-cerā-yı şeb-i beñzeşteyi der-piş itdi		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.

18b	Es'ad-1 Bağdādī	Şafha-i ān qalemgīr-i 'izāruñ üzre Hüsn-i hattun ketebe yazmağa me'zün oldı		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
18b	Es'ad-1 Bağdādī	Bağladı pāy-ı dili līk bağa yol virdi Toğrı toğrıya ne bend itdi ne āzād itdi		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18b	Es'ad-1 Bağdādī	Dil-i āhen mişāl-i yārı nerm itmek degül kâbil Bu âteşle gönül ister hāmūş ol ister āh eyle		Gazel/1		...-/...-/...-/---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
18b	Es'ad-1 Bağdādī	Cāme-i h'āb-ı ğamda bezm-i vuşlatuñ yād eyledüm Kendi kendüm 'ālem-i endişede şād eyledüm		Gazel/3		-...-/...-/...-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19a	Es'ad-1 Bağdādī	Bu vaz'ı dil-firibün seyr idüp meyl itmek olmaz Şalāhı terk idüp ādem günehkār olmasun n'olsun		Gazel/1		...-/...-/...-/---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Es'ad-1 Bağdādī	Bir elde dest-i nermün bir elümde deste-i zülfün Bağa el virdigi devlet kime el virdi dünyāda		Gazel/1		...-/...-/...-/---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
19a	Es'ad-1 Bağdādī	Şubh-ı emelüm hicr ile hem-reng-i şeb itdün Bilmem nideyüm gayrı ben ey māh senünle		Gazel/2		--./...-/...-/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
19a	Es'ad Bağdādī		Merhündür incāzı anuñ maḥşere Es'ad Aldanma şaķın va' de-i ferdā- yı kibāra	Gazel/1		--./...-/...-/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Es'ad-1 Bağdādī	Zehri ḥand ile 'iṭāb itdi öperken lebini Ṭālī' bī-meze ol nūşı bağa nış itdi		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19a	Es'ad-1 Bağdādī	Şerbet-i la'liñ ey cām-ı lebün reşk-i zülāl Şöyle emdüm ki 'adūnuñ cigeri ḥūn oldı		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
19a	Es'ad-1 Bağdādī	Ne yalan söyleyeyüm söylemeye ḥavf iderüm Yoḥsa pek az bulunur sencileyn hercāyī		Gazel/1		.../...-/.../..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.

19a	Şeker-zâde Sermed	Yerûñ mecmû‘a-i ‘irfân gibi şadr olmak istersen Sen açma gördüğün nādâna esrârûñ kitâbâsâ		Gazel/2		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zâde Sermed	Kim dirse ‘âşıkam ben miqdâr-ı giryessin şor Çeşmân-ı hûn-feşânun da‘ vâsına güvâh it		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zâde Sermed	Gelsün bu gice bezme nâz itmesün o âfet Peymâne-i ümîdüm kıрмаğ revâ degüldür		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zâde Sermed	Va‘ dine itmem berât-ı haţtı terle istinâd Hüccet-i vuşlatda göñlüm şüret-i ikrâr arar		Gazel/1		-./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zâde Sermed	Üftâdegân-ı hâk-i gama dest-gîr olan Mânend-i Hızır ‘ömr sürer nîk-nâm alur		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zâde Sermed	Sîne-şâfânı tutar ehl-i başîret bālâ ‘Aynîñi gör ki küleh-küşe-i serde yeri var		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zâde Sermed	İşte oldı rûy-ı tabânunı haţtı-ı nev bedîd Bu siyeh rûzı bize gösterdi bahtı-ı kıramuz		Gazel/1		-./-./-./-./-.	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zâde Sermed	Kâzibân nâ’il-i câh olmağa ‘izzet mi dinür Kışşahân câyını ref itmege rif at mi dinür		Gazel/4		-./-./-./-./-.	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
19a	Şeker-zâde Sermed	Pâ-mâliyuz kerîm ü qâdrdân olanlaruñ Sulţâniyuz gurûr ile nâdân olanlaruñ		Gazel/2		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zâde Sermed	Naẓarda bir görürsen herkesi qâdrûñ olur ‘âlî ‘Amîm-ü’l feyz ol istersen ta‘ ayyûn âfitâbâsâ	İder hândân figânum ol keman-ebrûyı ey Sermed Enînim mâye-i zevk ü neşât oldı rebâbâsâ	Gazel/3		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zâde Sermed		Bir görme şaķın rûbede yârânunı Sermed Qâdrün bilenî cümleden a‘ lâ vü ehem tüt	Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

19b	Şeker-zāde Sermed	Müttahid mezhebi her bağı delik ‘uşşâkuñ Subhāveş birbirine ince hafı rāh geçer		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed		Serv-i nāzum güzelüm hāşılı ‘ömrüm diyerek Sermedā itsün göñül buseye himmet koparur	Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed	Geldi haṭṭ-ı rüyı hālā vuşlat ümmidüneyüm Pür-ğubār āyineden ben şüret ümmidüneyüm		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed	Olup üftāde düşerdüm yine minnet-i āha ‘Arz içün nāmemi ol hüsrev-i hūbāna benüm		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed	Ġaraż def‘i ġamuñdur nūş-ı cāme raġbet eylersem Lebüñ yādıyladur ey çeşm-i bādām ‘ıřret eylersem		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed	Mu‘tād iden zebānını medḥ ü şenā ile Yek-hāl ider ‘adūlarını aşdıķā ile		Gazel/2		--./-.--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed		Noķşān-ı nefsinı bulur eylerse dıkķati Sermed enīs-i bezm olan ehl-i kemāl ile	Gazel/1		--./-.--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed	Sür‘atle ṭayy-ı menzil-i ḥaşr eylemek muḥāl Zabṭ itmeyen bu ‘arşada nefis-i ḥarūnını		Gazel/1		-.--/-.--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
19b	Şeker-zāde Sermed		İder dehānını ḥulvü’l mezāk yārānuñ Bu nazm-ı tāzeye Sermed ‘aceb şeker mi ķodı	Gazel/1		-.--/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
19b	Hāzıķ	Sūzişümden benüm aḥvālüme āġāḥ olsun Yādigārum felek-i kinevere āḥ olsun		Mersiye/ 1		-.--/..--/..--/..-	Aslı 48 beyitlik mersiyed ir.

19b	Hāzık	Derk ider pey-rev ü merdān-ı Hudā n'oldığını Fehm iden vakı' a-i Kehf'i Nakır ü Kıtmır		Tarih/2		.../.../.../..	Aslı 58 beyitlik tarihtir.
19b	Hāzık	Kanı eski nigāh-ı āšnāyı ' āşıq-ı zāra Bu bī-gāne bağışlar çeşmüne cānā mübarekbād		Tarih/1		.../.../.../...	Aslı 11 beyitlik tarihtir.
19b	Hāzık	İdermiş müncezīb kendüye mıknaṭıs-ı isti' adād Hişār-ı ehīnin içre olursa manşib-ı ' aliyā		Müfred		.../.../.../...	
19b	Hāzık	Tefāvüt üzredür bālā-yı isti' dād-ı zātiyye Bu ma' nā-yı teselli-baḥşa penç-engüşt ider imā		Tarih/1		.../.../.../...	Aslı 16 beyitlik tarihtir.
19b	Hāzık	Sāgar-ı meyden dehān-ı yārdan itdüm güzer Būd u nā-būdı cihānuḡ hep ḫarām oldı baḡa		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
19b	Hāzık	Devlet-i ḫüsniinde sā'ir bendegānı şād-kām Cevr ü āzārı o şūḡuḡ münḫaşır ancak baḡa	Ġam degül itmezse Hāzık ser- fürü ma' zürdur Nā-şināsān-ı sūḡandan bir iki aḡmak baḡa	Gazel/2		.../.../.../...	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Hayfdur aḡyār ile bu rütbe yārānlık saḡa Böyle reftāruḡ virür şoḡra peşimanlık saḡa	' Andelib-i bī-nevā bī-hüde efḡān itmesün Hāzık eyler bezm-i gülşende ḡazel-ḡānlık saḡa	Gazel/5		.../.../.../...	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık		Hāzık uḡ ālüftelikle şöhre-i nās oldıḡun Kimse bilmez sırrını bir özge ma' nādur sebab	Gazel/1		.../.../.../..	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Mişāl-i rişte ol şirāze-bend eczā-yı te'līfe Dü-nīm itme kitāb-ı ḡaṭırı mānend-i mıkleb		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	ḡānemüzde tek ü tenhā uyur ol yār bu şeb Dīde-i baḡtumuz oldı hele bī-dār bu şeb		Gazel/2		.../.../.../..	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	İztırāba ḡaḡ ile bī-hüde ḡavḡādur sebab Dünyāda āsāyişe ancak müdarādur sebab		Gazel/1		.../.../.../...	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

20a	Hāzık	Kāse-lisān birbirini ider istiṣkāl Cümleden olsa da memnūn velīyyü'n-nīmet	Görmedüñ gūş iderüz çarḥ-ı kühende Hāzık Bir zamān var imiş erbāb-ı kemāle raġbet	Gazel/2		.../...-/.../-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Ālūde-i 'uṣātı ider kıtresiyle pāk Der-kār olınca cūy-ı güneh-şūy-i maġfīret		Gazel/1		--./-./.../-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Yüz cüz'den imiş bir cüz'i bu 'āleme şāmil Fehm eyle ne vūs'atde imiş maḥzen-i raḥmet		Gazel/1		--./-./.../-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Behey şūfī olmazsun sezā dehlīz-i 'irfāna Ḥaşırāsā ruḥuñ zerd eyleme gel bu riyādan geç	Görülmez āšnā deñlü keder bī- gāneden Hāzık Hemān şimden girü bī-gāne ṭavr ol āšnādan geç	Gazel/2		.../...-/.../-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Görelüm sonra kedūyi ne yapar bād-ı ḥazān Şimdi 'arşa çıkarur nāmiye-i istidrāc		Gazel/1		.../...-/.../-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Her faşl u bābı müstemel envā-ı lezzeti Yokdur kitāb-ı mihr ü muḥabbetde bāb-ı telḥ		Gazel/1		--./-./.../-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	O felek-meşrebe itmez te'sīr Göklere çıksa daḥı āh-ı kebūd		Gazel/2		.../...-/.../-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Zāhidā eyleme germiyyet-i rindāna ḥased Yāda gelmez mi neler eyledi şeyṭāna ḥased		Gazel/2		.../...-/.../-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Geçmedikçe kıdrini bilmez ġurūr-ı ḥūsnle Salṭanāt didikleri dünyāda dīl-berlikdedür		Gazel/3		.../...-/.../-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Geh dūd geh raḥīkī geh afyon esīriyüz Gūyā bu kārgāh-ı cihān ḳahve-ḥānedür		Gazel/2		--./-./.../-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20a	Hāzık	Bisyāri-i ṭama'dan olur her kīşī zelīl 'İzzetdedür hemīşe o kim ḥırsı az ider		Gazel/1		--./-./.../-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

20b	Hāzık	Nigāhum nazra-i ruhsārdan mehcūr qalmışdur O devletden eşer çeşmümde ancak nūr qalmışdur		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Vişāle sīm ile zer ‘illet-i müeşşiredür Niyāzumuz o sitem-cūya şart-ı ‘ādīdūr		Gazel/1		.-./...-./.-./..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Kibār-ı devlet-i devr-i zamāne ‘inde Sūḡan-verāna kerem ekber-i kebā’irdür		Gazel/1		.-./...-./.-./..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık		Hāzık tekellūf eyleme evbāş- meşreb ol Āsūdedür cihānda o kim lāübālidür	Gazel/1		--./.-./...-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Niyāz-ı nazra yeter ‘arzı-ḡāle ḡācet yok Nigāh-ı sāķī şināsende -i zāmāirdür		Gazel/1		.---/...-./.-./..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Maḡrūr olma lutfına ol şūḡ-ı meşrebün Düş arzū-yı vaşla da soḡra cefāyı gör	Hāzık kemend-i zūlfūme dil- bestedür dimiş Ol kīne-cūnūn eylediği iftirāyı gör	Gazel/2		--./.-./...-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Ben ki cevşen be-düş-ı taḡdīrüm Nāvek-i tūr-i ḡam baḡa n’eyler		Gazel/2		..--/..-./..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Yazdığı ḡāṭıra āmed-şūd iden ma‘nādūr Sūḡan erbābı ne maşraf ne ḡod īrād yazar		Gazel/1		.../...-./.../..-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Evzā’-ı nā-sūtūde-i devr-i zamānenün Nā-dīde ve nā-şinīde vū hep nā-nümūdedür	Varlıkladur seḡā iledür Hāzık i‘tibār Erbāb-ı ḡāḡhişün hevesi būda cūdādur	Gazel/2		--./.-./...-./.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Meclis-i ‘işretde saḡbā-nüş iken teşhīr için Rindi başmış tūtmış ammā muḡtesib ayak mıdur		Gazel/1		.-.-/..-./.-.-/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Tenezzül eylemez ‘ālī-himem çirk-āb-ı dūnyāya Anuḡcün zirve-i cāha çıkan ekşer edānīdūr		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

20b	Hāzık	Fıkr-i me‘ādde saña pā-bend-i ‘avk olan Hep arzū-yı nefis ile kayd-ı ma‘āşdur		Gazel/1		-. /-. /-. /-. /-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Ġam çekme el irişme dīvār-ı vuşlata Bālāter olsa āyīne pek tīz bel virür		Gazel/2		--. /-. /-. /-. /-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Güzer itmez hayālünden der-āğuş-ı vişāl ammā Senüñle ey perī ancak murādum āšnālıkdur		Gazel/2		-. /-. /-. /-. /-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık		Hāzık zamānede kim olur pey- revün senün Nazm-āverān-ı Rūm benüm ezberümdedir	Gazel/1		--. /-. /-. /-. /-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Va‘d-i kemmün-ı kudūmuñla olup hātır-firīb Ġasretünle ħalkāveş çeşm-i ümīdüm derdedür		Gazel/1		-. /-. /-. /-. /-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Teşekkī itmege yok zehresi āgyāra sultānum Yine senden saña bī-çāre ‘āşık dāda gelmişdür		Gazel/1		-. /-. /-. /-. /-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
20b	Hāzık	Sevdā-yı der-kenār ile cūş-ı muħabbeti Şahbā mişālī resm-i ħicābı unutturur		Gazel/2		--. /-. /-. /-. /-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Vā‘iz hemīşe kürsī-i vālā-mekān arar Kālā-fürüş-ı zühd olıcağ bir dükkān arar		Gazel/2		--. /-. /-. /-. /-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Elümde yok ħasenātum diyü elem çekme Ġudā kerīmdür āmürzişe bahāne arar		Gazel/1		-. /-. /-. /-. /-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Geldi fütür kalmadı dünyāda ārzū Şimdi mu‘āşī hātır-ı yārān belāsıdur		Gazel/1		--. /-. /-. /-. /-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Ġayra şükūfe-i keremi deste destedir ‘Uşşāka luḡfi olsa dağı ceste cestedür		Gazel/3		--. /-. /-. /-. /-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Ser-keşlük iden kırtulamaz ceng ü cedelden Ġsüdelik istersen ‘alem olma kalem ol		Gazel/1		--. /-. /-. /-. /-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

21a	Hāzık	Dil-beste-i muḥabbet olan erzen istemez Mānend-i mākiyān hümā erzen istemez		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Gerekdür ma' nā yoḥsa tūmturāk elfāza bakmazlar Bu bāzār-ı süḥandur bunda kimse ihtisām almaz		Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Ümmid-i varlıkda idi ıztırabumuz Ülfet güzîn-i ye's olalı rāḥat itmişüz		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Ne kıpar takye kıpanlar ser-i ' uryānumdan Mest-i kınzil yatarum başda ne destār ne fes	Tāzelendi kühen kışsa-i şevkıüm Hāzık Aldı gönlüm yine bir taze civān-ı nevres	Gazel/2		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Buḥul zamānede bir rütbe şāyi' olmış kim Miyān-ı nāsda cūduḡ adı sefāhat imiş		Gazel/1		.-./..--/.-./..-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Başumda taşır idüm çün nişān-ı sādātı Hediyye itse o meh-pāre bir yeşil yaprak		Gazel/1		.-./..--/.-./..-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık		Yeksān şümār ile hemān redd ü kıbūlı Hāzık gibi āzāde-ser-i lā vü ne' am ol	Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Nigeh düşdi ḥaṭ-ı nev-ḥize gül-geşt-i cemālünde[n] Temāşā eyleyüp Rūm'ı güzārı Şām'a uğratdum		Gazel/2		.---./---./---./---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Ağardı müy-ı serüm sāl irişdi pencāha Henüz olmadı fāriḡ günāhdan gönlüm		Gazel/1		.-./..--/.-./..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21a	Hāzık	Cām-ı leb-riz-i muḥabbet şöyle mest itdi beni Şāḡar-ı şahbāyı ḥāṭırdan ferāmūş eyledüm		Gazel/1		.-./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Ḥayāl-i tığ-ı ḡamzenle bu şeb ḡuft u şenid itdüm Vişālünden senün ey bī-vefā kıṭ' -ı ümid itdüm	Elümde cām-ı şahbā dil-rubāyı der-kenār itdüm Yine Hāzık murādumca bu şeb 'ıyd üzre 'ıyd itdüm	Gazel/4		.---./---./---./---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

21b	Hāzık	Seyāhat ister isen seyr der-vaṭan besdür Bu ‘arşada nice bir geşt-i merzbūm idelüm		Gazel/1		.-./..-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Kār itdi bīm-i dām-ı felek üstüḥ‘ānuma Geçdüm hümā gibi heves-i āb u dāneden		Gazel/1		--./.-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Ağyār cevri hażm olunur yār yār iken Gül mevsimi güzel görünür ḥār ḥār iken		Gazel/1		--./.-./.-./.-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Taşḥif-i miḥnet oldı muḥabbet rüsūmda Yā Rāb şafā-yı ‘ışretümüz ‘usret olmasun	Hāzık cihānda kāmver olmazsa olmasun Tek rāst ḳadd-i ḥām-şüde-i minnet olmasun	Gazel/2		--./.-./.-./.-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Fāriğ olmak mey ü maḥbūbdan āsānter idi Neyleyüm ḳurtulamam ṭāb‘ı hevesnākūmden	Hāzık ālūde-i ‘isyān u ḥaṭāyum ancak Kesmem ümmidümü şāhenşeh- i levlākūmden	Gazel/2		..-./..-./.-./.-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Budur maḳşūdı ancaḳ ‘āşık-ı bī-çārenūḡ ismi Ṭarīḳ-i hezl ile olsun hemān bezmünde yād olsun		Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık		Mişāl-i Hāzık-ı şeydā ümīd-i genc-i vaşluḡla Ne ḥātırlar ne diller ey perī virāne itdūḡ sen	Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Bir şaḥşa eylese felek-i pīre-zen düzen Eyler girān nikāhla pā-beste-i dü zen		Gazel/1		--./.-./.-./.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Ḳanat baḡlar hücūm-ı şevḳden uçmaḳ hevāsıyla Ṭarīḳ-i hezl ile şeyḥe dinüldükçe kerāmetlū		Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Çeşm-i ‘ibretle olanlar nazar-efgen ḥāle İltifāt eylemez ālāyiş-i kıl u ḳāle		Gazel/1		..-./..-./.-./.-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Zamāne dil-beri ne ma‘rifet ne ḥod kemāl ister Meded-kārī-i vuşlaṭ ḳaldı ancaḳ sīm ile zerde		Gazel/1		.-.-./.-.-./.-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

21b	Hāzık	Pākize-meşrebāne Hudādan ‘aṭıyyedür Yohsa cihānda zevk idemez kimse māl ile		Gazel/1		--./-./.-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Az oldı çok bu dehr-i kühen içre şöyle kim İksire döndi şimdi kanā‘at zamānede		Gazel/2		--./-./.-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Terfî‘-i ğayra himmet ider ser bülend olan Pā-māl-ı cevır olursa dağı nerdbān gibi		Gazel/1		--./-./.-./-.-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Katı çok dil-ber-i mevzūn u müsellemler gördüm Görmedüm toğrusı ol kāmēt-i şimşād gibi		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Ağardı müy-yı ser sevdā-yı cāha kalmadı h̄‘āhiş Kıpandı ser-te-ser rāh-ı emel kūhsārı kır aldı		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
21b	Hāzık	Meh ü sālīk güzerān cūşış-ı seyl-āb gibi ‘Ömr-i Nūh olsa gelür vākı‘a-i h̄‘āb gibi		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Lāle mişālī şakla derūnuḡda dāḡuḡı Söndürmesün hevā-yı muḡālīf çerāḡuḡı		Gazel/2		--./-./.-./-.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Meclise fikr-i ğumūm-ı dehr ile virme kesel Dil-güşā ḡāṭır-fezā ol bezme şāḡbālar gibi		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	İtmez evkātın telef bāzīçe-i tedbīr ile Āşnālīk eyleyenler şīve-i taḡdīr ile		Matla		-.--/-.--/-.--/-.-	Müfred olarak kayıtlıdır.
22a	Hāzık	Mānend-i kemān tīr gibi sīneye çekdüm Sevdüm kocalıḡda yine bir tāze civānı	Dünyāda ḡased var iken arza katı müşkil Hāzık kerem ü luṭf ile iḡvān-ı zamānı	Gazel/2		--./-./.-./-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Zihī maṭla zihī naẓm-ı muşanna‘ dinse lāyıkdur Bu beyt-i nāzenīne nisbet āşār-ı selef lā-şey		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

22a	Hāzık	Güşisinde vaşl-ı yârun itmedük taşşır lîk Bir kişinûn bahtı yâr olmazsa sa' yinden çi-sûd		Gazel/1		-.--/-.-/-.-/-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Büs-ı ' izârı şimdilik âteş bahâsına Geldikde kârbân hâtı râyegânlanur		Gazel/1		--./-.-/-.-/-.-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Nâ-şinâs-ı vaz' -ı nâ-hemvâr olan âsüdedür Hürde-bîn-i tavr-ı yârân olmasaydum kâşkî		Gazel/1		-.--/-.-/-.-/-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık		Hāzık metâ' -ı vuşlatuğa kim bahâ dimez Bizler miyâncıyuz güzelüm el virürse vir	Müfred		--./-.-/-.-/-.-	
22a	Hāzık	Ey kîne-cû bu eski bakışlar degül bize Çeşm-i siyâha ola mübârek nigâh-ı nev		Müfred		--./-.-/-.-/-.-	
22a	Hāzık		Bir kerre ât uğrat güzelüm Hāzık-ı zâra Dil hâste-i hicrân olan üftâdeği gör geç	Gazel/1		--./-.-/-.-/-.-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Heves-i salânata düşme olursun güm-râh Her fûrû-mâye edâniden olur nâdir şâh		Matla		..--/..--/..--/..-	Müfred olarak kayıtlıdır.
22a	Hāzık	Keremde Bermekî'den Ma' n-ı Şeybânî'den efzündür Sehâda Hatem'ün nâm u nişânun eylemişdür tay		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22a	Hāzık	Dönmedi vefk-i murâd üzre sipihr-i kec-rev Heves-i rütbe-i câh itdigümüz kaldı bize		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
22a	Râzık Paşa	Vuşlat olmazsa da bârî ne olur sulţânım Bir selâmuğla göğül nâ'il-i ihsân olsun		Muham mes		..--/..--/..--/..-	Muham mesten alınmıştı r.

22a	Rāṭīb Paşa		İtme Rāṭīb ḥāl-i ‘anber-būsına şarf-ı ḥayāl Hep o yüzden mekr-i reng-ā- reng ider ḥulyā saṇa	Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22a	Rāṭīb Paşa	Bir şırma saçlı dil-bere dil düşdi kim anı Bilmek dilersen işte nişān söylerüm saṇa		Gazel/2		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
22a	Rāṭīb Paşa	Fırtına zann ider erbāb-ı cehālet bilmez Oldıḡun subḥa-i subḥān eyle güyā deryā		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 15 beyitlik gazeldir.
22a	Rāṭīb Paşa	Bî-reyb ü riyā rābṭ-ı dili çünkü saṇadur Ehl-i dili ḥaşmına zebûn eyleme yâ Râb		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
22a	Rāṭīb Paşa	Kışra bakma ne kadar şâf ise lûbbe nazar it Ma‘ nâdur maṭlab eger olsa da mevzûn kelimât		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Rukye itsem diyecek şive-i refṭârına şeyḥ Didi ḥandide o lebrîz-i şeker neş’evâr it		Gazel/6		..--/..--/..--/..--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Sâmân-serân ta‘ âmla itmezler iltifât Peşmîne-i kerâmeti şeyḥûm alana şat		Gazel/2		--./-./-./-./-.	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Ümmîd-i istidâmete âyinedür felek Bağ var mıdır şabâḥ u mesâ sende hiç şebât		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Neşv ü nemâ-yı tavl-ı emel toḡrılıkdadır Kaddûn tevâzû‘ ehli dü-tâ itmesün ‘ âbeş		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Kerem kıll âh-ı güstâ-ḥāneme incinme sulṭānum ‘ İnâyet-kârdan dâd u ‘ atâ nâ-çârdan feryâd		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Kerem ü ‘ âṭıfetün kaşr idemez ṭab‘-ı cevâd Ne kadar kıllat ile olsa nümâyân irâd		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Dil setr idemez nâ’ire-i ‘ aşkı ki şû‘ le Fânûs-ı billûrîn ile mestûr degüldür		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

22b	Rāṭīb Paşa	Ne tekellûf ne taşannu‘ ne ḥod irāda baķar Çeşm-i tevfiķ ḥulûs-ı dil-i nā-kāma baķar	Eylemez bādī-i aḥvāle nigāh-ı raġbet Rāṭībā ehl-i ḥired kārda encāma baķar	Gazel/4		.../...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Benüm pīrāye baḥş-ı meclis-i ḥāşşum idi evvel ‘ Aceb şimdi o mehrū ḳanķı bezme zīnet- efzādur		Gazel/2		.../...-/.../...-	Aslı 15 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Ezā-yı minnetin çekmekden ehl-i ‘ izzet ü cāhuṅ Varup bir gūşe-i ‘ uzletde mehcūr olmamuz yegdūr		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	‘ İbret-fezā-yı ḳalbe degül ḥādişātādur Maḥşulādur nażar belī bāġa ‘ itibār		Gazel/3		--./...-/.../...-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Ḥam-der-ḥam-ı şedā idi çin-i cebin bilür Ālām-ı rütbe-i felegi ehl-i cāha şor		Gazel/1		--./...-/.../...-	Aslı 18 beyitlik gazeldir.
22b	Rāṭīb Paşa	Vefāya aķın ider mi o rüy-ı dil düşmen Bilür ki girye-i ‘ āşık cefā yüzinden aķar		Gazel/2		.../...-/.../...-	Aslı 18 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	Mişbāḥ-ı ruḥuṅ tekye-i ḥüsniṅde ışıķdur Kāküllerinüṅ mezhebi ammā ḳarışıķdur		Gazel/3		--./...-/.../...-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	Yüzi yerde olan engüşt-nümā-yı dehr olur elbet Nigīnāsā tevāzū‘ itmeyen ‘ ālemde nām almaz		Gazel/2		.../...-/.../...-	Aslı 21 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	Huşūnet ehl-i mużtarr olmasa nuşḥat-güzin olmaz Ten-i mūm-ı Frengī yanmasa naķş-ı nigīn olmaz		Gazel/2		.../...-/.../...-	Aslı 16 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	Her hūner-pīşe begüm nuḥbe-i devrān olmaz Her süḥan zīver-i mecmū‘ a-i ‘ irfān olmaz		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	‘ Ādet bu imiş gonceleri bāġ-ı cihānuṅ Berg ü berini bāda virür bülbüle virmez		Gazel/1		--./...-/.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

23a	Rāṭīb Paşa	Ḥilāf-ı cinsle ünsiyyet üstüvār olmaz Gurāb ṭūṭiye ṭūṭi gurāba meyl itmez		Gazel/1		--./--./--./--	Aslı 22 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	Bī-gāneye kerem bize cev̄ ü sitem şehā Āyīne-gīzde aṣl-ı aṣıl olmamak gerek		Gazel/2		--./--./--./--	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	Tehī kefān-ı heves yılduza kemend atıyor Nice o zūlf ile ḥāle ufak tefek diyelüm		Gazel/1		.-./..-./.-./.-	Aslı 15 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	Mezāk-ı tenbelāna sūdı yok mehmiz-i aḳdāmūṅ Mücerredür bu kim esb-i ḥūrın almaz üzengiden	İderdüm Rāṭībā dīvān-ı naẓmı şaf-be-şaf tertīb Şikāyet kilik-i mühmelden fiğān-ı ṭab‘ o şengiden	Gazel/2		.---/.---/.---/.---	Aslı 14 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	O rütbe bī-emelüz begüm ricā ider zātum Muḳārin olmağa lafz-ı ricā dehānumuza		Gazel/1		.-./..-./.-./.-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	Ḥadd-i ḥikmetde tecāvüz mūcib-i ḥırmān olur Gör ki te‘şir itmez ifrāt itseler ṭa‘ zırde		Gazel/1		.-./..-./.-./.-	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	Sīnesinden dūr ola o rūḥ-ı ilāhī ‘an ḳarīb Sīm sebebsen ol bütün benden eger ib‘ ādına		Gazel/1		.-./..-./.-	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	Dil-i sevdāzede nakş-ı ḥayāl-i zūlfūṅ Resm-i sūnbül gibidür kāse’-i fağfūr üzre		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
23a	Rāṭīb Paşa	Düşüp ḳayd-ı ma‘ āşa dem-be-dem fikr-i direm çekme Şafā-yı ḥātırūṅ gör ḳayd-ı ferdā ile ḡam çekme		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭīb Paşa	Sūd eylemiyor vakte göre cins-i ma‘ ārif Nāsuṅ nazarı şimdi hemān kelle ḳulaḳda	Her işde ricālūṅ gözedür görsen Rāṭīb Ḥāme ne şekil epsem olur dest-i ḳolaḳda	Gazel/2		--./--./--./--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭīb Paşa	Dahli çok ḥüsne esālīb-i tenāsüb-perverūṅ Dil-nişin olmaz nihāl-i serv-i hemvār olmasa		Gazel/2		.-./..-./.-./.-	Aslı 11 beyitlik gazeldir.

23b	Rāṭīb Paşa	Erbāb-ı fazla şanma tevāzu‘ naķışedür Gevher düşer mi rütbeden erzān olursa da		Gazel/5		--./-./-./-./-.	Aslı 48 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭīb Paşa	Hümā ile zağan hem-kadr olursa cāy-ı ‘ibret mi Cihāndan mürtefi‘dür imtiyāz-ı nīk ü bed şimdi		Gazel/2		.---./---./---./---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭīb Paşa	Rind-i ‘aşkuñ hele pek ardına düşme zāhid Harem-i vuşlata sen öñ kapudan yol bulduñ		Kıt’a		..--/..--/..--/..-	
23b	Rāṭīb Paşa	O büt-i nāza niyāz ile mülāyim söyle La‘lin iste lebün öp tatlu ye tatlu söyle		Kıt’a		..--/..--/..--/..-	
23b	Rāṭīb Paşa	O şūhuñ anlama lüknet zebānına ulaşur Dürüg-ı va‘de-i vaşlı ile dili tolaşur		Kıt’a		.-./.-./.-./.-.	
23b	Rāṭīb Paşa	Kapılma luṭfına ey dil kibār-ı ‘aşruñ bil Ümīd-i redd iledür virdiği selāmı dañı		Kıt’a		.-./.-./.-./.-.	
23b	Rāṭīb Paşa	Felegüñ ‘aksinedür cünbīş-i kahr u germi Kime gördüñ ki maḥallinde ola luṭf u ‘ikāb		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭīb Paşa	Güşād itmez anı taḥrīk-i miftāh-ı kerem cānā Ḥased bāb-ı ḥulūsa paşlı bir kufl-i firengīdür		Gazel/1		.---./---./---./---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭīb Paşa	Şeb-i vuşlatda seni ‘antericek görmek için ‘Āşıkūñ ḥasret ile ḥālī şebü’l-‘anterdür		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭīb Paşa		Şeh-bāz-ı ṭab‘umuñ nazarı şimdi Rāṭībā Bir turna telli tāze Urum dilberindedür	Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭīb Paşa	Ḳā’ile baḳma naẓar ḳāle gerekdür zīrā Añla ey nūr-ı başar kim neredendür elfāz		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
23b	Rāṭīb Paşa	Ey şem‘i bezm-i nāz bu şeb nār-ı hicr ile Aldum fitīli ben ḥaberüñ yok mıdur senüñ		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
24a	Rāṭīb Paşa	Me’āl-i nüṣṣa-i ‘aşq-ı mecāzī fehme gūşış ḳıl Ḥaḳīḳat-bīn bu nüṣṣadan pek çok me’āl anlar	Ḥayāl-i mūmiyānuñdur disem sermāye-i şevḳüm	Gazel/2		.---./---./---./---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

			Varur ol şüh-ı vahşi Rāṭibā başka hayāl anlar				
24a	Rāṭib Paşa	Reh-i riyāda meger kâmetin uzatmak için Taḳar ‘imāmesine şüfi bir ıarış misvāk		Müfred		.-./.-./.-./.-	
24a	Rāṭib Paşa		Hāric-i ḥadd ise de cürm ü günāhum Rāṭib Dāmen-i luṭf-ı Ḥudādan yine ben kesmem el	Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24a	Rāṭib Paşa	Ḥaşır-ı köhneveş zerd itme rüyun şabğ-ı zerd eyle Ḥazer kim zırvalarsun vā‘ izā geç bu riyālardan		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24a	Rāṭib Paşa	O nevresin ikisün şeyḫ efendi pîş ü pese Anuḡcün aldı ki bār-ı vişāli deng olsun		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 15 beyitlik gazeldir.
24a	Rāṭib Paşa	Beḡzemez yine ruḥ-ı āline şühbem yokdur Olsa ger verd-i ṭarī sükker ile perverde		Gazel/2		..--/..--/..--/..-	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
24a	Rāṭib Paşa	Dehānundan zebānın seyr idenler ḡann ider güya Ḳomışlar bülbüli incü kafesle gülsitān içre		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24a	Rāṭib Paşa	Çıkdı ümmīde muvāfiḡ dir iken şad ḥifā Hep ḡalāt-ı nüsha-i āmālimüzün ma‘ nāsı		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24a	Rāṭib Paşa	Āferīnler sāḡa ey şüh-ı cefā göster kim Kimseler itmedi ki cevri sen itdün icād		Kıt’a		..--/..--/..--/..-	
24a	Rāṭib Paşa	O dil ki gül gibi bir yārla ḡüşāde degül Ne rütbe zevḡi olursa yine şafāda degül	O şühun anlaḡışum sāḡa niyyetün Rāṭib Luṭuf degülse murādı hele cefāda degül	Gazel/5		..--/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
24a	Ḥamdī-i Sivāsī	Hem cefādan incinür hem her cefākārı sever Meşrebüm oldı belā-ender-belā yā Rab baḡa		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24a	Ḥamdī-i Sivāsī	Mestlikdür şan‘ atım mestāneler hem şöḡbetüm ‘Uzlet itdüm min-ba‘d oldum mürāyiden ba‘id	Ġarḡa-i gird-āb-ı ye’s olmak degül Ḥamdī seza Bāde-nüş ol tāze sev raḡmetden olma nā-ümid	Gazel/2		..--/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitli gazeldir.

24a	Ḥamdī-i Sivāsī	Gözüm mānende-i ḥalka der-i dil-berde kalmışdur Dil-i şūrīde ‘aşkuyla bilinmez derde kalmışdur		Gazel/2		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24a	Ḥamdī-i Sivāsī	Zāhir budur ki olmaya şermende mey-keşān Dīvān-ı Ḥaḫda cürmle ehl-i riyā kadar		Gazel/1		--./-./-./-./-.-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
24a	Ḥamdī-i Sivāsī	Şeyḫ-i ḫalvet-beste da‘vā-yı teferrüd itmesün Ḳaḫt-ı rindān oldı erbāb-ı riyādan çok ne var	Tāze ma‘nā ḫātır-ı āgāhdan eyler zuhūr Yoḫsa Ḥamdī şā‘ir-i şirīn edādan çok ne var	Gazel/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Ehl-i ‘aşk olduğça pīr olur maḥabbet cān-güdāz Sāl-ḫord olsa derūnundan çenār āteşlenür		Gazel/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Bu mezra‘da kesb-i hünerden biz ḫāşıl Sermāye-i evḳatı tebāḫ itdigimüzdür	Üftāde-i be-çāḫ-ı elem olduklarımız hep Ḥamdī heves-i rif‘āt-i cāḫ itdigimüzdür	Gazel/2		--./-./-./-./-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Ne bilsün ol mehe her şeb nedīm-i şoḫbet olan Dırāzī-i şeb-i firḫat-güzārı biz bilürüz		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī		Sūḫanda tālīb-i ḫüsn-i edāyuz ey Ḥamdī Ġarib-i lafz ile sāde ḫayālī istemezüz	Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Çeşme-i çeşm-i ḫulūş eylemedükçe şād-āb Ravza-i tevbe-şümār-ı āver-i ḡufrān olmaz		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Degül mi düzaḫ erbāb-ı dile ol encümen kānda Belī nesne evet ma‘külden ḡayrı kelām olmaz		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Ḥaşr itmez idi naḫlini vā‘iz cehenneme Vāşıl olaydı ḡavrına deryā-yı raḫmetün		Gazel/1		--./-./-./-./-.-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Gerçi hezār dil-bere üftāde olmışuz Ammā ki böyle şüh-ı cefākāra düşmedük		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Geştgīr-i elemlü gürz-i sebū ile yıkup ‘Arşa-i ‘arbede-i ‘aşkda Rüstendlüm		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Ža‘fdan medrese vü mescide varmam ammā İderüm Hinde sefer var ise dil-ber için		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Ḥāşılı ‘ömr-i felek virse gerek çün bāda Şimdi bir şaḥne-i devrān elemün çekme neden		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Mukīm-i hizmet-i mey-ḥāne olmak yegdür āgāha Riyākārānla şaff-ı mesācidde ku‘ūdundan		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Fi’l ḥaḳīka ma‘rifetdür māye-i ‘izz ü şeref Cāhla bulmaz şeref insān insān üstine		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Virdük kaḫaya cān u gönülden rızāmuzı İtmez bu rüzgār mükedder şafāmuzı		Gazel/1		--./-./-./-./-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Kāfir aḡyāra ider luṭfı baḫa cevır ü sitem Ḥaṭṭ-ı tersā gibi kec-revdür o yārūn her işi		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
24b	Ḥamdī-i Sivāsī	Günde biḡ keşt-i ḡam gelmede biḡ gitmededür Bu cihān içre elem-i ḥāṭırımız iskelesi		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
25a	Ḥamdī-i Sivāsī	Kimiḡ hemyān u ceybinde olur muzmer zer-i maḥbūb Tekellüfsüz gelür āḡūşa her sīmin-ber-i maḥbūb	Faḫaṭ Ḥamdī degül olmış rubūde mekrine ‘ālem Zamānuḡ şimdi sürḡ ‘ayyārına beḡzer zer-i maḥbūb	Gazel/6		..--/..--/..--/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
25a	Es‘ad Efendi		İnanma zūhdine sālūs-ı ḡey‘etün Es‘ad Ta‘affüf etmesi de cümle-i riyādandır	Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

25a	Es'ad Efendi	Dīvān-ı şāh-ı verde çıkup dest-i hārdan Bülbüllerüñ figān iderek iştiķası var		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Zuḥūr-ı ḥaṭṭ sebeb-i vaşl-ı şevk-efgendür Şebün neticesi elbette rüz-ı rüşendür		Gazel/1		.---/..--/..---/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Levḥ-i 'izārı nev ḥaṭṭ ile 'itibārludur Her nüşḥanun görülmüşü zīrā kenārludur		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Kıldı rubūde göñlümi bir tatlu dilli şūḥ Şordum şekker lebine didi Balḳapanludur		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Ṭāleb-i vaşla ḥāmūş-ı ferḥ-i encām olmaz Rūze-i nāfilenün āḫiri bayrām olmaz		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Mu'arrādur ten-i feyz-āšnā kayd-ı tecemmülden Tecerrüd-piše-i 'aşk-ı ḥaḳīḳat ḥırḳa-püş olmaz		Gazel/1		.---/..---/..---/..---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Olmağa rü-māl bir serv-i revānun pāyına Sūy-ı İstanbūla şular gibi aḳdı göñlümüz		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Baḳmam o ebruvāna ḥaṭṭ-ı fitnezādsuz Şeh-beyt-i ḥüsne meyl idemem müstezādsuz		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Tecerrüd eyleyüp ālāyiş-i tecemmülden Ḳabā-yı faḥrı 'abāya deḡişmiyor musunuz		Gazel/2		.---/..--/..---/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Şarāba bilmezem la' l-i nemek-rizi [ne] ḥāl itmiş Şunı işrāb ider kim ḥürmetün güya ḥālāl itmiş		Gazel/1		.---/..---/..---/..---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Zāḫir midür vücūduma baḳ ḥurde-bīn ile Fikr-i miyānı kıldı beni müydan naḥīf		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	İstemez dūr olmağa şīrīn zebānından kelām Lüknetinden şanma eyler ḥarf ile leb keş-me- keş		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

25a	Es'ad Efendi	Oldı fîgân lâzime-i hâl-i 'âşıkân Şeb-tâ-şabaḥ nâleler eyler hezâra bak		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Mevsim-i gülzâr ola bezm-i vişâl-i yâr ola Şabr olur mı bir sen ol zâhid tekellûf ber-ṭaraf		Gazel/1		-./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Çeşm-i şûḥuṣ şöyle süz kim nîm-mest-i nâz olup Her nigâḥuṣ âḥuvân-ı Çini meftûn eylesün		Gazel/1		-./-./-./-./-.	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Se rûze ṭaṇṭana-i rûzgâra dil virme Odur o vefḳ-i müşelleş ki ğâyeti idbâr		Gazel/1		./-./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25a	Es'ad Efendi	Tevâzû'larla mânend-i ziyâ her ḥâke rû-mâl ol Karar itmek dilersen mihrâsâ çâr-ṭaḳ üzre		Gazel/1		./-./-./-./-./-.	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
25b	Es'ad Efendi	Ṭane' -i ḥaḳ-nâ-şinâsâna olursuṅ medḥâl Ḥalkuṅ açılmayagör ekşerine bâb gibi		Gazel/1		./-./-./-./-./-.	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
25b	Sünbül-zâde Vehbî	Bir gün inşâf eyleyüp encâze meyl itmez misün Hep muvâ'id-i vişâlün va'de-i ferdâ ümîddür		Beyit		-./-./-./-./-.	
25b	Sünbül-zâde Vehbî	Geldün âġûş-ı ḥayâle câme ḥ'âbumda bu şeb Bilmem ey meh-rû 'aceb rû'yâ mıdur ḥulyâ mıdur		Nazire/7 2		-./-./-./-./-.	
25b	Sünbül-zâde Vehbî	Bint-i 'ineble muġ-beçeyi bezme çeksem âḥ Ġâfil bulunsa pîr-i muġân ile mâderi		Kaside/1		--./-./-./-./-.	Aslı 62 beyitlik kasidedir .
25b	Sünbül-zâde Vehbî	Var iken sende bu 'anber gibi ḥaṭṭ-ı müşġfâm 'Âşık zârūṅ dimâġından çıkar mı fikr-i ḥâm		Kaside/1		-./-./-./-./-.	Aslı 52 beyitlik kasidedir .
25b	Sünbül-zâde Vehbî	Görmesün münşî-yi kâmil diyü kat kat бүkilüp Kâtib-i nev-hevesün 'aybını örter kâġıd		Kaside/2		./-./-./-./-./-.	Aslı 19 beyitlik kasidedir .

25b	Sünbül-zâde Vehbî	Büse va' d eylemiş ağıyara lebünden dediler Aradum ağzını hiç itmedi ifşâ-yı sühan		Kaside/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 126 beyitlik kasidedir .
25b	Sünbül-zâde Vehbî	Hallâk-ı cihân kulluğa şâyestedür ancak Kendün gibi bir şahşa tabaşbuş ne belâdur		Terci-i bend/2		--./..--/..--/..-	Aslı 7 bendlik terci-i benddir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Gerçi kerem makālını çokdan işitmişüz Ammā o luṭf-ı mübheme ma' nâ virilmemiş		Müfred		--./..--/..--/..-	
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Nefsini körlemege bir yetişir alma dü zen Açmasunlar gözini sonra bulup başka düzen		Matla		..--/..--/..--/..-	Müfred olarak kayıtlıdır .
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Vā' iz şadaḳāt ile şatar kaşr-ı cinānı Fehm eyle ki cennet daḫı sīm ü zere muḥtāc		Gazel/1		--./..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Olsa 'aceb mi ḡaflet-i nev-devletān füzün Sengin olur dimāḡda vaḳt-i şebāb ḥ'āb		Gazel/1		--./..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Nedür bār-ı 'amāme o şekl-i sālūsī Amān amān çekiyor mı efendi şıḳlet-i şeyḫ		Gazel/2		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Sühan-sencān-ı dehrün tāze āsarı ḳalır bāḳī Bu çarḫ-ı köhne-sāliḡ gerçi her eṭvārī fānīdür		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Rüy-ı ḥasedi perde-i iḥlāsle mestür Hep dōst yüzinden görinen düşmenümüzdür		Gazel/1		--./..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Bir derde düşme yoḫsa müdāvāt-ı rüzḡār Tiryāk-i ekber olsa daḫı engereklüdür		Gazel/1		--./..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Cezb iden dā'ire-i vuşlata zerdür yārı Ḥ'āce bī-hūde bize nüşa-i teşḫīr virür		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

26a	Sünbül-zâde Vehbî	Sâz çalarken meclise gelmiş dikilmiş men' için Şeyh efendinün 'aşâsın başına çalmaludur		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Gerçi zâhid tolu peymāneyi gördükçe döker Kendüsi boş mu тұrur gizli sebūlarla döker		Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	İşte biz şāh-süvārān-ı feẓā-yı 'aşkuz Merd olan var ise gelsün buña meydān dirler		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Hāl-i Hindüya mı gisüya mı kaçd-ı 'azmün Seferün Çine mi ey bād-ı şabā Hinde midür		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Zâtında ihtiyacı yok eşvāb-ı zīnete Esbāb-ı nāz u şīve boyunca libāsıdır		Gazel/1		--./--./--./--.	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Şeyh Efendi mā'il olmazdı o tıfl-ı nev-rese Hasret-i zevk-i civānī olmasaydı pırler	Vehbiyā mir'āt-ı rayün olsa da şafvet-nümā Şüret-i taqdīrde hayrāndur tedbīrler	Gazel/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Hat-āverler güzeşte hūsn ü ānun yād ider gāhī Mişāl-i merdüm-i müflis zamān-ı devletün söyler		Gazel/2		.---/.---/.---/.---	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî		Bi-ḥamdi'llāh feyz-i ma' rifetle zīver-i 'irfān Degüldür 'ārīyet tab' umda Vehbī-i ilāhidür	Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî		Nukūş-ı ḥāme-i kudret bozulmaz serden ey Vehbī 'Adūlar gerçi kim ḥaqqumda gūn-ā-gūn yazmışlar	Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zâde Vehbî	Bi-kesāna ehl-i cāh āzār ider neket diyü Lik bilmez 'azl olunca kendi de menkūb olur	Rū-siyāh-ı cürm isem de işte bu rīş-i sefid Sāḥa-i 'afv-ı Hudāda Vehbiyā cārūb olur	Gazel/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

26a	Sünbül-zāde Vehbî	Yıkılmış zür-ı meyden ben de düşdüm üstüne yârıu Bu fırsat bir düşüşdür yoğsa böyle dâimâ düşmez		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbî	Ḳadd-i bülend ü hüsni müselleme güzel arar Meyl eylemez esâfile ṭab‘-ı selimümüz		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbî	Eden her kârını mizân-ı inşâf ile sencide Bu bāzâr-ı belâda sūd görmezse ziyân çekmez		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbî	Güşād olmaz dilüm seyr-i çemenden lâle vü gül den Beni gül gibi dil-berler açar yoğsa bahâr açmaz		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbî	Bir muğ-beçenün perçeminün kaydına düşdük Zincir-be-gerden yed-i kâfirde esirüz		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbî		‘Ays u nüş eyleyegör bezm-i cihânda Vehbî Çekme gam ehl-i riyâ dirse ne mânî ‘ayyâş	Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26a	Sünbül-zāde Vehbî	İsti‘āze idegör şeytânât u şerrinden Düşmen-i köhne eger itse de ‘arz-ı ihlâş		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	Zîb ü zîverle midür pâk-nijâduñ fahri Bârdur esb-i küheylâna göre râhat-ı bisât	Dâr-ı dünyâda misâfir gibi ṭur ey Vehbî Şanma kim cāy-ı ikâmet olsa bu köhne-i rîbât	Gazel/2		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	Kelâm-ı Ḥaḳḳı her kimden işitsen istimâ‘ it kim Bozulmaz ma‘nî-i Kur‘ân olursa bed-zebân ḥâfîz		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	Belâya uğradum zâhid gelüp bu semte yerleşdi ‘Aşâşıyla çıkup da zevküme her bâr olur mânî‘		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	Oğumışdur iyüce mâ‘nî-i te‘vilâtı Rüşveti ḳapdı hedâyâ diyerek şeyḥ-i ‘afîf		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

26b	Sünbül-zāde Vehbî	Bister-i vuşlata yatmam diyü eylerdi ‘inād Bu gice yār ile çok ‘arbede itdük yatduķ		Gazel/2		..--/..--/..--/..-	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	Yandum ğam-ı hicrūñle yetiş ey şeh-i hūbān Hūnkār gelür olsa füzūn tābiş-i iħrāk		Gazel/1		--./..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî		Vehbiyā tertib-i zāda baķ reh-i ‘uķbā içün Anda irād-ı ıarık ü ‘itibār-ı zāde yok	Gazel/1		-.--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	Naķl eylemiş o şūh Kıruçeşme suyna Cüy-ı şafāmızuñ hele evvelki ābı yok		Gazel/1		--./..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	Alurdum intikāmıñ çāk-çākī-yi girībānuñ Gireydi āh zālīm destūme bir kerre dāmānuñ	Ne dirsün Vehbiyā sen cümlesün görmiş geçürmişsin Mey ü maħbūbdan ğayrı şafası var mı dünyānuñ	Gazel/2		..--/..--/..--/..--	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	Her sözünde olsa biñ dürlü yalanı şā‘irūñ Setr ider ‘aybın yine hūsn-i beyāmı şā‘irūñ		Gazel/2		-.--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	İder ağyāra düzdide nıgehler meclis-i meyde Harāmi gözleründen gördigüm cevri helāl itmem		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	Geh izārın fıkr idüp geh zūlfini bād eyleyüp Her ne hāl ise yine bugün de aħşām eyledüm		Gazel/1		-.--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	Kondurup ehl-i ğased gizlice bir noķtayı kim Oldı hem-şūret-i mücrim nice maħrem bilürüm		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî		Yine derd-i dilümi ben bilürüm ey Vehbî Var mıdur fā‘ide kim ‘āleme ma‘lüm oldum	Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
26b	Sünbül-zāde Vehbî	Haıı-ı nev-hīzini telmiħe o çār-ebrūnuñ Hūsn-i ta‘bır ile bir nażm-ı murabba‘ bulamam		Gazel/2		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.

26b	Sünbül-zâde Vehbî	Nefes-i huşkû ile va' de-i kemnün-ı kibâr Halk-ı sir-âb-ı ümmid itmededür güşundan		Gazel/2		.../...-/.../..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zâde Vehbî	Gelüp geçdikçe hasret-hânesün bir kerre teşrîfî Geçer bu ârzûmendün güzergâh-ı hayâlünden		Gazel/2		.../...-/.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zâde Vehbî	Bezmi ey sâkî yine pür-tumturāk itmez misün İş ayağa düşdi sen teşmîr-i sâk itmez misün		Gazel/2		.../...-/.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zâde Vehbî	Büsesin aldum o nev-restenün ibrâm ile ben Mîve-i vaşla yetişdüm tama'-ı hām ile ben		Gazel/4		.../...-/.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zâde Vehbî		Añlanur meclis-i 'ışretde 'ayâr-ı aḥbâb Vehbiyâ tecrübe-i ḳalbe meḥekdür bâde	Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zâde Vehbî	Bālâ-nişîn-i şadr olıcaḳ pest-fiṭrâtân Halka yukarıdan aşağıdır mu'āmele		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zâde Vehbî	Taḥammül gücdür ammâ ṭavr-ı nâ-ber-cāsına ḥalkuñ Medâr-ı rāḥat-ı 'ālem rehîn olmuş müdārāya		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zâde Vehbî	Diş biler çokdan o nuḳl-i lebe misvâḳ-be-dest Hırş-ı pîrî ile şeyḫ açdı dehân-ı âzı		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zâde Vehbî	Rehîn-i maḥfaza-i 'itibâr olur her dem Dilinde rāzını ketm eyleyen kitâb gibi		Gazel/2		.../...-/.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zâde Vehbî	Ancaḳ kerâmet ehl-i 'abâda olur dimiş Şimdi bilindi hırḳalı şeyḫün ḳabalıḡı		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zâde Vehbî	Eyledüm sencide-i mîzân-ı çeşm-i 'itibâr Bir ağır başlı güzel ammâ alınmış ṭâresi		Gazel/1		.../...-/.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
27a	Sünbül-zâde Vehbî	Hâl ü ḥaṭṭunda nice ḥüsn-i 'ibârât okuruz Ebruvânunla nigâḥundan işârât oḳu[rüz]	Ḳalmadı ḡayrı tek-â-pūya mecâl ey Vehbî	Gazel/7		.../...-/.../...-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

			Oturup gūşe-i ‘ uzletde ʔaḥiyyāt okuruz				
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Geçersen ey ḥayāl-i yār şeh-rāh-ı maḥabbetden Göñül dirler bizüm bir tekyemüz var anda mihmān ol		Gazel/2		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Naẓargāhum o māhuṅ gūşe-i ebrūsıdur ancaḳ Felekde ğurre-i ‘ id olsa da seyr-i hilāl itmem		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 9 beyitlik gazeldir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Bī-hūde niçün şekve idersün ki felekden Sen gibi o ser-geşte de maḥkūm-ı ẓazādur		Terci-i bend/1		--./--./--./--	Aslı 7 bendlik terci-i benddir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Kāṣāne-i gerdün yıkılur āha ʔayanmaz Cānlar yaḳanuṅ şanma ki cān u dili yanmaz		Terci-i bend/1		--./--./--./--	Aslı 7 bendlik terci-i benddir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Sen sırrını keşf eyleme iḥvāna ḥazer kıl ‘ Ālemde ḥaḳıḳat eşeri var mı naẓar kıl		Terci-i bend/1		--./--./--./--	Aslı 7 bendlik terci-i benddir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Bī-çāre saṅa müftüne manşib mı virürler Şarrāf ile ẓavl itmeyicek aḥz u ‘ atāya		Terci-i benc/1		--./--./--./--	Aslı 7 bendlik terci-i benddir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Güreşmek gelmez elden Rüstem-i pür-zūr-ı ‘ aşḳuṅla Dimekdür çāresi ey pehlivān el arḳası yerde		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Ḥased ol rinde kim tenhā çekülmiş gūşe-i bāḡa Sebū zānūda destünde ẓadeḥ dil-ber kucaḡında		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27b	Sünbül-zāde Vehbī	Naşībüm ardına devr eylesem de āsiyābāsā Dehānumda bir ḥabbe ẓalmaz gör temāşāyı		Kaside/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 68 beyitlik kasidedir

27b	Sünbül-zâde Vehbî	Mezâk-ı cânî telh-i zehr-i hicr itdünse de zâlim Şafâ-yı lezzet-i vaşluñ dehânumda henüz bâkî		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27b	Sünbül-zâde Vehbî		Nigâh-ı luţfuna bir kerre mazhar olmadum Vehbî O şühun hasret-i çeşmiyle bîmâr olduğum kaldı	Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27b	‘İzzet Molla	Târ-ı ümîdimi keserem olsa zülf-i hûr Tûl-i emel o mertebe menfûrdur baña		Gazel/1		--./-./-./-./-.	Aslı 13 beyitlik gazeldir.
27b	‘İzzet Molla	Her seher şahhâflar şeyhiyle ülfet eyleyüp H’âce-i tezvîr-i dölâb-ı bedestân ders alur		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
27b	‘İzzet Molla	İltifât-ı döstân kat’ oldığı hengâmda Düşmanânun itdiği hürmet helâk eyler beni		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
27b	‘İzzet Molla	Böyle dâmen-keş degüldi dest-i vuşlatdan o şüh Bir taşım ‘âşık tek-â-pûlarla hod-bîn itdiler		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
27b	‘İzzet Molla	Gülin hâr ile hem-zânû-yı ülfet olduğın açma Hezârî gülşen-i ‘âlemde şādân görmek istersen		Gazel/2		.---/.---/.---/.---	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Vaqt-i iftârda tiryâki ile itme cedel Atılır çehreñe mânende-i murğ-ı huffâş		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 5 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Yüzümüz yok Hudâya yalvaracak Bilemem hâlümüz neye varacak		Matla		..--/..--/..-	
28a	‘İzzet Molla	Kırıldı şîşe-i dil bezm-i yâra ben varamam Şikeste cām ile olmaz şafâ-yı ‘âlem-i âb		Gazel/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Aslı 7 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Bir sitemli sözün eyler dili yüz biñ päre Bir iken yüz biñ olur rañne-i seng âyînede		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Fâş olursa bu gice çekdiğüm âzâr u sitem Ne disem ben ne yalan söylesem ağıyâra şabâh		Gazel/1		..--/..--/..--/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

28a	‘İzzet Molla	Almasun mı ‘āsā-yı āhı ele Genc iken gönölüm ihtiyār olmış		Gazel/1		...-/..-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Bāb-ı Hākdan gayrı her dergāhdan merdüddür Bir qabahāt eylemiş bî-çāre ‘arz-ı ihtiyāc	Qaziyü’l-hācātdan itmez misün ‘İzzet hicāb Yoğa ‘arz-ı ihtiyāc it vara ‘arz-ı ihtiyāc	Gazel/3		..-/..-/..-/..-	Aslı 10 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Devr-i felekden oldı füzün-ı ızırāb-ı baht Döndükçe döndürür bizi bu inkılāb-ı baht		Beyit		--./..-/..-/..-	
28a	‘İzzet Molla	Az içer rıtl-ı girān-ı gāmını bu bezmün Qānî‘-i cür‘a olan rind-i sebūkbār-ı neşāt		Gazel/1		...-/..-/..-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Yıkıldı hātırım şād eyledüm ‘uşşākı hāmd olsun Anun nuqşıyla çok vîrāne ta‘mîr eylemişlerdür		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Qārîn-i nūr ise de rû-siyāh olur nazar it Hārîm-i gayra nigāh eyleyen nikāb gibi	Tecessüs itmededür her gelen giden rāzuğ Açılma herkese ‘İzzet şarîr-i bāb gibi	Gazel/3		..-/..-/..-/..-	Aslı 12 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla		Bak mestür manzūmedeki şerhaya ‘İzzet Zahm-ı dili şā‘irlerün andan da ‘ayāndur	Gazel/1		--./..-/..-/..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla		‘Āqıl olur mı şörete dil-beste ‘İzzetā Bir nağmedür bu şît cihān-ı müste‘ārdan	Gazel/1		--./..-/..-/..-	Aslı 6 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	İçüp şarāb senün tevbe itdigün var mı A şeyh efendi geçilmez ne çāre meşrebdür		Gazel/1		.---/.---/.---/.---	Aslı 11 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Va‘d it vişālün eyleme incāzını hayāl Fikriyle tesliyet bulayum bir zamān dağı		Gazel/1		--./..-/..-/..-	Aslı 8 beyitlik gazeldir.
28a	‘İzzet Molla	Dîde-i mesti şorup gāmze-i mekr qalmış ayuğ Çıkdı bezmde bir fitne bulunduğ uyanuğ		Gazel/1		...-/..-/..-/..-	Aslı 7 beyitlik gazeldir.

BÖLÜM 2: MECMÛA-İ EBYÂT VE ŞARKI, GAZELİYÂT'IN KARŞILAŞTIRMALI METNİ

2.1. Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol

1. Çalışmamızın Karşılaştırmalı Metin bölümünde mecmûanın 1b-28a varakları arasında bulunan şiirlerin karşılaştırmasını yaptık.
2. Metni kurarken mecmûanın mevcut düzenini koruduk.
3. Mecmûanın varak numaralarını metnin sol tarafında köşeli parantez içerisinde verdik.
4. Çalışmamızda gazel, kıt'a, müfred vs. yanı sıra çok sayıda mısra da yer almaktadır. Diğer şiirler gibi mısraları da numaralandırdık.
5. Çalışmamızda yer alan Arapça, Farsça beyitlerin ve mısraların transkibini yapmadık. Bu beyit ve mısraları da numaralandırdıktan sonra fotoğraflarını ekledik.
6. Metnin karşılaştırmasını yaparken öncelikli olarak şâirlerin yayımlanan dîvânlarını tespit etmeye çalıştık. Tespit edemediğimiz durumlarda eserlerin yazma nüshalarına ulaşmaya çalıştık. Gerekli durumlarda tezkire, tez, makale vs. çalışmalardan da yararlandık.
7. Karşılaştırmada kullandığımız dîvân vb. eserler için kısaltmalar belirledik. (Nef'î D.) Belirlediğimiz bu kısaltmaları *Karşılaştırmada Kullanılan Eserlere Ait Başlıklar* kısmında kısa künyeleriyle birlikte verdik.
8. Karşılaştırma yapılan şiirin bulunduğu eserdeki künyesini, şiir numarasını, eserin kısaltmasını, ilgili nazım şeklinin kısaltmasını, beyit sayısını ve bulunduğu sayfa numarasını vermek sûretiyle gösterdik:
2. Nev'î D., G. 233 (5 beyit), s. 274.
9. Başlığı bulunmayan , tespit edemediğimiz şiirleri şu şekilde belirttik:
3. Beyitin hangi şâire ait olduğu tespit edilememiştir.
10. Karşılaştırma yapılan şiir dîvânda yoksa şu şekilde belirttik:
5 Bâkî Dîvân'ında tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)
11. Dîvânını tespit edemediğimiz şâirleri ise şu şekilde belirttik:

507. Râfi'ye âit bir dîvân tespit edilememiştir.

12. Mecmûa ile karşılaştırma yapılan eser arasındaki farklar dipnot alanında gösterilirken iki şekil arasına “:” işareti koyduk.

5 dil-i şeydâ: dil-i dâna

13. Mecmûada yer alan bir şiirin karşılaştırmasını dîvân dışındaki bir eserden yaptığımızda tespit ettiğimiz farkları şu şekilde gösterdik:

563. RT., 125 (Bkz.Kaynakça)

131.câm-ı mey-i nâbımız: câm-ı mey nâbı **RT.**

625. Hadikatü's-Süedâ, s. 81 (Bkz.Kaynakça)

ebr-i şabr ile : ebr-i şabrdan **HS.**

700. Latifeler, s.32 (Bkz.Kaynakça)

her : her kim **L.**

14. Vezin ve anlam bakımından doğru olduğunu belirlediğimiz kelimeleri metne dâhil edip, diğer şekli fark olarak verdik.

115. Mecmûada sermerde şeklinde kayıtlı olan kelimenin anlam bakımından şermende olması gerektiği kanaatindeyiz.

34 şermende:sermende **M.**

15. Noktalama hatasından kaynaklandığını değerlendirdiğimiz kelimeyi de fark olarak verdik. Doğru şekli ise metne dâhil ettik.

39 firkat: ferfet **D.**

16. Beyitte olmamakla birlikte, vezin ve anlam bakımından olması gerektiğini düşündüğümüz kelime veya ekleri köşeli parantez içerisinde metne dâhil ettik. Mecmuada olmadığını dipnotta ayrıca belirtmedik.

169. bulu[r]

konus[ur]

250. saçaklan[dı]

845. Şafâdan mey gibi ser-germ olup cûş [itdigüm demler]

950. Cemālünde[n]

17. Belirlenen farklar vezin ve anlam bakımından beyitte herhangi bir uyumsuzluk oluşturmuyorsa mecmûadaki şekli esas alıp diğer şekli fark olarak verdik:

Dil-i zâruma : dil-i râzuma **D.**

18. Mecmûada bulunan şiirlerin mısra ve beyit sayısında da farklılıklar bulunabilmektedir. İlgili farkları şu şekilde gösterdik:

251. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

252. Bu beyit dîvânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

19. Bazı şiirlerin, başlıklarında belirtilen şâir dışında, başka bir şâire âit olduğunu tespit ettik ve bunu şu şekilde gösterdik. Bu durumu ayrıca Mestap Tablosu'nun Açıklama kısmında belirttik:

472. Sâbit Dîvânı'nda tespit edilememiştir.(Bkz.Kaynakça)

Râşid D., G.68 (5 beyit), s. 346.

20. İlgili araştırmalarımız sonucunda dîvânına ulaşamadığımız şâirleri şu şekilde belirttik:

324. Ehlî Dîvânı'na ulaşılammıştır.

2.2. Metnin Transkripsiyon ve İmlâsında İzlenen Yol

1. Metnin transkripsiyonunu hazırlarken bilimsel çalışmalarda kullanılan MEB İslam Ansiklopedisi transkripsiyon alfabesi kullanılmıştır.

2. Çalışmamızda ağırlıklı olarak 16.ve 18. yüzyıl şâirleri bulunduğundan Eski Anadolu Türkçesi'nin özellikleri mümkün olduğunca korunmuştur.

3.Arapça ve Farsça kelimelerin imlâsında İsmail Ünver'in bu konudaki önerilerine uymaya çaba gösterdik.

4. Vezin gereği zihaf yapılması gereken kelimelerdeki mevcut uzunluk korunmuştur Örneğin, sâkî vs.) İmâle yapılarak uzun okunan kelimelerde uzun şekiller yazılmamıştır.

5. Farsça kelimelerde okunmayan vâv-ı mâ' duleler “ ~ “ işareti ile gösterilmiştir (Örneğin h'âce, h'âbdasuz).

6. Kalın ünlü ile başlayan kelimelerde “d” sesi genellikle “د” harfiyle yazılmıştır. Metindeki şekil tercih edilmiştir (Örneğin, dolu yerine tolu, doğru yerine togrı).
7. Farsça son ekler kelimeye bitişik bir şekilde yazılmıştır (Örneğin, gülzâr).
8. Arapça Farsça edat ve ön ekler eklendikleri kelimeden “-“ işareti ile ayrılmıştır.
9. Metin içinde hem “c (ج)” hem de “ç (چ)” harfiyle yazılmış olan “gonca” kelimesinin mecmuadaki şekli korunmuştur.
10. Farsça kelime tekrarlarının arasına gelen ekler “-“ işareti ile ayrılmıştır (ser-te-ser vb).
11. Farsça kelimelerdeki ünlü türemeleri gösterilmemiş, medli okunuşları tercih edilmiştir (Örneğin, rûzigâr-rûzgâr vs.).
12. Kapalı e seslerinin “-i”li kullanımı korunmuştur (Örneğin, virmek, dimek vs.)
- 13.“ء” işareti ile yazılan hemzenin standart bir kullanım sağlamak adına “ى”siz şekli tercih edilmiştir (Örneğin , dâ’im, mâ’il, kâ’il vs.)
14. Kenâra vs. kelimelerde bulunan yönelme ekinin “-a”lı kullanımı tercih edilmekle birlikte, kafiye ve anlamda herhangi bir bozukluk olmasın diye zaman zaman “-e-li” şekli de kullanılmıştır.
16. Farsça birleşik isim ve sıfatlar “-“ işareti ile ayrılmıştır (Örneğin, dil-beste, ser-nâme vs).
17. Metinde bulunan kapalı e seslerinin i’li kullanımı korunmuştur: (gice, virmek vs.)
18. Mecmûada tam bir gazel veya kaside olarak verilmeyen şiirleri, şâirlerin şiirlerinin bulunduğu tabloda tek tek beyit olarak ele aldık. Beyit sayısı tam olanları gazel olarak yazdık. Bu beyitlerden nazım şeklini belirleyebildiklerimizi ise Mestap Tablosu’nun açıklamalar kısmında belirttik. Hangi nazım şekliyle yazıldığını tespit edemediğimiz şiirlerin Mestap Tablosu’nda yer alan nazım şekli kısmını boş bıraktık.

2.3. Metnin İşaretler Sistemi

Tablo 4: Transkripsiyon Tablosu

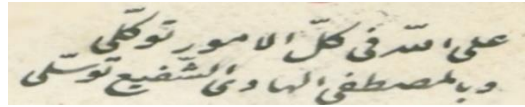
أ, آ	A, a, Ā, ā, E, e	ش	Ş, ş
ء	,	ص	S, s
ب	B, b	ض	Ž, ž, D, d
پ	P, p	ط	T, t
ت	T, t	ظ	Z, z
ث	S, s	ع	‘
ج	C, c	غ	Ğ, ğ
چ	Ç, ç	ف	F, f
ح	H, h	ق	K, k
خ	H, h	ك	G, g, K, k, D, d
د	D, d	ل	L, l
ذ	Z, z	م	M, m
ر	R, r	ن	N, n
ز	Z, z	و	Ū, ū, Ü, ü, V, v
ژ	J, j	ه	H, h, e
س	S, s	ی	İ, i, L, l, Ĭ, i, Y, y

2.4. Karşılaştırmalı Metin

[1b]

1¹

[BEYİT]

2²

NEV‘İ

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Baş ı iriřdi göge rif at ile her dūnuñ

Hağ budur kim řat ı alçaqlığı var gerdūnuñ

¹ “Her işte tevekkülüm Allah’adır. Ve niyazım (yalvarışım) hidayet gösteren, şefaât eden Mustafa’yadır.”

² Nev‘î D., G. 233 (5 beyit), s. 274.

3³

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. 'Ulüvv-i himmet ızhār it tenezzül itme her dūna
Bu gerdūna süvār ol itme minnet çarḥ-ı gerdūna

4⁴

[NĀ'İLĪ]

Hezec

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlūn

1. Mest eyledi sāḳī seni mey ǧaldı ǧadehde
Bī-çāre göñül sen de ǧadeḥ-kārda ǧalduñ

5⁵

[BĀḲĪ]

Remel

Fe' ilātūn Fe' ilātūn Fe' ilātūn Fe' ilūn

1. Şanma kim ǧocalığı bükdi belin Bākīnūñ
Naǧd-i 'ömrini yitürmiş egilüp anı arar

6⁶

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Şikest it āşnādan rişte-i ümmīdini zīrā
Cefāyī āşnādan luṭfı hep bī-gāneden gördüñ

³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴ Nâilî-i K. D., G. 217 (6 beyit), s. 439.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁵ Beyit Bâkî Dîvân'ında tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁶ Beyitin hangi şâire ait olduğu tespit edilememiştir. 2. mısrası Bilgelikler Dîvânı'nda tespit edilmiştir. (Bkz. Kaynakça)

7⁷

[RÂĞIB]

Muzâri'

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Baht olmayınca hüsn-i tabî' at çe fâide⁸

Şâ'ib de olsa halk hâşâsın arar bulur

8⁹

[RÂĞIB]

Remel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

1. Sû-be-sû sevķ eyleyen hep sâ'ik-ı taķdirdür

Kimsenüñ destinde yok Râğib zimâm-ı ihtiyâr

9¹⁰

[RÂĞIB]

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Bu bir meşhûr meşeldür ki efendi gün döner dirler

Benüm âlûde-i ğam¹¹ olduğum eyyâm dönmez mi

10¹²

[AMÎDÎ]

⁷ Râğib Paşa D., G. 55 (7 beyit), s. 247.

1.Bu beyit dîvânda 6.beyittir.

⁸ çe fâide: neyi müfid **D.**

⁹ Râğib Paşa D., G. 57 (7 beyit), s. 250.

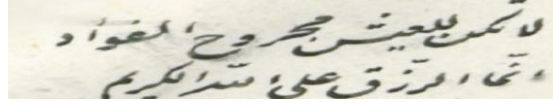
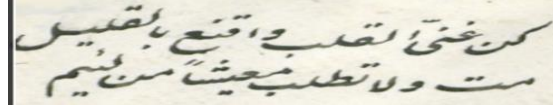
1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁰ Râğib Paşa D., G. 174 (4 beyit), s. 370.

1.Bu beyit dîvânda 4.beyittir.

¹¹ âlûde-i ğam: âlûde-i hicr **D.**

¹² Bu kıt'a Tuhfe-i Hattatın adlı eserde Hattat Amîdî'ye âit gösterilmiştir. (Bkz.Kaynakça)

11¹³

[FEHİM-İ KADİM]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Sa‘ y ile rūḥ daḥı¹⁴ icād ider iseñ farazā¹⁵

Baḥtı vārūn olanuñ sa‘ yi de meşķūr olmaz

12¹⁶

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Zuhūr-ı ḥaṭṭ-ı ma‘ mül eylemezdün erdi sulṭānum

Siyeh-kārī-i baḥtum bunda da uç virdi sulṭānum

13¹⁷

ŞEYHÜL- ḤAREM-ZĀDE ‘ ABDULKERĪM EFENDİ

[KERĪMİ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Ğayra dil virmeyüp eylerse n’ola saña nazar

Sendedür gönli gözi ‘ aşıkun ey nūr-ı başar

¹³ Fehîm-i Kādîm D., Kt. I (20 beyit), s. 276.

¹⁴ rūḥ daḥı : rūḥ da **D**.

¹⁵ farazâ : meselâ **D**.

¹⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁷ K. Fâizî T. 11. vr. 158a. (Bkz.Kaynakça)

14¹⁸

ŞEYH SİNÂN EFENDİ

SİNÂNÎ

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Egerçi dāğ-ı sînem yâre ' arz itmek murâdumdur

Velîkin za' fdan tākāt mı var çāk-i girîbāna

15¹⁹

[' AZMÎ-ZÂDE HÂLETÎ]

Hecez

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Dil-i şeydâ²⁰ olup naţ' -ı fenānuñ vākıf-ı rāzı

Ŧoķuz kıatdan görür bāzîçe-i çarĥ-i dağalbāzı

16²¹

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Recez

Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün

1. Başı kıabaķ²² yalın ayak abdālun olmışdur güneş

Bir yerde ārām eylemez ne şevķunla dünyāyı gezer

17²³

NÂBÎ

¹⁸ Tuhfe-i Nâilî, s. 454. (Bkz. Kaynakça)

¹⁹ Azmizâde Hâletî D., G. 821 (6 beyit) s. 551.

²⁰ dili şeydâ: dil-i dānâ D.

²¹ Şeyhülislâm Yahyâ D., G. 49 (5 beyit) s. 72.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

²² kıabaķ : açık D.

²³ Nâbî D., C.2, G. 691 (8 beyit), s. 338.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Muzārî‘

Mef‘ûlû Fā‘ilâtü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Devrân²⁴ virür mi kimseye şîrāze-i niẓām

Tā şıķmayınca mengene-i ıztırābda

18²⁵

[SĀNĪ]

CĀN MEMĪ

Muzārî‘

Mef‘ûlû Fā‘ilâtü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Hūmlar şikeste cām tehî yok vücūd-ı mey

İtdüñ esîr-i ķahve bizi hey zamāne hey

19²⁶

[MESĪHĪ]

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Fe‘ûlün

1. Mesîhî medhî bu deñlü becerdi

Begenmezseñ yûri var sen de eyle

20²⁷

[‘ABDULLATĪF]

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

²⁴ devrân: gerdün D.

²⁵ BT., s. 45. (Bkz. Kaynakça)

²⁶ Mesîhî D. Edirne Ş. (5 beyit) s. 111.

²⁷ Mecmuada Aţâyî başlığı yer almaktadır. Abdullatif’e âit bir dîvân tespit edilememiştir.

Halil Aksoy , *Tarsus Şâirleri I*, s. 31 (Bkz. Kaynakça)

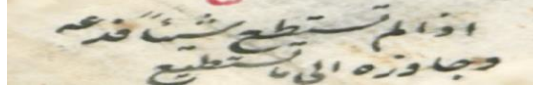
1.Mecmûada kıt‘anın ilk iki mısrası yazılmıştır. Kıt‘anın son iki mısrası şu şekildedir:

Güşunu bâma atup (da) hażreti postalının

Gümüş ayaķdan ise (de) bir ķadem aķdem idi

1. ‘ Āleminde bu dağı böylece bir ādem idi
Kimisinden²⁸ kem ise kimi de bundan kem idi

21²⁹

22³⁰

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘iün Fe‘ülün

1. Kalem kâdir midür medhın beyāna
Şıgar mı baħr-i Kūlzūm nāvdāna

23³¹

Hafif

Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Şoħbeti mecma‘-ı ekārim idi
Meclisi ħırmen-i mekārim idi

[2a]

24³²

BEYT

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Muḳadderse zuhūr eyler emel bir gün ƙo ƙa‘ cili
Gözet ey dil hemān sen kār-ı taḳdīre rızā semtin

25³³

²⁸ kimisinden : kimisinde D.

²⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

³⁰ Beyitin hangi şâire it olduğu tespit edilememiştir.

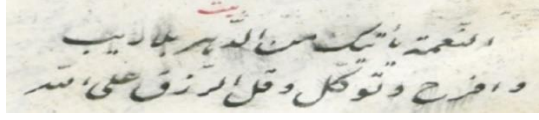
³¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³³ Arapça olan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

BEYT

26³⁴

RĀĠİB

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Cihān ālāyişinden dest-şüy ol rāhat istersen

Ḳanā' at dāmenüñ elden bırakma ni' met istersen

27³⁵

[ŞEMSİ]

KIT' A

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Melce'-i baḥr-ı emel her cāhile gird-ābdur

‘Ārife ālāyiş-i dünyā ḥayāl-i ḥābdur

2. Bir ḳapuyı bend iderse biñ ḳapu eyler güşād

Ḥazret-i Allah efendi fātihü'l-ebvābdur

28³⁶

YÜSRİ

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

³⁴ Râgıb Paşa D., G. 103 (6 beyit) s. 296.

³⁵ Şemsî'ye âit bir dîvân tespit edilememiştir. Kıt'anın son iki mısrası Rıfat Kütük'ün makalesinden hareketle tespit edilmiştir.

1.Rıfat Kütük, “*Kayserili Mutasavvıf Şâir Seyyid Mehmed Şemsî (Şemseddin) Efendi ve Dîvânı*”. *Turkish Studies* 3 (2): 503. (Bkz.Kaynakça)

³⁶ Yüsrî D., G. 99 (5 beyit), s. 165.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

1. Her hevādan muẓtarib olma ḥabāb-ı bādeveş³⁷

Baḥr-i istiḡnāda mānend-i cezīre ağır ol

29³⁸

RĀĠIB

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Zamān olmaz müsā‘ id ya mekān ya sāķī-i devrān

Bu ‘işretgehde dil-ḥ‘āḥ üzre Rāġīb ‘ayş u nūş olmaz

30³⁹

BEYT

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Şaruldum rişte-i gīsūḡa sevdā-yı vişālünle

Şeḡā ḥaṭ şādır olsa ḳaṭ ‘-ı ümmīd eylemem senden

31⁴⁰

[FEHÎM-İ KADÎM]

BEYT

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Sebeb-i rif‘at olur ġam yeme üftāde iseḡ

Bir binā tā ki ḥarāb olmaya ma‘mūr olmaz

32⁴¹

³⁷ bādeveş: mevc-vār D.

³⁸ Rāġīb Paşa D., G. 72 (7 beyit) s. 265.

1.Bu beyit dīvānda 7. beyittir.

³⁹ Beyitin hangi şâire ait olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁰ Fehîm-i Kadîm D., Kt I. (20 beyit), s. 276.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

⁴¹ Vecdî D., G. 45 (10 beyit), s. 118.

Gazel-i müzeyyeldir.

[VECDÎ]

BEYT

Remel

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün

1. Eyledüm müjgānuma taşvîr-i 'aks-i rûyını
Kim ruḥundan ğayrı dîdem mihr-i raḥşân görmesün

33⁴²

[VECDÎ]

BEYT

Hezec

Mef'ûlû Mefâ'ilû Mefâ'ilû Fe'ûlün

1. Mestâne iken zülf-i girih-gîre şarılsam
Ser-rişte-i zevk-i dil-i maḥzûn ele girse

34⁴³

[VECDÎ]

BEYÎT

Hezec

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün

1. Kaşdı cân almaḡdur ol zâlim eger dâd itse de
Şâd-merg itmek murâd eyler beni şâd itse de

35⁴⁴

BEYÎT

Hezec

1.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

⁴² Vecdî D., G. 61 (7 beyit), s.133.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

⁴³ Vecdî D., G. 59 (7 beyit), s. 131.

⁴⁴ Beyitin hangi şâire ait olduğu tespit edilememiştir.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dili ma‘ mūr idemem hāli harāb eylemesem
Hātırum şād idemem nūş-ı şarāb eylemesem

36⁴⁵

[VECDİ]

BEYİT

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Feryād-ı dil-i zāruma⁴⁶ dem-sāz mı kaldı
Ya keşf idecek derdümi hem-rāz mı kaldı

[2b]

37⁴⁷

[VECDİ]

BEYİT

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Degül bahār u gülistān kendümi göremem
O gül-ruḥ olmasa āyīnevār qarşumda

38⁴⁸

[MAḤMŪD PAŞA / ADNİ]

BEYİT

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

⁴⁵ Vecdî D., G. 67 (7 beyit), s. 139.

⁴⁶ dil-i rāzuma: dil-i zāruma **M**.

⁴⁷ Vecdî D., G. 64 (3 beyit), s. 136.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁴⁸ Adnî Dîvânı’nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

1. Rûyına hâ'il olan dîde-i hûnâbumdur
Bağa düşmenlik idenler yine aḥbâbumdur

39⁴⁹

[ŞEYḤÜLİSLÂM YAḤYÂ]

BEYÎT

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Cefâ taşıyla mir'ât-ı dili⁵⁰ şad pâre eylersen
Ne mümkündür yine ḥâtır perîşân olmasun dîrsen

40⁵¹

NÂBÎ

Muzârî'

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Bir mey ki neş'esinde⁵² ola bûy-ı imtinân
Seng-i kazâ tokunması⁵³ yegdür sebûsına
Velehu
Bir matlâbuḡ ḥusûline la'net ki tâlîbi
Lâzım gele mürâca'at itmek 'adûsına

41⁵⁴

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

⁴⁹ Ş. Yahyâ D., G. 285 (5 beyit), s. 310.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁵⁰ mir'ât-ı dili: mir'ât-ı dilüm **D**.

⁵¹ Bu beyitler Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

1. Bu beyit Bilgelikler Divanı adlı eserde Nâmîk Kemâl'e ait gösterilmiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁵² neş'esinde: neşvesinde **D**.

⁵³ tokunması: dokunması **D**.

⁵⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Żiyā yok arĥ-ı  ayşuĥ mihr ü māhında nücūmında
Şafādan yok eser ĥalkuĥ ĥuşūsında  umūmında

42⁵⁵

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Midād kılmadı aĥvālūmi beyāna meded
Sözün muĥaşşalı bu iştiyāk fevķa'l-ĥad

43⁵⁶

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. İĥtiyār-ı⁵⁷ ģama düşmekden ise
İztırār-ı⁵⁸ sefer itmek yegdür
2. Yāri aġyār ile⁵⁹ görmekden ise
Yıķılıp bir yaĥa gitmek yegdür

44⁶⁰

[NEF' İ]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Geçdi bu felegün peĥ diyecek bir rūzı⁶¹
Böyle eyyām-ı ģamuĥ böyle olur Nev-rüz'ı

⁵⁵ Beyitin hangi şâire âit olduġu tespit edilememiştir.

⁵⁶ Tütinâme, s. 356. (Bkz.Kaynakça)

⁵⁷ İĥtiyār-ı: ıztırār-ı **D**.

⁵⁸ ıztırār-ı: İĥtiyār-ı **D**.

⁵⁹ aġyār ile: aġyārıla **D**.

⁶⁰ Nef' î **D**., Mfrd 16, s. 299.

⁶¹ Geçdi bu felegün peĥ diyecek bir rūzı: Zulmet-i baĥr ile şebden seçemezler rūzı **D**.

45⁶²

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Karye-i cismümde çeşmüm bir güzel şubaşıdur
Neyleyüm ammā ki taḥṣīl itdigi gözyaşıdur

46⁶³

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Rub' ı meskūnda ne tedbīr dil-i bī-çāremüz
Çār-ebrūya dū-çār olmamağa çāre mi var

47⁶⁴

YŪSRĪ

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Mey-keş olursa kadeḥ nefsine eyler zulmi
Kāhve fīncānı gibi elleri yakmaz bārī

48⁶⁵

RĀĠĪB

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Ey ḥayāl-i yār başmazsun kadem rŭy-ı dile
Seyr-i deryā şūretinde dīde-i giryāna baş

---

⁶² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁴ YŪsrî D., G. 130 (5 beyit), s. 186.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁶⁵ Râġīb Paşa D., G. 97 (7 beyit), s. 290.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

49⁶⁶

RÂĞIB

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hezār-aḥbāb olan ehl-i televvünden vefā gelmez
Bu gülşende⁶⁷ meşāmm-ı şevka bûy-ı āšnā gelmez

50⁶⁸

RÂĞIB

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Muzaffer vaḳt-i fırşatda 'adūdan intiḳām almaz
Mürüvvetmend olan nā-kāmī-i düşmenle kām almaz

51⁶⁹

RÂŞİD

Hezec

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlūn

1. Ta' bîr idemem çekdigüm ālāmı felekden
Zîrā ki anuḡ zîkri de⁷⁰ bir gūne elemdür

52⁷¹

[RÂĞIB PAŞA]

Muzāri'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilūn

⁶⁶ Râğib Paşa D., G. 75 (7 beyit), s. 268.

⁶⁷ gülşende: gülşenden **D.**

⁶⁸ Râğib Paşa D., G. 79 (7 beyit), s. 272.

⁶⁹ Râşîd D., Mfrd. 4, s. 476.

⁷⁰ zîkri de : şekli de **D.**

⁷¹ Râğib Paşa D., G. 102 (5 beyit), s. 295.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. Zehr-i ‘itābuñ ⁷² eyler ise şimdi telh-kām
Güftār-ı dil-nüvāzını da az işitmedük

53⁷³

RĀĠIB

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Hılāf-ı tıynetümdür ṭab‘ -ı aḥbāba keder virmek
Degüldür meşrebüm mānend-i şaḥbā derd-i ser virmek

54⁷⁴

RĀĠIB

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Ne ḳaşr-ı dil-keş-i gülşen ne şaḥn-ı bāğ araruz
Henüz şemīm-i gül-i kāmā biz dimāğ araruz

55⁷⁵

RĀĠIB

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

Şikāyet itmez idük cevri-ı çarḥ u aḥterden

Şemātet eylemese şād olup ‘adūlārumuz

[3a]

56⁷⁶

⁷² ‘itābuñ: ‘itāb D.

⁷³ Râgıb Paşa D., G. 105 (7 beyit), s. 298.

⁷⁴ Râgıb Paşa D., G. 83 (6 beyit), s. 276.

1. Bu beyit mecmûada gazelin 1. beyitinin ilk mısrasıyla 2. beyitin 2. mısrası birleştirilerek yazılmıştır.

⁷⁵ Râgıb Paşa D., G. 90 (7 beyit), s. 283.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

⁷⁶ Râgıb Paşa D., G. 105 (7 beyit), s. 298.

RÂĞIB

Hezec

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

1. Hülûs olmaz mü'eddâ şimdi Râğib vuşlat-ı yâre
Müyesserdür murâduñ mümkün olsa sîm ü zer virmek

57⁷⁷

ṬÂLİB

Hezec

Mef'ülü Mefā'ılı Mefā'ılı Fe'ülün

1. Ol gonce-femün büy-ı vişâlınden eşer yok
Ey bād-ı şabâ sende dağı taze haber yok
2. Pürdür hum-ı miḥnetle dilâ meykede ammâ
Ol vüs' ile bir sāğar-ı ayyāşa yer yok
3. Āsâr-ı zuhûr eylemedi âh-ı derûnuñ
Bileydüm ki şeb-i ḥasrete hengâm-ı seḥer yok
4. Maḥbûb u meyün terkine var dilde 'azîmet
Ey şûfî dili neyleyelüm zevk-i diger yok
5. Hoş zevk idi dünyâda gönül 'âlem-i tecrîd
Ey Ṭâlib-i şūrîde-dil ol zevke zafer yok

58⁷⁸

[VECDÎ]

Hezec

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

1.Bu beyit yukarıdaki 53.başlıklı beyitle aynı gazelde yer almaktadır. Dîvânda 7.beyittir.

⁷⁷ Bu gazel Ṭâlib başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁷⁸ Vecdî D., G. 18 (7 beyit), s. 88.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

1. Nice feryād idüp çāk-ı girībān itmeyem ben kim
Yanumda sākī-i gül-ruḥ elümde sāgarum yokdur

59⁷⁹

[VECDİ]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Dilün şabr u sükūnın nāle vü feryāda virdüm hep
Bu cism-i āteşinün āb u ḥākin bāda virdüm hep

60⁸⁰

RĀĞIB PAŞA

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Kimse cem' iyyet-i esbābı ser-ā-ser bulamaz
Cām-ı billūr bulursa mey-i aḥmer bulamaz
2. Meş'al-i mihr ile geşt itse felek dünyâyı
Bir daḥı sencileyin māh-ı münevver bulamaz
3. Müzd-i ḥumgāh-ı ğumūm oldu derūnum o kadar
Gelse şādī-i⁸¹ tarab ḥātıruma yer bulamaz
4. Olmayan māye-i feyz-i ezeliden sır-āb
Āb-ı Hızır yine Hızır olsa da rehber bulamaz
5. İster ammā leb ü dendānını vaşf eyleye yār
Baḥr-ı endişede herkes dürr ü gevher bulamaz
6. Tālī'-i mihre müşādif görünür tal' at-ı yār
Şöhret-i ḥüsni bu revnaḳda güzeller bulamaz

⁷⁹ Vecdî D., G. 4 (5 beyit), s. 72.

⁸⁰ Râğıb Paşa D., G. 82 (7 beyit), s. 275.

⁸¹ şādī-i: şādī vü D.

7. Sen bulursun yine **Rāğīb** gibi şeydā ammā
O senün gibi cefā-pîşe sitemger bulamaz

61⁸²

NÂBİ

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Her nālede bir naḥl-i güle kondı şafādan
Her nağmede tebdil-i maḳām eyledi bülbül

62⁸³

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Nigeh-endāz-ı sitem olma gönül kesr itme
İtme mir'atı şikest kim seni şad⁸⁴ şūrete kor

63⁸⁵

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Mey olsa dil-ber olsa bezm-i āsāyış-i 'aşk olsa
Sen inşāf eyle ey zāhid olur mı hiç fedā lāyık

64⁸⁶

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

⁸² Nâbî D., C.2, G. 493 (6 beyit), s. 189.

1.Bu beyit divânda 2.beyittir.

⁸³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1.Şerife Akpınar, “Konya Yazma Eserler Kütüphanesi “3469” Numarada Kayıtlı Bir Şiir Mecmuası”, *Turkish Studies* : 541-384. (Bkz. Kaynakça)

⁸⁴ şad: çok D.

⁸⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Varalum meykedeye sāgar-ı memlū çekelüm
Dönelüm şum‘ aya şevkle yā Hū çekelüm

65⁸⁷

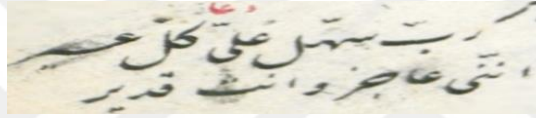
Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Gül ruḥuñ seyr eyleyen ‘ālemde gülzār istemez
‘Andelībi gör ki gülden ğayrı bir yār istemez

66⁸⁸

DU‘Ā

67⁸⁹

NĀBĪ

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Bilen ḥāk-i Sitanbūldur rūsūm-ı şīve vü nāzı
Kenāruñ dilberi nāzik de olsa nāzenīn olmaz

[3b]

68⁹⁰

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

⁸⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁸ Duânın kime âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁹ Nâbî D., C.2, G. 303 (12 beyit), s. 36.

⁹⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Cenāb-ı şūh-meşreb şeyh efendi keşf-i rāz itdi
Sebū-yı mey içildi çıkdı zīr-i zeyl-i dāmen

69⁹¹

Remel

Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün Fā‘ ilātün

1. Hüsünü hattıyla bulduk bilmezüz evvellerün
Hüsni hālın söylerüz biz şorşalar cānānenün

70⁹²

[KASTAMONĪ-ZĀDE MEHMET EMİN]

KİT‘A

Müctes

Mefā‘ ilün Fe‘ ilātün Mefā‘ ilün Fe‘ ilün

1. Hemīşe nā-fezā olur sernüvişt-i hükmi-ı kazā
Dime ki tālīb olan sa‘ yde kuşūr eyler
2. Nihāde kıl ser-i teslimi levh-i taqdīre
Muḳadderāt-ı ilāhī gelür zuhūr eyler

71⁹³

BEHCETĪ

Muzārī‘

Mef‘ ulü Fā‘ ilātü Mefā‘ ilü Fā‘ ilün

⁹¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹² Ekrem Tak, “Kültür Tarihi Kaynağı Olarak Şerîye Sicilleri: Mahkeme Sicillerinde Şiirler”: 607-623. (Bkz. Kaynakça)

1. Makalede beyitler şu şekildedir:
Nihāde kıl ser-i teslim-i levh-i taqdīr ile
Çok zaman ser-geşteyiz bāzice-i taqdīr ile
Muḳadderāt-ı ilāhī gelir zuhūr eyler
Ālet-i satranç düşer bir hāneden bir hāneye

⁹³ Bu beyitler Behcetî başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

1. Ğavġā imiş cihānda bu devlet didikleri
Müşkil belā imiş hele haşmet didikleri
2. Serv-i istikāmet ile ne koz kırdı bağda
Bī-mīve eyledi anı ‘iffet didikleri
3. Ğāzīlere sihām-ı kazādan halāş yok
‘Ayn-ı kazā degül mi hükümet didikleri

72⁹⁴

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Cemāl-i rüy-ı büttān sāde şafhadur bī-mū
‘Umād kıt‘ asıdur hüsn-i haţţ-ı çār-ebrū

73⁹⁵

[ṬĀLİB]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dem-i vişāli geçer neş’e-i⁹⁶ şarāb gibi
Ķalur gözümde⁹⁷ o demler hayāl-i h‘āb gibi

74⁹⁸

[RĀĠİB PAŞA]

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Tā olmaya zehr-ābe-keş-[i] firqatün ‘āşık
Derk eyleyemez lezzet-i vuşlat neye dirler

⁹⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁵ Safâî T., s. 607.

⁹⁶ neş’e-i: neşve-i **D**.

⁹⁷ gözümde: gözinde **D**.

⁹⁸ Râġıb Paşa D., G. 62 (7 beyit), s. 255.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

75⁹⁹

[‘İŞMETİ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Fāriğ olmam āhdan dildāra kār itmezse de
Sūziş-i dildür ğaraž-ı yār ‘itibār itmezse de
2. Sen hemān ayrılma ey dil reh-güzār-ı yārdan
Pāy-māl-i esb-i nāz eyler şikār itmezse de

76¹⁰⁰

[RĀĞİB PAŞA]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Felek tek eylesün ta‘n-ı düşmānāna hedef
Qazā iderse sihām-ı havādişe āmāc

77¹⁰¹

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Āh kim olmuş şeb-i baht-ı siyekārūm ‘aķīm
Toğmaz andan tıfl-ı ümmidüm ki olam şād-kām

78¹⁰²

[BĀĖİ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

⁹⁹ İsmetî D., G. 78 (5 beyit), s. 166.

¹⁰⁰ Rāğib Paşa D., G. 23 (7 beyit), s. 215.

1. Bu beyit dîvānda 3. beyittir.

¹⁰¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁰² Bâķî D., G. 436 (5 beyit), s. 267.

1. Mübtelâ oldı gönül cām-ı şarāb-ı nāba
Âh kim zevrak-ı dil düşdi yine gird-āba

79¹⁰³

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Nesīm-i vuşlatıyla tünd-bād-ı hicri tev’emdür
Hevāsında diyār-ı ehl-i ‘aşkun i‘tidāl olmaz

80¹⁰⁴

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Naqd-i cān yandurmayınca şem‘a vāşıl olmadı
Bezm-i ‘aşk ādābını pervāne bilmez kim bilür

81¹⁰⁵

HAZRET-İ HÜDÂYÎ

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Kıl nazar hāline eşkini revān eyleyenün
Dem gelür ‘afv olunur suçları kıan eyleyenün

82¹⁰⁶

[RĀĠIB]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

¹⁰³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁰⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁰⁵ Hüdâyî Dîvânı’nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹⁰⁶ Râgıb Paşa D., G. 11 (7 beyit), s. 203.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. Şuyunda kullanağör sâķī keştī-i ıarabı

Ĥudā çün itdi seni nāĥudā-yı  ālem-i āb

83¹⁰⁷

RĀĖIB

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Elinden çekdigüm sâķī-i dehrün nīş ü semdür hep

Benüm şahbā diyü nūş itdigüm zehr-āb-ı ġamdur hep

84¹⁰⁸

[RĀĖIB]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fā‘lün

1. Diyārumuzda açılmaz metā‘ı kām-ı ümmīd

Küşāde¹⁰⁹ rāyic olan bunda bār-ı¹¹⁰ ĥasretdür

[4a]

85¹¹¹

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Bir kebüter olsa yāre nāme göndersem didüm

Murġ-ı cānum āşiyānında didi gönder beni

86¹¹²

İĤYĀ

¹⁰⁷ Rāġıb Paşa D., G. 13 (7 beyit), s. 205.

¹⁰⁸ Rāġıb Paşa D., G. 64 (7 beyit), s. 257.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹⁰⁹ küşāde: küşād-ı D.

¹¹⁰ bār-ı: nār-ı D.

¹¹¹ Beyitin hangi şāire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹¹² İĥyā D. K. 5 (75 beyit), s. 398.

1.Bu beyit dīvānda 20. beyittir.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Esb-i t̤āhūne döner h̤iç yürimez şāma qarīb¹¹³

Yere çalmağı kırar s̤ā‘ atün¹¹⁴ oldum¹¹⁵ inān

87¹¹⁶

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ne ‘aceb t̤iz geçer z̤evķ u şafā eyyāmı

İrmeden nısf-ı nehārı irişür aķşāmı

88¹¹⁷

ƘIT‘ A

Recez

Müstef‘ilün Müstef‘ilün

1. İcrā-yı haķķa kıl himem

Rızķuķ içün çekme elem

Allah k̤āfi ‘abde

Haķ söz budur ceffe’l-ķalem

89¹¹⁸

[KEMĀLPAŞA-ZĀDE]

ƘIT‘ A

Remel

Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

¹¹³ qarīb: yakīn **D.**

¹¹⁴ sa‘ atün: sa‘ ati **D.**

¹¹⁵ oldum: ādem **D.**

¹¹⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğı tespit edilememiştir.

¹¹⁷ Ƙit‘ anın hangi şâire âit olduğı tespit edilememiştir.

¹¹⁸ Kemalpaşa-zāde Dîvânı’nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

1. Gūşt olmazsa nānı hoş görelüm
Ne virürlerse anı hoş görelüm
Ḥālī müstaḵbeli bilür yok hîç
Māzī ḥor geçdi ḥālī hoş görelüm

90¹¹⁹

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Cenāb-ı veche taḥrīr-i ḥurūfī dā'im itsün Ḥaḳ
Velī-i ni'metümdür Mālik-i Dīnār olursam da

[NĀBĪ]

ḲIT' A

91¹²⁰

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Erzān-ı metā' -ı faẓl-ı hüner o deḡlü kim¹²¹
Biḡ ma' rifet zamānede bir āferīnedür
2. İḥsān yerine ehl-i kerem āferīn virür
Yā Rab bu āferīn ne büyük bir ḥazīnedür

92¹²²

[VECDĪ]

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Şad-āferīn seḡā-yı ḡalaṭ-baḡş-ı dehre kim
Aḡyāra luṭfī cevri baḡa bī-ḡisāb ider

¹¹⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹²⁰ Nâbî D., C.2., Kt 27., s. 509.

¹²¹ Erzān-ı metā' -ı faẓl ü hüner tā o denlü kim : Erzān-ı ' ilm ü metā' -ı hüner o deḡlü ki D.

¹²² Vecdî D., G. 10 (5 beyit), s. 80

1.Bu beyit dîvânçede 4. beyittir.

93¹²³

[LEBİB MEHMED EFENDİ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Böyledür Yūsufa hem pend-i cenāb-ı pederi
Rāz-ı pinhānuḡı iḡvānuna da eyleme fāş

94¹²⁴

VEHBİ

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Hüner iḡsānile aḡrārı ḡul itmek yoḡsa
Bende olmaz keremüḡ görmese ‘abd-i memlūk

95¹²⁵

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Sūrī nā-sūrī ḡesāb itme hemān ṡaḡlıḡa baḡ
Bī-kesin oḡmadıḡı ölmedigine ṡayılr

96¹²⁶

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Rızḡa rızā nüktesi *naḡnū ḡasemnā*dadur
Ḳānī‘ olan ḡısmet[in]e çekmeye hīḡ ızṡırāb

¹²³ Tuncay Öztürk, “Lebīb Mehmed Efendi’nin Tuḡfe ve Nuhbe’ye Tazminâtı (Metin)”. *Sosyal Bilimler Dergisi C.10 S.1 Mart 2012, s.208. (Bkz. Kaynakça)*

1. Bu mısralar makalede beyit şeklinde deḡil ayrı ayrı verilmiştir.

¹²⁴ Bu beyit Vehbî başlıklı ḡalıřmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹²⁵ Beyitin hangi řāire āit olduḡu tespit edilememiştir.

¹²⁶ Beyitin hangi řāire āit olduḡu tespit edilememiştir.

1. *Naḡnū kasemnā* Zuhurf Suresi’nin 32.āyetinde geḡmektedir. “Taksimî biz yaptık.” meālindeki āyettir.

97¹²⁷

[KARAMANLI KĀMĪ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dil-rubālar sebāk-ı cevri iderler ezber
Varağ-ı mihr ü vefāy kim oğur kim diğler
2. Berg-i sebz olmasa mektüb-ı muḥabbetde eger
Varağ-ı mihr ü vefāy kim oğur kim diğler

98¹²⁸

[MAKĀLĪ]

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. **Makālī** ta‘ n-ı cāhilden¹²⁹ ne ğam erbāb-ı ‘irfāna
Atarlar taşu elbette dırağt-ı mīvedār üzre

99¹³⁰

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Qaldum ayakda diyü ğam yime dünyādur bu
Bulınur manşib u cāh elde hüner şağ olsun

100¹³¹

NĀBĪ

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

¹²⁷ MŞ., s. 305. (Bkz.Kaynakça)

¹²⁸ Bilgelikler D., 374b, s. 81. (Bkz.Kaynakça)

¹²⁹ cāhilden: a‘ dādan **BD**.

¹³⁰ Beyitin hangi şāire âit olduğı tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹³¹ Bu beyit Nâbî Dîvânı’nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

1. Ğubār-ı hatt̄ araya Nābiyā bıraķdı nifāk
Münāsebetle olan iftirā ne müşkil imiş

101¹³²

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Sīnede pertev-i ‘aşķ-ı ruķ-ı cānānum var
Āh-ı dilde yine bir āteş-i sūzānum var

102¹³³

YAZICI-ZĀDE RĀZĪ

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Nedīm-i bezm-i hāşşü’l-hāş idi eyyām-ı Hātemde
Kerem didikleri bī-kes ‘aceb şimdi ne ‘ālemde

[4b]

103¹³⁴

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Dest-şüy-ı ‘ayş olup mey-hāneden çekdüm ayāğ
Eyledüm būs-ı lebi sāķī vü dil-berden ferāğ

104¹³⁵

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Devr-i felekde rāḫat u ārāmı görmedük
Ber-vefķ-i kām gerdış-i eyyāmı görmedük

¹³² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹³³ Mir.T., s. 198 (Bkz.Kaynakça).

¹³⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹³⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

105¹³⁶

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātün Mefā‘ilü Fā‘ilātün

1. İtmez kerîm olanlar ehl-i niyâzı merdûd¹³⁷

Çılmaz rahîm olanlar bâb-ı recâyı mesdûd¹³⁸

106¹³⁹

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Bir gün iqbâl eyler ise der-‘aķab idbâr ider

İtmesün iqbâl-i dünyâ ile kimse iftiķâr

107¹⁴⁰

[LİSÂNÎ]

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Degüldür naķş-ı kemhâ dâmenünĢde pençe şeklinde

Benüm dest-i ümmîdümdür ki dāmānuĢda ķalmıřdur

108¹⁴¹

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Āyâ sürer mi řāhid-i kāmıĢ şafāsını

Vāfir-dem oldu ķekmededür dil-cefāsını

¹³⁶ Bilgelikler D., s. 59.

¹³⁷ ehl-i niyâz-ı merdûd: bâb-ı recâ-yı sed **BD**.

¹³⁸ bâb-ı recâ-yı mesdûd : ehl-i niyaz-ı red **BD**.

¹³⁹ Beyitin hangi şâire âit olduĢu tespit edilememiştir.

¹⁴⁰ TŞ., s. 729 (Bkz.Kaynakça)

1.Beyitin birinci mısrası tezkirede şu şekildedir:

¹⁴¹ Beyitlerin hangi şâire âit olduĢu tespit edilememiştir.

2. Yansun o dil f r  -ı nıgeh s z-ı h sn ne
Perv ne gibi aradı buldı bel sını

109¹⁴²

B   

Remel

Fe il t n Fe il t n Fe il t n Fe il n

1. Ehl-i dil c nlara meyl it  eref    zzet bul
Nazar n  'anlara k l ge her-i z -k ymet bul
2. Gelme b -n m u ni  n ehl-i  ar b t i re
Y ri var  ehr-i mel metde biraz   hret bul
3.  oyalum s  ar  z hid sa a hem-reng olalum
Bize keyfiyyet-i  ahb  gibi bir   let bul
4. Meclis-i va  za oturma   at  al ak lı dur
 adr-ı mey-  ne-i   irf na yeti  rif  at bul
5. Z hid ol   kletle u ma a   z rlanma
   ar ol c bbe v  dest r  biraz   ffet bul
6. B -riy  merd-i  ud s n bil r z ey   f 
 ara un ra met-i  a dur o  adar ra met bul
7. Mey i  p mest-i m d m olsa   aceb mi **B   **
Derd    amsuz g z r n eyleye bir s   at bul

110¹⁴³

Muz r  

Mef  l  F  il t  Mef  l  F  il n

1.  a dan zarar ne   snine y run    m rdan
Olmaz niz m-ı m lk-i S leyman  alel-pe  r

¹⁴² B    D., G. 307 (7 beyit), s. 210.

¹⁴³ B    D., G. 91 (5 beyit), s. 115.

1.Bu beyit d v nda 4. beyittir.

111¹⁴⁴

[SŪZİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Lebün şun kim haţum geldi dimek cānā cevāb olmaz
Ki Hızra āb-ı hayvān içmege zulmet hicāb olmaz

112¹⁴⁵

‘ĀṬIF

Muzārī‘

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Bulmaz yimezdür ‘illeti erbāb-ı ‘iffetün
Gördük bu ‘ālemün nice pür-hünerkārını

113¹⁴⁶

[RĀĞİB PAŞA]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Muvāfıkdur mizāc-ı halka eţvār-ı hakīmāne
Meddāhın olmayan şahşı görenler sıķletün söyler
2. Kibāruñ içtinābı budur aḥbāb-ı kadīminden
Huķuķ işbātı zımnında zebān-ı nikbetin söyler

114¹⁴⁷

¹⁴⁴ LT s. 280 (Bkz.Kaynakça)

¹⁴⁵ Bu beyit Âtîf Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁴⁶ Râğîb D., G. 39 (7 beyit), s. 231.

1.Bu beyit dîvânda 6.beyittir.

Beyit Râğîb Paşa Dîvânı'nda şu şekildedir:

Muvâfıkdur yine elbet mizaca şîve-i hikmet

Ṭabîbün olsa da kızbi marizün sıḥḥati söyler

2.Bu beyit dîvânda tespit edilememiştir (Bkz.Kaynakça).

¹⁴⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Haseb ancak kibâr-ı 'aşra 'unvân-ı neşebdür hep
Sebakdan ebced-i 'irfânı tavr-ı cedd ü ebdür hep

115¹⁴⁸

NÂBÎ

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Tek hemân eyleme şermende¹⁴⁹ nihâl-i emelüm
Geçdüm ey ebr-i sitem neşv ü nümâdan geçdüm

[5a]

116¹⁵⁰

NÂBÎ

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Germine serdine şabr eyleyerek dünyânı
Alınur¹⁵¹ nahl-i emelden şemer inşâ' allâh

117¹⁵²

NÂBÎ

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

¹⁴⁸ Bu beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁴⁹ Mecmûada sermerde şeklinde kayıtlı olan kelimenin anlam bakımından şermende olması gerektiği kanaatindeyiz.

¹⁵⁰ Nâbî D., C.2, G. 660 (7 beyit), s. 316.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁵¹ alınur: alıruz **D.**

¹⁵² Nâbî D., C.1, G. 221 (6 beyit), s. 636.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir. Nâbî Dîvânı'nda bu beyit şu şekildedir:

Sezâdur sa' id-i sîmînün itsem heykel-i gerden

Bağa pür-ı şîm u kîn olmak 'adûlar hep senüñçündür

1. Saña gayret-keş olmak oldu bāiṣ kīn-i aḡyāra
Baña pūr-hıṣm u kīn olmak ʿadūlar hep senünçündür

118¹⁵³

NĀBĪ

Remel

Feʿilātūn Feʿilātūn Feʿilātūn Feʿilūn

1. Olıruz nāʿil-i būs-ı lebi hem sen hem ben
Olsun ey ʿāşık-ı giryān hele çeşmün rūşen

119¹⁵⁴

Hezec

Mefāʿilūn Mefāʿilūn Mefāʿilūn Mefāʿilūn

1. Belā tūfanına şabr eyleyen mānend-i Nūḥ āḡir
Çıkar deryā-yı ḡamdan bir kenāra rüzḡār ile

120¹⁵⁵

NĀBĪ

Hezec

Mefāʿilūn Mefāʿilūn Mefāʿilūn Mefāʿilūn

1. Şikeste-pāy u siyeh-rūy u ser-nigūn olsun
Olan mişāl-i ḡalem kec-derūn u rāst-nümā

121¹⁵⁶

NĀBĪ

Hezec

Mefʿulū Mefāʿilū Mefāʿilū Feʿulūn

¹⁵³ Beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁵⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁵⁵ Beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁵⁶ Bu beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

1. Bir t ze  er  i ki f r z n ide Mevl 
 tf ya ne   dir nefes-i serdile a  d 

122¹⁵⁷

N B 

Remel

Fe il t n Fe il t n Fe il t n Fe il n

1. Bezm-i a b bda   n   lmadı esb b-ı h z r
  re-i k r hem n terk-i diy r itmekd r

123¹⁵⁸

N B 

Remel

Fe il t n Fe il t n Fe il t n Fe il n

1. Kime a sam  amum ol m h-ru u    a  ından
Benden efz n anı da mest-i mu abbet bulurum

124¹⁵⁹

R  IB

Muz ri 

Mef  l  F  il t  Mef  il  F  il n

1. D  menden intik m gibi var mı bir  af 
R  ib bu zev e  h m r vvet  omaz seni

125¹⁶⁰

[     H  F Z   AL ]

Hezec

¹⁵⁷ Bu beyit N b  D v n 'nda tespit edilememi tir. (Bkz.Kaynak a)

¹⁵⁸ Bu beyit N b  D v n 'nda tespit edilememi tir. (Bkz.Kaynak a)

¹⁵⁹ R  ib D., G. 164 (5 beyit), s. 360.

1.Bu beyit d v nda 5. beyittir.

¹⁶⁰ *Edip Ali B   *, s. 120 (Bkz.Kaynak a)

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Şarāb-ı 'azli içmekden döner¹⁶¹ şanma¹⁶² bizi¹⁶³ sākī

Degüldür manşıb-ı dünyā cihānda kimseye bākī

126¹⁶⁴

[ŞEHREMİNİ-ZÂDE HÂFİZ ES' ÂD]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Nümāyān olmadukça şubḥ-ı vuşlat sönmesün yansun

Fetīl-i dāğ-ı firķat¹⁶⁵ sīnede ey dil çerāğundur

127¹⁶⁶

‘İZZET

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Mir'āt-ı devletün bu da bir sırr-ı mübhemi

Manşılda āşnaları bī-gāne gösterür

128¹⁶⁷

[‘ABDULLAH EFENDİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Ḥaber alduk o tarafından bize ādem geldi

Mey ü maḥbüb iledür¹⁶⁸ zevķi behiştün de daḥı¹⁶⁹

¹⁶¹ döner: kaçır **D.**

¹⁶² sanma: sanmaya **D.**

¹⁶³ bizi: beni **D.**

¹⁶⁴ *Tayyar-zāde Ata, Osmanlı Saray Tarihi, C.4 , s. 489.(Bkz.Kaynakça)*

¹⁶⁵ firķat: ferfet **D.**

¹⁶⁶ K. İzzet Molla D., CCXXI (7 beyit), s. 302.

¹⁶⁷ RT., s. 963 (Bkz.Kaynakça)

1.Beyitin birinci ve ikinci mısrası yer değiştirmiştir.

¹⁶⁸ maḥbüb iledür: maḥbüb imiş **D.**

¹⁶⁹ daḥı: hemān **D.**

129¹⁷⁰

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hâyālün dīdeden naḡşuñ dil-i bī-kīneden çıkmaz
bir mu' ciz-nümā tasvīrdür āyīneden çıkmaz

130¹⁷¹

[NŪRĪ BEG VAḲ' A-NŪVĪS]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Vesīle-cūy-ı vuşlat oldıgum yāre duyurmuşlar¹⁷²
Nifāḡ itmişler ammā ma' nīde¹⁷³ himmet buyurmuşlar

131¹⁷⁴

[NEDĪM]

Hezec

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlūn

1. Zāhid bu burūdetle eger dūzaḡa varsan¹⁷⁵
Bir lūle duḡān içmege āteş bulamazsun

132¹⁷⁶

[SŪNBŪL-ZĀDE VEHBĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

¹⁷⁰ Beyitin hangi şāire āit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁷¹ NŪrĪ Bey D., G. 45 (5 beyit), s. 235.

¹⁷² duyurmuşlar: tıyurmuşlar **D.**

¹⁷³ ma' nīde: ma' nevī **D.**

¹⁷⁴ Bilgelikler D., 1054, s. 209. (Bkz. Kaynakça)

1. Bu beyit Nedīm başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹⁷⁵ varsan: girsen **D.**

¹⁷⁶ <https://1000kitap.com/yazar/sunbulzade-vehbi/iletiler> (E.T. 04/02/2022)

1. Sen de bir söyle iki dinle bilüp hikmetini
Çünkü âdemde zebân birdür iki olmuş güş

133¹⁷⁷

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Devr-i ebvâb eyleyüp olma cihânda der-be-der
Dergeh-i Bârî тұrurken ğayra itme intisâb

134¹⁷⁸

NAHÎFÎ

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Görmedüm bezm-i cihânda bî-edeb hiç ğam gibi
Bî-tekellûf meclise dâhil olur mahrem gibi

135¹⁷⁹

[NEV'Î]

Remel

Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün

1. Ger kâmer mâder olsa şems peder
Tıǵmaya bir senün gibi aǵter

136¹⁸⁰

[HÂLETÎ]

Remel

¹⁷⁷ Bilgelikler D. 187, s. 45. (Bkz.Kaynakça)

¹⁷⁸ Bu beyit Nahîfî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁷⁹ Nev'î D., G. 112 (5 beyit), s. 224.

¹⁸⁰ B.T, s. 51.

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

1. Her kaçan devr okusa maḥfilde cānānum benüm
İster ol devrün teselsül buldıgun cānum benüm

[5b]

137¹⁸¹

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Mülk-i 'ālemde Süleymānlık ise ancak olur
Kendi geçmişine aḥkāmın iderler icrā

138¹⁸²

Hafif

Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Toptolı içi ḥānḳāhīler
Ḥaḳḳı zıkr idici ilāhīler

139¹⁸³

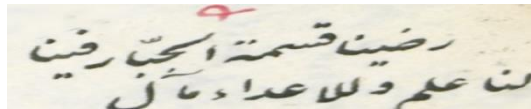
[VEYSİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Çürüdüp naḳd-i sirişküm o cefākārı görün
'Āşıkumdur dimege şimdi bana 'ār eyler

140¹⁸⁴

¹⁸¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁸² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

¹⁸³ Veysî D., G. 12 (5 beyit), s. 195.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁸⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

141¹⁸⁵

[ŞEYHÜLİSLAM YAḤYĀ]

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Ey kūy-ı ḥarābātı gezen ḥāne-be-ḥāne
Ey der-be-der itmış seni evzā-ı zamāne

142¹⁸⁶

[AḲÇAḤİSARLI ḤULŪSĪ BEY]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. N'ola murġān-ı ma'ānī ile itse bāzī
Arnavūd aşıldur ol taşlı yerün şebāzı

143¹⁸⁷

‘AṬĀYĪ

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Geçürmez ehl-i süḥan sözde hiç kâfiyeyi
Olur çü ḥabbe-i tesbīḥ fıkra-i inşā
2. Süḥan ki muntazam ola tekellüfi neyler
Mişāl sübhā-i hemvār-ı lü'lü-i lālā

144¹⁸⁸

‘AṬĀYĪ

¹⁸⁵ Ş.Yaḥyâ D., G. 325 (5 beyit), s. 351.

¹⁸⁶ İT., s. 58. (Bkz.Kaynakça)

¹⁸⁷ ‘Aṭâyî D., K.21 (126 beyit), s. 100.

1.Bu beyit ‘Aṭâyî Dîvânı’nda 67. beyittir. Beyit dîvânda şu şekildedir:

Kalem geçürmez iken sözde hiç kafiye

İnlemesün mi ya Sultan Murad ile Bağdād

2.Atâyî Dîvânı’nda tespit edilememiştir (Bkz.Kaynakça)

¹⁸⁸ Beyitler Atâyî başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir.(Bkz.Kaynakça)

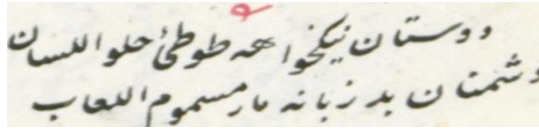
Remel

Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Medh idüp nāmına қаşıde diyen
Şoñra hicv ile oldı nādire-i fen
2. Nām-ı pākīzesi kerīh oldı
Müflis ü müsrif ü sefih oldı
3. Budur aḥvāli ḥalk-ı dünyānuḡ
Naẓarı cāhadur hep iḥvānuḡ
4. Çün taḡallüb ide sipihr-i dü-tā
Rūy-gerdān olur bütün dünyā
5. Şenlik oğlanıdur zamāne hemān
Āšnā çıkmaz irtesi yārān
6. Umma bir kimseden vefādārı
Şıḡma olmaz hevā ile yārı

145¹⁸⁹

Remel

146¹⁹⁰

VEYSİ

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Zülāl-i nazm-ı rāḡat-baḡşuma¹⁹¹ aldanmasun düşmen
Mezāḡ-ı cānına telḡ-āb-ı şer ü şūr olur bir gün

Lehu

¹⁸⁹ Farsça olan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

¹⁹⁰ Veysî D., G. 41 (7 beyit), s. 213.

¹⁹¹ baḡşuma: baḡşuna **D**.

147¹⁹²

[VEYSİ]

Remel

Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ilün

1. Bî-sütün-ı gamı ben ahile¹⁹³ itdüm berbād

Varsun tîşesini¹⁹⁴ başına çalsun Ferhād

Velehu

148¹⁹⁵

[VEYSİ]

Remel

Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ilün

1. Saña Ferhād olalı ey şeh-i şîrîn-güftār

Āh dir āh işidür kûh-ı belāda dil-i zār

Velehu

149¹⁹⁶

[VEYSİ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Murğ-ı dil pervāz iderken bir gözi¹⁹⁷ şehbāzla

Düşmedi gitdi konuşmağ sen hümā-pervāzla

Velehu

150¹⁹⁸

¹⁹² Veysî D., G. 6 (7 beyit), s. 191.

¹⁹³ āhile: ehle **M.**

¹⁹⁴ tîşesini: şîşesini **D.**

¹⁹⁵ Veysî D., G. 16 (8 beyit), s. 196.

¹⁹⁶ Veysî D., G. 51 (5 beyit), s. 218.

¹⁹⁷ bir gözi: ol gözi **D.**

¹⁹⁸ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. ‘Ālim ü cāhili bir görmese bārī dir idüm

Merdüm-i dīde-i bedbīn sipihre aḥvel

Velehu

151¹⁹⁹

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ḥaṭṭ-ı la‘lünle dehānuḡ ḥāleti dünyāda yoḡ

Adı var mihr-i Süleymānuḡ hemān ey ḡonce-fem

152²⁰⁰

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Ben nice baş ƙaldıram cām-ı şarāb-ı nābdan

Üstüme ƙurmaz ƙeker cellād-ı devrān tiḡ-ı ḡam

[6a]

Velehu

153²⁰¹

[VEYSİ]

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Şi‘rün ḡören īşār-ı cevāhir ider ey dil

Dürler dökilür kilik-i dürr-efşānuḡ ucından

Velehu

¹⁹⁹ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

²⁰⁰ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

²⁰¹ Veysî D., G. 44 (6 beyit), s. 214.

154²⁰²

[VEYSİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Gider h'āb-ı tegāfūl dīdelerden devr olur bir gün
Bu meclisün²⁰³ böyle kalmaz mestler maḥmūr olur bir gün
2. la' liḡ ḡubbe-i 'ālī ol²⁰⁴ eyvān zer-ender-zer
Başında bāzgūne āteşin tennūr olur bir gün

Velehu

155²⁰⁵

[VEYSİ]

Hezec

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlūn

1. Seyr itmege olduḡ yine aḡyār ile²⁰⁶ sālīk
Gıtmem dimiş idüḡ baḡa²⁰⁷ cānā ma' zālīk

Velehu

[VEYSİ]

156²⁰⁸

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ne zībā beḡzer ol naḡl-i revānum şaḡn-ı 'ālemde²⁰⁹
Otursa şem' a ḡursa serve ḡitse māh-ı tābāna

²⁰² Veysî D., G. 41 (7 beyit), s. 212.

²⁰³ meclisün:..meclis D.

²⁰⁴ ol: olan D.

²⁰⁵ Veysî D., G. 29 (5 beyit), s. 204.

²⁰⁶ aḡyār ile: aḡyār-ı D.

²⁰⁷ baḡa: bize D.

²⁰⁸ Veysî D., K. 14 (16 beyit), s. 129.

²⁰⁹ Şaḡn-ı ālemde : bāḡ-ı ālemde D.

Velehu

[VEYSİ]

157²¹⁰

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Deryā-yı rahmeti taşırur mevc-hîz²¹¹ider

Seyl-âb-ı eşk-i nîm-şeb ü âh-ı şubhğâh

Velehu

158²¹²

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Reftāra gelse ol saçı sünbül boyı sehî

Âhū-yı müşk-bū-yı Hotendür bi-‘ aynihî

159²¹³

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Üftādegān-ı rāh-ı talebden bu derdmend

Gördiyse düşde gördi cemāl-i meţālîbi

2. Oldı kadîd derd ile ayakladı cihān

Başıldı kaldı Engûri paşdurması gibi

160²¹⁴

RİZÂYİ

Remel

²¹⁰ Veysî D., G. 50 (7 beyit), s. 218.

²¹¹ mevc-hîz: mevc-rîz **D.**

²¹² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

²¹³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

²¹⁴ RT., s. 161 (Bkz.Kaynakça)

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Bî-naşîbüz kısmet-i rûz-ı ezelden güyîyâ
Hep serâb u hırmen-i mihendür âb u dânemüz

161²¹⁵

[KEMÂLPAŞA-ZÂDE AĞMED EFENDİ]

Muzâri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Bir serv besledüm²¹⁶ niçe²¹⁷ yıl bâğbân olup
Ser-keşlik itdi ol dağı dâmen-keşân olup

162²¹⁸

[OĞCI-ZÂDE ŞÂĞİ]

Muzâri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Mağbûl olur egerçi güzellerde hüsñ ü ân
Ammâ ne ân ki bâ' iş-i cevñ ola her zamân

163²¹⁹

[‘ AZMİ-ZÂDE ĖÂLETİ EFENDİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. İraqlardan gelen âb-ı revân-ı²²⁰ hüsrevânâsâ
Felek cāy-ı qarārum²²¹ gāh pest eyler²²² gehi²²³ ‘ âlî

²¹⁵ RT., s. 49 (Bkz.Kaynakça)

²¹⁶ besledüm: buldum D.

²¹⁷ niçe: nice D.

²¹⁸ RT., s. 191.(Bkz.Kaynakça)

²¹⁹ A.Ėâletî D., G. 830. (5 beyit), s. 555.

²²⁰ âb-ı revân-ı : âb-ı serây-ı D.

²²¹ cāy-ı qarārum: cāy-ı dilüm D.

²²² eyler : ider D.

²²³ gehi : gehi kıtlur D.

Velehu

164²²⁴

[‘AZMÎ-ZÂDE HÂLETÎ]

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Hâyli geç virdi bu yıl hükmini eyyâm-ı bahâr

Diğleni diğleni gelmekle nesîm-i eşcâr²²⁵

Velehu

165²²⁶

Remel

Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün

1. Pençe-i mihr ile nâ-bûd oldu göklerden nücûm

Sebzezarûn nergisin devşürdi gûyâ bağbân

2. Keştî-i ümmîde mektûb-ı dürer-bârûn senûn

Ṭayy olındukça sûtûn olur açılsa bâdbân

Velehu

166²²⁷

[‘AZMÎ-ZÂDE HÂLETÎ]

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Ele cām alsa dünyâyı ser-â-ser²²⁸seyr idermiş Cem

Ben alsam destüme ammâ görünmez çeşmüme ‘âlem

²²⁴ A. Hâletî D., G. 141 (7 beyit), s. 281.

²²⁵ nesîm-i eşcâr: nesîm-i bîmâr D.

²²⁶ A. Hâletî D., K. 36 (43 beyit), s. 156.

²²⁷ A. Hâletî D., G. 492 (5 beyit), s. 421.

²²⁸ ser-â-ser: tamâmen D.

167²²⁹

NAKİBÜ'L-EŞRAF ŞERİF EFENDİ/ ŞERİFİ

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Gerçi dirler va' deye eyler vefā ol nāzenin
Baña ammā çekmeyince sîneye gelmez yakîn

168²³⁰⁸

KARA ÇELEBİ-ZÂDE MEHMED EFENDİ/ ZUHÜRİ

Hezec

Me'ülü Me'ülü Me'ülü Fe'ülün

1. Bir parmağını ol şanem-i mäh-liķānuñ
Şad-pençe-i ħurşid- i²³¹rahşāna deġişmem

Velehu

169²³²

ZUHÜRİ

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Murğ-ı dil bāğ-ı İrem zevķini vaşluñda bulu[r]
Uçmağ²³³ ister mi senün gibi melekke konuş[ur]²³⁴

[6b]

170²³⁵

KĀMİ

²²⁹ TŞ., s. 472 (Bkz.Kaynakça)

²³⁰ BT., s. 212 (Bkz.Kaynakça)

²³¹ ħurşid-i : ħurşid ü D.

²³² BT., s. 213.(Bkz.Kaynakça)

²³³ uçmağ: uçmağ D.

²³⁴ konuş[ur]: konuşan D.

²³⁵ RT., s. 276. (Bkz.Kaynakça)

Hezec

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Bir heftedür o mäh-ı dü-hefte görünmedi
Çarh-ı felek murādumuz üstine dönmedi

171²³⁶

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Niçün taqaddüm ider fā'il üstine mef'ül
Hilāf-ı zāhire bî-nükte hiç olur mı mecāl

172²³⁷

[ŞADRİ]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Gerek derviş ü²³⁸ dil-rîş ü gerek şāh-ı cihān olsun
Sağa 'aşık geçen evvel benümle imtiḥān olsun

173²³⁹

BÂKÎ

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Māverā-yı perde-i esrāra bulmaz kimse rāh
Ḥazret-i Ḥaḫdur bilen ancak ḥaḫîḫat neydidün
2. Cān-nişār itmekdür evvel şart bezm-i 'aşḫda²⁴⁰
Maḫrem olmaz bilmeyen ādāb-ı şoḫbet neydidün

²³⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

²³⁷ BT., s.110 (Bkz.Kaynakça)

²³⁸ dervîş-i: dervîş ü D.

²³⁹ Bâkî D., G. 348 (11 beyit), s. 229.

²⁴⁰ bezm-i aşḫda: bezm-i aşḫıḫa D.

174²⁴¹

[BÂKÎ]

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilatün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Kimse hall idemedi²⁴² müşkil-i rāz-ı felegi
Var ise ‘ıkd-ı Süreyyādur aña nokta-i şek

175²⁴³

ÂZERÎ DER HAĞĞ-I MAĞBÛB ĖOD ‘ABDULLAH

[ÂZERÎ İBRÂĞÎM]

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilatün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Şi‘ rüme kâfiye itsem n’ola mähı gähı
Bir bahâne ararum añağa ‘Abdullāhı

176²⁴⁴

[‘AZMÎ VÂLİD-İ ĖÂLETÎ]

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Rümî dilberün ey dil dilinde şanma var lüknet
Murādınca dili dönmez dehānı tengîdür gāyet

177²⁴⁵

ĖASAN BEY-ZÂDE AĞMED EFENDÎ

²⁴¹ Bâkî D., G. 274 (7 beyit), s. 196.

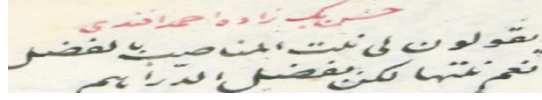
1. Bu beyit divânda 4. beyittir.

²⁴² idemedi: eylemedi **D.**

²⁴³ RT., s. 56. (Bkz. Kaynakça)

²⁴⁴ RT., s. 227. (Bkz. Kaynakça)

²⁴⁵ Beyit Arapça yazılmıştır. Şâirin kimliği tespit edilememiştir.

178²⁴⁶

ĞINALI-ZĀDE KĪRĀMĪ

Remel

Fe‘ilātūn Fe‘ilātūn Fe‘ilātūn Fe‘ilūn

1. Ğamz iderlermiş beni çeşmümden akan yaşla²⁴⁷

Pādişāhum baña cevr²⁴⁸ itmemişiyle yaşla

179²⁴⁹

‘İMĀDĪ

Muzārī‘

Mef‘ülū Fā‘ilātū Mefā‘ilū Fā‘ilūn

1. Mey-ḥāne kapusındaki çārüb-ı ser-firāz

İşrāb ider süpürmege dilden ğubārumuz

180²⁵⁰

ĞINALI-ZĀDE KĪRĀMĪ

Hezec

Mef‘ülū Mefā‘ilū Mefā‘ilū Fe‘ülūn

1. Dām-ı nazara düşdi egerçi nice dil-ber

Gözüm seni tıtdı benüm ey rūḥ-ı muşavver

Velehu

181²⁵¹

[KĪRĀMĪ]

²⁴⁶ TŞ., s. 715 (Bkz.Kaynakça)

²⁴⁷ çeşmimden akan yaşla: bu eşk-i gevher-pāş ile D.

²⁴⁸ cevr: zulm TŞ.

²⁴⁹ RT., s. 244. (Bkz.Kaynakça)

²⁵⁰ TŞ., s. 714. (Bkz.Kaynakça)

²⁵¹ TŞ., s. 714. (Bkz.Kaynakça)

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Çarha tayanma her ne kadar üstüvār ise

Yerin efendi altı da var üsti var ise

182²⁵²

ḲINĀLI-ZĀDE MÜSLİMĭ

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilatün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Būy-ı zülfün getürürsün bize ol sim-berün

Ey nesīm-i seherī şoluma alduḡ haberün

183²⁵³

[BĀḲĭ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ne ḡaṭā eyledün ey tîr-i kec-endāz-ı felek

Merdüm-i dīde-i a‘yāna²⁵⁴ tokındı peykān

184²⁵⁵

ḲINALI-ZĀDE FEHMĭ

Muzarî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Gelmezse göñliḡe n’ola ‘uşşāḡ-ı ḡāksār

Tek zerre deñlü ḡāṭıruḡa gelmesün ḡubār

²⁵² TŞ., s. 778. (Bkz.Kaynakça)

²⁵³ Bâḡî D., Mrs. 3 (8 beyit), s. 61.

1. Bu beyit dīvānda 6. beyittir.

²⁵⁴ dīde-i a‘yāna: dīde-i dīvāna D.

²⁵⁵ RT., s. 265. (Bkz.Kaynakça)

185²⁵⁶

NEV'İ

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Nev'iyā lāzım degül olmağ fülān ibni fülān

Ma' rifet kesbiyle tek bir ādem ol ādem gibi

Velehu

186²⁵⁷

[NEV'İ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Luṭf-ı ṭab' umla²⁵⁸ şeref buldum²⁵⁹ Mesīhā gibi ben²⁶⁰

Ādeme lāzım degül olmağ fülān ibni fülān

Velehu

187²⁶¹

[NEV'İ]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Māye-i naḳd-i ḥayāt olsa eger dīdārı

Ölümümdür benüm aḡyār ile görmek yārı

Velehu

²⁵⁶ Nev'î D., G. 476 (5 beyit), s. 376.

1. Bu beyit divânda 4. beyittir.

²⁵⁷ Nev'î D., K. (39 beyit), s. 89.

1. Bu beyit divânda 35. beyittir.

²⁵⁸ luṭf-ı ṭab' ımla: luṭf-ı ṭab' ımdur **D**.

²⁵⁹ buldum: viren **D**.

²⁶⁰ Mesīhā gibi ben: Bana İsā gibi **D**.

²⁶¹ Nev'î D., G. 535 (5 beyit), s. 400.

188²⁶²

[NEV'İ]

Remel

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

1. Görelî rûyın şüretleri büt-hânelerün
Oldılar her birisi yazılı²⁶³ dîvânelerün
2. Şöyle mest itdi senün cām-ı lebün anları kim
Yürüdükçe tolaşur ayağı peymânelerün

Velehu

189²⁶⁴

[NEV'İ]

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Gelenler bizden evvel meclis-i 'aşkı tamâm itmiş²⁶⁵
Bize ol bezm-i 'âliden bu cām-ı ser-nigün kaldı

[7a]

Velehu

190²⁶⁶

[NEV'İ]

Muzâri'

Mef'ülü Fâ'îlâtü Mefâ'ilü Fâ'îlün

²⁶² Nev'î D., G. 242(5 beyit), s. 278.

²⁶³ her birisi yazılı: cümle senün yazılı D.

²⁶⁴ Nev'î D., G. 491(6 beyit), s. 383.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

²⁶⁵ meclis-i 'aşkı tamâm itmiş: âhır itmiş meclis-i 'aşkı D.

²⁶⁶ Nev'î D., G. 100 (5 beyit), s. 220.

1. Bu sâde nazmı ehl-i şanāyi²⁶⁷ beğenmese
Nev'î ne ğam bizüm sözümüz 'aşıkānedür

Velehu

191²⁶⁸

[NEV'Î]

Remel

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

1. Yemm-i aḥzār gibi mevc urdı çemen geldi bahār
Zevraḡ-ı cāmle demdür idelüm 'azm-i kenār

Velehu

192²⁶⁹

[NEV'Î]

Remel

Fā'îlâtün Fā'îlâtün Fā'îlâtün Fā'îlün

1. 'Arz-ı ḥāle yok meded kūyına ḥod varmak muḥāl
Mest-i 'aşḡum şöyle kim güftār güç reftār güç
2. Bir oḡulmaz yaradur 'aşḡ u muḥabbet yarası
Ḥāşılı şarılmayınca çāre yok tīmār güç

193²⁷⁰

NEV'Î

Muzāri'

Mef'ûlū Fā'îlâtü Mefā'îlū Fā'îlün

²⁶⁷ ehl-i sanāyi': ehl-i sanā' i D.

²⁶⁸ Nev'î D., K. 18 (32 beyit), s. 44.

²⁶⁹ Nev'î D., G. 42 (5 beyit), s. 195.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

²⁷⁰ Nev'î D., G.139 (5 beyit), s. 235.

1. Çün sırr-ı Hakk vüçüh-ı mezâhırde müstetir
Bir veche nâzıruz görelüm Hakk ne gösterür
2. A' yân-ı mümkünâtâ nazar eyledüm dilâ
Kayd-ı şuverde her biri bir kâra muntaẓır

Velehu

194²⁷¹

NEV'Î

Recez

Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün

1. Cânâ cemâlün seyrine cân u gönülde mâ'ilüz
Cân ise la' liçe bahâ ol seyre²⁷² biz de kı'ilüz

Velehu

195²⁷³

[NEV'Î]

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Zaḥm-ı seng ü eşer-i nâḥunla hicründe
Şöyledür çihre-i 'âşık ki ne göz belli ne kaç

Velehu

196²⁷⁴

[NEV'Î]

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

²⁷¹ Nev'î D., G. 22 (5 beyit), s. 187.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

²⁷² ol seyre: ol sırrı D.

²⁷³ Nev'î D., G. 203 (5 beyit), s. 261.

²⁷⁴ Nev'î D., G. 126(5 beyit), s. 230.

1. Belā dildendür ol dildār elinden dādumuz yokdur
Göñüldendür şikāyet kimseden feryādumuz yokdur

Velehu

197²⁷⁵

NEV'İ

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kānda bir ğam yārsuz kalsa benümle yār olur
Bir belā kim şāhibin bulmaz baña ğam-ḥār olur

Velehu

198²⁷⁶

[NEV'İ]

Muzārī'

Mef'ūlü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Baḳma cemāl-i yāre²⁷⁷ ḥaṭ-ı müşğbārsuz
Çıkmaḳ kitāb-ı mihr ü muḥabbet kenārsuz
2. Yok pīrümüz ṭarīḳ-i muḥabbetde gerçi kim
Zibā cüvānları severüz iḥtiyārsuz
3. 'Aşḳuñ uşūli nāle vü āh-ı şebānedür
Nerd-i muḥabbet oynayamaz kimse zārsuz
4. Āsān olur mı göñline girmek güzellerün
Elbette kāfir illeri olmaz ḥişārsuz
5. Nev'î ḳanı zamānede bir ehl-i i' tibār
Olsa 'aceb mi sözlerümüz i' tibārsuz

²⁷⁵ Nev'î D., G. 121 (5 beyit), s. 227.

²⁷⁶ Nev'î D., G. 192 (5 beyit), s. 257.

²⁷⁷ cemāl-i yāre: cemāl-i ḥüba D.

199²⁷⁸

[REVNAK]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Lükneti var dime şaķın bî-vuķūf
Ayrılamaz tatlu dilinden ħurūf

200²⁷⁹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

1. Her biri bir pāre āteşdür sevād-ı şî' rinün
Yohsa ķalbünde senün bir muķterik sevdā mı var

201²⁸⁰

[TAŞLICALI YAĦYĀ BEY]

Recez

Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün Müstef' ilün

1. Derünî āšnā ol taşradan bî-gāne semtin tut²⁸¹
‘ Aceb²⁸² zibā-revişdür ‘ āķıl ol dīvāne semtin tut²⁸³

202²⁸⁴

[ŞEYĦ PİR ‘ALİ BİN NAŞŪĦ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

²⁷⁸ MŞ., s. 1395. (Bkz.Kaynakça)

²⁷⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

²⁸⁰ T.YaĦyâ D., G. 14 (5 beyit)., s. 181.

²⁸¹ semtin tut: sansınlar D.

²⁸² Aceb: bu D.

²⁸³ semtin tut: sansınlar D.

²⁸⁴ ŞN., s. 69 (Bkz.Kaynakça)

1. Gerek sen zühde meşgûl ol gerekse elde tut bade
Virür bu rûzgâr²⁸⁵ elbette ömrün hırmenin bade

203²⁸⁶

BÂKÎ

Muzâri'

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Şahra vü kühî geşt ü güzâr itdigüm bu kim
Dīvâne gönlüm egliyecek bir yer isterüm²⁸⁷

204²⁸⁸

[PİR 'ALÎ BİN NAŞŪH]

Muzâri'

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Dirler belâli ' aşîka ya şabr u ya sefer
Şabrum dükendi²⁸⁹ lâzım olubdur baña sefer

205²⁹⁰

Hezec

Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Ceyb-i gayba el iden şāhib-i keff-i kâfî
Bağa mı ' ilm-i kefe göre mi fenn-i kâfî

206²⁹¹

Muzâri'

²⁸⁵ rûzgâr: dehr-i dün D.

²⁸⁶ Bâkî D., G. 386 (7 beyit), s. 244.

1. Bu beyit dīvânda 3. beyittir.

²⁸⁷ isterim: isterin D.

²⁸⁸ <https://www.ortadogugazetesi.com/pir-ali-efendi-makale,13451.html> (E.T.01/02/2023)

(Bkz. Kaynakça)

²⁸⁹ dükendi: tükendi D.

²⁹⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

²⁹¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Ger dırâhşan şubha zulmet şaldı tıguş şāme-i nūr

Heybetiñden birbirine girdi gūyā saç u şām

[7b]

207²⁹²

[RĀĠIB PAŞA]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Bārını²⁹³ gerden-i aḥbāba idenler taḥmīl

Ne қadar olsa sebük-rūḥ olur elbette şaḳīl

208²⁹⁴

[ŞEYḤŪLİSLĀM YAḤYĀ]

Muzārī‘

Mef‘ulū Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. ‘Āşık odur ki yāri eşiginde cān vire

Mecnūn-ı ġāfilūḡ ḥarekātı yabānedür

209²⁹⁵

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Felekde şanki melek cem‘ olub ider tesbīḡ

Қақан ki қubbesi altında germ olur ġüftār

210²⁹⁶

Remel

²⁹² Rāġib Paşa D., G. 110 (7beyit), s. 303.

²⁹³ bārını: yārını **D.**

²⁹⁴ Ş.Yahyâ D., G. 87 (5 beyit), s. 112.

²⁹⁵ Beyitin hangi şâire âit olduġu tespit edilememiştir.

²⁹⁶ Beyitin hangi şâire âit olduġu tespit edilememiştir.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Çekilür her gice mihmānlar yine ḥ̣ān-ı ni‘ām
Kendüsi itmiş iken ‘azm-i na‘īm-i uḡbā

211²⁹⁷

[ŞEYḤŪLİSLÂM YAḤYĀ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Ḥānümān-ı zühdi²⁹⁸ vīrān eylesün seyl-āb-ı mey
Bāde aḡsun gelsün ey sākī bu Cem vādīsīdūr

212²⁹⁹

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Tekellüf çekme billāh gel ey ḡuşsa sen özsün
Feraḡşādī gelür gider benümle ḡalacaḡ sensün

213³⁰⁰

BEHİŞTİ

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Ḥünkār şehre geldi diyü seyre çıḡdılar
Her kūşe dil-rubā ṭolı ḡünkāra kim baḡar

Velehu

214³⁰¹

²⁹⁷ Ş.Yahyâ D., G. 112 (5 beyit), s. 137.

²⁹⁸ Ḥānümān-ı zühdi: ḡānümān-ı ḡüzni D.

²⁹⁹ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

³⁰⁰ Behiştî D., G. 166 (5 beyit), s. 269.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

³⁰¹ Behiştî D., Mat.9, s. 505.

[BEHİŞTÎ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Bülbul-i gülşen-i kıdsüm bu cihân dāmumdur
Beni bunda tutan ol serv-i gül-endāmumdur

Velehu

215³⁰²

[BEHİŞTÎ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Yine gülşende bugün bülbüle bir hâl olmuş
Güli hâr ile görüb münkesirü’l-bâl olmuş

Velehu

216³⁰³

[BEHİŞTÎ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Az mıdur yoḡsa bahā-yı leb-i la’lün çok mı
Behey âfet biricek söyleye³⁰⁴ ağzuḡ yok mı

Velehu

217³⁰⁵

[BEHİŞTÎ]

Hezec

³⁰² Behiştî D., G. 230 (5 beyit), s. 306.

³⁰³ Behiştî D., G. 544 (5 beyit), s. 484.

³⁰⁴ söyleye: söyle e **D**.

³⁰⁵ Behiştî D., G. 542 (5 beyit), s. 483.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ya şabr u ya sefer diyü ne Rüm u ne ' Acem kaldı
Tolandum rub' -ı meskünü hemān mülk-i ' adem kaldı

218³⁰⁶

HAZĀNĪ

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Bu misāfir-ḥāneden göçsek gerek likin henüz
Naḥsdur eyyāmumuz bir sa' d sā' at beklerüz

219³⁰⁷

KĪNALI-ZĀDE ' ALĪ EFENDĪ

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Eṇsesinden bilirüz ḥaṭṭı gelen maḥbūbı
' Ārif olan begüm ardından oḡur mektūbı

220³⁰⁸

[NEV' Ī]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Dilā şimden girü sevdā-yı ' uzlet kılsaṇ olmaz mı
Olur olmaz hevālardan ferāḡat kılsaṇ olmaz mı
2. Kulaḡuṇa şadā-yı gūş-ı rıḫlet çalınur āḫir
Henüz irişmedin nevbet inābet kılsaṇ olmaz mı

³⁰⁶ TŞ., s. 329 (Bkz. Kaynakça).

³⁰⁷ RT., s. 243 (Bkz. Kaynakça).

³⁰⁸ Nev' î D., 1.Trç. B. (6 beyit), s. 154.

2.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

221³⁰⁹

BÂKÎ

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Ğark ıder ' âlemleri bir kaçre âb-ı mağfiret
Var kıyâs it vüs' at-ı deryâ-yı rahmet neydigün

Velehu

222³¹⁰

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Ğaraž yâr ile ' işretdür bu nüzhetgâh-ı ħurremden
Mey ü maĥbûbdan ğayrı nedür maķşûd ' âlemden³¹¹

223³¹²

[ŞEYHÜLİSLÂM YAĦYÂ]

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Nice elden düşürür cām-ı şafâ-encāmı
Güş iden nām-ı Cem'i şıyt u şadâ-yı cāmı

224³¹³

Muzârî'

Mef' ülü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün

³⁰⁹ Bâkî D., G. 348 (11 beyit), s. 229.

1. Bu beyit divânda 6. beyittir. Beyitin yanında kırmızı mürekkeple şu kayıt yer almaktadır:
Tazmîn-i Ziyâ :

Ķatresinde ğark olur yüz bin cihân haķikât

³¹⁰ Bâkî D., G. 367 (5 beyit), s. 236.

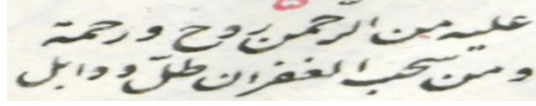
³¹¹ ' âlemden: bu ' âlemden **D.**

³¹² Ş. Yahyâ D., G. 427 (5 beyit), s. 455.

³¹³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Şanmañ mezār-ı köhne tıran tūde tūde ħāk
Yer yer ‘adem diyārına rıñlet nişānıdur

225³¹⁴

226³¹⁵

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. ‘Alem mişāl ser-efrāz u müştakīmü’l-ħāl
Sinān-ı nīze gibi yek zebān ü şāf güher

227³¹⁶

[BĀKĪ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Bir qalem su ile selsāl-i suṭūrın seyr it³¹⁷
Eyledi qā‘ide-i āb-ı ħayātı icrā

228³¹⁸

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Cemāl-i dil-keşi mäh-ı dü-hefte gibi dil-cūdur
Bir elmanuñ hemānā yarısı o yarısı budur

[8a]

229³¹⁹

³¹⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

³¹⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³¹⁶ Beyit Bâkî Dîvânı’nda şu şekildedir:

³¹⁷ bir qalem su ile selsel satırın seyr it: Lüle-i ħāme ile çeşme-i dilden **Bâkî D.**

³¹⁸ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³¹⁹ Usûlî D., G. 1 (13 beyit), s. 97.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

[UŞŪLİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Şu serverler ki tağlar gibi baş egmezdi eflāka
Yaturlar şimdi pest olmuş ne tāk³²⁰u ne kemer peydā

230³²¹

[HİLĀLİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Şikest olsa şürāhī cām-ı meclis ber-ķarār olmaz
Meşeldür sāķiyā baş gitse ayak pāydār olmaz

231³²²

[NEV' İ]

Muzārī'

Mef' ūlū Fā' ilātün Mef' ūlū Fā' ilātün

1. Dildār tünd ü ser-keş ağıyār ise cefā-cū
N'etsün ya bülbul-i dil gül böyle ħār böyle

232³²³

KEMĀL

Muzārī'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. İnsāndur memerr-i vuķu' āt-ı nīk ü bed
Şabr it **Kemāl** miħnete ĩn-nīz be güzered

³²⁰ tāk: tiğ D.

³²¹ RT., s. 347 (Bkz.Kaynakça).

³²² Nev' İ D., G. 446 (6 beyit), s. 363.

³²³ Bu beyit İbn-i Kemāl dîvânında tespit edilememiştir.(Bkz.Kaynakça)
<https://tarih.sitesi.web.tr/ahmed-ibni-kemal-pasa.html> (E.T. 07/02/2022)

233³²⁴

NECÂTÎ

Hezec

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

1. Necâtî'nün dirisinden ölüsi Aḥmed'ün yegdür
Ki İṣā göklere ağsa yine dem urur Aḥmed'den

234³²⁵

[BĀḲÎ]

Muzārî'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefâ'ilü Fā'ilün

1. Nādān elinden alma eger irse destüñe
Şehbāz-ı āşiyāne-i devlet yeden be-yed

235³²⁶

BĀḲÎ

Muzārî'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefâ'ilü Fā'ilün

1. Kimi ayağun öpmege sarḡar kimi lebün³²⁷
BāḲîye besdür ey gül-i ḥandān güler yüzün

Velehu

236³²⁸

[BĀḲÎ]

Remel

³²⁴ Bu beyit Necâtî Dîvânı'nda tespit edilememiştir (Bkz.Kaynakça).

³²⁵ Bâkî D., G. 43 (5 beyit), s. 92.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

³²⁶ Bâkî D., G. 260 (5 beyit), s. 191.

³²⁷ lebün: elün **D**.

³²⁸ Bâkî D., G. 267 (5 beyit), s. 193.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dil-rübâlarla ‘aceb keşreti var her yolun

Geçemez hûblarından göñül İştanbûlun

Velehu

237³²⁹

[BÂKÎ]

Muzâri‘

Mef‘ülü Fâ‘ilātü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Hergiz ne qadr u câh u ne sîm ü zer isterem³³⁰

Bir serv boylı dil-ber-i sîmîn-ber isterem

2. Bâğ-ı bihişt-i kûyına yârın irem diyü

Hağdan hemîşe uçmaga bâl ü per isterem

Velehu

238³³¹

[BÂKÎ]

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Hayâl-i ‘âlem-i vuşlat halâş eyler dili gamdan

Ki ‘aşk ehline vaşl-ı yârdur maqşûd ‘âlemden

239³³²

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Muzâri‘

Mef‘ülü Fâ‘ilātü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

³²⁹ Bâkî D., G. 386 (7 beyit), s. 244.

³³⁰ isterem: isterin D.

³³¹ Bâkî D., G. 360 (5 beyit), s. 234.

³³² Ş.Yahyâ D., G. 424 (6 beyit), s. 452.

1. ‘Aşkuñ şafâsı degme cefâyı tıyurmadı
Keyfiyyet-i şarâb³³³ şitâyı tıyurmadı

240³³⁴

EHLİ

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Yolda eyler beni³³⁵ görmezlenüb eflâke nazar
Gitdi ol rûh-ı revân³³⁶ eylemedi hâke nazar

241³³⁷

Hezec

Mef‘ülü Mefâ‘ilü Fe‘ülün

1. Āhır didigün idüp zamane
Kaşd itdi o tâc-ı ‘arîfâne

242³³⁸

[BÂKİ]

Remel

Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün

1. Ben kemend-endâz-ı meydân-ı muhabbet³³⁹ olalı
Halka-i teslîme geçmişdür ser-i gerden-keşân

243³⁴⁰

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

³³³ keyfiyyet-i şarâb: germiyyet-i şarâb D.

³³⁴ TŞ., s. 221 (Bkz.Kaynakça).

³³⁵ beni: bizi TŞ.

³³⁶ rûh-ı revân: şâh-ı kerem M.

³³⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³³⁸ Bâkî D., K.22 (35 beyit), s. 43.

³³⁹ meydân-ı muhabbet: meydân-ı belâgat D.

³⁴⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Kıyāmet kopdı haşr oldı sırāt-ı tîğ olub zāhir
Kılıçdan geçmedük rûy-ı zemînde qalmadı kâfir

244³⁴¹

[KASTAMONULU ŞÂNÎ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Ey felek meylün eger cāhil ü nādāna ise
Ben daḥı tā o kadar 'ākıl ü dānā³⁴² degülüm

245³⁴³

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Gelür mi şürete hergiz Süheyl öñinde Sühā
Muḥîte reşḥa-i bārān ider mi tuğyānı

246³⁴⁴

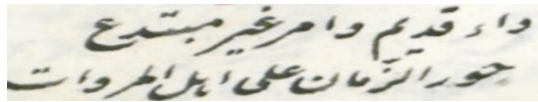
[BÂKÎ]

Muzārî'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Atmañ³⁴⁵ gedā-yı kûy-ı ḥarābāta seng-i ta' n
Koñ anı kendü ḥāline Rabb-i -Raḥîmle³⁴⁶

247³⁴⁷

³⁴¹ KT., s. 158 (Bkz.Kaynakça).

³⁴² ākil ü dānā : kāmīl ü dānā KT.

³⁴³ Beyitin hangi şaire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁴⁴ Bâkî D., G. 403 (9 beyit), s. 252.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

³⁴⁵ Atmañ: Urmañ D.

³⁴⁶ Rabb-i Raḥîm ile: Rabb-i Raḥîmle M.

³⁴⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

248³⁴⁸

‘AṬĀYĪ

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Fe‘ülün

1. Bilüb kıadrün mişāl-i dürr-i şehvār

El üstinde tutarlardı şadefvār

Velehu

249³⁴⁹

[‘AṬĀYĪ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Bulmaduķ hiç ucını ortasını ‘ālemde

Gerçi tutduķ emelün tār-ı firāvānı ucın

Velehu

250³⁵⁰

[‘AṬĀYĪ]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Ṭarīķ-ı ‘ılme kıadem başıdı bir nice rācil

İrişdi pāyeye her birisi ayaklandı

2. Şaçak ümīdi ile ben mülāzemet iderün

Piyāde vara gele dāmenüm şaçaklan[dı]

[8b]

³⁴⁸ Bu beyit Atâyî Dîvânı’nda tespit edilememiştir (Bkz. Kaynakça).

³⁴⁹ Atâyî D., K.29, (10 beyit).

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

³⁵⁰ Suat Donuk, Nev‘i-zāde Atayî’nin Hezliyat’ı, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.8, S.39, 2015.

251³⁵¹

[BĀKÎ]

Remel

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

1. Urmadı kimse bu bâğ içre dağı böyle kalem

252³⁵²

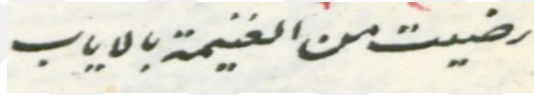
[BĀKÎ]

Hezec

Mef'ûlû Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ûlün

1. Degmez bu kadar ragbete bu 'âlem-i fânî³⁵³

253³⁵⁴

254³⁵⁵

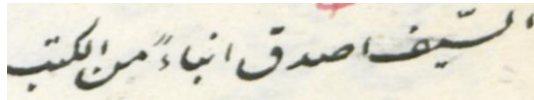
[FEVRÎ AĤMED]

Muzārî'

Mef'ûlû Fâ'îlâtü Mefâ'ilü Fâ'îlün

1. Demler o demler idi zamân ol zamân idi

255³⁵⁶

³⁵¹ Bâkî D., G. 331 (6 beyit), s. 221.

1. Bu mısra dîvânda 6. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁵² Bâkî D., G. 545 (5 beyit) s. 312.

1. Bu beyit dîvânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁵³ 'âlem-i fânî: menzil-i fânî D.

³⁵⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁵⁵ <https://edebiyatvesanatakademisi.com/Icerik.aspx?a=/e/YORUMLAR/Fevri-Ahmet-%c5%9eiirleri/Bir-dem-ki-ben--fakir-idim-ol-yar-i-can-idi/Esa/73c53f4b-c6b7-4831-b542-008d2305bf8b> (E.T. 08/11/2022)

³⁵⁶ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

256³⁵⁷

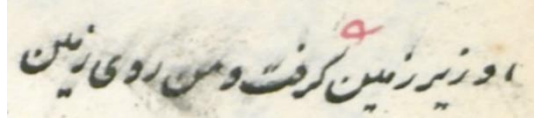
[BĀĶĪ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Cem' ider deryā-yı 'ummān ebr-i bārān hārcanur

257³⁵⁸

258³⁵⁹

[NECĀTĪ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Şehr-i Şāmuñ ³⁶⁰bāğ-ı huld altında ya üstindedür

259³⁶¹

BĀĶĪ

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Şarāb-ı zevrakla³⁶²içmenün zamānı degül

Efendi keştīyi kâğıdda şuyı bardağda

260³⁶³

³⁵⁷ Bâkî D., Mat. 2, s. 318.

³⁵⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁵⁹ Necâtî D., G. 121 (7 beyit), s. 219.

1. Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁶⁰ Şehr-i Şāmun: Çünkü Şāmun D.

³⁶¹ Bâkî D., G. 444 (5 beyit), s., 270.

1. Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır. Mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığıyla beyitin ilk mısrası yazılmıştır.

³⁶² şarāb-ı zevrakla : şarāb-ı zevrak ile D.

³⁶³ TŞ., s. 220 (Bkz. Kaynakça).

[ṬAYYİB-ZÂDE EHLİ]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Muḥālif rūzgār olursa olsun her çe bād-ā-bād

261³⁶⁴

Muzārî'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Dīvān-ı Hakkā ḥüccet ü bürhānla gitdi

262³⁶⁵

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Bu kadar fitne vü āşūba ol oldu bādī

263³⁶⁶

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Şeri' at kesdigi parmak ağrımaz

264³⁶⁷

Muzārî'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Ṭolaşma zülf-i yāre yılan soğmasun seni

265³⁶⁸

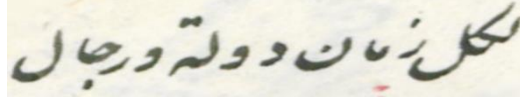
³⁶⁴ Mısrânın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁶⁵ Mısrânın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁶⁶ Mısrânın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁶⁷ Mısrânın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁶⁸ Arapça yazılan bu mısrânın başlığı bulunmamaktadır.

266³⁶⁹

BĀĶĪ

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Güzel söz güherdür güher az olur

267³⁷⁰

[GELİBOLULU MUŞTAFĀ' ĀLĪ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Meleksün nürdan bāl aç da pervāz eyle bî-pervā

268³⁷¹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Teşnelikden dilini taşra çıkardı ' ummān

269³⁷²

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kimse karşı тұramaz aқsaydı deryā bir yaңa

270³⁷³

Remel

³⁶⁹ Bākî D., G. 112 (5 beyit), s. 125.

1. Bu mısra dîvânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁷⁰ Nasihatü's-Selâtîn, s. 177 (Bkz. Kaynakça)

³⁷¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

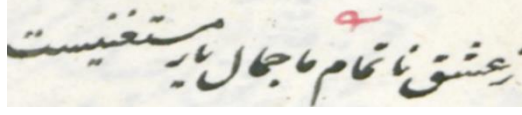
³⁷² Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁷³ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

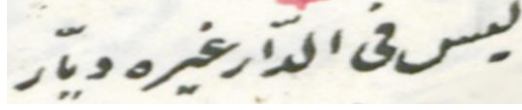
Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Hüb avlamada hâtır-ı yārāna bakılmaz

271³⁷⁴

272³⁷⁵

273³⁷⁶

BĀKĪ

Hezec

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlün

1. Āyine gibi herkese yüz virmesün ol mäh

Bir bağı yanuk ' aşıkun uğrar nefesine

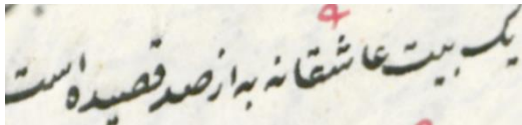
274³⁷⁷

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Hep bu fitne iki şahşun başı altındandır

275³⁷⁸

³⁷⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁷⁵ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁷⁶ Bâkî D., G. 427 (5 beyit), s. 263.

1. Bu mısra dîvânda 4. beyitin 2. mısrasıdır. Mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığında beyitin ilk mısrası yazılmıştır.

³⁷⁷ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁷⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

276³⁷⁹

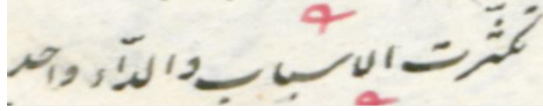
[NEV'Î]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Tıfla benzer kim ağaçdan ata olmışdur süvār

277³⁸⁰

278³⁸¹

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Bir evde 'ayş u şādī bir evde yās u mātem

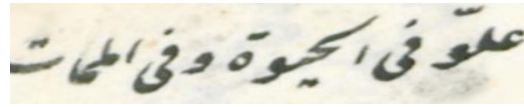
279³⁸²

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. 'Āşıkun bir bilinmedük nesi var

280³⁸³

281³⁸⁴

[BĀḲÎ]

³⁷⁹ Nev'î D., K. 15 (27 beyit), s. 38.

1. Bu mısra dîvânda 6. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁸⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁸¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁸² Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁸³ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁸⁴ Bâkî D., G. 259 (5 beyit), s. 190.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Behey harāb olası 'ālemi harāb itdün

282³⁸⁵

[MAḲĀLĪ]

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Şarrāf-ı dehr bir qurı dükkān açar qapar

283³⁸⁶

[BĀḲĪ]

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Āb-ı zülāl içinde yatur la'l-pāredür

284³⁸⁷

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Āb-ı revān içinde yatur la'l-pārevār

285³⁸⁸

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Kendi şāhid evde vāḥid o da zor

286³⁸⁹

³⁸⁵ Makālî Dîvânı'na ulaşılammıştır.

³⁸⁶ Bâkî D., G. 92 (6 beyit), s. 115.

1. Bu mısra dîvânda 4. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁸⁷ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁸⁸ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁸⁹ Bu beyit Necâtî Dîvân'ında tespit edilememiştir.

[NECĀTĪ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Her kişiye kendi şehri yeg gelür Bağdāddan

287³⁹⁰

[BĀĶĪ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. İrdi söz ğāyete **Bāķī** ne dimek lāzımdur

288³⁹¹

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Yazıcı kendüsine kem yazmaz

289³⁹²

[ĤAYĀLĪ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Cūylar çün irdiler deryāya ĥāmūř oldılar

290³⁹³

1. <https://edebiyatvesanatakademisi.com/Icerik.aspx?a=/e/Icerik/Divan-Nesri-Mesnevi-Tarih/Seydi-Ali-Reis-Mir%27at-al-Memalik-Al%C4%B1nt%C4%B1lar/%C5%9Eahamettin-Kuzucular/104c1342-bf52-490b-9379-291d5673a234> (E.T. 09/11/2022)

³⁹⁰ Bu mısra Bāķī Dīvānı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

1.Elif Nadime Aydın, *Dīvān řāirlerinin Kasidelerinde Dua Kısmı*, YLT, Ankara Hacı Bayram Üniversitesi, s. 75 (Bkz. Kaynakça).

³⁹¹ Mısranın hangi řāire āit olduğu tespit edilememiştir.

³⁹² Hayālī D., G. 38 (5 beyit), s. 124.

1.Bu mısra dīvānda 3. beyitin 2. mısrasıdır.

³⁹³ ř.Yahyā D., G. 135 (5 beyit), s. 160.

1.Bu mısra dīvānda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Söyleyenler kendüsin bilmez bilenler söylemez

291³⁹⁴

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Şehirler hazînesinde gerek dürr-i şāhvār

292³⁹⁵

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

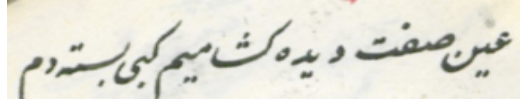
Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

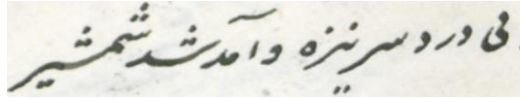
1. Şem' i yakmaz mı ol âteş kim yaçar pervāneyi

[9a]

293³⁹⁶

294³⁹⁷

295³⁹⁸

Hezec

³⁹⁴ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁹⁵ Ş.Yahyâ D., G. 435 (5 beyit), s. 463.

³⁹⁶ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

³⁹⁷ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

³⁹⁸ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Temāšā eylesün hazz eyleyen endām seyrinden

296³⁹⁹

[BĀḲĪ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Mestlik pâyāne irse⁴⁰⁰irişür elbette h'āb

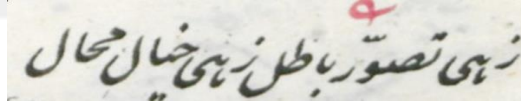
297⁴⁰¹

Hezec

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlün

1. Hengāmenūn a' lāsı dilā irteye qaldı

298⁴⁰²

299⁴⁰³

Hezec

Mef' ūlū Mefā' ilün Mef' ūlū Mefā' ilün

1. Na' mā-yı şehenşāhī-i yağmādur alan alsun

300⁴⁰⁴

FUZŪLĪ

³⁹⁹ Bâkî D., G. 20 (6 beyit), s. 81.

1. Bu mısra divânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

⁴⁰⁰ irse: yitse **D.**

⁴⁰¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁰² Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁰³ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁰⁴ Fuzûlî D., G. 36 (7 beyit), s. 398.

1. Bu beyit divanda 5. beyittir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Cevri gönümdür çeken gözdür gören ruhsārını

1. Allāh Allāh kām alan kimdür çeken kimdür ta' ab

301⁴⁰⁵

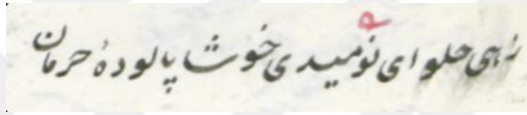
[BĀĶĪ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Metā' -ı ma' rifet geldi revācun buldıġı demler

302⁴⁰⁶

303⁴⁰⁷

[EMRĪ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe' ülün

1. Erenler naķde kılmışdur du' āyı

304⁴⁰⁸

[CEVRĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

⁴⁰⁵ Bâkî D., K.5 (39 beyit), s. 13.

1.Bu mısra dîvânda 5. beyitin 1. mısrasıdır.

⁴⁰⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁰⁷ Emrî D., G. 8 (6 beyit), s. 21

1.Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır ve şu şekilde yazılmıştır:

Bu meşeldür kim erenler naķde kılmışdur duā

⁴⁰⁸ Cevrî D., G. 223 (5 beyit), s. 263.

1.Bu mısra dîvânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

1. Tār u pūd-ı emelüm⁴⁰⁹ kaldı bu minvāl üzre

305⁴¹⁰

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Gitdi Tübā bir yaña serv-i dil-ārā bir yaña

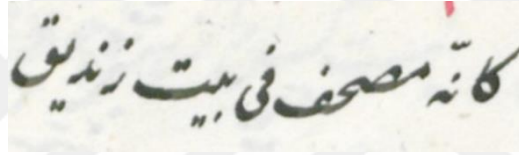
306⁴¹¹

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Hudā onda olur rāci' şikāyet kethudāsından

307⁴¹²

308⁴¹³

[KIRIMLI MUŞTAFA RAHMÎ EFENDİ]

Muzārî'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Gün toğmadan meşîme-i şebden neler toğar

309⁴¹⁴

Muzārî'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Hayfā ki kaldı kâfir elinde esîrümüz

⁴⁰⁹ emelüm: emeli D.

⁴¹⁰ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

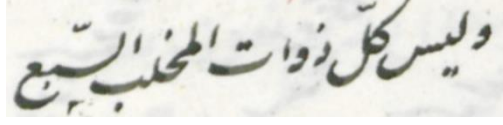
⁴¹¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴¹² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴¹³ Sevgi Öztürk, Kırımlı Rahmî ve Dîvânı, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (237-268), C. 14, S. 1 (Bkz.Kaynakça)

⁴¹⁴ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

310⁴¹⁵

311⁴¹⁶

[ŞEHRÎ]

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Yıkılmış kendü bir yerde yâtur destâr bir yerde

312⁴¹⁷

[BÂKÎ]

Hezec

Mef' ülü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün

1. Meydân-ı muhabbetde ne başlar yuvalandı

313⁴¹⁸

[VECDÎ]

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Hevâ hoş her tarâf gülzâr u bûlbûlzâr u⁴¹⁹ gül handân

314⁴²⁰

[İŞMETÎ]

⁴¹⁵ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴¹⁶ Şehrî D., G. 119 (5 beyit), s. 227.

1. Bu mısra dîvânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

⁴¹⁷ Bâkî D., G. 524 (5 beyit), s. 303.

1. Bu mısra dîvânda 4. beyitin 2. mısrasıdır.

⁴¹⁸ Vecdî D., G. 69 (7 beyit), s. 141.

1. Bu mısra dîvânda 2. beyitin 1. mısrasıdır.

⁴¹⁹ gülzâr u bûlbûl zâr u : gülzâr bûlbûl zâr D.

⁴²⁰ İsmetî D., G. 23 (5 beyit), s. 126.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Ağlama ey ḥāce ki⁴²¹ ümmīd-i dünyā böyledür

315⁴²²

[NEV'İ-ZÂDE 'AṬÂYİ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Merd iseñ sen de qarış yārāna

316⁴²³

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün³¹⁹

1. Taşarruf-ı şeh-i kişver-küşā sipāh iledür

317⁴²⁴

[NECÂTİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Gözi āhūlaruñ alayına yāhū begler

318⁴²⁵

[ARZİ MEHMET EFENDİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

---

⁴²¹ ki: kim D.

⁴²² Atâyî, *Sohbetü'l-Ebkâr.*, s. 115 (Bkz.Kaynakça).

⁴²³ Mısrânın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴²⁴ Necâtî D., G. 67 (6 beyit), s. 186.

1.Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

⁴²⁵ TŞM., s. 204 (Bkz.Kaynakça)

1.Bu beyit dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

1. Alur ‘āşıkların gönlün ele ammā neden sonra

319⁴²⁶

NEF‘İ

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Bir su’ale yer kımaz ol gāmze-i hāzır-cevāb

320⁴²⁷

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. El-kışsa hāzer tīg-ı kâzāya siper olmaz

321⁴²⁸

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Çokdan isterdüm götürmek dest-i maşşūda seni

322⁴²⁹

[RŪHĪ-İ BAĞDĀDĪ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Cennet altında yā üstinde dimişler Şāmun

323⁴³⁰

[‘İŞMETİ]

⁴²⁶ Nef‘î D., K. 55 (53 beyit), s. 200.

1. Bu mısra dîvânda 40. beyitin 2. mısrasıdır.

⁴²⁷ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴²⁸ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴²⁹ <https://vahadergisi.wordpress.com/2008/07/08/tarihin-kirilma-noktalarinda-sam/> (E.T. 08/07/2008)

⁴³⁰ İsmetî D., G. 43 (5 beyit), s. 140.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Kenāre 'azm idelüm böyle bir hevā düşmez

324⁴³¹

ŞĀBĪT

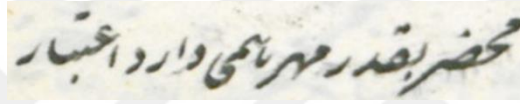
Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Zāhid-i şehri yeni cübbeler itmiş peyda

Eşegünden çulı yeg eski meşeldür haqqā⁴³²

325⁴³³

326⁴³⁴

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Varsun ey Yūsuf-cemālüm söylesün ay gördigün

327⁴³⁵

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Teklîfe ne hâcet varırız hâne bizümdür

328⁴³⁶

⁴³¹ Sâbit D., B4., s. 413.

1. Bu mısra beyitin 2. mısrasıdır. Mecmuada mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığında beyitin 1. mısrası yazılmıştır.

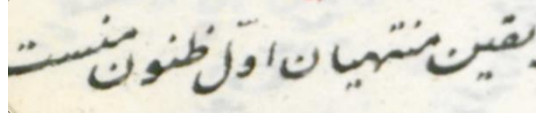
⁴³² Haqqā: ammā **D.**

⁴³³ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

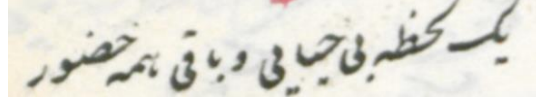
⁴³⁴ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴³⁵ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

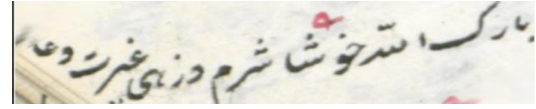
⁴³⁶ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

329⁴³⁷

330⁴³⁸

331⁴³⁹

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Bî-gâne çıkdı hayf benüm yâr şandığum

[9b]

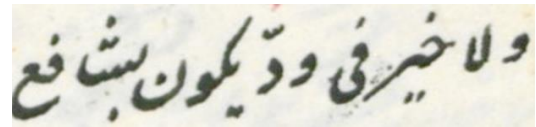
332⁴⁴⁰

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Ne koz kırduk varup Fındıklıya ol beste-lebsüz biz

333⁴⁴¹

334⁴⁴²

⁴³⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴³⁸ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴³⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁴⁰ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁴¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

ولا خير في ود يكون بكلفة

335⁴⁴³

احب شئ الى الالب ن مانعا

336⁴⁴⁴

كرفقار اچاره صبرست بس

337⁴⁴⁵

واحي نعيم لا يكدره الدهر

338⁴⁴⁶

واحي كرم لم يصبه التواب

339⁴⁴⁷

العمر كالنوم والذات احلام

340⁴⁴⁸

[RÜŞDİ]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

⁴⁴³ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴⁵ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴⁶ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁴⁸ Rüşdî D., G. 35 (5 beyit), s. 119 (Bkz.Kaynakça)

1.Bu mısra beyitin 2. mısrasıdır. Mecmuada beyitin 1.mısrası 2. mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığında yazılmıştır.

1. Bezm-i mest olmadan bu meyle maḥmūr olmamız yegdür
Ayağından bu bezmün el çeküp dūr olmamız yegdür

341⁴⁴⁹

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Çäre yok böyle imiş ḥükm-i kaḏā

342⁴⁵⁰

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Her zamān dest-i dile dāmen-i fırşat girmez

343⁴⁵¹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Şükr imiş ey dil-i miḥnet-zede nā-çaruḡ işi

344⁴⁵²

[RŪHĪ-İ BAĞDĀDĪ]

Hezec

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlün

1. Dünyā aḡa degmez ki cefāsın çeke ādem

345⁴⁵³

[RĀŞĪD]

Remel

⁴⁴⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁵⁰ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁵¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁵² <https://edebiyatsultani.com/bagdatli-ruhinin-terkib-i-bendi/>

⁴⁵³ Râşîd D., G. 261 (7 beyit), s. 459.

1.Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Kār-ı taqdîre nedür çäre rızâdan ğayrı

346⁴⁵⁴

[NÂBÎ]

Muzârî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Çok görmişüz zevâlini ğaddâr olanlaruñ

347⁴⁵⁵

[BÂKÎ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Görelüm âyîne-i devrân ne şüret gösterür

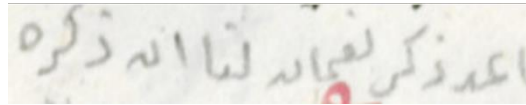
348⁴⁵⁶

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. ‘Âkıbet eyledi celâ-yı vaţan

349⁴⁵⁷

350⁴⁵⁸

⁴⁵⁴ Nâbî D., C.2, G. 427 (7 beyit), s. 137.

1.Bu mısra dîvânda 2. beyitin 1. mısrasıdır.

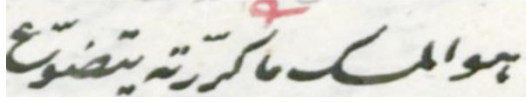
⁴⁵⁵ Bâkî D., G. 51 (6 beyit), s. 95.

1.Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır.

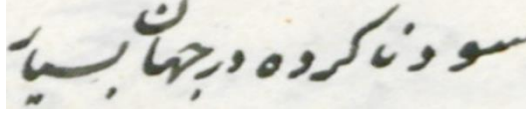
⁴⁵⁶ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁵⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁵⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

351⁴⁵⁹

352⁴⁶⁰

Remel

Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilūn

1. Kānķısın zıkr eylesūn rāvī hikāyet bir degūl

353⁴⁶¹

Remel

Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilātūn Fā' ilūn

1. Vāž' -ı zamāne şūret-i bī-cānı güldürür

354⁴⁶²

[AḤMED PAŞA]

Remel

Fe' ilātūn Fe' ilātūn Fe' ilātūn Fe' ilūn

1. Ger günāh eylese ķul 'afv-ı şehenşāh ķanı

355⁴⁶³

[NEV'Î]

Remel

Fe' ilātūn Fe' ilātūn Fe' ilātūn Fe' ilūn

⁴⁵⁹ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁶⁰ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁶¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

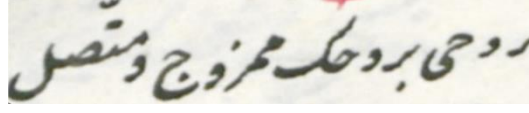
⁴⁶² Ahmed Paşa Dîvânı'nda Kerem Kasidesi'nde mısra şu şekildedir:

Ķul hatā ķılsa n'ola 'afv-ı şehenşāh ķanı (Bkz. Kaynakça)

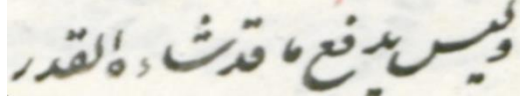
⁴⁶³ Nev'î D., K. 59 (13 beyit) , s. 127.

1. Bu meşeldür ki şu ağıdğı yere yine ağıar

356⁴⁶⁴

357⁴⁶⁵

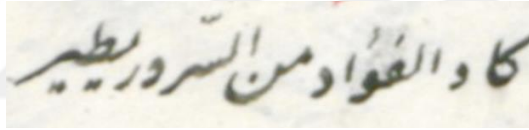
358⁴⁶⁶

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Vefāsuz yāre bağlanma göñül senden geçenden geç

359⁴⁶⁷

360⁴⁶⁸

[KĀNĪ]

Muzārī'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. Gördünğ zamāne uymadı sen uy zamāneye

361⁴⁶⁹

[NĀBĪ]

⁴⁶⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁶⁵ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁶⁶ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁶⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁶⁸ Kânî D., G. 170 (7 beyit), s. 239.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 1. mısrasıdır.

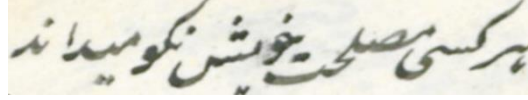
⁴⁶⁹ Nâbî D., C.2, G. 427 (7 beyit), s. 137.

Muzārī⁶

Meḥ'ulü Fā'ilātü Meḥ'ilü Fā'ilün

1. Hengām-ı fırşatında dil-āzār olanların

362⁴⁷⁰

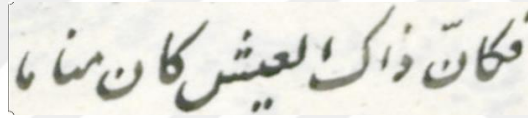
363⁴⁷¹

Remel

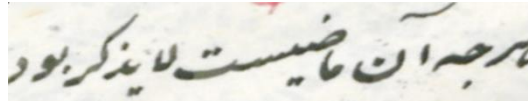
Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

‘Ārife mecmū‘ ā-i ‘ālem aceb eglencedür

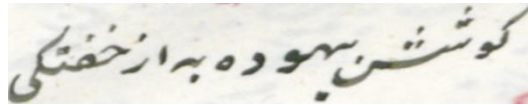
364⁴⁷²

365⁴⁷³

366⁴⁷⁴

367⁴⁷⁵

[DERVİŞ ÇELEBİ]

Remel

⁴⁷⁰ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁷¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁷² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁷³ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁷⁴ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁷⁵ <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/derviş-celebi-pirizade> (E.T. 25/11/2020) (Bkz. Kaynakça).

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kise-i ümmîd hâlî dest-i istignâ tehî

368⁴⁷⁶

[BĀĶÎ]

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

1. Bākî ne diyem k' olmaya ma' lüm şerîfün

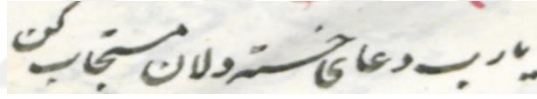
369⁴⁷⁷

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Cefā-keş ' andelîbem ruḥşat-ı feryād-ı meyh' āhem

370⁴⁷⁸

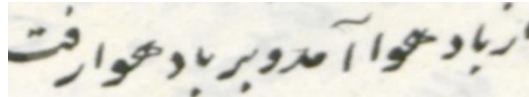
371⁴⁷⁹

Muzārî'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Bārîye şükürler ki sebükbar olduk

372⁴⁸⁰

373⁴⁸¹

⁴⁷⁶ Bâkî Dîvânı'nda tespit edilememiştir (Bkz. Kaynakça).

⁴⁷⁷ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁷⁸ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁷⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁸⁰ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁸¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

اجب دعوتی یا ولی الاجابه

374⁴⁸²

ات الزمان مشد بخیر

[10a]

375⁴⁸³

ب لطیفه که در ضمن نام او هست

376⁴⁸⁴

وللتاس فیما یعشقون مذاهب

377⁴⁸⁵

هزار گونه سخن در دهان و لب خاموش

378⁴⁸⁶

کرک و هنر آلوده یوسف ندیده

379⁴⁸⁷

فریاد بسی کردم و فریاد رسی نیست

⁴⁸² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

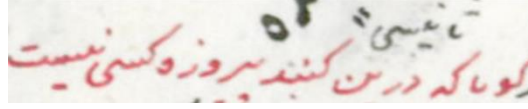
⁴⁸³ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁸⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁸⁵ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁸⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁸⁷ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır. Mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple birinci mısrası yazılmıştır.

380⁴⁸⁸

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Muzārî^c

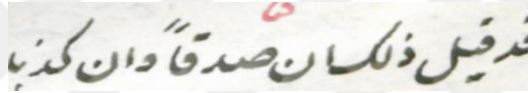
Meḥ'ulü Fā'ilātü Meḥ'ilü Fā'ilün

1. Olmaz mı bir laṭife-i ḡaybiyye āşikār

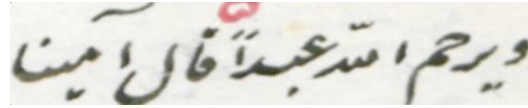
381⁴⁸⁹

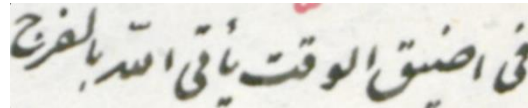
382⁴⁹⁰

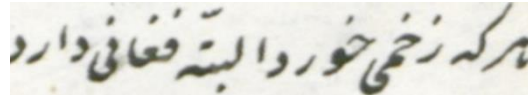
383⁴⁹¹

384⁴⁹²

385⁴⁹³

⁴⁸⁸ Ş. Yahyâ D., G. 95 (5 beyit), s. 120.

1. Bu mısra dîvânda 2. beyitin 1. mısrasıdır.

⁴⁸⁹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹³ Arapça-Türkçe yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

386⁴⁹⁴

دستما بسته و مهمان شده برخوا کسی

387⁴⁹⁵

YAḤYĀ EFENDĪ

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hilāl-i 'ıydı şehr içre ne görmiş var ne tutmuş var

388⁴⁹⁶

قلم اینجا رسید و سیرت گشت

389⁴⁹⁷

نیست کس زهره چون و چرا

390⁴⁹⁸

چون کوشش روزه دار بر اندک است

391⁴⁹⁹

ما باز بقصه خود آیم

392⁵⁰⁰

Hezec

⁴⁹⁴ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹⁵ Bu mısra Yahya başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁴⁹⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹⁷ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁴⁹⁹ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰⁰ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Mef'ulü Mefā'ilün Fe'ulün

1. Bir hāl ile kim ne'üzü billāh

393⁵⁰¹

کذبی العریکوی غیره و هویرنع

394⁵⁰²

من جرب المجر حلت به لندامه

395⁵⁰³

من کوش استماع ندارم لمن بقول

396⁵⁰⁴

ماز پرورد وصال من کجا هجران کجا

397⁵⁰⁵

دولت تیز را بقا نبود

398⁵⁰⁶

و من العجیب اعمش کحال

399⁵⁰⁷

⁵⁰¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

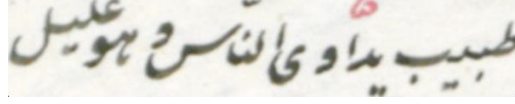
⁵⁰³ Arapça-Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰⁴ Arapça-Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

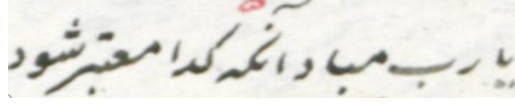
⁵⁰⁵ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰⁶ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

400⁵⁰⁸

401⁵⁰⁹

[MŪNĪRĪ]

Remel

Fe' ilātūn Fe' ilātūn Fe' ilūn

1. Tōkīnūr bir ucī Necātī⁵¹⁰ Bege

402⁵¹¹

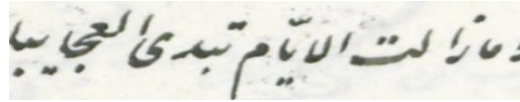
[NEF' Ī]

Müctes

Mefā' ilūn Fe' ilātūn Mefā' ilūn Fe' ilūn

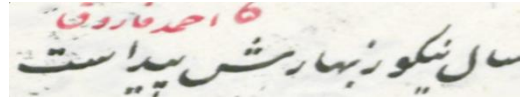
1. O deñlü luṭṭ u kerem rūzgārdan gelmez

403⁵¹²

404⁵¹³

AḤMED FĀRŪḶ

⁵⁰⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁰⁹ Rıdvan Canım, 2000, 509 (Bkz.Kaynakça).

⁵¹⁰ Necātī: Nihādī **D**.

⁵¹¹ Nef' ī D., Nzm. 4 (2 beyit), s. 295.

1.Bu mısra dîvânda 2. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵¹² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵¹³ Bu mısra Farsça yazılmıştır. Şâirin kimliği tespit edilememiştir.

405⁵¹⁴

زهی بامدشن نخت مرچا کرده

406⁵¹⁵

وللا رض من کاس الکرام نصیب

407⁵¹⁶

[BĀḲĪ]

Muzārī^c

Mef'ūlū Fā'ilātū Mefā'ilū Fā'ilūn

1. Fermān-ı şāha⁵¹⁷cānladur⁵¹⁸ inqıyādumuz

408⁵¹⁹

ویشتعلمصباح عند انطفائها

409⁵²⁰

جان کافر بدوزخ ارزانی

410⁵²¹

زهی رای باطل زهی فکر فاسد

411⁵²²

⁵¹⁴ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵¹⁵ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵¹⁶ Bâkî D., G. 192 (6 beyit), s. 161.

⁵¹⁷ fermān-ı şāha: fermān-ı 'aşka D.

⁵¹⁸ cānladur: cān iledür M.

⁵¹⁹ .Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²⁰ .Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²¹ Arapça-Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

جعل ظهروا لقوم في الحرب وجهها

412⁵²³

[BĀḲĪ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Nāgehān bir toz kıopardı bād-ı pāy-ı himmeti

413⁵²⁴

فاني استحق وذاكر حق

414⁵²⁵

ما نند طلوع غرة صبح

[10b]

415⁵²⁶

ارشد من اشارت وز ما بسرویدن

416⁵²⁷

كما تحرك سطح الماء من عصف

417⁵²⁸

مصائب قوم عند قوم فوائد

⁵²³ Bākî D., Trcb.I. (8 beyit), s. 63.

1.Bu mısra dîvânda 5.beyitin 1.mısrasıdır.

⁵²⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²⁵ Arapça-Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

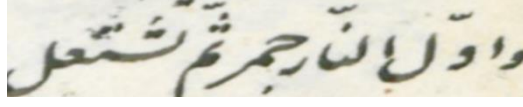
⁵²⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵²⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

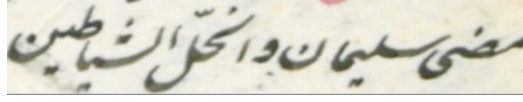
⁵²⁸ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

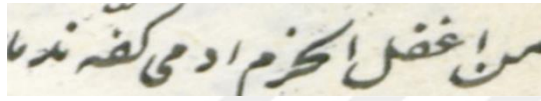
418⁵²⁹

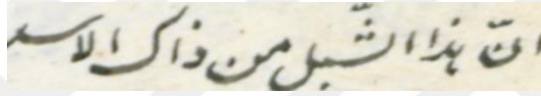
419⁵³⁰

420⁵³¹

421⁵³²

422⁵³³

[RĀMÎ PAŞA]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Mükedderdür ser-â-ser meşreb-i eczâ-yı 'âlem hep

423⁵³⁴

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Fe'ülün

1. Dimişlerdür ki fi'tte'hîr-i âfet

424⁵³⁵

⁵²⁹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵³⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵³¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵³² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵³³ <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rami-rami-mehmet-paşa> (E.T. 06/01/2021) (Bkz. Kaynakça)

⁵³⁴ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵³⁵ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kār-ı evvelde kişi 'ākıbet-endiş gerek

425⁵³⁶

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Seyr-i gülzārede⁵³⁷ bir hāṭır-ı āzād ister

426⁵³⁸

Muzārī'

Me' ūlū Fā' ilātū Me' ūlū Fā' ilün

1. Ṭālī' ki saṇa yār ola devlet de yār olur

427⁵³⁹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Āh-ı mazlūmān su'āl olmaz mı maḥşer yok mıdur

428⁵⁴⁰

[FUZŪLİ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Her ne kim taḳdīrdür taḡyīr bulmaz ey göḡül

⁵³⁶ Ş.Yahyâ D., G. 85 (5 beyit), s. 110.

1.Bu mısra dîvânda 2. beyitin 1. mısrasıdır.

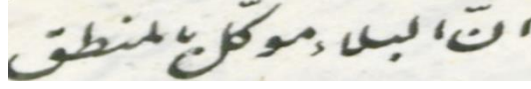
⁵³⁷ seyr-i gülzārede: seyr-i gülzārda **D**.

⁵³⁸ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵³⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁴⁰ H.Süedâ, s. 56 (Bkz.Kaynakça)

429⁵⁴¹

430⁵⁴²

[NEF' İ]

Remel

Fā'ilatün Fā'ilatün Fā'ilatün Fā'ilün

1. Bir güherdür söz aña himmet-i şehdür kıymet

431⁵⁴³

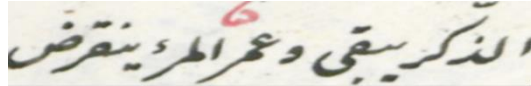
[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Hezec

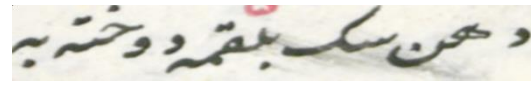
Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Yahyâ burada hâtır-ı yârâna bakılmaz

432⁵⁴⁴

433⁵⁴⁵

434⁵⁴⁶

⁵⁴¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır. Mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığıyla beyitin 1.mısrası yazılmıştır.

⁵⁴² Nef' î D., K. 3 (60 beyit), s. 33.

1.Bu mısra divânda 44. beyitin 1. mısrasıdır.

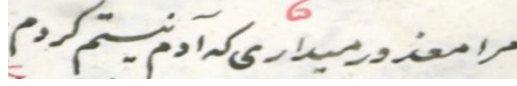
⁵⁴³ Ş.Yahyâ D., G. 141 (5 beyit), s. 166.

1.Bu mısra dîvânda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁴⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁴⁵ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁴⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır. Mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığıyla beyitin 1. mısrası yazılmıştır.

435⁵⁴⁷

[NĀ'İLĪ-İ KADĪM]

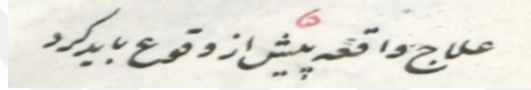
Muzārī^c

Meḥ'ulū Fā'ilātū Meḥā'ilū Fā'ilūn

1. Yansa cihān içinde haşırı bulunmaya

436⁵⁴⁸

[VELED ÇELEBİ]

437⁵⁴⁹

Hezec

Meḥ'ulū Meḥā'ilū Meḥā'ilū Fe'ulūn

1. Şavduḡ bir iki ḡamleyi nevbet saḡa geldi

438⁵⁵⁰

NĀBĪ

Remel

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

1. Ġamze ḡāmūş-ı tegāfūl dīde leb-rīz-i ġazāb

Fırşat-ı ġüftār bulmış gibi bed-ġūlar yine

⁵⁴⁷ Nāilī-i Kadīm D., G. 317 (7 beyit), s. 516.

1. Bu mısra dīvānda 2. beyitin 2. mısrasıdır. Mecmuada beyitin 1. mısrası 2. mısrasının sol tarafına kırmızı mürekkeple Evvelî başlığıyla yazılmıştır.

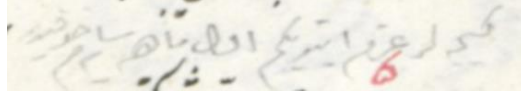
⁵⁴⁸ Bu mısra Farsça yazılmıştır. Şâirin kimliği tespit edilememiştir.

⁵⁴⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁵⁰ Nâbî D., C.2, G. 776 (7 beyit), s. 405.

1. Bu mısra dīvānda 5. beyitin 1. mısrasıdır. 1. mısra 2. mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple Nâbî başlığıyla yazılmıştır.

439⁵⁵¹

440⁵⁵²

[FĀŞİH AĦMED DEDE]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Bir tarîk ile kabûl itmez muhabbet şirketi

441⁵⁵³

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Bugün baña ise yarın sañadur

442⁵⁵⁴

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. İtdüm seni ben Hâzret-i Allâha emānet

443⁵⁵⁵

444⁵⁵⁶

[ŞĀMĪ]

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

⁵⁵¹ Mısra silik yazılmıştır.

⁵⁵² Fāsîh D., N. (6 beyit), s. 288.

1. Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır. Nazire Be-nazîm başlığıyla geçer.

⁵⁵³ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁵⁴ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁵⁵ Silik beyit var.

⁵⁵⁶ RT., s. 190 (Bkz. Kaynakça).

1. Ey ‘āşık-ı miḥnet-zede buldukça bunarsun

445⁵⁵⁷

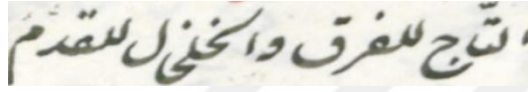
[NĀ’İLĪ-İ KADĪM]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Verā-yı perdede esrār var zuhūr idicek

446⁵⁵⁸

447⁵⁵⁹

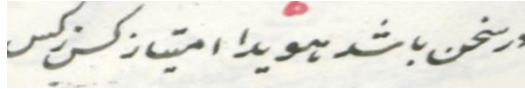
[RĀŞĪD]

Remel

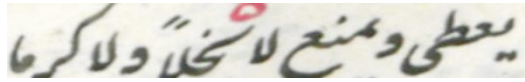
Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. ‘Afv rāciḥdür berāy-ı terbiyet ta‘zīrden

448⁵⁶⁰

449⁵⁶¹

450⁵⁶²

Muzārī‘

⁵⁵⁷ Nāilī-i Kadīm D., G. 209 (9 beyit), s. 433.

1. Bu mısra dîvânda 9. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁵⁸ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁵⁹ Râşid D., G. 199 (7 beyit), s. 423.

1. Bu mısra dîvânda 2. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁶⁰ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

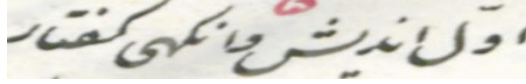
⁵⁶¹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁶² Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Mef'ûlû Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Yâ reh-güzârına varsağ selâm almaz mı

451⁵⁶³

452⁵⁶⁴

[NEV'Î]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Eşigünde kul olmak dehre sultân olmakdan yegdür

453⁵⁶⁵

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün

1. Her ne şanursan eşüğe hep başuğa gelse gerek

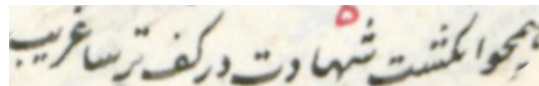
454⁵⁶⁶

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Gerekdür kendüsin bilmezlere kendüyi bildürmek

455⁵⁶⁷

456⁵⁶⁸

⁵⁶³ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁶⁴ Nev'î D., G. 133 (5 beyit), s. 233.

1. Bu mısra dîvânda 2. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁶⁵ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁶⁶ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁶⁷ Arapça- Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁶⁸ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

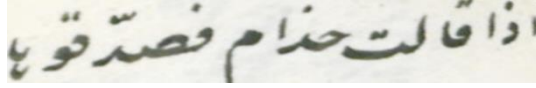
Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

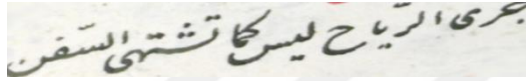
1. Birbirini başup gelür mevc-i yemm-i belā mıdur

[11a]

457⁵⁶⁹

458⁵⁷⁰

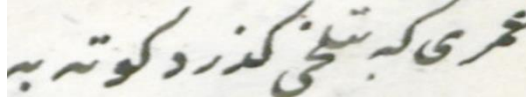
459⁵⁷¹

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Güft-gü ile pür oldı yine şehr ü bāzār

460⁵⁷²

461⁵⁷³

Muzārī

Mef' ulü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Şehbāz-ı dest-i himmetüm aldum şikārumı

462⁵⁷⁴

⁵⁶⁹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁷⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

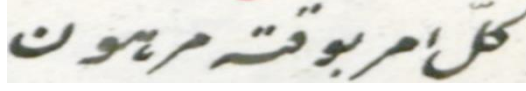
⁵⁷¹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁷² Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁷³ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁷⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

463⁵⁷⁵

[NEŞĀTÎ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Zerreler tursun mı mihr-i 'ālem-ārādur gelen

464⁵⁷⁶

[‘ALÎ SIRRÎ EFENDÎ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Pādişāh kıanda ise bendeleri anda olur

465⁵⁷⁷

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' lün

1. Āfitāba ya toğ ya toğdum dir

466⁵⁷⁸

[NEV'Î]

Hezec

Me' ulü Me' fā' ilü Me' fā' ilü Fe' ulün

1. Geldümse n'ola ben şu' arā devrine āhır

'Ādet budur āhırde gelür bezme ekābir

⁵⁷⁵ Neşâtî D., K. 18 (35 beyit), s. 91.

1. Bu mısra dîvânda 18. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁷⁶ <https://www.ketebe.org/en/artist/seyh-ali-sirri-efendi-934> (E.T. 09/12/2019) (Bkz. Kaynakça).

⁵⁷⁷ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁷⁸ Nev'î D., G. 144 (5 beyit), s. 237.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır. Mecmuada mısranın sol tarafına silik yazıyla beyitin 1. mısrası yazılmıştır.

467⁵⁷⁹

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. A sevdigüm hele pek bî-vefā imişsün sen

468⁵⁸⁰

Muzārī'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. Sükūt cāhile ẓat' i cevābdur dirler

469⁵⁸¹

[RĀŞİD]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Cedel-kārāna ḥāmūşī kadar rengin cevāb olmaz

Sükūtı merd-i dānā ḥasminı ilzām içün saḡlar

470⁵⁸²

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Yemm 'av' ave-i kilāb ile murdār olur mı hīç

471⁵⁸³

خوش سو، دیست فرجخش علیکم بشارم

⁵⁷⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁸⁰ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁸¹ Sâbit Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

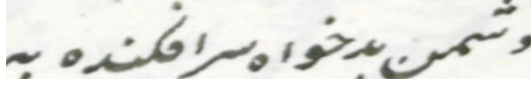
Râşid D., G. 68 (5 beyit), s. 346.

1.Mecmuada mısranın sol tarafına kırmızı mürekkeple sânisî başlığıyla beyitin 2. mısrası yazılmıştır.

⁵⁸² Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁸³ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

472⁵⁸⁴

473⁵⁸⁵

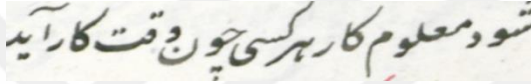
[NEF' Ī]

Hezec

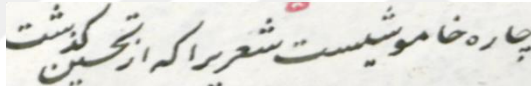
Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. O güne kıfırün katli nice⁵⁸⁶ muhtāc-ı fetvādur

474⁵⁸⁷

475⁵⁸⁸

476⁵⁸⁹

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Köstegi kırdı boşandı süpüri tutdı hemān

477⁵⁹⁰

[İSHĀK ÇELEBÎ]

Remel

⁵⁸⁴ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁸⁵ Nef' î D., K. 47 (70 beyit), s. 174.

1. Bu mısra dîvânda 66. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁸⁶ nice: niçin D.

⁵⁸⁷ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁸⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁸⁹ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

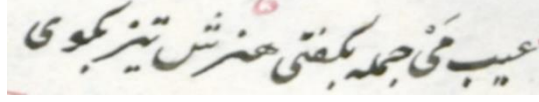
⁵⁹⁰ İshâk Çelebî D., G. 167 (7 beyit), s. 250.

1. Bu mısra dîvânda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Bilmezem kendüm bilelden böyle ḥandān⁵⁹¹ olduğum

478⁵⁹²

479⁵⁹³

[BĀḲĪ]

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Bākī kalan bu ḳubbede bir ḥoş şadā imiş

480⁵⁹⁴

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Ḥaṭṭ-āver oldı ḥüsn yine biṅ civān değer

Geçmiş zamān olur ki ḥayāli cihān deger

481⁵⁹⁵

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Buharādan gelür diṅler ḥadīşin ṭālib-i ma' nī

482⁵⁹⁶

[BĀḲĪ]

⁵⁹¹ ḥandān: ḥayrān D.

⁵⁹² Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁹³ Bākī D., G. 218 (5 beyit), s. 172.

1.Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır.

⁵⁹⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁹⁵ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁹⁶ Bākī D., G.267 (5 beyit), s. 193.

1.Bu mısra dîvânda 3. beyitin 2. mısrasıdır.

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Yıldızı düşkün olur pādişehüm ma' zülün

483⁵⁹⁷

ويبقى الود ما بقي العتاب

484⁵⁹⁸

تغرب عن الاوطان في طلب العلى

485⁵⁹⁹

وامتى سراج بالانوار لا يطفى

486⁶⁰⁰

كفى شيب والاسلام بمرنا هيب

487⁶⁰¹

ترسم زرسنگه مار وديم

488⁶⁰²

مرغ را چون اجل آيد سوي صباد وود

489⁶⁰³

Hezec

⁵⁹⁷ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁵⁹⁸ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır. Yan tarafına bir not düşülmüştür.

⁵⁹⁹ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰¹ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰² Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰³ Mısranın hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Hudā kādirdür eyler seng-i hārādan güher peydā

490⁶⁰⁴

قانون حفظ صحت عالم شریعتست

491⁶⁰⁵

تلخی ماتم کجا شیرین بکلو میشود

492⁶⁰⁶

پیچیده شود بپای هر کس عجلش

493⁶⁰⁷

جهان دیده بسیار گوید دروغ

494⁶⁰⁸

شکوه بسیار است اما قدرت اظهار نیست

495⁶⁰⁹

بشیمان شد از کرده اما چه سود

496⁶¹⁰

⁶⁰⁴ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰⁵ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

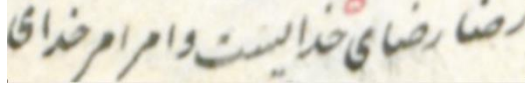
⁶⁰⁶ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰⁷ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰⁸ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁰⁹ Farsça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

⁶¹⁰ Arapça yazılan bu mısranın başlığı bulunmamaktadır.

[11b]

497⁶¹¹

Muzārī[‘]

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Ömr-i nihāl-i nevres-i maḥdüm-ı zül-ḳadr
Olsun beḳā-yı vālid ile sāl-i şad hezār

498⁶¹²

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Fe‘ülün

1. Ḳo ta‘cili ki ol şeyṭān işidür
Te’ennī şabr ile Raḥmān işidür

499⁶¹³

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Bugün bir sīm-ten dil-ber münevver kıldı ḥammāmı
‘Araḳ-riz oldı mermerler görince ol gül-endāmı

500⁶¹⁴

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Hem-dem bulunur yār-ı vefādār ele girmez
Biñ gün arasan ‘ālemi bir yār ele girmez

⁶¹¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

⁶¹² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

⁶¹³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

⁶¹⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

501⁶¹⁵

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Fe'ülün

1. Hoşā 'ālemi hayāt-ı tāze buldı
Cihān āvāze-i şevk ile tıldı

502⁶¹⁶

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Her du'ā ki bula ihlāş-ı dil-zāre vuşul
Va' d-i mevşūk-ı Hudādur ki ider anı qabul

503⁶¹⁷

RĀMİZ

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Siper it sineği ger hañcer-i āzāra göñul
Böyledür de'b-i muhabbet⁶¹⁸ buña yok çāre göñul

504⁶¹⁹

RĀFİ'

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Yıkılmaz top ve ' askerle olur bir söz ile vīrān
Binā-yı kalb-i ādem gibi nāzik hem metin olmaz

⁶¹⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

⁶¹⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilmemiştir.

⁶¹⁷ *Türük* 2014, s. 231 (Bkz.Kaynakça).

⁶¹⁸ de'b-i muhabbet: resm-i muhabbet T.

⁶¹⁹ Râfî'ye âit bir dîvân tespit edilememiştir.

505⁶²⁰

RÂŞİD

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Cezm-i istihkākını devlet aña kim el virür
Feyz-i isti'ādādı Hâk ikbâlden evvel virür

506⁶²¹

[RÂŞİD]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Zebân-ı şîvesinden hânde vü güftâr beyninde
Çıkar va' d-i vişâl ikrâr ile inkâr beyninde

507⁶²²

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Yapılması yıkıldığı yerdendür 'âlemün
Mey-hâne de yıkıldıñ ise tırma var yapıl

508⁶²³

NÂBÎ

Hezec

Me'ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe'ülün

1. Ol şüh dirîğ itmez idi naqd-i visalin
H'âhişger-i ihsânı hemân bir ben olaydum

⁶²⁰ Bu beyit Râşîd Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁶²¹ Râşîd D., G. 227 (7 beyit), s. 440.

⁶²² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶²³ Nâbî D., C.2, G. 526 (5 beyit), s. 214.

2. Kettān gibi efsürde⁶²⁴ olursam da olaydum
Tek ol meh-i sīmīn-tene pīrāhen olaydum

509⁶²⁵

[KOCA RĀĠIB PAŞA]

Remel

Fe‘ilātūn Fe‘ilātūn Fe‘ilātūn Fe‘ilūn

1. Şanma ebnā-yı zamāne baḡa⁶²⁶ bir iş⁶²⁷ itdi
Neler itdiyse baḡa baḡt-ı sitem-kīş itdi

510⁶²⁸

RĀĠIB

Remel

Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilūn

1. Maṭlabuḡ zūll ile maḡlūḡa mūdārā virmez
Viren Allāhdur ey dil beg ü paşa virmez

511⁶²⁹

ŞĀBĪT

Müctes

Mefā‘ilūn Fe‘ilātūn Mefā‘ilūn Fe‘ilūn

1. Şaḡın hediye-i ‘ūd eylemeḡ edeble ṭaleb
Zamāne ḡacılarında ne ‘ūd var ne edeb

512⁶³⁰

Velehu

⁶²⁴ efsürde: fersüde **D.**

⁶²⁵ Râğıb Paşa D., G. 152 (7 beyit), s. 348.

⁶²⁶ baḡa: beni **D.**

⁶²⁷ bir iş: dil-riş **D.**

⁶²⁸ Râğıb Paşa D., G. 78 (7 beyit), s. 271.

⁶²⁹ Sâbit D., B5., s. 413.

⁶³⁰ Sâbit D., B5., s. 414.

[ŞĀBĪT]

Hezec

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Nüşaḥ maraḓ-ı 'aşka 'ilāc eylemedi hīç

Ey şeyḥ-i kerāmāt-fürüş ez de şuyun iç

Velehu

513⁶³¹

[ŞĀBĪT]

Remel

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Perī nazarları teşhīrde tekellüf ider

Cenāb-ı şeyḥe sözüüm yok güzel taşarruf ider

Velehu

514⁶³²

[ŞĀBĪT]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Şaḥn-ı güftārda reftār idemez lāğardur

Edhem-i ḥāmemizüñ bir ayağı aqşardur

Velehu

515⁶³³

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

⁶³¹ Sâbit D., G. 83 (5 beyit), s. 271.

⁶³² Sâbit D., B49., s. 417.

⁶³³ Sâbit D., B43, s. 416.

1. Nişân-ı pâ‘ yini görmüş derinde ‘âşık-ı zâr
Ne semte gitdi o hercâyî bunda bir iz var

Velehu

516⁶³⁴

[ŞÂBÎT]

Hafif

Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün

1. Çözdi şalvâr-ı bendini dildâr
Köstegi kırdı rahş-ı şabr u qarâr

Velehu

517⁶³⁵

[ŞÂBÎT]

Müctes

Mefâ‘ilün Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün

1. Hemîşe dil-ber ile⁶³⁶ fikr-i ittiḥād eyler
Raḳīb-i rû-siyeh en şonra bir fesād eyler

Velehu

518⁶³⁷

Müctes

Mefâ‘ilün Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün

1. Riyâ metâ‘ ını paştav idüp de şatmasalar
O kışşâ gelmiyor endâzeze uzatmasalar

Velehu

⁶³⁴ Sâbit D., B157, s. 426.

⁶³⁵ Sâbit D., B55, s. 417.

⁶³⁶ ile: ise **D.**

⁶³⁷ Sâbit D., B69, s. 418.

519⁶³⁸

[ŞĀBĪT]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Seyr-i ‘ide çıkarup hem-dem-i aḥbāb iderüz
‘İdi ol servi şalındurmağa dölāb iderüz

[12a]

Velehu

520⁶³⁹³

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Hezār-bār-ı emel gelse behre-yāb olamam⁶⁴⁰
Bu bār-ḥanede Şābit ol yükde bācum yok

Velehu

521⁶⁴¹

[ŞĀBĪT]

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Tuğrā-yı āh çekmege müştāk idün gönül
Sultān-ı ‘aşqdan saña izin oldı var çek

Velehu

⁶³⁸ Sābit D., G. 134 (5 beyit), s. 282.

⁶³⁹ Sābit D., G. 203 (5 beyit), s. 315.

⁶⁴⁰ olamam: olmam D.

⁶⁴¹ Sābit D., G. 217 (5 beyit), s. 322.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

522⁶⁴²

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Şabā şikencin açup tār-ı zülf-i cānānuḡ
Tōkınmasun teline 'āşık-ı perīşānuḡ

Velehu

523⁶⁴³

[ŞĀBĪT]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Kökeninde büyümiş gül gibi nāzıklük ile
Germ ü serdin ne bilür gonca daḡı bu çemenünḡ

Velehu

524⁶⁴⁴

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Ne ḡidmet olsa gider ber-sebīl-i isti'cāl
Efendi tīr-keş oḡıdur o ḡamze-i ḡaṭṭāl
2. Nesīm-i āhum idüp semt-i ülfete mā'il
Biraz egilmiş o ser-keş nihāl-i bāḡ-ı cemāl

⁶⁴² Sâbit D., G. 207 (5 beyit), s. 317.

⁶⁴³ Sâbit D., G. 206 (5 beyit), s. 316.

⁶⁴⁴ Sâbit D., G. 236 (5 beyit), s. 333.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

3. Raķībi zevcesi siħr ile ħar idince gören
Pend⁶⁴⁵ idüp didi hep böyle olsa siħr-i helāl

Velehu

525⁶⁴⁶

[ŞĀBĪT]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Na'īm-i vuşlaţuñdan ķat' -ı ümmīd-i ma' āş itdüm
Şorarsan şūret-i ħırmānı rīşıñden tırāş itdüm

Velehu

526⁶⁴⁷

[ŞĀBĪT]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Ţaleb-i ħavżında⁶⁴⁸ ŗırmış varup ol serv-i revān
Varsam ardından uşülüyle⁶⁴⁹ doķunsam⁶⁵⁰ itsem
2. Bu ħarābātda Şābit olamam sulţānum
Dil-i vīrānumı yapsañ da yıķılsam gitsem

Velehu

527⁶⁵¹

[ŞĀBĪT]

⁶⁴⁵ pend: pesend **D.**

⁶⁴⁶ Sābit D., G. 243 (5 beyit), s. 336.

⁶⁴⁷ Sābit D., G. 242 (5 beyit), s. 336.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

⁶⁴⁸ ŗaleb-i ħavżında: ŗaleb-i ħavżda **M.**

⁶⁴⁹ usülüyle : usül ile **M.**

⁶⁵⁰ doķunsam: ŗoķunsam **D.**

⁶⁵¹ Sābit D., B. 68, s. 418.

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Şahn-ı çemende bülbülzârı alındurur
Bād-ı nesīm bir gül-i rā' nā şalındurur

Velehu

528⁶⁵²

[ŞĀBĪT]

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Sen şimdi beni ok gibi yabāna atarsun
Ammā ki eyā kaşı kemānum çok ararsun

Velehu

529⁶⁵³

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Bir şevk var idi gice Şeyh-i Cemilde
Vāfir terennüm itdi uşul-i şakilde

Velehu

530⁶⁵⁴

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Vücūdum zevrağın bād-ı fenāya virdi bir āfet
Varup baħr-i belāda fülk-i dil bir yāre çarpıldı

Velehu

⁶⁵² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁵³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁵⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

531⁶⁵⁵

Muzāri^ç

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Ben k̄or̄karum rakīb-i girān-cān alur seni
Bi'llāh varma yanına şeytān alur seni

Velehu

532⁶⁵⁶

[ŞĀBĪT]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Bir yerde yaṭalum diyicek nāzı uzatdı
Yatamam didi⁶⁵⁷ bir ḥayli 'inād eyledi yatdı

Velehu

533⁶⁵⁸

[ŞĀBĪT]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Ğamuñla maḥv-ı vücūd itdigün şeb-i firkat
Lisān-ı şem^ç gibi⁶⁵⁹ yana yana söylerdi

Velehu

534⁶⁶⁰

[ŞĀBĪT]

⁶⁵⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁵⁶ Sâbit D., B99, s. 421.

⁶⁵⁷ didi: diyü D.

⁶⁵⁸ Sâbit D., G. 331 (5 beyit), s. 384.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁶⁵⁹ gibi: gice D.

⁶⁶⁰ Sâbit D., B5, s. 414.

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. bî-vefâ dem urup merhamet hevâsından

Uçurdi murg-ı dili âferîn kıyısından

Velehu

535⁶⁶¹

[ŞÂBÎT]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Mürîdi söyledi şeyhün riyâ-fürüş idigün

Uzun kulağdan işitdüm dırâz-güş idigün

Velehu

536⁶⁶²

[ŞÂBÎT]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Görmege gelmiş idi hâl-i dil-i bîmârı

Aldı göz habsine cāsūs-ı hayâl yârı

Velehu

537⁶⁶³

[ŞÂBÎT]

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

⁶⁶¹ Sâbit D., G. 261 (5 beyit), s. 345.

⁶⁶² Sâbit D., B95, s. 421.

⁶⁶³ Sâbit D., G. 345 (5 beyit), s. 391.

1. Zîr-i zeylinde nihân maşrāba-ı vişn-ābı
Vā' izûñ bâde-i gülfāme de⁶⁶⁴ vardır qabı

Velehu

538⁶⁶⁵

[ŞĀBÎT]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Vezn idüp sîb-i behîşt ü zeķan-ı dil-cûyı
Göz terāzûsına aldum yine şeftālûyı
2. Āteş-i sîne-i ' aşkla mülâyim olmaz
Serddür tîğ-ı nigāhınun efendi şûyı

539⁶⁶⁶

[' ABDÎ]

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

1. Her dil-ber için sînede bir yāre mi olsun
N'etsün dil-i miḥnet-zede biñ pāre mi olsun

540⁶⁶⁷

FEYẒÎ

Hezec

Mef' ülü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ülün

1. Gülşen-i dilde vezān olsa hevā-yı tāze
Gülbün-i ṭab' bulur neşv ü nemā-yı tāze

[12b]

⁶⁶⁴ bâde-i gül-fāmede: bâde-i gül-gūnda D.

⁶⁶⁵ Sâbit D., G. 329 (5 beyit), s. 382.

⁶⁶⁶ Abdî D., G. 25 (5 beyit), s. 187.

⁶⁶⁷ Bu beyit Feyzî başlıklı çalışmalarda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

541⁶⁶⁸

RÂŞİD

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Hased-i kalb 'adū lutfıyla zā'il olmaz
Sengde muzmir olan âteşe âb itmez eşer

542⁶⁶⁹

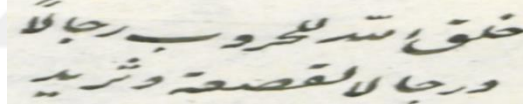
[NÂBÎ]

Müctes

Mefā'ilün Fe' ilātün Mefā'ilün Fe' ilün

1. Felekde kāmver olmak hüner degül Nâbî
Hüner bir ehl-i dile şarf-ı himmet itmekdür

543⁶⁷⁰

544⁶⁷¹

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Bu vaz' -ı nâ-bihîn cāruñ felek eyler mükāfātın
Sipihrüñ itdiği küstâhlık ma' zür olur bir gün

545⁶⁷²

[VECDÎ]

Hezec

⁶⁶⁸ Râşîd D., Müf.3, s. 476.

⁶⁶⁹ Nâbî D., C.1, G. 235 (5 beyit), s. 647.

⁶⁷⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁷¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁷² Vecdî D., G. 18 (7 beyit), s. 89.

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Sitānbūla şu deḡlū⁶⁷³ ārzū var dilde ey Vecdī

Uçardum bulsam ammā neyleyüm bāl u perüm yoḡdur

546⁶⁷⁴

[ZĀMİRİ]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Bu nevbahārda ancaḡ açıldı lāle-i dāḡ

Küşād-ı ḡonçe-i dil ḡaldı bir bahāra daḡı

547⁶⁷⁵

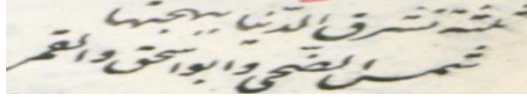
Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Miyān-ı lücce-i ḡayretde ḡaldı keṡtī-i dil

Bu rüzḡār ise çekmez kenāra neyleyelüm

548⁶⁷⁶

549⁶⁷⁷

[ŞEYHİ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün

1. Gerek seng-i siyāh olsun gerekse atlas u ḡārā

Ġaraz bir bāliš-i rāḡat bulunmaḡdur ser altında

⁶⁷³ şu deḡlū: o deḡlū D.

⁶⁷⁴ ZZET., s. 79 (Bkz.Kaynakça)

⁶⁷⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁷⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁷⁷ TŞ., s. 486 (Bkz.Kaynakça)

550⁶⁷⁸

[NAZÎF]

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

1. Neler çeker güzelüm nerdübân-ı 'aşkunda
Çıkınca kaş-ı vişâle kadem kadem 'aşık

551⁶⁷⁹

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Bil kadrini vaqt-i hoş güzâruñ
Vir hükmini faşl-ı nev-bahârun

552⁶⁸⁰

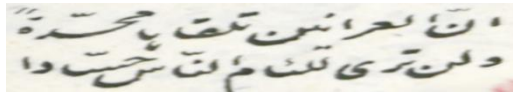
ŞÂBÎT

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Saña her meclisünde söylesek sen mülzem olmazsun
Degül kürsiye vâ'iz 'arşa çıksañ âdem olmazsun

553⁶⁸¹

554⁶⁸²

NÂBÎ

Müctes

⁶⁷⁸ Osmanlı Saray Tarihi, C. 4, s. 549 (Bkz.Kaynakça).

⁶⁷⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁸⁰ Sâbit D., G. 254 (5 beyit), s. 342.

⁶⁸¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁸² Nâbî Dîvânı'nda bu beyit tespit edilememiştir (Bkz.Kaynakça).

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Verā-yı perdede yaqdı çerāğ-ı ħurşidin
Ħayālbāz-ı zamāne ne gösterür görelüm

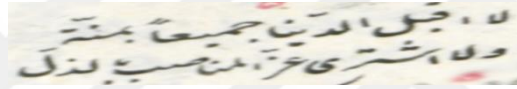
555⁶⁸³

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Tuṭalum kāmetünġi serv-i ser-efrāz olmış
Ey nihāl-i çemenistān-ı cefā mā's-semere
2. Tuṭalum serv gibi mu' tedil imiş qaddün
Ey nihāl çemenistān cefā mā's-semere

556⁶⁸⁴

557⁶⁸⁵

Hafif

Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Baḥt-ı ser-keş zimām-ı ħükmine rām
Gicesi qadr ü gündüzi bayrām

558⁶⁸⁶

[ḤĀLETİ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Defterinde nāmumuz bulduq bugün cānānenün
Ölmeden gördük hele qaydın dil-i dīvānenün

⁶⁸³ Beyitlerin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁸⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁶⁸⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁸⁶ A. Hâletî D., G. 445 (5 beyit), s. 483.

559⁶⁸⁷

AHİ-ZÂDE HALİMÎ

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Biricek söylemedi yâr niyâz itdüm çok
Kaṭı sengin-dil imiş haḫ bu ki⁶⁸⁸ aṣla söz yok

Velehu

560⁶⁸⁹

[AHİ-ZÂDE HALİMÎ]

Remel

Fā' ilâtün Fā' ilâtün Fā' ilün

1. Cām-ı mey-i nābumuz⁶⁹⁰ itdi şikest⁶⁹¹
Meclisümüz baṣdı ayak nā'ibī

561⁶⁹²

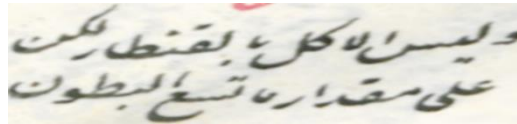
[ḲAF-ZÂDE FÂ'İZÎ]

Remel

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

1. Hiç cem' iyyet-i ḥāṭırdan eṣer gördün mü
Bu ḳadar meclise uğrar yolun ey bād-ı şabā

562⁶⁹³

⁶⁸⁷ RT., s. 125 (Bkz. Kaynakça)

⁶⁸⁸ bu ki: budur **D**.

⁶⁸⁹ RT., s. 125 (Bkz. Kaynakça).

⁶⁹⁰ cām-ı mey-i nābımız : cām-ı mey- nābı **RT**.

⁶⁹¹ itdi şikest: şikest eyledi **RT**.

⁶⁹² Eslâf, s. 61 (Bkz. Kaynakça).

⁶⁹³ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

563⁶⁹⁴

NEV'İ

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Āşnāsından Sıtānbuluñ kesildüñ Nev'îyā
Tîğ-ı bürrān oldı bu deryā-yı 'ummān arada

564⁶⁹⁵

[VEYSİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Halka-i çeşümü şayyād-ı felek⁶⁹⁶ ideli dām
Hūblarda seni tıtdı gözüüm ey kebk-i hırām

565⁶⁹⁷

REMZİ-ZÂDE MEHMET EFENDİ

['İLMİ]

Muzāri'

Me'ülü Fā' ilātü Me'ülü Fā' ilün

1. Seng-i cefāya her kişi tıtmak olurdı baş
Bir demde biñ cefā olıcak kande baş tutar

[13a]

566⁶⁹⁸

[BÂKİ]

⁶⁹⁴ Nev'î D., G. 451 (5 beyit), s. 366.

⁶⁹⁵ Veyis D., Müf. 3, s. 118.

⁶⁹⁶ şayyād-ı felek: şayyād-ı ezel D.

⁶⁹⁷ Tuhfe-i Nâilî, s. 695 (Bkz.Kaynakça).

⁶⁹⁸ Bâkî D., G. 239 (5 beyit), s. 182.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Dehr-i bî-bünyād için renc-i talebden fâriğ ol
Bārî birkaç gün huzûr-ı alble⁶⁹⁹ dünyāya ba

567⁷⁰⁰

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Güş itdi meger kim haberin bād-ı hazānu
Ürperdi tüyi murğ-ı çemenzār-ı şafānu

568⁷⁰¹

URSUN-ZĀDE ' ABDULLAH EFENDİ

[' ABDULLAH FEYZİ]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Geçince reh-güzzerinden o şāh-ı hubānum
Derīçe-i lebüme geldi seyr için cānum

569⁷⁰²

[ŞEYHÜLİSLĀM YAYĀ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Cāme-i gülgün ile olmış o şeh eşheb-süvār
Şan nesīm-i şubhla gül-berg-i ra' nādur gider

⁶⁹⁹ huzûr-ı alble: huzûr-ı alb ile D.

⁷⁰⁰ Beyitin hangi şâire âit olduu tespit edilememiştir.

⁷⁰¹ RT., s. 267 (Bkz.Kaynakça)

⁷⁰² Ş. Yahyâ D., G. 79 (5 beyit), s. 104.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

570⁷⁰³

ḲĀF-ZĀDE FEYẒULLAH EFENDİ

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Güzergāh-ı cihān cāy-ı qarār olmadıgun bildük
Anuñçün her gice bir tekyenüñ mihmānıyuz cānā⁷⁰⁴

571⁷⁰⁵

[MUŞTAFĀ ḤALĪMÎ EFENDİ]

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Ḥalkā içre nağmeler itse o yār-ı hoş-nevā
Ḳarşusunda bir bahāne olsa giryān olmağa

572⁷⁰⁶

[BĀḲÎ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ḳoyup tesbîh-i mercānı seni kim diñler ey vā' iz
Mufaşşal kışşa başlarsun ġarîb efsāne söylersün

573⁷⁰⁷

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

⁷⁰³ Kâf-zâde Feyzullah Efendi'ye âit bir divân tespit edilememiştir.

⁷⁰⁴ Bu mısra Nev'î-zâde Aṭâyî Dîvânı'nda 1. beyitin 2. mısrasıdır.

⁷⁰⁵ N. Atâyî Dîvânı'nda tespit edilememiştir (Bkz.Kaynakça).

1.Beyitin Mustafa Halîmî Efendi'ye âit olduğu tespit edilmiştir.

Şakâik-i Numâniyye ve Zeyilleri, s. 547.

⁷⁰⁶ Bâkî D., G. 361 (5 beyit), s. 234.

1.Bu beyit divanda 3. beyittir.

⁷⁰⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Dile ta' n itmeyelüm olsa esîr-i ğam-ı 'aşk
Gelün anı kıyalum hâline Mevlâsı ile

574⁷⁰⁸

[ḤASĪBĪ]

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Lâyık degül ol dâmen-i pâka ola vâsıl
Kütek gerek el-kışşa begüm dest-i erâzil

575⁷⁰⁹

Muzâri

Mef'ülü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. 'Āşık aña dir mi ki gördüm diyü yarını
Cânı çıkınca bekleye küy-ı nigârını

576⁷¹⁰

ḤĪBRĪ

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Heves-i müy-ı miyânunla olup zâr u nizâr
Kaşı inceldi revâdur üzülürse ağyâr

Velehu

577⁷¹¹

[ḤĪBRĪ]

Remel

⁷⁰⁸ Zeyl-i Şakâiku'l Atâî, C. 2, s. 571 (Bkz. Kaynakça)

⁷⁰⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷¹⁰ RT., s. 117 (Bkz. Kaynakça).

⁷¹¹ RT., s. 117 (Bkz. Kaynakça)

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Nāmuḡ aḡyār ile yād olsa şehā dūr olmaz

Sifleye mā'il olan ḡayr ile mezkūr olmaz

Velehu

578⁷¹²

[ḤİBRİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Reh-i 'aşḡuḡda⁷¹³ ḡodum başumı cānum ḡaldı

Luṭf it ey ḡamze-i dil-ber anı da bir yola ḡo

579⁷¹⁴

[ḤİBRİ]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fa' ilātün Fā' ilün

1. Ḥāneme gel diyü ṭutdum dāmen-i yārı hele

Ey dil-i bî-ḡāre sa'y it ṭutdıḡuḡ āsān gele

580⁷¹⁵

ḤUDĀYİ

Muzāri'

Meḡ ūlū Fā' ilātü Meḡā' ilü Fā' ilün

1. A' dā-yı kīne ḡāhla seyrāna gitme ḡiḡ

Gel ḡör ne⁷¹⁶ oldı Yūsufa yabāna gitme ḡiḡ

⁷¹² RT., s. 118 (Bkz. Kaynakça)

⁷¹³ reh-i 'ışḡında: reh-i 'ışḡda RT.

⁷¹⁴ RT., s. 118 (Bkz. Kaynakça)

⁷¹⁵ RT., s. 135 (Bkz. Kaynakça)

⁷¹⁶ ne: nice M.

581⁷¹⁷

[BĀḲÎ]

Muzārî^ç

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Dünyā evinde olmayıcağ bir huzūr-ı kalb
Fānī cihānı neyleyeyüm⁷¹⁸ cāvidān tutuğ

582⁷¹⁹

RĀZÎ EFENDÎ

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Ğarîḳ-i baḥr-ı celāl itme dil sefinesini
Be Rūm ili güzeli yelkenüğ biraz indür

583⁷²⁰

çAZMÎ-ZĀDE ḤĀLETÎ

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Zevrağ-ı mey çekerüz dem-be-dem ey Rabb-i Ğafūr
Mücrimüz eyleme baḥr-i keremünğden bizi dūr

584⁷²¹

[BĀḲÎ]

Muzārî^ç

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

⁷¹⁷ Bâkî D., G. 281 (6 beyit), s. 200.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

⁷¹⁸ neyleyeyüm: neyleyelüm D.

⁷¹⁹ Hadâiku'l-Hakâik fî Tekmiletî'ş-Şakâik, s. 628 (Bkz.Kaynakça)

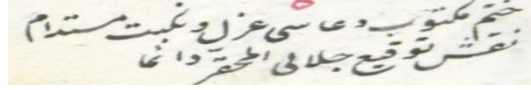
⁷²⁰ A.Hâletî D., Müf. 137, s. 600.

⁷²¹ Bâkî D., G. 303 (5 beyit), s. 209.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

1. Şûfî şafāya başla ne bu⁷²² kîne-i şütür
Gir bezm-i ‘ayş u ‘işrete sende kıtāre gel

585⁷²³

586⁷²⁴

[EDİBİ]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Koyup şalāhı gönül oldu ‘aşık-ı rüsva
Hevāya münkalib oldu bu deñlü zühd ü riyā

587⁷²⁵

[EDİBİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Açup gögsini baña öpmege ol sim-ber⁷²⁶ virmez
Açılmaz dīde-i bahtum⁷²⁷ murādum⁷²⁸ nañli el virmez

588⁷²⁹

[EDİBİ]

Velehu

Hezec

⁷²² Şûfî şafāya başla ne bu : Zāhid ne lāzım ehl-i dile **D**.

⁷²³ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷²⁴ RT., s. 53 (Bkz.Kaynakça)

⁷²⁵ RT., s. 54 (Bkz.Kaynakça)

⁷²⁶ sim-ber: sim-ter **RT**.

⁷²⁷ dīde-i bahtum: gönçe-i bahtum **RT**.

⁷²⁸ murādum: ümīdim **RT**.

⁷²⁹ RT., s. 54 (Bkz. Kaynakça)

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilün Fe'ülün

1. Hıçe şatılur vaşlum uamanlar dimiş ol yār

Ey 'āşık-ı dīdār seyirci zarār itmez

589⁷³⁰

[EDİBİ]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Raḥm ider düşmen baña itmez o şūḥ-ı seng-dil

Ḳā'il⁷³¹ oldu müdde'î şāhid⁷³² veli ḳā'il⁷³³ degül

[13b]

590⁷³⁴

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Seyl-āb-ı sirişküm n'ola ğarḳ itse cihanı

Ṭaşdı yüregüm yād idüp ol serv-i revānı

591⁷³⁵

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Ḳandīl-i mescidi getürüp bezme eyle cām

Zirā ki evde lâzım iken mescide ḥarām

⁷³⁰ RT., s.54 (Bkz.Kaynakça)

⁷³¹ ḳā'il: kāyil RT.

⁷³² şā'id: şāhid RT.

⁷³³ ḳā'il: kāyil RT.

⁷³⁴ Beyitin hangi şāire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷³⁵ Beyitin hangi şāire âit olduğu tespit edilememiştir.

592⁷³⁶

ḤACE-ZADE ES'AD EFENDİ

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hevā-yı sünbülīde seyr-i sünbülzār a' lādur
Zemīni āsumānı gösterür özge temāşādur

593⁷³⁷

[CİNÂNİ]

Hezec

Me' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. İzün tozını dīde-i ter kapdı şabādan
Girdi eline kühl-i cilā bād-ı hevādan

594⁷³⁸

ḲĀF-ZADE FĀ'İZİ

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Dil reh-i ğamda gidüp qalmış idi bir cānum
O da anuñ yolına gitdi benüm sulţānum

595⁷³⁹

[ḤÜSREV]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

⁷³⁶ RT., s. 60 (Bkz.Kaynakça).

⁷³⁷ R.T., s. 145. (Bkz.Kaynakça)

⁷³⁸ RT., s. 252 (Bkz.Kaynakça).

⁷³⁹ RT., s. 137 (Bkz.Kaynakça).

1. Nereden⁷⁴⁰ bir kaşı mihrâb ola gün gibi ‘ayân
Gözüm ol yana döner⁷⁴¹ kıble-nümâ gibi hemân

596⁷⁴²

Mütekârib

Fe‘ûlün Fe‘ûlün Fe‘ûlün Fe‘ûlün

1. Bahâr âhîrinde çemen tahir oldu
Bu lû‘ buñda ya‘ ni ki bitdi şaçalı

597⁷⁴³

[BĀḲÎ]

Muzâri‘

Mef‘ûlû Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Hoş ‘âdil idi sâķî-i devr ü zamân⁷⁴⁴ eger
Câm-ı şarâb-ı vaşlını⁷⁴⁵ almasa kanmadın

598⁷⁴⁶

[VEYSÎ]

Müctes

Mefâ‘ilün Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün

1. Yanında nâdire-i gūyân-ı dehr olur hāmūş
Medâyihiñ okusa **Veysi**-i sühan-perver

599⁷⁴⁷

[ḤASÎBÎ]

⁷⁴⁰ nereden: neredede **RT**.

⁷⁴¹ gözüm ol yana döner: döner ol yana gözüm **RT**.

⁷⁴² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁴³ Bâkî D., G. 369 (5 beyit), s. 237.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁷⁴⁴ şâķî-i devr ü zamân: şâķî-i bezm-i cihân **D**.

⁷⁴⁵ vaşlını: vuslatı **D**.

⁷⁴⁶ Veysi D., K. 5 (34 beyit), s. 95.

1.Bu beyit dîvânda 31. beyittir.

⁷⁴⁷ *Zeyl-i Şakâyıku’l Atâyî*. C.2, s. 376 (Bkz.Kaynakça)

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Qadimi āšnâlardan görüp bî-gānelik resmün
Vefā ümmîdine bî-gānelerle āšnâ oldum

600⁷⁴⁸

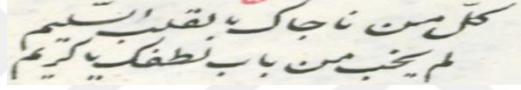
[NĀBÎ]

Muzārî'

Me' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Tek olmasun qavāid-i ihlāş ber-ţaraf
Māni' degül⁷⁴⁹ merāsime dāir kuşûrumuz

601⁷⁵⁰

602⁷⁵¹

BĀKÎ EFENDÎ

Hezec

Me' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Cānāne cefā kılsa n'ola cāna şafādur
Ağyār elemin çekdigümüz ya ne belādur

603⁷⁵²

NĀBÎ

Muzārî'

⁷⁴⁸ Nâbî D., C.2, G. 286 (7 beyit), s. 23.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁷⁴⁹ Māni' degül: Lâ besdür D.

⁷⁵⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁵¹ Bâkî D., G.106 (7 beyit), s. 122.

⁷⁵² Nâbî D., C.1, G. 58 (5 beyit), s. 509.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Benden şoruñ haķâyık-ı esrâr-ı 'âlemi
Te'lîf-i râz-nâme-i dehr ezberümdedür

604⁷⁵³

[BÂKÎ]

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Pây-mâl olmada âhir sitem-i gerdüna⁷⁵⁴
Pâdişâhıyla gedâsı hele yeksân ancak

605⁷⁵⁵

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Gelicek haţî-ı ruḥuñ sen de çıkarsın turreye
Ey kızıl gül hele bal mumı yapışdur buraya

606⁷⁵⁶

[KEMÂLPAŞA-ZÂDE AḤMED EFENDÎ]

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. 'Ayş-ı nûş eyle bugün anıma ğâm-ı ferdayı
Saña ışmarlamadılar mı bu yalan dünyâyı

607⁷⁵⁷

[VÂLÎ-İ ÂMÎDÎ]

⁷⁵³ Bâkî D., G. 238 (5 beyit), s. 182.

1. Bu beyit divânda 4. beyittir.

⁷⁵⁴ sitem-i gerdüna: şütür-i gerdüna D.

⁷⁵⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁵⁶ RT., s. 51 (Bkz. Kaynakça)

⁷⁵⁷ TŞA., s. 385 (Bkz. Kaynakça)

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ne kadar şu‘le- füzün⁷⁵⁸ olsa da şem‘-i zālīm

Āh-ı mazlūm ile elbette söner çok sürmez

608⁷⁵⁹

Hafif

Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. ‘Arz-ı hāl eylesem zebān tutuşur

Dimesem cismüm içre cān tutuşur

609⁷⁶⁰

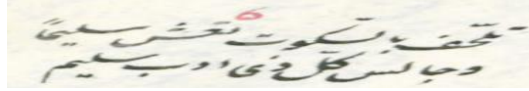
Hafif

Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

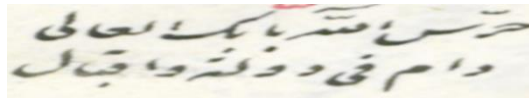
1. Çün bahār oldı dehr buķalemün

Ḳıldı ebdā‘-ı renk gūn-ā-gūn

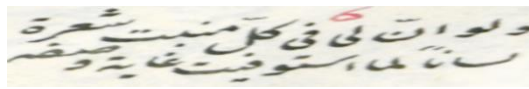
610⁷⁶¹

611⁷⁶²

612⁷⁶³

⁷⁵⁸ şu‘le füzün: şu‘le fūrüz TŞA.

⁷⁵⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁶⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁶¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁶² Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁶³ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

613⁷⁶⁴

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Nağme-i bûselik biraz tursun
Cenk harbi uşûline girelüm

614⁷⁶⁵

Remel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

1. Yazdı vaşf-ı güli çün gülün hezārān destan
N'ola kılsa varak-ı dīgere tebdil-i maḳām

615⁷⁶⁶

Remel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

1. Hād yok iḥsānına hem şükri degüldür haddüm
Geçüp ol rā'iyeden 'arz ideyüm aḥvālüm

616⁷⁶⁷

ŞĀBĪT

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Bu 'işretgehe sākī herkese meşrebçe luṭf eyle
Cenāb-ı rinde tavşan kanı mey şun zāhide şa'leb

[14a]

⁷⁶⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

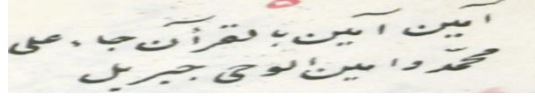
⁷⁶⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁶⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁶⁷ Sâbit D., G. 19 (5 beyit), s. 226.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

617⁷⁶⁸

618⁷⁶⁹

[ŞĀBĪT]

Muzāri^c

Mef'ūlū Fā'ilātū Mefā'ilū Fā'ilūn

1. Şāhib-sülūk bilmese resm-i fütüvveti
Sükker virür mi ғанına teşne 'adūsına

619⁷⁷⁰

Remel

Fe'ilātūn Fe'ilātūn Fe'ilātūn Fe'ilūn

1. Çekelüm maḥşını her ne ise gerdūnuḡ
Tek hemān çekmeyelüm minnetini her dūnuḡ

620⁷⁷¹

Hezec

Mefā'ilūn Mefā'ilūn Fe'ūlūn

1. Ğanimet bil ḡuzūr-ı dōstānı
Vefāsuzdur vefāsuz bil cihānı

621⁷⁷²

Müctes

Mefā'ilūn Fe'ilātūn Mefā'ilūn Fe'ilūn

⁷⁶⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁶⁹ Sâbit D., G. 285 (8 beyit), s. 359.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁷⁷⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁷¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁷² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Ğulām-ı hālka-be-ğūšem deriñde ben bende
Ğapuñda nice ğuluñ var birisiyüm ben de

622⁷⁷³

[FUZŪLİ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Ğülšen-i ümmîd ebr-i şabr⁷⁷⁴ ile sîr-âb olur
Şabr ğılsañ âb-ı gevher seng-i la‘l-i nâb olur
2. Tîre olmaz kesb-i zulmet eylese⁷⁷⁵ her ħâne kim
Cilvegâh-ı pertev-i ħurşîd-i ‘âlem-tâb olur

623⁷⁷⁶

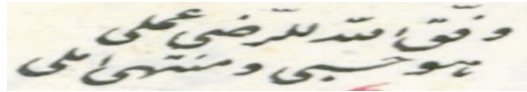
ŞÂHİB EFENDİ PİRİ-ZÂDE

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Çekince sîneye ol ħaşî yâyı ben neler çekdüm
Alınca ħabza-ı teşhîre ħayli çileler çekdüm
2. Ħadeng-i âh-ı zârumdan ħazer ħıl ey kemân-ebrû
Anı var ħuvvet-i bazû ile ṯaba siper çekdüm

624⁷⁷⁷

625⁷⁷⁸

⁷⁷³ Hadikatü’s-Süedâ, s, 81 (Bkz. Kaynakça)

⁷⁷⁴ ebr-i şabr ile: ebr-i şabrdan **HS**.

⁷⁷⁵ eylese: eyleyüp **HS**.

⁷⁷⁶ Beyitler Sâhib Efendî Dîvânı’nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

⁷⁷⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁷⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

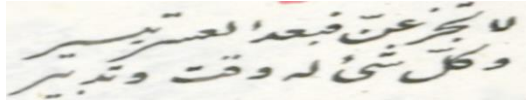

626⁷⁷⁹

627⁷⁸⁰

628⁷⁸¹

[FUZÜLİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Kayd-ı cem' iyyet-i esbāb-ı giriftārı olan
Seyr-i gülzār-ı cinān itmege fırsat bulmaz
2. Zevk-i dünyā ile zāyi' geçüren evkātın
Şeref-i rütbe-i tevfiḳ u sa' ādet⁷⁸² bulmaz

629⁷⁸³

[FUZÜLİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ne işdür ey felek dildārı dildārından ayurmak
Cefā-keş 'āşıkı yār-ı vefādārından ayurmak

630⁷⁸⁴

⁷⁷⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸¹ Hadikatü's-Süedâ, s. 349 (Bkz.Kaynakça)

⁷⁸² tevfiḳ u sa' ādet : tevfiḳ-ı sa' ādet **M**.

⁷⁸³ Hadikatü's-Süedâ, s. 27 (Bkz.Kaynakça)

⁷⁸⁴ Hadikatü's-Süedâ, s. 75 (Bkz. Kaynakça)

[FUZÜLİ]

Remel

Fa'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Çün demi şād olmazam devr-i cefā encamdan
Kāşki hergiz toğmayaydum māder-i eyyāmdan

631⁷⁸⁵

اذا تضايق امر فانتظر فرجا
فاضيق لامر ادناه الى الفرج

632⁷⁸⁶

عسى كربة امسيت فيها مقمة
يكون لنا فيها رجاء ومحرج

633⁷⁸⁷

الحكم مدان لا امر ليس لنا
وما يغني سوى التسليم للقدر

634⁷⁸⁸

الله يحرس محمدك العالي ضرة
في حفظه في مد خير حافظي

635⁷⁸⁹

ترجو النجاة ولم تسلم مكي
ان الشقية لا تجرى على اليسر

636⁷⁹⁰

يا ناعين وعين الدهر موقظة
قوموا فقد قمت الايام للحرب

⁷⁸⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁸⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

637⁷⁹¹

ومن رعي غنما في ارض مبيعة
ونام عندها تولى رعيها الكسد

638⁷⁹²

لو كانا صديقين كما كان متجدا
من نوراً لانه في العيون اس

639⁷⁹³

قد بلغ الصبح فراح الرواح
اشرق في الارض نور الصبح

640⁷⁹⁴

فلما احوال ولى لفرصة
ولله تبارك وتعالى وقت حادث

641⁷⁹⁵

نفى كل سطر منه روض من المنى
وفي كل حرف منه عقد من الدرر

[14b]

642⁷⁹⁶

واذا الرجال توسلوا بوسيلة
فوسيلة جى لال محمد

643⁷⁹⁷

سوف ترى اذا انجلي الغبار
فريس تحلب ام حار

644⁷⁹⁸

⁷⁹¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹² Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹³ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁷⁹⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

هَيْتُكَ يَا رَبَّ ابْنِ تَعِيمٍ نَعِيمٍ
وَلَعَلَّ شِقَ الْمُسْكِينِ يَجْرَحُ

645⁷⁹⁹

حَمَلٌ مِنْ أَلَا تَأْمُرُ بِالْطَّبِيقَةِ
كَمَا حَمَلُ الْعِظَمِ الْكَبِيرِ جَبَّارِ

646⁸⁰⁰

أَمْ وَرَقُ تَضْحَكِ السَّفْهَى مِنْهَا
وَيَكْبَى مِنْ عَوَاقِبِهَا اللَّبِيبِ

647⁸⁰¹

إِذَا هَبَّتْ رِيَا حَكْ فَاعْتَمِدْهَا
فَإِنَّ الْكَلَّ عَاصِفَةٌ سَكُونَا

648⁸⁰²

نَعْمَ أَلَا لَهُ عَلَى الْعَبَا كَثِيرَةٌ
وَأَجَلُ مَنْ نَجَا بِهِ أَلَا وَلَادُ

649⁸⁰³

تَدَاوَيْتُ مِنْ لَيْسِي بِلَيْسِي مِنَ الْهَوَا
كَمَا يَتَدَاوَى شَرُّ رَبِّ النَّحْرِ بِالنَّحْرِ

650⁸⁰⁴

أَيْتَرُ عِنْدَ عَيْنِي وَصَلَهَا طَرَبًا
وَرَبِّ أَمْنَةٍ أَهْلِي مِنَ الظُّفْرِ

651⁸⁰⁵

أَنَا الْمَذْنُوبُ الْمَخْطُوبُ وَالْعَفْوُ وَاسِعٌ
وَلَوْ لَمْ يَكُنْ ذَنْبٌ لَمْ أَعْرِفِ الْعَفْوَ

⁷⁹⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰² Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰³ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

652⁸⁰⁶

جبال ولكن سيراها كالعواصف
سحاب ولكن وقعا كالاصواع

653⁸⁰⁷

واعظم شئ في الوجود متنا
شاج مرام من عقيم زمان

654⁸⁰⁸

وللا مودموا قيت مقدرة
وكل امر له حد وميزان

655⁸⁰⁹

يا رقادا في ليس غفلة انبه
في الصبح اسفر من وراء حجاب

656⁸¹⁰

حافرا بئر في طريق خيه
واقع فيه لاجل قته خيه

657⁸¹¹

وللنجم من بعد الرجوع استقامة
وللشمس من بعد الغروب طلوع

658⁸¹²

واذا اراد الله حلة دولة
من دار قوم خطا والتدبرا

659⁸¹³

⁸⁰⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁰⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹² Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹³ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

اذا عتذرا بجا في محي العذر ذنبه
وكفى مرعى لا يقبل العذر مذنب

660⁸¹⁴

يا راقدا ليس سرورا با وله
ان الكواوش قد بطرقن سارا

661⁸¹⁵

لكن ولا ية لا يتر عزال
دش ن الدهر عهد ثم حل

662⁸¹⁶

اذا كنت في حاجة مرسل
فا رسل حكيا ولا توصنه

663⁸¹⁷

اذا لم يكن الا لا سته مركب
فلا راي المضطر الا ركو بها

664⁸¹⁸

خوي بدو طبعي كه نشست
زود جز بوقت مرك از دست

665⁸¹⁹

كر سخن با سبت بود جمله در
مخ بود مخ كه انجی مر

666⁸²⁰

بركار رانی شك و بد چاره هست
بجز مرك گس چاره ناید ز دست

⁸¹⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁸ Farsça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸¹⁹ Farsça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸²⁰ Farsça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

667⁸²¹

[BĀḲĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. ' Arşa-i medh ü şenānuñ bulamaz⁸²² pāyānın
Peyk-i endiše eger biñ yıl olursa pūyān

668⁸²³

Muzārī^c

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. Mümkün midür ki pençe ura şir ile ğazāl
Ḳābil midür ki muḳābil ola beyr ile şağāl

669⁸²⁴

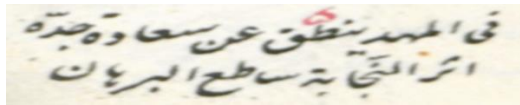
[BĀḲĪ]

Muzārī^c

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. Eflāke çıkdı velvele-i ' arşa-i zemin
İndi zemīne ğulğule-i āsmāniyān

670⁸²⁵

[15a]

671⁸²⁶

⁸²¹ Bākî D., K. 2 (60 beyit), s. 5.

1. Bu beyit dîvânda 35. beyittir.

⁸²² bulamaz: bulımaz D.

⁸²³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸²⁴ Bākî D., K. 1 (42 beyit), s. 5.

1. Bu beyit dîvânda 36. beyittir.

⁸²⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸²⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kaçdılar mevc-i bî-karâr gibi

Tār u mār oldılar şerār gibi

672⁸²⁷

[BÂKÎ]

Muzāri'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Tiğün 'adem diyārına⁸²⁸ rüşen-i tarîḳdur

A' dā-yı dīni ṭurma kılıçdan geçür hemān

673⁸²⁹

[MEVLÂNÂ İŞHÂK ÇELEBÎ]

Ḥafîf

Fā' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Fülk-i dil çıkmadan kenāra daḥı

Rūzgār atdı bir diyāra daḥı

674⁸³⁰

[ŞEYḤÜLİSLÂM YAḤYÂ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Gice pervānelerle bezmi ger-mā-germ idi şem' ün

Seḥer baḳduḳ ne şem' -i meclis-ārā var ne pervāne

⁸²⁷ Bâkî D., K. 1 (42 beyit), s. 5.

1.Bu beyit yukarıda bulunan 672. başlıklı beyitle aynı kasidede yer almaktadır.

⁸²⁸ dīyārına: dīvārına **M.**

⁸²⁹ İshâk Çelebî D., G. 303 (7 beyit), s. 340.

⁸³⁰ Ş.Yahyâ D., G. 355 (5 beyit), s. 382.

1.Bu beyit dīvânda 4. beyittir.

675⁸³¹

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Bir iki söz ile sūz-ı dili ızhār idelüm

Qayddan fāriğ olup semt-i merāma gidelüm

676⁸³²

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Çeşm-i ümîd hāzret-i hācet-revāyadur

Dā‘im teveccühüm taraf-ı Kibriyāyadur

677⁸³³

OQCI-ZĀDE

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Fe‘ülün

1. Dil-i cāhilde olmaz nūr-ı ‘irfān

Ki nādānuş olur qalbi de nādān

678⁸³⁴

[KEMĀLPAŞA-ZĀDE AĦMED EFENDİ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Nice⁸³⁵ toyunca görem sen gül-i nāzūk bedeni

Kendi kirpigüm olubdur baña gözüm degeni

⁸³¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸³² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸³³ Şâhî Dîvânı’nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)
Osmanlı Müellifleri, s. 293. (Bkz. Kaynakça)

⁸³⁴ RT., s. 50 (Bkz. Kaynakça)

⁸³⁵ nice: niçe RT.

679⁸³⁶

RAFİ^c

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Kimi gözden kimi olmuş kulağdan ' aşık-ı hüsnî
Görenler işidenler anı hep hayrân u giryândur

680⁸³⁷

DERVİŞ ÇELEBİ

Remel

Fā' ilātün Fe' ilātün Fa' lün

1. Gördigün şanma hâldür ey dil
Leb-i gevher-nişâr-ı dil-berde
Geşt idüp ravza-i behiştî Bilâl
Geldi tutdı kenâr-ı Kevşer'de

681⁸³⁸

[NÂBİ]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Ser-â-pâ çeşm-i ' ibretten geçirdüm nüsha-i dehri
İçinde ma' nî-i ârâma dâ'ir bir ' ibâret yok

682⁸³⁹

[NÂBİ]

Muzâri^c

⁸³⁶ Şaire âit bir dîvân tespit edilememiştir.

⁸³⁷ ZZE., s. 49 (Bkz. Kaynakça)

⁸³⁸ Nâbî D., G. 394 (9 beyit), s. 755.

1.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

⁸³⁹ Nâbî D., C.2, G. 281 (5 beyit), s. 19.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Maḫşūda nā'il oldığı sā' at rücū' ider
Raḫḫāş-ı sā' at olsa sezādur mizācumuz

683⁸⁴⁰

‘ĀRİF EFENDİ

Hafif

Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Bize dirlerdi vaḫt-i mazide
Senden ednāya baḫ da şükr eyle
2. Şimdi ‘aks-i ḫaḫiyyedür ‘ālem
Senden a'lāya baḫ da şükr eyle

684⁸⁴¹

NĀ'İLİ-İ ḲADĪM

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Ḥikmetinde bende ḫayrānum ki yoḫ cem' eylemiş
Meşreb-i 'irfānla 'aḫl-ı ma'āşı bir yere

685⁸⁴²

ŞĀBĪT

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Emr itdi la'lün öpmege⁸⁴³ ol lebleri şeker
Emdüm dehān-ı ḫand-feşānun kim imer

⁸⁴⁰ Arif Efendi'ye âit bir dîvân tespit edilememiştir.

⁸⁴¹ Nâilî-i Kadîm D., G. 341 (5 beyit), s. 534.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

⁸⁴² Sâbit D., B160, s. 426.

⁸⁴³ öpmege: emmeğe D.

686⁸⁴⁴

[NEVRES-İ KADİM]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Öñün ardun gözet fikrün daķık⁸⁴⁵ it onda bir söyle
Ögütme ağzuña her ne gelürse āsiyābāsā

687⁸⁴⁶

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Güneşün zerre kadar şânına nokşān gelmez
Pertev-endāz olıcaķ hāne-i dervīšāna

688⁸⁴⁷

NĀBĪ

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Taḥammül eylemeden ğayrı vaż' -ı nādāna
Kitāb-ı fenn-i ḫiredde ' ilācumuz yokdur

689⁸⁴⁸

VEHBĪ

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

⁸⁴⁴ *Akademik Dīvân Şiiri Araştırmaları*, s. 16. (Bkz.Kaynakça)

⁸⁴⁵ fikrin daķık it: fikr-i daķık it **ADŞ**.

⁸⁴⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁴⁷ Nâbî D., C. 1., G. 189 (5 beyit), s. 612.

1.Bu beyit dīvânda 3. beyittir.

⁸⁴⁸ Seyyid Vehbî D., G. 513 (6 beyit), s. 629.

1.Bu beyit dīvânda 4. beyittir.

1. Ricāl-i devlet-i dünyānuḡ i‘ tikkādında
Hünerverāna meveddet günāhdur gūyā

690⁸⁴⁹

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Ğarīb himmeti var ağniyā-yı devrānuḡ
Lisānla ʔoyurur āb u nāna yer ʔalmaz

691⁸⁵⁰

[NĀBĪ]

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Zımnında olmasa eger ümmīd-i ‘āfiyet
Hażm eylemezdi vaż‘-ı eṭibbāyı ḡasteler

692⁸⁵¹

[NĀBĪ]

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. ‘Arz eyleme bī-hūde yere zaḡmuḡı ey dil
Yok ḡoḡḡa-i eyyāmda merhem ne virürler

693⁸⁵²

[NĀBĪ]

⁸⁴⁹ Nâbî D., C.2, G.315 (7 beyit), s. 46.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

⁸⁵⁰ Nâbî D., C. 1, G. 83 (7 beyit), s. 83.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁸⁵¹ Nâbî D., C. 1, G. 203 (7 beyit), s. 623.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

⁸⁵² Nâbî D., C. 2, G. 561 (9 beyit), s. 240.

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Tefevvuk itse ne ğam rinde cāhil ĥodbīn
Gehi tefevvuk⁸⁵³ ider baħre keştī-i serġin

694⁸⁵⁴

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Ĥuṣūle geldiği yok müşkilāt-ı āmāli
Tevekkülü bıraġup 'aqlı çāre-ħ'āh idenün

[15b]

695⁸⁵⁵

[NEŞĀTĪ]

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. El virmedi mekkāre-i dünyā diyü ey dil
Āvāre olup eyleme izhār-ı telāşı
2. Cem' eylememiş meclis-i 'ālem kırııldan
'İrfān ile bir yerde Ĥudā 'aql-ı ma'āşı

696⁸⁵⁶

SİRRĪ

Kāmil

⁸⁵³ tefevvuk: taşaddur D.

⁸⁵⁴ Nābî D., C. 2, G. 425 (5 beyit), s. 135.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁸⁵⁵ Neşâtî D. Kt. 1, s. 216.

Dîvânda 2. mısrayla 3. mısra birbiriyle yer değiştirmiştir.

⁸⁵⁶ Sırrî D., G. 34 (6 beyit), s. 289.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

Mütefâ'ilün Fe'ülün Mütefâ'ilün Fe'ülün

1. nihâl-i nâz u ' işve⁸⁵⁷ saña da ider temayül

A göñül ne âh idersün buña rûzgâr dirler

697⁸⁵⁸

[LÂMÎ'Î-ZÂDE ' ABDULLAH ÇELEBÎ]

Remel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

1. Budur dehre ' âdet ki her⁸⁵⁹ kâmile

İder nâkış olan hezâr iftirâ

698⁸⁶⁰

Hezec

Mefâ'ilüm Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Kalem keç-dil mürekkeb rû-siyeh kâğıd dü dilim

Kimi itsem o yâre iştiyâkum ' arza maḥzarum

699⁸⁶¹

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Korkarum derd-i dili nâmeye şerḥ itmeğe

Olur olmaz kişiye açıla şâyed râz

700⁸⁶²

[RŪHÎ'Î BAĞDÂDÎ]

Remel

⁸⁵⁷ nihâl-i nâz u ' işve : nihâl-i bağ-ı ' işve D.

⁸⁵⁸ Latîfeler, s. 32. (Bkz. Kaynakça)

⁸⁵⁹ her : her kim L.

⁸⁶⁰ Râşîd Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁸⁶¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁶² Bağdatlı Ruhî D., G. 1017 (5 beyit) s. 976.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ehl-i ‘irfân ile külhânda geçinmek yegdür
Cühelâ ile şafâ eylemeden gülşende

701⁸⁶³

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Hamîde eyleyüp kıddini cümle ehl-i ‘irfânun
Esîr iden cihânı hüsn-i hulk-ı lâ nazîründür

702⁸⁶⁴

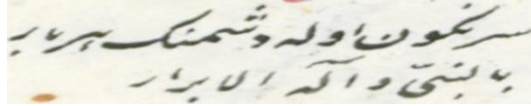
RÂĞIB PAŞA

Müctes

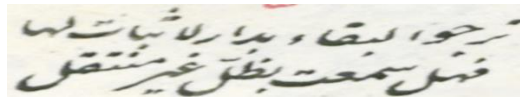
Mefâ‘ilün Fe‘ilātün Mefâ‘ilün Fe‘ilün

1. Bizâ‘a kıalmaz idi iftihâr-ı maḥdûma
Fürû-nihâde olunsa efendi-zâdeligi

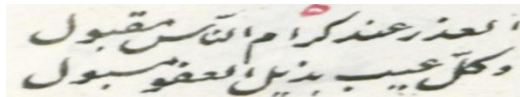
703⁸⁶⁵

704⁸⁶⁶

705⁸⁶⁷

⁸⁶³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁶⁴ Râğıp Paşa D., G. 155 (5 beyit), s. 351.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

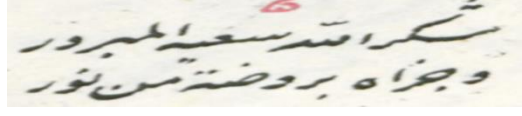
⁸⁶⁵ Arapça- Türkçe yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁶⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

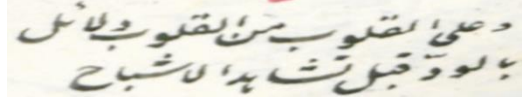
⁸⁶⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

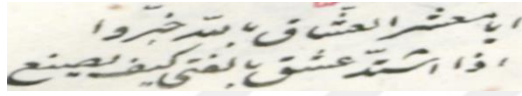
706⁸⁶⁸

707⁸⁶⁹⁰

708⁸⁷⁰

709⁸⁷¹

710⁸⁷²

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Ne yerler kim kadem başduñ yüzüm ol yerde ferş olsun

Ne yol kim sāye şalduñ hāḳ olam ol reh-nizār üzre

711⁸⁷³

[ŞEYHÜLİSLÂM YAḤYĀ]

Remel

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

⁸⁶⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁶⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁷⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁷¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁷² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁷³ Ş.Yahyâ D., G. 193 (5 beyit), s. 218.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

1. Hudā kerīmdür elbette eylemez mahrum
Murādına irişür her kişi Hudā diyerek

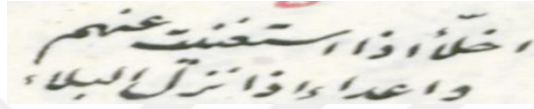
712⁸⁷⁴

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Var mıdur meydān-ı aşkun bir dilāver-i serveri
İşte meydān işte er merdüm diyen gelsün beri

713⁸⁷⁵

714⁸⁷⁶

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Şive pā-māl olarak habeş refitārından
Nāz-ı şerm eyleyerek şūhı eṭvārından

715⁸⁷⁷

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Tāzeler bilmez anuñ qadrini her an inler
Başka bir zevk virür neş'e-i ma' cūn 'ayşa

716⁸⁷⁸

[NİYAZİ]

Muzāri'

⁸⁷⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁷⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁷⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

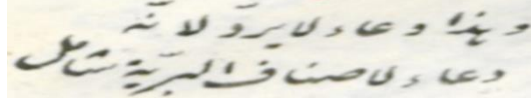
⁸⁷⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁷⁸ Tayyazâde Atâ Osmanlı Tarihi C. 4, 255-256 (Bkz.Kaynakça)

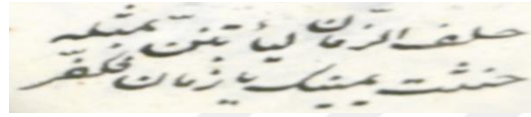
Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Nazm-ı umūr u dilini⁸⁷⁹ sulṭān olan bilür
Aḥvāl-i ḥükm-i ḥikmeti Loḡmān olan bilür

717⁸⁸⁰

718⁸⁸¹

719⁸⁸²

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Murād idince⁸⁸³ müsebbib bir ādemün kārıñ
Yed-i teşebbüsini cüst ü cū ider esbāb

720⁸⁸⁴

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Umūrunda ider elbette icrā-ı ḥükmini taḡdīr
Sen istersen rızā göster gerek kıl şarfına tedbīr

[16a]

⁸⁷⁹ Nazm-ı umūr u dilini : nazm-ı umūr-ı aḡl OT.

⁸⁸⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁸¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

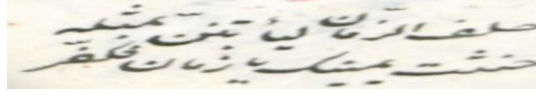
⁸⁸² Beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir.

Bilgelikler D., 181., s. 45 (Bkz.Kaynakça)

⁸⁸³ idince: iderse BD.

⁸⁸⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

721⁸⁸⁵

722⁸⁸⁶

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Eyledi çarh yine Tūr-ı mükāfāta kıyām
Düşdi zevrakçe-i ümmide muvāfık-ı eyyām

723⁸⁸⁷

Muzārî'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Gördüm çemende kıana boyanmış yatur varak
Beñzer ki bir řabānca yemiş rüzgārdan

724⁸⁸⁸

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Göñül tedbîr eñāza intikām it in ü ān itme
Müsā' idken felek taẓyî' -i evķāt u zamān itme

725⁸⁸⁹

[BEHÇET EFENDİ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

⁸⁸⁵ Farsça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁸⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁸⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁸⁸ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁸⁹ Fatin T., s. 49 (Bkz.Kaynakça).

1. Kimi gördük ğaraż icrāsına düşmüşlerden
Kārınun evveli sa‘d āḫiri firūz oldu

726⁸⁹⁰

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Ne söylemekde selāmet ne gitme kudret var
Derūn-ı ‘āşık-ı şeydāda böyle ḫayret var

727⁸⁹¹

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Yüri deryā-dil olup eyle taḥammül zīrā⁸⁹²
Rūzgāruḫ öḡine düşmeyen ādem yorılır

728⁸⁹³

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Pek āteşpāre ḳopdı tıfl-ı dil benden ırāğ olsun
Serā-yı şehriyār-ı ‘aşḳa virdüm bir çerāğ olsun

729⁸⁹⁴

[ḤAMDİ]

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Nev-bahāruḫ gerçi seyr-i gülşen ü şahrāsı var
Faşl-ı sermānuḫ velikin şoḫbet-i ḫalvāsı var

⁸⁹⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁹¹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁹² zīrā: yoksa **BD**.

⁸⁹³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁹⁴ Ali Emirî T., s. 299 (Bkz.Kaynakça).

730⁸⁹⁵

ولو كانت الدنيا تدوم لوجد
لكان رسول الله فيها محمدا

731⁸⁹⁶

من حاكم لا يبطل الحق بالرش
وذلك فضل الله يؤتيه من يشاء

732⁸⁹⁷

كل من لا قيت يشكو دهره
بيت شعري يزد الدنيا لمن

733⁸⁹⁸

ان عاد شحلي بمن انوار مجتمعا
لا يعتب الدهر يوما بالقدح صنعا

734⁸⁹⁹

اذا بذل الالاف من غايه جهده
فليس عليه بعد ذاك ملام

735⁹⁰⁰

وقد سلك الالاف من باب امنه
ويجوز باذن الله من حيث يحذر

736⁹⁰¹

لا تعطين اخا الدين برخرضا
ولا لعدو وقت عجلت فرحا

737⁹⁰²

⁸⁹⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁹⁶ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁹⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁹⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁸⁹⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰² Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

فألم يهراسرع شئ في تقية
وفعله بين في الخلق قد وضي

738⁹⁰³

لكن شرب عسل فيه منية
ولكن تقية سيف من به ذبي

739⁹⁰⁴

الحربى وجهه وجه فرد
والضرة رات اوجتن اليه

740⁹⁰⁵

وليس يعاب المرؤ في يوم جنبه
اذا عرفت منه الشجاعة بالانس

741⁹⁰⁶

CEMİL

فلا يسمعن سرى و سرک شات
الا كل سر جاوز اثنين شبع

742⁹⁰⁷

ان يسمعوا الخيرة تحفوه وان يسمعوا
شرا اذا عوا وان لم يسمعوا كذبوا

743⁹⁰⁸

اذا طاب اصل المرؤ طابت فروعه
ومن عجب جاد يدا لشوك بورد

744⁹⁰⁹

⁹⁰³ Arapça-Farsça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰⁴ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

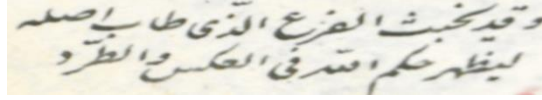
⁹⁰⁵ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰⁶ Arapça yazılmıştır. Şâirin kimliği tespit edilememiştir.

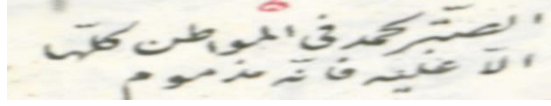
⁹⁰⁷ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹⁰⁸ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

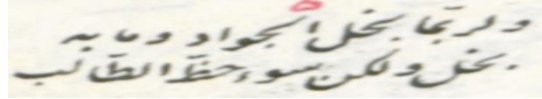
⁹⁰⁹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

745⁹¹⁰

746⁹¹¹

[16b]

747⁹¹²

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Saḡa ḡasūd olanuḡ çekdiḡi 'azāba göre
Ḥuzūr-ı bāḡ-ı cināndur caḡīm içinde 'azāb

748⁹¹³

[BĀḲĪ]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Hep senünçündür benüm dünyā cefāsın çekdigüm
Yoḡsa 'ömrüm varı sensüz neylerüm⁹¹⁴ dünyāyı ben

749⁹¹⁵

Müctes

⁹¹⁰ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹¹¹ Arapça yazılan bu beyitin başlığı bulunmamaktadır.

⁹¹² Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

⁹¹³ Bâkî D., G. 381 (6 beyit), s. 242.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁹¹⁴ neylerüm: neylerin **D**.

⁹¹⁵ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Rızā-yı yār ile külhan çemenistān görünür
Olur çemen teh-i dūzah hılāf-ı h'āhiş-i yār

750⁹¹⁶

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Fikr-i neşāt u neş'e ü bīm-i humār ile
Hem terk-i bāde müşkil ü hem ihtiyār güç

751⁹¹⁷

[EYÜP ŞABRİ PAŞA]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Ne deñlü olsa kavī hem esās ü hem erkān
Binā-yı hātır olur rāh-ı gūşdan virān

752⁹¹⁸

[KÖPRÜLÜ AMCA-ZADE HÜSEYİN PAŞA]

Muzārī'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Mūmyā-yı teslīt hergiz müfīd olmaz baña
Çār-tāk-ı iltifāt-ı yārdan üftādeyüm

753⁹¹⁹

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

⁹¹⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹¹⁷ <https://1000kitap.com/yazar/Eyup-Sabri-Pasa/alintilar?s=en-yeniler> (E.T.14/11/2022)

⁹¹⁸ A.Taib Efendi, *a.g.e.*, s. 124 (Bkz. Kaynakça)

⁹¹⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Ta‘ ne-i aġyār müşkil vaż‘ -ı nāz-ı yār güç
Derd ise bir derd kim ikrār güç inkār güç

754⁹²⁰

[NĀBĪ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Kesmem ümmîdümü ihsân-ı Hudâdan zîrâ
Kerem ü luţfı füzündür benüm ‘işyānumdan

755⁹²¹

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Hemān nicesi de fırkat olsun yoġsa
Visālî der pes olan intizâr mümkindür

756⁹²²

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ābuġ ey ebr-i belâ istemez zâtuma nişâr
Olma tek mezra‘ ı ümmîdümüze şâ‘ iķābâr

757⁹²³

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

⁹²⁰ Beyit Nâbî Dîvânı’nda tespit edilememiştir (Bkz. Kaynakça)

⁹²¹ Nâbî D., C. 1, G. 233 (5 beyit), s. 646.

Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁹²² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹²³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Fevvāre-şifat tācını eflāke atardun
Bilseñ cereyānını eger cūy-ı murāduñ

758⁹²⁴

Muzārī^ç

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Eylerse yek nigāh baña dōstum benüm
Ġam yok olursa cümle cihān ħalkı düşmenüm

759⁹²⁵

Muzārī^ç

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Pīçide olur sözün dendān-ı ħasūda
Ağzun açamaz dāhime-i muşt-i kaçādan

760⁹²⁶

Muzārī^ç

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. İki cihānda ister isen zevķ ü rāĥatı
Dāmān-ı şer^ç ine ura gör dest-i rağbeti

761⁹²⁷

[NĀBİ]

Muzārī

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Eyler beyāz nāme-i 'işyānı nūr-ı 'afv
Qalmaz siyāh-ı mihre muķābil cebīn-i māh

⁹²⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹²⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹²⁶ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹²⁷ Nâbî D.,C. 2, G. 773 (7 beyit), s. 402.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

762⁹²⁸

Muzārîʿ

Mefʿûlû Fāʿilâtü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Ey reh-rev ol o reh-güzârdan keşîde-pây
Cemʿ oldı kühsâre pelinkân birer birer

763⁹²⁹

Muzārîʿ

Mefʿûlû Fāʿilâtü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Gel bâğa seyr kııl diyü âşâr-ı rahmeti
Neşr itdi bād berg-i bahârı taraf taraf

764⁹³⁰

Muzārîʿ

Mefʿûlû Fāʿilâtü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Olmaz huzûr-ı hâzret-i Mevlâda ser-firâz
Ğayruñ öninde mürtekib secde-i niyâz

765⁹³¹

NÂBÎ

Velehu

Remel

Feʿilâtün Feʿilâtün Feʿilâtün Feʿilün

1. Oldı vîrân diseñe memleket-i şabr u hîred⁹³²
Didigün gibi ise kevkebe-i leşker-i hûsn

⁹²⁸ Beyitin hangi şâire âit olduğı tespit edilememiştir.

⁹²⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğı tespit edilememiştir.

⁹³⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğı tespit edilememiştir.

⁹³¹ Nâbî D., C. 2, G. 640 (7 beyit), s. 300.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁹³² şabr u hîred: şabr u şekîb D.

766⁹³³

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. İder gāv-ı zemîn taḥte'ş-şerāda nāleger rindi
Raḥl-ı bām-ı felekde dest-i tīgından amān ister

767⁹³⁴

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Şad kula merd-i ḥudā eylese şarf-ı himmed
Kāğıd-ı bād gibi āhını perrān eyler

768⁹³⁵

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Gerekse ma' nevī olsun gerekse kuvvet-i şūrī
Hele ḥayli şerefdür maşdar olmaḵ böyle ḥālāta

769⁹³⁶

[NĀBĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Rüy-ı çeşmünde nümūdār-ı beşāşet eseri
Sendedür var ise ger kūy-ı murāduḡ ḥaberi

770⁹³⁷

Remel

⁹³³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹³⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹³⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹³⁶ Nâbî D., C. 2, Mat. 59, s. 613.

⁹³⁷ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Şām geçdi daḥı siz ḥ̣āhiş-i mehtābdasuz

Şubḥ geldi daḥı siz ğafletde ḥ̣ābdasuz

771⁹³⁸

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Nedür telāşeḡe bā‘ iş bu bîḥ ü ṭāb nedür

Getür diyenün ne ḥāberdür bu ıztırāb nedür

772⁹³⁹

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Tamām sende görürsün ḥurūş-ı baḥr-ı ğamı

Sen eyle şimdi baḡa ḡādir oldıḡuḡ sitemi

773⁹⁴⁰

BĀḲĪ

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Bāṭıl hemîşe bāṭıl-ı bî-hüdedür⁹⁴¹ velî

Müşkil budur ki şüret-i ḥaḡdan zuḥūr ide

[17a]

774⁹⁴²

⁹³⁸ Beyitin hangi şâire âit olduḡu tespit edilememiştir.

⁹³⁹ Nâbî D., C. 2, Mat. 62, s. 614.

⁹⁴⁰ Bâkî D., G. 420 (9 beyit), s. 260.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

⁹⁴¹ bāṭıl-ı bîhüdedür: bāṭıl u bîhüdedür **D**.

⁹⁴² Bu beyit Nâbî Dîvânı’nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

NÂBÎ

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

1. Hârîm-i 'izzinedür intihâ-yı niyyetümüz
Tavâf-ı beyt-i ilâhîyedür gayretümüz

775⁹⁴³

NÂBÎ

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün

1. Eylesün rıhtını berçide gönülden endüh
Ki ziyâfetkede-i 'ayş ü şafâ olsa gerek
2. Kalmasun hâne-i dilde zulumât-ı âlâm
Ki çerâğ-ı türbe cây-ı ziyâ olsa gerek

776⁹⁴⁴

NÂBÎ

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

1. Gel ey nesîm-i şabâ kûy-ı yârdan⁹⁴⁵ ne haber
Gelür mi kâfile-i nev-bahârdan⁹⁴⁶ ne haber
2. Ğubâr-ı râhına⁹⁴⁷ âmâdedür nigâh-ı ümîd⁹⁴⁸
Ne gûne cünbişi var rûzgârdan ne haber

777⁹⁴⁹

⁹⁴³ Bu beyit Nâbî Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

⁹⁴⁴ Nâbî D., C.1, G. 182 (5 beyit), s. 607.

⁹⁴⁵ kûy-ı yârdan: haţţ-ı yârdan D.

⁹⁴⁶ kâfile-i nev-bahârdan: kâfile-i müşgbârdan D.

⁹⁴⁷ ğubâr-ı râhına: şemim-i zülfine D.

⁹⁴⁸ meşâm-ı ümîd: nigâh-ı ümîd D.

⁹⁴⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Çend rûz eylese de sū-yı hilāfe cereyan
Yine mecra-yı kâdimün bulur āb-ı ihsān

778⁹⁵⁰

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Umar göñül⁹⁵¹ nice gündür o yār-ı ğam-ğārın
Olursa luṭf-ı ilāhī görür bugün yārın

779⁹⁵²

Muzārī

Mef‘ulü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Pür itdi ğüft ü şenīd-i beşāret āfākı
Cihān bu şevkle hep kūhsāra dolmuşdur

780⁹⁵³

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Cihānı eyledi kālā-yı ārzū tezyīn
Kurıldı çārşū-yı ‘ālem içre şehr-i āyīn

781⁹⁵⁴

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

⁹⁵⁰ Ş.Yahyâ D., G. 266 (5 beyit), s. 291.

⁹⁵¹ umar gönül: gönül umar D.

⁹⁵² Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁵³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁵⁴ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. ‘ Alāmet-i eṣer oldı niṣānesinde bedīd
Teḡallūf eylemedi tīr-i ḡabzā-yı ümmīd

782⁹⁵⁵

Hezec

Mef‘ūlū Mefā‘ilū Mefā‘ilū Fe‘ulūn

1. Virmez ne ṭurur ma‘ rifet-i erbābumuza da
Kālā-yı hūner ṣimdi ḡarīdārını buldı

783⁹⁵⁶

NEF‘İ

Remel

Fe‘ilātūn Fe‘ilātūn Fe‘ilātūn Fe‘ilūn

1. Armaḡān gitse olur Çīne hele taṣvīri
Bu ḡadar ancaḡ olur Ḥaḡ bu ki ḡüsn-i sīmā⁹⁵⁷

784⁹⁵⁸

NEF‘İ

Hezec

Mefā‘ilūn Mefā‘ilūn Mefā‘ilūn Mefā‘ilūn

1. Beṣer meftūn-ı eṭvārı melek ḡayrān-ı reftārı
N’ola düṣse ḡırām ittikçe ḡayret zīr ü bālāya

785⁹⁵⁹

Muzārī‘

Mef‘ūlū Fā‘ilātū Mefā‘ilū Fā‘ilūn

⁹⁵⁵ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁵⁶ Nef‘î D., Ksd. 17 (83 beyit), s. 78.

1. Bu beyit dîvânda 47. beyittir.

⁹⁵⁷ ḡüsn-i sīmā: sun-ı Mevlâ D.

⁹⁵⁸ Nef‘î D., Ksd. 18 (46 beyit), s. 81.

⁹⁵⁹ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

1. Gördüğ keşâyîş-i gül-i maşûdî şolmadan
Ser menzîl-i murâda irişdün yorulmadan

786⁹⁶⁰

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. İtdi eşer-i gönüldeki süz ü güdāzumuz
Şad şükür geçdi nağd-i sirişk-i niyāzumuz

787⁹⁶¹

[KĀF-ZĀDE FĀ'İZİ]

Hezec

Mef' ūlū Mefā' ilū Mefā' ilū Fe' ūlün

1. Olmış tūtalum mīve-i ūmmīd-i resīde⁹⁶²
Murgān-ı belā kor mı anı itmege çide

788⁹⁶³

[ÜLFETİ-İ NĀ-MURĀD]

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilâtün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Felek bir ehl-i kemālün kebāb ider ciğerin
Bir iki cāhili bulsa ziyāfet eyleyicek

789⁹⁶⁴

FĀ'İZİ

Hezec

⁹⁶⁰ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁶¹ Atuf Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça).
Eslâf T., s. 62 (Bkz. Kaynakça).

⁹⁶² Mīve-i ūmmīd-i resīde: mīve-i maşûd-ı resīde ES.

⁹⁶³ Riyâzî Dîvânı'nda tespit edilememiştir (Bkz. Kaynakça).

Mirza-zâde MST., s. 116 (Bkz. Kaynakça).

⁹⁶⁴ Fâizî D., G. 39 (5 beyit), s. 186.

1. Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Dağı ben şimdi bildüm rüzgāruñ neydigin ey dil
Bilinmezmiş şafā-yı vaşl-ı yār ile geçen demler

790⁹⁶⁵

[NĀBĪ]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Bağılsa yok yine mektüb-ı yārdan ğayrı⁹⁶⁶
Şemīm-i pīrehen-i Yūsufuñ viren haberin

791⁹⁶⁷

NĀBĪ

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Be-ħaqq-ı şıdk-ı nefes rāst söyle ey dem-i şubh
Ne gün gelür haberün var mı āfītābumdan

792⁹⁶⁸

[NĀBĪ]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Ne sendendür ne bendendür ne çarh-ı kīneverdendür⁹⁶⁹
Bu derd-i ser⁹⁷⁰ ħumār-ı neş'e-i⁹⁷¹ cām-ı kăderdendür

⁹⁶⁵ Nâbî D., C. 2, G. 546 (5 beyit), s. 229.

1.Bu beyit divânda 2. beyittir.

⁹⁶⁶ mektüb-ı yārdan ğayrı: gülberg-i tazeden ğayrı M.

⁹⁶⁷ Nâbî D., C. 2, G. 583 (5 beyit), s. 259.

1.Bu beyit divânda 3. beyittir.

⁹⁶⁸ Nâbî D., C. 1 G. 93 (5 beyit), s. 537.

⁹⁶⁹ çarh-ı kīneverdendür : çerh-i kīneverdedür D.

⁹⁷⁰ bu derd-i ser: be derd-i ser D.

⁹⁷¹ ħumār-ı neş'e : ħumār-ı neşve D.

793⁹⁷²

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün

1. Gelmedi bir dem-i anā' at bakmadan ruhsārua
Hāşılı dünyāya oyduk oymaduk dīdārua

794⁹⁷³

NĀBĪ

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Şevümüz havşāle-i hāmeye şıgmaz Nābī
Anı vābeste-i hengām-ı mülākāt idelüm

795⁹⁷⁴

Muzārī'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. ' Āıl ne şād olur bu cihānda ne ām eker
Cāhil hemīşe şād olayum dir elem eker

796⁹⁷⁵

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Bilindi merhemün keyfiyyeti ey yār-ı bī-vefā
Bu merhemden yine ol zama ā'ildür dil-i şeydā

797⁹⁷⁶

⁹⁷² Beyitin hangi şāire āit olduu tespit edilememiştir.

⁹⁷³ Nābī D., C. 2, G. 517 (5 beyit), s. 208.

⁹⁷⁴ Beyitin hangi şāire āit olduu tespit edilememiştir.

⁹⁷⁵ Beyitin hangi şāire āit olduu tespit edilememiştir.

⁹⁷⁶ Rātīb P. D., G. 199 (9 beyit), s. 353.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

RÂTİB

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dil-i mecmū‘ ası şad pāredür ehl-i hünerün
Bī-rehā serzeniş-i dehr ile misvāk gibi

798⁹⁷⁷

[RÂTİB]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Nāḥun-ı tîz-i emel ḥall idemezdi bî-şek
Bend-i şalvār-ı nigār olmasa böyle gevşek

[17b]

799⁹⁷⁸

RÂTİB PAŞA

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Nüşa-i kevnün me‘ālin eylemek iz‘ ān⁹⁷⁹ devrün
Herkesün mevķūfdur miķdār-ı isti‘ dādına

Velehu

2. Kîse-i iḥlāsı boş kalmaz sahāvet-pîşenün
Vefret iḥsān eyler elbette Ḥudā irādına

800⁹⁸⁰

⁹⁷⁷ Râtıb P. D., G. 124 (8 beyit), s. 280.

⁹⁷⁸ Râtıb P. D., G. 174 (10 beyit), s. 329.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

⁹⁷⁹ me‘ālin eylemek iz‘ ān : derk ü iz‘ ān eylemek D.

⁹⁸⁰ Râtıb P. D., G. 31 (13 beyit), s. 188.

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Virdükçe gülşen-i emele nev-bahār mevc

Dilden gubār-ı hemmi ider tār u mār mevc

801⁹⁸¹

İRÂNÎ ' ABDULLAH EFENDÎ

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Ümîd-i bezl-i himmet ' âlemün nev devletânından

Niyâz-ı sâyedür soruñ hemân nañl-i revânından

802⁹⁸²

NÂBÎ

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Sözde çarbü'l-meşel irâdına söz yok amma

Söz odur ' âleme senden kıla bir çarb-ı meşel

803⁹⁸³

[NÂBÎ]

Muzârî'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Rû zerd ü mû sefid ü beden ĥasta cān za' if

Geçmez dil-i siyāh yine ihtişāmdan

⁹⁸¹ Şâire âit bir dîvân tespit edilememiştir.

⁹⁸² Nâbî D., C. 2, Mfrd. 35, s. 623.

⁹⁸³ Nâbî D., C. 2, G. 617 (9 beyit), s. 284.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

804⁹⁸⁴

[NĀBĪ]

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Rūy-ı hūbāna teşebbühe heves itse de meh
Bulamaz bedr-i tamām olmayıcağ vech-i şebah
2. Raḥmet-i 'ām-ı ḥudāvend ile hem-seng olamaz
Ne kadar olsa girān keffe-i mizān güneh

805⁹⁸⁵

[NĀBĪ]

Muzārī'

Mef' ulü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Rindün nigāhı gerdiş-i cām-ı billürda
Şeyhün nezāresi şadaqāt-ı nüzürda⁹⁸⁶

806⁹⁸⁷

[NĀBĪ]

Hecez

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

1. Retḳ itmededür fetḳ-ı giribān-ı günāhı
Envārdan ibrişim ile süzen-i raḥmet

807⁹⁸⁸

[NĀBĪ]

⁹⁸⁴ Nâbî D., C. 2, G. 663 (5 beyit), s. 318.

1.Bu beyit dîvânda 1. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁹⁸⁵ Nâbî D., C. 2, G. 694 (5 beyit), s. 340.

⁹⁸⁶ şadaqāt-ı nüzürda: şadaqat u nüzürda D.

⁹⁸⁷ Nâbî D., C. 1, G. 22 (5 beyit), s. 477.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

⁹⁸⁸ Nâbî D., C. 1, G. 29 (7 beyit), s. 482.

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Ref' eyle du'ā niyyetine destüñi amma

Takşîr-i 'ibâdetde ruḥ-ı şerme niķāb it

808⁹⁸⁹

[NĀBÎ]

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Ri'āyet-i cühelā mezhebinde vācib iken

Nevāziş-i 'urefā çarḥdan ümîd midür⁹⁹⁰

809⁹⁹¹

[NĀBÎ]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Reh-i kūyunda⁹⁹² özge rāḥ görmez çeşm-i ḥun-pāşum

Dü-çar olmak o mest-i nāza nā-çar olduğumdandur

810⁹⁹³

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Raķîbe oldı müyesser-i ilāhi zehr olsun

'Itāb-ı telḥî lebün gibi bir şarāb-ı lezîz

811⁹⁹⁴

⁹⁸⁹ Nâbî D., C. 1, G. 99 (8 beyit), s. 541.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

⁹⁹⁰ ümîd midür: bâ'id midür **D**.

⁹⁹¹ Nâbî D., C. 1, G. 232 (5 beyit), s. 645.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

⁹⁹² reh-i kūyunda : reh-i kūyumdan

⁹⁹³ Beyitin hangi şâire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁹⁴ Sâbit D., G. 158 (5 beyit), s. 85.

[ŞĀBĪT]

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Ruḥuṅ ḥaṭṭ-ı hümayün diyü zabṭ-ı kişver-i hüsne
Çıkarmış bir müzevver kıṭ'a-i menşür göstermiş

812⁹⁹⁵

Muzāri

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Reng aldı gibi 'ārız u ruḥsār-ı yārdan
Verd-i sefīd ü surḥ kızarup bozarıyor

813⁹⁹⁶

Remel

Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilün

1. Derd-i dile bulunmadı bir çāre sāz-ı cīf
Hengām-ı 'azze vü nāza düşürdüm zamānumı

814⁹⁹⁷

BĀKĪ

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Ey çarḥ gerçi cānuma geçdi cefāṅ okı
Ammā hadeng-i āhuma sen de nişānesün

815⁹⁹⁸

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

⁹⁹⁵ Beyitin hangi şāire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁹⁶ Beyitin hangi şāire âit olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁹⁷ Bâkî D., G. 382 (7 beyit), s. 243.

1.Bu beyit dīvānda 6. beyittir.

⁹⁹⁸ Beyitin hangi şāire âit olduğu tespit edilememiştir.

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Devrân müsâ‘id olmağa muhtâc ‘işmetî
Şahn-ı çemende nûş-ı meyin de renânı var

816⁹⁹⁹

[TAŞLICALI YAHYÂ]

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Kâşki sevdigümi sevse cihân halkı kāmū¹⁰⁰⁰
Hâşılı her sözüümüz kışşa-i cânân olsa¹⁰⁰¹

817¹⁰⁰²

[ŞEYHÜLİSLÂM YAHYÂ]

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Fârîğ olamam dest-i talebde tek ü pûdan
Ol gözleri âhüyı şikâr eylemeyince

818¹⁰⁰³

BEHCET ‘ALÎ EFENDÎ AMMÎ-ZÂDESÎ

ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

⁹⁹⁹ T.Yahyâ D., G. 386 (5 beyit), s. 519.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁰⁰⁰ Cihân halkı kâmu: kâmu ehl-i cihân D.

¹⁰⁰¹ Hâşılı her sözüümüz kışşa-i cânân olsa : sözüümüz cümle hemân kışşa-i cânân olsa D.

¹⁰⁰² Ş.Yahyâ D., G. 324 (5 beyit), s. 350.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁰⁰³ Es‘ ad-ı Bağdâdî D., Ksd. 2 (62 beyit), s. 8.

1. Ne şuda oldıgün bilseydüm ol serv ü hırāmānı
Akıtmazdum dem-ā-dem seyl-i eşk-i çeşm-i giryānı

819¹⁰⁰⁴

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Dest-i ümmîdüme girmezse eger dāmānuş
Neyleyüm menşübını devletini dünyānuş

820¹⁰⁰⁵

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Bu mıdur şart-ı muḥabbet-i çilem sulṭānum
Saḡa lāyık mı vefāsuzlık efendüm cānum

821¹⁰⁰⁶

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Naḡd-i cān u dili biz itmişiken yāra fedā¹⁰⁰⁷
Bī-vefā yār bizi eyledi aḡyāra fedā¹⁰⁰⁸

¹⁰⁰⁴ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 21 (5 beyit), s. 42.

¹⁰⁰⁵ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 23 (5 beyit), s. 44.

¹⁰⁰⁶ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 13 (5 beyit), s. 78.

¹⁰⁰⁷ fedā: fidā D.

¹⁰⁰⁸ fedā: fidā D.

822¹⁰⁰⁹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mef'ûlû Mefâ'ilû Mefâ'ilû Fe'ûlûn

1. Pervâ mı ider ğayrı gönül şâh u gedâdan

Olmış olıcağ ' âleme rüsvâ-yı muhabbet

[18a]

823¹⁰¹⁰

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilûn Mefâ'ilûn Mefâ'ilûn Mefâ'ilûn

1. Senûğ nireng-i reşk-i reng ü bûy-ı ' ârızundandır

Gül-i ra' nâda çâk-i zağm-ı hasret lâlede fırkat

824¹⁰¹¹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtûn Fe'ilâtûn Fe'ilâtûn Fe'ilûn

1. Sünbül zülfini yârun¹⁰¹² ne güzel desteledün

Çuvvet-i pençe-i ikbâlüne ey şâne hased

¹⁰⁰⁹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 19 (9 beyit), s. 84.

1.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

¹⁰¹⁰ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 23 (7 beyit), s. 87.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁰¹¹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 31 (6 beyit), s. 96.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁰¹² sünbül zülfini yârun : zülf-i pür-tâbını D.

825¹⁰¹³

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzârî'

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Kadd-i hamîde ile beni her gören didi

Bir serv-i ser-bülende 'aceb mübtelâ mıdur

826¹⁰¹⁴

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzârî'

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Destân-ı gam ki ardı kesilmez hikâyedür

Ṭûfân-ı eşk-i çeşm-i terüm mâcerâsıdur

827¹⁰¹⁵

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Hüsnuñe gâze ile tâ bu kadar virme fûrûğ

Ḳorḳarum şem' şanur meclise¹⁰¹⁶ pervâne gelür

¹⁰¹³ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 37 (7 beyit), s. 102.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰¹⁴ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 38 (8 beyit), s. 103.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁰¹⁵ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 44 (7 beyit), s. 109.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁰¹⁶ meclise: bezmüñe D.

828¹⁰¹⁷

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Dâğ-ı aşkun senün ey şem'-i nıgeh-süz-ı cemal

Yalıñuz bende degül lāle-i hamrāda da¹⁰¹⁸ var

829¹⁰¹⁹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Sipihrün¹⁰²⁰ hükmi yok te'sir-i Hâkdandur haqîkatde

Veli haqqa bakılsa Es' adā taqşır sendendür

830¹⁰²¹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Öpmege küşe-i dāmānın o şāh-ı hüsñüñ

Cüş-ı bī-gāneden üftādeye nevbet mi gelür

¹⁰¹⁷ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 50 (5 beyit), s. 115.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁰¹⁸ lāle-i hamrāda : lāle-i aḥmerde D.

¹⁰¹⁹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 59 (6 beyit), s. 124.

¹⁰²⁰ sipihrün : siperün D.

¹⁰²¹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 65 (8 beyit), s. 130.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

831¹⁰²²

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

1. Rumûz-ı hikmete bir kimse olmamış vâkıf

Egerçi felsefede çok kitâb yazmışlar

832¹⁰²³

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Kayırmam baña cevır ü ğayra lûtfun farkı ideydün tek

Seni cân u gönülden sevmeyen kimdür seven kimdür

833¹⁰²⁴

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzâri'

Mef'ülü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. İbrâm ile hicâba boğup öpdüm ağzını

Ol nev-nihâl-i bâğ-ı hayâ ister istemez

834¹⁰²⁵

¹⁰²² Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 76 (7 beyit), s. 142.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁰²³ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 89 (6 beyit), s. 155.

1. Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁰²⁴ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 95 (7 beyit), s. 161.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁰²⁵ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 133 (6 beyit), s. 199.

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzârî'

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Bir feyz bulmaduk ne hazân ne bahârdan
Bî-hûde geçdi cümle geçen rûzgâr hayf

835¹⁰²⁶

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzârî'

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

1. Olma hâr-ı râh-ı gülşen nâlesinden kıl hâzer
Eylemez zîrâ haṭâ tîr-i du' âsı bûlbûlün

836¹⁰²⁷

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

1. Bu deḡlû mâye-i sāmân-ı ḡüsle¹⁰²⁸ cānâ
Bu müstmendi n'olur nâ'il-i merām itseḡ

837¹⁰²⁹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰²⁶ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 147 (7 beyit), s. 213.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰²⁷ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 161 (6 beyit), s. 227.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁰²⁸ ḡüsle : ḡüsn ile **D**.

¹⁰²⁹ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 173 (7 beyit), s. 239.

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Hārāb-ı aşkıñam ben sen kimün mi' mārısun bilsem
Kimün ta' mır-i perdāz-ı kühen dīvārısun bilsem

838¹⁰³⁰

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Tūṭi-i şirîn-edāyum āh ammā neyleyüm
Şimdi Es'ad tākāt-i güftārdan üftādeyüm

839¹⁰³¹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Şimdi kem-yābdur Es'ad ile girmez yoḥsa¹⁰³²
Eylerüm¹⁰³³ varumı hep yār-ı vefādāra fedā

840¹⁰³⁴

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

¹⁰³⁰ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 176 (7 beyit), s. 242.

1. Bu beyit dīvânda 7. beyittir.

¹⁰³¹ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 13 (5 beyit), s. 78.

¹⁰³² girmez yoḥsa : girmez girse D.

¹⁰³³ eylerem: idemem D.

¹⁰³⁴ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 21 (7 beyit), s. 86.

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Elden koma **Es'ad** o mehün dāmen-i nazın

Kim az bulunur böyle vefādār haķikat

841¹⁰³⁵

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Nā-sezādur ādetā nā-sāzkāri hülka lik

Bir alāy nā-sāzkāra sāzkār olmak da güç

842¹⁰³⁶

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Añılsun cām-ı lā' l-i dil-beri nüş itdigüm demler

Şafādan mey gibi ser-germ olup cüş [itdigüm demler]

843¹⁰³⁷

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

¹⁰³⁵ Es'ad Bağdâdî D., G. 25 (9 beyit), s. 90.

1.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

¹⁰³⁶ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 33 (8 beyit), s. 98.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir. Mecmûada mısra cüş kelimesinde bitmiştir.

¹⁰³⁷ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 39 (7 beyit), s. 104.

1. Libās-ı lafzıdur manzūr olan şüret-perestāna

Bu ʿālem içre **Esaʿ d** kim oğur maʿ nā-yı kim diğler¹⁰³⁸

844¹⁰³⁹

[ESʿ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilātün Fāʿ ilün

1. Gūş ıtmazsun nevā-yı ʿ andelib-i zāra da

Hey mürüvvetsüz bu da feryād u efgānum mıdur

845¹⁰⁴⁰

[ESʿ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzāriʿ

Mefʿ ūlū Fāʿ ilātü Mefāʿ ilū Fāʿ ilün

1. Elden¹⁰⁴¹ gelürse luğf u vefā eyle yoğsa¹⁰⁴² kim

ʿ Uşşāk-ı cān-fedāya cefā bir hüner¹⁰⁴³ midür

846¹⁰⁴⁴

[ESʿ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzāriʿ

¹⁰³⁸ Mecmûada mısranın son kelimesi gözükmemektedir. Dîvânda bu kelimenin dinler olduğu tespit edilmiştir.

¹⁰³⁹ Esʿ ad-ı Bağdâdî, G. 42 (7 beyit), s. 107.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁰⁴⁰ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G. 48 (7 beyit), s. 113.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰⁴¹ elden: dilden **D.**

¹⁰⁴² yoğsa: yoksa **D.**

¹⁰⁴³ bir hüner : pür-hüner **D.**

¹⁰⁴⁴ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G. 53 (8 beyit), s. 118.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Şerm ü hicāb māni' olur öpmege lebün

Yohsa şumār-ı hātır-ı yārāna kim bakar

[18b]

847¹⁰⁴⁵

ES' AD-I BAĞDÂDÎ

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün

1. Şahñ-ı gülşende şeker-ḥand oldığı bî-cā degül

Ḡonce-i dem-besteye la' lün tebessüm meşķ ider

848¹⁰⁴⁶

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Zebān-ı kāl ile ḥāl-i dili ta' bîr kābil mi

Nigāh-ı ḥasret ancak ehl-i derdün tercümānidur

849¹⁰⁴⁷

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

¹⁰⁴⁵ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 60 (5 beyit), s. 125.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁰⁴⁶ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 73 (7 beyit), s. 138.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁰⁴⁷ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 84 (8 beyit), s. 150.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Müselmānum diyen böyle kıyar mı ehl-i imana
Ne milletsün ne ‘āyinüñ pür-perestişkârisın kâfir

850¹⁰⁴⁸

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mef‘ilün Mef‘ilün Mef‘ilün Mef‘ilün

1. Kuru bir âferîne kâni‘ ol ehl-i ma‘ârifden
Metā‘ -ı nazma Es‘ād yoḥsa¹⁰⁴⁹ kimse sîm ü zer virmez

851¹⁰⁵⁰

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Mef‘ülü Mef‘ilü Mef‘ilü Fe‘ülün

1. Memdūhdur erbāb-ı şudūra göre gāyet
Yoḥsa ne çıkar itse ferūmāye tevāzu‘

852¹⁰⁵¹

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mef‘ilü Fā‘ilün

1. Vābestedür kabûl-i ‘amel şıdқа zāhidā
Bî-hûde itme naḳd-i riyyāyı namāza şarf

853¹⁰⁵²

¹⁰⁴⁸ Es‘ad Bağdâdî D., G. 108 (7 beyit), s. 174.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁰⁴⁹ yoḥsa: yoksa **D.**

¹⁰⁵⁰ Es‘ad-ı Bağdâdî D., G. 129 (7 beyit), s. 195.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁰⁵¹ Es‘ad Bağdâdî D., G. 134 (7 beyit), s. 200.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰⁵² Es‘ad-ı Bağdâdî D., G. 155 (7 beyit), s. 221.

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. İşün ğayre nihānī luṭf ‘ uşşāka sitemdür hep
Bilindi ğayri ey ḥātır-şiken āzār u bāzārūḡ

854¹⁰⁵³

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Zāhirde gerçi böyle perişānsun ey göñül
Ammā ğarib nüṣḥa-i ‘ irfānsun ey göñül

855¹⁰⁵⁴

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Hem ehl-i ‘ aşka nā-maḥrem hem aġyār ile bī-gāne
Nesün kimsün kimiñsün sen kimünḡ dildārısın¹⁰⁵⁵ bilsem

856¹⁰⁵⁶

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹⁰⁵³ Es‘ ad Bağdâdî D., G. 165 (7 beyit), s. 231.

¹⁰⁵⁴ Es‘ ad-ı Bağdâdî D., G. 173 (7 beyit), s. 239.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹⁰⁵⁵ dildārısın: deldārısın **D.**

¹⁰⁵⁶ Es‘ ad-ı Bağdâdî D., G. 184 (7 beyit), s. 250.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Ğam-ı sevdā-yı¹⁰⁵⁷ ʿaşk ile beni cāndan uşandurdı
Dil-i ĥodkām ile müşkildeyüm bilmem ne ĥāl itsem

Velehu

2. şehbāz-ı melāḥat nāzdan bilmezlenür Es'ad
ʿAceb murğ-ı dil-i şikestemi kimden su'āl itsem

857¹⁰⁵⁸

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Yārdan kaṭ'ı nazar eylerüm ey dil dir isem
Pek inanma sözüme söylerüm ammā idemem

858¹⁰⁵⁹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilâtü Mefā'ilü Fā'ilün

1. ʿUşşāka eski eyledigün nāz u tafraya¹⁰⁶⁰
Söyle utanma şimdi peşimān degül misün

¹⁰⁵⁷ ğam-ı sevdā-yı ʿaşk: ğam-ı şeydā-yı ʿaşk **D.**

¹⁰⁵⁸ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 192 (6 beyit), s. 258.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰⁵⁹ Es'ad Bağdâdî D., G. 206 (7 beyit), s. 272.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁰⁶⁰ nāz u tafraya: nāz u ta' nāya **D.**

859¹⁰⁶¹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

1. Girye vü âh ehl-i derde māye-i tenfîsdür

‘Uhde-i ğamdan çıkılmaz girye vü âh olmasa

860¹⁰⁶²

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Nedür aġyāra bu gizli nevāziş tatlu sūzişler

Hemān ey bī-mürüvvet ben mi oldum saņa bī-gāne

Velehu

2. Pür aņdurdum kümeýt-i kilk-i hoş reftārı ben Es'ad

Ķoşar var ise esb-i şab' ı çıkşun işte meydāna

861¹⁰⁶³

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

¹⁰⁶¹ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 228 (7 beyit), s. 294.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁰⁶² Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 232 (7 beyit), s. 298.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁰⁶³ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 254 (7 beyit), s. 320.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. Su'ālüm var saña cānum şıkılma toğrısın söyle
Saña hiçbir dimiş¹⁰⁶⁴ var mı kim 'uşşāka vefā itme

862¹⁰⁶⁵

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Olalı çeşm- āšnā ol nergis-i mestāneye¹⁰⁶⁶

Āšnā oldum hezārān ma' nī-i bī-gāneye

863¹⁰⁶⁷

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Şoḥbetün eḡsesin aldum dir iken yār yine

Mā-cerā-yı şeb-i beḡzeşteyi der-pış itdi

864¹⁰⁶⁸

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

¹⁰⁶⁴ sana hiçbir dimiş : sana hiç söylemiş D.

¹⁰⁶⁵ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 255 (7 beyit), s. 321.

¹⁰⁶⁶ nergis-i mestāneye: nergis-i bīgāneye D.

¹⁰⁶⁷ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 277 (6 beyit), s. 343.

1. Bu beyit dīvânda 4. beyittir.

¹⁰⁶⁸ Es' ad-ı Bağdâdî D., G. 279 (5 beyit), s. 350.

1. Şafha-i ān¹⁰⁶⁹ kalemgīr-i ʿizāruṅ üzre
Hüsni-ḥaṭṭuṅ ketebe¹⁰⁷⁰ yazmağa meʾzūn oldı

865¹⁰⁷¹

[ESʿ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

1. Bağladı pāy-ı dili lîk¹⁰⁷² baṇa yol virdi
Toğrı toğrıya ne bend itdi ne āzād itdi

866¹⁰⁷³

[ESʿ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün Mefāʿilün

1. Dil-i āhen mişāl-i yārı nerm itmek degül qābil
Bu āteşle göñül ister ḥamūş ol ister āh eyle

867¹⁰⁷⁴

[ESʿ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

¹⁰⁶⁹ Şafha-i ān: şafha-i āl **D.**

¹⁰⁷⁰ ketebe: kütübe **D.**

¹⁰⁷¹ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G.280 (6 beyit), s. 352.

¹⁰⁷² lîk: lebün **D.**

¹⁰⁷³ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G. 281 (6 beyit), s. 347.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰⁷⁴ Esʿ ad-ı Bağdâdî D., G. 185 (6 beyit), s. 251.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. Cāme-i ḥāb-ı ğamda bezm-i vuşlatuñ yād eyledüm
Kendi kendüm ‘ālem-i endişede şād eyledüm

Velehu

2. Nergis-i mest ü mey-i la‘lün taşavvur eyleyüp
Dilde bir ḥālet-fezā mey-ḥāne bünyād eyledüm

Velehu

3. ‘Ālem-i endişede cām-ı lebün nüş eyledüm
Öyle¹⁰⁷⁵ mest oldum ki dünyāyı ferāmūş eyledüm

[19a]

868¹⁰⁷⁶

[ES‘ AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Bu vaż‘ı dil-firībün seyr idüp meyl itmek olmaz
Şalāḥı terk idüp ādem günehkār olmasun n’olsun

869¹⁰⁷⁷

[ES‘ AD-I BAĞDĀDĪ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Bir elde dest-i nermün bir elümde deste-i zülfün
Baḡa el virdigi devlet¹⁰⁷⁸ kime el virdi dünyāda

¹⁰⁷⁵ öyle: böyle **D.**

¹⁰⁷⁶ Es‘ ad-ı Bağdâdî D., G. 211 (5 beyit), s. 277.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁰⁷⁷ Es‘ ad-ı Bağdâdî D., G. 230 (9 beyit), s. 296.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁰⁷⁸ devlet: tâlî‘ **D.**

870¹⁰⁷⁹

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Şubh-ı emelüm hicr ile hem-reng-i şeb itdün
Bilmem nideyüm gayrı ben ey mäh senünle

Velehu

2. 'Arz eyler idüm şekve-i hicrânı huzûra¹⁰⁸⁰
Bir kerre görseydüm¹⁰⁸¹ eger âh senünle

871¹⁰⁸²

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Merhûndur incâzı anuñ mahşere Es'ad
Aldanma şaķın vâ' de-i ferdâ-yı kibâra

872¹⁰⁸³

[ES' AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

¹⁰⁷⁹ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 238 (7 beyit), s. 304.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁰⁸⁰ huzûra : huzûrda **D.**

¹⁰⁸¹ görseydüm: görüşseydüm **D.**

¹⁰⁸² Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 260 (5 beyit), s. 287.

¹⁰⁸³ Es'ad-ı Bağdâdî D., G. 277 (6 beyit), s. 343.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir. 866. başlıklı beyitle aynı gazelde yer almaktadır.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Zehri Һand ile ‘iṭāb itdi öperken lebini

Ṭālī‘ bī-meze ol nūşı baņa nīş itdi

873¹⁰⁸⁴

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Şerbet-i la‘ liṇi ey cām-ı lebün reşk-i zülāl

Şöyle emdüm ki ‘adūnuṭ¹⁰⁸⁵ cigeri ḥūn oldı

874¹⁰⁸⁶

[ES‘ AD-I BAĞDÂDÎ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ne yalan söyleyeyüm söylemeye ḥavf iderüm

Yohsa pek¹⁰⁸⁷ az bulunur sencileyin hercâyı

875¹⁰⁸⁸

ŞEKER-ZÂDE SERMED

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

¹⁰⁸⁴ Es‘ad-ı Bağdâdî D., G. 278 (8 beyit), s. 344.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁰⁸⁵ ‘adūnuṭ : raķibün D.

¹⁰⁸⁶ Es‘ad-ı Bağdâdî D., G. 298 (6 beyit), s. 364.

¹⁰⁸⁷ pek : çok D.

¹⁰⁸⁸ Sermed D., G. 3 (5 beyit), s. 99.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

1. Yerünj mecmû‘ a-i ‘ irfân gibi şadr olmak istersen
Sen açma gördigün nādāna esrāruḡ kitābāsā

Velehu

2. Gelür maḡsūm olan itme dehān-ı iştikāyı bāz
Tehī ser-geşte-i hırş olma seng-i āsiyābāsā

876¹⁰⁸⁹

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Muzārī‘

Mef‘ūlü Fā‘ilātün Mef‘ūlü Fā‘ilātün

1. Kim dirse ‘āşıkam ben miḡdār-ı giryessin şor
Çeşmān-ı ḡūn-feşānun da‘ vāsına güvāh it

877¹⁰⁹⁰

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Mef‘ūlü Fā‘ilātün Mef‘ūlü Fā‘ilātün

1. Gelsün bu gice bezme nāz itmesün o āfet
Peymāne-i ümīdüm kıрмаḡ revā degüldür

878¹⁰⁹¹

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

¹⁰⁸⁹ Sermed D., G. 7 (5 beyit), s. 102.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹⁰⁹⁰ Sermed D., G. 17 (5 beyit), s. 109.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹⁰⁹¹ Sermed D., G. 27 (5 beyit), s. 118.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

1. Va‘dine itmeme berât-ı haṭṭı terle istinād
Hüccet-i vuşlatda göñlüm şüret-i ikrâr arar

879¹⁰⁹²

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Muzâri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Üftâdegân-ı ḥāk-i gama dest-gîr olan
Mânend-i Hızır ‘ömr sürer nîk-nâm alur

880¹⁰⁹³

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Sine-şâfânı tutar ehl-i başîret bālā
‘Aynîji gör ki küleh-küşe-i serde yeri var

881¹⁰⁹⁴

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

¹⁰⁹² Sermed D., G. 31 (6 beyit), s. 121.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹⁰⁹³ Sermed D., G. 43 (5 beyit), s. 130.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁰⁹⁴ Sermed D., G. 50 (6 beyit), s. 136.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. İşte oldu rûy-ı tabānuḡda ḡaṡṡ-ı nev bedīd
Bu siyeh rûzı bize gösterdi baḡt-ı ḡaramuz

882¹⁰⁹⁵

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Kāzibān nā'il-i cāh olmaḡa ' izzet mi dinür
Ḳıṡṡaḡ'ān cāyını ref' itmeḡe rif' at mi dinür

Velehu

2. Luṡf odur kim ola tunḡ destümnden ḡālī
Ḥande-i mevsim-i ta' zīre beṡāṡet mi dinür

Velehu

3. Olur aḡlāfı iḡün müddeḡir-i ol tenk-i ma' āṡ
Hiḡ le' imün sa' i destine devlet mi dinür

Velehu

4. Vāḡıf-ı sırr-ı umūr olmayıcaḡ itme pesend
' Amel-i ṡu' bedē bāzāna kerāmet mi dinür

883¹⁰⁹⁶

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Muzāri'

Meṡ' ülü Fā' ilātü Meṡā' ilü Fā' ilün

1. Pā-māliyuz kerīm ü ḡadrdān olanlaruḡ
Sulṡāniyuz ḡurūr ile nādān olanlaruḡ

¹⁰⁹⁵ Sermēd D., G. 36 (8 beyit), s. 125.

¹⁰⁹⁶ Sermēd D., G. 58 (5 beyit), s. 141.

Velehu

2. Hep işleri hevā imiş alduķ peyāmını
Mānend-i bād ümīd ile pūyān olanların

[19b]

884¹⁰⁹⁷

ŞEKER-ZĀDE SERMED

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā. ilün Mefā' ilün

1. Nāẓarda bir görürsen herkesi ķadrün olur 'ālī
' Amīm-ü'l-feyẓ ol istersen¹⁰⁹⁸ ta' ayyün āfītābāsā

Velehu

2. Ža' ifānı ħimāyet eyleyen görmez perīṣānı
Bu ma' nāyı mübīn yok saña ṭār-ı kitābāsā

Velehu

3. İder ḥandān fiġānum¹⁰⁹⁹ ol kemān-ebrūyı ey **Sermed**
Enīnüm māye-i zevķ ü neṣāṭ oldı rebābāsā

885¹¹⁰⁰

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Hezec

Mef' ulü Mefā' ilü Mefā' ilü Fe' ulün

¹⁰⁹⁷ Sermed D., G. 2 (5 beyit), s. 99.

1. Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

2. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

3. Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹⁰⁹⁸ istersen: isen **D.**

¹⁰⁹⁹ fiġānum: efgān **D.**

¹¹⁰⁰ Sermed D., G. 9 (5 beyit), s. 103.

1. Bir görme şaķın rütbede yārānunu **Sermed**

Ḳadrün bilen cümleden a‘ lā vü ehem tūt

886¹¹⁰¹

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Müttahid mezhebi her bağı delik ‘uşşāķuṅ

Subḥāveş birbirine ince ḥafī rāh geķer

887¹¹⁰²

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Serv-i nāzum güzelüm ḥāşıl-ı ‘ömrüm diyerek

Sermedā itsün göṅül buseye¹¹⁰³ himmet ķoparur

888¹¹⁰⁴

[ŞEKER-ZĀDE SERMED]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Geldi ḥaṭṭ-ı rüyı ḥālā vuşlat ümmîdündeyüm

Pür-gubār āyineden ben şuret ümmîdündeyüm

¹¹⁰¹ Sermed D., G. 22 (5 beyit), s. 113.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹¹⁰² Sermed D., G. 30 (5 beyit), s. 120.

¹¹⁰³ buseye: būsına **D.**

¹¹⁰⁴ Sermed D., G. 66 (6 beyit), s. 147.

889¹¹⁰⁵

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Olup üftâde düşerdüm yine minnet-i âha
‘Arz için nâmemi ol hüsrev-i hûbâna benüm

890¹¹⁰⁶

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Ğaraż def‘-i ğamuñdur nûş-ı câme ragbet eylersem
Lebüñ yâdıyladur ey çeşm-i bādām ‘ışret¹¹⁰⁷ eylersem

891¹¹⁰⁸

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Muzâri‘

Mef‘ülü Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Mu‘tâd iden zebânını medh ü şenâ¹¹⁰⁹ ile
Yek-hâl ider ‘adûlarını aşdıķâ ile

Velehu

¹¹⁰⁵ Sermed D., G. 77 (7 beyit), s. 157.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹¹⁰⁶ Sermed D., G. 78 (5 beyit), s. 157.

¹¹⁰⁷ ‘ışret: ğayret **D.**

¹¹⁰⁸ Sermed D., G. 95 (6 beyit), s. 171.

¹¹⁰⁹ şenâ: dünyâ **D.**

2. Levh-i ezelde nigeḥ-i maḳṣūm olan gelür
Açma keḥ-i niyāzı ele iṣṭikā ile

892¹¹¹⁰

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Muzārîʿ

Mefʿûlü Fāʿilâtü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Nokṣān-ı nefsinı bulur eylerse diḳḳatı

Sermed enīs-i bezm olan ehl-i kemāl ile¹¹¹¹

893¹¹¹²

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Muzārîʿ

Mefʿûlü Fāʿilâtü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Sürʿ atle ṭayy-ı menzil-i ḥaṣr eylemek muḥāl
Zabṭ itmeyen bu ʿarşada nefis-i ḥarūnını

894¹¹¹³

[ŞEKER-ZÂDE SERMED]

Velehu

Müctes

Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün

¹¹¹⁰ Sermed D., G. 98 (6 beyit), s. 173.

¹¹¹¹ kemāl ile : kemâlle **D.**

¹¹¹² Sermed D., G. 125 (5 beyit), s. 194.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹¹¹³ Sermed D., G. 112 (6 beyit), s. 182.

1. İder dehānını¹¹¹⁴ ḥulvü'l-mezāk yārānuḡ
Bu nazm-ı tāzeze **Sermed** 'aceb şeker mi ḳodı

895¹¹¹⁵

[HĀZİK]

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Sūzişümden benüm aḥvālüme āgāh olsun
Yādigārum felek-i kīnevere āh olsun

896¹¹¹⁶

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Derk ider pey-rev ü merdān-ı Ḥudā n'oldıḡunu
Fehm iden vāḳı' a-i Kehf'i Naḳır ü Ḳıṭmır

Velehu

2. Şekl-i cānāneyi der-ḥāṭır idermiş aḡyār
Resm odur deyre olur şüret-i zībā taşvır

897¹¹¹⁷

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

---

¹¹¹⁴ dehānını : dimāḡını **D**.

¹¹¹⁵ Hâzık D., Mrs. 5 (48 beyit), s. 158.

1.Bu beyit dîvânda 16. beyittir.

¹¹¹⁶ Hâzık D., Trh. 6 (58 beyit), s. 149.

1.Bu beyit dîvânda 35. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 36. beyittir.

¹¹¹⁷ Hâzık D., Trh. 26 (11 beyit), s. 177.

1.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Kānı eski nigāh-ı āšnāy-ı 'āşık-ı zāra

Bu bī-gāne bakışlar çeşmüne cānā mübārekbād

898¹¹¹⁸

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. İdermiş müncezīb kendüye mıknaţıs-ı isti' adād

Hişār-ı ehînin içre olursa manşıb-ı 'aliyā

899¹¹¹⁹

[HĀZİK]

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Tefāvüt üzredür bālā-yı isti' dād-ı zātiyye

Bu ma' nā-yı tesellī-baḥşa penç-engüşt ider imā

900¹¹²⁰

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Sāgar-ı meyden dehān-ı yārdan itdüm güzer

Būd u nā-būdı cihānuḡ hep ḥarām oldı baḡa

901¹¹²¹

¹¹¹⁸ Beyitin hangi şâire ait olduğu tespit edilememiştir.

¹¹¹⁹ Hâzık D., Trh. 7 (16 beyit), s. 154.

1. Bu beyit dîvânda 13. beyittir.

¹¹²⁰ Hâzık D., G .1 (7 beyit), s. 189.

1. Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹¹²¹ Hâzık D., G. 10 (7 beyit), s. 195.

1. Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

2. Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Devlet-i hüsninde sā'ir bendegānı şād-kām
Cevr ü āzārı o şūhuñ münhaşır ancağ baña

Velehu

2. Ğam degül itmezse **Hāzık** ser-fürü ma' zürdur
Nā-şināsān-ı sūhandan bir iki ahmağ baña

902¹¹²²

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Ğayfdur ağıyar ile bu rütbe yārānlık saña
Böyle reftāruñ virür şonra peşimanlık saña
2. Sifle-perverdür felekden kām alursañ çekme ğam
Māye-i devlet yeter ey şūfī nādānlık saña
3. Ğur' a-endāz oldı bahtum levha-i takdirde
Düşdi giryānlık baña gül gibi handānlık saña

[20a]

Tetimme

4. Ğuş idüp İblis taḥsīn eylemiş izlālını
Ol kadar ḥaqqumda düşmen itdi şeyṭānlık saña

¹¹²² Hāzık D., G.13 (11 beyit), s. 197.

1.Bu beyit dīvānda 10. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 11. beyittir.

5. ‘ Andelib-i bî-nevâ bî-hûde efġân itmesün

Hâzık eyler bezm-i gülşende ġazel-ġ’ânlık saġa

903¹¹²³

[HÂZIK]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. **Hâzıkun** âlüftelikle şöhre-i nâs oldıġun

Kimse bilmez sırrını bir özge ma‘ nâdur sebeb

904¹¹²⁴

[HÂZIK]

Velehu

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Mişâl-i rişte ol şîrâze-bend eczâ-yı te’lîfe

Dü-nîm itme kitâb-ı ġâtırı mânend-i mıkleb

905¹¹²⁵

[HÂZIK]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

¹¹²³ Hâzık D., G. 20 (5 beyit), s. 201.

¹¹²⁴ Hâzık D., G. 21 (5 beyit), s. 203.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹¹²⁵ Hâzık D., G. 22 (5 beyit), s. 203.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

1. Hānemüzde tek ü tenhā uyur ol yār bu şeb
Dīde-i bahtumuz oldu hele bī-dār bu şeb

Velehu

2. İtdüm ahvāl-i dil-i zārumu bir bir taḳrīr
Āşikār oldu nihānī olan esrār bu şeb

906¹¹²⁶

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. İzṭraba ḥalk ile bī-hūde gavḡādur sebeb
Dünyāda āsāyişe ancaḳ müdārādur sebeb

907¹¹²⁷

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Kāse-līşān birbirini ider istiṣḳāl
Cümleden olsa da memnūn velīyyü'n-ni' met

Velehu

2. Görmedün gūş iderüz çarḥ-ı kühende Hāzık
Bir zamān var imiş erbāb-ı kemāle raḡbet

908¹¹²⁸

---

¹¹²⁶ Hāzık D., G. 20 (5 beyit), s. 201.

1.Bu beyit 905 numaralı beyitle aynı gazelde yer almaktadır.

¹¹²⁷ Hāzık D., G. 23 (5 beyit), s. 204.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹¹²⁸ Hāzık D., G. 24 (5 beyit), s. 205.

[HÂZİK]

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilâtü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Ālūde-i ‘uşâtı ider kıatresiyle pāk

Der-kār olınca cūy-ı güneh-şūy-ı mağfıret

909¹¹²⁹

[HÂZİK]

Velehu

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Yüz cüz’den imiş bir cüz’i bu ‘āleme şamil

Fehm eyle ne vüs‘atde imiş maḥzen-i raḥmet

910¹¹³⁰

[HÂZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Behey şūfî sen olmazsun¹¹³¹ sezā dehlîz-i ‘irfāna

Ḥaşırāsā ruḥuṇ zerd eyleme gel bu riyādan geç

Velehu

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹¹²⁹ Hâzık D., G. 26 (7 beyit), s. 206.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹¹³⁰ Hâzık D., G. 32 (7 beyit), s. 211.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹³¹ şen olmazsın : şūfî olmazsın D.

2. Görölmez āšnā deñlü keder bî-gāneden **Hâzık**
Hemân şimden girü bî-gāne tavr ol āšnādan geç

911¹¹³²

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Görelüm şonra kedüyi ne yapar bād-ı ĥazān
Şimdi ‘arşa çıkarur nāmiye-i istidrāc

912¹¹³³

[HĀZİK]

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Her faşl u bābı müştemel envā‘ -ı lezzeti
Yokdur kitāb-ı mihr ü muḥabbetde bāb-ı telḥ

913¹¹³⁴

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

¹¹³² Hâzık D., G. 34 (9 beyit), s. 213.

1.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

¹¹³³ Hâzık D., G. 41 (5 beyit), s. 217.

1.Bu beyit dîvânda 4.beyittir.

¹¹³⁴ Hâzık D., G. 43 (6 beyit), s. 218.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. felek-meşrebe itmez te'sir
Göklere çıksa dağı ah-ı kebūd

Velehu

2. Fehm iden zıll u hayāl-i kevnī
Virmez ālāyış-i dünyāya vücūd

914¹¹³⁵

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Zāhidā eyleme germiyyet-i rindāna ḥased
Yāda gelmez mi neler eyledi şeytāna ḥased

Velehu

2. Ḥasedi gayret-i aḳrān ile ta' bīr eyler
‘Ulemā ta' ifesi eylese aḳrāna ḥased

915¹¹³⁶

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Geçmedikçe ḳadrini bilmez ḡurūr-ı ḥüsne
Salṭanāt didikleri dünyāda dil-berlikdedür

Velehu

---

¹¹³⁵ Hâzık D., G. 45 (7 beyit), s. 220.

1.Bu beyit dîvânda 5.beyittir.

¹¹³⁶ Hâzık D., G. 51 (7 beyit), s. 224.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

3.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2. Gülsitānuḡ revnākı evvel bahār eyyāmıdur
Dil-rubānuḡ ḡüsni hengām-ı ḡaṭ-āverlikdedür

Velehu

3. Merd lāzım tāze maẓmūnda taşarruf itmege
Bıkr-i ma‘ nā çok girer deste hüner erlikdedür

916¹¹³⁷

[HĀZİK]

Velehu

Muzārı‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Geh düd u geh rahīki geh afyon esīriyüz
Güyā bu kārghāh-ı cihān ḡahve-ḡānedür

Velehu

2. Būs itmedür ḡaraẓ leb-i meygün-ı dil-beri
Bu şi‘ r-i dil-keşüm arada bir bahānedür

917¹¹³⁸

[HĀZİK]

Muzārı‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Bisyarı-i ṭama‘ dan olur her kişi zelīl
‘İzzetdedür hemīşe o kim ḡırsı az ider

[20b]

918¹¹³⁹

¹¹³⁷ Hâzık D., G. 52 (5 beyit), s. 225.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹¹³⁸ Hâzık D., G. 53 (5 beyit), s. 225.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹¹³⁹ Hâzık D., G. 56 (7 beyit), s. 227.

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Nigāhum nazra-i ruhsārdan mehcūr qalmışdur
O devletden eşer çeşmümde ancak nūr qalmışdur

919¹¹⁴⁰

[HĀZİK]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Vişāle sīm ile zer 'illet-i müeşşiredür
Niyāzumuz o sitem-cūya şart-ı 'ādīdūr

920¹¹⁴¹

[HĀZİK]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Kibār-ı devlet-i devr-i zamāne 'indinde
Sūḥan-verāna kerem ekber-i kebā'irdür

921¹¹⁴²

[HĀZİK]

Velehu

¹¹⁴⁰ Hâzık D., G. 58 (7 beyit), s. 229.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹¹⁴¹ Hâzık D., G. 65 (7 beyit), s. 234.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹¹⁴² Hâzık D., G. 66 (7 beyit), s. 235.

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilâtü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. **Hâzık** tekellüf eyleme evbâş-meşreb ol

Âsüdedür cihânda o kim lâubâlidür

922¹¹⁴³

[HÂZİK]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilâtün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Niyâz-ı nazra yeter ‘ arzı-ḥâle ḥâcet yok

Nigâh-ı sâķi şinâsende-i zamâirdür

923¹¹⁴⁴

[HÂZİK]

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilâtü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Mağrūr olma luṭfına ol şūḥ-meşrebün

Düş arzū-yı vaşla da soḡra cefâyı gör

Velehu

2. **Hâzık** kemend-i zülfüme dil-bestedür dimiş

Ol kîne-cūnuḡ eyledigi iftirâyı gör

924¹¹⁴⁵

¹¹⁴³ Hâzık D., G. 65 (7 beyit), s. 234.

1.Bu beyit dîvânda 922 numaralı beyitle aynı gazelde yer almaktadır.

¹¹⁴⁴ Hâzık D., G. 68 (5 beyit), s. 236.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁴⁵ Hâzık D., G. 69 (6 beyit), s. 236.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

[HĀZİK]

Velehu

Hafif

Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Ben ki cevşen be-düş-ı taqdîrüm
Nāvek-i tîr-i ğam baña n'eyler

Velehu

2. Gelse deryā-yı mağfîret cūşa
‘Āşîye keşret-i ħaṭā n'eyler

925¹¹⁴⁶

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Yazdığı ħāṭıra āmed-şüd iden ma' nādur
Sūḥan erbābı ne maşraf ne ħod îrād yazar

926¹¹⁴⁷

[HĀZİK]

Velehu

Muzārî‘

Mef' ūlū Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

1. Evzā' -ı nā-sütüde-i devr-i zamānenün
Nā-dīde ve nā-şinīde vü hep nā-nümüdedür

¹¹⁴⁶ Hâzık D., G. 70 (11 beyit), s. 237.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹¹⁴⁷ Hâzık D., G. 73 (5 beyit), s. 239.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

Velehu

2. Varlıkladur seḥā iledür **Hâzık** i‘ tibār
Erbāb-ı ḥ‘āhişün hevesi būda cūdadur

927¹¹⁴⁸

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Meclis-i ‘ışretde saḥbā-nüş iken teşhīr için
Rindi başmış tıtmış ammā muḥtesib ayak mıdur

928¹¹⁴⁹

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Tenezzül eylemez ‘ālī-himem çirk-āb-ı dünyaya
Anuñçün zirve-i cāha çıkan ekşer edānīdür

929¹¹⁵⁰

[HĀZİK]

Velehu

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

¹¹⁴⁸ Hâzık D., G. 77 (7 beyit), s. 247.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹¹⁴⁹ Hâzık D., G. 79 (7 beyit), s. 244.

¹¹⁵⁰ Hâzık D., G. 82 (5 beyit), s. 245.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

1. Fikr-i me‘ādde saña pā-bend-i ‘avķ olan
Hep arzū-yı nefis ile¹¹⁵¹ kayd-ı ma‘āşdur

930¹¹⁵²²

[HĀZİK]

Velehu

Muzārī‘

Mef‘ūlü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Ğam çekme el irişmese dīvār-ı vuşlata
Bālāter olsa āyine pek tiz bel virür

Velehu

2. Āsāyiş-i sipāhi gibi yokdur ‘āşıkun
Kurtulsa renc-i rāh-ı seferden bedel virür

931¹¹⁵³

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Güzer itmez hayālünden der-āğuş-ı vişāl ammā
Senünle ey perī ancak murādum āşnālıkdur

Velehu

2. Rızā göstermemek aḥkām-ı devlet-ḥāne-i dehre
Mücerred-ḥāne-i ğayra fużülī keṭḥudālıkdur

¹¹⁵¹ nefis ile : nefisle **M.**

¹¹⁵² Hâzık D., G. 83 (11 beyit), s. 246.

1.Bu beyit dīvânda 7. beyittir.

2.Bu beyit dīvânda 9. beyittir.

¹¹⁵³ Hâzık D., G. 85 (11 beyit), s. 248.

1.Bu beyit dīvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dīvânda 9. beyittir.

932¹¹⁵⁴

[HĀZİK]

Velehu

Muzārī^c

Mef'ülü Fā'ilätü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Hāzık zamānede kim olur pey-revün senün
Nazm-āverān-ı Rūm benüm ezberümdedür¹¹⁵⁵

933¹¹⁵⁶

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilätün Fā'ilün

1. Va' d-i kemmün-ı kudūmuḡla olup ḡatır-firīb
Ḥasretünle ḡalkaveş¹¹⁵⁷ çeşm-i ümīdüm¹¹⁵⁸ derdedür

934¹¹⁵⁹

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Teşekkī itmege yok zehresi aḡyāra sulṡānum
Yine senden saḡa bī-çāre ^cāşık dāda gelmişdür

¹¹⁵⁴ Hāzık D., G. 86 (7 beyit), s. 248.

¹¹⁵⁵ ezberimdedür: defterimdedür D.

¹¹⁵⁶ Hāzık D., G. 87 (7 beyit), s. 249.

1. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹¹⁵⁷ ḡalkaveş : ḡalkaveş bu D.

¹¹⁵⁸ çeşm-i ümīdim: çeşm-i giryān D.

¹¹⁵⁹ Hāzık D., G. 88 (9 beyit), s. 251.

1. Bu beyit dīvānda 8. beyittir.

935¹¹⁶⁰

[HĀZİK]

Velehu

Muzārī^c

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Sevdā-yı der-kenār ile cūş-ı muhabbeti

Şahbā mişālî resm-i hicābı unutturur

Velehu

2. La'lünle var muḥāsebe ammā ne fā'ide

Çeşmün bize ḥesāb u kitābı unutturur

[21a]

936¹¹⁶¹

[HĀZİK]

Velehu

Muzārī^c

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Vā'iz hemişe kürsî-i vālā-mekān arar

Kālā-fürüş-ı zühd olıcaḡ bir dükkān arar

Velehu

2. Ḥac niyyetiyle terk-i sivā eylemiş gönül

Āmāde kūy-ı yāre gider kārbān arar

937¹¹⁶²

¹¹⁶⁰ Hâzık D., G. 89 (9 beyit), s. 251.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁶¹ Hâzık D., G. 96 (7 beyit), s. 256.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁶² Hâzık D., G. 97 (7 beyit), s. 257.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

[HÂZİK]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Elümde yok hasenātum diyü elem çekme

Ḥudā kerīmdür āmürzişe bahāne arar

938¹¹⁶³

[HÂZİK]

Velehu

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Geldi fütür qalmadı dünyāda ārzū

Şimdi mu'āşī ḥāṭır-ı yārān belāsıdur

939¹¹⁶⁴

[HÂZİK]

Velehu

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Ğayra şükūfe-i keremi deste destedür

Uşşāka luṭfi olsa daḥı ceste cestedür

2. Dem-beste-i muḥabbet olan bī-nevālaruḡ

Sermāye-i mükālemesi neste nestedür

3. Mümkün mi ketmi kıṭ'a-i aḥvālümüz bizüm

Şimdi lisān-ı nāsda meşhūr bestedür

¹¹⁶³ Hâzık D., G. 98 (8 beyit), s. 258.

1. Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹¹⁶⁴ Hâzık D., G. 103 (7 beyit), s. 262.

940¹¹⁶⁵

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Ser-keşlük iden kırtulamaz ceng ü cedelden

Āsüdelik istersen 'alem olma kalem ol

941¹¹⁶⁶

[HĀZİK]

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Dil-beste-i muḥabbet olan erzen istemez

Mānend-i mākiyān hümā¹¹⁶⁷ erzen istemez

942¹¹⁶⁸

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Gerekdür ma' nā yoḥsa tūmturāk elfāza bakmazlar

Bu bāzār-ı sūḥandur bunda kimse iḥtişām almaz

943¹¹⁶⁹

¹¹⁶⁵ Hâzık D., G. 151 (7 beyit), s. 298.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁶⁶ Hâzık D., G. 112 (8 beyit), s. 268.

¹¹⁶⁷ hümā: hümān **M.**

¹¹⁶⁸ Hâzık D., G. 113 (11 beyit), s. 270.

1.Bu beyit dîvânda 10.beyittir.

¹¹⁶⁹ Hâzık D., G. 120 (9 beyit), s. 275.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

[HÂZİK]

Velehu

Muzâri^ç

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Ümmîd-i varlıkda idi ıztırâbumuz
Ülfet güzîn-i ye's olalı râhat itmişüz

944¹¹⁷⁰

[HÂZİK]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. Ne kıpar takye kıpanlar ser-i 'uryânımdan
Mest-i kıanzil yatarım başda ne destâr ne fes

Velehu

2. Tâzelendi¹¹⁷¹ kühen kıışsa-i şevküm Hâzık
Aldı gönlüm yine bir tâze civân-ı nevres

945¹¹⁷²

[HÂZİK]

Velehu

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

---

¹¹⁷⁰ Hâzık D., G. 123 (7 beyit), s. 277.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹¹⁷¹ tâzelendi: tâzelendürdi D.

¹¹⁷² Hâzık D., G. 127 (9 beyit), s. 280.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

1. Buḡul zamānede bir rütbe şāyi‘ olmış kim
Miyān-ı nāsda cūduḡ adı sefāhat imiş

946¹¹⁷³

[ḤĀZİK]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Başumda taşır idüm çün nişān-ı sādātı
Hediyye itse o meh-pāre bir yeşil yaprak

947¹¹⁷⁴

[ḤĀZİK]

Velehu

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Yeksān şümār ile hemān redd ü kabūlı
Ḥāzık gibi āzāde-ser-i lā vü ne‘ am ol

948¹¹⁷⁵

[ḤĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

¹¹⁷³ Hâzık D., G. 137 (9 beyit), s. 288.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁷⁴ Hâzık D., G. 151 (7 beyit), s. 298.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir. 942 numaralı beyitle aynı gazelde yer almaktadır.

¹¹⁷⁵ Hâzık D., G. 154 (9 beyit), s. 299.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

1. Nigeh düşdi haṭ-ı nev-ḥīze gül-geşt-i cemālünde[n]
Temāṣā eyleyüp Rūm'ı güzārı Şām'a uğratdum

Velehu

2. Dolaşdı qaldı dölāb-ı firīb-i sāde-rüyāna
Dil-i ser-geşteyi seyrānuḡa bayrāma uğratdum

949¹¹⁷⁶

[ḤĀZİK]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Ağardı mūy-ı serüm sāl irişdi pencāha
Henüz olmadı fāriḡ günāhdan göñlüm

950¹¹⁷⁷

[ḤĀZİK]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Cām-ı leb-rīz-i muḡabbet şöyle mest itdi beni
Sāḡar-ı şahbāyı ḡāṭırdan ferāmūş eyledüm

951¹¹⁷⁸

[ḤĀZİK]

Velehu

¹¹⁷⁶ Hâzık D., G. 156 (7 beyit), s. 301.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹¹⁷⁷ Hâzık D., G. 158 (7 beyit), s. 303.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹¹⁷⁸ Hâzık D., G. 162 (7 beyit), s. 305.

4.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Hayāl-i tiğ-ı gamzenle bu şeb güft u şenid itdüm
Vişālünden senün ey bî-vefā kaṭ' -ı ümid itdüm
2. Murādum qalmadı bu rüzgār-ı kîne-güsterde
Ne maṭlab var ise yek-pāre defterden resid itdüm

[21b]

3. Neşāṭ-ı cām-ı şahbā-yı sürūra qalmadı rağbet
Bu sevdā-yı dil-i miḥnet-güzinümden ba' id itdüm
4. Elümde cām-ı şahbā dil-rubāyı der-kenār itdüm
Yine **Hāzık** murādumca bu şeb 'ıyd üzre 'ıyd itdüm

952¹¹⁷⁹

[HĀZİK]

Velehu

Müctes

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

1. Seyāḥat ister iseñ seyr der-vaṭan besdür
Bu ' arşada nice bir geşt-i merzbüm idelüm

953¹¹⁸⁰

[HĀZİK]

Velehu

Muzāri'

Mef' ülü Fā' ilātü Mefā' ilü Fā' ilün

¹¹⁷⁹ Hâzık D., G. 163 (7 beyit), s. 306.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹¹⁸⁰ Hâzık D., G. 168 (7 beyit), s. 309.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

1. Kār itdi bīm-i dām-ı felek üstüñānuma
Geçdüm hümā gibi heves-i āb u dāneden

954¹¹⁸¹

[HĀZİK]

Velehu

Muzārī^ʿ

Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Ağyār cevri hażm olunur yār yār iken
Gül mevsimi güzel görünür hār hār iken

955¹¹⁸²

[HĀZİK]

Velehu

Muzārī^ʿ

Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿilü Fāʿilün

1. Taşhīf-i miḥnet oldı muḥabbet rüsūmda¹¹⁸³
Yā Rāb şafā-yı ʿışretümüz ʿusret olmasun

2. HĀZİK cihānda kāmver olmazsa olmasun
Tek rāst ḳadd-i ḥam-şüde-i minnet olmasun

956¹¹⁸⁴

[HĀZİK]

Velehu

Remel

¹¹⁸¹ Hâzık D., G. 169 (8 beyit), s. 310.

¹¹⁸² Hâzık D., G. 172 (9 beyit), s. 312.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

¹¹⁸³ resvemde: zamānede **D.**

¹¹⁸⁴ Hâzık D., G. 173 (9 beyit), s. 313.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Fārîğ olmak mey ü maḥbûbdan âsanter idi
Neyleyüm kurtulamam ṭab‘ -ı hevesnākümden
2. **Hâzık** âlûde-i ‘ isyân u ḥaṭâyum ancak
Kesmem ümmîdümü şâhenşeh-i levlākümden¹¹⁸⁵

957¹¹⁸⁶

[HÂZIK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Budur maḥşûdı ancak ‘ aşık-ı bî-çârenün ismi
Ṭarîk-i hezl ile¹¹⁸⁷ olsun hemân bezmünde yâd olsun

958¹¹⁸⁸

[HÂZIK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Mişâl-i **Hâzık**-ı şeydâ ümîd-i genc-i vaşluṅla
Ne ḥâṭırlar ne diller ey perî virâne itdün sen

959¹¹⁸⁹

[HÂZIK]

Velehu

¹¹⁸⁵ Levlāk, hadis-i kudsîdir. “ Sen olmasaydın kâinatı yaratmazdım” anlamındaki ibârenin ilk kelimesidir.

<https://islamansiklopedisi.org.tr/levlak> (E.T.18/05/2020) (Bkz.Kaynakça)

¹¹⁸⁶ Hâzık D., G. 174 (5 beyit), s. 314.

¹¹⁸⁷ hezl ile: hezlle **M.**

¹¹⁸⁸ Hâzık D., G. 176 (7 beyit), s. 316.

¹¹⁸⁹ Hâzık D., G. 177 (7 beyit), s. 316.

Muzārîʿ

Mefʿûlû Fāʿ ilātü Mefāʿ ilü Fāʿ ilün

1. Bir şahşa eylese felek-i pîre-zen düzen
Eyler girân nikâhla¹¹⁹⁰ pā-beste-i dü zen

960¹¹⁹¹

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefāʿ ilün Mefāʿ ilün Mefāʿ ilün Mefāʿ ilün

1. Kānat bağlar hücum-ı şevkden uçmak hevâsıyla
Tarîk-i hezl ile¹¹⁹² şeyhe dinüldükçe kerâmetlü

961¹¹⁹³

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Feʿ ilātün Feʿ ilātün Feʿ ilātün Feʿ ilün

1. Çeşm-i ʿibretle olanlar nazar-efgen hâle
İltifât eylemez âlâyiş-i kıl u kâle

962¹¹⁹⁴

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

¹¹⁹⁰ nikâhla: nikâh ile **D.**

¹¹⁹¹ Hâzık D., G. 181 (7 beyit), s. 320.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹¹⁹² tarîk-i hezl ile : tarîk-i hezlle **M.**

¹¹⁹³ Hâzık D., G. 186 (8 beyit), s. 323.

¹¹⁹⁴ Hâzık D., G. 188 (7 beyit), s. 324.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Zamāne dil-beri ne ma' rifet ne ħod kemāl ister
Meded-kārī-i vuşlat ħaldı ancaħ sīm ile zerde

963¹¹⁹⁵

[ĤĀZİK]

Velehu

Muzārī'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. Pākīze-meşrebāne Ĥudādan ' aṭiyyedür
Yoĥsa cihānda zevħ idemez kimse māl ile

964¹¹⁹⁶

[ĤĀZİK]

Velehu

Muzārī'

Mef' ūlū Fā' ilātū Mefā' ilū Fā' ilün

1. Az oldı çok bu dehr-i kühen içre şöyle kim
İksire döndi şimdi ħanā' at zamānede

Velehu

2. Erbāb-ı devletün çekilür bār-ı şıħleti
İkrāmı deĭlü eylese minnet zamānede

965¹¹⁹⁷

[ĤĀZİK]

¹¹⁹⁵ Hâzık D., G. 191 (7 beyit), s. 327.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹¹⁹⁶ Hâzık D.,G. 192 (7 beyit), s. 328.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁹⁷ Hâzık D., G. 203 (9 beyit), s. 336.

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ûlû Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Terfî‘ -i ğayra himmet ider ser-bülend olan

Pā-māl-ı cevır olursa daĥı nerdbān gibi

966¹¹⁹⁸

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ėatı çok dil-ber-i mevzūn u müselleme gördüm

Görmedüm toğrusı ol kām̄et-i ŗımsād gibi

967¹¹⁹⁹

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Ağardı mūy-ı ser sevdā-yı cāha kalmadı ĥāhiŗ

Ėapandı ser-te-ser rāh-ı emel kūhsārı ħar aldı

968¹²⁰⁰

[HĀZİK]

Velehu

Remel

¹¹⁹⁸ Hāzık D., G. 207 (11 beyit), s. 339.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹¹⁹⁹ Hāzık D., G.210 (7 beyit), s. 341.

1.Bu beyit dîvânda 4.beyittir.

¹²⁰⁰ Hāzık D., G. 212 (7 beyit), s. 342.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Meh ü salık güzerân cūşış-i seyl-âb gibi
‘Ömr-i Nūḥ olsa gelür vākı‘ a-i ḥ‘âb gibi

[22a]

969¹²⁰¹

[ḤĀZİK]

Velehu

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Lāle mişāli şakla derūnuḡda dāḡuḡı
Söndürmesün hevā-yı muḡālif çerāḡuḡı

Velehu

2. Ṭanbūra dir nevāziş ile¹²⁰² muṭrib-i zarīf
Āhengi bozma yoḡsa burarlar ḡulāḡuḡı

970¹²⁰³

[ḤĀZİK]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Meclise fıkı-i ḡumūm-ı dehr ile virme kesel
Dil-güşā ḡāṭır-fezā ol bezme şaḡbālar gibi

971¹²⁰⁴

¹²⁰¹ Hâzık D., G. 213 (6 beyit), s. 243.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹²⁰² nevâziş ile : nevazişle D.

¹²⁰³ Hâzık D., G. 215 (11 beyit), s. 344.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹²⁰⁴ Hâzık D., Mfrd.13, s. 353.

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. İtmez evkâtın telef bâzîçe-i tedbîr ile
Âşnâlık eyleyenler şîve-i takdîr ile

972¹²⁰⁵

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Mānend-i kemān tîr gibi sîneye çekdüm
Sevdüm kıcalıkda yine bir tâze civânı

Velehu

2. Dünyâda hâsed var iken arzâ katı müşkîl
Hâzık kerem ü luṭf ile¹²⁰⁶ ihvân-ı zamânı

973¹²⁰⁷

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

¹²⁰⁵ Hâzık D., G. 216 (5 beyit), s. 346.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹²⁰⁶ luṭf ile : luṭfla **M.**

¹²⁰⁷ Hâzık D., G. 214 (7 beyit), s. 344.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

1. Zihî maṭla‘ zihî nazm-ı muşanna‘ dinse lâyıkdur

Bu beyt-i nâzenîne nisbet âşâr-ı selef lâ-şey

974¹²⁰⁸

[HÂZİK]

Velehu

Remel

Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün

1. Güşisinde vaşl-ı yârın itmedük taḫsîr lîk

Bir kişinün baḥtî yâr olmazsa sa‘ yinden çî-şûd

975¹²⁰⁹

[HÂZİK]

Velehu

Muzârî‘

Mef‘ûlû Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Bûs-ı ‘izârî şimdilik âteş bahâsına

Geldikde kârbân ḥaṭı râyegânlanur

976¹²¹⁰

[HÂZİK]

Velehu

Remel

Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün

¹²⁰⁸ Hâzık D., G. 46 (7 beyit), s. 222.

1.Bu beyit dîvânda 5.beyittir.

¹²⁰⁹ Hâzık D., G. 74 (8 beyit), s. 240.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²¹⁰ Hâzık D., G. 201 (5 beyit), s. 334.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

1. Nā-şinās-ı vaż° -ı nā-hemvār olan āsūdedür
Hurde-bîn-i ıavr-ı yārān olmasaydum kāşkî

977¹²¹¹

[ĤĀZİK]

Velehu

Muzārî°

Mef°ülü Fā°ilātü Mefā°ilü Fā°ilün

1. Ĥāzık metā° -ı vuşlatuğa kim bahā dimez
Bizler miyāncıyuz güzelüm el virürse vir

978¹²¹²

[ĤĀZİK]

Velehu

Muzārî°

Mef°ülü Fā°ilātü Mefā°ilü Fā°ilün

1. Ey kîne-cū bu eski bakişlar degül bize
Çeşm-i siyāha ola mübārek nigāh-ı nev

979¹²¹³

[ĤĀZİK]

Velehu

Hezec

Mef°ülü Mefā°ilü Mefā°ilü Fe°ülün

1. Bir kerre at uğrat güzelüm Ĥāzık-ı zāra
Dil-ħaste-i hicrān olan üftādeni gör geç

¹²¹¹ Hâzık D., Mfrd.8, s. 352.

¹²¹² Hâzık D., Mfrd.11, s. 352.

¹²¹³ Hâzık D., G. 35 (6 beyit), s. 213.

980¹²¹⁴

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Heves-i salṭanata düşme olursun güm-rāh

Her fūrū-māye edāniden olur nādir şāh

981¹²¹⁵

[HĀZİK]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Keremde Bermekī’den Ma‘n-ı Şeybānī’den efzūndur

Seḥāda Ḥātem’ün nām u nişānıñ eylemişdür ṭay

982¹²¹⁶

[HĀZİK]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dönmedi vefḳ-i murād üzre sipihr-i kec-rev

Heves-i rütbe-i cāh itdigümüz ḳaldı bize

983¹²¹⁷

¹²¹⁴ Hâzık D., Mfrd.22, s. 355.

¹²¹⁵ Hâzık D., G.214 (7 beyit), s. 344.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹²¹⁶ Hâzık D., G. 185 (5 beyit), s. 322.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹²¹⁷ Râtıb P.D., Mhm.8, s. 364.

1.Muhammesin son iki mısrasıdır.

RÂTİB PAŞA

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Vuşlat olmazsa da bārī ne olur sulţānum

Bir selāmuñla göñül nā’il-i ihsān olsun

984¹²¹⁸

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. İtme Râṭıḃ ḥāl-i ‘anber-būsına şarf-ı ḥayāl

Hep o yüzden mekr-i reng-ā-reng ider ḥulyā saña

985¹²¹⁹

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Muzārī‘

Mef‘ulū Fā‘ilātü Mefā‘ilū Fā‘ilün

1. Bir şırma saçlı dil-bere dil düşdi kim anı

Bilmek dilersen işte nişān söylerüm saña

Velehu

2. Fıkr eyledük de sebkat iden germ-i ülfeti

Āh eylemem disem de yalan söylerüm saña

986¹²²⁰

¹²¹⁸ Râtıb P.D., G. 6 (7 beyit), s. 167.

¹²¹⁹ Râtıb P.D., G. 8 (5 beyit), s. 168.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²²⁰ Râtıb P.D., G. 12 (15 beyit), s. 173.

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

1. Fırtına zann ider erbâb-ı cehâlet bilmez

Oldıgun subḥa-i subḥân¹²²¹ ile güyâ deryâ

987¹²²²

[RÂTİB PAŞA]

Hezec

Mef'ûlû Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ûlün

1. Bî-reyb ü riyâ râbṭ-ı dili çünkü saḡadur

Ehl-i dili ḡaşmına zebûn eyleme yâ Rab

988¹²²³

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

1. Kışra bakma ne kadar şâf ise lûbbe nazâr it

Ma' nâdur maṭṭlab eger olsa da mevzûn kelimât

[22b]

2. Çokdan almışdum 'ıtknâme-i ' aşkı senden

Herkesün dest-i ümîdine verilseydi berât

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹²²¹ subḥa-i subḥân : subḥa-i Yezdân D.

¹²²² Râtıb P.D., G. 14 (9 beyit), s. 174.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²²³ Râtıb P.D., G. 21 (5 beyit), s. 180.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

989¹²²⁴

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

1. Ruḳye itsem diyecek şîve-i reftârına şeyḥ

Didi ḥandîde o lebrîz-i şeker neş'evâr it

990¹²²⁵

[RÂTİB PAŞA]

Muzâri'

Mef'ûlû Fâ'îlâtü Mefâ'îlû Fâ'îlün

1. Sâmnân-serân ta'âmle itmezler iltifât¹²²⁶

Peşmîne-i kerâmeti şeyḥüm alana şat

Velehu

2. Gerdân idüp felâḥân-ı lâfı atar tutar

Bilmez edâ-yı meclisi şûfî-i şalla-pât

991¹²²⁷

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Muzâri'

Mef'ûlû Fâ'îlâtü Mefâ'îlû Fâ'îlün

¹²²⁴ Râtıb P.D., G. 23 (6 beyit), s. 183.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹²²⁵ Râtıb P.D., G. 25 (12 beyit), s. 184.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²²⁶ iltifât: iltilât **D**.

¹²²⁷ Râtıb P.D., G. 25 (12 beyit), s. 184.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Ümmîd-i istidâmete âyinedür felek

Bağ var mıdur şabâh u mesâ sende hiç şebât

992¹²²⁸

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Muzâri‘

Mef‘ûlû Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Neşv ü nemâ-yı tavl-ı emel¹²²⁹ doğrılıkdadur

Ğaddün tevâzu‘ ehli dü-tâ itmesün ‘âbeş

993¹²³⁰

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Kerem kıl âh-ı güstâ-ğâneme¹²³¹ incinme sulţānum

‘İnâyet-kârdan dâd u ‘atâ nâ-çârdan feryâd

994¹²³²

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

¹²²⁸ Râtıb P.D., G. 28 (10 beyit), s. 187.

1.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

¹²²⁹ neşv ü nemâ-yı tavl-ı emel: neşv ü nemâ-yı naḥl-i emel D.

¹²³⁰ Râtıb P.D., G. 42 (9 beyit), s. 200.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²³¹ güstâhâneme: güstâhânenen D.

¹²³² Râtıb P.D., G. 40 (8 beyit), s. 198.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Kerem ü ‘atıfetün kaşır idemez tab‘-ı cevād
Ne kadar kılllet ile olsa nümāyān ırād

Velehu

2. Budur āyīn-i revīši¹²³³ hele nāsuḡ dā’im
Hem ider cürmi vü hem āhire eyler isnād

995¹²³⁴

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Dil setr idemez nā’ire-i ‘aşkı ki şū‘le
Fānūs-ı billūrīn ile mestūr degüldür

996¹²³⁵

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Ne tekellüf ne taşannu‘ ne ḥod ırāda¹²³⁶ bakar
Çeşm-i tevfiḡ ḥulūş-ı dil-i nā-kāma baḡar

Velehu

2. Dil ki bir ḡālīḡe bir zülfi siyehfāma bakar
Beḡzer ol murḡa ki geh dāneye geh dāma baḡar

¹²³³ āyīn-i revīši: āyin-i revisi **M.**

¹²³⁴ Râtıb P.D., G. 48 (7 beyit), s. 205.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹²³⁵ Râtıb P.D., G. 51 (7beyit), s. 209.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹²³⁶ ırāda : aḡdāma **D.**

Velehu

3. Farḡ u temyîz idemez zâtda isti‘ dâdı
Ekşer ebnâ-yı zamâne ḡurı bir nâma baḡar

Velehu

4. Eylemez bâdî-i aḡvâle nigâh-ı raḡbet
Râṭıbâ ehl-i ḡıred kârda encâma baḡar

997¹²³⁷

[RÂṬİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Benüm pîrâye-¹²³⁸ baḡş-ı meclis-i ḡaşşum idi¹²³⁹ evvel
‘ Aceb şimdi o mehrû¹²⁴⁰ ḡanḡı¹²⁴¹ bezme zînet-efzâdur

Velehu

2. Dil-i ‘ ârif ḡabul-ı levş-i ḡirk-âb-ı fenâ itmez
Bu ma‘ nâyı belî iş‘ âr iden âfâḡa deryâdur

998¹²⁴²

[RÂṬİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

¹²³⁷ Râṭıb P.D., G. 65 (15 beyit), s. 221.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

¹²³⁸ pîrâye-: pîrâme- **M.**

¹²³⁹ idi : iken **D.**

¹²⁴⁰ mehrû: şûḡum **D.**

¹²⁴¹ ḡanḡı: ḡanḡı **D.**

¹²⁴² Râṭıb P.D., G. 67 (7 beyit), s. 223.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. Ezā-yı minnetin çekmekden ehl-i ʿizzet ü cāhuṅ
Varup bir gūşe-i ʿuzletde mehcūr olmamuz yegdūr

999¹²⁴³

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Muzārīʿ

Mefʿūlū Fāʿilātū Mefāʿilū Fāʿilūn

1. ʿİbret- fezā-yı ḳalbe degül ḥādiṣātādur
Maḥşūladur nazar belī bāğa ʿitibār¹²⁴⁴

Velehu

2. Birdür sedād ü geḳde zafer yābi-i meram
Ṭoğrı çıkınca dūdı ocağa ne ʿitibār

Velehu

3. Meşhūrdur miyānede başdan ḳoḳar semek
Ser-ḥoş olunca şıḥne yasağa ne iʿtibār

1000¹²⁴⁵

[RĀṬĪB PAŞA]

Velehu

Muzārīʿ

Mefʿūlū Fāʿilātū Mefāʿilū Fāʿilūn

1. Ḥam-der-ḥam-ı şedā idi ḳın-i cebīn bilür
Ālām-ı rütbe-i felegi ehl-i cāha şor

¹²⁴³ Râtıb P.D., G. 71 (9 beyit), s. 226.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

3.Bu beyit divanda 7. beyittir.

¹²⁴⁴ ʿitibār: ne ʿitibār D.

¹²⁴⁵ Râtıb P.D., G. 72 (18 beyit), s. 227.

1.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

1001¹²⁴⁶

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Vefāya aķın ider mi o rūy-ı dil düşmen
Bilür ki giry-e-i 'āşık cefā yüzinden aķar

[23a]

Velehu

2. Kelāmı zīver-i gūş-ı¹²⁴⁷ ķabūl olur mı meġer
Zamāne vā' izinün kim riyā yüzinden aķar

1002¹²⁴⁸

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Mişbāh-ı ruķun tekye-i ħüsniñde ışıķdur
Kāküllerinün mezhebi ammā ķarışıķdur

Velehu

2. Bî-bedrakā-i feyz varılmaz heves itme
Kūy-ı emelün yolları ġāyet dolaşıķdur

Velehu

¹²⁴⁶ Râtıb P.D., G. 73 (18 beyit), s. 229.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 13. beyittir.

¹²⁴⁷ zīver-i gūş-ı : zīver-i şem'-i **D**.

¹²⁴⁸ Râtıb P.D., G. 75 (8 beyit), s. 231.

1. Eyler ne kadar cev̄ ü cef̄ olsa tahammül

Râṭı̄b sitem-i sîm-berāna alışıkdur

1003¹²⁴⁹

[RĀṬİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Yüzi yerde olan engüş̄t-nümā-yı dehr olur elbet¹²⁵⁰

Nigînāsā tevāzū‘ itmeyen ‘ālemde nām almaz

Velehu

2. Zamāne ḥalkı ardından okur mektüb-ı memhūrı

Kibār-ı ‘aşruṇ iflāsın bilenler ihtişām almaz

1004¹²⁵¹

[RĀṬİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Huşūnet ehl-i muṣṭarr olmasa nuṣṣat-güzîn olmaz

Ten-i mūm-ı Frengī yanmasa naḳş-ı nigîn olmaz

Velehu

2. Şināsā-yı zevāhir bir midür esrāra vākıfla

Müberhendür bu şekk elbette hem-ḳadr-i yakîn olmaz

1005¹²⁵²

¹²⁴⁹ Râṭı̄b P.D., G. 77 (21 beyit), s. 230.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²⁵⁰ elbet: dirler **D**.

¹²⁵¹ Râṭı̄b P.D., G. 78 (16 beyit), s. 235.

1.Bu beyit dîvânda 14. beyittir.

¹²⁵² Râṭı̄b P.D., G. 81 (7 beyit), s. 238.

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

1. Her hüner-pîşe begüm nuḥbe-i devrân olmaz
Her süḥan zîver-i mecmû' a-i 'irfân olmaz

1006¹²⁵³

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mef'ûlû Mefâ'ilû Mefâ'ilû Fe'ûlün

1. 'Âdet bu imiş gonceleri bâğ-ı cihânun
Berg ü berîni bâda virür bülbüle virmez

1007¹²⁵⁴

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mef'ûlû Mefâ'ilû Mefâ'ilû Fe'ûlün

1. Ḥilâf-ı cinsle¹²⁵⁵ ünsiyyet üstüvâr olmaz
Ġurâb tûṭiye tûṭi ğurâba meyl itmez

1008¹²⁵⁶

---

¹²⁵³ Râtıb P.D., G. 84 (7 beyit), s. 240.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹²⁵⁴ Râtıb P.D., G. 87 (22 beyit), s. 243.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹²⁵⁵ Ḥilâf-ı cinsle : ḥilâf-ı cins ile D.

¹²⁵⁶ Râtıb P.D., G. 119 (13 beyit), s. 277.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Muzâri‘

Mef‘ûlû Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Bî-gāneye kerem bize cevır ü sitem şehā
Āyîne-gîzde aşl-ı aşıl olmamak gerek

Velehu

2. Bu dār-ı ârzûda benüm bildigüm begüm
Lezzetde¹²⁵⁷ hiç ‘atāya ‘adîl olmamak gerek

1009¹²⁵⁸

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefâ‘ilün Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün

1. Tehî-kefân-ı heves yılduza kemend atıyor
Nice o zülf ile hâle ufağ tefek diyelüm

1010¹²⁵⁹

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

¹²⁵⁷ lezzetde: lezzete D.

¹²⁵⁸ Râtıb P.D., G. 139 (15 beyit), s. 298.

1.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

¹²⁵⁹ Râtıb P.D., G. 156 (14 beyit), s. 314.

1.Bu beyit dîvânda 11. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 14. beyittir.

1. Mezâk-ı tenbelâna sūdı yok mehmîz-i aqdāmuñ
Mücerrebdür bu kim¹²⁶⁰ esb-i hūrın almaz üzengiden

Velehu

2. İderdüm **Râṭibā** dīvān-ı naẓmı şaf-be-şaf tertib
Şikāyet kilik-i mühmelden fiğān-ı ṭab‘ o şengiden

1011¹²⁶¹

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. rütbe bî-emelüz begüm ricā ider zātum¹²⁶²
Muḳārin olmağa lafz-ı ricā dehānumuza

1012¹²⁶³

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Ḥadd-i ḥikmetde¹²⁶⁴ tecāvüz mūcib-i ḥırmān olur
Gör ki te’şir itmez ifrāṭ itseler ṭa‘ zırde

1013¹²⁶⁵

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

---

¹²⁶⁰ bu kim: begüm **D.**

¹²⁶¹ Râṭib P.D., G. 186 (8 beyit), s. 339.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹²⁶² zātum: dā‘im **D.**

¹²⁶³ Râṭib P.D., G. 189 (13 beyit), s. 346.

¹²⁶⁴ ḥadd-i ḥikmetde: ḥadd-i ḥikmetden **D.**

¹²⁶⁵ Râṭib P.D., G. 176 (10 beyit), s. 329.

1.Bu beyit dīvānda 8. beyittir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Sînesinden dūr ola o rūḥ-ı ilāhî ' an qarīb
Sîm sebebse ol bütüñ benden eger ib' ādına

1014¹²⁶⁶

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Dil-i sevdā-zedede naḡş-ı ḡayāl-i zülfün
Resm-i sünbül gibidür kâse'-i fağfür üzre

1015¹²⁶⁷

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Düşüp kayd-ı ma' āşa dem-be-dem fîkr-i direm çekme
Şafā-yı ḡatırın ḡör kayd-ı ferdā ile ḡam çekme

[23b]

1016¹²⁶⁸

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

¹²⁶⁶ Râtıb P.D., G. 177 (7 beyit), s. 330.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹²⁶⁷ Râtıb P.D., G. 178 (5 beyit), s. 330.

¹²⁶⁸ Râtıb P.D., G. 191 (5 beyit), s. 347.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Sūd eylemiyor vahte göre cins-i ma'ārif

Nāsuñ nazarı şimdi hemān kelle kulağda

Velehu

2. Her işde ricālün gözedür görseñe **Rāṭib**

Ḥāme ne şekil epsem¹²⁶⁹ olur dest-i çolağda

1017¹²⁷⁰

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Dahli çok hüsne esālīb-i tenāsüb-perverün

Dil-nişin olmaz nihāl-i serv-i hemvār olmasa

Velehu

2. Rūyına nezzāre mümkün idi yāruñ ḥābda

Sāyesi müjgānımuñ düşdükde bīdār olmasa

1018¹²⁷¹

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Muzāri'

¹²⁶⁹ epsem: epkem **D.**

¹²⁷⁰ Rāṭib P.D., G. 180 (11 beyit), s. 332.

1.Bu beyit dīvânda 3. beyittir.

2.Bu beyit dīvânda 4. beyittir.

¹²⁷¹ Rāṭib P.D., G. 187 (48 beyit), s. 340.

1.Bu beyit dīvânda 16. beyittir.

2.Bu beyit dīvânda 20. beyittir.

3.Bu beyit dīvânda 29. beyittir.

4.Bu beyit dīvânda 30. beyittir.

5.Bu beyit dīvânda 47. beyittir.

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

1. Erbâb-ı faẓla şanma tevâzu' naķışedür
Gevher düşer mi rütbeden erzân olursa da
2. Erbâb-ı 'aşķ ıartıya gelmez ağırcadur
Çeşm-i ĥasûd keffe-i mîzân olursa da
3. Rağbet bu siflezârda kelle ķulağadur
Ağyâr-ı tîre dil gibi nâdân olursa da
4. Her bir giyâhı ney gibi dem-sâz-ı nâledür
Rindân-ı 'aşķ ĥâkiyle¹²⁷² yeksân olursa da
5. Biñ kez ider mu' âvaẓa-i ġamla imtinân
Dilde sürür bir gice mihmân olursa da

1019¹²⁷³

[RÂṬIB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Hümâ ile zağan hem-ķadr olursa cāy-ı 'ibret mi
Cihândan mürtefi' dür imtiyâz-ı nîk ü bed şimdi
2. Ĥuķûķ-ı nân u ni' met-i ins germ-â-germî-i ülfet
Degül şâyânter-i taķrîr ü taħrîr bir sened şimdi

1020¹²⁷⁴

[RÂṬIB PAŞA]

Velehu

¹²⁷² ĥâkiyle: ĥâki ile D.

¹²⁷³ Râtıb P.D., G. 196 (9 beyit), s. 351.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹²⁷⁴ Râtıb P.D., Kt. 3, s. 386.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Rind-i ‘aşkuñ hele pek ardına düşme zāhid
Harem-i vuşlata sen öñ kapudan yol bulduñ

1021¹²⁷⁵

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. büt-i nāza niyāz ile mülāyim söyle
La‘lin iste lebin öp tatlu ye tatlu söyle

1022¹²⁷⁶

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. şūhuñ anlama lüknet zebānına ulaşur
Dürüg-ı va‘de-i vaşlı ile¹²⁷⁷ dili tolaşur

1023¹²⁷⁸

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

¹²⁷⁵ Râtıb P.D., Kt. 15, s. 392.

¹²⁷⁶ Râtıb P.D., Kt. 23, s. 394.

¹²⁷⁷ vaşlı ile : vuşlat ile **D**.

¹²⁷⁸ Râtıb P.D., Kt. 33, s. 396.

1. Kıpılma luṭfına ey dil kibār-ı ‘aşruṅ bil
Ümīd-i redd iledür virdiḡi selāmı daḡı¹²⁷⁹

1024¹²⁸⁰

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Felegün ‘ aksinedür cünbīş-i ḡahr u germī
Kime gördün ki maḡallinde ola luṭf u ‘ iḡāb

1025¹²⁸¹

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Güşād itmez anı ṭahrīk-i miftāh-ı kerem cānā
Ḥased bāb-ı ḡulūsa paşlı bir ḡufl-i firengīdür

1026¹²⁸²

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

---

¹²⁷⁹ daḡı: bil D.

¹²⁸⁰ Râtıb P.D., G. 15 (5 beyit), s. 175.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹²⁸¹ Râtıb P.D., G. 47 (5 beyit), s. 204.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²⁸² Râtıb P.D., G. 56 (5 beyit), s. 213.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. Şeb-i vuşlatda seni ‘antericek görmek için
‘Aşıkun Һasret ile Һālī şebü’l-‘anterdür

1027¹²⁸³

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Şebbāz-ı Һab‘umuñ naẓarı şimdi Rāṭībā
Bir Һurna telli tāze Urum dilberindedür

1028¹²⁸⁴

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Kā’ile baḳma naẓar kâle gerekdür zīrā
Añla ey nūr-ı başar kim neredendür elfāz

1029¹²⁸⁵

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Ey şem‘-i bezm-i nāz bu şeb nār-ı hicr ile
Aldum fitīli ben Һaberünğ yok mıdur senünğ

¹²⁸³ Râtıb P.D., G. 59 (5 beyit), s. 215.

¹²⁸⁴ Râtıb P.D., G. 109 (10 beyit), s. 267.

1.Bu beyit dîvânda 8.beyittir.

¹²⁸⁵ Râtıb P.D., G. 129 (10 beyit), s. 285.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1030¹²⁸⁶

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Me'âl-i nüshâ-i ' aşk-ı mecâzî fehme gûşîş kıl
Hâkîkat-bîn olan bu nüshadan pek çok me'âl anlar

[24a]

2. Hayâl-i mûmiyânundur disem sermâye-i şevküm
Varur ol şüh-ı vahşi Râṭibâ başka hayâl anlar

1031¹²⁸⁷

RÂTİB PAŞA

Velehu

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

1. Reh-i riyâda meger kâmetin uzatmak için
Taḡar ' imâmesine şûfî bir qarış misvâk

1032¹²⁸⁸

[RÂTİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

¹²⁸⁶ Râtıb P.D., G. 74 (5 beyit), s. 230.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹²⁸⁷ Râtıb P. Dîvânı'nda tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹²⁸⁸ Râtıb P.D., G. 133 (5 beyit), s. 289.

1. Hâric-i hadd ise de cürm ü günâhum **Râṭīb**
Dâmen-i luṭf-ı Hudâdan¹²⁸⁹ yine ben kesmem el

1033¹²⁹⁰

[RÂṬİB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Haşır-ı köhneveş zerd itme rüyüñ şabğ-ı zerd eyle
Hâzer kim zırvalarsun vâ' izâ geç bu riyâlardan

1034¹²⁹¹

[RÂṬİB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

1. nevresin ikisün şeyḥ efendi pîş ü pese
Anuñcün aldı ki bār-ı vişâli deng olsun

1035¹²⁹²

[RÂṬİB PAŞA]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

¹²⁸⁹ dâmen-i luṭf-ı Hudâ: dâmen-i 'afv-ı Hudâ D.

¹²⁹⁰ Râṭīb P.D., G. 150 (5 beyit), s. 309.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹²⁹¹ Râṭīb P.D., G. 157 (15 beyit), s. 314.

1.Bu beyit dîvânda 5.beyittir.

¹²⁹² Râṭīb P.D., G. 182 (12 beyit), s. 334.

1.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

1. Benzemez yine ruḥ-ı āline şübhem yokdur
Olsa ger verd-i ʔarī sūkker ile perverde

Velehu

2. Hālet-i ḥāk-i Sitanbul yok büt-i Etrāk da
Çāšnī-i gül-şeker olmaz belī¹²⁹³ pestilde

1036¹²⁹⁴

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Dehānundan¹²⁹⁵ zebānın seyr idenler ʔann ider güya
Ḳomışlar bülbüli incü ʔafesle gülsitān içre

1037¹²⁹⁶

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Muzāriʕ

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün

1. Çıkdı ümmīde muvāfıḳ dir iken şad ḥīfā
Hep ğalāt-ı nüṣḥa-i āmālimüzüḡ ma' nāsı

1038¹²⁹⁷

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

---

¹²⁹³ belī: begüm **D.**

¹²⁹⁴ Râtıb P.D., G. 172 (7 beyit), s. 326.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹²⁹⁵ dehānundan: dehānunda **D.**

¹²⁹⁶ Râtıb P.D., G. 195 (7 beyit), s. 350.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹²⁹⁷ Râtıb P.D., Kt. 11, s. 389.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Āferīnler saña ey şūh-ı cefā-güster kim
Kimseler itmedi ki cevri sen itdün icād¹²⁹⁸

1039¹²⁹⁹

[RĀṬIB PAŞA]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. dil ki gül gibi bir yār¹³⁰⁰la güşāde degül
Ne rütbe zevkī olursa yine şafāda degül
2. Tefāvüt üzre olur kıymet-i perend-i vişāl
Çumāş-ı kār-geh-i ‘işve bir bahāda degül
3. Baña қо та‘nı o қаşı kemān içün zāhid
O yāy-ı saht senün çekdigün kepāde¹³⁰¹ degül
4. Çıkardı devhā-i ikbāl-i ehl-i harf¹³⁰² arşa
Mişāl-i naḥl-i kalem hayf kim nümāda degül
5. şūhun anlamışum sāña niyyetün Rāṭib
Luṭuf degülse murādı hele cefāda degül

1040¹³⁰³

ḤAMDİ-İ SİVĀSİ

¹²⁹⁸ itdün icād: icād itdün **D.**

¹²⁹⁹ Râṭib P.D., G. 136 (6 beyit), s. 292.

3.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

4.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

5.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹³⁰⁰ yār¹³⁰⁰la : yār ile **D.**

¹³⁰¹ kepāde : kebāde **D.**

¹³⁰² devhā-i ikbāl-i ehl-i harf: devhā-i ikbāl-i ehl-i haf **D.**

¹³⁰³ Hamdî-i S.D., G. 5 (5 beyit), s. 119.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Hem cefâdan incinür hem her cefākârı sever
Meşrebüm oldı belâ-ender-belâ yâ Rab baña

1041¹³⁰⁴

ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Mestlikdür şan' atım mestâneler hem şöhetüm
‘Uzlet itdüm min-ba' d oldum mürâyiden ba' id
2. Ğarğa-i gird-âb-ı ye's olmak degül Ḥamdî seza
Bâde-nüş ol tâze sev rahmetden olma nâ-ümid

1042¹³⁰⁵

[ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Gözüm mânende-i halka der-i dil-berde kalmışdur
Dil-i şūrîde ‘aşkuñla bilinmez derde kalmışdur
2. Görünce ağlasam itsem niyâz eylerdi luṭf amma
Mürâ' ât-ı edeb mâbeynümüzde perde kalmışdur

1043¹³⁰⁶

¹³⁰⁴ Hamdî-i S.D., G. 14 (6 beyit), s. 125.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹³⁰⁵ Hamdî-i S.D., G. 22 (5 beyit), s. 130.

2.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹³⁰⁶ Hamdî-i S.D., G. 28 (8 beyit), s. 134.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

[ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ]

Velehu

Muzârî‘

Mef‘ulü Fā‘ilâtü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Zâhir budur ki olmaya şermende mey-keşân
Dîvân-ı Hâkda cürmle¹³⁰⁷ ehl-i riyyâ kadar

1044¹³⁰⁸

[ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ]

Velehu

Remel

Fā‘ilâtün Fā‘ilâtün Fā‘ilâtün Fā‘ilün

1. Şeyh-i halvet-beste da‘vâ-yı teferrüd itmesün
Kaht-ı rindân oldı erbâb-ı riyyâdan çok ne var
2. Tâze ma‘nâ hâtır-ı âgâhdan eyler zühür
Yohsa Ḥamdî şâ‘ir-i şîrîn- edâdan çok ne var

[24b]

1045¹³⁰⁹

ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ

Remel

Fā‘ilâtün Fā‘ilâtün Fā‘ilâtün Fā‘ilâtün

1. Ehl-i ‘aşk oldukça pîr olur muhabbet cân-güdâz
Sâl-ğord olsa derûnundan çenâr âteşlenür

¹³⁰⁷ cürmle: cürm ile D.

¹³⁰⁸ Hamdî-i S.D., G. 32 (7 beyit), s. 136.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹³⁰⁹ Hamdî-i S.D., G. 37 (7 beyit), s. 140.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

2. Meşķ-i ‘aşķa ķametün şevķiyle itdüm ibtidā
Mektebe varduķda ıtıfl evvel elifden başlanur

1046¹³¹⁰

[ĤAMDĪ-Ī SĪVĀSĪ]

Velehu

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Bu mezra‘ da kesb-i hünlerden bize ĥāşıl
Sermāye-i evķātı tebāh itdigimüzdür
2. Üftāde-i be-ķāh-ı elem olduķlarımız hep
ĤamdĪ heves-i rif‘āt-i cāh itdigimüzdür

1047¹³¹¹

[ĤAMDĪ-Ī SĪVĀSĪ]

Velehu

Remel

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Fe‘ülün

1. Ne bilsün ol mehe her şeb nedīm-i şoĥbet olan
Dırāzī-i şeb-i fırķat-güzārı biz bilürüz

1048¹³¹²

[ĤAMDĪ-Ī SĪVĀSĪ]

Velehu

---

¹³¹⁰ HamdĪ-i S.D., G. 43 (5 beyit), s. 143.

1.Bu beyit dĭvānda 4. beyittir.

2.Bu beyit dĭvānda 5. beyittir.

¹³¹¹ HamdĪ-i S.D., G. 57 (5 beyit), s. 153.

1.Bu beyit dĭvānda 3. beyittir.

¹³¹² HamdĪ-i S.D., G. 72 (5 beyit), s. 163.

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Süħanda t̄alib-i ħüsn-i edāyuz ey **Ḥamdī**

Ġarib-i lafz ile sāde ħayālī istemezüz

1049¹³¹³

[ḤAMDĪ-İ SĪVĀSĪ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Çeşme-i çeşm-i ħulūş eylemedükçe şād-āb

Ravza-i tevbe-şümār-ı āver-i ġufrān olmaz

1050¹³¹⁴

[ḤAMDĪ-İ SĪVĀSĪ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Degül mi düzaħ erbāb-ı dile ol encümen kanda

Belī nesne evet ma' ħūlden ġayrı kelām olmaz

1051¹³¹⁵

[ḤAMDĪ-İ SĪVĀSĪ]

Velehu

Muzāri'

¹³¹³ Hamdī-i S.D., G. 75 (7 beyit), s. 164.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 6. beyittir.

¹³¹⁴ Hamdī-i S.D., G. 82 (6 beyit), s. 168.

¹³¹⁵ Hamdī-i S.D., G. 99 (7 beyit), s. 178.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Haşır itmez idi naklini vā' iz cehenneme

Vāşıl olaydı gavrına deryā-yı rahmetün

1052¹³¹⁶

[ḤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

Muzāri'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Gerçi hezār dil-bere üftāde olmışuz

Ammā ki böyle şūḥ-ı cefākāra düşmedük

1053¹³¹⁷

[ḤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Geştgîr-i elemlî gürz-i sebû ile yıķup

'Arşa-i 'ârbede-i aşķda¹³¹⁸ Rüstendlüm

1054¹³¹⁹

[ḤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

¹³¹⁶ Hamdî-i S.D., G. 101 (5 beyit), s. 180.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹³¹⁷ Hamdî-i S.D., G. 115 (6 beyit), s. 188.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹³¹⁸ 'arşa-i 'ârbede-i aşķda: 'arşa-i 'ârbede-i aşķla D.

¹³¹⁹ Hamdî-i S.D., G. 129 (5 beyit), s. 197.

1. Ża‘fdan medrese vü mescide varmam amma
İderüm Hinde sefer var ise bir dil-ber için

1055¹³²⁰

[ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ]

Velehu

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Hâşılı ‘ömr-i felek virse gerek çün bâda
Şimdi bir şahne-i devrân elemün çekme neden

1056¹³²¹

[ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Muķīm-i hizmet-i mey-ḥâne olmak yegdür āgāha
Riyākārānla¹³²² şaff-ı mesācidde ku‘ūdundan

1057¹³²³

[ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ]

Velehu

Remel

Fā‘ilâtün Fā‘ilâtün Fā‘ilâtün Fā‘ilün

¹³²⁰ Hamdî-i S.D., G. 130 (6 beyit), s. 197.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³²¹ Hamdî-i S.D., G. 133 (7 beyit), s. 199.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³²² Riyākārānla : riyākārān ile D.

¹³²³ Hamdî-i S.D., G. 145 (7 beyit), s. 207.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Fi'l-ḥaḳīḳa ma' rifetdür māye-i ' izz ü şeref
Cāhla bulmaz şeref insān insān üstine

1058¹³²⁴

[ḤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

Muzārī'

Mef'ūlü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Virdük ḳazaya cān u göñüldeñ rızāmuḳı
İtmez bu rūzgār mükedder şafāmuḳı

1059¹³²⁵

[ḤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Kāfir aḡyāra ider luṭfı baña cevır ü sitem
Ḥaṭṭ-ı tersā gibi kec-revdür o yārün her işi

1060¹³²⁶

[ḤAMDİ-İ SİVĀSİ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Günde biñ keşti-i ḡam gelmede biñ gitmededür
Bu cihān içre elem-i ḥāṭırumuz iskelesi

¹³²⁴ Hamdî-i S.D., G. 168 (7 beyit), s. 221.

¹³²⁵ Hamdî-i S.D., G. 172 (5 beyit), s. 224.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹³²⁶ Hamdî-i S.D., G. 175 (6 beyit), s. 226.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

1061¹³²⁷

[ḤAMDÎ-İ SİVÂSÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. Kimün hemyân u ceybinde olur muzmer zer-i maḥbûb
Tekellüfsüz gelür āgûşa her sîmin-ber-i maḥbûb
2. *Tesürrü'n-nâzirîn* âsârı vechinde olur zâhir¹³²⁸
Küdürât-ı ğam-ı iflâsı maḥv eyler zer-i maḥbûb
3. Marîz-i maşrafa nışfıyye gūyâ rûḥ-ı şânîdür
Mücerreb nüşâ-i ḥubbü'z-zehebdür her zer-i maḥbûb
4. Faḳîrün hırz-ı cānîdur o tuğrâ-yı dil-ārâsı
Ki anı eylemiş ruḥsârına zîver zer-i maḥbûb
5. Füzûn olmakda ḳadri dem-be-dem mîzân-ı 'âlemde
'Azîz ismine Mevlânun olup maḥzar zer-i maḥbûb

[25a]

6. Faḳat Ḥamdî degül olmuş rubûde mekrine 'âlem
Zamânun şimdi sürḥ 'ayyârına beḡzer zer-i maḥbûb

1062¹³²⁹

ES'AD EFENDÎ

Remel

Mefâ' ilün Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün

1. İnanma zühdine sâlûs-ı hey'etün Es'ad
Ta' affûf etmesi de cümle-i riyâdandur

¹³²⁷ Hamdî-i S.D., G. 10 (6 beyit), s. 122.

¹³²⁸ zâhir : peydâ D.

¹³²⁹ Ş.Es'ad D., G. 43 (5 beyit), s. 192.

1063¹³³⁰

[ES' AD EFENDİ]

Velehu rahme

Muzārî'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Dīvān-ı şāh-ı verde çıkup dest-i hārdan

Bülbüllerün figān iderek iştikāsı var

1064¹³³¹

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Zuhūr-ı haṭṭı sebep-i vaşl-ı şevk-efgendür

Şebün neticesi elbette rüz-ı rüşendür

1065¹³³²

[ES' AD EFENDİ]

Muzārî'

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Levḥ-i 'izārı nev haṭṭı ile 'itibārludur

Her nüshanuḡ görülmüşü zīrā kenārludur

1066¹³³³

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

¹³³⁰ Ş.Es' ad D., G. 54 (9 beyit), s. 199.

¹³³¹ Ş.Es' ad D., G. 65 (5 beyit), s. 206.

¹³³² Ş.Es' ad D., G. 70 (7 beyit), s. 209.

¹³³³ Ş.Es' ad D., G. 71 (5 beyit), s. 210.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Kıldı rubûde gönlümi bir tatlu dilli şüh
Şordum şekker lebine didi Balķapanludur

1067¹³³⁴

[ES‘ AD EFENDİ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Tāleb-i vaşla hāmūş-ı ferh-i encām olmaz
Rûze-i nāfilenün āhiri bayrām olmaz

1068¹³³⁵

[ES‘ AD EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Mu‘arrādur ten-i feyz-āşnā kayd-ı tecemmülden
Tecerrüd-pişe-i ‘aşķ-ı hāķīķat hırķa-pūş olmaz

1069¹³³⁶

[ES‘ AD EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

¹³³⁴ Ş.Es‘ ad D., G. 76 (5 beyit), s. 213.

¹³³⁵ Ş.Es‘ ad D., G. 77 (7 beyit), s. 214.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹³³⁶ Ş.Es‘ ad D., G. 81 (5 beyit), s. 217.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

1. Olmağa rû-māl bir serv-i revānuḡ payına
Sūy-ı İstanbūla şular gibi aḡdı göḡlümüz

1070¹³³⁷

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Muzāri'

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

1. Baḡmam o ebruvāna ḡaṡ-ı fitnezādsuz
Şeh-beyt-i ḡüsne meyl idemem müstezādsuz

1071¹³³⁸

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Tecerrüd eyleyüp ālāyiş-i tecemmülden
Ḳabā-yı faḡrı 'abāya deḡişmiyor musuḡuz
2. Bulup tereffühi¹³³⁹ çün nistide hestiden
Ḡınāyı faḡr-ı fenāya deḡişmiyor musuḡuz

1072¹³⁴⁰

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

¹³³⁷ Ş.Es' ad D., G. 91 (11 beyit), s. 224.

¹³³⁸ Ş.Es' ad D., G. 92 (6 beyit), s. 225.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹³³⁹ teferrühi: tereffühi D.

¹³⁴⁰ Ş.Es' ad D., G. 101 (5 beyit), s. 231.

1. Şarāba bilmezem la‘l-i nemek-rīzi [ne] hāl itmiş
Şunu işrāb ider kim hürmetün gūyā hālāl itmiş

1073¹³⁴¹

[ES‘ AD EFENDİ]

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Zāhir midür vücūduma bak hurde-bīn ile
Fıkr-i miyānı kıldı beni müydan naḥīf

1074¹³⁴²

[ES‘ AD EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. İstemez dūr olmağa şīrīn zebānından kelām
Lüknetinden şanma eyler ḥarf ile leb keş-me-keş

1075¹³⁴³

[ES‘ AD EFENDİ]

Velehu

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Oldı fiğān lāzıme-i ḥāl-i ‘āşıkān
Şeb-tā-şabaḥ nāleler eyler hezāra bak

¹³⁴¹ Ş.Es‘ ad D., G. 113 (5 beyit), s. 239.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹³⁴² Ş.Es‘ ad D., G. 104 (5 beyit), s. 233.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹³⁴³ Ş.Es‘ ad D., G. 116 (5 beyit), s. 240.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

1076¹³⁴⁴

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Mevsim-i gülzār ola bezm-i vişāl-i yār ola
Şabr olur mı bir sen ol zāhid tekellüf ber-ţaraf

1077¹³⁴⁵

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Çeşm-i şūhuḡ şöyle sūz kim nīm-mest-i nāz olup
Her nigāhuḡ āhuvān-ı Çini meftūn eylesün

1078¹³⁴⁶

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Müctes

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

1. Se rūze taṇţana-i rūzgāra dil virme
Odur o vefk-i müşelleş ki gāyeti idbār

1079¹³⁴⁷

---

¹³⁴⁴ Ş.Es' ad D., G. 114 (5 beyit), s. 239.

1.Bu beyit dīvânda 4. beyittir.

¹³⁴⁵ Ş.Es' ad D., G. 144 (6 beyit), s. 259.

1.Bu beyit dīvânda 3. beyittir.

¹³⁴⁶ Ş.Es' ad D., G. 66 (5 beyit), s. 207.

1.Bu beyit dīvânda 2. beyittir.

¹³⁴⁷ Ş.Es' ad D., G. 174 (5 beyit), s. 279.

[ES' AD EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

1. Tevāzū' larla mānend-i ziyā her hāke rū-māl ol
Karar itmek dilersen mihrāsā çār-taş üzre

[25b]

1080¹³⁴⁸

ES' AD EFENDİ

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Ta' ne-i haq-nā-şināsāna olursun medhāl
Halkun açılmayagör ekserine bāb gibi

1081¹³⁴⁹

SÜNBÜL-ZÂDE VEHBİ

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Bir gün inşāf eyleyüp encāze meyl itmez misün
Hep muvā'id-i vişālün va' de-i ferdā ümīddür

1082¹³⁵⁰

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹³⁴⁸ Ş.Es' ad D., G. 202 (6 beyit), s. 298.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹³⁴⁹ Sünbülzâde Vehbî Dîvânı'nda bu beyit tespit edilememiştir. (Bkz. Kaynakça)

¹³⁵⁰ Sünbülzâde Vehbî D., Nzr. 42 (72 beyit), s. 194.

1.Bu beyit dîvânda 65. beyittir.

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Geldün āgüş-ı hayāle cāme ḥābumda bu şeb
Bilmem ey meh-rū 'aceb rü'yā mıdur ḥulyā mıdur

1083¹³⁵¹

[SÜNBL-ZÄDE VEBİ]

Velehu

Muzārî'

Mef'ülü Fā' ilātü Mef'ülü Fā' ilün

1. Bint-i 'ineble muğ-beçeyi bezme çeksem āh
Ġāfil bulunsa pîr-i muğān ile māderi

1084¹³⁵²

[SÜNBL-ZÄDE VEBİ]

Velehu

Remel

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

1. Var iken sende bu 'anber gibi ḥaṭṭ-ı müşgfām
'Āşık zāruḡ dimāğından çıkar mı fikr-i ḥām

1085¹³⁵³

[SÜNBL-ZÄDE VEBİ]

Velehu

Remel

¹³⁵¹ Sünblzâde V.D., Ksd. 52 (62 beyit), s. 227.

1.Bu beyit dîvânda 68. beyittir.

¹³⁵² Sünblzâde V.D., Ksd. 58 (52 beyit), s. 257.

1.Bu beyit dîvânda 42. beyittir.

¹³⁵³ Sünblzâde V.D., Ksd. 60 (19 beyit), s. 260.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Görmesün münşî-yi kâmil diyü kat kat бүkilüp
Kâtib-i nev-hevesün ‘aybını örter kâğıd
2. Açıyor¹³⁵⁴ yine bir rāz-şināsa açıyor¹³⁵⁵
Yohsa esrārını hep sînede şaqlar kâğıd

1086¹³⁵⁶

[SÜNBL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Būse va‘d eylemiş ağıyāra lebünden didiler
Aradum ağızını hiç itmedi ifşā-yı sūhan

1087¹³⁵⁷

[SÜNBL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Hāllāk-ı cihān kulluğa şāyestedür ancak
Kendün gibi bir şahşa tabaşbuş ne belādur
2. Ebvāb-ı esāfilde gezüp der-be-der olmaz
Ol bende ki rūh-sūde-i dergāh-ı Hudādur

1088¹³⁵⁸

¹³⁵⁴ açıyor: açılırsa D.

¹³⁵⁵ açıyor : açılır D.

¹³⁵⁶ Sünbülzāde V.D., Ksd.64 (126 beyit), s. 279.

1.Bu beyit dīvānda 114. beyittir.

¹³⁵⁷ Sünbülzāde V.D., V.D., TrcbIII (7 beyit), s. 284.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹³⁵⁸ Sünbülzāde V.D., Mfrd. 2, s.486.

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Muzârîʿ

Mefʿûlû Fâʿilâtü Mefâʿilü Fâʿilün

1. Gerçi kerem makâlini çokdan işitmişüz

Ammâ o lutf-ı mübheme¹³⁵⁹ maʿ nâ virilmemiş

1089¹³⁶⁰

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Feʿilâtün Feʿilâtün Feʿilâtün Feʿilün

1. Nefsiñi körlemege bir yetişir alma dü zen

Açmasunlar gözini sonra bulup başka düzen

1090¹³⁶¹

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefʿûlû Mefâʿilü Mefâʿilü Feʿülün

1. Vâʿ iz şadâkât ile şatar kaşr-ı cinânı

Fehm eyle ki cennet dağı sîm ü zere muhtâc

1091¹³⁶²

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

¹³⁵⁹ lutf-ı mübheme: lafz-ı mübheme D.

¹³⁶⁰ Sünbülzâde V.D., Mfrd. 24, s. 490.

¹³⁶¹ Sünbülzâde V.D., G. 32 (7 beyit), s. 357.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹³⁶² Sünbülzâde V.D., G. 18 (7 beyit), s. 350.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Olsa ‘aceb mi ğaflet-i nev-devletân füzün
Sengîn olur dimâğda vaqt-i şebâb h‘âb

1092¹³⁶³

[SÜNBLÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Muzārî‘

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Nedür o bār-ı ‘amāme o şekl-i sālūsî
Amān amān çekiyor mı¹³⁶⁴ efendi şıķlet-i şeyh
2. Bu köhne hırķa mıdur yoķsa hārık-ı ‘āde
Görölmedi yeniden başķa bir kerāmet-i şeyh

1093¹³⁶⁵

[SÜNBLÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Süķan-sencân-ı dehrün tâze āsarı ķalur bâķî
Bu çarķ-ı köhne-sālın gerçi her eķvârı fânîdür

1094¹³⁶⁶

¹³⁶³ Sünbülzâde V.D., G. 40 (7 beyit), s. 361.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³⁶⁴ çekiyor mı : çekilir mi **D**.

¹³⁶⁵ Sünbülzâde V.D., G. 50 (7 beyit), s. 366.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹³⁶⁶ Sünbülzâde V.D., G. 52 (7 beyit), s. 367.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mef'ûlû Mefâ'ilû Mefâ'ilû Fe'ûlûn

1. Rûy-ı asedi perde-yi ihlâşla¹³⁶⁷ mestûr
Hep d st y zinden g rinen d şmen m zd r

1095¹³⁶⁸

[S NB L-Z DE VEHB ]

Velehu

Muz ri'

Mef' l  F 'il t  Mef 'il  F 'il n

1. Bir derde d şme yo sa m d v t-ı r zg r
Tiry k-i ekber olsa da ı engerekl d r

1096¹³⁶⁹

[S NB L-Z DE VEHB ]

Velehu

Remel

Fe' l t n Fe' l t n Fe' l t n Fe' l n

1. Cezb iden d 'ire-i vuşlata zerd r y rı
H  ce b -h de bize n ş a-i teş ir vir r

1097¹³⁷⁰

[S NB L-Z DE VEHB ]

¹³⁶⁷ perde-yi ihl şla: perde-yi ihl s ile D.

¹³⁶⁸ S nb lz de V.D., G. 54 (5 beyit), s. 368.

1.Bu beyit d v nda 4. beyittir.

¹³⁶⁹ S nb lz de V.D., G. 66 (5 beyit), s. 374.

1.Bu beyit d v nda 4. beyittir.

¹³⁷⁰ S nb lz de V.D., G. 69 (5 beyit), s. 375.

1.Bu beyit d v nda 4. beyittir.

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilatün Fā‘ilün

1. Sāz çalarken meclise gelmiş dikilmiş men‘ için
Şeyh efendinün ‘ aşāsın başına çalmaludur

[26a]

1098¹³⁷¹

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilatün Fe‘ilün

1. Gerçi zâhid tolu peymāneyi gördükçe döker
Kendüsi boş mı turur gizli sebûlarla döker

Velehu

2. Nâka tesbîh çeker halka-i zikr¹³⁷² olsa velî
Şeyh efendi yine ser-maḥfil-i ḥübāna çöker

1099¹³⁷³

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilatün Fe‘ilün

1. İşte biz şāh-süvārān-ı fezā-yı ‘ aşkuz
Merd olan var ise gelsün buḡa meydān dirler

¹³⁷¹ Sünbülzāde V.D., G. 70 (5 beyit), s. 376.

¹³⁷² halka-i zikr : halka-yı zikr D.

¹³⁷³ Sünbülzāde V.D., G. 72 (10 beyit), s. 377.

1.Bu beyit dīvānda 7. beyittir.

1100¹³⁷⁴

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Hâl-i Hindüya mı gīsüya mı kaçd-ı ‘azmün
Seferün Çine mi ey bād-ı şabā Hinde midür

1101¹³⁷⁵

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilâtü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Zâtında ihtiyâcı yok eşvâb-ı zînete
Esbâb-ı nâz u şîve boyunca libâsıdur

1102¹³⁷⁶

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fā‘ilâtün Fā‘ilâtün Fā‘ilâtün Fā‘ilün

1. Şeyh efendi mâ’il olmazdı o tıfl-ı nev-rese
Hasret-i zevk-i civânî olmasaydı pîrler

Velehu

¹³⁷⁴ Sünbülzâde V.D., G. 73 (7 beyit), s. 377.

¹³⁷⁵ Sünbülzâde V.D., G. 74 (9 beyit), s. 378.

1.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹³⁷⁶ Sünbülzâde V.D., G. 77 (5 beyit), s. 380.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

1. Vehbiyâ mir'ât-ı rayûn olsa da şafvet-nümâ
Şüret-i takdîrde hayrândur tedbîrler

1103¹³⁷⁷

[SÜNBL-ZÂDE VEBÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Haţ-âverler güzeste hüs ü ânun yâd ider gâhî
Mişâl-i merdüm-i müflis zamân-ı devletün söyler
2. Amân meclisde ol şüh-ı cefâ-âyini söyletme
Sitemkârâne vâdîlerle eski âdetün söyler

1104¹³⁷⁸

[SÜNBL-ZÂDE VEBÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Bi-ḥamdi'llâh ki feyz-i ma'rifetle zîver-i 'irfân
Degüldür 'ârîyet tab'umda Vehbî-i ilâhîdür¹³⁷⁹

1105¹³⁸⁰

[SÜNBL-ZÂDE VEBÎ]

Velehu

Hezec

¹³⁷⁷ Sünbülzâde V.D., G. 78 (7 beyit), s. 380.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 4. beyittir

¹³⁷⁸ Sünbülzâde V.D., G. 81 (5 beyit), s. 382.

¹³⁷⁹ Vehbî-i ilâhi: Vehbî-yi ilâhi **D**.

¹³⁸⁰ Sünbülzâde V.D., G. 85 (5 beyit), s. 383.

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Nuķüş-ı hāme-i ķudret¹³⁸¹ bozulmaz serden ey Vehbī

‘Adūlar gerçi kim haķķumda gūn-ā-gūn yazmıřlar

1106¹³⁸²

[SÜNBL-ZĀDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Bī-kesāna ehl-i cāh āzār ider nekbet diyū

Līk bilmez ‘azl olunca kendi de menkūb olur

Velehu

2. Rū-siyāh-ı cūrm isem de işte bu rīř-i sefīd

Sāha-i ‘afv-ı Hūdāda¹³⁸³ Vehbiyā cārūb olur

1107¹³⁸⁴

[SÜNBL-ZĀDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Yıķılmış zūr-ı meyden ben de düşdüm üstine yāruñ

Bu fırşat bir düşüşdür yoħsa böyle dāimā düşmez

1108¹³⁸⁵

¹³⁸¹ nuķüş-ı hāme-i ķudret: nuķüş-ı hāme-yi ķudret D.

¹³⁸² Sünbülzāde V.D., G. 88 (5 beyit), s. 385.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹³⁸³ sāha-i ‘afv-ı Hūdā : sāha-yı ‘āfv-ı Hūdā D.

¹³⁸⁴ Sünbülzāde V.D., G. 102 (9 beyit), s. 393.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹³⁸⁵ Sünbülzāde V.D., G. 103 (7 beyit), s. 393.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Muzârî‘

Mef‘ûlû Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

1. Kadd-i bülend ü hüsni müsellem güzel arar
Meyl eylemez esâfile şab‘ -ı selimümüz

1109¹³⁸⁶

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Eden her kârını mizân-ı inşâf ile sencîde
Bu bâzâr-ı belâda sûd görmezse ziyân çekmez

1110¹³⁸⁷

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün

1. Güşâd olmaz dilüm seyr-i çemenden lâle vü gülден
Beni gül gibi dil-berler açar yoğsa bahâr açmaz

1111¹³⁸⁸¹³

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

¹³⁸⁶ Sünbülzâde V.D., G. 105 (11 beyit), s. 395.

1.Bu beyit dîvânda 8. beyittir.

¹³⁸⁷ Sünbülzâde V.D., G. 107 (8 beyit), s. 396.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹³⁸⁸ Sünbülzâde V.D., G. 106 (7 beyit), s. 395.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Bir muğ-beçenün perçeminün kaydına düşdük
Zincir-be-gerden yed-i kâfırde esirüz

1112¹³⁸⁹

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. 'Ayš u nüş eyleyegör bezm-i cihānda Vehbî
Çekme gam ehl-i riyā dirse ne mānî 'ayyāş

1113¹³⁹⁰

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Remel

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

1. İsti'āze idegör şeytānāt u serrinden
Düşmen-i köhne eger itse de 'arz-ı ihlāş

[26b]

1114¹³⁹¹

VEHBİ-İ SÜNBÜL-ZÂDE

¹³⁸⁹ Sünbülzâde V.D., G. 130 (5 beyit), s. 407.

¹³⁹⁰ Sünbülzâde V.D., G. 133 (7 beyit), s. 409.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

¹³⁹¹ Sünbülzâde V.D., G. 139 (7 beyit), s. 412.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Zīb ü zīverle midür pāk- nijāduñ faħri
Bārdur esb-i küheylāna göre rāḥat-ı bisāt¹³⁹²

Velehu

2. Dār-ı dünyāda misāfir gibi tur ey **Vehbī**
Şanma kim cāy-ı ikāmet olsa bu köhne-i rıbāt

1115¹³⁹³

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Kelām-ı Ḥaḳḳı her kimden işitsen istimā‘ it kim
Bozulmaz ma‘ ni-i Kur’ān¹³⁹⁴ olursa bed-zebān¹³⁹⁵ ḥāfız

1116¹³⁹⁶

[SÜN BÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Belāya uğradum zāhid gelüp bu semte yerleşdi
‘ Aşāşıyla çıkup da zevküme her bār olur māni‘

1117¹³⁹⁷

¹³⁹² raḥat-ı bisāt: raḥāt u bisāt **D.**

¹³⁹³ Sünbülzâde V.D., G. 142 (5 beyit), s. 413.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³⁹⁴ manî-i Kur’an: mănî-yi Kur’an **D.**

¹³⁹⁵ bed-zebān : bed şadā **D.**

¹³⁹⁶ Sünbülzâde V.D., G. 147 (5 beyit), s. 415.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³⁹⁷ Sünbülzâde V.D., G. 155 (5 beyit), s. 419.

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Oğumışdur iyüce mǎ‘nî-i te‘vilâtı¹³⁹⁸

Rüşveti kâpdı hedâyâ diyerek şeyh-i ‘afîf

1118¹³⁹⁹

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

1. Bister-i vuşlata yatmam diyü eylerdi ‘inād

Bu gice yār ile çok ‘arbede itdük yatduk

Velehu

2. Dedi bir yılduzı yüksek güzele düşkündür

Ṭālî‘-i ‘aşkı münecim başıya yoklatduk

1119¹⁴⁰⁰

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹³⁹⁸ mǎnî-i te‘vilâtı: mǎnî-yi te‘vilâtı **D**.

¹³⁹⁹ Sünbülzâde V.D., G. 158 (12 beyit), s. 421.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁴⁰⁰ Sünbülzâde V.D., G. 162 (7 beyit), s. 423.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Yandum ğam-ı hicrūnle yetiř ey řeh-i ħūbān
Ħünkār gelür olsa füzūn tābiř-i iĥrāk

1120¹⁴⁰¹

[SÜNBL-ZĀDE VEBİ]

Velehu

Remel

Fa'ılātūn Fa'ılātūn Fa'ılātūn Fa'ılūn

1. **Vehbiyā** tertīb-i zāda baĥ reh-i 'ukbā için
Anda ĩrād-ı tarīk ü 'itibār-ı -zāde yok

1121¹⁴⁰²

[SÜNBL-ZĀDE VEBİ]

Velehu

Mef'ulū Fā'ilātū Mefā'ilū Fā'ilūn

1. Naĥl eylemiř o řūĥ Ķuruçeřme suyına
Cūy-ı řafāmızuĥ hele evvelki ābı yok

1122¹⁴⁰³

[SÜNBL-ZĀDE VEBİ]

Velehu

Hezec

Mefā'ilūn Mefā'ilūn Mefā'ilūn Mefā'ilūn

1. Alurdum intiĥāmıĥ ĥāk-ĥākī-yi girībānuĥ
Gireydi āĥ zālīm destūme bir kerre dāmānuĥ
2. Ne dirsūn **Vehbiyā** sen cūmlesūn ğörmīř ğeĥürmiřsūn
Mey ü maĥbūbdan ğayrı řafāsı var mı dūnyānuĥ

¹⁴⁰¹ Sünbülzāde V.D., G. 163 (5 beyit), s. 424.

¹⁴⁰² Sünbülzāde V.D., G. 164 (5 beyit), s. 424.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹⁴⁰³ Sünbülzāde V.D., G. 166 (9 beyit), s. 425.

1123¹⁴⁰⁴

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Her sözünde olsa biñ dürlü yalanı şâ' irün
Setr ider 'aybın yine hüsn-i beyânı şâ' irün
2. Ta' n iderler bâde vü maḥbûba meyl ü şevkine
Halk inşâf eylemez mi yok mı cânı şâ' irün

1124¹⁴⁰⁵

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Hezec

Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün

1. İder ağıyâra düzdide nighler meclis-i meyde
Harâmi gözleründen gördigüm cevri helâl itmem

1125¹⁴⁰⁶

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

1. Geh ' izârın fikr idüp geh zülfini bād eyleyüp
Her ne ḥâl ise yine bugün de aḥşâm eyledüm

¹⁴⁰⁴ Sünbülzâde V.D., G. 170 (7 beyit), s. 427.

2.Bu beyit dîvânda 4.beyittir.

¹⁴⁰⁵ Sünbülzâde V.D., G. 181 (9 beyit), s. 434.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁴⁰⁶ Sünbülzâde V.D., G. 183 (5 beyit), s. 435.

1126¹⁴⁰⁷

[SÜNBL-ZÂDE VEBİ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Kındurup ehl-i ħased gizlice bir noktayı kim
Oldı hem-şüret-i mücrim nice maħrem bilürüm

1127¹⁴⁰⁸

[SÜNBL-ZÂDE VEBİ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Yine derd-i dilümi ben bilürüm ey Vehbî
Var mıdur fâ'ide kim 'âleme ma' lüm oldum

1128¹⁴⁰⁹

[SÜNBL-ZÂDE VEBİ]

Velehu

Remel

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

1. Ĥaṭṭ-ı nev-ĥızını telmîhe o çâr-ebrünün
Ĥüsn-i ta' bîr ile bir nazm-ı murabba' bulamam
2. Südmend olmadı çok şerbetin içdüm dehrün
Yine derd-i dilüme bâdeden enfâ' bulamam

¹⁴⁰⁷ Sünbülzâde V.D., G. 185 (5 beyit), s. 436.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁴⁰⁸ Sünbülzâde V.D., G. 186 (5 beyit), s. 436.

¹⁴⁰⁹ Sünbülzâde V.D., G. 191 (5 beyit), s. 438.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

1129¹⁴¹⁰

[SÜNBL-ZÄDE VEBİ]

Velehu

Remel

Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılün

1. Nefes-i huşkü ile va' de-i kemmün-ı kibâr¹⁴¹¹

Halk-ı sır-âb-ı ümmîd itmededür güşundan

2. Ziver-i zât gerek yoğsa kalur ' uryân-ten

Câhilün çıksa o zerrîn-ğabâ düşundan

[27a]

1130¹⁴¹²

[SÜNBL-ZÄDE VEBİ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Gelüp geçdikçe hasret-ğânesün bir kerre teşrîfi¹⁴¹³

Geçer bu ârzümendün güzergâh-ı hayâlünden

2. Mey-i gülgün içermiş bir siyeh perçemli dil-berle

Ne dirsün şeyğ efendiye utanmaz ağ şağalundan

1131¹⁴¹⁴

[SÜNBL-ZÄDE VEBİ]

¹⁴¹⁰ Sünbülzâde V.D., G. 202 (7 beyit), s. 445.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁴¹¹ va' de-i kemmün-ı kibâr: va' de-yi kemmün-ı kibâr D.

¹⁴¹² Sünbülzâde V.D., G. 205 (7 beyit), s. 446.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁴¹³ teşrîfi: teşrîfin D.

¹⁴¹⁴ Sünbülzâde V.D., G. 206 (5 beyit), s. 447.

2.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Velehu

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Bezmi ey sākī yine pür-ţumţurāk itmez misün
İş ayağa düşdi sen teşmîr-i sāk itmez misün
2. Yârdan ağıyarı def'e şûret-i hağdan gelüp
Zâhidâ nuşh olmak üzre bir nifāk itmez misün

1132¹⁴¹⁵

[SÜNBL-ZÂDE VEBİ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Bûsesin aldum o nev-restenün ibrâm ile ben
Mîve-i vaşla¹⁴¹⁶ yetişdüm tama'-ı hām ile ben
2. Ser-i engüşt-i muhannâsını mağfice şıkup
Yâre ihâm-ı merâm eyledüm ibhâm ile ben
3. İçirüp şerbetini meclisi telh eylemeden
Şıket-i zâhidî def'e eyledüm ikrâm ile ben
4. Redd-i şavt eyledigin güş ideli kûhsârın
Söylemem rû-yı cemâda dahı düşnâm ile ben

1133¹⁴¹⁷

[SÜNBL-ZÂDE VEBİ]

Velehu

¹⁴¹⁵ Sünbülzâde V.D., G. 211 (7 beyit), s. 449.

3.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

4.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁴¹⁶ mîve-i vaşla: meyve-yi vaşla D.

¹⁴¹⁷ Sünbülzâde V.D., G. 223 (5 beyit), s. 456.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Anılanur meclis-i ‘ışretde ‘ayār-ı aḥbāb

Vehbiyā tecrübe-i ḳalbe¹⁴¹⁸ meḥekdür bāde

1134¹⁴¹⁹

[SÜNBL-ZÄDE VEBİ]

Velehu

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Bālā-niṣṣin-i ṣadr olıcak pest-fiṭrātān

Ḥalka yukarıdan aṣağıdur mu‘āmele

1135¹⁴²⁰

[SÜNBL-ZÄDE VEBİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Taḥammül güçdür ammā ṭavr-ı nā-ber-cāsına ḥalkuṇ

Medār-ı rāḥat-ı ‘ālem rehīn olmış müdārāya

1136¹⁴²¹

[SÜNBL-ZÄDE VEBİ]

Velehu

Remel

¹⁴¹⁸ tecrübe-i ḳalbe: tecrübe-yi ḳalbe **D**.

¹⁴¹⁹ Sünbülzāde V.D., G. 232 (5 beyit), s. 460.

¹⁴²⁰ Sünbülzāde V.D., G. 239 (5 beyit), s. 464.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹⁴²¹ Sünbülzāde V.D., G. 247 (9 beyit), s. 468.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

Fe‘ilātün Fe‘ilatün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Diş biler çokdan o nuql-i lebe misvāk-be-dest

Hırş-ı pîrî ile şeyh açdı dehān-ı āzı

1137¹⁴²²

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Rehîn-i maḥfaza-i ‘itibār¹⁴²³ olur her dem

Dilinde rāzını ketm eyleyen kitāb gibi

2. Dehāna gelse daḥı dīgerāna kısmet olur

Naşīb ardına döndükçe āsiyāb gibi

1138¹⁴²⁴

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Ancaḳ kerāmet ehl-i ‘abāda olur dimiş

Şimdi bilindi hırḳalı şeyhün ḳabalığı

1139¹⁴²⁵

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

¹⁴²² Sünbülzâde V.D., G. 258 (7 beyit), s. 474.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

2.Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

¹⁴²³ rehîn-i maḥfaza-i ‘itibār: rehin-i mahfaza-yı ‘itibār D.

¹⁴²⁴ Sünbülzâde V.D., G. 259 (6 beyit), s. 474.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

¹⁴²⁵ Sünbülzâde V.D., G. 263 (7 beyit), s. 476.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

Remel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1. Eyledüm sencide-i mizân-ı çeşm-i 'itibâr¹⁴²⁶

Bir ağır başlı güzel ammâ alınmış tairesi

1140¹⁴²⁷

[SÜNBU'L-ZÂDE VEHBÎ]

Velehu

Remel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1. Hâl ü haṭṭunda nice¹⁴²⁸ ḥüsn-i 'ibârât okuruz

Ebruvānuḡla nigāhuḡdan işārât oḡu[rüz]

2. Görmedük sîne-i şāfuḡ¹⁴²⁹ gibi bir nüshā-i pāk¹⁴³⁰

Dā'imā şüret-i diḡḡat ile mir'ât oḡu[rüz]

3. Sâz-ı dehrüḡ bilirüz perde-birün olduḡını

Muṭribā bizde uşûliyle maḡāmât okuruz

4. Müncelî olmadı gitdi şeb-i tarîḡ-i emel

Bunca gündür ki Meşābih ile¹⁴³¹ Mişkât okuruz

5. Devr-i ebvābladur¹⁴³² şimdi güşād-ı âmāl

Biz hemân der-be-der olmuş da fütûḡhât okuruz

[27b]

[TETİMME-İ ĞAZELVEHBÎ-İ SÜNBU'L-ZÂDE]

6. Bilmedük 'illetini zillet-i ehl-i hünerüḡ

Gerçi Ḳānün ile esbāb-ı alāmât okuruz

¹⁴²⁶ sencide-i mizân-ı çeşm-i 'itibâr: sencide-yi mizân-ı çeşm-i 'itibâr **D**.

¹⁴²⁷ Sünbülzâde V.D., G. 97 (7 beyit), s. 390.

¹⁴²⁸ nice: niçe **D**.

¹⁴²⁹ sîne-i şāfuḡ : sîne-yi şāfuḡ **D**.

¹⁴³⁰ nüshā-i pāk . nüshā-yı pāk **D**.

¹⁴³¹ Mesābih ile: Mesābihle **M**.

¹⁴³² devr-i ebvāb iledür: devr-i ebvābladur **M**.

7. Kaldı ğayı tek-ā-pūya mecāl ey Vehbī
Oturup ğūşe-i ‘uzletde¹⁴³³ taḥiyyāt okuruz

1141¹⁴³⁴

[SÜNBL-ZĀDE VEBİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Geçersen ey ḥayāl-i yār şeh-rāh-ı muḥabbetden
Ġöñl dirler bizüm bir tekyemüz var anda miḥmān ol
2. Uşanduk ağlamış çehreyle ol vech-i ‘abūsından
Be hey şūfī nedür bu bed-edā bir ğün de ḥandān ol

1142¹⁴³⁵

[SÜNBL-ZĀDE VEBİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Nażargāhum o māḥuḡ ğūşe-i ebrūsıdur¹⁴³⁶ ancak
Felekde ğurre-i ‘īd¹⁴³⁷ olsa da seyr-i hilāl itmem

1143¹⁴³⁸

[SÜNBL-ZĀDE VEBİ]

Velehu

¹⁴³³ ğūşe-i ‘uzletde : ğūşe-yi ‘uzletde D.

¹⁴³⁴ Sünblzāde V.D., G. 177 (5 beyit), s. 431.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

2.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹⁴³⁵ Sünblzāde V.D., G. 181 (9 beyit), s. 434.

1.Bu beyit dīvānda 5. beyittir.

¹⁴³⁶ ğūşe-i ebrū: ğūşe-yi ebru D.

¹⁴³⁷ ğurre-i ‘īd : ğurre-yi ‘īd D.

¹⁴³⁸ Sünblzāde V.D., Trcb. III (7 beyit), s. 284.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Bî-hûde niçün şekve idersün ki felekden
Sen gibi o ser-geşte de maḥkûm-ı kazâdur

1144¹⁴³⁹

[SÜNBL-ZÂDE VEBİ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Kâşâne-i gerdün yıkılır âha tayanmaz
Cânlar yağanuñ şanma ki cân u dili yanmaz

1145¹⁴⁴⁰

[SÜNBL-ZÂDE VEBİ]

Velehu

Hezec

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1. Sen sırrını¹⁴⁴¹ keşf eyleme iḥvâna ḥazer kıl
‘Âlemde ḥaḳîḳat eşeri var mı nazar kıl

1146¹⁴⁴²

[SÜNBL-ZÂDE VEBİ]

Velehu

Hezec

¹⁴³⁹ Sünbülzâde V.D., Trcb. II (7 beyit), s. 284.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁴⁴⁰ Sünbülzâde V.D., Trcb. V (7 beyit), s. 285.

1.Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

¹⁴⁴¹ sen sırrını: hem sırrını **D**.

¹⁴⁴² Sünbülzâde V.D., Trcb.VI (7 beyit), s. 286.

1.Bu beyit dîvânda 3. beyittir.

Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün

1. Bî-çâre saña müftüne manşib mı virürler

Şarrâf ile¹⁴⁴³ kavlı itmeyicek ahz u 'atâya

1147¹⁴⁴⁴

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Güreşmek¹⁴⁴⁵ gelmez elden Rüstem-i pür-zür-ı 'aşkuñla

Dimekdür çâresi ey pehlivân el arkası yerde

1148¹⁴⁴⁶

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

1. Hased ol rinde kim tenhâ çekülmiş gûşe-i bâğa¹⁴⁴⁷

Sebû zânûda destünde kadeh dil-ber kucağında

1149¹⁴⁴⁸

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

¹⁴⁴³ şarrâf ile : şarrâf **D.**

¹⁴⁴⁴ Sünbülzâde V.D., G. 221 (13 beyit), s. 454.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁴⁴⁵ Güreşmek : güleşmek **D.**

¹⁴⁴⁶ Sünbülzâde V.D., G. 236 (5 beyit), s. 462.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁴⁴⁷ gûşe-i bâğa : guşe-yi bâğa **D.**

¹⁴⁴⁸ Sünbülzâde V.D., Ksd. 45 (68 beyit), s. 206.

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Naşībüm ardına devr eylesem de āsiyābāsā
Dehānumda bir ḥabbe qalmaz gör temāşāyı

1150¹⁴⁴⁹

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Mezāk-ı cānı telḥ-i zehr-i hier itdünse de zālīm
Şafā-yı lezzet-i vaşluḡ dehānumda henüz bākī

1151¹⁴⁵⁰

[SÜNBÜL-ZÂDE VEHBİ]

Velehu

Hezec

Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün Mefā' ilün

1. Nigāh-ı luṭfuna bir kerre mazḥar olmadum **Vehbī**
O şūḡun ḥasret-i çeşmiyle bīmār olduğum qaldı

1152¹⁴⁵¹

‘İZZET MOLLA EFENDİ

Muzārī‘

Mef‘ülü Fā‘ ilātü Mefā‘ ilü Fā‘ ilün

¹⁴⁴⁹ Sünbülzâde V.D., G. 265 (5 beyit), s. 478.

1.Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

¹⁴⁵⁰ Sünbülzâde V.D., G. 256 (5 beyit), s. 473.

¹⁴⁵¹ İzzet Molla D., G. CVXXXI (13 beyit), s. 293.

1.Bu beyit dîvânda 9. beyittir.

1. Tār-ı ümīdimi¹⁴⁵² keserem¹⁴⁵³ olsa zülf-i hūr
Tūl-i emel o mertebe menfūrdur baḡa

1153¹⁴⁵⁴

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilatün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Her seher şahhāflar şeyhiyle¹⁴⁵⁵ ülfet eyleyüp
H̱āce-i tezvīr-i dölāb-ı bedestān ders alur

1154¹⁴⁵⁶

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilatün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. İltifāt-ı dōstān kat‘ oldığı hengâmda
Düşmanānuḡ itdigi hürmet helāk eyler beni

1155¹⁴⁵⁷

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilatün Fā‘ilātün Fā‘ilün

¹⁴⁵² tār-ı ümīdimi: tār-ı ümīde **D.**

¹⁴⁵³ keserem: bend olamam **D.**

¹⁴⁵⁴ İzzet Molla D., G. CXXXVIII (6 beyit), s. 370.

1. Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹⁴⁵⁵ şeyhiyle : şeyhi ile **D.**

¹⁴⁵⁶ İzzet Molla D., G. CXXIX (5 beyit), s. 380.

Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹⁴⁵⁷ İzzet Molla D., G. CXXVIII (6 beyit), s. 365.

Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

1. Böyle dāmen-keş degüldi dest-i vuşlatdan o şūh
Bir taşım ‘āşık tek-ā-pūlarla ḥod-bīn itdiler

1156¹⁴⁵⁸

[‘İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

1. Gülin ḥār ile hem-zānū-yı ülfet oldığın açma
Hezārı gülşen-i ‘ālemde şādān görmek istersen
2. Yıkıl ‘uqbāya git ey ḥāsīd-i bed-bīn-i dūr-endīş
Gedā vü bāyı şūretde yeksān¹⁴⁵⁹ görmek istersen

[28a]

1157¹⁴⁶⁰

[‘İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün

1. Vaqt-i iftārda¹⁴⁶¹ tiryāki ile itme cedel
Atılır çehreḡe¹⁴⁶² mānende-i murḡ-ı ḥuffāş

1158¹⁴⁶³

[‘İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

¹⁴⁵⁸ İzzet Molla D., G. CCCXXIII (6 beyit), s. 474.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹⁴⁵⁹ yeksān : seyyān D.

¹⁴⁶⁰ İzzet Molla D., G. CCXIX (5 beyit), s. 421.

1.Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

¹⁴⁶¹ vaqt-i iftārda: şeb-i iftārda D.

¹⁴⁶² çehreḡe : çehreye D.

¹⁴⁶³ İzzet Molla D., Mat., s. 674.

Hafif

Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Yüzümüz yok Hudāya yalvaracak

Bilemem hālümüz neye varacak

1159¹⁴⁶⁴

[‘İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Kırıldı şîşe-i dil bezm-i yāra ben varamam¹⁴⁶⁵

Şikeste cām ile¹⁴⁶⁶ olmaz şafā-yı ‘ālem-i āb

2. Şubaşı başdı gibi bezmgāh-ı rindānı

Çoğaldı meykedede hū-yı hā-yı ‘ālem-i āb

1160¹⁴⁶⁷

[‘İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Bir sitemli sözün eyler dili yüz biñ pāre

Bir iken yüz biñ olur¹⁴⁶⁸ rahne-i seng āyīnede

1161¹⁴⁶⁹

¹⁴⁶⁴ İzzet Molla D., G. XXIX (7 beyit), s. 307.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹⁴⁶⁵ bezm-i yāra ben varamam: bezm-i yāri neyleyeyüm D.

¹⁴⁶⁶ cām ile : cāmıla M.

¹⁴⁶⁷ İzzet Molla D., G. CDLIII (8 beyit), s. 546.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

¹⁴⁶⁸ bir iken yüz biñ olur : gösterür süretini D.

¹⁴⁶⁹ İzzet Molla D., G. LXV (7 beyit), s. 328.

1.Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Fâş olursa bu gice çekdigüm āzār u sitem
Ne disem ben ne yalan söylesem ağıyāra şabāḥ

1162¹⁴⁷⁰

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Hafif

Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Almasun mı ‘āşā-yı āhı ele
Genc iken gönlüm ihtiyār olmuş

1163¹⁴⁷¹

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

1. Bāb-ı Hāḫdan ğayrı her dergāhdan merdūddur
Bir ḳabahāt eylemiş bī-çāre ‘arz-ı ihtiyāc
2. Mancınıḳ-ı ibn-i Āzerden alup ders-i sükūt¹⁴⁷²
İtmedi Manşūr ḥaḳḳā dārā¹⁴⁷³ ‘arz-ı ihtiyāc

¹⁴⁷⁰ İzzet Molla D., G. CCXXVIII (6 beyit), s. 421.

1.Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

¹⁴⁷¹ İzzet Molla D., G. LXI (10 beyit), s. 325.

1.Bu beyit dīvānda 9. beyittir.

¹⁴⁷² alup ders-i sükūt : ders itmedi D.

¹⁴⁷³ itmedi Mansūr ḥaḳḳā dārā: Asılup Mansūr asla dārā D.

3. Każiyü'l-ḥacâtdan itmez misün 'İzzet ḥicāb
Yoğa 'arż-ı ihtiyāc it vara 'arż-ı ihtiyāc

1164¹⁴⁷⁴

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Muzāri‘

Mef‘ülü Fā‘ilātü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Devr-i felekden oldı füzün-ı ıztırāb-ı baḥt
Döndükçe döndürür bizi bu inḳılāb-ı baḥt

1165¹⁴⁷⁵

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Az içer rıtl-ı girān-ı ḡamını bu bezmün
Ḳāni‘ -i cür‘ a olan rind-i sebükbar-ı neşāt

1166¹⁴⁷⁶

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

¹⁴⁷⁴ Bu beyit İzzet Molla Dîvânı’nda tespit edilememiştir. (Bkz.Kaynakça)

¹⁴⁷⁵ İzzet Molla D., G. CCXLV (6 beyit), s. 430.

1.Bu beyit dîvânda 2. beyittir.

¹⁴⁷⁶ İzzet Molla D., G. CXLIX (8 beyit), s. 376.

1.Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

1. Yıkıldı hâtırım şād eyledüm ‘uşşâkı¹⁴⁷⁷ hamd olsun
Anuñ nuşşıyla¹⁴⁷⁸ çok vîrâne ta‘mîr eylemişlerdür

1167¹⁴⁷⁹

[‘İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Müctes

Mefā‘ilün Fe‘ilātün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. Kārîn-i nûr ise de rû-siyâh olur nazar it
Harîm-i gayra nigâh eyleyen nikâb gibi
2. Şemâtet-i cühelâ i‘tirâz nâ-kâbil
Şimâh-ı nazma gelür ‘av‘av-ı kilâb gibi
3. Tecessüs itmededür her gelen giden râzuñ¹⁴⁸⁰
Açılma herkese ‘İzzet şarîr-i bâb gibi

1168¹⁴⁸¹

[‘İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mef‘ülü Mefā‘ilü Mefā‘ilü Fe‘ülün

1. Bağ meşûr manzûmedeki şerhaya ‘İzzet
Zahm-ı dili şâ‘irlerün andan da ‘ayândur

1169¹⁴⁸²

¹⁴⁷⁷ ‘uşşâkı: hussâdı D.

¹⁴⁷⁸ nuşşıyla: nuşşıyla D.

¹⁴⁷⁹ İzzet Molla D., G. DXIV (12 beyit), s. 581.

1. Bu beyit divânda 6. beyittir.

2. Bu beyit divânda 10. beyittir.

3. Bu beyit divânda 11. beyittir.

¹⁴⁸⁰ râzun : zârun D.

¹⁴⁸¹ İzzet Molla D., G. CLVI (8 beyit), s. 380.

1. Bu beyit divânda 7. beyittir.

¹⁴⁸² İzzet Molla D., G. CDV (6 beyit), s. 520.

1. Bu beyit divânda 5. beyittir.

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilâtü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. ‘ Ākıl olur mı şöhrete dil-beste ‘ İzzetā

Bir nağmedür bu şît cihân-ı müste‘ ārdan

1170¹⁴⁸³

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Hezec

Mefā‘ilün Fe‘ilâtün Mefā‘ilün Fe‘ilün

1. İçüp şarāb senün tevbe itdigün var mı¹⁴⁸⁴

A şeyh efendi geçilmez ne çäre meşrebdür

1171¹⁴⁸⁵

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

Muzārî‘

Mef‘ülü Fā‘ilâtü Mefā‘ilü Fā‘ilün

1. Va‘ d it vişālün eyleme incāzını hayāl¹⁴⁸⁶

Fikriyle tesliyet bulayum bir zamān dağı

1172¹⁴⁸⁷

[‘ İZZET MOLLA EFENDİ]

Velehu

¹⁴⁸³ İzzet Molla D., G. CLVII (11 beyit), s. 380.

¹⁴⁸⁴ içüp şarāb senün tevbe itdigün var mı : şaraba itdigümüz tövbeler müzebzebdür D.

¹⁴⁸⁵ İzzet Molla D., G. DXXI (8 beyit), s. 586.

¹⁴⁸⁶ incāzını hayāl : incāz sevdigüm D.

¹⁴⁸⁷ İzzet Molla D., G. CCXC (7 beyit), s. 455.

Remel

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

1. Dīde-i mesti sorup ğamze-i mekr qalmış ayuķ¹⁴⁸⁸

Çıķdı bezmde bir fitne bulınduķ uyanuķ

---

¹⁴⁸⁸ dīde-i mesti sorup ğamze-i mekr qalmış ayuķ: mest olup çeşmi hele ğamzesi qaldı kapanıķ **D**.

SONUÇ

Çalışmamızda, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY 03990 numarada *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı, Gazeliyât* adıyla kayıtlı olan şiir mecmûasının 1b-28a varakları arası incelenmiş ve muhtevası hakkında bilgi verilmiştir. Mecmûada yer alan şiirlerin önce transkripsiyonlu metni oluşturulmuş, ardından da dîvânlarla ya da ilgili diğer akademik neşir veya çalışmalarla karşılaştırması yapılmıştır.

Mecmûada geçen şâirlere bakıldığında 19. yüzyıldan da şairin bulunmasından dolayı derlenme tarihinin 19. yüzyıl olduğu tahmin edilmektedir. Mürettibi kaynaklarda hakkında pek bilgi bulunmayan Şeyhülislam Ataullah Efendi-zâde Şerif Molla Efendi'dir.

Muhtelif şâirlerin çeşitli şiirlerini ihtiva etmesi sebebiyle *Mecmûa-i Ebyât ve Şarkı Gazeliyât*'ın günümüz mecmûa sınıflandırmasında, “*Antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmûası*” kategorisinde yer aldığı görülmektedir.

Çalışmamızın konusunu oluşturan 1b-28a varakları arasında, 15 ile 19. yüzyıllar arası yaşamış 135 şâir ve bu şâirlerin toplam 1172 şiiri yer almaktadır. En fazla şiir, Hâzık (114), Sünbül-zâde Vehbî (91), Râtıb Paşa (81), Es'âd-ı Bağdâdî (61), Nâbî (53), Bâkî (50), İzzet Molla (28)'ya aittir.

Çalışmamızda kimliğini tespit edemediğimiz, dîvânlarına veya hakkında herhangi bir bilgiye ulaşamadığımız şâirler de bulunmaktadır (Örneğin, Makâlî).

Çalışma konumuzu oluşturan varaklarda yer alan şiir metinlerinin büyük çoğunluğu, ilgili şâirlerin kaside veya gazellerinden seçilmiş örnekler durumundadır. Ayrıca müfred biçiminde yazılmış olan beyitler de mevcuttur.

Mecmûa toplamda 82 varaktan oluşmaktadır. Çalışma konumuzun dışındaki varaklar, Sakarya Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı yüksek lisans öğrencileri Esmâ GÜNGÖR ve Aslı DOĞAN tarafından çalışılmaktadır.

Hazırladığımız bu çalışma ile elde ettiğimiz tespitlerin, saha araştırmalarına katkıda bulunmasını umuyoruz.

KAYNAKÇA

Kitaplar

- Abdulkadiroğlu, Abdülkerim, *Güldeste-i Riyâz-ı İrfân ve Vefâyât-ı Dânişverân-ı Nâdiredân (Tıpkıbasım)*, Anıl Yay., Ankara 1988.
- Açıkgöz, Namık, *Riyâzü’ş-Şuarâ Riyâzî Muhammed Efendi*, Ankara 2017. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/54137,540229-riyazu39s-suarapdfpdf.pdf?0>
- Akbayar, Nuri (hızl.) Mehmed Süreyyâ, *Sicill-i Osmânî*, Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul 1996.
- Akkuş, Metin, *Nef’î Dîvânı*, Ankara 2018. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/57741,nefi-divanipdf.pdf?0>
- Akyüz, Kenan, *Fuzûlî Dîvânı*, Akçağ Yay., Ankara 1990.
- Arslan, Mehmet (hızl.) Tayyar-zâde Atâ, *Osmanlı Tarihi, Târîh-i Enderûn*, C.4., Kitabevi Yay., İstanbul 2010.
- Ayan, Hüseyin , *Cevrî Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı’nın Tenkidli Metni*, Atatürk Üniversitesi Yay., Erzurum 1981.
- Aydemir, Yaşar, *Behiştî Dîvânı*, MEB Yay., Ankara 2000.
- Beyzadeoğlu, Süreyya, *Sünbülzâde Vehbî*, Şule Yay., İstanbul 2000.
- Beyzadeoğlu, Süreyya, *Sünbülzâde Vehbî*, Lutfiyye, MEB. Yay., İstanbul 2004.
- Bilkan, ALİ FUAT, *Nâbî Dîvânı*, Akçağ Yay., Ankara 2011.
- Bursalı Mehmet Tâhir, *Osmanlı Müellifleri*, C.2, Matbaa-i Âmire, İstanbul 1311.
- Canım, Rıdvan, Latîfî, *Tezkiretü’ş Şuarâ ve Tabsıratü’n-Nüzemâ*, AKM Yay., Ankara 2000.
- Ceylan, Ömür, *Bir Kutup İki Dünya: Fuzûlî’nin Redifleri Ortak Türkçe – Farsça Gazelleri Üzerine* , Bağ Bozumu- Edebiyat Araştırmaları, Kesit Yay., İstanbul 2011.
- Çavuşoğlu, Mehmet, *Yahyâ Bey Dîvânı Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Yay., İstanbul 1977.
- Çapan, Pervin (hızl.), *Mustafa Safâyî Efendi Tezkire-i Safâi (Nuhbetü’l-Asâr Min Fevâid’il -Eş’ar) İnceleme-Metin-İndeks*, AKM Yay., Ankara 2005.
- Dakûkî, İbrahim, *Fuzûlî’nin Hayatı Hakkında Bazı Yeni Tespitler ve Arapça Dîvân’ı Üzerine Düşünceler*, Fuzûlî Kitabı, ed. Beşir Ayvazoğlu, İBB. Kültür İşleri Dâire Başkanlığı Yay. İstanbul 1996.

- Demirel, Mustafa, *İbn-i Kemâl Dîvan (Tenkidli Metin)*, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1996.
- Doğan, Muhammet Nur, *Şeyhülislâm Yahyâ Dîvânı*, MEB Yay., İstanbul 1997.
- Erdem, Sadık (hızl.), *Râmiz ve Âdâb-ı Zuraîsî (İnceleme-Tenkitli Metin-İndeks-Sözlük)*, AKM Yay., Ankara 1994.
- Ertan, Mehmet Emin, *Urfalı Şâir Abdî*, Şurkav Yay.:15, Şanlıurfa 1997. FAİK REŞAT, Eslâf, Âlem Matbaası, İstanbul 1312.
- Genç, İlhan, Esrâr Dede, Tezkire-i Şuarâ-yı Mevleviyye İnceleme-Metin, AKM Yay., İstanbul 2000.
- Gürtunca, M. Faruk, *Fuzûlî Hadikatü's-Süedâ, Ermişlerin Bahçesi*, Doyuran Matbaası, İstanbul 1987.
- Hacı Tevfil, Memuâtü't Terâcim, İstabbul Üniversitesi, Ktp. nr. 192.
- İnce, Adnan, Teskiretü's-Şuarâ, Sâlim Efendi, AKM Yay., Ankara 2005.
- İsen, Mustafa, Künhü'l Ahbâr'ın Tezkire Kısmı, AKM Yay., Ankara 1994.
- İsen, Mustafa, *Sehi Bey Tezkire "Heşt-Behiş"*, Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul 1980.
- İsen, Mustafa, *Usûlî Divanı*, Akçağ Yay., Ankara 1990.
- İpekten, Haluk, *Nâilî-i Kadîm Dîvânı*, Ankara 2019.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/67155,naili-i-kadim-divanipdf.pdf?0>
- Kaplan, Mahmut, *Neşâtî Dîvân'ı*, Ankara 2019.
https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/67330,nesati-divanipdf.pdf?0&_tag1=006964F7A491139BEB893C13F024BA71C07840A2&crefer=507D261112ECC5BE517753F98EA76666A6E49F5A8D0DB9E42DF8D0D6615BC3D2
- Karacan, Turgut, *Bosnalı Alaeddin Sâbit Dîvân'ı*, Cumhuriyet Üniversitesi Yay., Sivas 1991.
- Karahan, Abdülkadir, *Nâbî*, KBY., Ankara 1987.
- Karaköse, Saadet, *Nevizâde Atâyî Dîvânı*, Ankara 2017.
- Kâtip Çelebi, Keşfü'z-zünûn anî'l esâmî ve'l fûnûn, C.I, İstanbul.
- Kavruk, Hasan, *Şeyhülislâm Yahyâ Dîvânı*.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10655,seyhulislamyahyadivanihasankavrukpdf.pdf?0>

- Kaya, Bayram Ali, *Azmi-zâde Hâletî*, Sakarya 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56159,azmizade-haleti-divanipdf.pdf?0>
- Kılıç, Filiz (hızl.), *Âşık Çelebi, Meşâirü's-Şuarâ, İnceleme-Metin, C.3*, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü Yay., İstanbul 2010.
- Kılıç, Filiz, *Tezkire-i Şuarâ-yı Şefkat-i Bağdâdî*, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55753,sefkatezkiresi.pdf.pdf?0>
- Kurnaz, Cemal ve Mustafa Tatçı (hızl.) Mehmed Nâil Tuman Tuhfe-i Nâilî-Dîvân Şairlerinin Muhtasar Biyografileri, Bizim Büro Yay., Ankara 2001.
- Küçük, Sabahattin, *Bâkî Dîvânı*, TDK. Yay., Ankara 2015.
- Külekçi, Numan, *Ganizâde Nâdirî ve Dîvânı'ndan Seçmeler*, KB.Yay., Ankara 1988.
- Mengi, Mine, *Çağının İnsanı Olarak Nâbî; Ömer Asım Aksoy Armağanı*, TDK Yay., Ankara 1978.
- Mengi, Mine, *Mesîhî Dîvânı*, Ankara 2020.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/74203,mesihi-divanipdf.pdf?0>
- Mermer, Ahmet, *Vecdî ve Dîvânçesi*, MEB.Yay., Ankara 2002.
- Muallim Nâci, *Esâmî*, Mahmud Bey Matbaası, İstanbul 1308.
- Müstakim-zâde, Saadeddin Süleyman Efendi, *Tuhfe-i Hattâtîn*, Devlet Matbaası, İstanbul 1928.
- Özcan, Abdülkadir, *Nev'izâde Atâî Hadâiku'l Hakâik Fî Tekmileti's-Şakâik*, Çağrı Yay., İstanbul 1989.
- Özcan, Abdülkadir (hızl.), *Nev'izâde Atâyî Şakâyıku'n-Numâniyye ve Zeyilleri (Hadâiku'l-Hakâyık Fî Tekmileti's-Şakâyık)*, C.2,3. Çağrı Yay., İstanbul 1989.
- Özcan, Abdülkadir, Şeyhî Mehmed Efendi Şakâik-i Numâniyye ve Zeyilleri “Vakâyü'l-Fuzalâ”, C.2, Çağrı Yay., İstanbul 1989.
- Sâmi Şemseddin, *Kamusu'l A'lâm*, C.6, İstanbul 1316. Pala, İskender, Akademik Divan Şiiri Araştırmaları, Kapı Yay., İstanbul 2003.
- Sungurhan, Aysun, *Beyânî Tezkiretü's-Şuarâ*, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55835,beyani-tezkiresiipdf.pdf?0>
- Sungurhan, Aysun, *Kınalı-zâde Hasan Çelebi Tezkiretü's-Şuarâ*, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55834,kinalizade-hasan-celebipdf.pdf?0>
- Solmaz, Süleyman(hızl.), *Ahdî ve Gülşen-i Şuarâsı*, AKM Yay., Ankara 2005.
- Şemseddin Sâmi, *Kâmûsu'l A'lâm*, C.6, İstanbul 1316.

Tarlan, Ali Nihat, *Hayâlî Dîvânı*, İstanbul 1945.

Tarlan, Ali Nihat, *Necâti Beg Dîvânı*, MEB Yay., İstanbul 1997.

Taş Hakan- Zülfe Ömer, *Nev’î Münâzara-i Tûtî vü Zâğ*.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10705,nevmunazaratutivuzagomerzulfihakantaspdf.pdf?0>

Tezeren, Zîver, *Aziz Mahmud Hüdâyî*, KTB Yay., İstanbul 1987.

Tulum, Mertol- Tanyeri, Ali, *Nev’î Dîvânı*, İstanbul Üniversitesi Yay., 1977.

Üstüner, Kaplan, Urfa İstanbul Hattında Nâbî, Kriter Yay., Ankara 2017.

Üzgör, Tahir , *Fehîm-i Kadîm Hayatı, Sanatı, Dîvân’ı ve Metnin Bugünkü Türkçesi*, Atatürk Kültür Merkezi Yay.S.44, Ankara 1991.

Yazar, İlyas, *Kânî Dîvânı*, Ankara 2017. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55833,3-kani-divanipdf.pdf?0>

Yazar, İlyas, *Kânî Dîvânı Tenkidli Metin ve Tahlili*, Libra Yay., İstanbul 2010.

Yazıcı, Erişen, Gülgün, *Edirneli Kâmî ve Dîvânı*, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55977,kami-divani-pdf.pdf?0>

Yenikale, Ahmet, *Sünbül-zâde Vehbî Dîvânı*, Ankara 2017.
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56212,sunbulzade-vehbi-divanipdf.pdf?0>

Yıldız, Alim, *Ahmed Hamdî Dîvânı*, Buruciye Yay., Sivas 2011.

Süreli Yayınlar

Kaya, Bayram Ali, ”Azmi-zâde Hâletî Dîvânı’nda Atasözleri ve Deyimler “, *Türk Dünyası Araştırmaları* 118 (Şubat), s.149-168.

Kesik, Beyhan, “ Koca Ragıp Paşa’nın Şiirlerinde Sebk-i Hindî Tesiri”, *Gazi Osmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler araştırmaları Dergisi*, 4 (2), s. 150-151.

Şanlı, İsmet, ”XVI. yy. Dîvân Şâiri Hilâlî ve Şiirlerinde Sosyal Hayat”, *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 6(6), s. 151-171.

Tekin, Şinasi- İpekten, Haluk, ” XVII.Asır Şâirlerinden İsmetî”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi, 13 (17), s.103.118.

Kütük, Rifat, ” Kayserili Mutasavvıf Şâir Seyyid Mehmed Şemsî (Şemseddin) Efendi ve Dîvânı “, *Turkish Studies* 3 (2), s.503.

Diğer Yayınlar

Akkaya, Hüseyin, *Nevres-i Kadîm ve Türkçe Dîvân*, DT., Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1994.

Akkuş, Metin, " *Nef'î*", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.32, İstanbul.

Akkaya, Hüseyin, " *Nevres-i Kadîm*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nevresi-kadim-abdurrazzak> (E.T.14/11/2020)

Aksoyak, İsmail Hakkı- ÖZTÜRK, Erdem Can, " *Halîmî, Ahi-zâde Abdülhalîm Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/halimi-ahizade-abdulhalim-efendi> (E.T.21/08/2021)

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Halîmî, Mustafa*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/halimi-mustafa> (E.T.18/11/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Hamdî*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hamdi-ahmed-hamdi-celebi> (E.T.28/11/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Hibri, Hayreddin Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hibri-hayreddin-efendi> (E.T.03/11/2020).

Aksoyak, İlmî, *Remzî-zâde Mehmed Çelebi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ilmi-remzizade-mehmed-celebi> (E.T.10/12/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Rahmî, Mustafa Rahmî Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rahmi-mustafa-rahmi-efendi> (23/09/2021).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Râmiz, Seyyid Mehmet Râmiz Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ramiz-seyyid-mehmed-ramiz-efendi> (E.T.03/05/2021)

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Rüşdî, Sahaf Ebu'r-Reşid Ahmed Rüşdî Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rusdi-sahaf-eburresid-ahmed-rusdi> (E.T.26/11/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Sırrî, Şeyh Seyyid Sırrî Ali Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sirri-seyh-seyyid-sirri-ali-efendi> (E.T.24/11/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Tâlib, Ömer Tâlib Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/talib-omer-talib-efendi> (E.T.23/11/2020).

Aksoyak, İsmail Hakkı, " *Yüsri, Ahmed Yüsri Efendi*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/yusri-ahmed-yusri-efendi> (E.T.21/11/2020).

- Aksoyak, İsmail Hakkı, *Zamîrî, Hacı Yusuf Ağa-zâde Ahmed Zamîrî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zamiri-haci-yusuf-agazade-ahmed> (E.T.22/08/2021).
- Aksoyak, İsmail Hakkı, *Zuhûrî, Kara Çelebi-zâde Mehmed Zuhûrî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zuhuri-kara-celebizade-mehmed-zuhuri> (E.T.10/12/2020).
- Aktepe, M. Münir, *Amca-zâde Hüseyin Paşa*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.3, İstanbul.
- Aktepe, M.Münir, *Es’ad Efendi, Hoca-zâde*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.11, İstanbul.
- Akün, Ömer Faruk, *Sünbülzâde Vehbî*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.11, İstanbul.
- Arslan, Mehmet, *Hulûsî, Toptan-zâde Şa’bân Hulûsî Bey, İşkodralı*”, Türk edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hulusi-toptanzade-saban-hulusi> (E.T.10/12/2020).
- Arslan, Mehmet, *Lebib, Mehmed Lebib Efendi, İstanbullu*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/lebib-mehmed-lebib-efendi-istanbullu> (E.T.01/12/2020).
- Arslan, Mehmet, *Seyyid Vehbî, Hüseyin*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seyyid-vehbi-huseyin> (E.T.12/11/2020).
- Atak, Mustafa, *Yüsrî Ahmed Nazîf Dede ve Dîvânı (İnceleme-Metin)*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., İzmir 2016.
- Ay, Ümran, *Münîrî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/muniri-mdbir> (E.T.31/10/2020).
- Ayan, Hüseyin, *Cevrî İbrâhim Çelebi*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.7, İstanbul.
- Aydemir, Yaşar, *Behîştî, Ramazan b. Abdülmuhsin*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/behisti-ramazan-abdulmuhsin> (E.T.16/12/2020).
- Aypay, İrfan, *Nahîfî Süleyman Efendi (Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Dîvânı’nın Tenkitli Metni)*”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT., Konya 1992.
- Balgalmış, Abdülkadir, *Âtıf Efendi*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.4, İstanbul.
- Biltekin, Halit, *Râşid, Mehmed Râşid Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rasid-mehmed-rasid-efendi-mdbir> (E.T.17/11/2020).

- Bülbül, Tuncay, “*Ali, Şeyh Pîr Ali Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ali-seyh-pir-ali-efendi> (E.T.22/08/2021)
- Ceyhan, Adem, “*Azmî, Pîr Mehmed*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/azmi-pir-mehmed> (E.T.14/12/2020).
- Çaldak, Süleyman, “*Veysî, Üveys Çelebi, Üveys b.Mehmed*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/veysi-uveys-celebi-uveys-mehmed> (E.T.23/11/2020).
- Çavuşoğlu, Mehmed, “*Bâkî*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.4., İstanbul.
- Çavuşoğlu, “*Yahya Bey, Dukagin-zâde*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.3, İstanbul, 1986.
- Çetinkaya, Ülkü, “*Âzerî, İbrahim Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/azeri-ibrahim-celebi> (E.T.14/12/2020).
- Çıpan, Mustafa, *Fasîh Ahmed Dede Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT.,C.I, Konya 1991.
- Demirbağ, Ömer, *Koca Râgıb Paşa ve Dîvân-ı Râgıb*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT., Van 1999.
- Demirel, Şener, “*Şehrî, Malatyalı Ali Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sehri-malatyalı-ali-celebi> (E.T.25/11/2020).
- Dinç, Zeki, *Vak'anüvis Mehmed Raşid Efendi'nin Hayatı ve Eserleri*, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, YL., İstanbul 2014.
- Durmuş, Tuba, “*İshâk Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ishak-celebi> (E.T.05/12/2020).
- Donuk, Suat, “*Sadrî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sadri> (E.T.29/10/2020).
- Ekici, Hatice, *Sahhaf Rüşdî ve Dîvânı'nın Tenkitli Metni*, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Balıkesir 2006.
- Erdoğan, Mehtap, *Nazîf, Kâmilî-zâde Seyyid Mustafa Nazîf*, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nazif-kamilizade-seyyid-mustafa> (E.T.29/11/2020).
- Eren, Hulûsî, “*Hüdâyî, Azîz Mahmûd*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hudayi-aziz-mahmud> (E.T.24/11/2020).
- Ergün, Emel, *Sermed (Feyzullâh) Dîvân'ı (Edisyon-Kritik, İnceleme)*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Sivas 2004.

- Erkal, Abdulkadir, “*Nâbî, Yûsuf Nâbî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nabi-yusuf-nabi-efendi> (E.T.17/05/2021).
- Erkal, Abdulkadir, “*Râmî, Râmî Mehmet Paşa*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/rami-rami-mehmet-pasa> (E.T.06/01/2021).
- Erzen, Mehmet Halil, *İhyâ Dîvânı ve Tahlili (İnceleme-Tahlil-Tenkitli Metin)*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT.,Van 2012.
- Güfta, Hüseyin, *Hâzık Mehmed Efendi’nin Hayatı, Edebi Şahsiyeti, Eserleri ve Dîvânı’nın Tenkidli Metni*, Yayımlanmamış YLT., Erzurum 1992.
- Güler, Mehmet, *Halil Nurî Dîvânı Edisyon- Kritik- İnceleme*, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT.Sivas 2009.
- Güler, Mehmet, “*Nûrî, Halil Nûrî Bey*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nuri-halil-nuri-bey> (E.T.14/11/2020).
- Günay, Fatih, *Râşid (Vak’anüvis), Hayatı, Edebi Kişiliği, Dîvânı’nın Tenkitli Metni ve İncelemesi*, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne 2001.
- Günaydın, Elif, *İsmetî Dîvânı (İnceleme-Metin-Dizin)*, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, YLT., Bursa 2020.
- Gürbüz, ATİK, İncinur, “*Sânî, Cân Memi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sani-can-memi> (E.T.17/04/2021).
- Gürbüz, ATİK, İncinur, “*Şemsî, Seyyid Mehmed Şemseddîn Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/semsi-seyyid-mehmed-semseddin-efendi> (E.T.11/12/2020).
- Gürbüz, Mehmet, “*Hasibî, Güzelce Rüstem Paşa-zâde Hüseyin Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hasibi-guzelce-rustem-pasazade> (E.T.22/02/2022).
- Gürgendereli, Müberra, “*Sermed, Seyyid Feyzullah Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sermed-seyyid-feyzullah-efendi> (E.T.12/11/2020).
- Gürgendereli, Müberra, “*Sünbül-zâde, Vehbî Mehmed Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sunbulzade-vehbi-mehmed-efendi> (E.T.10/12/2020).
- Hayber, Kasım, “*Tezkire-i Şuarâ-yı Âmid*”, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT.,Kayseri 1996.
- Hoca, Fadıl, *Veysî Dîvânı Tahlili*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT.,İstanbul 2002.

- İpekten, Haluk, “*Atâyî, Nev’î-zâde*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/atai-nevizade> (E.T.08/12/2020).
- İsen, Mustafa, “*Sûzî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/suzi-mdbir> (E.T.03/11/2020).
- İsen, Mustafa, “*Usûlî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/usuli> (E.T.02/03/2022).
- Kadaş, Sercan, *Ahmed Paşa Dîvânı : Tenkitli Metin- Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük*, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, DT., Ankara 2022.
- Kadioğlu, İdris, *Es’ad-ı Bağdâdî Dîvânı*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Malatya 1997.
- Kalpakkı, Mehmet, “*Fevrî, Ahmed*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fevri-ahmed> (E.T.25/12/2020).
- Kaplan, Mahmut, “*Neşâtî, Ahmed Dede*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nesati-ahmed-dede> (E.T.27/11/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Ehlî, Tayyib-zâde Ehlî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ehli-tayyibzade-ehli-efendi> (E.T.09/12/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Hazânî, Mustafa Hazânî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hazani-mustafa-hazani-efendi> (E.T.03/11/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Hüdâyî, Okçu-zâde Hüdâyî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hudayi-okcuzade-hudayi> (E.T.10/12/2020).
- Kaplan, Yunus, “*İmâdî, İmâd-zâde Veli Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/imadi-imadzade-veli-celebi> (E.T.31/10/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Kâmî, Seyyid Kâmî Mehmed Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kami-seyyid-kami-mehmed-efendi> (E.T.31/10/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Kerîmî, Şeyhülharem-zâde Abdulkerim Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kerimi-seyhulharemzade-abdulkerim> (E.T.21/11/2020).
- Kaplan, Yunus, “*Lisânî, Yahya Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/lisani-yahya-celebi> (E.T.30/10/2020).

- Karagözlü, Volkan, “*Abdullah, Kızılca Hayreddinoğlu Abdullah Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdullah-kizilca-hayreddinoglu> (E.T.04/12/2020).
- Karagözlü, Volkan, “*Hayâlî Bey, Hayâlî, Mehmed Hayâlî Bey, Bekar Memî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hayali-bey-hayali-mehmed-hayali> (E.T.03/11/2020).
- Karavelioğlu, Murat Ali, “*Nahîfî, Süleyman*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nahifi-suleyman> (E.T.14/11/2020).
- Kartal, Ahmet, “*Mesîhî, Îsâ*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/mesihi-isa> (E.T.04/11/2020).
- Kavruk, Hasan, “*Şeyhülislâm Yahyâ*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seyhulislam-yahya> (E.T.25/11/2020).
- Kaya, Bayram Ali, “*Azmi-zâde Hâletî Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkitli Metni*”, Edirne Üniversitesi Sosyal Bilimler enstitüsü, DT.,Edirne 1996.
- Kaya, Bayram Ali, “*Hâletî, Azmî-zâde*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/haleti-azmizade> (E.T.21/08/2021)
- Kaya, Bayram Ali, “*Necâtî Bey, Îsâ*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/necati-bey-isa> (E.T.30/05/2021)
- Kaya, Bayram Ali, “*Yahyâ Bey, Taşlıcalı, Dukagin-zâde*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/yahya-bey-dukaginzade> (E.T.27/12/2021).
- Keklik, Murat, *Üsküplü İshak Çelebi Dîvân (Metin- Çeviri- Açıklamalar- Dizin)*, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bışkek 2014.
- Kesik, Beyhan, “*Behcet, Acem Kılıcı Mustafa Efendi-zâde Mehmed Behcet Efendi*”, *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/behcet-acem-kilici-seyfi-mustafa> (E.T.09/12/2020).
- Kesik, Beyhan, “*Es'ad, Şehremini-zâde Hâfız Es'ad Bey*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/esad-sehreminezade-hafiz-esad-bey> (E.T.09/12/2020).
- Kesik, Beyhan, “*Koca Râgıb Paşa*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/koca-ragib-pasa> (E.T.12/11/2020).
- Kesik, Râzî, “*Yazıcı Abdullah Efendi-zâde Abdüllatif Râzî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/razi-yazici-abdullah-efendizade> (E.T.17/11/2020).

- Kesik, Beyhan, “*Selîmî, Selîm, Sultan Selîm-i Sâni*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/selimi-selim-sultan-selimi-sani> (E.T.29/10/2020).
- Kılıç, Filiz, “*Müslimî, Kadî-zâde Müslimî Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/muslimi-miri-kadizade-muslimi-efendi> (E.T.10/12/2020).
- Kılıç, Filiz, “*Revnâk, Revnâk-zâde Mehmed*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/revnak-revnakzade-mehmed> (E.T.10/12/2020).
- Kılıç, Filiz, “*Şânî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sani> (E.T.29/10/2020).
- Kılıç, Mustafa, “*İsmetî, Mehmed İsmetî Çelebi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ismeti-mehmed-ismeti-celebi-mdbir> (E.T.25/11/2020).
- Kılıç, Yasin, *Râtîb Ahmed Paşa, Hayatı, Edebî Şahsiyeti, Dîvânı’nın Tenkitli Metni ve İncelemesi*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1996.
- Kılıç, Yasin, “*Râtîb, Ahmed Paşa*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ratib-ahmed-pasa> (E.T.17/11/2020).
- Koyuncu, Fatih, “*Makâlî, Mustafa Bey*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/makali-mustafa-bey> (E.T.31/10/2020).
- Köksal, Mehmet Fatih, “*Kâmî, Edirneli*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kami-edirneli> (E.T.31/10/2020).
- Köksal, Mehmet Fatih, “*Kirâmî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kirami> (E.T.30/10/2020).
- Kufacı, Osman, *Adnî ve Adnî Dîvânı’nda Benzetmeler*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış YLT., İstanbul 2006.4
- Kut, Günay, “*Ahmed Paşa, Bursalı*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.2., İstanbul...
- Küçük, Sabahattin, “*Kaf-zâde Fâizî*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İlam Ansiklopedisi*, C.24, İstanbul...
- Kütükoğlu, Bekir, “*Âlî Mustafa Efendi*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.2., İstanbul...
- Macit, Muhsin, “*Fuzûlî*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fuzuli-mdbir> (E.T.05/12/2020).
- Okçu, Naci, “*Hâzık*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.17, İstanbul....

- Ördek, Şerife, “*Edîbî, Bakkal-zâde Ali Edib Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/edibi-bakkalzade-ali-edib-efendi> (E.T.09/12/2020).
- Ördek, Şerife, *Feyzî, Dursun-zâde Abdullah Feyzî Efendi*, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/feyzi-dursunzade-abdullah-feyzi> (E.T.09/12/2020)
- Ördek, Şerife, “*Kınalı-zâde Mehmed Fehmî Efendi*,” Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kinalizade-mehmed-fehmi-efendi> (E.T.10/12/2020).
- Özcan, Abdülkadir, “*Hüsrev Paşa, Deli*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.19, İstanbul.
- Ördek, Şerife, “*Şerîfî, Şerîfî-zâde Seyyid Mehmed Efendi*, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/serifi-serifizade-seyyid-mehmed> (E.T.10/12/2020).
- Ördek, Şerife, “*Şeyhî, Tayyib-zâde Mehmed Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sehyi-tayyibzade-mehmed-efendi> (E.T.28/10/2020).
- Özcan, Azmi, “*Eyüp Sabri Paşa*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.12, İstanbul.
- Özcan, Tahsin, “*Pîrizâde Mehmed Sâhib Efendi*”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.34, İstanbul.
- Özyıldırım, Ali Emre, “*İzzet Mollâ, Keçeci-zâde Mehmet İzzet Efendi*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/izzet-molla-kececizade-mehmed-izzet> (E.T.10/12/2020).
- Özyıldırım, Ali Emre, “*Sâbit, Alâaddin(Ali)*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sabit-alaaddin-ali> (E.T.26.11.2020).
- Öztoprak, Nihat, “*Rûhî, Bağdatlı*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ruhi-bagdatli> (E.T.29/10/2020).
- Saraç, Yekta, “*Emrî, Emrullâh*”, “*Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*”, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/emri-emrullah> (E.T.05/12/2020).
- Saraç, Yekta, *Emrî ve Dîvânı*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT., İstanbul 1991.
- Saraç, Yekta, “*İbn-i Kemal, Kemal-paşa-zâde*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ibn-kemal> (E.T.11/11/2020).
- Sarioğlu, ALPTEKİN, Leyla, “*Adnî, Mahmûd Paşa*”, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/adni-mahmud-pasa> (E.T.13/12/2020).

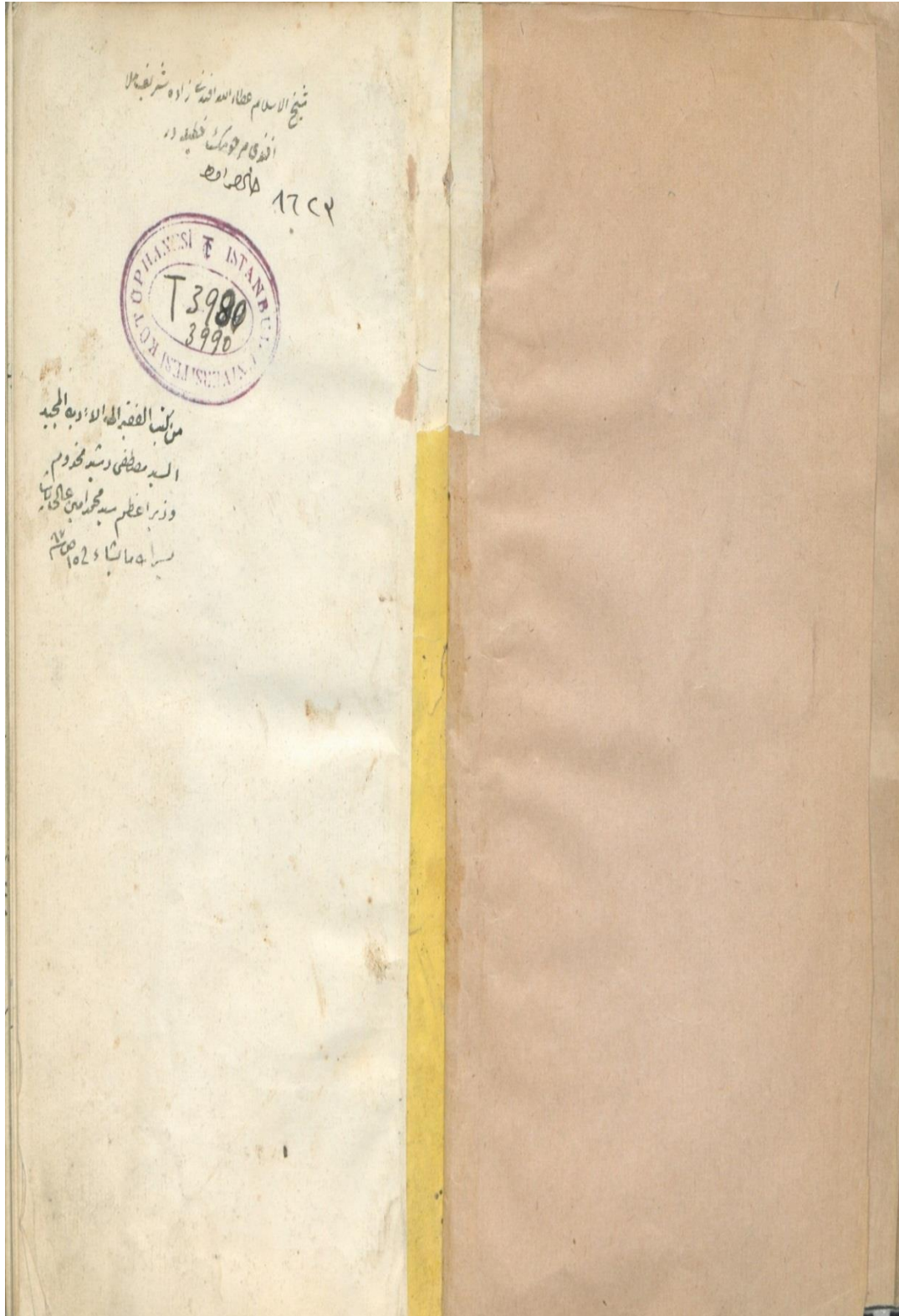
- Sefercioğlu, Mustafa Nejat, "Nev'î, Yahyâ", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nevi-yahya> (E.T.06/04/2021).
- Şahin, Ebubekir Sıddık, *Keçeci-zâde İzzet Molla'nın Dîvânları :Bahâr-ı Efkâr ve Hazân-ı Âsâr*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT., Ankara 2004.
- Şanlı, İsmet, *Hilâlî Dîvân'ı Metin-Çeviri-Tahlil*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Bursa 1999.
- Şanlı, İsmet, "Hilâlî, Takyeci (Takye-düz, Takkeci)", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hilali-takyeci-takyeduz-takkeci> (E.T.03/11/2020).
- Tekin, Gözde, "Abdüllatif, Tarsûsî Damadı", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdullatif-tarsusi-damadi> (E.T.05/12/2020).
- Toska, Zehra, *Veysî Dîvân'ı Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., İstanbul 1985.
- Tombul, Enis, *Beşiktaşlı Yahya Efendi Dîvânı, Metin ve İnceleme*, Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, YLT, İstanbul 2014.
- Tuğluk, Halil İbrahim, "Abdî (Vassaf), Abdullâh Efendi", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/abdi-vassaf-abdullah-efendi> (E.T.22/11/2020).
- Tuğluk, Halil İbrahim, "Ali Çelebi, Kınalı-zâde", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ali-celebi-kinalizade> (E.T.14/12/2020).
- Tuğluk, Halil İbrahim, "Âmidî", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/amidi> (E.T.22/11/2020).
- Tuğluk, Halil İbrahim, "Arzî", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/arzi-mehmed-efendi> (E.T.23/11/2020).
- Tuğluk, Halil İbrahim, "Pîrî-zâde Mehmed Sâhib Efendi", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/pirizade-mehmed-sahib-efendi> (E.T.17/05/2021).
- Türkoğlu, Köse, *Hayriye, XVI.Yüzyıl Dîvân Şâiri Hüdayî, Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Ankara 2007.
- Ünal, Mehmet, "Fasîh, Ahmed Fasîh Dede", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fasih-ahmed-fasih-dede> (E.T.06/12/2020).
- Ünlü, Osman, "Cinânî, Mustafa", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/cinani-mustafa> (E.T.05/12/2020).

- Üzer, Altuner, Nuran, *Safâyî ve Tezkiresi (3 cilt) İnceleme-Tenkidli Metin-İndeks*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, DT., İstanbul 1989.
- Üzgör, Tahir, "*Fehîm-i Kadîm*", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.12, İstanbul.
- Yağmur, Bahri, *Hilâlî Dîvân'ı, İnceleme Metin*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış YLT., Ankara 1988.
- Yazar, İlyas, "*Kânî, Ebû Bekîr*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kani-ebu-bekir> (E.T.12/11/2020).
- Yekbaş, Hakan, "*Vecdî, Abdûlbâkî*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/vecdi-abdulgabi> (E.T.23/11/2020).
- Yeniterzi, Emine, "*Dervîş Çelebi, Pîrî-zâde*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/dervis-celebi-pirizade> (E.T.25/11/2020)
- Yeşiloğlu, Ayşegül, Mine, "*Nâilî*", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C.32, İstanbul.
- Yıldız, Alim "*Sarıhatip-zâde Ahmed*", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hamdi-sarihatipzade-ahmed> (E.T.10/12/2020).

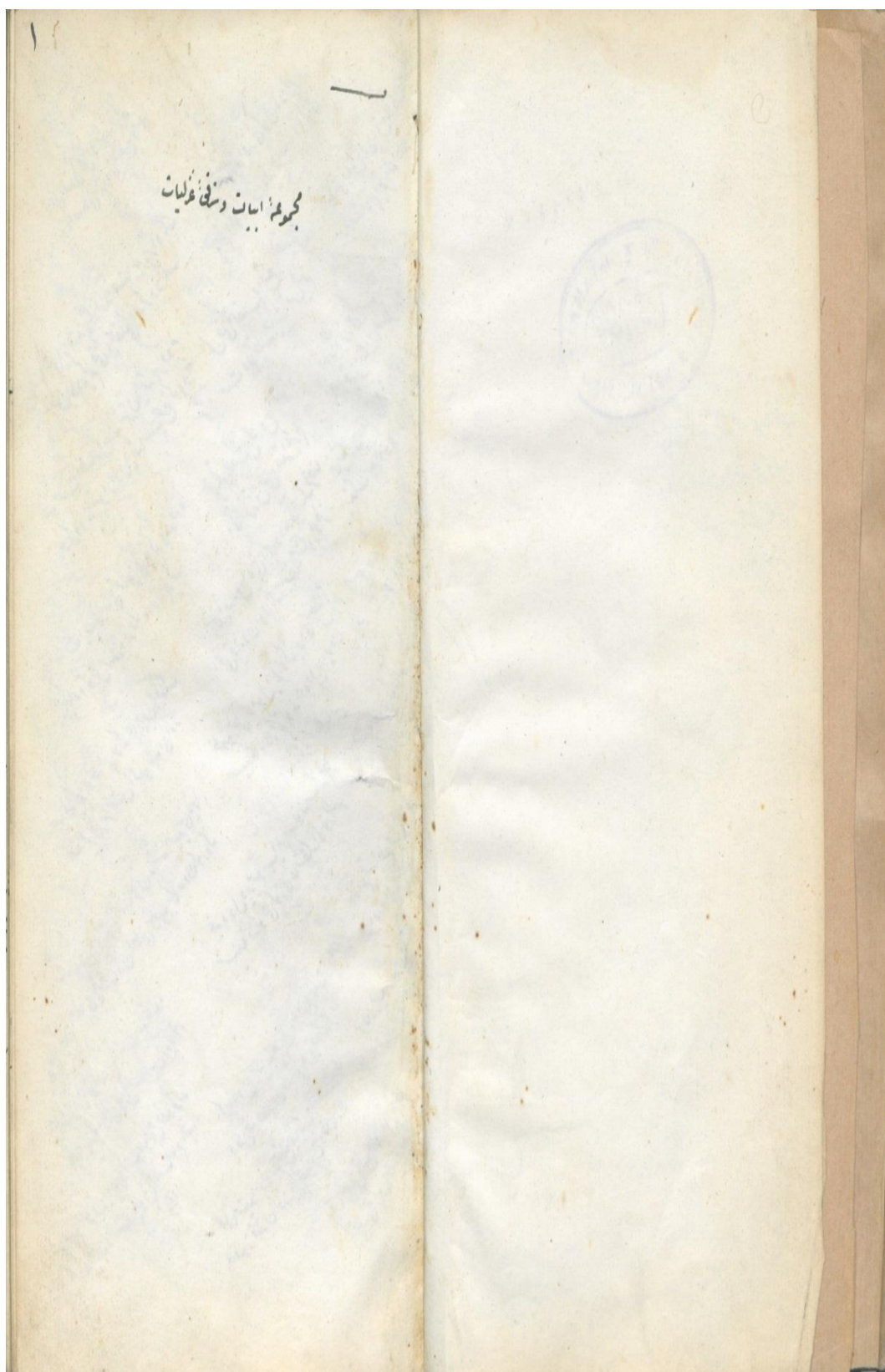

EK

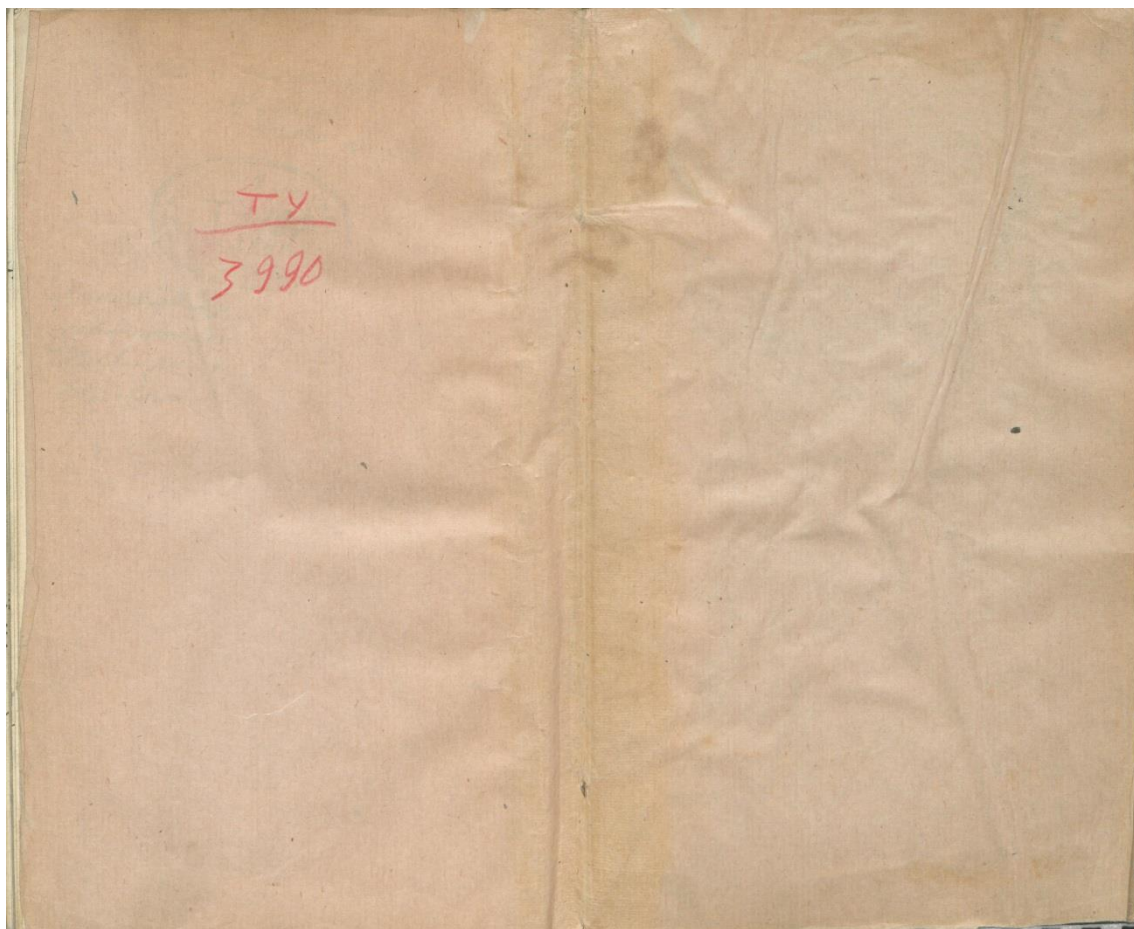
Ek 1:

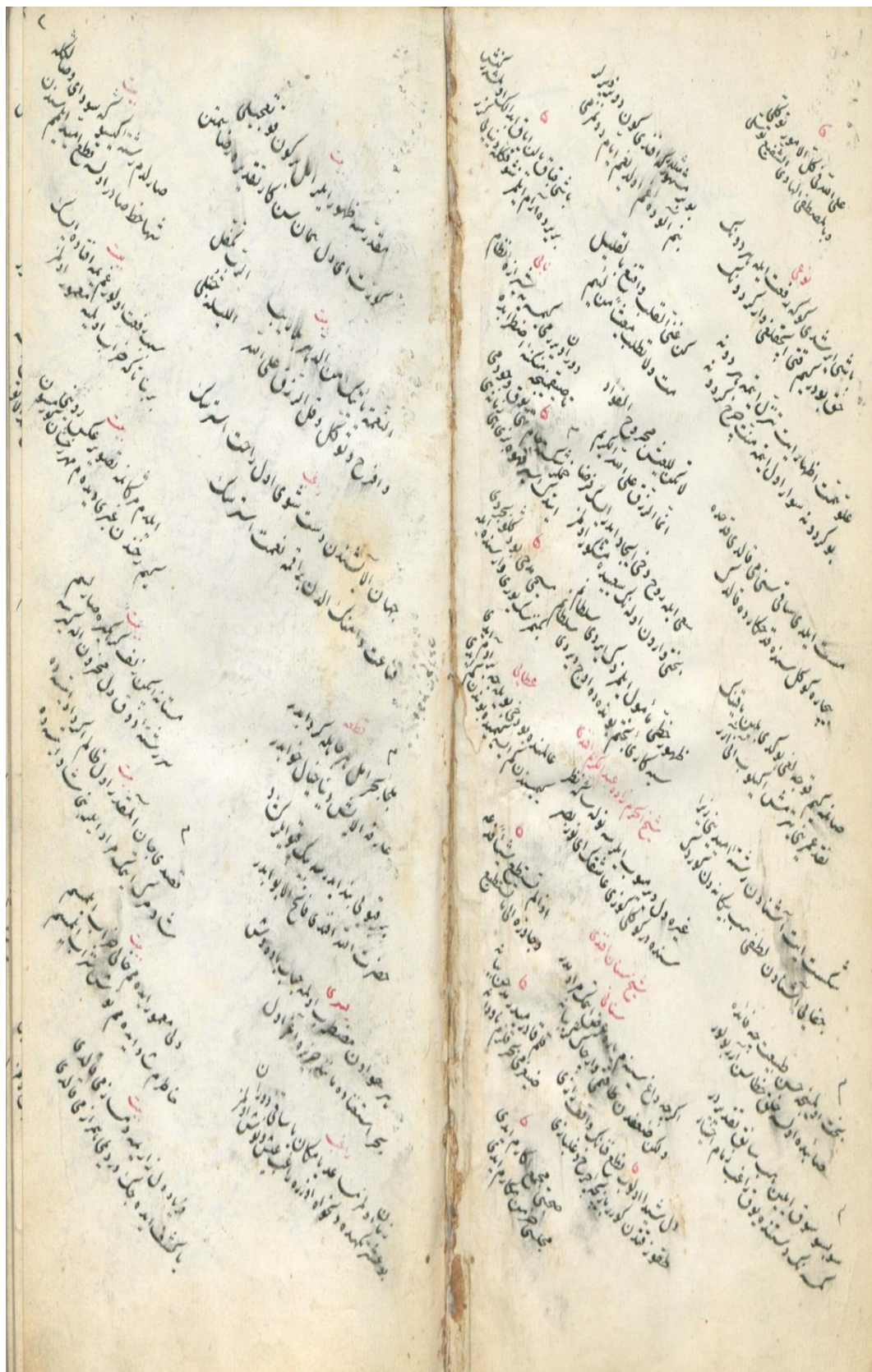
Ek 2:

Ek 3:

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

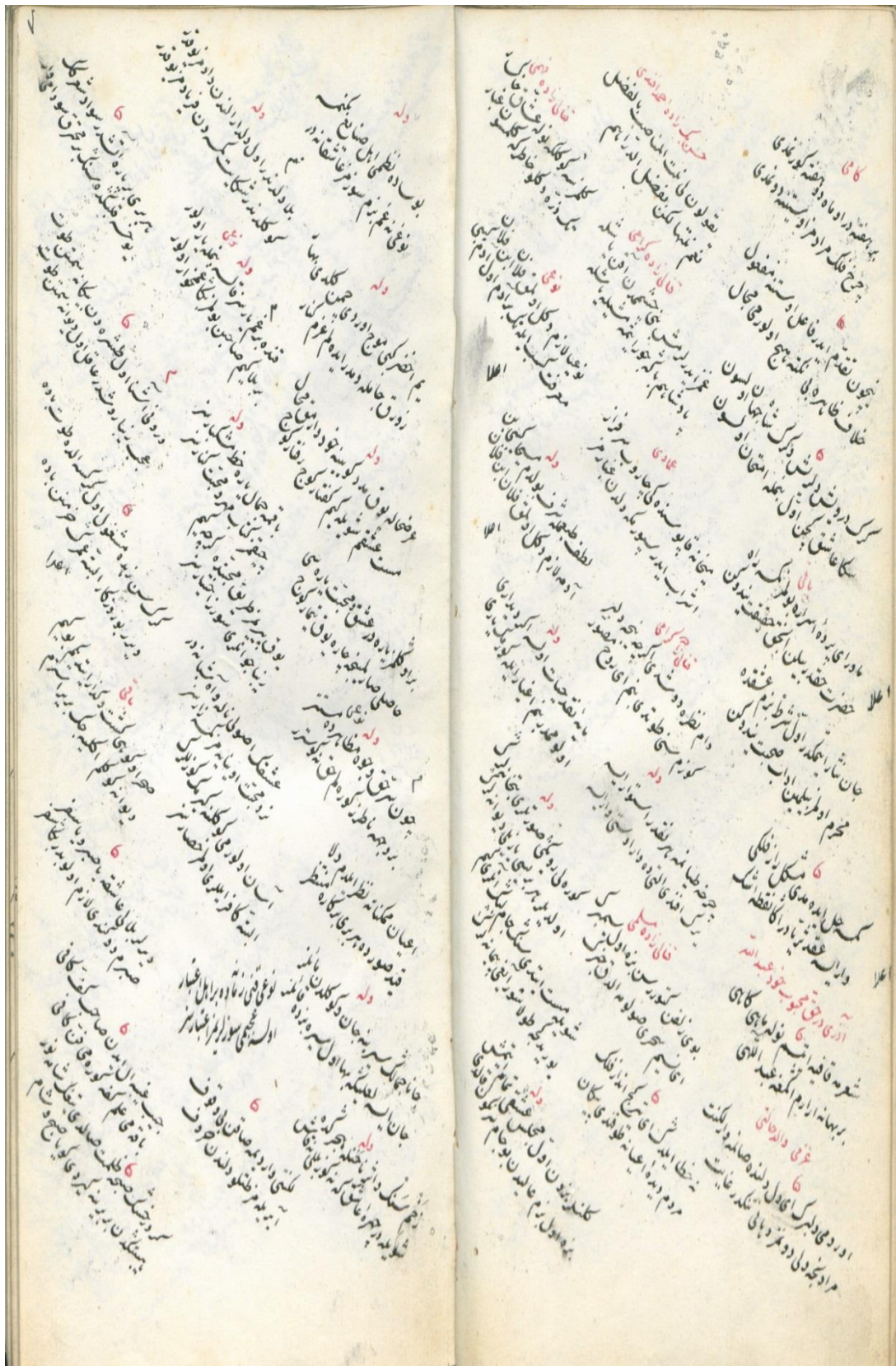

۱. کرمه بر نه صبر ایله کن دناک
 الود کل المدن لمران ش الله
 ۲. که غرت کش اولوق اولدی
 بلکه پر خشم و کین اوق
 اولور نال بوس لایم
 اولسون ای عاشق کربان
 ۳. لا طوفانه صبر من ماندن
 چقار در بی غم کن در کار ایله
 شکسته ای دیر دی و من کون
 اولان مثال قلم
 ۴. انازه چای که دوران ایله بولا
 اظفار بی قار قش سرد له اعدا
 ۵. بزم احباب چون فالدی اسباب
 خانه کار جهان کن دیار انکار
 ۶. خنک دیر دین تفنگ دل که
 او بر ماهر تا تصویر درینه دن چقار
 ۷. کرمه بر نه صبر ایله کن دناک
 الود کل المدن لمران ش الله
 ۸. که غرت کش اولوق اولدی
 بلکه پر خشم و کین اوق
 اولور نال بوس لایم
 اولسون ای عاشق کربان
 ۹. لا طوفانه صبر من ماندن
 چقار در بی غم کن در کار ایله
 شکسته ای دیر دی و من کون
 اولان مثال قلم
 ۱۰. انازه چای که دوران ایله بولا
 اظفار بی قار قش سرد له اعدا
 ۱۱. بزم احباب چون فالدی اسباب
 خانه کار جهان کن دیار انکار
 ۱۲. خنک دیر دین تفنگ دل که
 او بر ماهر تا تصویر درینه دن چقار

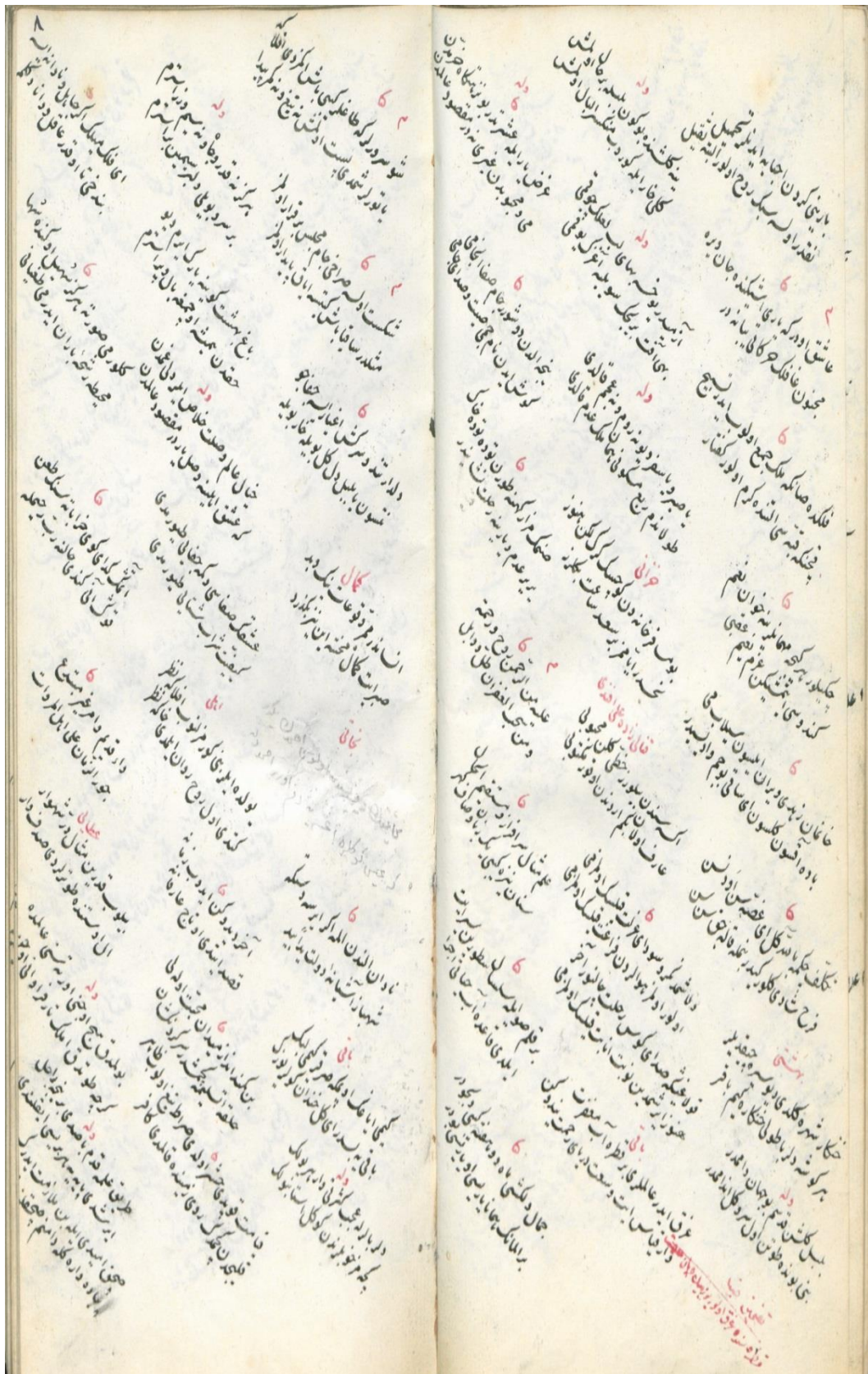

[illegible]

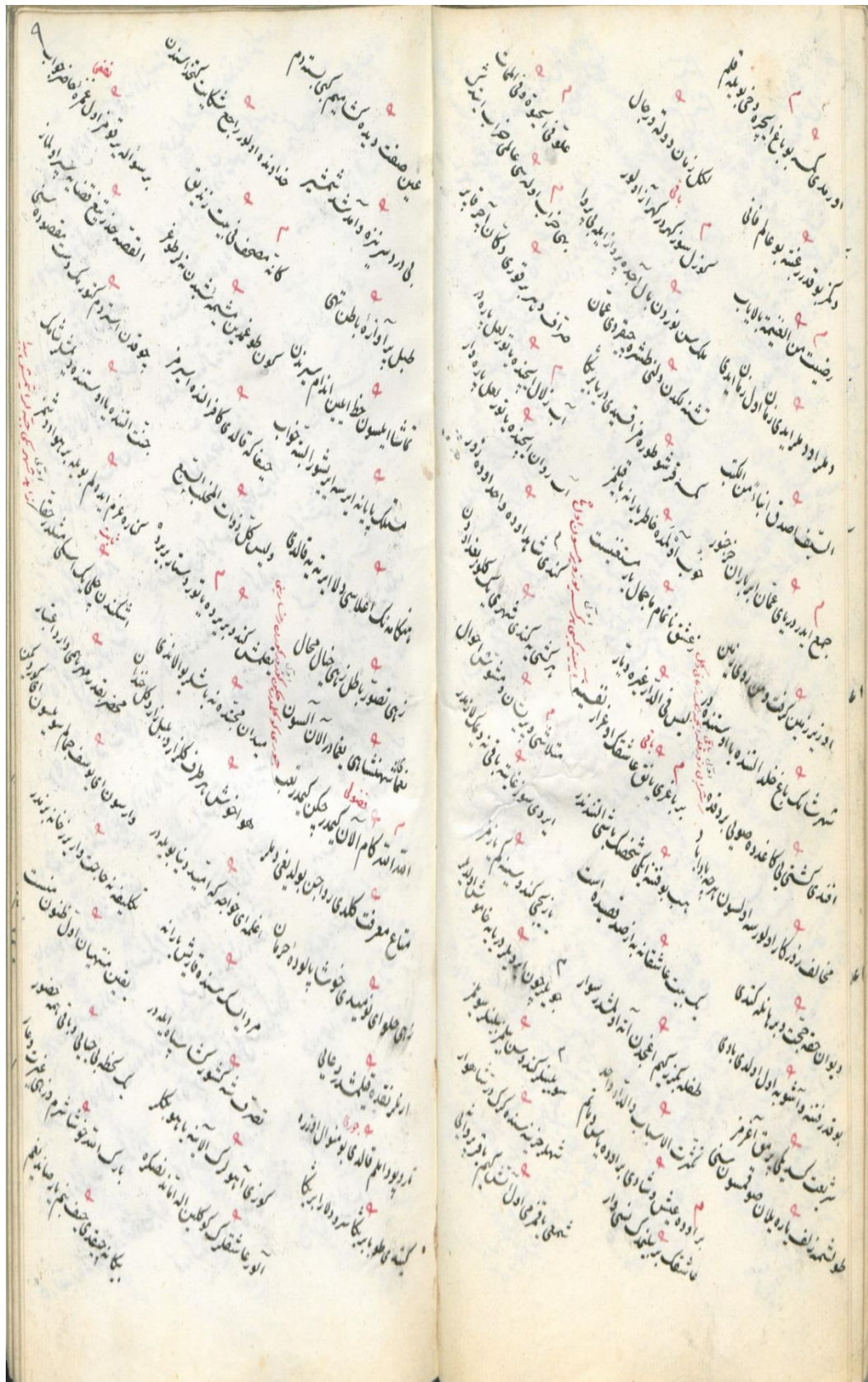

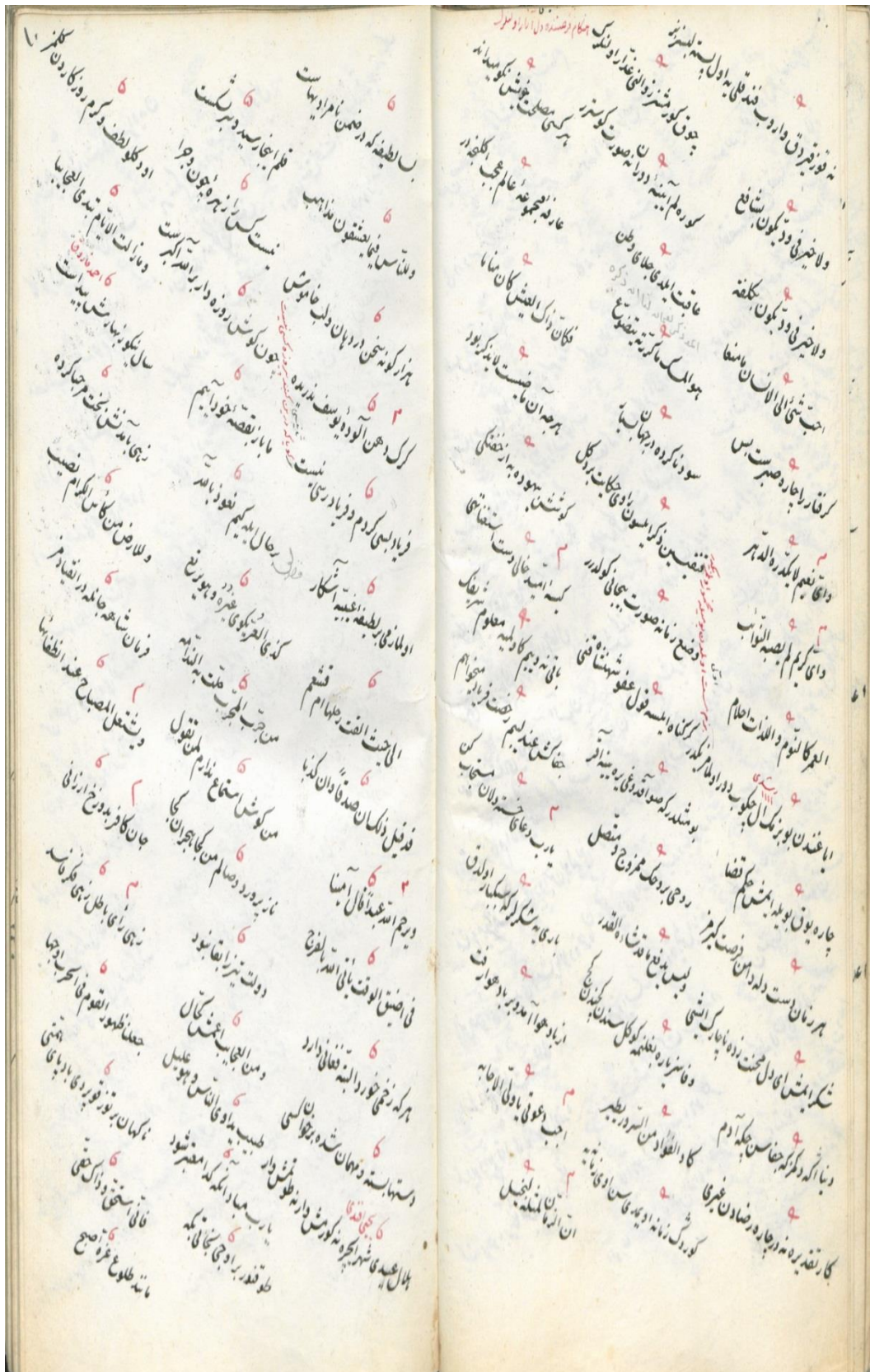

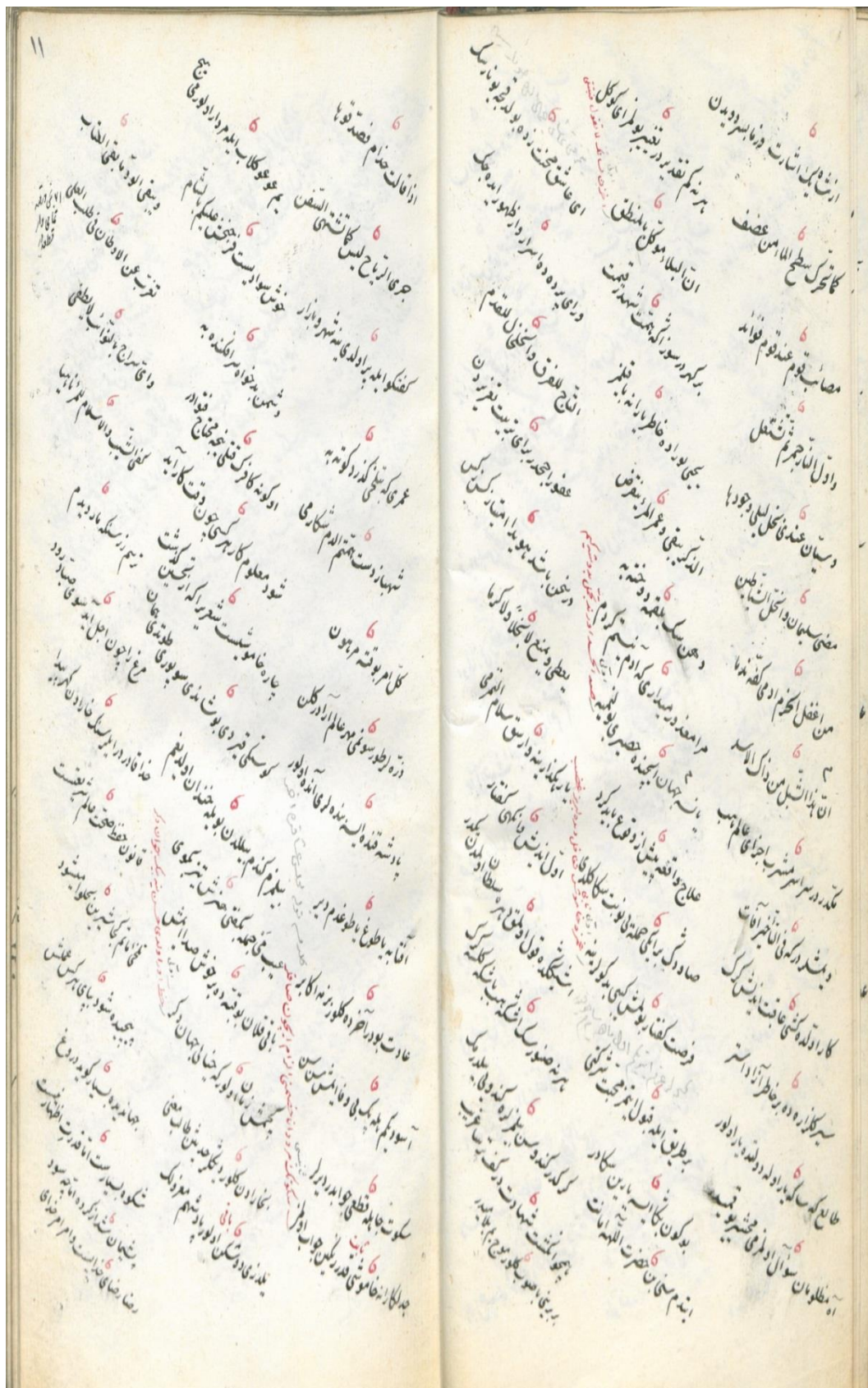

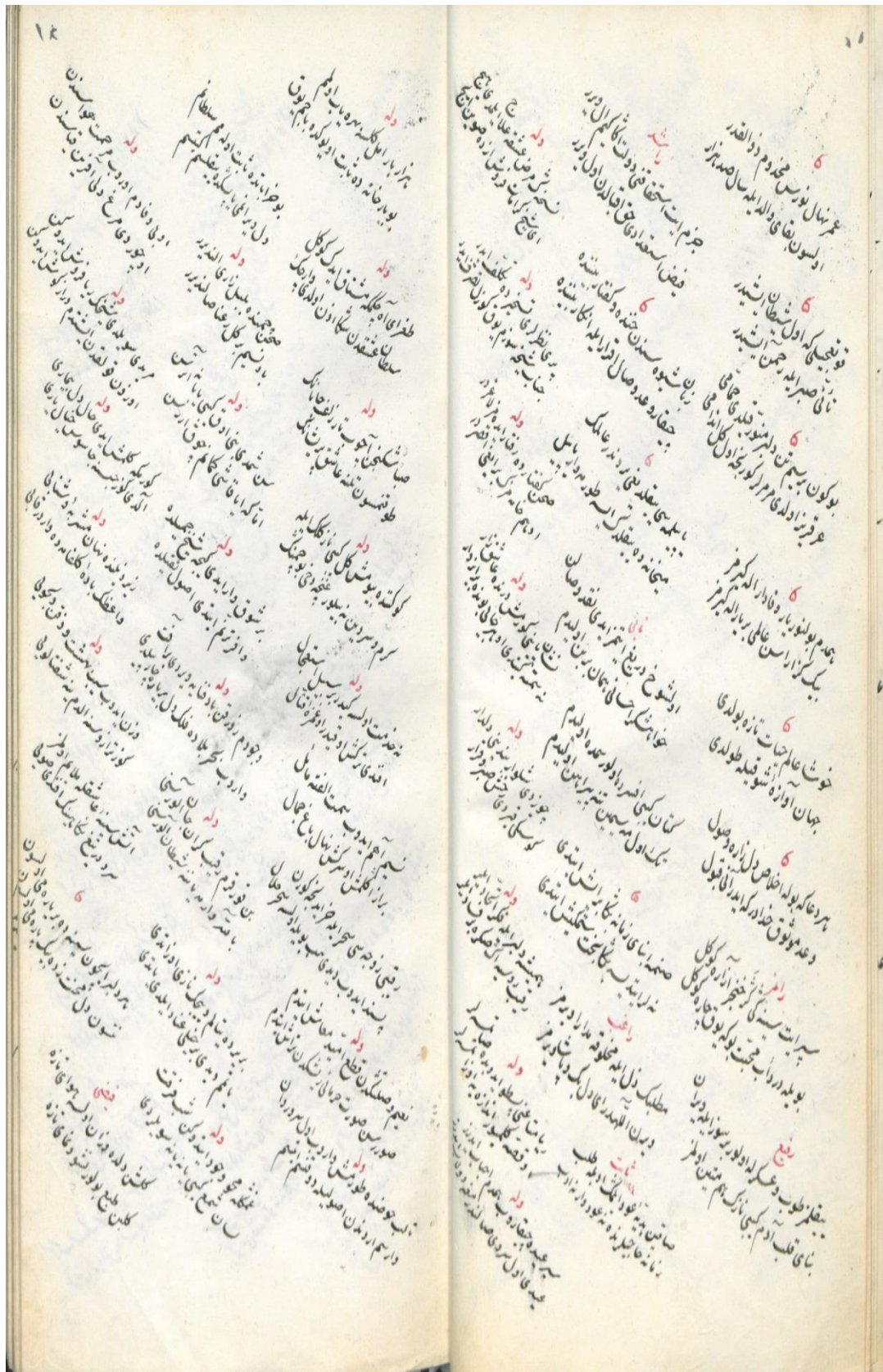

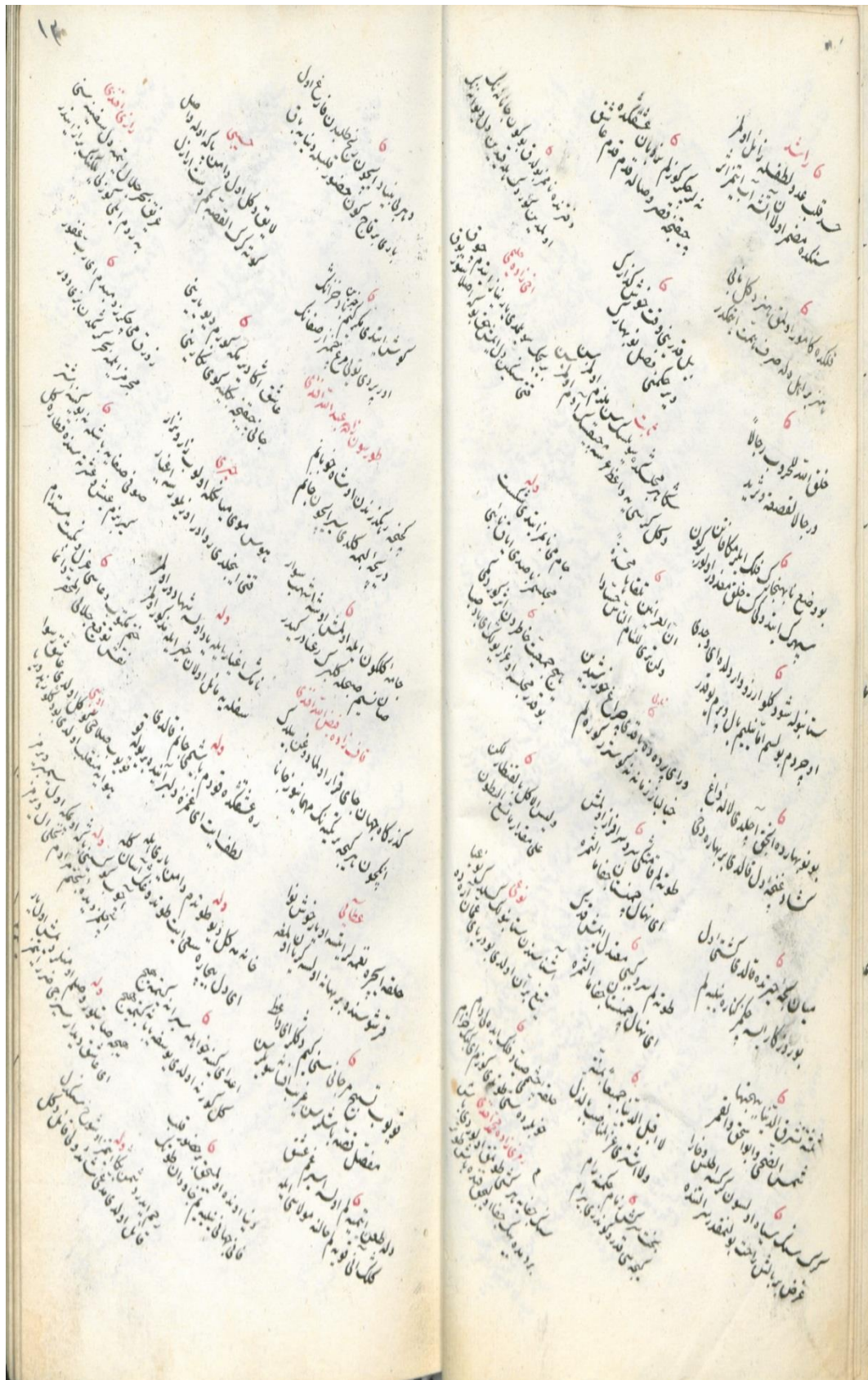

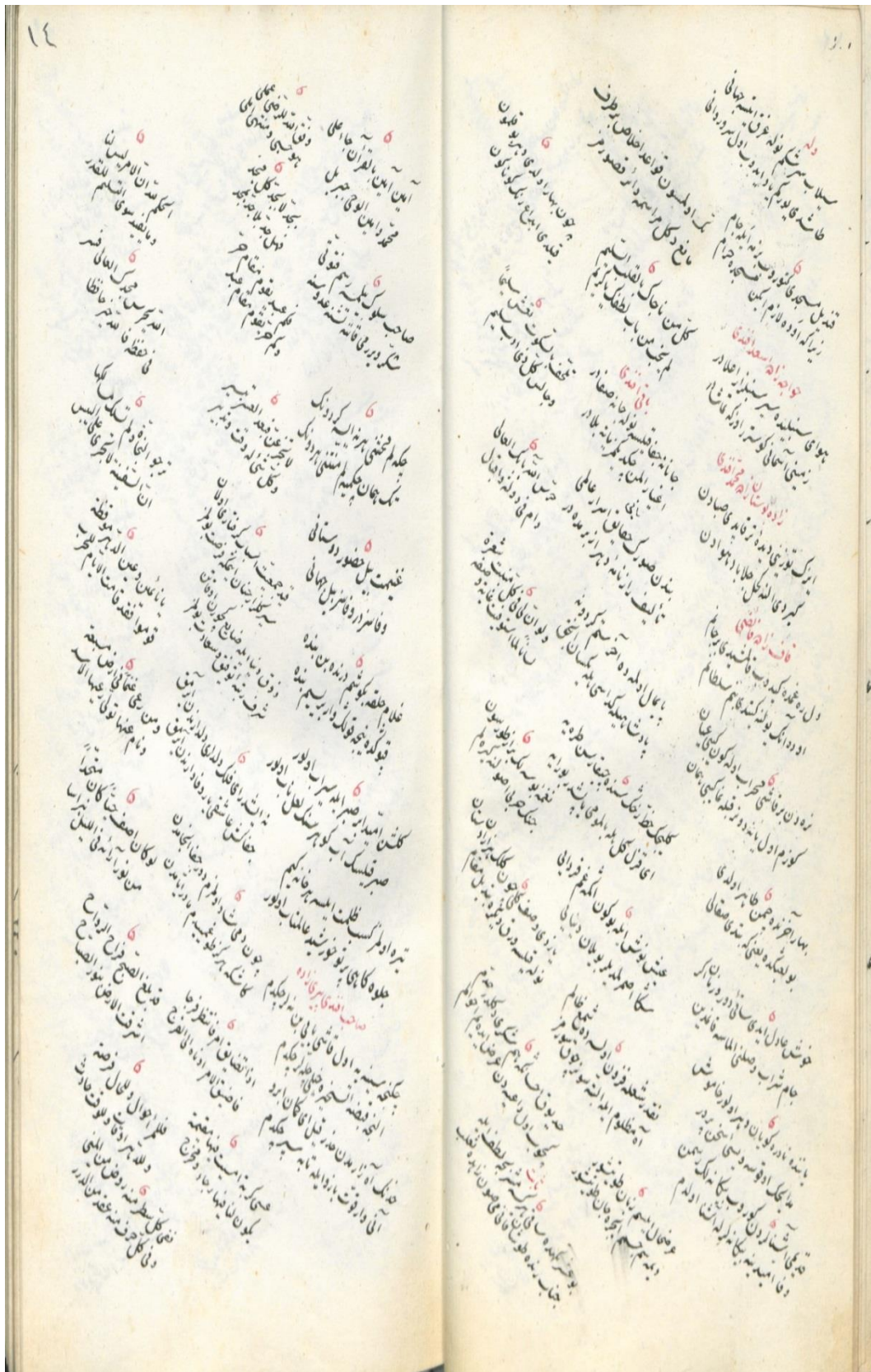

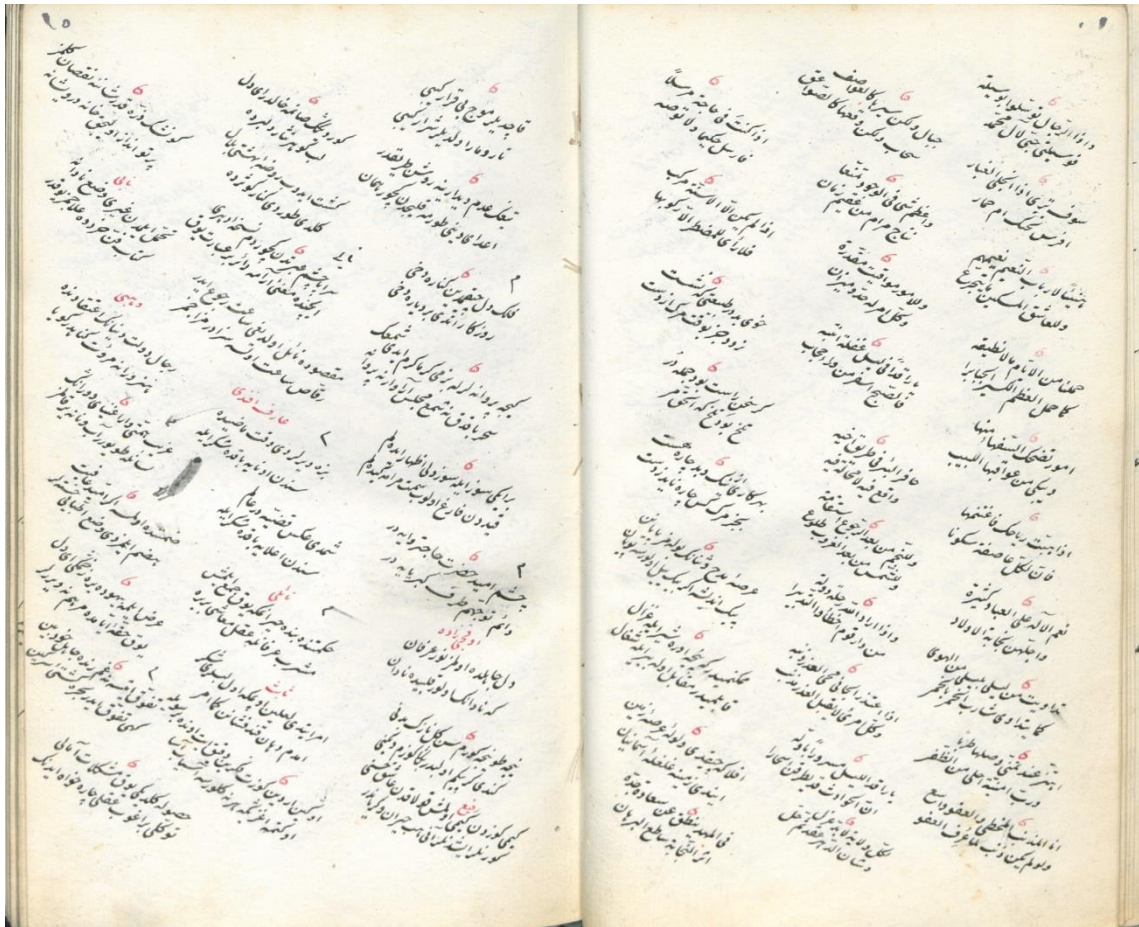

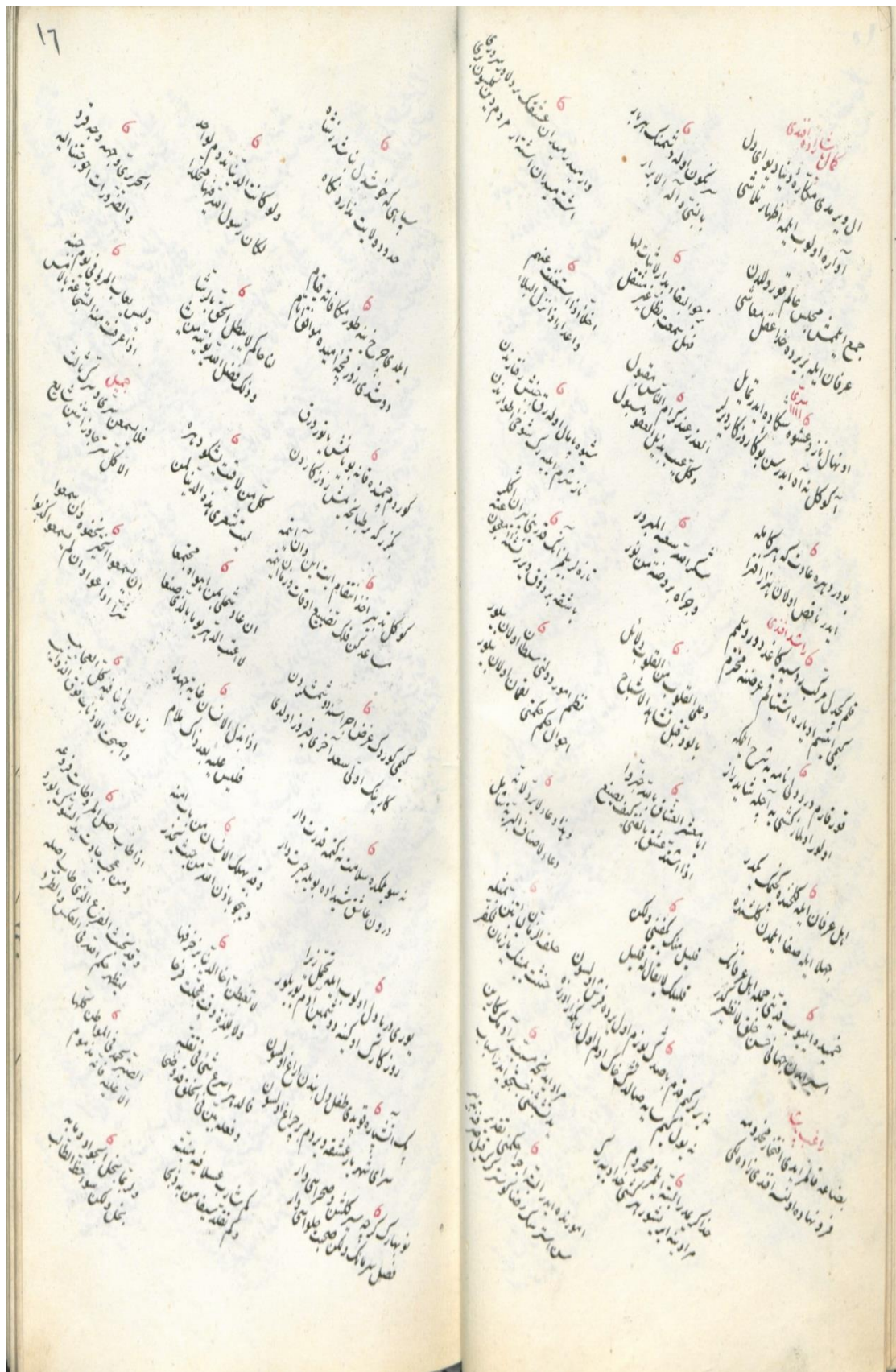

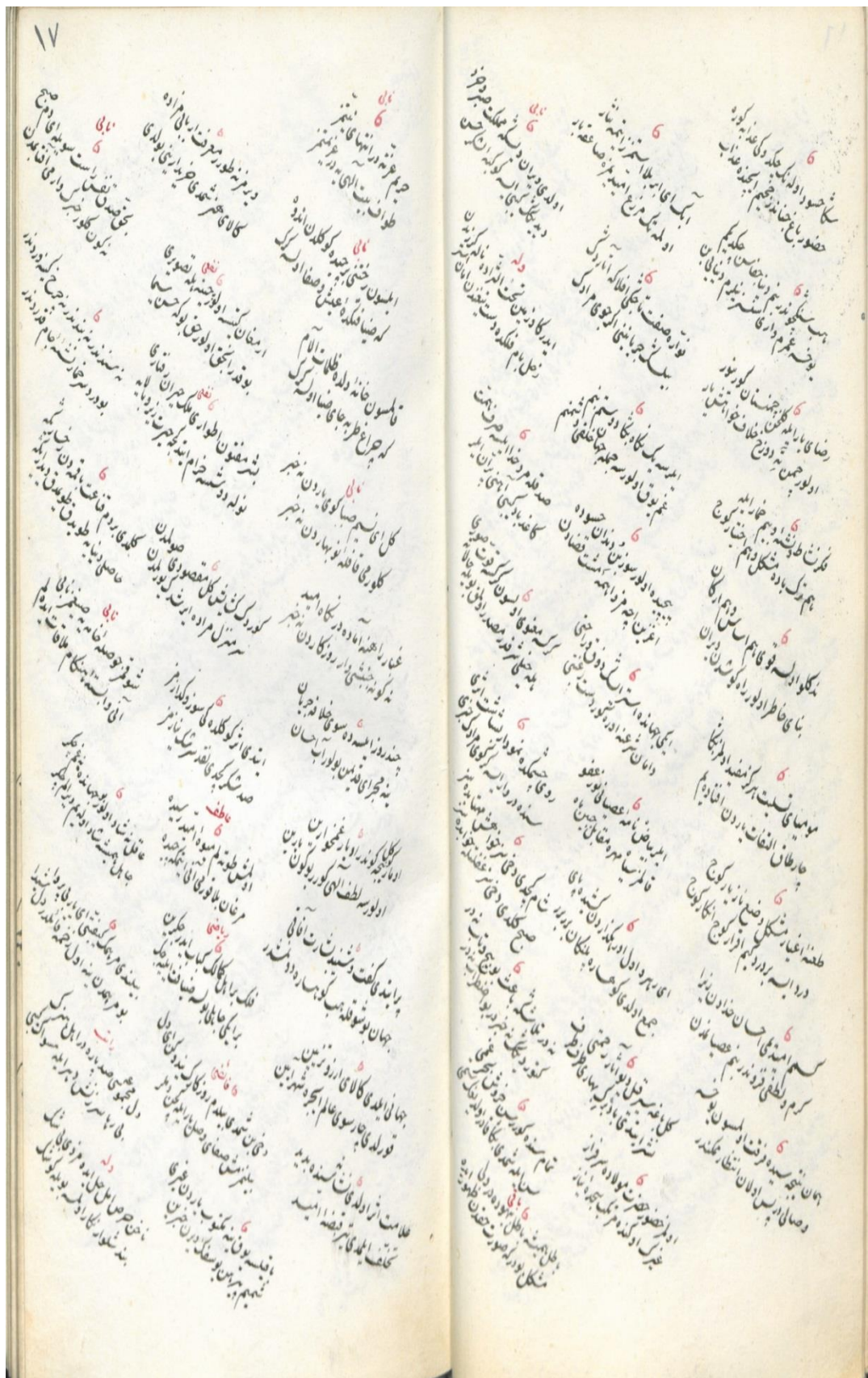

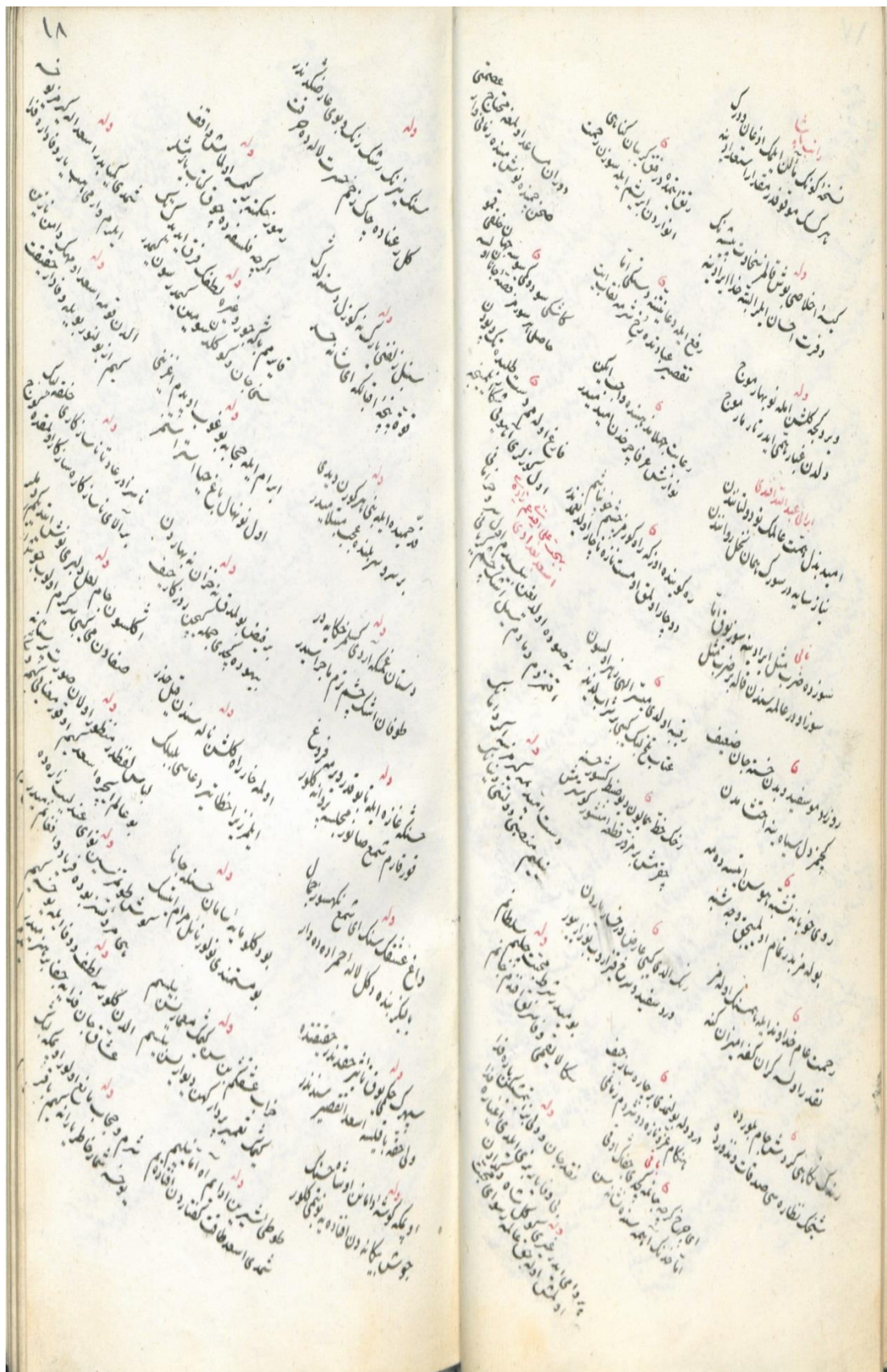

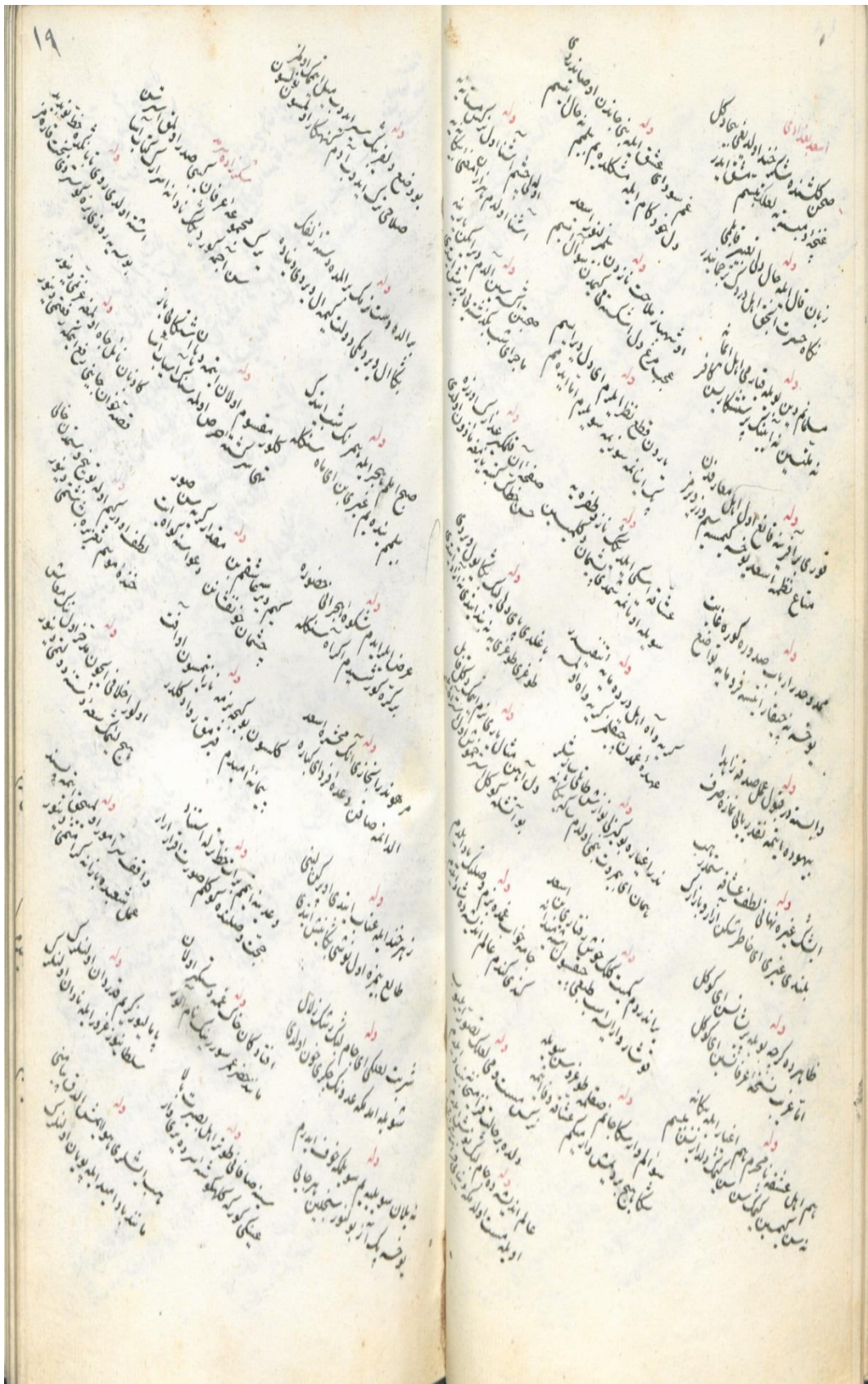

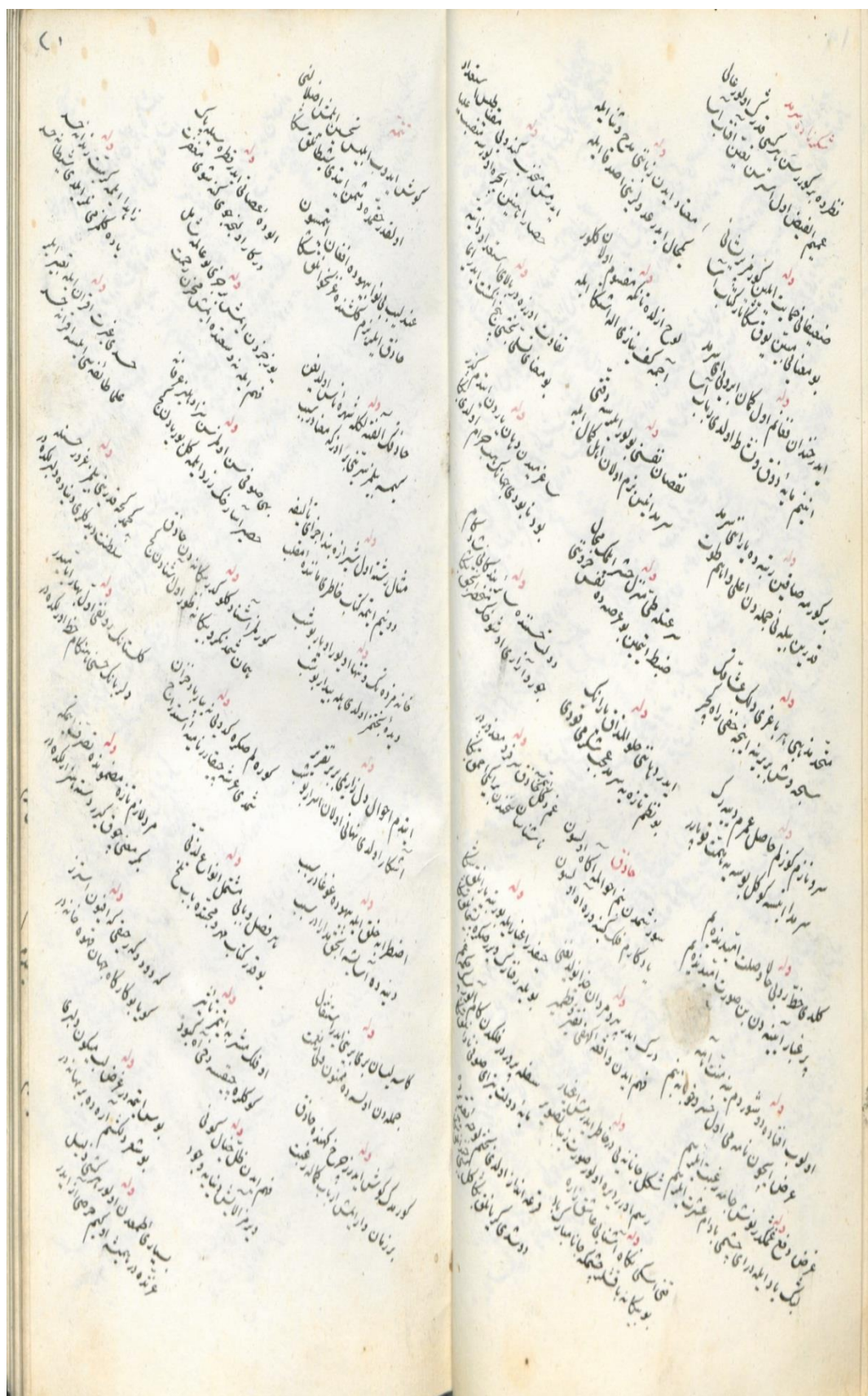

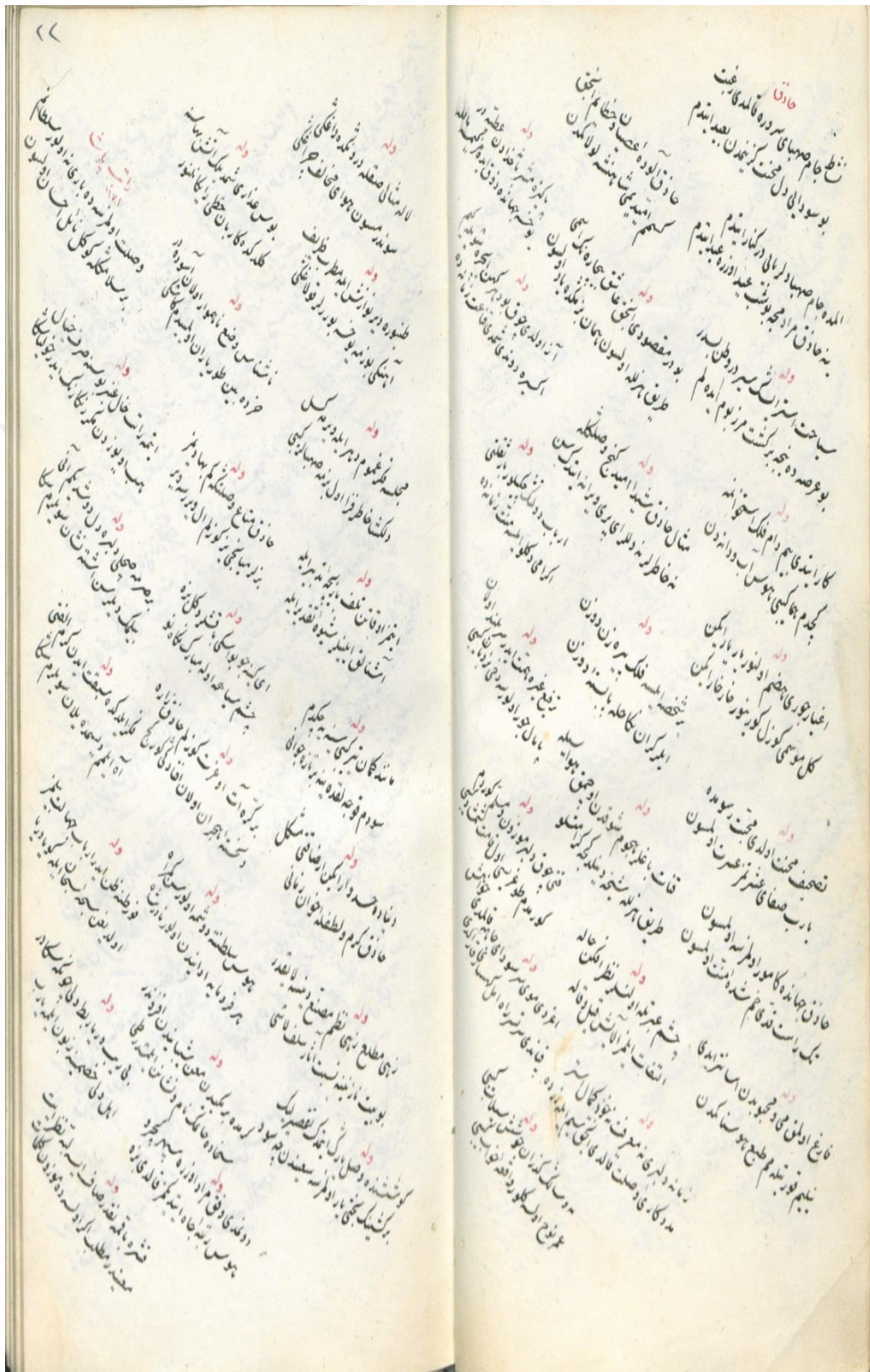

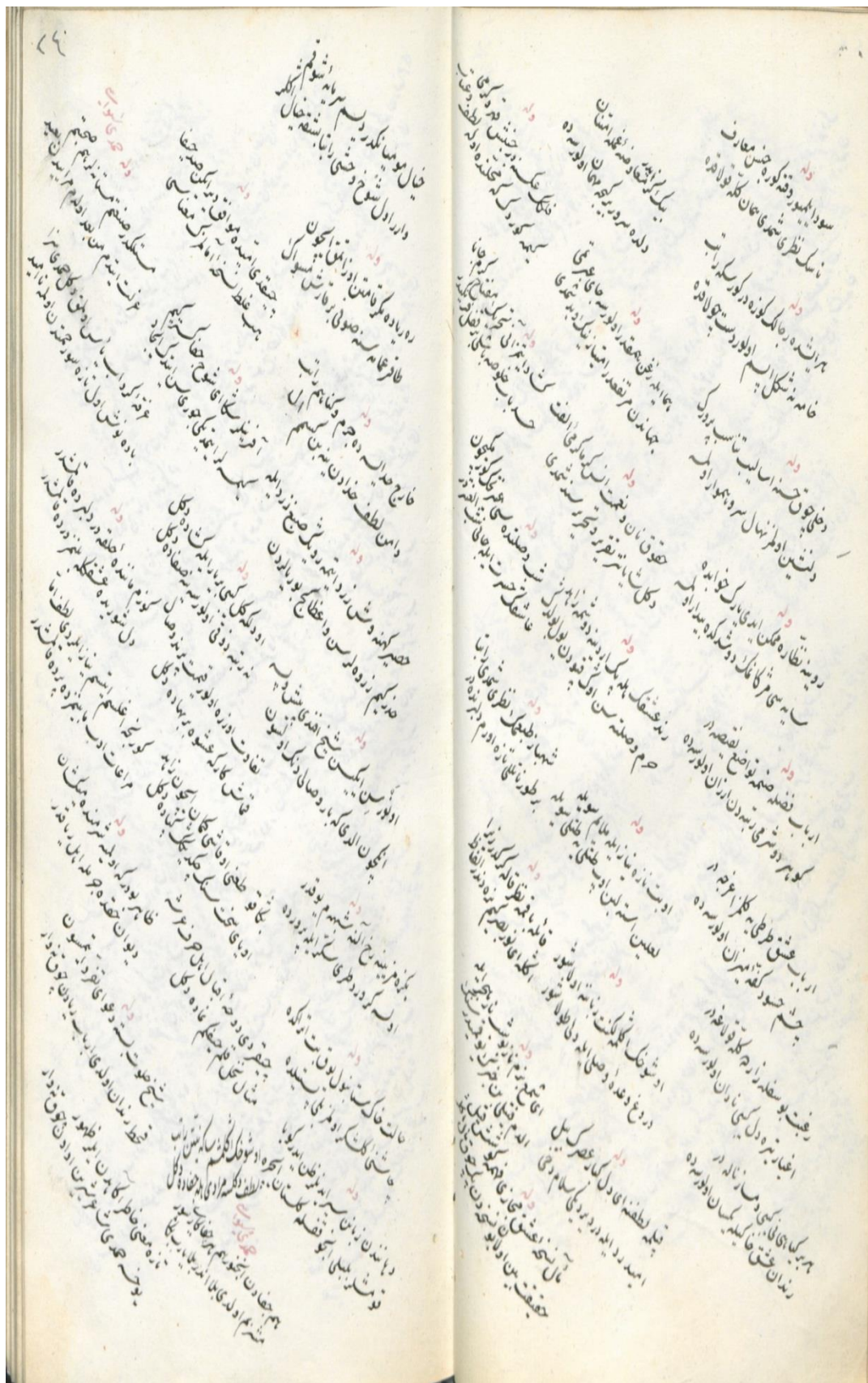

کلام نظر و خبر در آن موقوف باشد
 او و دلش از چشمه انجی نوزاید
 وصالیم اندر غلت موزاید
 بنابر او سحر عاید
 کلام دولت در زبان غنچه
 کلام کرم کبریا در
 حلقه کفایه اویش مشرب اول
 اسوده در جهان او کیم لا اله الا الله
 کار نظر و خبر و حال حاجت بون
 نگاه سانی شامه فخر در
 مسرور اوله لطفه اول شوخ شکر
 و درش از روی و صده ده حکم و حکای
 حلقه کند زلفه دلسته در پیش
 اول کینه کوبیده کافری کور
 بیکه خوش بدوش تقدیرم
 ناکه بزم کباب
 کلام در پای مفرق جسته
 عاصی به نیت خطایند
 باز بینی خاطر و سرمدین معارف
 سخن اربابی به صرف به خود اید بکار
 اوضاع با سواد و در زبانیک
 نایبه نشیند و به ناموده در
 وارفتد در جهان عارفان عباد
 ارباب و انکس بوی بوده جوده در
 حلقه کفایه اویش مشرب اول
 اسوده در جهان او کیم لا اله الا الله
 کار نظر و خبر و حال حاجت بون
 نگاه سانی شامه فخر در
 مسرور اوله لطفه اول شوخ شکر
 و درش از روی و صده ده حکم و حکای
 حلقه کند زلفه دلسته در پیش
 اول کینه کوبیده کافری کور
 بیکه خوش بدوش تقدیرم
 ناکه بزم کباب
 کلام در پای مفرق جسته
 عاصی به نیت خطایند
 دایره چرخه خالده دنیا دارو
 توده معاصی خاطر و سرمدین معارف
 غمزه شکسته زلفه دلسته در پیش
 علقه لطفی اوله در جسته در
 و به صحبت اولان مینوارک
 سر بایه کماله نیت
 مکنه کلمه فطحه او المومنین
 شکران سده مشهوره
 سر کین بدین تو خنده ترک و جدان
 با شکره طاهره بزم چون شادان
 پیر به خسته او مینار به پیش بران
 مردم فالدی با بود کینه سرده
 به مطلب دار به کینه و دین بران
 دایره چرخه خالده دنیا دارو
 توده معاصی خاطر و سرمدین معارف
 غمزه شکسته زلفه دلسته در پیش
 علقه لطفی اوله در جسته در
 و به صحبت اولان مینوارک
 سر بایه کماله نیت
 مکنه کلمه فطحه او المومنین
 شکران سده مشهوره
 سر کین بدین تو خنده ترک و جدان
 با شکره طاهره بزم چون شادان
 پیر به خسته او مینار به پیش بران
 مردم فالدی با بود کینه سرده
 به مطلب دار به کینه و دین بران

[illegible]

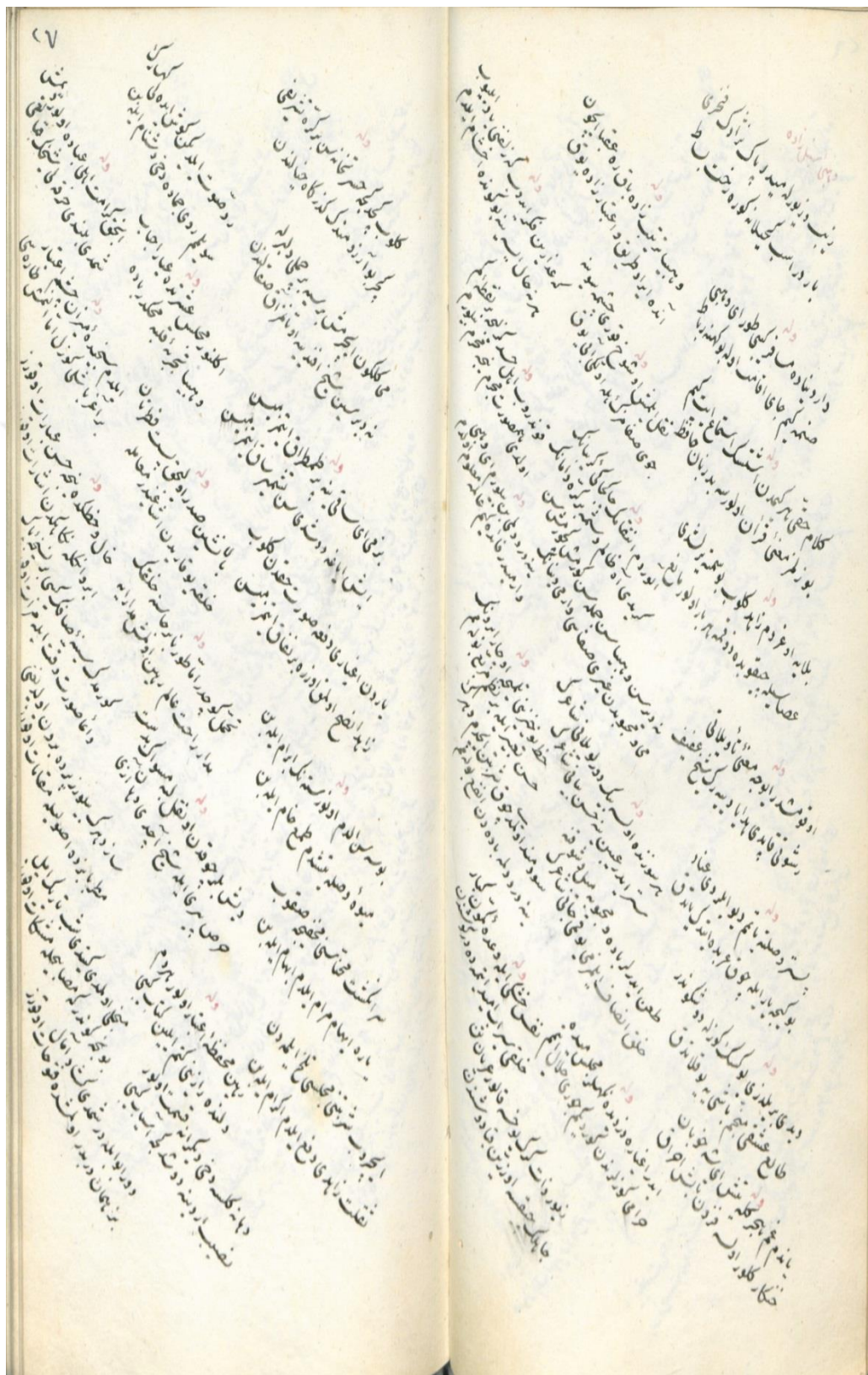

491

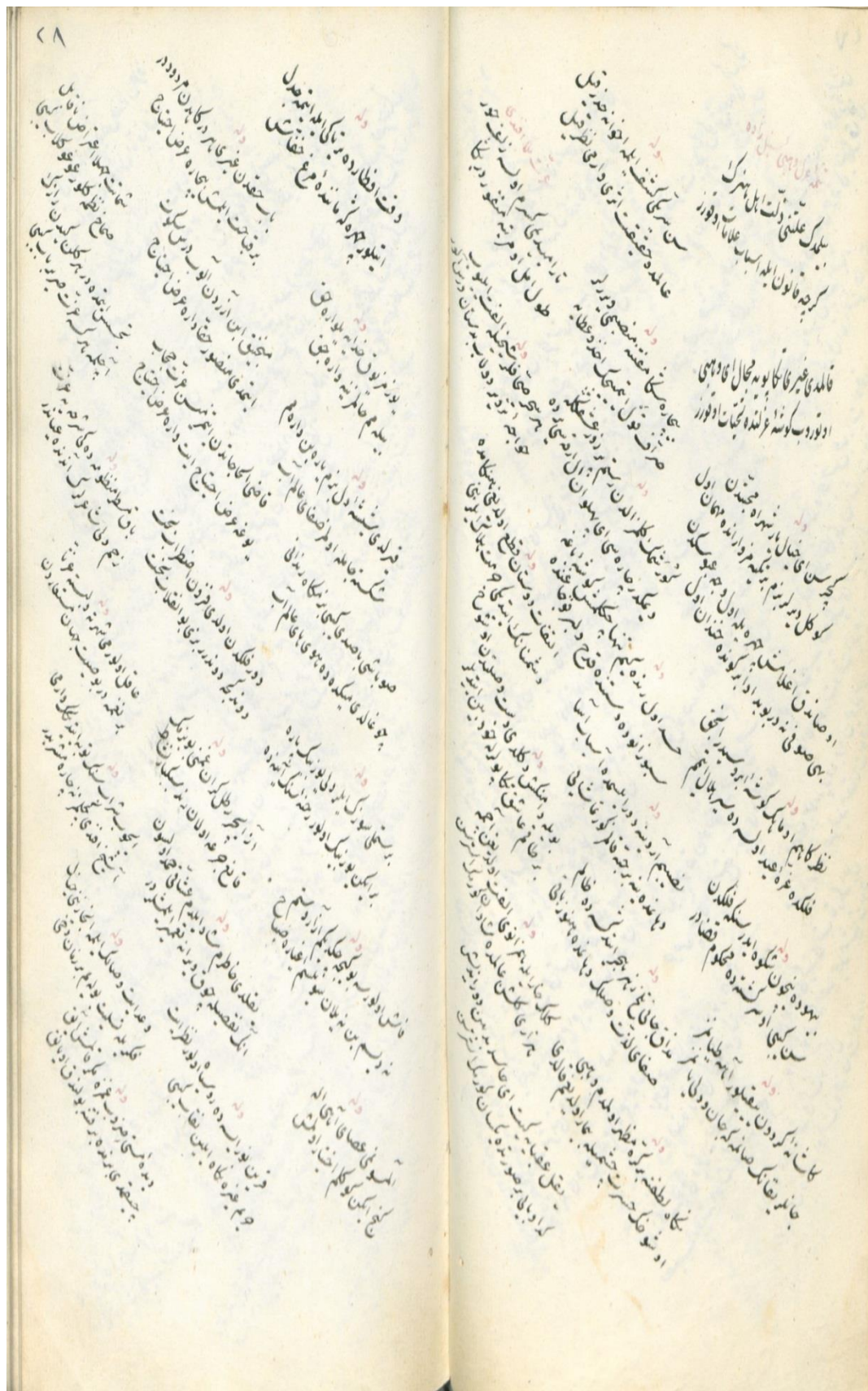

492

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Aşlı KIRATLI	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Sakarya Üniversitesi
Fakülte	Fen-Edebiyat Fakültesi
Bölümü	Türk Dili ve Edebiyatı
Makale ve Bildiriler	
1. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY033990 Numarada Kayıtlı Olan Mecnûa-i Ebyât ve Şarkı Gazeliyât'ın Mestap'a Göre Tasnifi, Türuk Dergisi 2022.	